

Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия
(КРДОПБГДСРСБНА)

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

и краят на тоталитаризма

**НИВОТО НА КЛАСИФИКАЦИЯ
СЕ ПРЕМАХВА!**
КРДОПБГДСРСБНА
Дата.....20.....8
Правно основание: & 17 от ПЗР на ЗДРДОПБГДСРСБНА
Длъжност: секретар на КРДОПБГДСРСБНА

The Committee for Disclosing the Documents
and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens
to the State Security and the Intelligence Services
of the Bulgarian National Armed Forces
(CDDAABCSSIBNAF)

State Security and the End
of Totalitarianism
Documentary Volume

**Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия
(КРДОПБГДСРСБНА)**

Държавна сигурност

И КРАЯТ НА ТОТАЛИТАРИЗМА

Документален сборник

София, 2011

Редакторски екип

Редактор

д-р Валери КАЦУНОВ

Съставители

**Мария ДЕРМЕНДЖИЕВА
дфн Момчил МЕТОДИЕВ**

Рецензент

доц. д-р Веселин МЕТОДИЕВ

Технически сътрудници

**Ангел ИЛКОВ
Силвия АТАНАSOVA
Петра СТОЯНОВА**

Editor

Valeri KATZOUNOV Ph.D.

Compilers and authors of the foreword

**Maria DERMENDZHIEVA
Momchil METODIEV Dr. hab.**

Reviewer

Veselin METODIEV Ass. Prof. Dr.

Technical Contributors

**Angel ILKOV
Sylvia ATANASOVA
Petra STOYANOVA**

© Комисията за разкриване на документи и обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, 2011 г.

ISBN 978-954-2986-10-2

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Уводни думи – д-р Валери Кацунов	6
II. Предговор – Мария Дерменджиева, дфн Момчил Методиев.....	7
III. Списък на документите с анотация.....	19
IV. Факсимилета на документите	34
1. Държавна сигурност в навечерието на 10 ноември 1989 г.	34
2. Държавна сигурност и началото на прехода	144
V. Често срещани съкращения	525

CONTENTS

I. Foreword - Valeri Katzounov Ph.D.....	6
II. Preface - Maria Dermendzhieva, Momchil Metodiev Dr. hab.....	13
III. List of documents with annotations	27
IV. Facsimiles of documents	34
1. State Security on the eve of 10 November 1989.....	34
2. State Security and the beginning of the transition	144
V. Frequently used abbreviations	525

За нас българите, Втората световна война завършва на 10 ноември 1989 г. От тази дата ние се опитваме да излезем от съветската сфера на влияние и да стъпим на свой път в историята на Европа. Сборникът, който държите в ръка, е съставен от документи, разкриващи тъкмо това време. Малко са, но в архивите на комисията се пазят много подобни на тях.

Изразявам своята благодарност на зам.-министъра на МВР д-р Веселин Вучков, на колегите архивисти от архива на МВР – Деян Деянов, Славчо Славчев, Мариана Джамбазова, Величка Велчева и Красимира Калчева за оказаното съдействие.

Благодаря от сърце на г-жа Петра Стоянова, която организира работата по този сборник.

д-р Валери Кацунов
член на КРОПБГДСРСБНА

* * *

The Second World War ended for us in Bulgaria on November 10th, 1989. Since that day we had been trying to get out of the Soviet and Russian sphere of influence and to take our own track in the history of Europe. The volume you have in your hands was compiled with documents related exactly to that period of time. They are few in number, but the Archives of the Commission had preserved many more of the same kind.

Hereby I express my gratitude to Dr, Vesselin Vuchkov – Deputy Minister of the Interior and to the colleagues archivists from the Archive of the Ministry of the Interior – Deyan Deyanov, Slavcho Slavchev, Mariana Dzhambazova, Velichka Velcheva and Krassimira Kalcheva for their collaboration in our work.

I wholeheartedly thank Mrs. Petra Stoyanova for all her efforts in organizing the work on this volume.

Dr. Valery Katzunov
Member of CDDAABCSBNAF

ПРЕДГОВОР

Мария ДЕРМЕНДЖИЕВА
дфн Момчил МЕТОДИЕВ

Когато България стана член на Европейския съюз през януари 2007 г., един политически анализатор – Евгений Дайнов, находчиво отбеляза, че демократичната общност е спечелила битката за бъдещето, а бившите комунисти – битката за миналото. С членството в ЕС окончателно беше потвърдена геополитическата преориентация на България от Изтока към Запада, въпреки паралелно зараждащата се в страната носталгия по комунизма. В същото време обаче архивите на Държавна сигурност (ДС) продължаваха да бъдат затворени, създаването на Комисия по досиетата изглеждаше нереално, убедеността, че някога ще научим поне частично истината за комунистическото минало оставаше по-скоро мечта.

Може ли преходът да се развие по различен сценарий? До каква степен са верни конспиративните теории, според които от самото си начало той е бил режисиран от Държавна сигурност? Предположението, че част от отговорите на тези въпроси може да се крият в архивите на самата Държавна сигурност от периода 1988–1990 г., беше сред основните мотиви за започването на работа по настоящия сборник. Едва ли може да се оцени като изненада, че в архивите от посочения период почти няма документи, насочващи към заключението, че Държавна сигурност е очаквала, а още по-малко – режисирала, процесите около падането на Тодор Живков. Служителите на Държавна сигурност и особено техните началници са имали достатъчно богата бюрократична култура, за да не оставят в архивите подобни преки следи, още повече че част от секретните материали са били и унищожени. Запазените документи обаче недвусмислено показват пристрастността на Държавна сигурност през първата година от прехода към демокрация, както и нейната съпротива срещу демонтирането на тоталитарната система.

Целта на настоящия сборник е да предостави възможно най-много информация за отношението на Държавна сигурност към края на тоталитарния режим в България. Но изпълнението на тази цел се подчинява на няколко основни ограничения. Очакванията към този, както и към останалите сборници, издавани от Комисията по досиетата, не могат да бъдат твърде големи, тъй като се представят само част от документите, съхранявани в архивите по зададената тема. Следователно, те не трябва да се възприемат като изчерпателно изследване по тази тема. Другото ограничение е свързано с характера на самите документи – те са отражение на бюрократично мислене и култура, при които особено важните политически мнения често се скриват зад общи бюрократични фрази. И последното, но най-важно ограничение, е свързано със съществуващата документация. Периодът 1988–1990 г. е времето на най-активно „замитане на следите“ от страна на самата Държавна сигурност, намерило израз в безразборното прочистване и унищожаване на документация. Това е причината и в този сборник да намерят място няколко от протоколите за унищожаване на секретни материали. Публикувана е само нищожна част от тези протоколи, тъй като списъците с изходящите номера на унищожените документи заемат цели томове от архивните фондове на отделните управления или териториални структури на ДС. В огромната част от случаите документите се унищожават по решение на Експертна комисия, която само изпраща протокола с опис на унищожените документи в Служба „Картоте-

ка и архив“ в централното управление. Това заличаване на документация е най-вече резултат от страха от настъпващите в страната и в структурите за сигурност промени и от желанието да бъде миниран процесът на декласификация на архивните фондове. Но остава валидно заключението, че в хода на този процес са били унищожени и изключително важни документи, които съдържат ценна информация за изследователите.

Въпреки това в архивите на ДС от периода 1988–1990 г. има съхранени достатъчно много документи, които могат да хвърлят светлина върху процесите в периода около свалянето от власт на Тодор Живков и края на тоталитаризма в страната. В хода на работата с наличните документи се стигна до формирането на две големи теми. Едната тема е свързана с институционалното развитие на самата Държавна сигурност, а другата – с отношението на Държавна сигурност към неформалните структури, появили се през 1988 г., които впоследствие се превръщат в политическата опозиция. Въпреки че и двете теми са изключително интересни и важни, настоящият сборник се ориентира към публикуването на документи по първата посочена тема. Водещата причина за това беше, че в архивите се съдържат многобройни документи за цялата 1990 г., което дава възможност да бъде проследено отношението на ДС към началния процес на демократизация в страната.

В хода на изследването бяха прегледани архивите на всички структури на Държавна сигурност от този граничен период. По-конкретно бяха прегледани архивните фондове на Секретариата на МВР (фонд 1, опис 11а и 12), на Второ главно управление (фонд 2, оп. 5 и 6), на Четвърто икономическо управление (фонд 4, оп. 5а), на отдел „Картотека и архив“ (фонд 8, оп. 5а и 6а), на Шесто управление (фонд 22, оп. 1а), на Служебните бюлетени на ДС (фонд 44, опис 2), на Научно-техническото управление на ДС (фонд 58, опис 1а), както и фонд 6б. Прегледаните фондове доведоха до изваждането на голям обем архивни документи, само малка част от които могат да бъдат публикувани в книжния вариант на този сборник. Най-голям обем от избраните да бъдат публикувани документи заемат стенограмите от заседания в МВР на различни равнища (Колегиума партийни организации, събрания на актива, събрания с участието на офицерите от цели управления). Причината да се насочим към тези документи беше, че стенограмите най-автентично могат да предадат атмосферата и настроенията вътре в самото МВР и в структурите на ДС. Наистина, може да се отправи упрека, че стенограмите са „фризирани“ – както защото всички говорещи на заседанията са знаели, че изказванията им се стенографират, така и защото самите автори на стенограмата се опитват да „изгледят“ стила на говорещите. Но това не отнема много от автентичността на тези документи. Особено когато става дума за драматични моменти, в които емоциите надделяват и всички тези ограничения в начина на говорене отпадат. Следващата по обем група от документи са решенията на Колегиума на МВР, който представлява колективното ръководство на министерството. Сред публикуваните документи са и телеграмите на министъра или първия зам.-министър на вътрешните работи, особено тези, изпратени в критични моменти. Важността на тези телеграми се състои в това, че те показват посоката на мислене на ръководството на министерството, намерила израз в изискванията към подчинените му. Публикувани са и някои документи, съдържащи обобщена информация за положението в страната. Документите в сборника са подредени хронологично, тъй като този подход дава възможност да бъде предадено напрежението, обхванало структурите на МВР и ДС особено след 10 ноември 1989 г. Тогава „историята се ускорява“, от началото на 1990 г. започват трескаво да се провеждат съвещания на различни равнища в МВР и да се търсят решения на различни проблеми. В този период голя-

ма част от срещите са с партийни ръководители, които се опитват да удовлетворят очакванията на обществото за реформиране или дори за закриване на репресивните структури на тоталитарната държава, но същевременно и да съхранят лоялността на тези служби в полза на комунистическата партия. Може да се обобщи, че точно това е дилемата пред ръководството на БКП/БСП през тези бурни месеци, както и че в голяма степен тези цели са изпълнени. Според думите на Любен Гоцев от февруари 1990 г., това е период на отстъпление и вписване в новите условия, което обаче трябва да бъде извършено „организирано, умно, без паника, и динамично“.

Отстъплението започва преди падането от власт на Тодор Живков, Действително, месеците преди 10 ноември са период повече на празни приказки за преустройство, без ясна цел или конкретни действия. Все пак това е периодът, когато се избистрят концепциите за промяна, които ще бъдат реализирани в края на 1989 г. и началото на 1990 г. Преди падането на Тодор Живков Държавна сигурност има ясна и конкретна информация за това какво се случва в другите страни от Източна Европа, както и за реструктурирането, предприето в съветското КГБ, но документите оставят впечатлението, че това не води до някакви конкретни действия за промени в структурата или реорганизация на службите. Държавна сигурност също така е наясно и с положението в държавата, макар че няма данни тя да успява да оцени мащаба на кризата. В справките на ДС и на Народната милиция ясно се усеща и се дава оценка за влошаване на обстановката във всички сфери. Особено конкретно и директно това се коментира по отношение на криминалната престъпност – за 1988 г. и първите девет месеца на 1989 г. се отчита устойчива тенденция за ръст на всички престъпления, като най-драматично това се усеща в ръста на загиналите в пътнотранспортни произшествия (ПТП), които за 1988 г. са 1153 души, от тях 455 пешеходци (за сравнение загиналите в ПТП през 2010 г. са 775 души, при несравнимо по-голям брой автомобили). От своя страна Четвърто (икономическо) управление се опитва да следи хаотичните процеси в икономиката, като също отчита влошаване на обстановката – това е периодът на фирмите, създадени съгласно т.нар. Юлска концепция от 1987 г. Четвърто управление ясно вижда и оценява проблемите, които възникват вследствие на новата организация – нереалистични планове, създаване на фирми само в печеливши производствени сектори, докато задлъжнелите производства остават в старата икономическа структура. Очаквано, Четвърто управление оценява като заплаха за националната сигурност контактите, установени от тези фирми с чужди партньори. Както винаги в такива критични моменти, решението се търси в увеличаването на агентурата – така новите фирми се насищат с офицери на прикритие и агентура. Именно това са мрежите, които по-късно ще изиграят ключова роля в преразпределението на богатството през първия период на прехода.

Сходно е положението и в духовната сфера, където младежта и интелигенцията все повече започват да излизат извън контрол, а неформалните организации, макар и да са внимателно наблюдавани и следени от ДС, все пак трудно могат да бъдат контролирани, при условие че по това време ДС вече не може да прибегва до открити репресивни методи, поради заплахата от собственото ѝ компрометиране.

Усещането за криза обаче не води до опити за каквато и да било реална реформа в Държавна сигурност. За това е необходима политическа воля и обществена легитимност, като и двете напълно отсъстват в месеците преди 10 ноември. Липсват и професионална компетентност и стремеж за промяна в самите служби на Държавна сигурност. Всички имат ясно усещане за западане и срив, но не предприемат нищо за подобряване на ситуацията, преди кризата да наложи драстични действия. А сигналите от чужбина са повече от красноречиви. През цялата 1989 г. българската Дър-

жавна сигурност внимателно следи развитието на обстановката в Полша и Унгария и постоянно получава информации за невероятния спад на авторитета на съответните служби за сигурност, а конкретно за Полша – и за катастрофалното положение на полските комунисти. Сигнали за очаквани промени в българските служби идват и от Съветския съюз. В информация от края на октомври 1989 г. за новите задачи, решавани от съветското КГБ, се казва, че бившето Пето управление на КГБ (еквивалента на българското Шесто управление) е било преустроено в Служба за защита на конституцията, като рязко е ограничило активността си сред интелигенцията. В същото време няма сигнали българската Държавна сигурност да мисли за съществени реформи в своите управления.

Неясно остава каква точно информация е имала Държавна сигурност за събитията около 9 и 10 ноември 1989 г. В едно от изказванията си пред Колегиума на МВР от 27 февруари 1990 г. Любен Гоцев заявява, че още към август–септември 1989 г. е бил наясно с разцеплението сред партийното ръководство, което е парализирало дейността на Държавна сигурност („това е трагедията на органите на МВР, защото станаха изкупителна жертва на целия този период на застоя“). Съществува и телеграма на министъра на вътрешните работи Георги Танев от самия 10 ноември 1989 г., в която той нарежда да се вземат мерки срещу ескалацията на напрежението, която се очаква по повод проведения същия ден пленум на ЦК на БКП и освобождаването на Тодор Живков от длъжността генерален секретар на партията. Като цяло от наличните документи не може да се направи изводът, че Държавна сигурност е играла някаква активна роля в събитията около 10 ноември, макар ръководството на министерството очевидно да е било наясно с напрежението по върховете.

Падането на Тодор Живков прекратява този период на относително безвремие в службите. Особено характерна е първата среща на новоизбрания Генерален секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет на НРБ Петър Младенов с актива на МВР, проведена на 25 ноември 1989 г. На срещата Петър Младенов недвусмислено заявява, че положението в страната е „изключително тежко, и промените този път няма да са козметични („няма да променяме фасадата“). В отговор Георги Танев се обръща към него със сервилна реч, в която препотвърждава лоялността на службите за сигурност към БКП и идеологическата им мотивация. В речта няма и помен от концепцията, че МВР защитава националната сигурност на страната, а директно се казва, че органите на МВР ще продължат да бъдат „непоколебим щит на социалистическата революция до безпрекословно преклонение пред правдата на класовия идеал“. Тази реч може да бъде посочена като ясно доказателство за това, че твърденията, според които ДС е защитавала националната сигурност и държавата, независимо от нейното политическо устройство, е по-късна измислица, създадена с ясна цел да блокира процеса на декласифицирането на архивите. Срещата между Младенов и актива на МВР дава още един важен знак. На нея се взема решение за закриването на Шесто управление и неговото превръщане в Служба за защита на конституцията. Младенов директно заявява, че това не означава да се закрие службата, а само да ѝ се смени името. Един от малкото, които горещо приветстват тази идея, е началникът на разузнаването Владо Тодоров, докато останалите участници в заседанието се опитват да отложат вземането на крайното решение, за да бъде избистрена концепцията за новата служба. По този начин срещата за първи път наемква за съществуващото разграничение между „шестаци“ и „разузнавачи“ – като първите са посочени за единствените виновници за репресиите, а вторите – за истински защитници на националната сигурност.

Събитията през следващите месеци започват да се развиват с шеметна скорост.

Към началото на 1990 г. е решено новата Служба за защита на конституцията да обедини всички съществуващи контраразузнавателни структури в Държавна сигурност – Второ, Четвърто и вече закритото Шесто управление. Крайно логичният въпрос, зададен от офицера Т. Наков на срещата на Колегиума с офицерите от трите управления на ДС на 20 януари 1990 г., какъв точно е конституционният строй, който ще защитава Службата за защита на конституцията, остава без отговор. Формално без отговор остава и „гениалната идея“, формулирана на същата среща от офицера А. Танев, служител на Четвърто управление, който работи на прикритие в държавна компания. Предложението му е колкото просто, толкова и логично за начина на мислене на оперативните работници от ДС – той обяснява, че заплатата му от фирмата, в която работи на прикритие, е 500 лева, което означава, че Държавна сигурност трябва да му доплаща само разликата от 70 лева, колкото е заплатата му като офицер от управлението. Следователно, предлага той, вместо да се приемат драстични съкращения, достатъчно е само да се изпратят колкото се може повече офицери на прикритие, като по този начин едновременно ще бъде запазена службата и ще се икономисат пари от формални съкращения. Идеята му в този миг не получава конкретен отговор от министъра, но е повече от ясно, че това е бил един от начините за продължаването на живота на Държавна сигурност и след официалното ѝ закриване.

Като цяло може да се каже, че през тези месеци ръководството на БКП успешно изпълнява основната си цел по отношение на Държавна сигурност. От една страна, то успява да удовлетвори поне частично обществените очаквания за външното реформиране на службите, а от друга страна, успява да съхрани лоялността на тези служби. Сред ключовите хора, които изпълняват тази задача, е Любен Гоцев. Той оглавява работната група, натоварена да формулира принципите, по които ще бъдат извършени съкращенията в службата, въпреки че в този момент официалната му позиция е заместник-министър на външните работи. Вероятно на това се дължи и бъдещата му слава на един от архитектите на прехода, тъй като това му дава възможност да получи поглед както върху хората, които са останали в системата, така и върху тези, които са били „разставени“ на прикритие в държавните фирми и администрацията.

Съхранената лоялност на Държавна сигурност се вижда от справките за оперативната обстановка на приемника на контраразузнавателните служби от ДС – Националната служба за защита на конституцията (НСЗК). Тези справки са явно пристрастни в полза на БСП и въпреки декларациите за деполитизация и деидеологизация НСЗК продължава да гледа с подозрение на политическата опозиция, дори приема някои от нейните структури директно като заплаха за сигурността. Опозицията е обвинявана, че контактува с чуждите посолства, които подпомагат нейната предизборна кампания.

Най-силното доказателство за съхранената лоялност на службите е тяхната съпротива срещу решението на Великото народно събрание да бъдат разсекретени досиетата на народните представители, които са сътрудничили на Държавна сигурност. Тази битка е проведена от генерал Петко Кипров – от 1982 до 1990 г. той е ректор на Висшия институт на МВР „Георги Димитров“, а след това заменя неизвестната Нанка Серкеджиева, като застава начело на отдел „Картотека и архив“. Неговите писма в отговор на искането на Великото народно събрание оплитат случая в бюрократична казуистика и са показателни за тихата, но категорична съпротива на бившата Държавна сигурност. Петко Кипров използва цялата аргументация срещу разсекретяването на досиетата, която продължава да бъде активно експлоатирана през следващите години до вземането на решението за декласификацията на

архивите – от аргумента, че това представлява заплаха за националната сигурност, до твърдението, че подобни методи използват всички тайни служби по целия свят. Петко Кипров дори предлага всички архиви на бившето Шесто управление да бъдат унищожени, тъй като това щяло да донесе успокоение в обстановката. Паралелно на тези спорове, Петко Кипров утвърждава множество решения за унищожаване на архиви на бившата Държавна сигурност, но което е още по-важно – в този период в отдела не постъпват почти никакви нови документи, които закритите вече служби би трябвало да предадат.

За разлика от битката за архивите, Държавна сигурност сравнително безпроблемно сътрудничи на Обществено-държавната комисия за разследване на престъпленията в комунистическите лагери, която работи през първата половина на 1990 г. Отдел „Картотека и архив“ предава на комисията няколко изключително интересни документа. Между тях е и списъкът на загиналите в лагера в Ловеч, в който е посочена и причината за смъртта, според смъртния акт. В настоящия сборник е публикуван и докладът на Обществено-държавната комисия, който също съдържа важни факти и обобщения от този трагичен епизод в българската история. Все пак отделът и тук не пропуска да защити Държавна сигурност, като в записка от 9 май 1990 г. неговият началник Петко Кипров съобщава, че на комисията не са били предадени материали, съдържащи агентурно-оперативни сведения.

Какви са изводите, които могат да бъдат направени след прочита на запазените документи в архива на Държавна сигурност от периода 1988–1990 г.? На първо място може да се заключи, че въпреки недоволството по ниските етажи на службите от самото начало на 1990 г., в крайна сметка Държавна сигурност и нейните наследници остават лоялни на ръководството на БКП/БСП в първоначалния период на прехода в страната. Другият основен извод е, че ръстът на криминалната престъпност в страната не започва с процеса на демократизацията. Началото на този процес със сигурност е поставен в годините преди падането на Тодор Живков и вероятно съвпада с епохата на т.нар. „преустройство“ в България и с оповестената през 1987 г. Юлска концепция, като от този период датира и моментът, в който службите за сигурност започват да губят контрол върху тази престъпност. Наред с това, въпреки съкращенията и реструктуриранията в Държавна сигурност, бившите офицери и секретни сътрудници на тези служби запазват възможността си да влияят върху процесите на прехода, основно чрез съхранените връзки с офицерите на прикритие във фирмите и държавната администрация. Важен извод също така е, че Държавна сигурност като институция, създадена да обслужва тоталитарната държава, много бавно и изключително трудно може да бъде превърната в служба, способна да защитава ценностите на демократичната държава. В този контекст може да се каже, че един от ключовите пропуски през първия период на демократизацията в България е неуспехът да бъдат разсекретени архивите на Държавна сигурност, а причината за това е липсата на контрол от страна на новия политически елит върху средните нива на администрацията в тези служби. Така въпреки декларациите за деполитизация и деидеологизация тези средни нива в службите за сигурност успяват успешно да блокират налагането на политически контрол от страна на новия демократичен политически елит върху дейността на службите, а скритите мрежи, които наследяват тези структури, се превръщат в един от източниците за чувството за несправедливост на българския преход.

P R E F A C E

Maria DERMENDZHIEVA
Momchil METODIEV Dr. hab.

When Bulgaria joined the European Union in January 2007, a political analyst - Evgenyi Dainov, shrewdly noted that democratic community had won the battle of the future and the former Communists - the battle of the past. With its EU membership Bulgaria definitely confirmed its geopolitical reorientation from the East to the West, in spite of the emerging parallel nostalgia for communism in the country. However, the archives of the State Security (SS) continued to be closed, establishing a Committee on the files seemed unrealistic and the conviction that we will ever learn the truth about at least part of the communist past remained rather a dream.

Could the transition develop on the basis of a different scenario? To what extent the conspiracy theories according to which from the outset the State Security has directed the transition are true? The assumption that some of the answers to these questions may lie in the archives of the State Security from the period 1988-1990, was among the main reasons for starting work on this collection. It can hardly be assessed as any surprise that in the archives of that period there are almost no documents pointing to the conclusion that the State Security expected, and even less - directed, the processes about the fall of Todor Zhivkov. The Employees of the State Security, especially their superiors, possessed sufficiently rich bureaucratic culture and left no direct traces in the archives, the more that part of the classified materials were destroyed. However, the preserved documents clearly show the bias of the State Security during the first year of transition to democracy and its resistance to the dismantling of the totalitarian system.

The purpose of this collection is to provide as much information as possible about the attitude of the State Security at the end of the totalitarian regime in Bulgaria. But achieving this goal is subject to a number of constraints. The expectations for this, as well as other collections published by the Commission on files cannot be too big as only part of the documents stored in archives on that topic are presented. Therefore, they should not be regarded as exhaustive study on this topic. Another constraint is related to the nature of the documents themselves - they are a reflection of bureaucratic thinking and culture, especially where important political opinions often hide behind bureaucratic common phrases. And the last but most important constraint is associated with the existing documentation. The period 1988-1990 was the time of most active "sweeping of traces" by the State Security itself, manifested in the indiscriminate clearing and destruction of documentation. That is why in this collection some of the protocols on destruction of classified materials found a place. Only an insignificant part of these protocols has been published as the lists of outgoing reference numbers of destroyed documents occupy volumes in the archives of the directorates or territorial structures of SS. In the vast majority of cases the documents are destroyed by a decision of the Expert Committee, which only sends the protocol with an inventory of the destroyed documents to the Card Indexes and Archives Service at the headquarters. This deletion of documentation is mostly the result of fear of the coming changes into the country and its security structures and the desire to mine the process of declassification of the archives. But the conclusion remains true that in the course of this process crucial documents that contain valuable information for researchers have been destroyed as well.

However, in the State Security archives from the period 1988-1990 a sufficient number of documents have been stored that may shed light on the processes in the period of the overthrow of Todor Zhivkov and the end of totalitarianism in the country. While working with the available documents two major topics have been formulated. One of the topics is relates to the institutional development of the State Security itself, the other one - to the attitude of the State Security towards the informal structures that appeared in 1988, which subsequently became the political opposition. Although both topics are very interesting and significant, this collection is focused on the publication of the documents related to the first topic. The leading reason was that the archives contain numerous documents throughout 1990, allowing us trace the SS attitude towards the outset of process of democratisation in the country.

In the course of the study the archives of all structures of the State Security from this border period were reviewed, in particular, the archives of the Secretariat of the Ministry of the Interior (Fund 1, inventory 11a and 12), Second General Directorate (Fund 2, inventory 5 and 6), Fourth Economic Directorate (Fund 4, Inv. 5a), Department of card indexes and archives (Fund 8, Inv. 5a and 6a), VI Directorate (Fund 22, Inv. 1a), Official Newsletters of the State Security (Fund 44, inventory 2), Scientific and Technical Directorate of the State Security (Fund 58, inventory 1 a), and Fund 66. The funds reviewed have led to the opening of large amounts of archival documents, only a small part of which may be published in the book version of this collection. The largest volumes of the documents selected for publication constitute transcripts of meetings in the Ministry of the Interior at different levels (The College, party organizations, meetings of senior employees, meetings with the participation of officers from entire departments). The reason to turn to these documents was that the transcripts could convey the atmosphere and mood within the Ministry itself and the structures of the State Security in the most authentic way. Undoubtedly, one can reproach the transcripts for being “frizzed” - as all who spoke at the meetings knew that their statements were shorthand, and because the authors of the transcript were trying to “smooth” style of speaking. But that does not take much of the authenticity of these documents. Especially when it comes to dramatic moments when emotions prevail and all these limitations in the way of speaking are dropped out. The next group documents by volume are the decisions of the College of the MI, which is the collective leadership of the Ministry. Among the published documents there are telegrams of the Minister or the First Deputy Minister of the Interior, especially those sent in critical moments. The importance of these telegrams lies in the fact that they show the direction of thinking of the leadership of the Ministry, reflected in the requirements to their subordinates. Some documents containing summary information on the situation in the country were published as well. The documents in the collection are arranged chronologically, as this approach allows transmit the tension spread within the structures of the Ministry of the Interior and the State Security especially after 10 November 1989. Then, “history moves fast”, since the beginning of 1990 meetings began to be feverishly held at different levels in the MI and solutions to various problems were sought. During this period most of the meetings were with party leaders who were trying to meet public expectations for reform or even closure of the repressive structures of the totalitarian state, but also to preserve the loyalty of those services to the Communist Party. It can be concluded that this was exactly the dilemma for the leadership of the BCP/BSP in these turbulent months, and that largely these targets were met. In the words of Lyuben Gotsev of February 1990, this is a period of retreat and fitting to the new conditions, but this must be done “in an organized, smart, panic-free and dynamic way”.

The retreat began before the fall of Todor Zhivkov. Indeed, the months before 10 November were more of a period of empty talk about reconstruction, without clear purpose or action. However, this is the period when the concepts of change were clarified, which will be implemented in late 1989 and early 1990. Before the fall of Todor Zhivkov, the State Security had a clear and specific information about what was happening in the other countries in Eastern Europe and the restructuring undertaken in the Soviet KGB, but the documents leave us with the impression that this was not leading to any concrete action to change the structure or reorganize the services. The State Security was also aware of the situation in the country, although there is no evidence that it was able to assess the scale of the crisis. In references of the State Security and the People's Militia it is clearly felt and assessed that the situation was worsening in all spheres. Especially, it is concretely and directly commented in relation to crime - in 1988 and the first nine months of 1989 a steady trend of growth of all crimes, is reported which is most dramatically felt in the increased number of those killed in traffic accidents (TA), which for 1988 were 1153, of which 455 pedestrians (for comparison, the people killed in TA in 2010 were 775, with incomparably greater number of cars). On its part the Fourth (economic) Directorate was trying to trace the chaotic processes in the economy and also reported worsening of the situation - this is the period of the companies established under the so-called July 1987 Concept. The Fourth Directorate clearly sees and assesses problems arising as a result of the new organization - unrealistic plans, establishing businesses only in profitable industrial sectors, while the indebted productions remain in the old economic structure. As expected, the Fourth Directorate assessed as a threat to the national security the contacts established by these companies with foreign partners. As always in such critical moments, the decision is sought in increasing the agents network - thus the newly established companies were also filled with officers undercover and agents. These were the networks that would later play a key role in the redistribution of wealth in the first period of transition.

Similar is the situation in the spiritual sphere, where youth and intellectuals are increasingly starting to get out of control, and informal organizations, while being closely observed and monitored by the State Security, could, however, be hardly controlled, provided that at that time the State Security could no longer resort to open repressive methods, because of the threat of its own compromise.

The sense of crisis does not lead to attempts at any real reform in the State Security. That requires political will and public legitimacy, both completely absent in the months before 10 November. Professional competence and strive to change themselves was missing in the State Security services. All of them had a clear sense of decline and collapse, but did nothing to improve the situation before the crisis required drastic action. And signals from abroad were more than indicative. Throughout 1989, the Bulgarian State Security was closely monitoring the developments in Poland and Hungary and constantly received information about the incredible decline in the prestige of the Security Services and in particular in Poland - the disastrous situation of Polish Communists. Signals for anticipated changes in the Bulgarian services came from the Soviet Union as well. In information paper from the end of October 1989 in relation to the new tasks solved by the Soviet KGB, it is written that the former Fifth Directorate of the KGB (the equivalent of the Bulgarian VI Directorate) was reorganized into the National Service for Protection of the Constitution, and drastically restricted its activities among the intelligentsia. At the same time there are no signals that the Bulgarian State Security was thinking about significant reforms in its directorates.

It remains unclear what information the State Security had about the events in relation to 9 and 10 November 1989. In a speech before the College of the Ministry of the Interior on 27 February 1990 Lyuben Gotsev said that as early as August-September 1989 he was aware of a split in the party leadership, which paralysed the activities of the State Security (“this is the tragedy of the Ministry of the Interior, because they became the scapegoat for the entire period of stagnation”). There is also a telegram of Georgi Tanev, Minister of the Interior dated exactly 10 November 1989, in which he ordered that measures be taken against the escalation of tension, which was expected in relation to the plenum of the Central Committee of the BCP held that day and the release of Todor Zhivkov from the position of Secretary General of the party. In general, the available documents cannot be used to conclude that the State Security played a proactive role in the events of 10 November, although the leadership of the Ministry was obviously aware of the tension at the top.

The fall of Todor Zhivkov terminated this period of relative timelessness in the services. Especially characteristic is the first meeting of Petar Mladenov, the newly elect Secretary General of the Central Committee of the BCP and President of the State Council of the People’s Republic of Bulgaria, with the senior officers of the Ministry of the Interior, held on 25 November 1989. At the meeting Petar Mladenov stated unequivocally that the situation in the country was “very serious” and that this time changes would not be cosmetic (“no change to the facade”). In response, Georgi Tanev turned to him with a servile speech in which he reaffirmed the loyalty of the Security Services to the BCP and their ideological motivation. In his speech there is no sign of the concept that the Ministry of the Interior protects the national security of Bulgaria, but it is directly said that the Ministry of the Interior will continue to be “steadfast shield of the socialist revolution to the absolute worship of the righteousness of the class ideal”. This speech may be cited as clear evidence that the allegations according to which the SS is protecting the national security and the state, regardless of its political structure, is a later fabrication, created with the clear aim to block the process of declassification of the archives. The meeting between Mladenov and the senior officers of the Ministry of the Interior provides another important sign. It made the decision to close VI Directorate and transform it into the Service for the Protection of the Constitution. Mladenov stated directly that this was not made to close the service, but only to change its name. One of the few who warmly welcome this idea was Vlado Todorov, the chief of the intelligence, while the other participants in the meeting tried to postpone making the final decision to clarify the new service concept. Thus the meeting for the first time hinted at the existing distinction between “Shestatsite” and “intelligence officers” - the former being referred to as the sole culprits for repression and the latter – as the real defenders of the national security.

The events in the coming months begin to develop at breakneck speed. At the beginning of 1990 it was decided that the new Service for the Protection of the Constitution would unite all existing counter-intelligence structures in the State Security – the Second and Fourth Directorates and the already closed Sixth Directorate. An extremely logical question asked by the officer T. Nakov at the meeting of the College with officers of the three directorates of the State Security on 20 January 1990, what exactly is the constitutional order that will be protected by the Service for Protection of the Constitution remained without an answer. Formally no answer was given to the “brilliant idea”, formulated at the same meeting by officer A. Tanev from the Fourth Directorate, working undercover in a state company. His proposal is the simple and logical way of thinking of the operatives of the State Security – he explains that his salary from the company where he works undercover is 500 Euro,

which means that the State Security must pay him only the difference of 70 Euro, as is his salary as an officer of the Directorate. Therefore, he proposes that instead of making drastic cuts, it will be enough to send as many undercover officers as possible, and thus the service will be preserved and money will be saved by formal cuts. His idea at that moment did not receive a specific response from the Minister, but it is more than clear that this was one of the ways of continuing the life of the State Security after its official closure.

In general, we can say that during these months the leadership of the Communist Party had successfully implemented its primary objective in relation to the State Security. On the one hand, the leadership managed to satisfy at least partially the public expectations for reform of the services from outside and on the other hand, it managed to preserve the loyalty of the services. Among the key people who accomplished this task is Lyuben Gotsev. He headed the working group tasked to formulate the principles on which the redundancies would be made in the service, although at this time his official position as Deputy Minister of Foreign Affairs. Probably this underlies his future fame of one of the architects of the transition, as it enabled him to obtain insight on both the people who remained in the system and on those who were “deployed” under cover in the state companies and the administration.

The preserved loyalty of the State Security is evident in the written references on the operational situation of the successor of the counter-intelligence services of the State Security – The National Service for the Protection of the Constitution (NSPC). These references are clearly biased in favour of the BSP and despite declarations of de-politicisation and de-ideologisation NSPC still views with suspicion the political opposition, even takes some of its structures as a direct threat to security. The opposition was accused of contacts with foreign embassies, which supported its pre-election campaign.

The strongest evidence of the preserved loyalty of the services is their resistance against the decision of the Grand National Assembly to declassify files of Members of the Parliament who have collaborated with the State Security. General Petko Kiprov waged this battle – from 1982 to 1990 he was rector of the “Georgi Dimitrov” Higher Institute of the Ministry of the Interior and then replaced the notorious Nanka Serkedgieva and headed the Department of card indexes and archives. His letters in response to the request of the Grand National Assembly entangled the case in bureaucratic casuistry and are indicative of the quiet but firm resistance of the former State Security. Petko Kiprov used all arguments against the declassification of files, which continued to be actively exploited in the subsequent years pending the decision on declassification of archives – from the argument that it poses a threat to the national security to the claim that all these methods are used by the Secret Services around the world. Petko Kiprov even proposed that all archives of the former VI Directorate be destroyed because it would bring calm to the situation. Parallel to these disputes, Petko Kiprov approved numerous decisions for the destruction of archives of the former State Security, but what is more important - in this period no new documents which had to be submitted by the closed services entered the department.

Unlike the battle waged for the archives, the State Security relatively easily cooperates with the Public and State Commission for the investigation of crimes in the communist camps, which worked in the first half of 1990. The Department of card indexes and archives submitted to the Commission a number of very interesting documents. Among them is a list of those who died in the camp in Lovech, with indication of the cause of death in the death certificate. In this collection the report of the Public and State Commission, which also contains important facts and conclusions about this tragic episode in the Bulgarian

history, is published. However, the department in this case did not fail to protect the State Security, and in the memorandum of 9 May 1990 the head of the department Petko Kiprovs reported that materials containing agents-operative evidence had not been submitted to the Commission.

What are the lessons that can be learnt after reading the documents stored in the archives of the State Security about the period 1988–1990? Firstly, it can be concluded that despite dissatisfaction at the low level in the services from the very outset of 1990, ultimately the State Security and its successors remained loyal to the leadership of the BCP/BSP in the initial period of transition in the country. The other main conclusion is that the growth of crime in the country did not begin with the process of democratisation. It has certainly developed in the years before the fall of Todor Zhivkov, and probably coincided with the era of so-called “Reconstruction“ in Bulgaria and announcement of the July 1987 concept; the time at which the security services began to lose control over crime dates back to this period. Furthermore, despite redundancies and restructuring in the State Security, the former officers and secret collaborators of these services retained their ability to influence the transition process, mainly by keeping in touch with undercover officers in companies and public administrations. Another important conclusion is that the State Security as an institution created to serve the totalitarian state, very slow and with great difficulty can be transformed into a service capable of protecting the values of the democratic state. In this context we can say that one of the key gaps in the first period of democratisation in Bulgaria is the failure to declassify the archives of the State Security and the reason is the lack of control by the new political elite over the middle levels of the administration in these services. So, despite the declarations of de-politicisation and de-ideologisation these middle levels of the security services managed to successfully block the exercise of political control by the new democratic political elite over the activities of the services and the hidden networks which are the successors of these structures have become one of the sources of the sense of injustice of the Bulgarian transition.

СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ

I. ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ В НАВЕЧЕРИЕТО НА 10 НОЕМВРИ 2011 Г.

1. **Протокол рег. № 690/2.08.1988 г. за унищожаване на лични и работни дела на секретни сътрудници, 2 юни 1988 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 8, оп. 5а, а.е. 1479, л. 8-10

Примерен протокол за унищожаване на лични и работни дела. Протоколът отчита унищожаването на 18 броя лични и 12 броя работни дела на секретни сътрудници, изключени от централните подразделения, чрез накъсване и претопяване.

2. **Протокол на експертна комисия от Окръжно управление на МВР – Варна, за унищожаване на дела от фонд V-0, в които няма потвърдени данни за престъпна дейност, 12 декември 1988 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 8, оп. 5а, а.е. 1511, л. 107-110

Примерен протокол за унищожаване на дела, съдържа данни за 61 унищожени дела, открити през 70-те и началото на 80-те години, в които са цитирани причините, заради които хората са били наблюдавани и профилактирани.

3. **Докладна записка до министъра на вътрешните работи ген. Д. Стоянов относно резултатите от проведеното изследване на агентурата и пътищата за постигане на качествено нов растеж на агентурната работа на ДС, 4 януари 1989 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 12, а.е. 914, л. 4-36

Докладната записка представя резултатите от изследването на работата с агентурата през периода 1983–1986 г., представени са обобщени данни от изследването и се правят предложения за подобряване на работата с агентурата

4. **Анализ на състоянието на оперативната обстановка в работата на органите на Народната милиция и борбата с престъпността, 24 януари 1989 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 729, л. 1-13.

Анализът се спира на данните от 1988 г., като посочва влошаване на обстановката по линия на криминалната престъпност – ръст от 8,5 % на регистрираните престъпления, основно на имуществените престъпления, 26 % – на квартирните кражби, 30 % – на кражбите на МПС. Ръст от 32 % отбелязват умишлените убийства, а с 10 % е ръстът на престъпленията, извършени от непълнолетни. Загиналите в пътнотранспортни произшествия също бележат ръст и за 1988 г. загиналите са 1153 души, от които 455 пешеходци.

5. **Доклад относно оперативната обстановка и дейността на ДС по защита на икономиката и подпомагане на нейното развитие след приемането на Указа за стопанска инициатива, 4 юли 1989 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 8, оп. 6а, а.е. 106, л. 18-31

Сред основните проблеми са посочени нереалните планове, увеличаването на валутните разходи, активизирането на контактите с чужденци, оценено като заплаха за националната сигурност. В отговор се води активна вербовъчна дейност сред специалистите, заемащи ключови позиции в обектите на обслужване.

6. **Окръжно до началниците на централните оперативни подразделения, СГУ и ОУ на МВР от министър Танев, 28 юли 1989 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 711, л. 177-180

Мероприятия, свързани с измененията и допълненията на Закона за задграничните паспорти и по-специално как да бъдат възтирани хора да си намират работа в чужбина.

7. **Справка относно материали, придобити от системата COREU, 1 август 1989 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 9, оп. 8а, а.е. 564, л. 110-112.
Справката за информация, добита от системата за обмен на секретна информация на Европейската икономическа общност COREU.
8. **Справка относно някои особености на оперативната обстановка в страната към 26 септември 1989 г., 27 септември 1989 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 8, оп. 6а, а.е. 103, л. 218-221
Справката обобщава броя на заминалите български граждани в Турция и броя на завърналите се в България.
9. **Телеграма до началниците на централните оперативни подразделения, СГУ и ОУ на МВР от първия заместник-министър Григор Шопов, 24 октомври 1989 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 712, л. 65 (и гръб)-66
Заповед за вземането на конкретни мерки за недопускане на понататъшно усложняване на обстановката в страната.
10. **Телеграма до началниците на централните оперативни подразделения, СГУ и ОУ на МВР от първия зам.-министър Григор Шопов, 25 октомври 1989 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 712, л. 68-69
Заповед за недопускане на конкретни лица да посещават София по време на „Екофорума“.
11. **Телеграма до началниците на централните оперативни подразделения, СГУ и ОУ на МВР от първия заместник-министър Григор Шопов, 27 октомври 1989 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 712, л. 70 (и гръб)
Заповед за вземане на съответните мерки за изясняване на действителната оперативна обстановка в страната.
12. **Информация относно работно посещение на делегация на МВР на НРБ в СССР, 30 октомври 1989 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 1070, л. 90-108
Информацията представя новите задачи, решавани от КГБ, важно място сред които заема предотвратяването на изграждането на паралелни на съветската власт структури. Вземат се мерки гласността и демокрацията да бъдат ползвани за подобряване на публичния образ на КГБ. Предприети са и структурни промени в 05 управление на КГБ, което вече няма да се занимава с борба с идеологическата диверсия, а ще защитава съветския конституционен строй. КГБ изказва безпокойство от бързо развиващите се негативни процеси в Полша и Унгария, като се препоръчва другите служби да им оказват морална подкрепа.
13. **Телеграма до началниците на централните оперативни подразделения, СГУ и ОУ на МВР от първия зам.-министър Григор Шопов, 31 октомври 1989 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 712, л. 72
Заповед за снемане на ограниченията за придвижване към София на определени лица, както и за продължаване на същата забрана за други лица по време на „Екофорума“.

14. Телеграма до началниците на СГУ и ОУ на МВР от първия заместник-министър Григор Шопов, 1 ноември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 712, л. 81 (и гръб)

Информация за очаквана активност на неформалните групи в навечерието на конгресите на просветата, науката и висшето образование и препоръки какви мерки да бъдат взети.

15. Окръжно до началниците на централните оперативни управления, СГУ и ОУ на МВР от министър Танев (копия до общинските управления на МВР – I категория, 10 ноември 1989 г.)

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 712, л. 82-84

Отнася се до състоялия се на 10 ноември пленум на ЦК на БКП и мерките, които трябва да се вземат от МВР, за своевременно пресичане на противодържавна и друга престъпна дейност.

II. ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И НАЧАЛОТО НА ПРЕХОДА

16. Окръжно до началниците на централните оперативни подразделения, СГУ и ОУ на МВР от министър Танев, 15 ноември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 712, л. 86-87

Отнася се до насрочения на 18 ноември разрешен митинг на неформалните структури и организации, който се очаква да бъде многолюден, и мерките за запазване на обществения ред и спокойствието в столицата.

17. Заповед на министър Г. Танев относно провеждане на неотложни мерки!, 16 ноември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 8, оп. 6а, а.е. 103, л. 123

Забрана за унищожаване в подразделенията на МВР всякакви документи и получени информации, тъй като са постъпили данни, че това се прави по места. Нареща се преустановяването на провеждането на М. "Родопи" и М "Пирин" по отношение на български граждани.

18. Слово на генералния секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет на НР България д-р. Петър Младенов на срещата с актива на МВР, състояла се на 25 ноември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 8, оп. 6а, а.е. 106, л. 101-118

В словото се поставя като основна цел реформирането на ДС, чрез закриване на структурите, а не на хората. П. Младенов описва картината в страната, особено в икономиката, като „потресаваща“. За проблемите не трябва да бъде обвинявано нито VI управление, нито другите органи на МВР, тъй като те са били „органи на нашата революция“. Отбелязва, че новата цел не е смяна на фасадата, а нов курс на комунистическата партия и на държавата. Новата цел пред МВР е да работи за укрепване на защитните функции на социализма.

19. Протокол от срещата на Генералния секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет Петър Младенов с ръководството на министерството, колегиума и началниците на централните управления, проведена на 25 ноември 1989 г. Реч на министъра на вътрешните работи Георги Танев на срещата.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 12, а. е. 936, л. 1-19, 24-29, 41, 75-90.

По настояване на П. Младенов, срещата взема решение за разпускане на Шесто управление. По подобие на реформата в съветското КГБ, се предвижда създаването на Управление за защита на конституционния строй. Решението за закриване на Шесто управление е подкрепено от началника на разузнаването Владо Тодоров. Пред новоизбрания генерален секретар на ЦК министър Георги Танев произнася крайно идеологизирана реч, в която като основна цел пред МВР е поставена задачата да работи за демонтиране на командната система. Предложенията за други реформи в самото МВР се ограничават до решението за преминаването на затворите към Министерството на правосъдието.

20. Предложение на министър Г. Танев и Решение на Колегиума на МВР за създаване на Управление за защита на социалистическия конституционен строй и разформироване на Шесто управление, 4 декември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 8, оп. 6а, а. е. 106, л. 210-232.

Предложението е обосновано с доклад на Антон Мусаков, в който се прави кратък исторически обзор и анализ на работата на Шесто управление през годините. Предвижда се новата структура за защита на конституцията да работи за защита на националното единство, да противодейства на опитите за създаване на обществени структури с антиконституционна насоченост, като бъде разтоварена от работата по духовните въпроси. Новото управление трябва да подобри разстановката на агентурата и да изпълнява политиката на БКП по националния въпрос.

21. Предложения, въпроси, мнения, направени на събранията на ППО и съвещанията с актива на поделенията, 4 декември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 8, оп. 6а, а. е. 106, л. 233-244, 288-289

Изказванията представят настроенята сред служителите в поделенията на МВР, доминирани от чувство за паника и безпокойство и нежелание за поемане на политическата отговорност за сметка на комунистическата партия. В едно от изказванията е направено интересно описание на събитията от 10 ноември през погледа на курсант във Висшия институт на МВР „Георги Димитров.“

22. Протокол от заседание на Колегиума на МВР, 13 декември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 12, а. е. 910, л. 1-2.

Решение за разформироване на Шесто управление, пенсиониране на Григор Шопов и освобождаване на Антон Мусаков.

23. Окръжно на министъра Г. Танев до началниците на централните оперативни и областните управления на МВР, 15 декември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а. е. 813, л. 22-24

Отнася се за големия митинг пред Народното събрание на 14 декември, когато са поискани отмяна на чл. 1 от Конституцията и автономия на висшите учебни заведения. От трибуната Жельо Желев призовава всички да се разотидат спокойно и на другия ден отново да се съберат пред Народното събрание.

24. Окръжно (екстрено) на министър Г. Танев до началниците на областните управления на МВР – Варна, Разград, Ловеч и Михайловград, 22 декември 1989 г.

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а. е. 813, л. 26

Указания за действия, ако румънски граждани или бивши ръководни дейци се опитат да преминат на българска територия с оглед на обстановката в СР Румъния.

- 25. Справка относно изпълнението на Закона за амнистията от 22 декември 1989 г., 26 декември 1989 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 821, л. 253-255

Отнася се до амнистираните веднага след обнародването на закона лица, които са били осъдени за престъпления против Народната република (чл. 108, 109 и 110, глава I, НК), както и лицата, осъдени за извънбрачно съжителство (чл. 180 от НК). Към справката има приложена таблица с техния брой.

- 26. Окръжно до началниците на централните оперативни поделения по ДС, СГУ и ОУ на МВР от министър ген.-полк. Семерджиев, 29 декември 1989 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 712, л. 109

Отнася се до мерките, които трябва да се вземат във връзка с решението на „нашата“ партия и правителство да се даде възможност на всички български граждани сами свободно да избират какви имена да носят, каква религия да изповядват и какъв език да използват.

- 27. Изказване на Александър Лилов пред националното съвещание на МВР, проведено на 6 януари 1990 г. и свикано в изпълнение Решението на Държавния съвет и Министерския съвет на НРБ от 29 декември 1989 г., 9 януари 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 12, а.е. 991, л. 77-97.

Обсъждането е посветено на решението за отстраняване на последиците от допуснатите нарушения при преименуването на туркоезичното и мюсюлманското население в страната.

- 28. Стенограма от съвещанието на ръководството на Колегиума на МВР с офицерския състав на Второ главно управление, Четвърто управление ДС и бившето Шесто управление – ДС, проведено на 20 януари 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 12, а. е. 992, л. 2-31

Изказване на ген.-полк. Атанас Семерджиев във връзка с извършването на дълбоко съкращаване и всеобхватна реорганизация на всички структури на МВР. Семерджиев оценява това като „архитрудна задача“ и „крайно болезнена операция“, но наложителна, поради това, че МВР се е превърнала в „държава в държавата“. В изказването Семерджиев умишлено не споменава точната численост на щата на МВР. Първата стъпка ще бъде предприета чрез създаването на Национална служба за защита на конституцията, въз основа на старите Второ, Четвърто и бившето Шесто управление, без работата по неформалите и интелигенцията. Семерджиев припомня погрота над службите в ГДР и прави оценката, че в следващия български парламент ще бъде представена и опозицията, чието отношение към органите за сигурност не може да се предскаже, поради което съкращенията трябва да бъдат извършени преди изборите. За началник на новата служба е назначен генерал Саманджиев, а групата, която да изготви концепция за съкращенията ще бъде ръководена от Л. Гоцев. Без ясен отговор остават исканията на някои офицери да бъдат прецизирани функциите на новата служба, поради неяснота какво точно означава защита на конституцията в настоящите условия. Офицерът от Четвърто управление Асен Танев предлага вместо съкращения, служителите да бъдат изпратени на прикритие по други държавни структури и фирми, откъдето да получават основната си заплата, а МВР само да им доплаща разликата.

- 29. Документ от особена важност на началника на ОТУ – ДС, адресиран до началниците на сектори “ОТМ“ при областните и общинските управления на МВР, 9 февруари 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 58, оп. 1а, а.е. 519, л. 26

Документът налага „абсолютната забрана на провеждане на оперативно-технически мероприятия М „Родопи“, М „Пирин“ и М „Вихрен“ на български граждани по какъвто и да е повод“ в съответствие с ангажиментите, поети от министъра на вътрешните работи на Националната кръгла маса.

- 30. Стенограма от среща на министъра на вътрешните работи с началниците на областните управления, проведена на 7 февруари 1990 г., 12 февруари 1990.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 12, а.е. 993, л. 1-32

Срещата е посветена на въпроса как МВР да се впише в процеса на действително отделяне на партията от държавата, след извънредния конгрес на БКП. На срещата Л. Гоцев настоява това да става „организирано, умно, без паника, но динамично“.

- 31. Стенограма от заседанието на Колегиума на МВР, проведено на 27 февруари 1990 г., 9 март 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 12, а.е. 973, л. 20-22.

Колегиумът взема решение по кадрови въпроси, включително утвърждава укази за освобождаване от действителна военна служба на редица генерали, сред които Кирил Масленков – началник на Управление „Кадри“, Нанка Серкеджијева – началник на III отдел – ДС, предложения за освобождаване на други ръководни кадри.

- 32. Протокол № 1/11.11.1989 г. на експертна комисия от Областно управление на МВР – Пловдив, с предложение за унищожаване на дела от фонд III – различни и работни дела на секретни сътрудници, 7 март 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 8, оп. 5а, а.е. 1565, л. 271-273

Протоколът е с обем от 25 страници и съдържа предложение за унищожаването на 64 дела, които нямат научно-историческа, справочна и оперативна стойност. Утвърден е от ръководството на РДВР – Пловдив едва в края на май 1990 г. от Петко Кипров, подписал се на мястото на освободената ген.-майор Н. Серкеджијева, през април 1990 г. Протоколът е изпълнен на 23 юли 1990 г. Публикуват се само първите три страници от документа, като илюстрация за причините за откриване на делата и техния обем.

- 33. Стенограма от заседанието на Колегиума на МВР, 19 март 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 12, а.е. 974, л. 39-44.

Колегиумът обсъжда мерки относно осигуряването на благоприятна обстановка за провеждане на изборите. В изказването си Л. Гоцев настоява да се създаде щаб, които да работи по ясни указания, без обаче да навлиза в конкретика. От своя страна министърът настоява функциите на МВР на изборите да бъдат публично оповестени, като за тази цел бъдат привлечени някои известни интелектуалци.

- 34. Стенограма от срещата на др. Андрей Луканов с ръководния състав на МВР, проведена на 20 април 1990 г., 23 април 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 933, л. 142-166

Срещата е посветена на подготовката на изборите, като Луканов апелира към професионалната и гражданската отговорност на ръководството на МВР. На срещата той говори повече като член на ръководството

на БСП, отколкото от името на правителството. Посочват се очакванията за засилване на корупцията, „врастването на нечистите парични натрупвания с легалните форми на стопанска дейност“. Луканов съобщава, че не иска да съставя еднопартийно правителство, дори и да спечели над 50% от мандатите.

35. Телеграма (екстрена) до НРС, НСЗК, РДВР и под. 72700 от зам.-министър Кр. Саманджиев, 13 юни 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 884, л. 46-47

Телеграмата е във връзка с нарастващото напрежение заради неочакваната загуба на СДС на изборите. Дава се информация как е преминала нощта на 12 срещу 13 юни и за сформирането на инициативен комитет за гражданско неподчинение. Указания за контакти с регионалните лидери на политическите сили за овладяване и нормализиране на обстановката.

36. Преписка между МВР и обществено-държавната комисия за проверка на пострадалите в концентрационните лагери в България, януари–юли 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 8, оп. 6а, а.е. 180 – л. 1-4; 6-7; 26-53; 57-82.

Преписката съдържа справка от отдел „Въдворяване и изселване“; списък на загиналите в лагера в Ловеч, с посочената в смъртния акт причина за смъртта; списък на работилите милиционер в ТВО – Ловеч; доклад на Обществено-държавната Комисия за подпомагане разследването по извършените престъпления в лагерите край Ловеч, Скравена и на други места.

37. Аналитична справка относно състоянието и тенденциите на валутно-контрабандните престъпления и организираната престъпност в НРБ, 1990–1991 г.

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 2, оп. 6, а.е. 137, л. 116 (и гръб), 125 (и гръб), 172 (и гръб), 180-186, 188 (и гръб), 197.

Справката е изготвена от старши разузнавач от отделение 05, отдел 12 на НЗСК по тематична справка от система „ИСКРА“, официални източници и оперативни материали. Цитирани са различни случаи за незаконни сделки, сред които и такива, извършени от фирма „Кинтекс“, генералния директор на фирма „Тератон“ Младен Мутафчийски, вероятни операции по внасяне на пари от Иван Славков в чужди банки, отношенията между Фатик Шабан и Илия Павлов

38. Телеграма от НСЗК до началниците на РСЗК и СРДВР, УКА за сведение, 20 август 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 2, оп. 6, а.е. 109, л. 1 (и гръб)

Текстът на телеграмата представя резултатите от срещата на президента Жельо Желев с ръководството на МВР. Директорът на НСЗК ген.-майор Георги Пилев е запознал с доклад президента с функциите, задачите и оперативната обстановка по линия на НСЗК. Желев е проявил интерес какъв е точният брой на преназначените служители от бившето Шесто управление. Обсъдена е необходимостта от деполитизация на службите за сигурност и МВР.

39. Справка относно щатната численост и състав на НСЗК – МВР, 7 септември 1990 г.,

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 2, оп. 6, а.е. 116, л. 113 (и гръб)

Документът представя броя на съкратените служители във ВГУ, Четвърто и бившето Шесто управление и общата численост и съставът на новата служба. Съдържат се данни за стажа, образованието и специализацията на личния ѝ състав.

- 40. Стенограма от среща – разговор на министъра на вътрешните работи П. Пенев с Меди Доган, състояла се на 14 септември 1990 г., 20 септември 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА-М, ф. 1, оп. 11а, а.е. 935, л. 117-136

Срещата се провежда по искане на вътрешния министър, а целта е „установяване на контакт“ и спечелване на „благоприятното“ на Доган. Другият повод е появата на сигнали за прояви сред турското и българомохамеданското население, които нажежават обстановката. Според Доган МВР трябва да поддържа контакти с политическите сили, каквито той до момента бил поддържал със Атанас Семерджиев. На срещата са обсъдени различни проблеми в смесените райони, изучаването на турски език, междуетническото напрежение.

- 41. Заповед относно мерки за изпълнение на решение на ВНС от 4 декември 1990 г. за създаване на Анкетна комисия за досиетата на народните представители, 5 декември 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 2, оп. 5, а.е. 35, л. 252.

Във връзка с решението на анкетната комисия по досиетата, министърът забранява достъпа на всички служители до информационните масиви, забранява движението на оперативни дела, искането на ВНС да се осъществи от Саманджиев.

- 42. Преписка между Великото народно събрание и МВР във връзка с дейността на Анкетната комисия по досиетата на народните представители, сътрудници на Държавна сигурност, септември – декември 1990 г.**

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 8, оп. 6а, а.е. 194а., л. 1-7, 16 (и гръб)-17, 19-32, 41-45, 74-80.

Преписката и изказаните в нея аргументи са показателни за драматичната съпротива на МВР срещу разсекретяването на досиетата. В преписката МВР информира, че част от делата на сътрудниците са били унищожени, тъй като декриминирането на някои от дейностите са направили запазването на тези оперативни дела излишно. Споменава се, че оповестяването на досиетата ще нанесе непоправим удар на органите за сигурност, поради което се прави предложение да бъдат унищожени всички архиви на Шесто управление, което щяло да доведе до успокояване на обстановката. Ключова роля в тази съпротива изиграва ген. Петко Кипров, началник на служба „Информация и архив“.

LIST OF THE DOCUMENTS

I. STATE SECURITY ON THE EVE OF 10 NOVEMBER 2011

1. **Protocol Ref. No 690/2.08.1988 for the destruction of personal and business dossiers of secret collaborators, 2 June 1988.**

(CDDAABCSSISBPA)-M, f. 8, inv. 5a, a.u. 1479, sheets 8-10

Sample Protocol for the destruction of personal and business dossiers. The protocol reports the destruction of 18 personal and 12 business dossiers of secret collaborators excluded from the central units by tearing and rendering.

2. **Protocol of the Expert Committee from the District Directorate of the MI - Varna, for the destruction of dossiers in fund V-0, with no confirmed evidence of criminal activity, 12 December 1988**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 8, inv. 5a, a.u. 1511, sheets 107-110

Sample Protocol for the destruction of dossiers, containing data about 61 destroyed dossiers, discovered in the 70s and early 80s, which cite the reasons for which people were put under surveillance and prevention.

3. **Memorandum to General D. Stoyanov, Minister of the Interior, on the results of the survey of the agents and ways to achieve a qualitatively new growth of the covered intelligence work of the SS, 4 January 1989.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 12, a.u. 914, sheets 4-36

The Memorandum presents the results of the survey of the work with the agents network in the period 1983-1986; summarized data from the survey is presented and suggestions to improve the performance of the agents are made.

4. **Analysis of the operational situation in the work of the People's Militia and fight against crime, 24 January 1989.**

CDDAABCSSISBPA - M, f. 1, inv. 11a, a.u.729, sheets 1-13.

The analysis focuses on data from 1988, indicating worsening of the situation relating to crime - an increase of 8.5% of registered crime, mainly property crimes, 26% - of house thefts, 30% - of stolen motor vehicles. An increase of 32% of intentional murders, and 10% increase of crimes committed by minors were reported. An increase of persons killed in traffic accidents was also reported and 1153 died, of which 455 pedestrians, in 1988.

5. **Report on the operational situation and the activities of the State Security to protect the economy and support its development since the adoption of the Decree on Economic Initiative, 4 July 1989.**

CDDAABCSSISBPA - M, f. 8, inv. 6a, a.u. 106, sheets 18-31

Unrealistic plans, the increase in the foreign exchange costs and intensified contacts with foreigners, estimated as a threat to the national security, were among the main problems. In response to that active recruitment activities among professionals, holding key positions in the serviced establishments, were carried out.

6. **Circular to the heads of central operational units, and SCD and DD-MI from Minister Tanev, 28 July 1989.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u. 711, sheets 177 -180

Activities related to amendments to the Law on foreign passports and in particular how to deter people from finding jobs abroad.

- 7. Written reference on materials obtained from the COREU system, 1 August 1989.**
CDDAABCSSISBPA – M, f. 9, inv. 8a, a.u. 564, sheets 110-112.
This written reference concerns information obtained from the system for exchange of secret information of the European Economic Community (COREU).
- 8. Written reference on some peculiarities of the operational situation in the country as to 26 September 1989, 27 September 1989.**
CDDAABCSSISBPA-M, f. 8, inv. 6a, a.u. 103, sheets 218-221
This written reference summarizes the number of Bulgarian citizens who had left for Turkey and the number of returnees to Bulgaria.
- 9. Telegram to the heads of central operational units, and SCD and DD-MI from Grigor Shopov, First Deputy Minister, of 24 October 1989.**
CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u. 712, sheets 65 (and back) -66
It is an Order for taking concrete measures to prevent further aggravation of the situation in the country.
- 10. Telegram to the heads of central operational units, and SCD and DD-MI from Grigor Shopov, First Deputy Minister, of 25 October 1989.**
CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u. 712, sheets 68-69
It is an Order to prevent specific individuals to visit Sofia during the “Eco Forum”.
- 11. Telegram to the heads of central operations, and SCD and DD-MI from Grigor Shopov, First Deputy Minister, of 27 October 1989.**
CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u. 712, sheets 70 (and back)
It is an Order to take appropriate steps to clarify the actual operational situation in the country.
- 12. Information on a working visit of a delegation of the Ministry of the Interior of the P R of Bulgaria to the USSR, of 30 October 1989.**
CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u. 1070, sheets 90-108
The information presents the new problems solved by the KGB, among which an important place was occupied by prevention of the establishment of parallel structures to the Soviet power. Measures were taken to use glasnost and democracy to improve the public image of the KGB. Measures were also taken to make structural changes in Department 05 of the KGB, which no longer was to deal with combating ideological subversion and was tasked with the protection of the Soviet constitutional order. KGB expressed concern about the rapidly developing negative processes in Poland and Hungary, and recommended that other agencies provide them with moral support.
- 13. Telegram to the heads of the central operational authorities, SCD and DD-MI from Grigor Shopov, First Deputy Minister, of 31 October 1989.**
CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.712, sheet 72
It is an Order lifting the restrictions on travel to Sofia of certain persons and continuing the same restrictions for other persons during the “Eco Forum”.
- 14. Telegram to the heads of SCD and DD-MI from Grigor Shopov, First Deputy Minister, of 1 November 1989.**
CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.712, sheet 81 (and back)
It is information on the expected activity of the informal group on the eve of the congresses of education, science and higher education and recommendations on the measures to be taken.

- 15. Circular to the heads of central operational divisions, SCD and DD-MI from Minister Tanev (copies to the Municipal Directorates of the Ministry of the Interior - I category (10 November 1989).**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.712, sheets 82-84

It concerns the Plenum of the BCP Central Committee held on 10 November and the measures to be taken by the MI for the timely intersection of anti-governmental and other criminal activities.

II. THE STATE SECURITY AND THE BEGINNING OF THE TRANSITION

- 16. Circular to the heads of central operational units, SCD and DD-MI from Minister Tanev, of 15 November 1989.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.712, sheets 86-87

It concerns the authorised meeting of the informal structures and organisations, scheduled for 18 November, which was expected to be crowded, and the measures for maintaining public order and peace in the capital city.

- 17. Order from Minister G. Tanev on conducting emergency measures! Of 16 November 1989.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 8, inv. 6a, a.u.103, sheet 123

It is a prohibition to destruct in all units of the Ministry of the Interior any documents and information obtained since they received information that it was made locally. It ordered the suspension of the conduct of M. "Rodopi" and M "Pirin" for Bulgarian citizens.

- 18. Speech of Petar Mladenov, Secretary General of the BCP Central Committee and President of the State Council of the Republic of Bulgaria to the meeting with the leading authorities in the Ministry held on 25 November 1989.**

CDDAABCSSISBPA – M, f. 8, inv. 6a, a.u.106, sheets 101-118

The primary objective of his speech is the reforming of the SS by closing structures, rather than dismissing people. P. Mladenov describes the situation in the country, especially in the economy as "staggering." Neither VI Directorate, nor any other MI authorities should be blamed for the problems, because they are "the authorities of our revolution". He notes that the new goal is not changing the facade but a new course of the Communist Party and the State. The new goal for the MI is to work to strengthen the protective functions of socialism.

- 19. Minutes of the meeting of Petar Mladenov, Secretary General of the BCP Central Committee and President of the State Council with the leadership of the Ministry, the college and heads of central directorates, held on 25 November 1989 and speech of Georgi Tanev, Minister of the Interior, to the same meeting.**

CDDAABCSSISBPA – M, f. 1, inv. 12, a.u. 936, sheets 1-19, 24-29, 41, 75-90.

At the urging of Peter Mladenov, the meeting decided to dissolve VI Directorate. Following the reform of the Soviet KGB, it is envisaged to establish a Directorate for protection of the constitutional order. The decision to dissolve the VI Directorate is supported by Vladimir Todorov, head of the intelligence. Before the newly elected Secretary General of the Central Committee, Minister Georgi Tanev made a highly ideological speech in which the primary objective set to the Ministry is the task to work for the dismantling of the command system. The proposals concerning other reforms in the Ministry itself are limited to the decision to transfer the prisons to the Ministry of Justice.

- 20. Proposal by Minister G. Tanev and Decision of the College of the MI to establish a directorate for the protection of the socialist constitutional order and dismantle VI Directorate, 4 December 1989.**

CDDAABCSSISBPA – M, f. 8, inv. 6a, a.u.106, sheets 210-232.

The proposal is justified by Anton Musakov's report, which provides a brief historical overview and analysis of the work of VI Directorate over the years. It is envisaged that the new structure for the protection of the socialist constitutional order will work for the protection of national unity, counteract attempts at creating public structures of anti-constitutional nature, being discharged from the work on spiritual matters. The new directorate needs to improve deployment of agents and implement the BCP policy on the national question.

- 21. Suggestions, questions, comments made at meetings of the Primary Party Organisations (PPO) and meetings with the leaders of the sub-units, 4 December 1989.**

CDDAABCSSISBPA – M, f. 8, inv. 6a, a.u.106, sheets 233-244, 288-289

The statements present the attitudes of the employees in the sub-units of the MI, dominated by a sense of panic and anxiety and reluctance to take political responsibility on behalf of the Communist Party. In one of the statements an interesting description of the events of 10 November is made through the eyes of a cadet at the "Georgi Dimitrov" Higher Institute of MI.

- 22. Minutes of the meeting of the College of the Ministry of the Interior, 13 December 1989.**

CDDAABCSSISBPA – M, f. 1, inv. 12, a.u.910, sheets 1-2.

It includes a decision for dismantling VI Directorate, retirement of Grigor Shopov, and dismissal of Anton Musakov.

- 23. Circular from Minister Georgi Tanev to the heads of the central operational and regional directorates of the MI, 15 December 1989.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.813, sheets 22-24

It concerns the large rally outside the National Assembly on 14 December, when the repeal of Article 1 of the Constitution and the autonomy of universities was requested. From the rostrum Zhelyu Zhelev appeals for everyone to disperse peacefully and the next day to get together again in front of the National Assembly.

- 24. Circular (extraordinary) from Minister Georgi Tanev to the heads of regional directorates of the MI in Varna, Razgrad, Lovech and Mihailovgrad, 22 December 1989.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.813, sheet 26

Instructions for action in case Romanian citizens or former senior leaders try to pass on Bulgarian territory in view of the situation in SR of Romania.

- 25. Written reference on the implementation of the Law on Amnesty of 22 December 1989, 26 December 1989.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.821, sheets 253-255

It applies to persons who were given amnesty, immediately after promulgation of the law, who had been convicted of crimes against the People's Republic (Articles 108, 109 and 110, Chapter I of the Criminal Code), and persons convicted of cohabitation (Article 180 of the Criminal Code). A table with their number is attached to the written reference.

- 26. Circular to the heads of central operational units, SCD and DD-MI from Colonel General Minister Semerdgiev, 29 December 1989.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.712, sheet 109

It refers to the measures to be taken in connection with the decision of "our" party and government to enable all Bulgarian citizens to freely choose their own names, what religion to profess and what language to use.

27. **Speech by Alexander Lilov to the national meeting of the MI held on 6 January 1990 and convened in pursuance of the Decision of the State Council and the Council of Ministers of the People's Republic of Bulgaria of 29 December 1989, 9 January 1990.**
CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 12, a.u.991, sheets 77-97.

The discussion is devoted to the decision to eliminate the effects of violations while renaming the Turkish and Muslim population.

28. **Transcript of the meeting of the leadership of the College of MI with the officers of Second General Directorate, Directorate IV of the SS and former VI Directorate of the SS held on 20 January 1990.**

CDDAABCSSISBPA – M, f. 1, inv. 12, a.u.992, sheets 2-31

Statement made by Colonel General Atanas Semerdgiev in connection with the substantial cuts and comprehensive reorganization of all MI structures. Semerdgiev assesses it as "super difficult task" and "extremely painful operation", which however is unavoidable, as the Ministry of the Interior has become a "state within the state". In his statement Semerdgiev deliberately does not mention the exact number of staff of the Ministry. The first step will be undertaken through the establishment of the National Service for Protection of the Constitution, based on the old Second, Fourth and former Sixth Directorates, less work in relation to informals and the intelligentsia. Semerdgiev recalls the defeat of the services in the GDR and makes the assessment that in the next Bulgarian Parliament the opposition will be presented as well. Its attitude towards the security authorities cannot be predicted, so cuts must be made before the elections. General Samandgiev was appointed head of the new service and the group to prepare the concept for redundancy will be led by L. Gotsev. Without a clear answer remained the requests of some officers to specify the functions of the new service because of uncertainty as to what protection of the constitution means in these conditions. Asen Tanev, an officer in IV Directorate, proposed instead of dismissing officers to send them under cover to other state institutions and companies from which they will receive their basic salary and MI will only pay them the difference.

29. **Critical documents from the head of the Organisational and technical Directorate-SS, addressed to the heads of sectors "Operational and Technical Measures" in the regional and municipal directorates of the MI, 9 February 1990.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 58 inv. 1a, a.u.519, sheets 26

The document requires "absolute prohibition of the conduct of the operational and technical measures M "Rodopi", M "Pirin" and M "Vihren" in relation to Bulgarian citizens in any occasion" in accordance with commitments made by the Minister of the Interior at the National Round Table.

30. **Transcript of the meeting of the Minister of the Interior with the heads of regional directorates held on 7 February 1990, 12 February 1990.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 12, a.u.993, sheets 1-32

The meeting is devoted to how MI can fit into the process of actual separation of the Party from the State after the extraordinary congress of the Bulgarian Communist Party. At the meeting L. Gotsev insists that this should be done "in an organized, smart, panic-free, but dynamic way".

31. **Transcript of the meeting of the College of the Ministry of the Interior, held on 27 February 1990, 9 March 1990.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 12, a.u.973, sheets 20-22.

The College decides on staff issues, including approval of decrees for release from actual military service of a number of generals, among them Cyril Maslenkov - Head of the Personnel Directorate and Nanka Serkedgieva - Head of Department III of the SS, on proposals for the release of other executives.

- 32. Minutes No 1/11.11.1989 of the expert committee of MI Regional Directorate - Plovdiv, containing a proposal for the destruction of dossiers of Fund III and other business dossiers of secret collaborators, 7 March 1990.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 8, inv. 5a, a.u.1565, sheets 271-273

The Minutes have a volume of 25 pages and contains a proposal for the destruction of 64 files that have no scientific, historical, reference and operative value. The Minutes were approved by the leadership of the RD-MI - Plovdiv at the end of May 1990, in particular by Petko Kiproff, who signed in place of the released Major General N. Serkedzhieva in April 1990. The Minutes were implemented on 23 July 1990. Only the first three pages of the document are published as an illustration of the reasons for the opening of the files and their volume.

- 33. Transcript of the meeting of the College of the Ministry of the Interior of 19 March 1990.**

CDDAABCSSISBPA – M, f. 1, inv. 1, a.u.974, sheets 39-44.

The College discusses measures for ensuring a favourable environment for conducting elections. In his statement L. Gotsev insists that a staff should be created which will follow clear guidelines in its work, without going into specifics. The Minister on his part insists that the functions of the MI at the election should be made public and for this purpose some famous intellectuals should be associated.

- 34. Transcript of the meeting of Andrei Lukanov with the senior staff of the Ministry of the Interior held on 20 April 1990, 23 April 1990.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.933, sheets 142-166

The meeting is devoted to the preparation of the election, and Lukanov appeals to the professional and civic responsibility of the leadership of the Ministry. At the meeting, he spoke more like a member of the BCP rather than on behalf of the Government. He points to the expected expansion of corruption, "implanting of dirty cash into the legal forms of business". Lukanov announces that he does not want to establish one-party government, even if he wins more than 50% of the mandates.

- 35. Telegram (extraordinary) to NIS, NSPC, RD-IM and unit 72700 from Deputy Minister K. Samandgiev, 13 June 1990.**

CDDAABCSSISBPA-M, f. 1, inv. 11a, a.u.884, sheets 46-47

The telegram is in relation to the increasing pressure from the unexpected loss of the UDF in the election. Information is given about the night of 12 June and the morning of 13 June and the formation of an initiative committee for civil disobedience. The telegram contains instructions about contacts with regional leaders of the political forces to control and normalize the situation.

- 36. Correspondence between the MI and the public and state commission for the investigation of crimes in concentration camps in Bulgaria, January-July 1990.**

CDDAABCSSISBPA – M, f. 8, inv. 6a, a.u. 180 - sheets 1-4; 6-7, 26-53, 57-82

The file contains a report from the Department of Internment and Displacement; a list of those who died in the camp in Lovech, with indication of the cause of death in the death certificate; a list of militiamen who worked in CC Lovech; a Report of the Public and State Commission for assistance in investigating crimes committed in the camps near Lovech, Skravena, etc.

- 37. Analytical written reference on the status and trends of currency and smuggling offences and organized crime in the PRB, 1990-1991.**

CDDAABCSSISBPA - M, f. 2, inv. 6, a.u. 137, sheets 116 (and back), 125 (and back), 172 (and back), 180-186, 188 (and back), and 197.

The written reference is made by a senior intelligence officer of Department 05, Section

12 of NSPC on the basis of a thematic written reference from the "Iskra" system, official sources and operational materials. Cited are other cases of illegal transactions, including those made by "Kintex", by Mladen Mutafchiyski, Director General of "Teraton", possible operations in relation to money deposits in foreign banks, made by Ivan Slavkov, the relationship between Fatik Shaban and Ilia Pavlov.

38. Telegram from NSPC to the heads of RSPC and SRD-MI, CIAS for information, 20 August 1990.

CDDAABCSSISBPA-M, f. 2, inv. 6, a.u. 109, sheet 1 (and back)

The text of the telegram presents the results of the meeting of President Zhelyu Zhelev with the leadership of the Ministry of the Interior. Maj. Gen. George Pilev, Director of NSPC, presented a report to the President on the functions, tasks and operating environment in the line of work of NSPC. Zhelev was interested in the exact number of reappointed officers from the former VI Directorate. They discussed the need for de-politicisation of the security services and MI.

39. Written reference on the number of personnel and composition of NSPC - MI, 7 September 1990.

CDDAABCSSISBPA-M, f. 2, inv. 6, a.u. 116, sheet 113 (and back)

The document contains the number of redundant employees in the Second General Directorate, Fourth and former Sixth Directorates and the total number and composition of the new service. It also contains data about time of service, education and specialization of its personnel.

40. Transcript of a meeting of P. Penev, Minister of the Interior, with Medi Dogan held on 14 September 1990, 20 September 1990.

CDDAABCSSISBPA-M u. 1, Op. 11a, AU 935, l. 117-136

The meeting was held at the request of the Minister of the Interior and its goal is "making a contact" and gaining Dogan's "favour". The emerging signals of symptoms among Turkish and Bulgarian population that are "heating" the situation was another reason. According to Dogan, MI should maintain contacts with the political forces of the type he has had so with Atanas Semerdgiev. At the meeting various issues were discussed concerning the regions with mixed population, the study of Turkish language and ethnic tension.

41. Order on the measures for the implementation of a Decision of the Grand National Assembly of 4 December 1990 on the establishment of the Committee of Inquiry into the files of the members of the National Assembly, 5 December 1990.

CDDAABCSSISBPA - M, f. 2, inv. 5, a.u. 35, sheet 252.

In connection with the decision of the Committee of Inquiry into the files of the members of the National Assembly, the Minister prohibits the access to information databases for all employees, prohibits the movement of operational files, the request of the Grand National Assembly to be implemented by Samandgiev.

42. Correspondence between the Grand National Assembly and MI in connection with the activities of the Committee of Inquiry into the files of the members of the National Assembly, State Security collaborators, September - December 1990.

CDDAABCSSISBPA - M, f. 8, inv. 6a, a.u. 194a, Sheets 1-7, 16 (and back) -17, 19-32, 41-45, 74-80.

The Correspondence and the arguments expressed in it are indicative of the dramatic resistance of MI against declassification of files. In the Correspondence the Ministry of the Interior informs that some files of contributors have been destroyed since de-criminalisation of some of the activities have made the preservation of these operational files unnecessarily. It is mentioned that the disclosure of the files would strike an irreparable blow at the security services and therefore it is proposed to destroy all files of VI Directorate, which would lead to calming of the situation. Petko Kipro, Head of Information and Archives Service, played a key role in this resistance.

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и бран на тоталитаризма

I

Из архивите на

34

Генерал МП
Доцент
Младши лейтенант ВУ
3.08.88 г.

СЕКРЕТНО!

8
КРДОПБГДСРБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

УТВЪРЖДАВАМ:

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ОЗ-ДС
ГЕН.-МАЙОР: *[Signature]*
/Н.Серкеджиева/

София, 9.06.1988 г.

[Signature]
28.10.88 г.

ПРОТОКОЛ

рег. № 690.02.08/1988 г.

КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата 23.12.88 г. Секретар: *[Signature]*

за унищожаване лични и работни дела на секретни сътрудници.

Комисия в състав: прецелател майор [] и членове м-р [] и м-р [] предлага да утвърдите протокол за унищожаване, съгласно чл.64, ал.5 от Инструкция I 20/20.01.1978 г следните 18 броя лични и работни дела на секретни сътрудници, изключени от централните подразделения.

- 1) Лично и работно дело на агент "Янков" с рег.№ 37886.
- 2) Лично дело на агент "Георгиев" с рег.№ 56770.
- 3) Лично и работно дело на агент "Пеев" с рег.№ 62019.
- 4) Лично и работно дело на агент "Петров" с рег.№ 62860.
- 5) Лично и работно дело на агент "Иванов" с рег.№ 65054.
- 6) Лично и работно дело на агент "Кившанов" с рег.№ 65478

КРДОПБГДСРБНА 1
ВЯРНО-С ОРИГИНАЛА
Дата: 11.02.89 г. Експерт: *[Signature]*

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

9
2

- 7. Лично и работно пело на агент "Филипов" с рег. № 70182.
- 8. Лично и работно пело на агент "Стефан" с рег. № 71153.
- 9. Лично и работно пело на резидент "Жоро" с рег. № 73213.
- 10. Лично и работно пело на агент "Тодоров" с рег. № 73521.
- 11. Лично и работно пело на агент "Максимов" с рег. № 75795.
- 12. Лично пело на резидент "Ангел" с рег. № 76736.
- 13. Лично и работно пело на агент "Максим" с рег. № 80489.
- 14. Лично и работно пело на агент "Христов" с рег. № 81490.
- 15. Лично пело на съдържател на явочна квартира "Серлика" с рег. № 59608.
- 16. Лично пело на съдържател на явочна квартира "Моряка", с рег. № 65314.
- 17. Лично пело на съдържател на явочна квартира "Малина" с рег. № 69954.
- 18. Лично пело на съдържател на явочна квартира "Гарата", рег. № 79496.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 10.12.01 Секретар: [Signature]

КОМИСИЯ:
ПРЕДСЕДАТЕЛ: [Signature]
майор [Signature]

ЧЛЕНОВЕ:

1. М-р [Signature]

2. М-р [Signature]

Промените са
написани в карт. № 4
[Signature]

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 14.03.01 Експерт: [Signature]

КРДОПБГДСРБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

10
3

След утвърждаване на протокола описаните 18 лични и 12 работни пела унищожихме чрез нахъсване за претопяване.

КОМИСИЯ:
ПРЕДСЕДАТЕЛ: *[Signature]*
Майор:

ЧЛЕНОВЕ:
1. М-р *[Signature]*

КРДОПБГДСРБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРБНА
Дата *09.06.88* Секретар: *[Signature]*

2. М-р *[Signature]*

нап. в 1 екз.
изп. Д. Г. Бакалов
нап. Савова-333
02.06.1988 г.

КРДОПБГДСРБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: *17.10.2011* Експерт: *[Signature]*

М В Р
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
Per. № KA 409 Екз. № 2
12.12 1988 г.
9000-ВАРНА

СТРОГО СЕКРЕТНО
КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
УТВЪРЖДАВАМ:
НАЧАЛНИК НА
ОТДЕЛ ТРЕТИ - ДС - МВР
ГЕН.- МАЙОР: Stee
/Н. СЕРКЕШЕВЦЕВА/
12.02.....1988 г.

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 12.11 Секретар: [Signature]

П Р О Т О К О Л

Експертна комисия, назначена със заповед № 23 /2.12.1987г на Началника на ОУ МВР гр. Варна в състав: председател майор [] и членове: майор [] и майор [], прегледа делата от фонд V-0 , съгласно т.9 от заповед I-118 /9.07.1987г./ на МВР и предлага за унищожаване тези от тях, в които няма потвърдени данни за престъпна дейност.

√1. V-0 - 563

на [] р. 10.04.1941
в с. Равна Варненско.
Разкрит, като автор на анонимно писмо с клеветническо съдържание до ОК на БКП-Варна. Профилактиран през 1976г.
Няма данни за антинародна и вражеска дейност.

√2. V-0 - 566

Съдържа 42 листа.
на [] р. 4.04.1898г
в с. Г. Елизнак Варненско.
Разкрит, като автор на анонимно писмо до първия секретар на ОК на БКП с обидни думи и закани по негов адрес. Профилактиран през 1976г.
Няма данни за вражеска и антинародна дейност.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Дата: 11.12.20 /Експерт: [Signature]

Съдържа 14 листа.

3. V-0 - 569

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

на [] р.27.03.1921г.
в с.Венчан Варненско.

Разкрит, като автор на листовка с вражеско съдържание, пусната в изборната урна. Профилактиран през 1976г. Няма данни за вражеска и антинародна дейност.

Съдържа 11 листа

4. V-0 - 570

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 05.12.11 Секретар: []

на [] р.17.02.1922г. в с.Драганово В.Търновско.

Разкрита, като автор на анонимно писмо до гл.редактор на в."Народно дело", съдържащо обиди по адрес на ръководители на селското стопанство.

Профилактирана през 1976г.

Няма данни за вражеска и антинародна дейност.

Съдържа 11 листа.

5. V-0 - 571

на [] р.1.09.1924г. в гр.Варна.

Разкрита, като автор на анонимни писма до Българска телевизия, съдържащи обиди по адрес на първите наши ръководители.

Профилактирана през 1976г.

Няма данни за вражеска и антинародна дейност.

Съдържа 14 листа.

6. V-0 - 574

на [] р.15.02.1902г. в с.Батошево Габровско.

Разкрит, като автор на анонимно писмо до гл.прокурор на републиката с остро вражеско съдържание.

Профилактиран през 1976г.

Няма данни за вражеска и антинародна дейност.

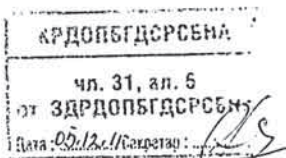
Съдържа 16 листа.

7. V-0 - 580

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 11.02.2011 Експерт: []

на [] р.9.08.1956г.

- 3 -

✓ 8. V-0 - 594

в с.Янково-Шуменско.

Делото съдържа справки, заявления, рапорт от ОР за получен сигнал, че същият възнамерявал да осъществи бягство.

В процеса на водене на делото, първоначалните данни са опровергани.

Делото е закрито 1977г.

Съдържа 10 листа.

на [] р.

8.08.1941г.

Делото съдържа сведения и рапорт от ОР, че същият разпространява политически вицове с насоченост срещу авторитета на наши партийни и държавни ръководители.

В процеса на водене на делото е установено, че Кишилов е имал слабост към разказване на вицове, без да влага умисъл.

Профилактиран през 1977г.

Съдържа 18 листа.

✓ 9. V-0 - 595

на [] р. 1.08.1934г.

в с.Партизани-Варненско.

Делото съдържа рапорти от ОР, проучване и сведения по повод на това, че е разпространявал вицове по адрес на наши партийни и държавни ръководители. Установено е, че не е имал за цел да руши авторитета на партията.

Профилактиран през 1977г.

Съдържа 5 листа.

✓ 10. V-0 - 598

на [] р. 12.02.

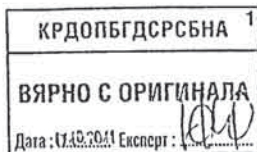
1935г. в с.Несбит Рилски - Варненско.

Делото съдържа рапорти от ОР, сведения, протокол и предложение по повод сигнал, че на обществено място е пропагандирал съдържанието на инкриминирана книга.

Установено е, че е бил под влияние и на алкохол, без да влага умисъл.

Профилактиран през 1977г.

Съдържа 10 листа.

110

✓ 11. V-0 - 602

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КВР

на [] р.28.05.
1937г. в с.Щръклевци-Софийско.

Делото съдържа сведения, рапорти от ОР по повод на това, че същият поддържа връзки с чужденци. Установено е, че връзките са от приятелски характер. Профилактиран през 1975г.

Няма данни за вражеска и антинародна дейност.

Съдържа 25 листа.

✓ 12. V-0 - 614

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 05.12.11 Секретар: <i>Re</i>

на [] р.19.01.1924г.
с.Сопот-Ловешко.

Делото съдържа проучване, сведения и справки по повод на сигнал, че същият е правил изказвания по политическата линия на партията и правителството.

Профилактиран през 1978г.

Съдържа 12 листа.

✓ 13. V-0 - 682

на [] р.15.02.
1919г. в с.Телерик-Толбухинско.

Делото съдържа рапорт от ОР, проучване, планове и справки по повод на изпратено писмо до БИ-БИ-СИ - Лондон.

Установено е, че същият ^{искал} е поредна серия от марки за попълване на личната му колекция.

Няма данни за вражеска и антинародна дейност.

Профилактиран през 1980г.

Съдържа 36 листа.

✓ 14. V-0 - 705 ¹⁰⁷

на [] р.4.10.1959г.
в гр.Вълчи дол - Варненско.

Делото съдържа рапорти от ОР по повод на сигнал за изявление, че възнамерява да избяга зад граница.

Установено е, че изказването е направено в приятелски кръг в момент на проявено лекомислие.

Профилактиран през 1977г.

Съдържа 33 листа.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 15.10.2014 Експерт: <i>Re</i>

МИНИСТЕРСТВО НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
„ИНСПЕКТОРАТ“ — МВР
№ пр. № 4 Екз. № 6/1
4.01. 1983 г.
СОФИЯ

СТРОГО СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИК Д. СТОЯНОВ

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
№ пр. № 172 от 04.01. 1983 г.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата СС (О.Т.О.) Експерт: [signature]

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Резултатите от проведеното изследване на аген-
турата и пътищата за постигане на качествено
нов растеж на агентурната работа на ДС

ДРУГАРИЮ МИНИСТЪР,

Проведеното по Ваше указание изследване на пъти-
щата за постигане на качествено нов растеж на агентурната
работа на Държавна сигурност обхвана периода 1983-1986 г.
на територията на цялата страна, а по някои характерни стра-
ни от дейността на органите на ДС в 10 предварително утвър-
дени от Вас окръжни управления.*

Цел на изследването беше на основата на изучаване-
то и установяването на реалното състояние на агентурната
дейност на ДС да се изведат основни подходи и се формулират

* СГУ, Бургас, Варна, Враца, Пловдив, Разград, Русе,
Смолян, Ст. Загора и Шумен.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

предложения за усъвършенствуване на работата с агентурата в светлината на партийните изисквания и постановките на Националното съвещание на МВР (1986 г.).

Задачите на изследването бяха:

– установяване на реалното състояние на агентурната дейност;

– съпоставяне на реалното състояние на агентурната дейност с партийните изисквания, оперативната обстановка, постановките за борба с отрицателните явления, усъвършенствуване на стила и методите на работа;

– извеждане на причините за слабостите и недостатъците в агентурната дейност на ДС;

– анализ и синтез на постановки, пътища и предложения за качествено нов растеж на агентурната работа на органите на ДС.

Обект на изследването беше агентурната работа на ДС.

Предмет на изследването бяха: пътищата и насоките за качествен растеж в агентурната работа на оперативния и ръководен състав по вербуването, ръководството, възпитанието, обучението, проверката на действащите и изключените агенти и резиденти, отразени в личните и работни дела, в сигналните преписки, в делата на оперативен отчет, в получената агентурна информация, в цялостния набран положителен и отрицателен опит на субективния фактор.

Информационното осигуряване на изследването се осъществи съобразно характера на изследваните единици –

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 10.10.2014 Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

3/46

действащ агент, изключен агент, ръководител на резидентурна група, оперативен работник, ръководен състав. Единици на изследването са също агентурното сведение и архивирани дела на оперативен отчет. Спецификата и информационните възможности на единиците на изследване наложиха създаването на съответстващ инструментариум и методика на регистрацията.

Практически изследването се осъществи с прилагането на комплексни методи за регистрация въз основа на: изучаване на документи, анализ на съдържанието, пряка индивидуална анкета, пряка групова анонимна анкета, косвена анкета, експертна оценка и изучаване на бюджета на работното време.

Набирането на емпирическите данни се осъществи посредством:

1. Карта за косвена анкета на действащия агент, с която бяха обхванати 1200 агента в представителната извадка, 120 – представени като "най-добри" в 10-те окръжни управления и 625 – водени от ръководния състав.
2. Карта за косвена анкета на изключения през 1986 г. агент, с която са обхванати 425 агента от 10-те окръжни управления.
3. Карта за косвена анкета на ръководителя на резидентурна група, с която е обхваната практически цялата съвкупност от 256 резиденти в териториалните поделения.
4. Карта за косвена анкета на агента, ръководен в агентурна група, с която е обхваната практически цялата съвкупност от 800 агенти от резидентури в териториалните поделения.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 20.10.2011 Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

5. Карта за проучване и анкета на агентурната работа по делата на оперативен отчет, снети в архив през 1986 г., по която са обхванати 473 дела от 10-те окръжни управления.

6. Карта за анонимно допитване до оперативния състав на ДС, с която са обхванати 540 оперативни работници и ръководители в 10-те окръжни управления.

7. Интервю-беседа с ръководния състав, с което са обхванати 60 ръководители от териториалните поделения.

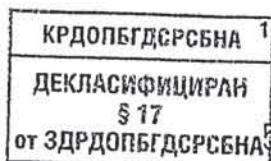
8. Хронометрична карта за работното време, с която е обхваната представителна извадка от 228 оперативни работници в 10-те окръжни управления.

9. Карта за съдържанието на агентурното сведение, която се попълни от оперативните работници от 10-те окръжни управления за представителната извадка на действащата агенатура.

Привлечените за набирането на емпиричните данни около 90 началници на отделения и зам.-началници на отдели от централните оперативни поделения на ДС и офицерите от "Инспекторат" – МВР, ЦИОУ, ВИ "Г.Димитров" и отдел Трети – ДС изпълняваха ролята на експерти за разкриване и оценка на причинно-следствените връзки в агентурната работа на основата и в рамките и възможностите на посочения изследователски инструментариум.

В програмния колектив по изследването участваха служители на ЦИОУ – МВР, ВИ "Г.Димитров" – МВР и "Инспекторат" – МВР.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 28.09.2008 Експерт: [подпис]

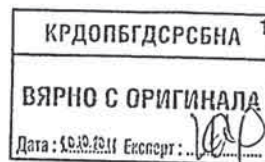

Исклучително благоприятно обстоятелство за осъществяване на по-задълбочен и качествен анализ на събраните емпирични данни беше провеждането на Юлския и Ноемврийския (1987 г.) пленуми на ЦК на БКП, чиито постановки и решения за преустройство, за реализиране на обективните обществени закономерности, за изчерпване на функциите "отдолу-нагоре", за интересите на обществото, колектива и личността, за администрирането и бюрокрацията разрешиха да се погледнат и оценят в нова светлина получените резултати от проведеното изследване на агентурната дейност на Държавна сигурност в окръжните управления на МВР.

Изследването очерта състоянието на агентурната работа в нейните сегашни измерения. Ще приведем някои данни и изводи за това състояние*.

По възрастов състав агентурата се категоризира така: до 18 години е 1%; между 19-24 години - 9% (2%, 1%);

* В докладната записка се посочват данни за представителната извадка изследвани агенти, в скоби се посочват процентни съотношения (1) за най-добрите изследвани агенти и (2) за агенти, водени от началническия състав.

КРДОПБГДСРСБНА	1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН	
§ 17	6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	

25-30 години - 11% (8%, 5%); 31-36 г. - 23% (26%, 14%);
37-42 години - 20% (27%, 23%); 49-54 години - 11% (10%,
16%); над 55 години - 15% (12%, 20%).

Очевидно е подценяването на агентурната дейност сред младежката възрастова група до 30 години, когато поради психическа лабилност, стремеж за промени и бързо вземане на решения, личността е в най-висока степен склонна към замисляне и осъществяване на подривна дейност. Този извод не отрича факта, че в последните 2-3 години, вследствие указанията на ръководството на МВР, значително е увеличен темпът на вербуване на млада и перспективна агентура.

По моделния подход са вербувани 57% (54%, 47%) от агентите. Напълно съответствуват на агентурния модел 39% (45%, 34%), а в определена степен 25% (5%, 12%) от агентите.

Проведените съпоставки между резултатите в работата между агентите, които съответствуват на агентурния модел и тези, които в по-голяма или по-малка степен не съответствуват, не показват никакви особени различия.

Моделният подход за формиране на агентурния апарат като принцип е приет в практиката на териториалните подразделения. Това обаче не води до съществено повишаване на резултативността и ефективността на агентурата, което се дължи на факта, че интензивното начало, на което се основава той, не съответствува на сегашните екстензивно-отчетнически методи за управление и организация на агентурната дейност. По този начин моделният метод за формиране на агентурния апарат на много места се осъществява, а често се и разбира откъм формално-показната му страна.

КРДОПБГДСРСБНА	1
ВЯРНО С ОРМИНАЛА	
Дата: 2010.10.11	Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

7

Констатира се, че значителна част от агентурата (между 45–65%) преди вербуването ѝ е изучавана едностранчиво и незадълбочено. При изучаването се прилага ограничен кръг от сили и средства.

Около половината от агентурата е изучавана чрез агенти, а около 7% с технически средства. За най-добрите агенти – около 16%. Сами по себе си тези данни говорят за прибързаност и формализъм във вербовъчния процес. Често агентурата се вербува под натиска на оперативния началник.

За 1986 г. само 23% (49%, 37%) от агентурата е използвана активно, като 1,1% (4,1%, 2,1%) е използвана за провеждане на оперативни експерименти; 2,8% (5,2%, 4,5%) – за извеждане зад граница; 3,5% (5,2%, 7%) – за изучаване на обекти по М-50; 1,7% (7%, 5,9%) – за работа в насока М-100. Незначително е използването на агентурата за провеждането на оперативни комбинации и маршрутиране.

Тези данни сочат, че повече от 3/4 от агентурния апарат не работи активно и се използва за събиране на обща и не особено значима в оперативно отношение информация, което означава, че в количествено отношение агентурният апарат на ДС е несъответен на получавания оперативен ефект.

Основната маса от агентурата (1983 г. – 80%, 1984 г. – 78%, 1985 г. – 76%) е срещана по-рядко от заповяданите 1–2 пъти на месец.

Абсолютният брой на проведените от един ОР срещи за периода е значително увеличен, както поради подобреното за 1986 г. съотношение, така и поради увеличаване на средния брой агенти, водени на връзка от един ОР.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 19.12.11 Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17 В
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Анализът на посочените причини за нередовното срещане на агентурата показва, че сред тях отрицателните черти на субективния фактор заемат незначително място – 3,8% (0,6%, 1,4%).

Тази експертна констатация изисква допълнително изследване както по отношение на обективните причини, страни и недостатъци, така и относно стандарта и критерия за оценка на агентурните отношения, при които на основата на формални показатели може да бъде оправдан всеки недостатък в работата.

Около половината агенти на ДС дават по-едно сведение средно на два месеца; за най-добрата агентура – на един месец.

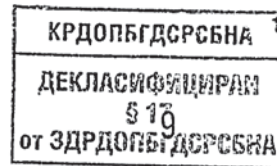
Повече от 1/4 от агентурата въобще не получава информация със значима оперативна стойност.

За периода 1983–1986 г. обемът на получената ценна оперативна информация се е увеличил с около 75%, което е в съответствие преди всичко с изострената оперативна обстановка по линия на възродителния процес и на терора.

Този показател обаче не може да компенсира общото неблагоприятно състояние, при което около 2/3 от агентурата дава сведения със значима оперативна информация средно по веднъж на 4 месеца.

С пълно основание възниква въпросът: при сегашното равнище на агентурата, на нейното количество и резултативност потребно ли е към цялата агентура да се предявява изискването за провеждане на 1–2 срещи месечно. При това

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Дата: 50.15.2.9.88 Експерт: [подпис]

определено може да се посочи, че самата оценка и причисляването на сведенията към тези съдържащи значима оперативна информация се извършва от експертите на относително широка и не много прецизна основа, т.е. действително ценните сведения са по-голяма рядкост от посоченото.

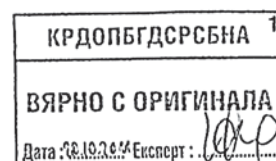
При анализа на причините за това състояние експертите констатираат, че водещо значение имат обективните, свързани с оперативната обстановка, трудовото и семейно положение на агента, естественото движение на кадрите в ДС и др.

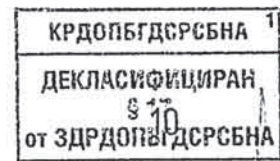
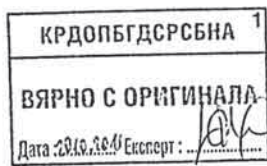
Не е по-благоприятно положението при началническата агентура – то е почти еднотипно при всички видове началнически длъжности от началник на отделение до началник на окръжно управление, включително.

Основателно може да се зададе въпросът, защо агентурата, водена от най-квалифицирания състав – ръководния, се среща относително нередовно, дава малко сведения с небогата в оперативно отношение информация?

Нашето становище е, че да се даде обща отрицателна оценка на агентурната дейност, вкл. мотивация, отговорност и квалификация на целия началнически състав в териториалните поделения, е най-малко неправилно и неточно.

Може да се предположи, че в началническата агентура, която има малко по-високи резултати от средните, като в огледало се пречупват и отразяват общите слабости на екстензивно-формалистичните подходи в агентурната дейност, включително и елементите на самоцелност и отчетничество в работата с лично ръководената агентура.

Тези именно слабости обуславят в значителна степен недостатъците в ръководството, помощта, контрола, обучението, инструктирането, стимулирането, квалификацията и др. на оперативния работник и агентурата, и по този начин стоят в основата на незадоволителните резултати.

Доказателство за това са данните от експертната оценка по следните агентурни характеристики:

1. От гледна точка на оперативната теория много благоприятни са данните, че според експертите 47,7% (79,7%, 51,9%) от агентурата изпълнява поставените задачи по инструктажа, като се стреми да внесе и нови творчески моменти, а 37% (17,4%, 37,9%) ги изпълнява стриктно по инструктажа.

2. Същото се отнася за поставените на агентурата задачи – при 75,3% (89,5%, 79,1%) задачите съответствуват на първоначалната насоченост, за която са вербувани.

3. В 80% (98,8%, 96,8%) от случаите на агентурата са поставяни ясни и конкретни задачи.

4. В 94,3% (98,8%, 96,8%) на агентурата са поставяни задачи, които тя е в състояние да изпълни.

5. В 56,3% (79,1%, 68,6%) от случаите на агентурата е разработвана линия на поведение и тактика за изпълнение на поставените задачи.

6. Повече от 40% от агентурата е отнесена към тази с много големи и големи възможности, а само 10,2% от агентурата е квалифицирана като агентура с малки и без възможности.

7. Възможностите на агентурата са използвани в ниска и много ниска степен само при 13,2% (1,2%, 13%).

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Тук възниква един въпрос с изключителна важност и значение – защо оценените от експертите обективни и субективни възможности на агентурата и нейното конкретно ръководство съобразно изискванията на оперативната теория са оценени като високи, а тази същата агентура дава посредствени и ниски оперативни резултати, не е ефективна и активна?

Отговорът на този въпрос е свързан с общите подходи в управлението, организацията и технологията на агентурната дейност, с възприетите стандарти и критерии, които са във висока степен свързани с формализъм и отчетничество.

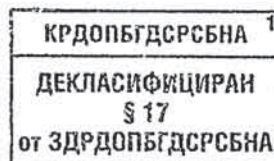
Известно е, че управленското въздействие на ръководния състав по отношение на вербовката, ръководството, възпитанието и обучението на агентурата се осъществява преди всичко чрез резолюциите поставени върху оперативните документи.

Анализът на поставените резолюции показва, че главен предмет на управление е съдържанието на агентурната информация.

Изследването показва, че твърде малка е разпоредителната функция на началническия състав по отношение на ръководството, обучението, възпитанието и особено по проверката на агентурата.

Независимо че сведенията са докладвани като цяло на 2, 3, а някъде и на 4 началнически равнища, върху половината от тях няма насочващи резолюции и указания, което говори, че управленското въздействие на началническия състав, както сочи практиката, е твърде слабо. Особено се отнася

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 24.08.2014 Експерт: [подпис]

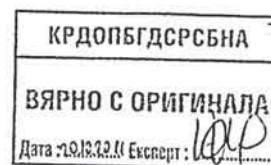
това до по-горния началнически състав.

Така се аргументира изводът, че "няколкоетажното" докладване на агентурната информация често до началника на поделението, включ., е ненужно. То се явява типичен пример за презастраховане, страх от вземане на решение и прехвърляне на отговорностите на по-високите равнища, което впрочем се изисква от тях самите. Така управляващото началническо въздействие вместо да се осъществи чрез водещоинициативно анализиране, оценяване и решаване на главните задачи на ДС се превръща в пасивна реакция на постъпващата "отдолу-нагоре" информация. По този начин началникът се лишава от стратегическата инициатива и се превръща от ръководител на оперативните процеси във "филтър" и "диспечер" на управлението, което осъществяват по отношение на него собствените му подчинени.

Около 2/3 от агентурата не се стимулира материално, а със стимули до 50 лв. годишно – 18,6%, до 150 лв. – 8,9%, до 300 лв. – 1,8%, над 450 лв. – 0,5%. Умерено материално стимулиране (41,3% с възнаграждения до 150 лв. годишно) се среща най-често при добре работещата агентура.

Проблемът за материалното стимулиране на агентурата е твърде сложен, във висока степен той е свързан и с основата на вербовката. Ново звучене придобива той в условията на възродителния процес.

Данните сочат, че при сегашния начин на работа материалното стимулиране на агентурата е по-скоро изключение, отколкото широка практика.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17 13
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С незначителното материално стимулиране на агентурата са обвързани два отрицателно функциониращи фактора, действащи застойно върху развитието на агентурната дейност. От една страна, голяма част от агентурата се ползва за общо наблюдение и информация, т.е. тя действително няма защо да се стимулира материално, нито пък е в състояние да дава високи оперативни резултати, които да бъдат поощрени и възнаградени. От друга страна, липсата на ефективно стимулиране, правилно насочвано към високите оперативни резултати, намалява ефективността на агентурно-оперативната дейност.

Около 20% от агентите не са проверени, а 41% са проверени чрез потвърждаваща се информация. Ако към тези дялове се прибавят повече от 10% нововербувани агенти, се оказва, че около 3/4 от агентурата е по принцип (на планова, системна основа) непроверена. Почти равноделно това се отнася и за агентурата, протичаща по възродителния процес.

Само при един от девет агента проверката се осъществява посредством комбинирано прилагане на няколко метода и средства – анализ на данни, агентура, ДЛ, технически средства.

За повече от една трета от агентурата се признава, че не се проверява, защото не носи основните качества на агент на ДС, не работи по значими обекти и не дава значима информация.

Недостатъчно ефективните и едностранчивите методи на проверка на агентурата обуславят и получените резултати от тях. В случая към частта на непроверените агенти се прибавят 90% от проверените, при които не се констатира нега-

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 23.09.2014 Експерт: <i>[Signature]</i>

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17 14
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

тивни изменения. Оказва се, че само 1% работят честно, но с нездравни позиции по отделни въпроси (3,5% – при протичащите по възродителния процес); 0,75% (3% – по възродителния процес) – не отразяват изцяло придобиваните данни с оперативно значение; 0,25 (1,5%) работят нечестно.

* * *

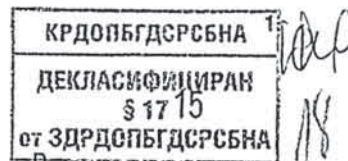
Около 93% от изключената агентура са били вербувани на идейно-политическа основа. Един агент е бил вербуван на основата на материална заинтересованост и 7% на основата на зависимост (компроматериал).

Изследването на изключената агентура сочи, че сега използваните формулировки за основата на вербовката – на идейно-политическа основа, материална заинтересованост и компрометиращи материали – не могат да се операционализират и чрез тях да се узнае и измери характерът и силата на създадените реални взаимоотношения на сътрудничество между органите на ДС и агентурата, особено това се отнася за идейно-политическата основа на вербовка.

Около 1/3 от изключените през 1986 г. агенти не са били срещани през трите предходни години – 1983, 1984 и 1985 години. Определено трябва да се подчертае, че отчетническата практика има основна вина за това, че значителна част от агентурата се изключва и делата ѝ предават в архив много време след като е прекратена връзката с нея.

Анализът на делата на изключената агентура показва, че по оперативни резултати усреднено тя не се различава съществено от действащата агентура. По-съществен спад се

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 20.10.2011 Екземпляр: 1

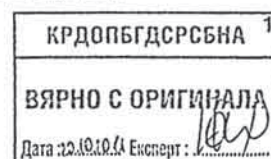
наблюдава в годината преди изключването. В основата на изключването не стоят толкова резултативните характеристики, а преди всичко немотивираността за сътрудничество. От своя страна пък тя е в пряка връзка с недостатъците в подбора, ръководството, възпитанието, обучението и проверката на агентурата.

Около 43% от изключените агенти не са проверявани.

Обстойният анализ на причините, поради които са изключени агентите, показва, че те са коренно различни от тези посочени в отчетните картони на отдел Трети – ДС, така напр. само 12% от агентурата изключена за нечестност е изключена поради посочените в предложението за изключването причини, останалите 88% са изключени поради други причини.

Данните сочат, че най-често под прикритието на формулировки като: "откъсване от средата", "промяна на местоработата", "затворен характер", "влошаване на здравословното състояние" и др. в действителност се откриват абсолютно несъвпадащи с тях конкретни слабости и недостатъци, някои от които съществували още при вербуването на агентите.

При изключената агентура с голяма сила се очертава изводът, че използуването на външни обстоятелства и причини при определянето на основанието за изключване на агента от апарата, значително измества действителните причини, правят се опити за оневиняване, не може да се осъществи обективен анализ и оценка от Трети отдел – ДС. Всичко това се отнася изцяло както за т.нар. "негативни", така и за останалите причини за изключване на агентурата. Така се създава вредна отчетническа привидност за "агентурно благополучие", вкл.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17 16
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

парадоксалното положение, при което агентура, която е била непригодна от момента на вербуването си, да се изключва точно за обратното – откъсване от средата, в която е била до вербовката.

* * *

Обобщените данни разкриват, че на един ръководител на агентурна група (резидент) в страната се падат средно по-малко от двама агенти, а в някои окръжни управления резидентите са повече на брой от ръководените агенти, което показва, че преобладаващата част от сега съществуващите резидентури не са в състояние да интензифицират достатъчно труда на оперативния състав, а в някои случаи (при тези, които водят на ръководство 1 агент или нямат предадени на ръководство такива) не могат да оправдаят времето, което се изразходва за собственото им ръководство, обучение, възпитание и проверка.

Количественото нарастване на резидентурния апарат е неравномерно, а фактът, че стажът на 62% от ръководителите на агентурни групи (резидентите) е до 3 г., свидетелствува за известна кампанийност, предизвикана преди всичко от възродителния процес.

Значителното нарастване на резидентурите през последните 2-3 години е свързано с трудности и недостатъци в тяхната организация и управление. Част от тези недостатъци снемат натрупаните противоречия в организацията и управлението на агентурната дейност изобщо, а друга част се дължат на неразработената нормативна основа за дейността на резидентурите.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 20.12.2014 Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

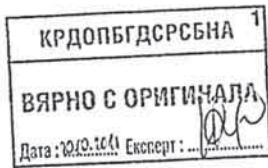
Не се разкриват сериозни различия между резултативните данни на агентите, ръководени в резидентури и тези на пряко ръководство при оперативните работници. Тази усреднена еднаквост се дължи на факта, че за ръководство в резидентурните групи се дават предимно агенти със средни възможности и резултативност. По-добрата агентура и тази, която се ръководи трудно и е с много малки възможности, обикновено не се предава на резиденти.

През 1986 г. не са получили материални стимули половината резиденти и 65% от оперативните работници на обществени начала. Констатират се големи несъответствия между натовареността на резидентите и възнагражденията, които получават, свидетелстващи за субективизъм в оценката и стимулирането, които се дължат на липса на единни критерии и показатели за целта.

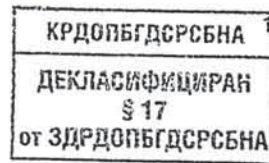
Нещо повече, около 1/3 от ръководителите на агентурни групи (резидентите), които получават по 130 и повече лева на месец не отчитат съществени оперативни резултати и създават трудности на оперативния състав. Това говори за значителен субективизъм при привличането на резидентите и при определяне на тяхното възнаграждение.

Регистрирането на бивши оперативни работници за резиденти, което е факт с положителни последици, води до сериозно объркване на понятията в сега съществуващата оперативна теория за резидентурната дейност, създава редица проблеми от теоретично и приложно естество, които подлежат на допълнително изследване, разработка и регламентиране в съответствие с новите изисквания на живота и оперативната практика.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 22.12.2011 Експерт: [signature]

* * *

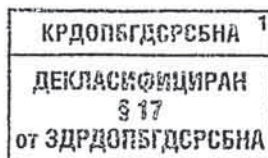

Разпределението на изследваните дела на оперативен отчет очерта делата за оперативна проверка – ДОП (60% от изследваната съвкупност на делата) като най-масова форма на контраразузнавателна дейност, което естествено поставя ДОП като основна единица в отчитането на цялостната КРД.

Незадоволителната ефективност на оперативната дейност по делата на оперативен отчет се предопределя от ниския процент на активните способности за създаване на агентурни позиции (подстави – 0,4%, вербовка сред връзките – 5,9%) и на второ място, от факта, че при 60% от делата (вкл. ДОП) не са провеждани агентурни комбинации и експерименти, а при делата, по които са провеждани, 46% не са били съчетани с технически контрол.

Изследването на агентурната дейност по делата на оперативен отчет очерта незадоволителното равнище на професионалната компетентност на оперативния състав, изразяващо се в: ниска ефективност на създаваните агентурни позиции; подценяване на аналитичната дейност; недостатъчен контрол от страна на ръководния състав; епизодично прилагане на активни методи, вкл. психологически експеримент, психологическа проверка и портретиране.

Изследването на характера на връзките между агента и обекта на разработка показва, че агентите разработват преди всичко своя приятелски кръг, т.е. те са поставени в сложно положение, което пряко се отразява на ефективността, като едновременно се създават условия за разшифровка, отказ от сътрудничество, предателство и т.н., което е особено водещо

19

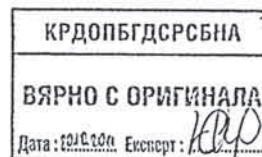
по линия на възродителния процес.

Изследването очерта агентурната работа по делата за оперативна проверка като второстепенен фактор за тяхното приключване или прекратяване. Констатира се, че ДОП като форма на КРД в значителна степен съвпада и трудно се отличава от сигналната преписка поради лоша технологическа дисциплина и неизпълнение на нормативната база. Същевременно ДОП теоретически и практически се води за активна форма от гледна точка на оценката и отчитането на контраразузнавателната дейност, поради което прекратяването на неговото водене се счита за отрицателен момент в работата на оперативния работник, което често създава множество прецеденти на незаконосъобразни действия, често нарушаващи основни свободи и права на гражданите за продължителен период. Много често тези дела се водят неактивно, не довеждат до оперативно-значими резултати и се приключват с недостатъчно обосновани или по други окраски профилактики, които обричат съответния обект – наш или чужд гражданин – на ограничаване на правата му за неограничен период от време.

* * *

Средното време, което се отделя за работа с действащата агентура е 27,4% от фонда на работното време на ОР.

Данните сочат, че независимо от абсолютния брой на ръководените от ОР агенти, независимо от времето, което се отделя за работа с тях, средният брой активно работещи агенти е един и същ (4-5 агента).

КРДОПБГДСРСБНА	1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН	
§ 17	20
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	

Оказва се, че увеличаването на броя на агентурата, ръководена от един ОР над определена граница (10-12 агента), както и ръстът на средния разход на време за работа с агентурата над определена граница (около 25%), не са свързани със съответен ръст на оперативните резултати и ефективността.

При използването на резидентурната форма на работа при запазване на средната продължителност на работния ден се подобряват основните показатели, характеризиращи оперативния труд – среден брой агенти – 17 (12 – за останалите ОР); оперативни дела – 35% повече; активно работещи агенти – 7; повече водени на връзка доверени лица – 21 (15 – за останалите ОР); 30% повече сведения с оперативна стойност. Към тези данни е необходим по-внимателен подход. Те са по-скоро свързани с факта, че резидентури водят по-активните и квалифицирани ОР и в общия случай не отразяват интензификация на оперативната дейност посредством резидентурите.

Основният въпрос, който възниква при оценката на времето, което оперативният състав отделя за агентурната си работа е: защо работниците, които ръководят от 6 до 10 агента, и тези, които ръководят от 16 до 20 агента, изразходват практически едно и също време за тази цел?

Да се търси отговорът само чрез разликата в квалификацията, отговорността, чувството за дълг, способностите и други черти на личността и мотивацията на оперативния работник ще бъде неправилно.

Анализът на работното време на оперативните работници-агентуристи показва голяма усредненост на разхода на

КРДОПБГДСРСБНА	1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА	
Дата: 19.09.2001	Експерт: <i>[Signature]</i>

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.06.10 М. Експерт: [Signature]

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 21
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Работно време за различните видове дейности, независимо от броя на водената агентура, както и определени граници (оптимум) на увеличаване на агентурния апарат в пряка връзка с получаваните от него оперативни резултати. Така се създава сериозното основание да се приеме, че една значителна част от оперативните отчети се формират от "кухи" бройки – агентура, дела на оперативен отчет, сигнали, профилактики и др., които не са пряко свързани с крайните цели на защитата на сигурността на страната, а по-скоро формират "фасадата" на оперативния труд.

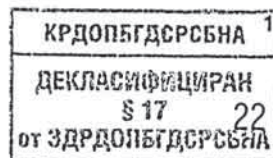
* * *

Редица въпроси повдига анонимната анкета на оперативния състав, която касае състоянието на субективния фактор, управлението и организацията на работа в ДС.

Оперативните работници и ръководители считат, че причините за недостатъците в агентурната дейност са: прибързаните вербовки – 27%; нецелесъобразните вербовки – 18%; недостатъци в обучението на агентите – 11%; липса на подходящи кандидати за вербовки – 10%; недостатъчно участие на ръководния състав – 9% и др.

50% от анкетираните считат, че в работата се допуска формализъм и опростителство, но в ниска и средна степен, а 37%, че те се допускат в голяма и много голяма степен.

Според 65% от анкетираните основната причина за формализма и опростителството е преди всичко количествения подход при оценката на агентурно-оперативната дейност, а 20,5% виждат тази причина в липсата на обективни критерии за оценка на тази дейност, което по същество е същото и само

6% в принизената високост, 5% в неправилното формулиране на задачите на агентурата, 3,5% в неправилната насоченост на агентурната дейност.

По няколко основни параметра на недостатъците в агентурно-оперативната дейност оперативните работници извеждат с преобладаващо болшинство като главна пречка голямото пренапрежение в агентурната работа.

Около 40% от оперативния състав не са достатъчно удовлетворени от агентурно-оперативната дейност и от общественото ѝ признание.

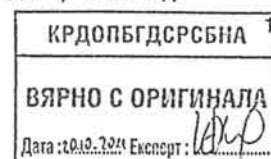
Около 51% от анкетираният считат, че преките им началници допускат много голяма, голяма и средна степен формализъм и необективност в контрола над подчинените, а останалите считат, че тези слабости се намират в по-малка степен в техните началници.

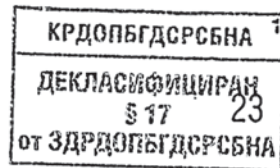
Всички тези данни и факти изискват една цялостна преценка за състоянието на управлението и организацията на агентурната дейност, за формите, стила и методите на работа, за мотивацията и квалификацията на оперативния състав на ДС, с оглед качествено преустройство на принципите и подходите в агентурната дейност на ДС и привеждането им в съответствие с новия етап на развитие на нашето общество.

* * *

По същество в тази връзка могат да се направят констатации и изводи с по-висока степен на обобщеност:

1. При сега съществуващата голяма централизация на управлението и организацията на дейност в ДС ръковод-

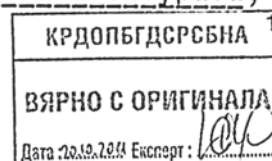

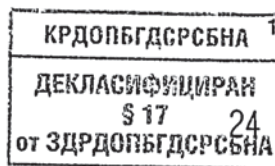

ството на министерството и на оперативните поделения, които носят и пряката политическа отговорност за дейността на органите на ДС, насочват състава към действителните цели за обезпечаване на сигурност и подпомагане на партийната политика. По стъпалата на управленската йерархия това насочване към главните цели и задачи недостатъчно се конкретизира, а някъде – и деформира, съобразно компетентността, добросъвестността и отговорността на съответните ръководители и оперативни работници в отчетнически по-ясно различимите: формални критерии за количеството на дела на оперативен отчет, реализации, брой на сигнали, брой на агентура, брой на получените агентурни сведения, профилактика и др., т.е. във формите и средствата на оперативната дейност.

2. При такова "управление" по формите и средствата на оперативната дейност системата става неадаптивна и трудно подвижна. Поставените от ръководството на министерството задачи се "възприемат" и разглеждат през призмата на отчетническите методи – по агентурата, сигналите и делата. По този начин те често се изпълняват формално, без създаване на необходимата организация, а донякъде и симулативно. Доказателство за това са и огромните усилия от страна на ръководството на министерството, които бяха нужни, за да започне преустройство на състава и обръщането му към решаването на задачите по борбата с тероризма и възродителния процес.

3. Проведеното изследване на агентурната дейност на ДС показва, че има сериозно изместване на критериите при оценката на обективните и субективни възможности на агентурата,

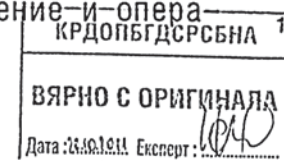

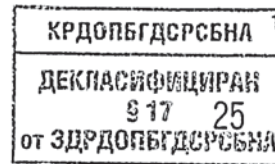
по отношение на качеството в работата и получените агентурни резултати. Очертава се склонност към минимизация при оценката на агентурата, задоволяване с пасивна и неактивна работа и преклонение пред екстензивното доказване на висока трудова активност, която се формира с твърде "кух" в качествено отношение и раздут агентурен апарат, който съвместно с недостатъчно основателно заведени сигнали, дела и недостатъчно законосъобразни профилактики "засмуква" основното време на оперативния и ръководен състав на ДС. Това, съвместно с "многоетажното" докладване и прехвърляне на отговорности, създава благоприятни условия за възпроизвеждане на формализма, бюрокрацията и книжнината в системата на оперативната дейност.

4. Всичко това показва, че при сегашната практика се залага предимно на екстензивно-количествените методи на управление, като разрастването и активизирането на дейността се осъществява чрез увеличаване обема на силите, средствата и формите на оперативна дейност и свързаните с тях оперативни действия.

5. Тук в дълг е не само постепенно придобилата огромна инерция "екстензивна" практика, но и оперативната теория, която не дава достатъчно ясни и аргументирани критерии и механизми за превеждане на отговорните политически и оперативни цели и задачи на органите на ДС в тяхната практическа дейност.

6. В практиката съществува куриозното положение да се оценяват с едни и същи критерии и показатели, само с разлика в цифрите, различните оперативни равнища – от оперативния работник, чрез оперативното отделение и опера-

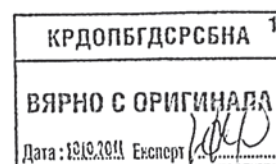
тивния отдел до оперативното поделение. При това, съществува дълбоко вредната обща заинтересованост на всички тези равнища да се увеличават формалните показатели на агентурната дейност, сигналите, делата на оперативен отчет и т.н. във от тяхната действителна резултативност.

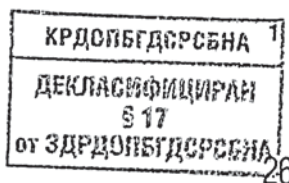
7. Действащата система за стимулиране на оперативния състав е до голяма степен свързана с екстензивно-количествените подходи за оценка, и уравниловка при стимулирането на служителите и не съдейства за издигане на професионализма в агентурната работа.

8. Всичко това позволява формирането на принизени стандарти и критерии за работа на базата на конформното мислене и поведение в голяма част от първичните трудови колективи в системата на ДС. На тази основа се формират мощни психологически бариери и задържащи стереотипи и механизми в агентурната дейност на ДС, които препятствуват нейното саморазвитие и усъвършенствуване.

* * *

Изводите за допусканите слабости и недостатъци в агентурната дейност на ДС дават възможност да се предложат някои мерки и решения за конкретната управленска и оперативна дейност на ДС, които ще подпомогнат осъществяването на конкретни теоретични и практически стъпки за достигане на качествено нов растеж на работата в съответствие с изискванията на XIII конгрес на БКП, Юлския и Ноемврийския пленуми (1987 г.) на ЦК на БКП и променената политическа и оперативна обстановка.

I. ОБЩОЗНАЧИМИ МЕРКИ

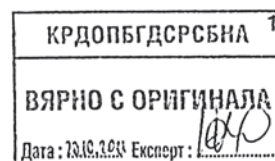
1. Необходимо е да се преустрои системата на управление на ДС и да се преодолеят някои застојни процеси и явления, свързани с количествено-екстензивните методи на управление и административно-бюрокраичния стил на ръководство. Да се използват възможностите на целевото управление и повишаването на правата и отговорностите на средния и нисш ешелон на управление.

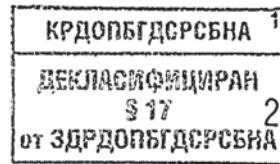
2. Необходимо е значително да се развият отговорностите, правата и задълженията на ниските равнища, пряко извършващи основните дейности в системата на ДС чрез анализ, пренасочване и изчерпване на функциите "отдолу - нагоре".

3. Да се премине от управление предимно по формите, методите и средствата към управление предимно по основните цели, които се поставят от партийното, държавното и служебното ръководство пред органите на ДС и по резултативността от взетите решения, създадената организация и предприетите действия за тяхното постигане.

4. За осъществяване на горното е необходимо да се преодолее лишеното от управленска логика сегашно положение да се оценяват с едни и същи критерии оперативният работник, отделението, отдела и поделението.

5. За целта ще бъде целесъобразно оперативният работник да се отчита и води дейността си посредством тех-

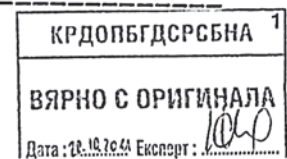

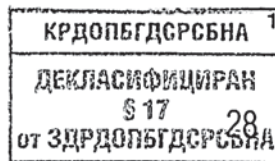

нологията и формите за създаването и функционирането на системата от мерки за опазване на сигурността и резултатите в тази му дейност.

За да се концентрира вниманието на ръководния състав върху решаването на главните задачи на МВР и да се противопостави той на евентуалните опити на подчинените да тропат самоцелни бройки и отчетни показатели, е необходимо оперативните отделения и по-горните равнища да се оценяват по тяхната действителна управленческа и организационна дейност за изпълнението на основните функции, цели и задачи, произтичащи от Указа на ДС; главните цели и задачи, които партията и държавата решават; извеждането и решаването на проблемите, свързани с ръководството, възпитанието и професионалното обучение на подчинените; създаване на творчески климат за качествена и активна работа с агентурата; някои от посъществените оперативни резултати; а не само с количествени показатели по броя на водените дела, сигнали, агентура, профилактики и другите осъществени практически действия откъснати от тяхната действителна резултативност.

6. По този начин по-високите ръководни равнища ще се избавят от огромния товар да се занимават непосредствено с технологията на агентурно-оперативната дейност, ще могат да обръщат повече внимание на качествената страна на дейността по управление на силите и средствата, ще изискват и формират аналитични и оценъчни материали по главните направления на дейност, ще формират стратегията и тактиката и ще усъвършенствуват организацията на агентурно-оперативната дейност по основните направления и задачи за обезпечаване

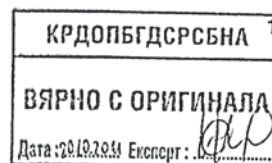

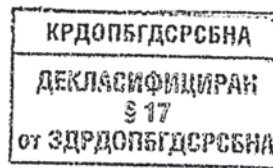
на социалната сигурност, ще се грижат за строгото спазване на законността и т.н.

7. Работата за формиране на ефективен трудов колектив, чрез подбора, ръководството, обучението, възпитанието, създаването на творчески климат за работа на подчинените и борбата с отрицателните явления да се изведе като главен и първи критерий при изготвянето на оценките и атестациите за всички ръководни равнища в ДС.

8. Необходимо е да се прецени целесъобразността от съществуването на твърде раздутия агентурен апарат на ДС, около 3/4 от който работи под минималните критерии и изисквания за ефективност и активност. В тази връзка е възможно да се потърси решение чрез увеличаване значението на доверителния апарат, по-строгото регламентиране и отчитане на неговата дейност. Голяма част от агентурата, която е за общо наблюдение и с ниска ефективност, следва да намери целесъобразно приложение, а с останалата агентура ще може да се работи с най-висока степен на активност, възискателност и резултативност.

9. Да се изследва и оцени целесъобразността и методите за воденето на някои форми на оперативен отчет, които са трудоемки и малко ефективни, водят до сериозни нарушения на правата и свободите на гражданите, и създават "няколко-етажно" прехвърляне на отговорностите за осъществяваните оперативни дейности. Особено това се отнася до делата за оперативна проверка.

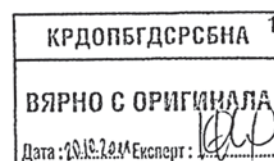
10. Общ стремеж на агентурно-оперативната дейност да стане по-високата ефективност в ресурсо-спестяващи условия: с по-малко, но висококвалифицирани оперативни работници; с по-малко, но резултативни агенти; с по-малко, но достоверни сигнали; с по-малко, но целесъобразно открити и активно водени дела на оперативен отчет; с профилактична дейност, съответствуваща на най-строгите изисквания на социалистическата законност, нравственост и хуманност.

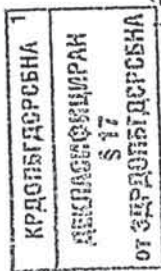
11. За осъществяване на общозначимите мерки е необходимо да се преработи цялостно теорията и нормативната база за управление, организация и технология на агентурно-оперативната дейност на ДС. Изследванията и преработката на теорията и нормативната база да се възложи на програмни колективи за работа с откъсване от собствената дейност или на хонорар по договор. Преработката на някои заповеди по агентурно-оперативната дейност, която се осъществява в момента, задължително да се обвърже с констатациите и изводите от изследването.

II. КОНКРЕТНО-ПРИЛОЖНИ МЕРКИ

1. Да се вземат мерки за осигуряване на младешта с подходяща във възрастово отношение и перспективна аген-тура.

2. Да се приведат принципите и основните положения на моделния подход към новите съвременни изисквания за формиране на агентурния апарат в условията на научно-техни-

ВР

30

ВЗ

чески прогрес, широк обмен на хора, идеи и технологии, демократизация, гласност, самоуправление, законност, ефективност и секретност.

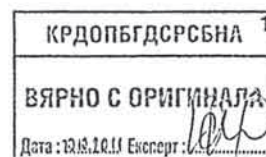
3. Да продължи вербовката на агентура на основата на материална заинтересованост, особено по възродителния процес, като материалното възнаграждение се обвърже по-тясно с резултатите от работата ѝ.

4. Да се прецени целесъобразността от присъствието в нормативната база на количествени изисквания към агентурната дейност, като например провеждането на една-две срещи с агентурата.

5. Да се изследват задълбочено и да се прецизират формулировките и основанията за вербуване и изключване на агентура, с оглед те да съответствуват по-пълно на съвременните условия и изисквания за агентурна дейност, да не водят до формализъм и опростителство в оценките и отчета на дейността.

6. Нормативно да се регламентира използването на ОРОН за ръководство на агентурни групи – по брой на агентурата, изисквания за качеството на работа с тези агенти, получаваните резултати и т.н., вкл. материалото и морално стимулиране.

7. Да се разработят и въведат в практиката възможности за материално и морално стимулиране на ОР, водещи агентурни групи (резидентури), на основата на техните оперативно-значими резултати.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАРАЦИЯ
§ 17
ОТ ЗАРДОПБГДСРСБНА

10/09

31

34

8. Да се засили търсенето на политическа и служебна отговорност за неблагоприятията в агентурната дейност, вкл. и наказателна отговорност от виновните за това.

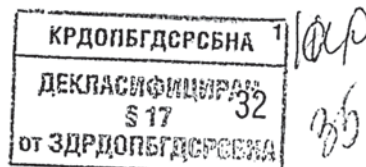
9. Необходимо е решително да се преодолее количественият подход при оценката и анализа на данните, даващи основания за образуване, водене и приключване (прекръпяване) на делата на оперативен отчет и се създаде действителен механизъм за контрол в съответствие с качествено новия етап, на който се намират органите на ДС сега, вкл. ново място, роля и значение на следствените органи в този процес.

10. Във всички териториални поделения да се изградят еднотипни системи за контрол на качеството в работата с агентурата и постигнатите чрез нея резултати. За целта да се използва опита на поделенията до сега.

11. Необходимо е да се изгради по-смело и решително система за ефективно стимулиране и санкциониране на изпълнителския и ръководен състав на основата на постигнатите оперативни и други важни резултати чрез определяне на заплатата не само в рамките на заеманата щатна длъжност, а до две длъжности "нагоре" и "надолу", ежегодно.

12. По тези и други важни проблеми да се създадат програмни разработващи колективи, които под ръководството на отговорни ръководители в министерството (от зам.-началник на поделение и нагоре), да проведат с откъсване от пряката работа или на хонорар по договор приложни изследвания и внедрят в практиката разработки за осъществяване на качествено нов растеж в агентурната дейност на Държавна сигурност.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 28.09.10! Експерт: *aw*

13. Да се ускори издаването на нова заповед за работа с агентурата на ДС, в която да залегнат най-важните констатации и изводи от изследването.

III. МЕРКИ ЗА ПРЯКО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ, В КОИТО СА ОТРАЗЕНИ РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО

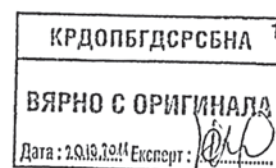
1. По преценка на ръководството на МВР на съвещание или друга организационна форма да се запознае определен кръг от началници от висшия ешелон на управление в ДС с резултатите от изследването.

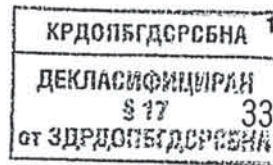
2. Да се прецени равнището и частите от изследването, които могат да бъдат предоставени за ползване от ръководни работници на оперативните подразделения.

3. Да се предостави възможност на ръководни научни работници от системата на ДС (от началник на катедра във факултет ДС и нагоре) да се запознаят с обобщените резултати от изследването.

4. Да се преработят данните, оценките и изводите с оглед изискванията за секретност в работата и да се публикуват в подходяща за ползване форма.

5. Да продължи работата по разработване на заложените в изследването теми и се организира подходяща форма

на теоретично и теоретико-приложно обсъждане на тезите и предложенията за качествено нов растеж в агентурно-оперативната дейност на Държавна сигурност.

ЗА РАБОТНА ГРУПА
НАЧАЛНИК НА "ИНСПЕКТОРАТ"-МВР:
Генерал-майор

Черкезов
/Н. Черкезов/

Отп. в 1 екз.

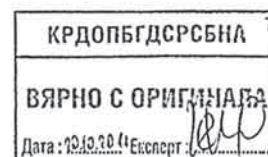
№ 1 – др. министър
Изпълн.: работна група
Нап.: Виденова-2455
29.12.1987 г.

ФОТОКОПИЕ В 20

ФОТОКОПИЕ В 3/17.1.89г.

ФОТОКОПИЕ В 2/23.01.87

ФОТОКОПИЕ В 2/24.1.87

Китингов - фм
Грозев
 МВР
 Дирекция за народното икономическо развитие
 Рег. У-88. Екз. № 1
 24.01.1989г.
 1000-ССФИА

СЕКРЕТНО!

30.01.1989
В.Д.

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
 № 1558 25.01.89

А Н А Л И З

за състоянието на оперативната обстановка и работата на органите на Народната милиция в борбата с престъпността, охраната на общественения ред и безопасността на движението през 1988 г.

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

WBP

Изминалата 1988 г. се характеризира с широкото настъпление по целия фронт на революционното преустройство за постигане на дълбоки промени в икономиката, политическата система, духовната сфера за по-нататъшното изграждане на новия модел на социализма. Осъществяването на тази задача се свързваше с радикални промени в дейността на държавните и обществените органи и организации, на всички членове на нашето общество. От органите на МВР, в това число и на Народната милиция, които са част от политическата и правозащитната система на обществото също се изискваше да приведат своята дейност в съответствие с тези постановления и поновому да оценяват и решават проблемите на сигурността и обществения ред в страната.

В съответствие с непрекъснато изменящата се и усложняващата се оперативна обстановка и в изпълнение на заповедите, разпорежданията и указанията на ръководствата на МВР и ДНМ, бяха предприети редица организационни и партийно-политически мероприя-

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 19.11.2010 / Експерт: *[Signature]*

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

222
 КР

тия за мобилизиране на състава, за поддържане на висока революционна бдителност, за обезпечаване на сигурността и общественя ред, за увеличаване приноса на органите на Народната милиция в осъществяването на социално-икономическата политика на партията.

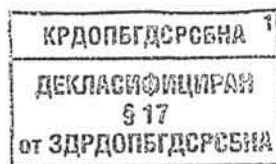
Какво показва анализът на резултатите по отделните направления на дейност през 1988 г.?

В борбата с престъпленията и правонарушенията в икономиката е налице отстъпление от постигнатото през предходната година. Разкрити са 9 613 стопански престъпления или с 20.7 на сто по-малко от предходната година. Това намаление е характерно за всички видове посегателства в икономиката, но по-съществено е при структуроопределящите престъпления, а именно присвоителните, валутните и документните престъпления, престъпленията по служба, измамите и изнудванията, както и при подкупите, спекулата, безстопанствеността и др. Намалението на разкритите стопански престъпления е характерно за всички отрасли на икономиката като по-значително е в промишлеността, търговията и отраслите от нематериалната сфера.

В регионален аспект по-малък е броят на разкритите престъпления в икономиката във всички окръжни управления на МВР /с изключение на Перник/. Определено влияние върху общото намаление оказва значително по-малкият брой разкрити престъпления от структуроопределящите ОУ на МВР като СГУ, Пловдив, Бургас, Варна, както Силистра, Русе, Търговище, Михайловград, Видин, Шумен и др.

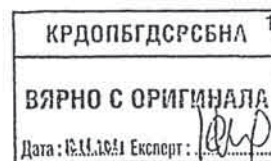
Установените щети по разкритите стопански престъпления също са намалели от 63 690 хил. лв. на 47 401 хил. лв. или с 25.6 на сто. Аналогично е състоянието и при щетите без тези от

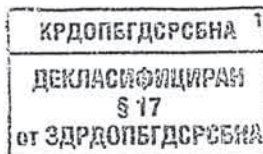
КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 10.11.10 /Експерт: [подпис]

унищожаване и повреждане на обществено имущество, безстопанственост и пожари, чиито размер е намалял със 17.0 на сто. По-значително намаление на щетите има при разкритите случаи на безстопанственост - с 5 533 хил. лв., по-малко от 1987 г., престъпленията по служба - с 4 029 хил.лв., присвояванията на обществено имущество - с 2 855 хил. лв. и валутните престъпления - с 1 918 хил. лв. Известно увеличение на щетите има при разкритите случаи на спекула и контрабанда. С изключение на финансите, кредита и застрахователното дело, в останалите отрасли на икономиката щетите от разкритите стопански престъпления бележат намаление, особено в търговията - със 7 770 хил. лв., селското стопанство - с 3 577 хил.лв. и промишлеността - с 3 418 хил. лв. По-съществено намаление на щетите има в ОУ на МВР - Бургас, Варна, Велико Търново, Пазарджик, Русе, Силистра, Толбухин, Шумен и др.

Средният размер на щетите от едно стопанско престъпление е намалял от 5 258 лв. на 4 931 лв. Това намаление е резултат от по-ниския размер на щетите от безстопанственост, унищожаване и повреждане на обществено имущество и пожари. Същевременно при останалите видове престъпления средният размер на щетите е нарастнал от 4 061 лв. на 4 150 лв. Това показва, че и през изминалата година се запази тенденцията на извършване на все по-крупни, завоалирани и по-трудно доказуеми посегателства в икономиката, особено при престъпления като спекула, контрабанда, валутни престъпления, други престъпления по глава VI от НК, измами и изнудвания. При посочените видове стопански престъпления средният размер на щетите нараства, което показва, че се повишава степента на тяхната обществена опасност.

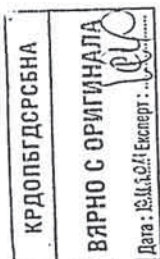
4
4
KCO

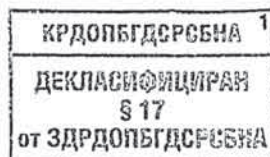
Отстъпление от постигнатото има в работата по възстановяването и обезпечаването на щетите. От нанесените щети вследствие на разкритите престъпления и правонарушения в икономиката са възстановени и обезпечени 55,6 на сто, срещу 66,2 на сто през предходната година. Влияние върху това оказва непълното установяване имущественото състояние на заподозряните лица още в процеса на оперативно-издирвателната дейност, особено при спекулата, валутните и присвоителните престъпления.

По отрасли на народното стопанство не е осигурено попълно възстановяване и обезпечаване на щетите при престъпленията извършени в нематериалната сфера, селското и горското стопанство и промишлеността. В териториален аспект с най-незадоволителни резултати в това отношение са окръжните управления на МВР в Ямбол, Силистра, Пазарджик, СГУ, Перник, Пловдив и Габрово, където съответните показатели бележат намаление и са под средните за страната.

Процесът на неблагоприятното развитие на криминалната престъпност, характерен за последните години се задълбочи още повече през 1988 г. Общият брой на регистрираните криминални престъпления е 52 473 и в сравнение с предходната година е с 8.5 на сто повече. Обезпокоителен е фактът, че "чисто" криминалните престъпления бележат по-висок ръст - 14,3 на сто. Същевременно продължава да нараства техният дял в общата съвкупност на регистрираните престъпления от 76,0 на 80,0 на сто, т.е. нараства дялът на тежките престъпления както по осъществен престъпен състав от Наказателния кодекс, така и по нанесените морални и материални щети на обществото и отделните граждани.

Структурният анализ на криминалните престъпления показва, че повишаването на нивото им се дължи преди всичко на увеличението

5

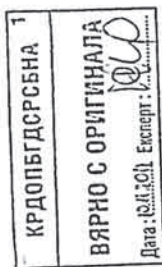
5

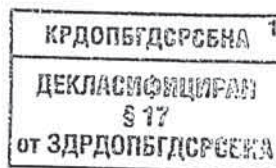
WLP

на имуществените престъпления. Сред тях доминиращо място заемат кражбите на обществено и лично имущество, чиито дял от 57.3 нараства на 62.1 на сто през 1988 г. Наред с това безпокойство предизвиква високият ръст на кражбите на лично имущество - с 21.5 на сто и особено на взломните кражби - с 34.3 на сто, на противозаконните отнемания на МПС - с 30.8 на сто, на кражбите на вещи и части от тях - с 26.9 на сто. Квартирните кражби, чиито обект на посегателство са пари, ценни предмети, звуко-, видео- и друга битова техника продължиха да нарастват и са с 29.0 на сто повече от 1987 г. Тези кражби са характерни не само за столицата и поголемите градове, но се извършват вече и в останалите населени места на страната.

Делът на престъпленията срещу личността - умишлени убийства, изнасилвания и грабежи е сравнително малък - 3.1 на сто и проявява устойчивост, но липсата на реални успехи в ограничаването им, както и бруталността и жестокостта на някои от тях имат подчертан отрицателен социален резонанс. В тази връзка сериозна тревога предизвиква изключително високият ръст на умишлените убийства /довършени/ - с 32.1 на сто повече от предходната година. При не малка част от тези престъпления обект на посегателство са самотно живеещи възрастни хора, за които се предполага, че притежават значителни парични суми и ценни предмети.

В регионален аспект увеличение на криминалните престъпления има на териториите обслужвани от 20 окръжни управления на МВР, в които се включват както някои структуроопределящи подразделения /СГУ, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора/, така и тези заемащи сравнително по-малък относителен дял от общо регистрираните престъпления в страната /с най-висок ръст са Сливен, Кърджали, Хас-

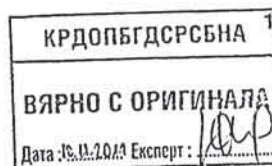
6
6

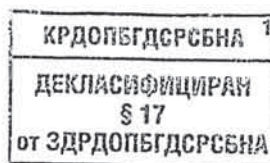
ково, Шумен, Враца, Перник и др./

Много са причините и условията, които комплексно обуславят престъпността като отрицателно явление. Не затихват миграционните процеси и урбанизацията, които водят до чувствително отслабване на социалния контрол. Сериозно влияние върху динамиката на престъпността оказват някои криминогенни фактори, които се формират поради неизпълнение на важни нормативни документи, отнасящи се не само до специализираните органи, но и за масово-политическите, стопанските и културните организации. По-основните от тях са: трайните и негативните тенденции на рецидивната престъпност, нарастващата криминална активност на непълнолетните лица и младежите, безделието, пиянството и злоупотребата с алкохол, наркоманията, аморалните прояви и др.

Престъпленията, извършени от лица с едно предишно осъждане бележат абсолютно и относително намаление. По абсолютен брой те са намалели с 3.7 на сто, а по относителен дял от 12.7 на 11.9 на сто. Същевременно безпокойство предизвиква увеличението на престъпленията, извършени от лица осъждани два и повече пъти - с 4.8 на сто. Делът им също е нарастнал от 11.7 на 11.9 на сто. По-значително нарастване на рецидивната престъпност /в двете разновидности/ има на територията на окръжните управления на МВР във Варна, Плевен, Сливен, Пазарджик и Търговище. Увеличение на престъпленията, извършени от лица с две и повече престъпления има в Пловдив, Русе, Кюстендил, Разград, Ямбол и Толбухин, а на престъпленията извършени от лица с едно предишно осъждане в СГУ, Хасково, Перник, Шумен, Ловеч и др.

Криминалните престъпления, извършени от непълнолетни

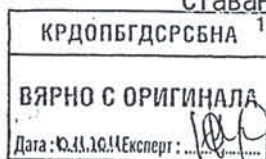

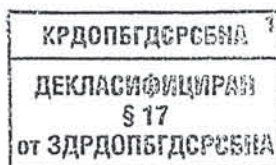
лица бележат увеличение. От тях са извършени 3 970 престъпления или с 10,0 на сто повече. Нарастнал е и делът на тези престъпления в общата съвокупност на разкритите от 10,2 на 11,3 на сто. Същевременно броят на непълнолетните извършители на престъпления е намалял с 0,9 на сто. Тази противоречива тенденция показва, че се повишава интензивността на престъпната активност на лицата до 18-годишна възраст, т.е. едно непълнолетно лице извършва повече от едно престъпление. По-съществено нарастване на престъпността сред непълнолетните има на териториите обслужвани от ОУ на МВР - Враца, Кърджали, Плевен, Стара Загора, Толбухин, Хасково, Ямбол и др.

Организацията на работата по разкриваемостта на криминалните престъпления не е приведена в съответствие с непрекъснато усложняващата се оперативна обстановка. През 1988 г. са разкрити 66,8 на сто от регистрираните престъпления, срещу 73,3 на сто през предходната година. Аналогично е състоянието и по отношение на престъпленията с неизвестен извършител, където съответният показател е снижен от 64,6 на 58,4 на сто. Определено влияние върху тези резултати оказва незадоволителната оперативно-издирвателна работа при разкриване на престъпленията по "горещи следи" особено при кражбите на лично имущество, по-голямата част, от които са взломни. От извършените през годината криминални престъпления останаха неразкрити 15 умишлени убийства, 7 опита за убийства, 25 изнасилвания, 10 опита за изнасилване, 184 грабежа, 3679 кражби на обществено имущество, 11 886 кражби на лично имущество и др.

По разкриваемостта на престъпленията по-съществено изоставане има в СГУ и ОУ на МВР - Шумен, Стара Загора и Варна.

Повишена е активността на охранителните служби в работата-

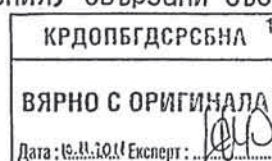

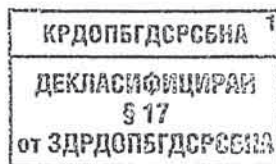
та по осигуряването на здрав обществен ред. При добър ред и сигурност преминаха редица масово-политически мероприятия, сред които особено място заемат Националната партийна конференция и другите партийни форуми, провеждането на избори за областни и общински народни съветници и кметове. Подобрена е работата по контрола над общоопасните средства, паспортния режим и административния контрол над чуждестранните граждани.

Охранителните служби са участвували по-активно в работата по разкриването на криминалните престъпления, като съответния показател е нарастнал от 55.5 на 57.2 на сто. С 1.2 на сто са намалели извършените на обществени места криминални престъпления под въздействието на алкохола.

Осъществени бяха необходимите предохранителни мероприятия осигуряващи най-благоприятни условия за своевременното и без загуби прибиране, съхраняване и оползотворяване на селскостопанската реколта. По време на кампанията органите на Народната милиция са провели 1 977 операции "Комбайн" и 1 592 операции "Сирена". Извършени са 4 774 съвместни проверки със стопански и обществени органи и организации в различни обекти на селското стопанство.

Повишена е активността на състава по предотвратяването и разкриването на случаите на безстопанственост, присвоявания и кражби на селскостопанска продукция. Предотвратени или пресечени са 549 случаи на безстопанственост и разхищения на стойност 1 071 496 лв., 1 253 присвоявания за 449 384 лв. и 1 853 кражби за 244 175 лв., Разкрити са 94 случая на безстопанственост за 81 524 лв., 196 присвоявания за 181 031 лв. и 1 150 кражби за 225 762 лв. Констатирани са и 13 700 административни нарушения, свързани със

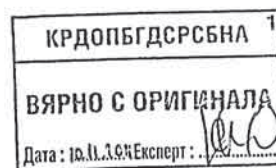
селскостопанската кампания.

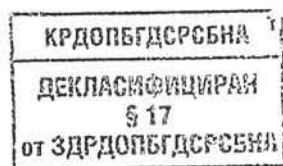
Спрямо извършителите на престъпленията и нарушенията са взети различни административни и наказателни мерки. Образувани са 1 093 предварителни производства, внесени са в съда 867 обвинителни акта и са осъдени 765 лица. На другарските съдилища са изпратени за решаване 481 преписки.

За отстраняване на причините и условията, способстващи извършването на престъпления и нарушения в селското стопанство са изпратени 1 923 сигнални писма с конкретни предложения в партийните и стопанските органи и организации.

Независимо от постигнатите положителни резултати все още съществуват някои слабости, снижаващи ефективността и качеството на превантивната работа, патрулно-постовата служба и дейността на районните инспектори. На обществени места са извършени 20 367 криминални престъпления или с 19,3 на сто повече от предходната година. Делът на тези престъпления също е нарастнал от 50,1 на 51,6 на сто. На териториите, обслужвани от Софийското градско и окръжните управления на МВР във Варна, Враца, Кърджали, Пловдив и Русе повече от половината от престъпленията са извършени на обществени места. Въпреки, че криминалните престъпления извършени след употреба на алкохол бележат известно намаление, в някои общини като Варна, Пловдив, Плевен, Стара Загора, Пазарджик, Шумен, Сливен, Хасково, Кюстендил, Михайловград и Кърджали те нарастват.

Отстъпление от постигнатото има и по отношение участието на охранителните служби в разкриването на стопанските престъпления като съответния показател е намалял от 18,7 на 18,4 на сто.

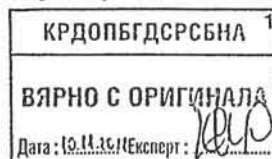
10
10

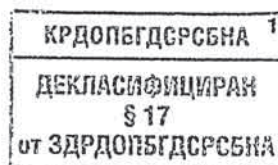
Дейността по осигуряване безопасността на движението се осъществяваше в условията на непрекъснато нарастване интензивността на пътно-транспортната обстановка.

На територията на страната са станали 5 974 пътно-транспортни произшествия, при които са загинали 1 153 граждани, а други 6 292 са получили различни телесни наранявания. В сравнение с 1987 г. е увеличен броят на произшествията със 129 /2.2 на сто/ и на ранените с 33 /0,5 на сто/, а при загиналите се запазва същото ниво.

Основателна тревога предизвикват резултатите по безопасността на движението в някои региони на страната. Увеличение на загиналите при ПТП има на 10 територии обслужвани от ОУ на МВР а именно в Габрово, Толбухин и София - окръг - с по 13, Ловеч и Хасково - с по 11, Варна и Кюстендил - с по 7, Разград - с 6 и Видин и Русе - с по 5. Голямо е увеличението на ранените във Варна, Хасково, Стара Загора, Михайловград и др.

Тежките пътно-транспортни произшествия продължават да настъпват главно в резултат на незадоволителната дисциплина на участниците в движението. Сред тях доминиращо място заемат произшествията по вина на водачите на МПС - 81,2 на сто от всички ПТП, 81,5 на сто от загиналите и 84,5 на сто от ранените. В сравнение с предходната година тези показатели са нарастнали, съответно произшествията с 5,5 на сто, загиналите с 1,6 на сто и ранените с 3,8 на сто. Най-характерните нарушения допуснати от водачите на МПС, в резултат на които са настъпили произшествията продължават да бъдат превишената и несъобразената скорост, отнемането на предимство, неправилното изпреварване и употребата на

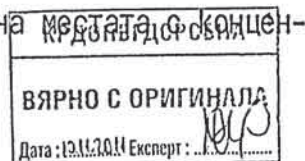
11

алкохол.

През изминалата година изключително висок ръст бележат произшествията под въздействието на алкохола. По тази причина са станали 427 произшествия, при които са загинали 346 граждани, а други 1 940 са ранени. В сравнение с предходната 1987 г. произшествията са увеличени с 91 /27,4 на сто/, убитите с 20 /21,3 на сто/ и ранените със 111 /30,5 на сто/.

Сериозен проблем продължава да бъде състоянието на пешеходното движение. През 1988 г. в резултат на ПТП са загинали 455 пешеходци или с 27 /6,3 на сто/ повече от предходната година. Същевременно е нарастнал и дялът на загиналите пешеходци от 37,1 на 39,5 на сто от общият брой на убитите при ПТП и по този показател България е на едно от "челните" места в Европа. С най-голямо увеличение на загиналите пешеходци са районите обслужвани от ОУ на МВР в Габрово - с 14, Бургас - с 13, Хасково - с 11, Перник - с 9, и Русе - със 7.

Наред с непрекъснато нарастващата интензивност на пътно-транспортната обстановка определено негативно влияние оказват редица слабости и нерешени проблеми в организаторската и контролната дейност по безопасността на движението. За постигане на трайни положителни резултати в пътно-транспортната обстановка е необходимо да продължи усъвършенствването на организацията, тактиката и формите на контрол. Това означава с всички налични сили, организационно-технически мерки, с помощта на системата за единен контрол да се регулира движението до отстраняване на причините за произшествия на съответните опасни участъци от пътя. В тази връзка следва да се засили аналитично-прогностичната дейност за разкриване на причините и условията за аварийност на местата с концен-

КРДОПБГДСРСБНА	1/12
ДЕКЛАСИФИЦИРАН	12
§ 17	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	

трация на пътно-транспортни произшествия.

Не се използват пълноценно възможностите на държавно-обществената система за добър ред и сигурност в движението по пътищата на страната. Необходимо е усилията да бъдат насочени към повишаване активността и инициативността на контролните органи за поставяне пред общественно-политическите и стопанските организации проблеми, свързани с подобряване условията на движението, повишаване квалификацията на водачите и засилване обществената нетърпимост към нарушителите на правилата за движение.

ж

ж

ж

Както се подчертава в писмото на Секретариата на ЦК на БКП, по-нататъшното примиряване с отрицателните явления е недопустимо. За тяхното решително пресичане и недопускане е необходимо да се поведе обща, настъпателна и безкомпромисна борба. Ето защо усилията на органите на Народната милиция ще бъдат насочени към създаване на такава организация на работа, която да съдейства за по-нататъшно развитие и усъвършенстване на социалистическия правов ред, за създаване на такава социална и жизнена среда, която да осигурява реални условия за съзидателен труд, ред и спокойствие, морална и правна защита на всеки гражданин. Това предполага дейността на милицията да се приведе в съответствие с новите реалности като се използват в максимална степен възможностите на самоуправляващите се общности на населението и трудовите колекти-

КРДОПБГДСРСБНА	1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА	
Дата: 19.11.1974	Експерт: [Signature]

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

13
13
[Signature]

ви в борбата с престъпността и охраната на обществения ред.

ЗАМ.-МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
И ДИРЕКТОР НА НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ
ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ:

[Signature]
/ИВ. Димитров/

Отп. в 2 екз.

№ 1 - ЦИОУ-МВР

№ 2 - КД

Изп.: Е. Ковачев

Нап.: М. Борисова-36

20.01.1989 г.

Д. Драгичин Б. Деву.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 19.01.1989 / Експерт: [Signature]

990 18-5 84

СТРОГО СЕКРЕТНО!

24

М В Р
ЧЕТВЪРТО У-ИИЕ-ДС
Рег. № 5007 Екз. № 14
11 MAY 1989

6180 12.5 .89

ДОКЛАД

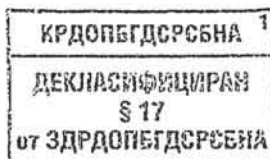
КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: ОПЕРАТИВНАТА ОБСТАНОВКА И ДЕЙНОСТТА НА ОДС ЗА
ЗАЩИТА НА ИКОНОМИКАТА И ПОДПОМАГАНЕ НА НЕЙНОТО
РАЗВИТИЕ СЛЕД ПРИЕМАНЕТО НА УКАЗА ЗА СТОПАНСКАТА
ДЕЙНОСТ И ВЪВЕЖДАНЕТО НА ФИРМЕНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ

Реализацията на Юлската концепция и ременията на Декемврий-
ския пленум на ЦК на БКП за основните насоки на социално-икономи-
ческото развитие на страната оказват определящо въздействие върху
формирането и развитието на оперативната обстановка по линия на
икономиката.

Преустройството на цялостния общественно-политически живот
намира пряко отражение преди всичко в икономиката на страната. С
приемането на Указ № 56 се създадоха условия за ликвидиране на ста-
рите командно-административни форми на управление на народното сто-
панство и утвърждаване принципите на демокрация, самоуправление,
самофинансиране и валутна самоиздръжка. Въвеждат се икономическите
нормативи и регулатори, като основни движещи лостове за управление
на икономиката.

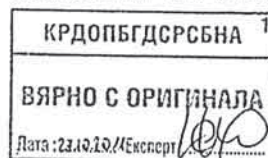
КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.12.89 Експерт: [Signature]

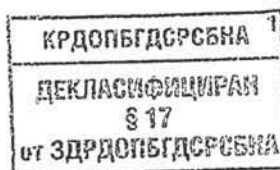

Създадени са или са в процес на изграждане редица държавни фирми в областта на електрониката, биотехнологията и фармацевтиката, машиностроенето, металургията, химията, индустрията за човека и др., които постепенно набират опит в производствената и търговската дейност във вътрешен и международен план. Едновременно с това, трябва да се отбележи, че този процес още в началния етап се сблъсква с някои трудности и недостатъци, които могат да станат причина за изграждането на неефективни стопански структури. Действащата нормативна база не кореспондира с фирмената организация и не способства за нейното въвеждане, поради което е предстоящо внасянето на съществени промени в Конституцията и законите за задълженията и договорите, за собствеността на гражданите, за наследството, за териториалното и селищно устройство, Наказателния кодекс и други.

На много места проектите за създаване на фирми се подготвят от ограничен брой специалисти и не се подлагат на широко предварително обсъждане. Същевременно областните и общинските ръководства и асоциациите в някои случаи необосновано се намесват при образуването на фирмите, без да се съобразяват със специфичните особености на съответните дейности и производства и затварянето на технологичния цикъл.

Проявява се тенденцията в състава на едни фирми да се включват само организации, които имат добри икономически показатели. Други фирми се образуват от предприятия с посредствени производствени резултати главно от първошелонните, добивни, отрасли - минното дело, металургията, минералните суровини, енергетиката, които още със създаването си са обречени на провал. Същевременно предприятията, които са валутоносни, не желаят да останат като подразделения на фирми-

3

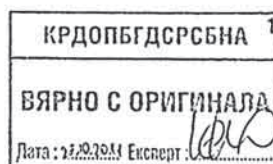
ТЕ, А СЕ СТРЕМЯТ ДА СЕ РЕГИСТРИРАТ КАТО САМОСТОЯТЕЛНИ, ТЪЙ КАТО СЕ ОПАСЯВАТ, ЧЕ ВАЛУТАТА ИМ ЩЕ БЪДЕ ПРЕНАСОЧЕНА ЗА ПОКРИВАНЕ ВАЛУТНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДРУГИ ПРЕДПРИЯТИЯ.

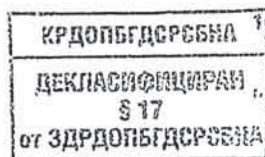
Появата на конкуренция между две и повече фирми, произвеждащи еднотипна продукция, способствува за разрушаване на съществуващия монополизъм в народното стопанство, създава стимули за повишаване на качеството и задържа необоснованото повишаване на цените. Същевременно конкуренцията между отделните български фирми и ССО при провеждането на преговори с чуждестранни фирми в някои случаи води до сключване на неизгодни сделки. По този начин се намалява конкурентноспособността ни на международния пазар, изнася се национален доход и се влошава валутният баланс на страната.

Отделни стопански дейци подценяват значимостта на новата фирмена организация, приемат я като "поредна реорганизация", и се стремят да защитят преди всичко личните си интереси, като само преименуват досегашните стопански организации във фирми.

Продължават да съществуват и някои слабости, проявявани в миналото, които задълбочават неблагоприятните тенденции в развитието на икономиката.

В областта на планирането не е преустановена вредната практика да се изготвят нереални планове. Необвързката между държавните разчети за 1989 година и плановете на стопанските организации за производство на стоки и услуги за вътрешния пазар възлезе на 1,5 млрд. лева. Валутните разходи неколккратно надвишават валутните приходи, което доведе до увеличаване задлъжнялостта на страната с 1-1,5 млрд. долар годишно. Това е реална заплаха за икономическата сигурност на България.

4

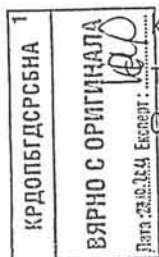
По приблизителни изчисления, официалните темпове на нарастване на националния доход са около 2 пъти по-високи от действителните, което се дължи на неправилно изчисление на индекса на цените и на използваната в някои случаи невярна статистическа информация. На различни нива продължават да се укриват или фалшифицират данни за резултатите от стопанската дейност.

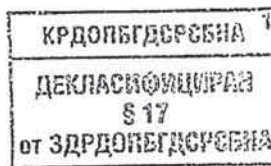
Сериозни несъответствия съществуват в разработените нормативи и регулатори, данъчната система и ценообразуването, които създават значителни диспропорции в производството и потреблението.

Противно на партийната постановка за извеждане на основните производствени фондове и материални ценности от състоянието на анонимна собственост и безотговорност за тяхното стопанисване, народното стопанство продължава да понася големи загуби от проявите на безстопанственост във всички отрасли на материалното производство. Бездейства скъпа високопроизводителна вносна техника и апаратура, не намаляват разхищенията, а енергоемкостта и материалоемкостта на продукцията са сред най-високите в света.

Посочените слабости, независимо от причините, които ги пораждат, следва да се разглеждат като важни елементи на оперативната обстановка по линия на икономиката, главно поради две основни съображения:

Първо, те спъват и забавят процеса на преустройството в икономиката, ангажират много сили на партията и държавата, водят към влошаване на икономическото състояние на страната. Именно по тази причина вниманието на органите на ДС трябва да бъде насочено към тяхното оперативно наблюдение, изучаване, изясняване на причините и своевременно подаване на информация към компетентните органи. Особено внимание тук следва да се отдели на влиянието на субективния

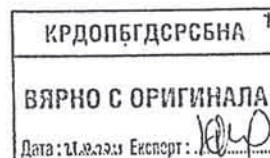

ФАКТОР ЗА възникването на тези проблеми. Необходимо е да се повишава бдителността на оперативните работници за своевременно разкриване и пресичане опитите и действията на противниците на преустройството да спъват процесите на демократизиране на общественно-политическия живот.

На второ място, закъснялото решаване на тези проблеми създава условия за провокиране на социално напрежение сред трудещите се, разпространяване на неверни зловредни слухове, безразличие към резултатите от трудовата дейност и съмнения в правилността на партийната икономическа политика.

В международен план, наред с развитието на интеграционните процеси между страните-членки на СИВ, силен тласък получи сътрудничеството с развитите капиталистически страни. Приложение намират новите икономически форми - привличане на чужди капитали, създаване на смесени фирми, банки и консорциуми.

Процесите на преустройството и обновление в икономиката се наблюдават с повишен интерес от политическите и деловите срещи в развитите капиталистически страни. Преобладаващото мнение на техните представители - политици, бизнесмени и специалисти, посещаващи страната, е положително. В сътрудничеството с България, обаче, техният стремеж е да запазят позициите си на водещи в прилагането на новите прогресивни технологии и запазването на пазарите. Засега те се въздържат от капиталовложения в производството, като се ориентират предимно към сключване на неголеми търговски и посреднически сделки, откриване на валутни магазини и пр. Тази изчакавателна позиция пряко кореспондира със стратегическите цели на НАТО и ЕИО, изр-

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

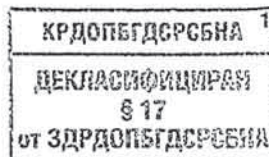
звящи се в провеждане на дългосрочна политика на задържане икономическото и научно-техническото развитие на СССР и страните-членки на СИВ. Не случайно ембарговата политика на САЩ и другите НАТОвски страни е насочена преди всичко към спъване развитието на стратегическите направления в икономиката на държавите-членки на СИВ. Ограничават достъпа им до авангардните технологии. По линия на научно-техническия обмен не допускат наши учени до водещите научни центрове, работещи по крупни проблеми на научно-техническия прогрес. Съвременен западните научни организации, фирми и специалните служби проявяват неотслабващ интерес към оригинални български научно-технически постижения и разработки. Чрез създаване на по-добри условия за научна дейност и по-високо заплащане те успяват да привличат нарастващ брой български учени. Реална е опасността с демократизирането на паспортния режим този процес да се задълбочи.

В икономическите отношения с отделните социалистически страни, развитите капиталистически страни провеждат избирателна политика. Стремят се да обвързват предоставянето на статута на най-облагодетелствана нация и други икономически отстъпки с политически условия.

Разполагаме с данни, че специалните органи на противника активно се включват в мероприятията по икономическото и научно-техническото сътрудничество със социалистическите страни. Стремят се да оказват въздействие още на етапа на предварителното планиране и да възпрепятстват по-нататъшното му развитие. В новата икономическа обстановка сесъздават условия за активизиране на тяхната дейност.

Советът на икономическите разузнавания, действащ в рамките на Икономическия комитет на НАТО, е разработил и изпратил на ръководителите на редица промишлени фирми от страните-членки на НАТО директивни

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ЕЛРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 27.02.81 Експерт: [signature]

7

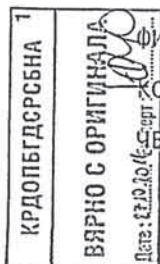
УКАЗАНИЯ ДА СЪТРУДНИЧАТ НА СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ ОТ ПОЗИЦИЯТА НА СЪЗДА-
ДЕНИТЕ СЪВМЕСТНИ ФИРМИ СЪС СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ. ПРЕПОРЪЧВА
СЕ ДА ПОДГОТВЯТ УСЛОВИЯ ЗА РАБОТА НА СЪТРУДНИЦИТЕ НА СПЕЦИАЛНИТЕ
СЛУЖБИ И ДА ОТДЕЛЯТ НЕОБХОДИМИТЕ ДЛЪЖНОСТИ ЗА ТЯХНОТО ПРИКРИТИЕ.

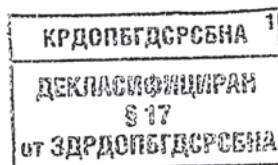
ЗА ДЕЙНОСТТА ПРОТИВ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ В ИКОНОМИ-
ЧЕСКАТА ОБЛАСТ ЦРУ ИЗПОЛЗУВА НАД 200 АМЕРИКАНСКИ ВЕДОМСТВА, КОРПОРА-
ЦИИ, ФИРМИ И БАНКИ.

ОСНОВНО ВНИМАНИЕ В ПОДРИВНАТА ДЕЙНОСТ СРЕЩУ СОЦИАЛИСТИЧЕС-
КИТЕ СТРАНИ СЕ ОБРЪЩА НА АГЕНТУРНОТО РАЗУЗНАВАНЕ. В ЕДНА ОТ ДИРЕКТИ-
ВИТЕ СИ ЦРУ ПОСТАВЯ В КАЧЕСТВОТО НА ПРИОРИТЕТНА ЗАДАЧА В ОПЕРАТИВЕН
И В ИКОНОМИЧЕСКИ ПЛАН ВЕРБОВКАТА НА АГЕНТУРА, СПОСОБНА ДА ПРЕДОСТАВЯ
ДОСТОВЕРНА ИНФОРМАЦИЯ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА ИКОНОМИКАТА НА СОЦИАЛИСТИЧЕС-
КИТЕ СТРАНИ.

БНД ВЪЗЛАГА НА СВОЯТА АГЕНТУРА В НРБ ДА СЪБИРА ИНФОРМАЦИЯ
ОТНОСНО: ПРОЦЕСИТЕ НА ПРЕУСТРОЙСТВОТО В ИКОНОМИКАТА; СЪЗДАДЕНИ
СОЦИАЛНИ НАПРЕЖЕНИЯ; КОНКРЕТНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОБЕКТИ; ЗАДАЧИТЕ НА ИКО-
НОМИЧЕСКОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ДС; ВЕРОЯТНИ СЪТРУДНИЦИ НА ДС В ТД "ИНТЕР-
ПРЕД" И УСЛОВИЯТА ЗА ПОСТЪПВАНЕ НА РАБОТА ВЪВ ВТО "КИНТЕКС".

АНАЛИЗЪТ НА ПОСТЪПВАЩАТА ОПЕРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ ПОКАЗВА,
ЧЕ СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ НА ПРОТИВНИКА МНОГО ВНИМАТЕЛНО СЛЕДЯТ ХОДА
НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ РЕФОРМИ В СТРАНАТА И СВОЕВРЕМЕННО ПРЕНАСОЧВАТ
СВОЯТА ПОДРИВНА ДЕЙНОСТ КЪМ УЯЗВИМИТЕ В ПОЛИТИЧЕСКО, ИКОНОМИЧЕСКО
И ИДЕОЛОГИЧЕСКО ОТНОШЕНИЕ МЕСТА. ОТ ДРУГА СТРАНА, "ОТВАРЯНЕТО" НА
НАШАТА ИКОНОМИКА КЪМ СВЕТОВНИТЕ ПАЗАРИ, УВЕЛИЧАВАЩОТО СЕ УЧАСТИЕ
НА СТРАНАТА В МЕЖДУНАРОДНОТО РАЗДЕЛЕНИЕ НА ТРУДА И СЪЗДАВАНАТА
ФИРМЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ, ОТКРИВАТ ВСЕ ПО-ГОЛЕМИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРЕКИ
ОТНОШЕНИЯ НА НАШИ ИКОНОМИЧЕСКИ КАДРИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА КАПИТАЛИСТИ-
ЧЕСКИТЕ ДЕЛОВИ КРЪГОВЕ. ТОВА НЕМИНУЕМО ЩЕ ДОВЕДЕ ДО РАЗШИРЯВАНЕ

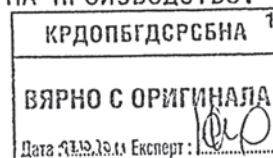
25

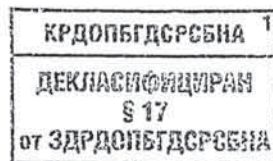
възможностите на противника за подриване на политическата, военната и икономическата мощ на страната. Значителен интерес за него ще представлява проникването чрез фирмите в държавните органи, които изпълняват планово-регулиращите функции по стратегията и целите на социално-икономическото ни развитие.

С разширяването на представителската дейност на западните фирми у нас и със създаването на фирми с чуждестранно участие се увеличават възможностите на противниковите специални служби за провеждане на подривна идеологическа дейност, за корумпиране и разлагане на икономическите кадри. Улеснява се достъпът до разнообразна разузнавателна информация по легален път, разширяване на агентурните им позиции в обслужваните икономически обекти.

Нова насока в подривната дейност на противника срещу НРБ представляват и опитите му да използва екологическите проблеми и затрудненията в снабдяването със стоки за народно потребление с цел манипулиране съзнанието на трудещите се и формиране на антипартийни и антиправителствени настроения. За тази цел активно използват вражеските радиостанции и печатните издания. Екстремистки настроените политически и идеологически среди проявяват стремеж към консолидиране в борбата за дестабилизация на социализма и в крайна сметка налагане на друга политическа система.

С приблизителна точност може да се потвърди, че състоянието на микроклимата сред трудовите колективи е нормално. На различни места понякога той се нарушава от неправилни действия на някои стопански ръководства и трудности произтичащи от преустройството главно в сферата на заплащането на труда и отношението към кадрите. Антисоциалистическите инсинуации на противника не са в състояние да внесат смут в трудовите колективи и да нарушат нормалния ритъм на производство.

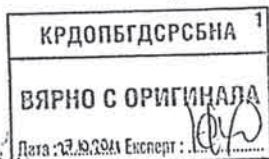

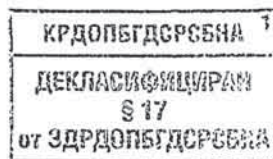
По-отрицателно върху настроенията на трудещите се и тяхната производствена дейност се отразяват честите структурни промени и произтичащите от това неблагоприятни последици.

Настъпилите съществени изменения в оперативната обстановка по линия на икономиката поставят повишени изисквания към контраузнавателната дейност на органите на ДС. В съответствие с новите условия, в Четвърто управление - ДС бяха разработени насоки и задачи за преустройство на оперативната дейност и вече са предприети мерки за адаптирането ѝ към създаващата се фирмена организация в народното стопанство.

Активизира се вербовката на агенти сред специалистите, заемащи ключови позиции в обектите на обслужване. Особено внимание се отделя на създаването и укрепването на агентурните ни позиции за покриване канала на външноикономическия обмен, смесените дружества и фирми. Дадени са указания за проблемно ориентиране на агентурата към изучаване на процесите и отрицателните явления, задържащи преустройството. По-голямо значение придобива вербуването на агентура из средите на чуждите специалисти, търговци и учени, участващи в дейността на новообразуваните фирми. Работи се системно и целенасочено за осъществяване на агентурно проникване в западните концерни, фирми, банки и институти, за които има данни, че се използват за прикритие на специалните служби на противника, с цел получаване на изпреварваща информация за неговите замисли и провеждане на дезинформационни мероприятия. Същевременно се разширяват възможностите за придобиване по оперативен път на чуждестранни научно-технически постижения, технологии и икономическа документация с цел подпомагане развитието на народното стопанство.

Борбата срещу шпионажа е изведена като приоритетно направ-

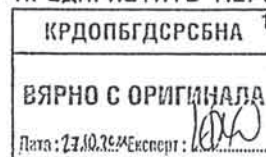
ЛЕНИЕ В ДЕЙНОСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО. РАБОТАТА ПО ДЕЛАТА НА ОПЕРАТИВЕН ОТЧЕТ ПРИДОБИВА ВСЕ ПО-ГОЛЯМА КОНТРАРАЗУЗНАВАТЕЛНА НАСОЧЕНОСТ. ПРИ ОТКРИВАНЕТО НА ДЕЛА И СИГНАЛИ СТРИКТНО СЕ СПАЗВАТ ПОЛИТИЧЕСКИЯТ ПОДХОД, КВАЛИФИЦИРАНАТА ПРАВНА ОЦЕНКА И ТОЧНОТО ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОКРАСКИТЕ. ТОВА Е ГАРАНЦИЯ ЗА СЪБЛЮДАВАНЕ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ЗАКОННОСТ, ЗА НЕНАКЪРНЯВАНЕ ПРАВАТА И СВОБОДИТЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ.

ВАЖНО НАПРАВЛЕНИЕ В КОНТРАРАЗУЗНАВАТЕЛНАТА РАБОТА Е ДЕЙНОСТТА ПО ОПАЗВАНЕ НА ДЪРЖАВНАТА ТАЙНА. В ИЗПЪЛНЕНИЕ РЕШЕНИЕТО НА СЕКРЕТАРИАТА НА ЦК НА БКП ОТ 25.01.1989 ГОДИНА И ИЗДАДЕНАТА ЗАПОВЕД НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА НРБ ЗА ПРеработване на нормативната база по опазването на държавната и служебната тайна в НРБ, е създадена необходимата организация и е в ход конкретна практическа работа. Извършва се преглед, оценка и прецизиране на ведомствените списъци за държавната и служебната тайна, след което ще се внесат и предложения за промени в държавния списък.

В УСЛОВИЯТА НА ИЗГРАЖДАЩАТА СЕ ФИРМЕНА ОРГАНИЗАЦИЯ възниква и един нов проблем – фирмената тайна, с произтичащите от това въпроси по реда за нейното обявяване, нормативна регламентация, опазване, отговорности и т.н.

При провеждането на превантивно-профилактичната дейност все по-често се ангажират партийните, стопанските и административните ръководства на обслужваните обекти. Усилията са насочени преди всичко към предотвратяване на противодържавните престъпления, повишаване на революционната бдителност, укрепване на защитните и охранителните режими на обектите, отстраняване предпоставките за произшествия и др.

Необходимо е да се отбележи, че въпреки предприетите мерки

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

28

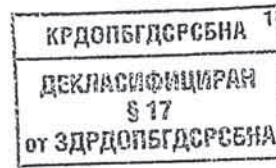
11

и някои положителни резултати - КРР на управлението, областните и общинските управления на МВР по своята активност и което е особено важно, по крайните резултати бележи, ако не друго - застои. Това се потвърждава от незадоволителното състояние на работата по делата, сигналите и агентурата. Даваме си сметка, че периодът на преустройство е сложен и противоречив, но именно поради това на нас сега са ни нужни нови знания и нови критерии за оперативна оценка на фактите, явленията и процесите. Очевидно в това отношение се проявява мудност и недостатъчна способност да се отличава наказуемото от невиновното поведение. Трудно се ориентираме в тази смесица от функции и права в условията на стопанската самостоятелност и самоуправление, демократизма и изискването строго да се съблюдава законът. Затова намалях сигналите и делата на оперативен отчет. Въпросът е сега какви реализации ще правим? Такива, каквито в миналото ли? Зам.-министри и генерални директори ли ще предаваме на съд, както беше до сега, или ще предотвратяваме бедите в народното стопанство. Ето това е големият въпрос, на който трябва да трсим верния отговор.

Неубедителни са все още резултатите и при провеждането на активни мероприятия за проникване в чуждестранните фирми, концерни, институти, фондации и пр., използвани като прикритие на противниковите специални служби. Недостатъчна е получаваната предварителна информация и анализа за разкриване на планираната дейност срещу икономиката на НРБ.

В борбата за разкриване и премахване на предпоставките за аварии, катастрофи и пожари бяха постигнати известни резултати. По-системно и задълбочено се изучаваха негативните явления в иконо-

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 22.12.2011 Експерт: [подпис]

29

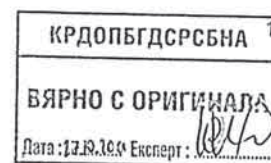
12

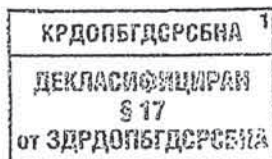
миката, на основата на която се готвеха проблемни и сигнални информации. Въз основа на тях компетентните органи предприемаха съответни мерки. Нужно е да подчертаем, че дълбоките структурни и съществени изменения в механизмите за стопанска дейност повлияха в отрицателна насока на нашите органи в Центъра, в областните и общинските управления на МВР. Необходимата съгласуваност, взаимна информираност и оперативно взаимодействие между Четвърто управление - ДС и териториалните органи трудно се налаждат, а сега в новите условия вместо да се засилват, станаха по-неустойчиви. Определено считаме, че причините за това имат чисто субективен характер и се коренят в неспособността на някои ръководства да се ориентират правилно в обстановката и определят задачите си, а в някои случаи се подценява проблемът за защитата на социалистическото стопанство.

Динамичните изменения в оперативната обстановка ще продължават да се разширяват, усложняват и задълбочават. Това налага контраразузнавателната дейност на ДС за защита и подпомагане на народното стопанство да се насочи в следните направления:

- Да се предприемат системни мерки за повишаване на правната и икономическа подготовка и специалната квалификация на оперативния състав, като първостепенно условие за овладяване на сложните и динамични процеси в народното стопанство.

- Непрекъснато и задълбочено следене, изучаване и осмисляне на процесите, явленията и тенденциите в развитието на икономиката при преминаването към фирмената организация и разкриването на причините за отрицателните явления и деформациите.

30

13

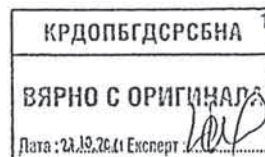
- РАЗРАБОТВАНЕ НА КРИТЕРИИ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ФИРМИТЕ И ВЕДОМСТВАТА, КОИТО ЩЕ СЕ ОБСЛУЖВАТ ОТ ЧЕТВЪРТО УПРАВЛЕНИЕ - ДС, ОБЛАСТНИТЕ И ОБЩИНСКИТЕ УПРАВЛЕНИЯ НА МВР. Това да бъдат преди всичко СТРУКТУРООПРЕДЕЛЯЩИ И ЖИЗНЕОСИГУРЯВАЩИ МИНИСТЕРСТВА, ВЕДОМСТВА И ФИРМИ С ДЪРЖАВНО ИМУЩЕСТВО.

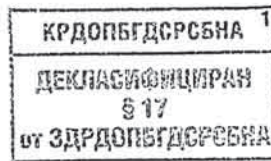
- Създаване на стабилни агентурни позиции в новоизградените фирми, централните ведомства, институтите и други учреждения. Провеждане на целенасочена работа за агентурно проникване в западните концерни, фирми, банки, институти и др., които се използват за прикритие от специалните органи на противника.

- Борбата срещу шпионажа в икономиката да продължава да се счита за приоритетна задача. По-голямо внимание да се обърне на контраразузнавателното обезпечаване на външноекономическите връзки на българските и със смесено участие фирми и чуждите представителства в НРБ.

- Овладяване контактите на фирмите с чуждестранно участие и представителската дейност. Осъществяване на надежден оперативен контрол върху тяхната дейност и защита на икономическите интереси на страната.

- Задълбочаване връзките и взаимодействието на ДС с ръководствата на фирмите, без да се допуска вмешателство в тяхната стопанска дейност. Да не се пречи поради оперативни съображения на развитието на демократизма, гласността, изборното начало на ръководните екипи на фирмите, тяхната самостоятелност да вземат решения, да поемат стопански рискове, свободно да взаимодействат със специалисти и търговци от всички страни и т.н.

- Да се засили сътрудничеството и взаимодействието с КГБ и др. братски органи за сигурност. Усилията да бъдат насочени главно към контраразузнавателното обезпечаване на Комплексната програма за научно-технически прогрес, опазване секретите по линия на СИБ, обслужването на смесените научно-производствени обединения, смесени фирми и пр.

Главното на настоящия етап за органите на Държавна сигурност, обслужващи икономиката, е да не се допуснат преднамерени икономически действия, които преследват враждебни политически цели. Това налага по-нататъшно укрепване сигурността на националната икономика, засилване на нейните защитни функции, гарантиране и укрепване на икономическата независимост на държавата и предпазването ѝ от външни удари.

Сега е необходимо цялостната дейност на управлението и други органи на ДС обслужващи икономиката да се осъществява с висок професионализъм и оперативно майсторство, при строго спазване принципите на конспиративността и социалистическата законност.

Целият ръководен и оперативен състав трябва да осъзнае важността на задачите, които са му възложени и голямата отговорност, която всеки ОР трябва да поеме за извършване на коренен прелом в цялостната контраразузнавателна дейност. Преустройството в мисленето, подходите и действията сега е главно условие за обезпечаване сигурността и защитата на икономиката.

Отп. в 1 екз.

№ 1 - ЦИОУ - за Колегиум

Изп.: ОТДЕЛ ОБ

НЛП.: БОРИСОВА-4041

11.05.1989 г.

приложение; мероприятия

НАЧАЛНИК НА ЧЕТВЪРТО УПРАВЛЕНИЕ-ДС

ПЕН.-МАЙОР

JP
/К. ВЕЛИЧКОВ/

Разм. 11.05.89
и изпра. 2-к

ФОТОКОПИЕ В 28 екз. 14.5.

Министерство на вътрешните работи
ЦЕНТР. ИНФ. ОРГ. УЧИНЕ
Рег. № Т-2416 Екз. № 10
28.04 Ю. 89 г.
СОФИЯ

СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 4
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
НАЧАЛНИЦИТЕ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ
ОПЕРАТИВНИ ПОДЕЛЕНИЯ, СОФИЙСКОТО
ГРАДСКО И ОБЛАСТНИТЕ УПРАВЛЕНИЯ
НА МВР

Съгласно измененията и допълненията на Закона за задграничните паспорти, който влиза в сила от 01.09.1989 г. се разширяват възможностите на българските граждани да пътуват зад граница. Следва да се очаква, че наред с обикновените туристически пътувания ще се увеличат опитите за устройване на работа и установяване на временно или постоянно местожителство в капиталистическите и други страни. С цел да не се допусне увреждане на икономическите, политическите интереси и сигурността на страната да се проведат следните

М Е Р О П Р И Я Т И Я :

1. Да се събира приоритетно и активно информация за отношението към измененията и допълненията на Закона за задграничните паспорти, за намерения, замисли и приготовления да бъде използван от български граждани, особено изтъкнати специалисти и учени да напуснат НРБ и да се устроят на работа в други страни. До 15 август да се направят оценки-анализи и предварителни оперативни прогнози за лицата,

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 11.11 Усперт. Ос

КРДОПБГДСРСБНА 6
ДЕКЛАСИФИЦИРАН 2
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

които представляват оперативен интерес, включително и за категориите лица, които са най-склонни към пътуване и могат да създадат затруднения от политически, стопански и идейно-морален характер по съответните линии, обекти и територии на оперативно обезпечаване. Да се поддържа постоянна връзка по тези въпроси с партийните, държавни, обществени и други ръководства за обмяна на данни и координиране на мерки, като тази дейност се съгласува с ръководството на министерството и централните поделения.

При оценката да се обърне особено внимание по териториален и обектов признак на българските граждани от следните категории:

- научно-техническа интелигенция, ангажирана в приоритетните насоки на развитие на науката и икономиката, в предприятия, ВУЗ и научни институти с национално и регионално значение;
- завършилите висше образование и по-дългосрочни специализации в западни страни и поддържащите трайни връзки със западни научни и други институции и организации, работилите продължително в чужбина;
- утвърдени и перспективни млади научни и технически кадри, изобретатели, менажери и други;
- медицински кадри и технически персонал с висока квалификация;
- изтъкнати и талантиливи представители на художествено-творческата интелигенция;
- студенти, завършващи специалности, нужни на народното стопанство;

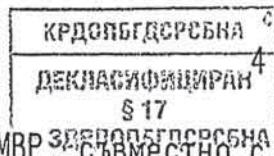
КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 14.11.2011 експерт: <i>DM</i>

КРДОПБГДСРБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРА
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

- утвърдени спортисти и спортно-педагогически кадри;
- оперативно интересни лица и такива от вражеския контингент, които по своите обективни и субективни качества се явяват кадрови потенциал на вражеската емиграция, подривните средства за масова информация и други центрове на противника;
- авантюристично настроени лица от криминалния контингент, които с вероятните си обществено-опасни действия зад граница са в състояние да накърнят престижа на НРБ или да спомогнат за организирането на незаконен трафик на хора и стоки през територията на НРБ;
- други лица, съобразно особеностите на някои линии, обекти и региони.

2. В срок до 15.VIII.1989 г. да се изготвят планове за активизиране на агентурно-оперативната дейност на всички централни и териториални поделения по посочените категории български граждани с цел своевременно долавяне и предотвратяване на евентуални неизгодни за НРБ опити за политическа или икономическа емиграция и за провеждане на постоянна и целенасочена превантивна дейност. В плановете да се предвидят мерки за опазване на ценните за страната кадри, за недопускане изнасянето на съществени научни резултати и технологии и пресичане на евентуалната подстрекателска и организаторска дейност в тази насока на емисари и други граждани на капиталистическите страни, както и на враждебни и нелоялно настроени български граждани, подбуждащи и създаващи психоза за пътувания и оставане в чужбина.

КРДОПБГДСРБНА
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 14.11.89 експерт: [подпис]

3. В същия срок отдел ЗП – МВР, съвместно с централните оперативни поделения и отдел "Правен" при ЦОУ – МВР да изготви за нуждите на оперативните поделения указания за точното приложение на основанията за налагане на ограничения за задгранични пътувания съгласно Закона за задграничните паспорти и правилника за прилагането му.

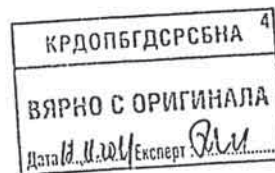
4. Съвместно с компетентните държавни органи, обществени, научни и творчески организации и средствата за масова информация да се проведат координирани пропагандни и икономически мерки за ангажиране на водещите специалисти и научни работници и формиране на негативно обществено мнение спрямо намеренията за политическа и икономическа емиграция, както и за запознаване с ограничителните мерки в тази насока, взети от редица развити капиталистически страни.

5. Данните за обстановката в страната да се обобщават по линеен признак в IV и VI управление – ДС. Инспекторат – МВР да осъществява контрол върху изпълнението на настоящето окръжно. ЦОУ – МВР да изготвя периодически съответни информации.

МИНИСТЪР:

Г. Танев
/Г. Танев/

Разпослано в 27 миз.

М-ВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
IV ОТДЕЛ - ДС
№ 2882 екз. единствен
1.VIII.1989 г.

Стр. секретно! 110
Екз. единствен

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Handwritten signature

СПРАВКА

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 21.10.2011 Експерт: *[Signature]*

ОТНОСНО: Материали на COREU , изпратени с Рег.№ 9672
от 4.VII.1989 г.

Материалите от COREU не се различават по отношение на преписката и характера на обменяната информация от досега получаваните материали от същия източник. Трябва да се отбележи, че много от материалите са в два и позече екземпляра. По-конкретно сега липсва информация относно организацията на връзката УКВ диапазона и ако има такава, тя вече е установена от предишни материали на COREU .

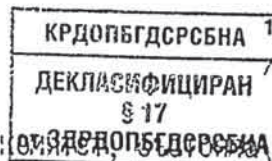
- Голяма част от материалите представяват rapopти за проведени тестове по радиомрежите, начин на предаваче на бързи съобщения, данни за броя на обменените грами.

- Дават се конкретни указания за влизане във връзка чрез външните министерства на страни членки - Дания, Белгия и други.

- В част от материалите се съобщава за повреди в апаратурата от радиомрежите, без да се споменава типът и марката на апарата.

- Съобщава се за доставянето на ключовите материали (за шифрограмите ?), например за периода юли-декември 1989 г. са доставени на 25 май 1989 г.

2

– На срещата на Политическия комитет на КС се на 2–3 май в Мадрид, е предложено в центъра да се постави хард диск за водене на целия архив. За по-голяма сигурност, системата хард диск ще бъде пазена във Фарадеев камък. Материалите, съдържащи се в дисковете на отделните станции, ще могат да се обменят незабавно с централната памет.

– ФРГ е готова да предава целия трафик от и за Пекин на всички партньори, които нямат връзка със своите посолства там. Грамите, идващи от Пекин, ще бъдат предавани на министерствата по телекса.

– Въпроси, разглеждани на 36-та среща на шефовете на комуникациите в Мадрид на 23 май 1989 г.

– Уточнява се кои текстове да бъдат предавани като открити и кои като шифирани.

– Съобщава се, че радиостанцията в Секретариата ще бъде инсталирана през юни.

– Някои делегации са отбелязали, че хард дискът за техните архиви е добра крачка за бъдеще. Новата мрежа трябва да бъде установявана стъпка по стъпка.

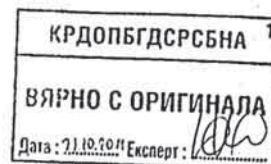
– Бъдещата COREU мрежа трябва да има шифросистеми от висок клас.

– Засегнат е въпросът за закупуването на резервни части за десет години.

– Датската делегация е заявила, че ще купи засекретен телефакс за връзка между Секретариата и всяко представителство.

Данни за броя на обменените съобщения – м. април:

– секретни – 1 бр.

3

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

- позерителни - 13 бр.
 - за ограничено разпространение - 622 бр.
 - без класификация - 12 бр. /Общо: 653 бр. - 902 стр
- Данни за броя на обменните съобщения - м.май:
- секретни - 1 бр.
 - поверителни - 18 бр.
 - за ограничено разпространение - 537 бр.
 - без класификация - 22 бр. /Общо: 578 бр. - 700 стр.

НАЧАЛНИК IV ОТДЕЛ ДС:

полковник инж. *Алишан*

Изготвил: Н. Байкова
Нап.: Маринова
1.VIII.1989 г.

Декласифициран е / от 1 август 1990 г. - МВР

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 21.10.2014 / Експерт: <i>100</i>

СЕКРЕТНО!
с.к.з. 21

218
КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

14014 27 9 82

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Някои особености на оперативната обстановка
в страната към 26.09.1939 г.

До 26.09.т.г. за Турция са заминали 312 513 български
граждани с повече от 36 500 леки коли, а в НРБ са се завърнали
25 431 с 2130 автомобила.

По области техният брой се разпределя както следва:

Област	Заминали	Завърнали се
Бургаска	25 918	2843
Сарненска	84 479	5020
Ловешка	2 001	298
Михайловградска	12	3
Пловдивска	12 014	899
Разградска	110 839	12 356
София област и град	936	65
Хасковска	76 314	3954

Общо от границата са върнати обратно в Турция 438 лица -
членове на разделени семейства или без документи.

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 22.11.82 Експерт

Велич

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17 2
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

219

По данни на териториалните поделения, завръщащите се в болшинството си са малограмотни, с нисък интелект. Това са предимно хора посредствени, които се поддават на емоционална обработка и внушения. Не е възможно да се твърди, че при нова ситуация те няма отново да тръгнат за Турция.

Деца и учащите се в нетрудоспособна възраст са около 30%, а пенсионерите - 14-15%. В трудоспособна възраст са около 55% от завърналите се.

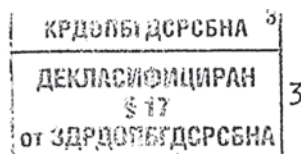
Според данните, които посочват завръщащите се, само около 10-12 души са с висше образование, с полувисше и средно специално са няколко десетки, а със средно образование са около 9% от завърналите се.

Характерно е, че всички изявяват желание да се върнат на предишната си работа, но са готови да започнат и друга, каквато им се предложи. Съзнават, особено тези, които са били на административни длъжности, че няма да могат да разчитат на предишните си места.

Като цяло завърналите се не създават проблеми с поведението си. Има отделни случаи, при които такива лица са пожелали отново да заминат, но не са получили разрешение. За сега проблемите са свързани с устройването им на работа и с жилища. Тези, които са живяли във ведомствени или са продали собствените си къщи и апартаменти (предимно това се отнася за градовете Хасково, Бургас и др.), се насочват към селата при родители и други роднини. До този момент само около 20 души са отишли във Видинския регион.

Напоследък се наблюдава процес на официално отказване да се пътува в Турция - връщат се задграничните паспорти и молбите-формуляри (в Разград - 3500 случая, Бургас - 237, - Пловдив

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 22.11.11 Експерт: *Велич*

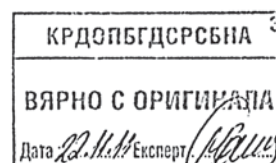
и др.). Обяснение за мотивите на такива постъпки има, но организациите на ДС все още нямат оперативна оценка на това сравнително масово явление – за лична инициатива ли става въпрос или за дирижирана дейност.

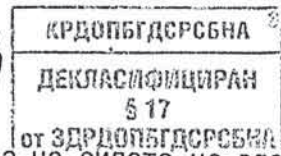
Завърнали са се 65 обекта на оперативен отчет, 148 лица на списъчен отчет или участници в масовите безредици. Дейността им засега не се преценява като особено опасна, но оперативната работа по тях ще продължи.

Завърнали са се и 86 агенти. Между тях няма такива с особен актив преди заминаването им. Сценката е, че са на средно и под средно ниво. С всички се провеждат разговори, като едновременно с това се набелязват мероприятия за проверка. Общо 15 от тях са взети на оперативни дела и сигнални преписки, а един е подследствен за шпионаж. До този момент са вербувани нови 42 агенти и се работи с над 70 кандидати.

Въпреки това, има спад в агентурно-оперативната работа като цяло. Болшинството от обектите и контингента са извън страната. Голям брой агенти заминаха за Турция. Около 80% от агентурния апарат има нагласата също да заминава и не се ангажира с конкретна работа. Сравнително малък е броят на агентите, които работят активно и изпълняват точно и отговорно задачите си. Недостатъчно ефективно, целенасочено и постоянно се използва оперативната техника и М "Вихрен". Съвсем малко са мероприятията, свързани с агентурно-оперативни комбинации. Силовите, физически мерки в редица случаи се използват много по-активно за решаване на въпросите.

Във връзка с новите вербовки следва да се подчертае, че досегашната идейно-политическа основа не издържа на проверката. Очертава се мнението, че следва да се отива на смесена основа –

зависимост, основаваща се от една страна на силата на властта и от друга - оказването на помощ, поддръжка и доверие.

Считаме, че в сегашната обстановка е целесъобразно областните и общинските управления да продължат да работят още по-уверено и инициативно, според конкретните местни условия и в рамките на дадените указания. Освен това, правилно ще бъде да се извърши и следното:

- стриктно да се спазва указанието да не се допуска ново заселване на завръщащи се от Турция лица в областните центрове и другите големи градове; на лицата без жилища, още с влизането им на българска територия да се предлага ново местожителство и подходяща работа;

- оперативният състав да бъде освободен от задължението за тотален разпит на завръщащите се - за разпит да се подбират по преценка оперативно интересните лица на работоспособна възраст, включително наборници и други младежи, както и жени, проявили активност при масовите безредици;

- набираната оперативна и социална информация от оперативно-следствените групи на КПП и областните управления на МВР да се обобщава и изпраща своевременно в ЦОГ и ЦОСУ - МВР за анализиране и оползотворяване;

- с оглед на трайно напрегнатата обстановка по линията, след 30 септември т.г. да се проведе съвещание с участието на ръководния състав на централните, областните и някои общински управления на МВР.

Отп. в 2 екз.

№ 1 - ЦОСУ - МВР
 № 2 - инф. фонд
 Изп.: раб. група (В.К.)
 Нап.: В. Гълъбова
 27.09.1989 г.

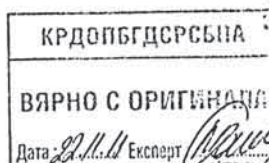
рег. №: 344/27.09.89 г.

ор. копие в 34 см

НАЧАЛНИК ИНСПЕКТОРАТ - МВР

Ген.-лейтенант:

Сурмез
 /Н. Черкезов/

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и бран на тоталитаризма

9

Из архивите

112

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от КРДОПБГДСРСБНА

МВР № на телеграмата по изходящия дневник
Получих телеграмата: дата 19..... г.
в час м Подпис: *OM*

Секретно след попълване

ИЗХОДЯЩА СЕКРЕТНА ТЕЛЕГРАМА

№ *61* /
Министерство на външните работи (по изходящия дневник) / (на деловодството)
Ген. № *Т-3444* /
24.10.1989

ДО
НАЧАЛНИЦИТЕ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ ОПЕРАТИВНИ, СОФИЙСКОТО ГРАДСКО И ОБЛАСТНИТЕ УПРАВЛЕНИЯ НА МВР

За къде (кого)
От къде (кого) Ц О Г

Подадена: *24.10* дата *15.30* час;
Брой на думите (групите) *600*

Предадена: дата час
Степен на бързина *СВЕТКАВИЦА*
Степен на секретност *СТРОГО СЕКРЕТНА*

Т Е К С Т:

В последно време оперативната обстановка съдържа признаци на усложняване. Външния противник използва провеждането на екофорума "София '89" за увеличаване натиска върху нашата страна. Показателни в това отношение са изявленията на някои западни страни и особено тези на САЩ и Турция, които използват трибуната на тази среща за спекулиране с положението на българите-мюсюлмани. Увеличиха се посещенията на представители на различни хуманитарни организации, които търсят възможности за контакти с членове на неформалните структури. Западните радио-станции провеждат пропагандна кампания за популяризиране на "Екогласност", профсъюз "Подкрепа" и другите неформални структури. Получени са данни за активизиране на турските специални служби, които увеличават контактите си с лица, имащи възможности за провеждане на разузнавателна и друга подривна дейност.

Значителна част от лицата с възстановени имена, включително и измежду завърналите се от Турция запазват враждебното си отношение и готовността за провеждане на противодържавна дейност, включително демонстративни прояви, вредителство и тероризъм. Предстоящата на 30.10

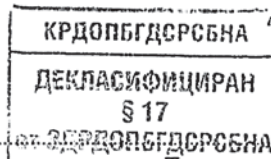
Отп. в 1 ека.
№ 1
Изп.:
Нап.:

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата *24.10.89* Експерт *OM*

Приел: (фамилия)

37-14
Образец 5 А

ПБ-473-59/84/8-80 000-84

Т.г. среща в Кувейт между външните министри на България и Турция е повод за спекулативни коментари и се използва от националистическите елементи за поддържане на изселнически настроения. Същевременно нараства броя на лицата с възстановени имена, предимно обекти на оперативен отчет и от вражеския контингент, които изразяват становище, че е необходимо да се води борба за признаване на "малцинствени права" или за сключване на изселническа спогодба със съответните имуществени гаранции.

С оглед недопускане по-нататъшно усложняване и ескалиране на обстановката е необходимо:

1. Да се вземат решителни мерки за пресичане на всички опити на враждебно-престъпните елементи да използват разширяващите се демонстрация и гласност за дейност, насочена към дестабилизиране на обществения строй в нашата страна. Особено внимание да се обърне за недопускане включването на лица с възстановени имена в дейността на неформалните структури "Екогласност", "Подкрепа", "Независимо дружество за защита правата на човека" и др.

2. Началниците на поделения да вземат на личен отчет решаването на проблема за подобряване на агентурно-оперативната работа, особено в средите на лицата с възстановени имена, с оглед своевременното разкриване на негативни явления и процеси и недопускане организирани и по-масови враждебно-престъпни прояви.

3. Незабавно да се реагира с необходимата твърдост за респектиране на лица, замислящи и подготвящи дръзки демонстративни прояви, целящи създаването на напрежение в страната и дискредитиране на нашата страна пред международната общественост.

4. Да се осигури подобряване на своевременността при информирането на съответните партийни и държавни органи за прояви, явления и процеси, по които следва да се взема политическо решение и отношение.

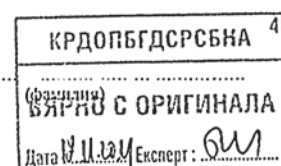
5. Да бъдат взети допълнителни мерки за подобряване информацията предназначена за ръководството на Министерството, като вместо ежедневно изпращаните грами за обстановката в страната се изпращат такива всеки

Написано в 1 екз.

Изпълнител:

Предал:
(фамилия)

Прнел:

КРДОПБГДСРСБНА 4
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

360
om

два пъти седмично /понеделник и четвъртък/ до поделение 72400 - "Т".
В случаите, когато се получат важни данни, по които е необходимо да
се вземат незабавни решения, те да се изпращат своевременно по
установения ред, без да се изчакват посочените в грамата срокове.

Заедно с посочването на получените сведения и данни да се
правят оценки и изводи, и дават предложения и препоръки.

24.10.1989 г.
София

ПЪРВИ ЗАМ.-МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Ген.-полковник:

Гр. Шопов
/Гр. Шопов/

Размнож. в 5 екз

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 11.2.01 /експерт: *om*

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и краят на тоталитаризма

Историческите на ДС

МВР № на телеграмата по изходящия дневник
КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Получих телеграмата; дата 19..... г.
в час м..... Подпис: *СГ*

Секретно след попълване **ИЗХОДЯЩА СЕКРЕТНА ТЕЛЕГРАМА** Образец № 5—А

Степента на вътрешните работи № *64* / (по изходящия дневник) (на деловодството)

3-3958
26.10 1989
СОФИЯ

За къде (кого) Началниците на областните управления на МВР
От къде (кого) Първи зам.-министър на вътрешните работи
Предадена: *25.10* дата *18.10* час
Степен на бързина *бърза*
Степен на секретност *строго секретно*

Подадена: *25.10* дата *14.45* час;
Брой на думите (групите) *500*

ТЕКСТ:

Изминалата първа седмица от Европейската среща за опазване на околната среда в София потвърди предварително получената информация за очаквана повишена активност от страна на членовете и съмишлениците на т.нар. "независими" структури. През този период те осъществиха голям брой контакти с чуждестранни дипломати и делегати на срещата, даваха многобройни интервюта и участваха в пресконференции, на които се постараха да обърнат изключително върху себе си вниманието на западните средства за масова информация. Проведоха се редица демонстративни прояви - издигаха лозунги /по същество антипартийни и антиправителствени/, разлепваха афиши и плакати, събираха подписи в подкрепа на едно или друго свое начинание. В тази си дейност те бяха всячески подпомагани и поощрявани от чужди граждани - дипломати, делегати на срещата и представители на средствата за масова информация, които координираха и направляваха акциите им с цел уронване международния престиж на НРБ и спечелване на популярност за "независимите" структури, както сред българската общественост, така и зад граница.

Едни от най-активно излъчващите се лица са: Любомир Собаджиев от Русе; Пламен Даракчиев от Кърджали; Николай Колев, Костадин Тренчев, Кояна Тренчева, Тодор Гагалов - от Стара Загора, Антон Запрянов от Ди-

Предал: (фамилия)

Приел: (фамилия)

37-5

ПБ-3742-59/84/8-50000-83

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата *26.10.89* секрет: *СГ*

МВР № на телеграмата по изходящия дневник

Получих телеграмата; дата 19..... г. в час м..... Подпис:

GA

Секретно след попълване

ИЗХОДЯЩА СЕКРЕТНА ТЕЛЕГРАМА

Образец № 5—А

№ /
(по изходящия дневник) (на деловодството)

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

За къде (кого)

От къде (кого)

OM

Подадена: дата час;
Брой на думите (групите)

Предадена: дата час
Степен на бързина
Степен на секретност

ТЕКСТ:

митровград, Асен Николов от Казанлък; Стефан Комитов от Велико Търново; Илия Минев от град Септември; Димитър Томов от Михайловград; Стефан Вълков от Асеновград; Димитър Амбарев от Пловдив; Григор Симов от село Парамун, Софийска област; Георги Спасов от Пазарджик и Кърпачев от Радомир.

Болшинството от тези лица са в столицата и се предприемат действия за изпращането им по местоживеене.

Ваземете сигурни мерки да не се допусне отново да посетят София по време на Екофорума горепосочените и други лица от неформалните структури, които могат да се ангажират в нелоялни и враждебни действия. Да се проведат мероприятия за контролиране на тяхното поведение и получаване на своевременна информация за вражески намерения, като срочно се уведомява Об управление ДС.

ПЪРВИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Генерал-полковник: *Гр. Шопов*
/Гр. Шопов/

Предал: *Величкова*
(фамилия)

37—5

Гр. Шопов

Приел:
КРДОПБГДСРСБНА (фамилия)
ПБ—3742—59/84/8—50000—83
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата *14.11.10* Експерт: *OM*

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и краят на тоталитаризма

КРДОПБГДСРСБНА 4
ДЕКЛАСИФИЦИРА
§ 17
КРДОПБГДСРСБНА

МВР № на телеграмата по изходящия дневник
Получих телеграмата: дата 19..... г.
в час м Подпис:

Секретно след попълване

ИЗХОДЯЩА СЕКРЕТНА ТЕЛЕГРАМА

№ /
(по изходящия дневник) (на деловодството)

T3470
27. 10

За къде (кого)
От къде (кого)
ДО НАЧАЛНИЦИТЕ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ ОПЕРАТИВНИ СОФИЙСКОТО ГРАДСКО И ОБЛАСТНИТЕ УПРАВЛЕНИЯ НА МВР Ц О Г

Подадена: дата час;
Брой на думите (групиите)

Предадена: дата час
Степен на бързина СВЕТКАВИЦА
Степен на секретност СТРОГО СЕКРЕТНА

ТЕКСТ:

Към грама № 61 - I - 344/24.10.1989 г.

В Ръководството на Министерството постъпват данни за по-нататъшното усложняване на оперативната обстановка в страната. Особено чувствително раздвижване и активизиране има в средите на враждебните и нелоялни лица, във връзка с провеждащия се Екофорум "София '89". Значително отражение върху лицата с възстановени имена оказва предстоящото провеждане на срещата на министрите на външните работи на НРБ и Република Турция в Кувейт.

Предпоставки за появата на негативни настроения и социално напрежение се явяват и трудностите в снабдяването на пазара с хранителни и промишлени стоки от първа необходимост и проблемите, произтичащи от извършващото се преустройство в икономиката /неритмичното снабдяване със суровини и материали, неизпълнението на договорените доставки, неизплащането на заплати и други, които рефлектират върху трудовите колективи/.

С оглед предприемането на изпреварващи мерки за ограничаване

Отп. в 1 екз.

№ 1
Изп.:
Нап.:

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВАРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 23.11.1989 Експерт *Ом*

Присл:
(фамилия)

37-14
Образец 5 А

11Б-173-59/81/8-80 000-84

Историческите на ДС

2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

04

по-нататъшното усложняване на социално-политическата обстановка е необходимо, ръководствата на поделенията да анализират и оценят постъпилите оперативни данни за степента на социално напрежение, наличието и появата на нови негативни явления и процеси и да очертаят реалната картина на сложилата се обстановка.

В срок до 31.10.1989 г. до ЦИОУ - МВР да бъдат изпратени подробни информации за действителното състояние на оперативната обстановка, като се изразят мнения, съображения и направят предложения и препоръки за необходимите политически решения и оперативни мерки, които следва да бъдат проведени.

27.10.1989 г.
София

ПЪРВИ ЗАМ. - МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Ген. - полковник:

Гр. Шопов

/Гр. Шопов/

Разш. в 5 ек.

Написано в 1 екз.

Изпълнител:

Предал: *В. В. В.*
(фамилия)

Приел:
(фамилия)

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 17.11.04 експерт: *ВМ*

Министерство на вътрешните работи
Поч. № 60-488
30. 10 1989
СОФИА

СЕКРЕТНО!

КРДОБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРА
§ 17
от ЗДРДОБГДСРБНА

Мещеряков

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Работно посещение на делегация на МВР на НРБ
в СССР

По покана на члена на Политбюро на ЦК на КПСС и председател на Комитета за държавна сигурност на СССР др. Владимир Александрович Крючков от 9 до 14 октомври 1989 г. делегация на Министерството на вътрешните работи на НРБ, ръководена от министъра, направи работно посещение в Съветския съюз.

По време на пребиваването в Москва се състояха разговори в ръководството на КГБ и по отделни направления на дейност.

Делегацията на МВР гостува в град Тула, където се запозна с опита на областното управление на КГБ.

Министърът на вътрешните работи на НРБ се среща и с министъра на вътрешните работи на СССР др. Вадим Викторович Бакатин.

Проведените разговори преминаха в изключителен дух на другарство, сърдечност и откровеност. Неизменно беше изтъквано тясното сътрудничество и единодействие между нашите партии и държави, чистотата на българо-съветската

КРДОБГДСРБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 11.11.89 *Мещеряков*

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

2

дружба, голямата обич и уважение между двата народа, както и принципното съвпадение на цели, задачи и направления на преустройството у нас и в Съветския съюз.

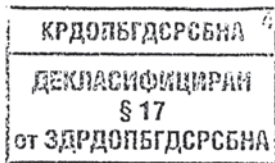
В своето изложение Владимир Александрович Крючков подчерта:

Приетата на Априлския пленум на ЦК на КПСС от 1985 г. стратегия за революционно обновление на съветското общество, е обективно обусловена. Тя се посреща с разбиране и подкрепа от съветските народи като единствена възможност за проява на жизнените сили и издигане привлекателния пример на социализма. В стратегията на преустройството е изведена като основна цел съветският човек да се изявява всеотдайно като стопанин на своя труд и живот; да бъде активен участник в обмислянето на своето минало, настояще и бъдеще; да се активизира социалното творчество на съветските хора. Оттук следва и необходимостта за развитието на демокрацията и гласността като необходима предпоставка за съпричастност на трудовия човек в обществения живот и същевременно като гарант за спазване на социалистическите принципи и норми на поведение.

Преустройството и цялата страна навлизат в много сложен период на развитие. Възникват редица проблеми, които показват, че наред с правилната стратегия има какво да се изменя в тактиката.

В хода на преустройството се открояват редица проблеми и преди всичко необходимостта от реформи в политическата, икономическата и правната структура на обществ-

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЪРНО С ОРГИНАЛА
 Дата 21.11.1985

Мана

3

УФ

вото, за да стимулират преустройството, а не да се явяват спирачки за неговото развитие.

Съветските другари се сблъскват не само с плурализма на мнения как да се усъвършенствува социалистическото общество, а и с плурализма в светогледа, в това число и с мнения против социалистическия път на развитие.

Неочаквано силно се открояват националните проблеми. Сега за първи път се вижда съветското общество в разрез. Разбира се, не всичко в този разрез е приятно, но това е истинското състояние. В тази връзка още по-релефно изпъква необходимостта:

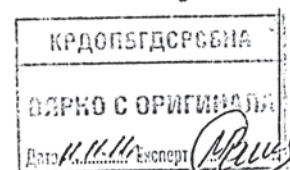
- за провеждане на трите реформи;
- за умело организиране на партията и обществото в борбата с трудностите и тяхното преодоляване;
- за твърде широкия фронт на преобразуванията и въвеждането на поетапност в тяхното осъществяване.

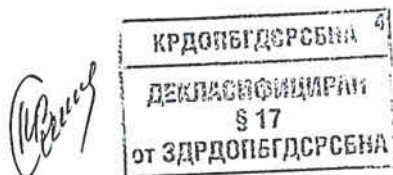
Главното е, че се виждат трудностите и под ръководството на Централния комитет се предприемат практически мерки за тяхното преодоляване и очистване на обществото.

В конкретен план:

- Когато говорят за политическа реформа съветските другари предвиждат, че и самата партия се нуждае от промени.

Новата изборителна система дава възможност за алтернативни кандидатури. Самият факт обаче, че е слабо представителството на работническата класа и селяните-кооператори, както и това, че някои партийни комитети и организации не се оказаха на равнище, за да противодействуват на спеку-

4

Handwritten initials in blue ink, possibly "УВ".

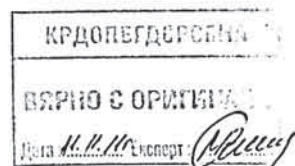
лативните идеи на отделни лица или групи, карат съветските другари да се замислят. Комунистическата партия на Съветския съюз се подлага на нападки. За това има и обективни причини: партията дълъг период е вземала всичко върху себе си; вместо да бъде политически авангард, тя се намесвала навсякъде и се разпореждала; повторили са се идни и същи методи на директивно ръководство, без достатъчна разяснителна работа. Ето защо, сега е изведена на преден план задачата за разделяне на функциите.

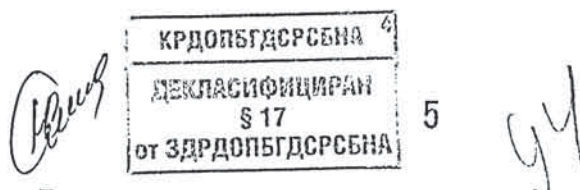
– Съветското законодателство не е било подготвено за новите процеси, свързани с преустройството. Затова сега се обръща особено внимание за подготовката на близо 86 нови закони или промени в съществуващи закони, една част от които ще се обсъдят на настоящата сесия на Върховния съвет и на Конгреса на народните депутати през м. декември т.г.

В Централния комитет на партията е утвърдено становището сега да не се бърза с промените в Конституцията, а с отделни закони да се регулират актуалните проблеми на живота.

– Дадена е голяма свобода на средствата за масова информация. Но не всички използват тази свобода в интерес на преустройството.

Известни са някои издания, които под флага на гласността отразяват едностранчиво миналото или настояще-

то на съветското общество. Тези издания предизвикват основателна тревога у съветските хора и в ЦК на КПСС. Затова се предприемат мерки в най-близко време да се поправят някои допуснати слабости.

- По отношение на "неформалните" организации.

Счита се, че понастоящем на територията на СССР съществуват около 50 хиляди, повечето от които играят позитивна роля.

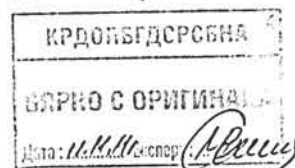
Отменен е члена от Наказателния кодекс за анти-съветска агитация, но не е заменен с други ограничители. Това сега е една празнота в съветското законодателство. Подготвя се нов текст в Наказателния кодекс, в който по-ясно и по-точно ще бъдат регламентирани деянията и действията с антисъветска насоченост.

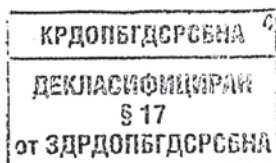
В същото време, като много сериозна задача, сега пред партията и органите на КГБ стои въпросът да не се допусне изграждането на паралелни структури на съществуващата съветска власт под формата на стачни комитети, народни фронтове и др.

- По националния въпрос се проведе пленум на ЦК на КПСС:

- Ще отпадне уравниловката. В която република работят по-добре, там ще живеят и по-добре;

- Отношенията между републиките и на републиките със съюза ще се усъвършенствуват, но няма да се допусне да се наруши единството на съюза; границите няма да се променят;

6

– Руският език ще бъде общодържавен, но ще се развиват и националните езици.

По икономическата реформа

Отчита се изоставане в качеството, много излишни хора тежат на трудовите колективи, липсва действителна материална заинтересованост, съществува прекалена централизация. Затова сега се търси механизъм за преодоляване на тези явления.

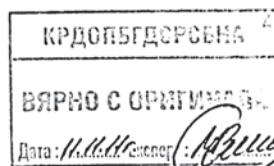
Централен въпрос е въпросът за собствеността, за нейното стопанисване, както и организацията и контролът на доходите.

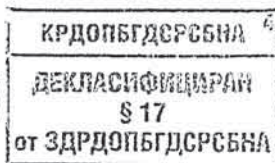
Сега в СССР има регистрирани около 250 хиляди кооперативи, от тях 132 000 действащи. Между тях преобладаващата част са такива, които произвеждат. Но има и такива, които се явяват посредници и печелят незаработени пари. От закона за кооперациите се възползват и стотици организирани групи от т.нар. икономика в сянка, за да узаконят средствата си. Всичко това е послужило като голям стимулатор за развихряне на организираната престъпност в страната.

За съжаление в нея са увлечени и отделни служители на МВР, административни служители от държавния апарат, та дори и прокурори.

Някои нови задачи пред КГБ:

1. Да се възползват в пълна мяра от демокрацията и гласността за повишаване авторитета на КГБ пред обществеността. В тази връзка се открояват три момента:

7

Първият е свързан с това, че КГБ организирано съ-
 действува за развитие на гласността в обществото:

- създадена е стройна организация за излизане с интервюта, статии, осветляващи отделни страни от работата на КГБ;
- диалог с трудови колективи и обществеността;
- активно участие във възстановяване доброто име на пострадалите в периодите на репресии.

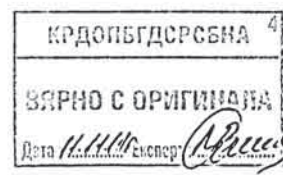
Вторият е свързан с това, че се подготвя закон за държавната сигурност, който предстои в скоро време да бъде обсъден и приет не от Върховния съвет, а от Конгреса на народните депутати на СССР.

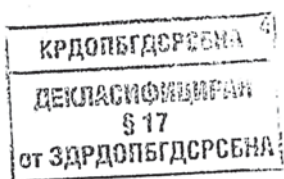
Третият е свързан със структурни промени по линия на досегашното Пето управление.

Сега задачата на управлението не е борба с идеологическата диверсия, а защитата на съветския конституционен строй. В тази връзка се променя и функционалната насоченост и вътрешната структура и организация за работа на управлението.

II. Важна задача за органите на КГБ е участието им в борбата с организираната престъпност.

Един поглед върху историята на Съветския съюз показва, че през 30-те години тя по същество е ликвидирана. В началото на 60-те години обаче се появяват признаци за възникването ѝ отново. Редица са причините за това явление. Към тях могат да се прибавят и:

8

– пропуски в законодателството, които се отнасят както до Закона за кооперациите, така и до липса на нужния контрол над доходите;

- отсъствие на строг финансов контрол;
- връзки на организираната престъпност със служители на държавни и правоохранителни органи.

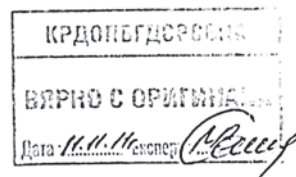
В същото време се оценява, че досегашният подход на локални мерки в борбата срещу тази престъпност не е ефикасен.

Като основен извод бе посочено, че бързото нарастване на организираната престъпност в страната през последните години оказва пряко влияние върху морално-политическия климат в Съветския съюз.

Ето защо, по решение на Централния комитет, е възложена задача на КГБ да съдействува на МВД и на другите органи в борбата с организираната престъпност.

Каква е организацията за борба с това явление?

- МВД е създадо в цялата страна специални отдели за борба с организираната престъпност;
- На национално равнище е изграден щаб, под ръководството на зам.-председател на Министерския съвет, с участието на представители на КГБ, МВД и прокуратурата;
- На републиканско и областно равнище също са изградени щабове под прякото ръководство на председателите на изпълнителните комитети на съответните съвети, в които влизат началникът на КГБ, началникът на МВД и съответния прокурор;

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРА:
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

9

Малко

ГФ

- Въведена е и нова организация за работа в тази насока в отделните управления на КГБ. Във ВГУ са изградени някои нови структурни звена. В борбата с рекетите се включва и управление "З", създадено на мястото на V у-ние-ДС.

- Изменен е и методът за взаимодействие с териториалните органи за борба с организираната престъпност. Всички по-важни оперативни разработки се водят в центъра.

- В борбата с организираната престъпност със свои специализирани звена участва прокуратурата и следствието.

III. Ръководството на КГБ си е поставило като непосредствени задачи:

- Да осигури присъствие на всички съветски националисти в органите на КГБ;

- Да съкратят в период от 5 години при пенсиониране някои длъжности на зам.-началници на различни нива;

- Да се измени и усъвършенствува обучението на чекистите.

В тази връзка се налага да подменят една значителна част от учебниците, както и да преодолеят териториалния уклон в подготовката на младите кадри.

Другарят Крючков изтъкна, че сътрудничеството между МВР – НРБ и КГБ – СССР е важен участък в целия комплекс от отношения между нашите страни. То се развива в пълно съответствие с политическата линия на БКП и КПСС за развитие на дружбата и всестранното сътрудничество между нашите страни, под тяхното непосредствено ръководство.

КРДОПБГДСРБНА
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Дата *11.11.1960* *Малко*

КРДОПБГДСРСБНА 4
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

10

Беше изказано задоволство от нивото на взаимодействие с МВР на НРБ, от добрите лични контакти. Има възможности за неговото по-нататъшно усъвършенствуване.

Редовните срещи между ръководителите на органите за сигурност, на разузнавателните и контраразузнавателните служби и подразделения, ще способствуват за концентриране на усилията при решаването на главните задачи, за по-ефективна борба с подривната дейност на противника.

ПО-ХАРАКТЕРНИ МОМЕНТИ В РАБОТАТА НА КГБ ПО НЯКОИ НАПРАВЛЕНИЯ НА ДЕЙНОСТ

По линия на разузнаването

Отбелязано беше, че в международните отношения процесът е необратим. Съществени изменения в решаването на радикалните проблеми, особено във военната област, не са настъпили. САЩ и съюзниците на НАТО, независимо от разведряването, продължават с голяма интензивност да разработват нови образци оръжия и се готвят в бъдещи разговори със СССР да действуват от позиция на силата. Няма почти никакво отслабване в подривната дейност на противниковите специални служби, които активно вербоват агентура от средите на съветските граждани както зад граница, така и на територията на СССР. Стремят се да проникват в икономическия живот на СССР и да влияят отрицателно на провежданото преустройство.

Беше подчертано, че в тази сложна вътрешна и меж-

КРДОПБГДСРСБНА 4
 ВЪРНО С ОРГИНАЛА
 Дата 11.11.1980г. *А.Вилко*

КРДОПБГДСРСБНА 41
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
11

дународна обстановка, ролята и задачите на разузнавателните органи на КГБ и другите социалистически страни се повишават.

Вземат се организационни и други мерки за укрепване на резидентурите зад граница. Наличната агентура не е повлияна от произтичащите сложни процеси в СССР.

Като основна задача на светското разузнаване си остава дълбокото проникване с наличната и новобербована агентура с цел своевременно разкриване на плановете на САЩ и съюзниците им от НАТО както в политическата, така и във военната област.

Особен интерес за разузнаването представлява разработката на нови видове оръжия.

Светските другари приеха нашето предложение за разширяване на съвместната ни дейност по дългосрочното прогнозиране по въпроси, интересувачи НРБ.

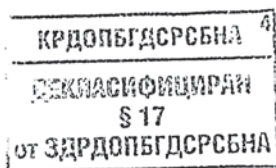
Взаимно беше дадена положителна оценка на досегашното сътрудничество по линия на НТР.

Светските другари посрещнаха с интерес нашето предложение научно-техническите разузнавания на двете страни, успоредно с текущите задачи, да се заемат с решаването на крупни такива в решаващите области на техническия прогрес, имащи голямо значение за икономиките на двете страни.

Изтъкнато беше, че икономическата проблематика в процеса на преустройството ще придобива все по-голямо значение.

Разузнаванията на противника провеждат редица ме-

КРДОПБГДСРСБНА 41
ЗДРДО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 11.11.1988 Екземпляр

12

роприятя за спъване на успешното развитие на съветската икономика. Изхождайки от това, задачите на съветското разузнаване придобиват изключително значение както за разкриване на планове и действията на противника, така и за обезпечаване на изпреварваща информация в икономическата област.

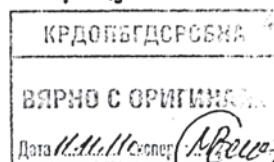
В съветските другари съществува безпокойство от бързо развиващите се негативни процеси в Полша и Унгария, но поради това, че информацията с която разполагат е недостатъчна, нямат изработена позиция за бъдещото сътрудничество по линия на разузнаването.

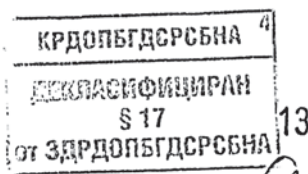
Считат, че органите в тези две страни се намират в изключително тежко положение и засега чрез срещи, контакти и разговори трябва да им се оказва необходимата морална подкрепа, като в същото време използваме всички възможности за получаване и обменяне на информация по значимите процеси в тези две страни.

По линия на контраразузнаването

Подчертано бе, че сега противникът все по-активно и умело се стреми да използва някои трудности и слабости в обновлението на социализма за засилване на подривната си дейност и компрометиране на политиката на преустройство.

Изхождайки от това, органите на КГБ провеждат линия за организационно укрепване на звената, работещи за разкриване на агентурните връзки на чуждите разузнавания на територията на СССР, както и тези, водещи борба срещу тех-

ническото разузнаване на противника.

Линейните отдели се утвърждават като центрове на ръководство на работа по съответните линии както в центъра, така и на територията.

Либерализирането на пътуванията на съветски граждани зад граница се използва активно от противника.

Установено е, че само ЦРУ е подходило през първата половина на 1989 г. за вербовка зад граница на съветски граждани в 20 случая, докато през цялата 1988 г. случаите са 23.

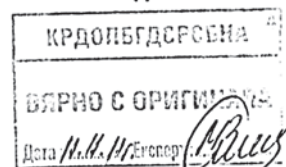
Друг съществен момент в насочеността на противника е, че в условията на демокрация и гласност и появата на най-различни неформални групи, сред които има и носители на секретна информация, активно установяват контакти, от които събират интересуваша ги информация.

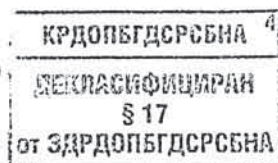
Органите на контраразузнаването взимат активно участие в борбата на КГБ срещу контрабандата във всичките й форми.

Установено е внасяне на оръжие в СССР от югославски граждани.

Особена активност зад граница провеждат бивши съветски граждани от еврейски произход, живеещи в Западен Берлин, Виена и др., които умело въвлечат във валутно-контрабандна дейност и престъпни връзки съветски граждани. Предмет на такава дейност са различни антиквариати, икони, произведения на изкуството, уникали, злато, хайвер и др.

От проведените във ВГУ – КГБ разговори могат да

14

се направят някои оперативни изводи, валидни в една или друга степен и за нас:

- Част от акредитираните в СССР дипломати, търговци и други чужденци се занимават с контрабандна дейност. Много от тях минават транзит или посещават нашата страна;

- Съветските другари разполагат с данни, че специалните служби на противника използват контрабандните организации, транзита и туристическия поток за проникване на територията на СССР и провеждане на подривна дейност;

- Опростеният режим на задгранични пътувания на граждани на СССР и други братски страни дава възможност на противника да провежда срещи със своята агентура на територията и на другите социалистически страни.

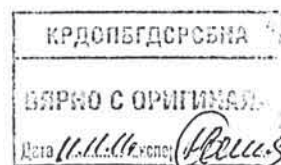
Изхождайки от горното, необходимо би било съвместната работа с ВГУ - КГБ да се насочи към:

- Съвместна конкретна работа за агентурно проникване в контрабандните центрове и организации, туристически фирми и други, с цел разкриване и пресичане на тяхната подривна дейност;

- Периодически да се разменя информация и прави анализ на дейността на противника.

По линия на икономиката

Беше споделено, че от 1987 г. в СССР има децентрализация на външната търговия. Сега право на външнотърговска дейност имат всички държавни, обществени и кооперативни организации.

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

15

В момента чужденци-търговци се появяват във всички точки на СССР.

Сега и в центъра, и на територията на СССР има подразделения на КГБ за работа по канала на външната търговия.

В момента в СССР съществуват повече от 1000 смесени предприятия, като 30% от тях са с капитали от капиталистически страни – ФРГ, Финландия, САЩ, Италия, Франция и други.

ПГУ е прихванало директива към ръководствата на ред промишлени фирми от капиталистически страни за дейността им в смесените фирми в СССР, според която в тях трябва да се заделят места за разузнавачи и контраразузнавачи.

КГБ разполага с данни, че в някои смесени фирми в СССР капиталите принадлежат на специални служби на противника.

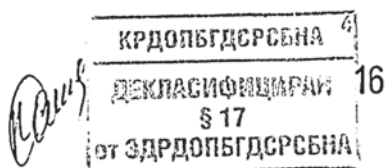
Противникът води вербовъчна работа по отношение на съветски граждани – служители в смесени фирми, чийто срок за пребиваване зад граница е дълготраен.

Контраразузнавателните органи на противника са засилили контрола си по отношение на смесените фирми – търсят тяхното използване за решаване на ембаргови операции.

В последно време рязко се е увеличил броят на емигриращи съветски граждани – в Израел, САЩ, Западна Европа.

В много случаи се касае за добре образовани млади хора, за които на Запад се гарантира високо заплащане, създават им се добри условия за научна изява.

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЯРНО С ПРИГЛАВАНЕ
 Дата: 11.11.1983г. *А.В.И.*

Във връзка с конверсията беше изказана констатацията, че западни специалисти ще се появяват във водещи предприятия на отбранителната промишленост, което налага необходимостта от изграждането на съответната контраразузнавателна организация.

Съветските другари споделиха, че внасят определени корективи в секретността при съвременните условия.

Целта е определянето на степените на секретност да се подчини на изгодата от онова, което се защитава, като в крайна сметка се търси икономически ефект от самата секретност.

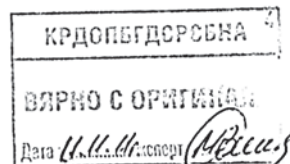
Понастоящем в СССР се разработва Закон за защита на информацията.

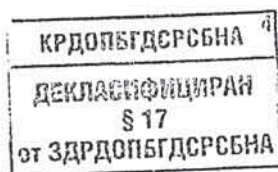
Съветските другари съобщиха, че в СССР е отменена секретността на географските карти с условни координати.

Те поеха ангажимент да уточнят в Генералния щаб на Варшавския договор степента на секретност на тези карти в рамките на СИВ.

По линия на VI управление

Подчертано беше от съветска страна, че противникът използва за антисоциалистическа дейност целия международен обмен, че нараства нивото на координация между западните страни и техните специални органи; че се активизира и подобрява координацията на дейността на различните задгранични националистически и други антисъветски организации.

17

Обърнато беше специално внимание, че ислямските фундаменталисти решително активизират дейността си.

По неформалните структури бяхме информирани, че с антисъветска дейност в момента се занимават около 150-200 от тях.

Има случаи когато отделни съветски граждани са се обявили за членове на "Народния трудов съюз" (НТС). Стремешът на НТС бил да създаде ядра на своята организация на територията на СССР.

Противникът оказва осезателна морална и материална подкрепа на опозиционните неформални структури.

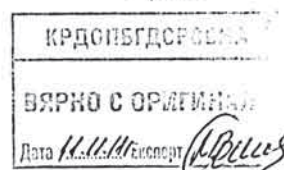
Една от главните задачи на КГБ е да не се допуска обединяване на антиконституционна основа на различните неформални структури.

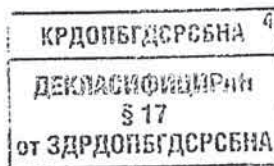
Втората опасност се обуславя от обстоятелството, че опозиционните структури отпечатват и разпространяват различни материали, в т.ч. вестници, листовки и други, с които влияят на по-широк кръг съветски граждани.

Като трета опасност се определя възможното интернационализиране на дейността на опозиционните групи чрез обединяване с подобни структури в други социалистически страни.

Като четвърта опасност бяха очертани групите, изградени на националистическа основа, които водели антисоциалистическа и сепаратистка дейност.

Пленумът на ЦК на КПСС по националния въпрос "поставил нещата на мястото им", но не всички съветски граж-

дани реагират еднозначно.

В Задкавказието обстановката продължава да е взривоопасна. Издигат се антисоциалистически лозунги, формират се националистически групи.

В някои републики националистите се обединяват с реакционното мюсюлманско духовенство и призовават за създаване на единна мюсюлманска държава.

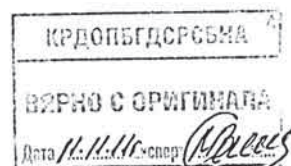
Беше подчертано, че се разширява дейността и на реакционното католическо духовенство.

Сегашните задачи на управлението са регламентирани с постановление на ЦК на КПСС и на Министерския съвет. Основната негова задача е контраразузнавателната работа по разкриване и пресичане на антиконституционната дейност на противника. С това до голяма степен се преодолява допусканото досега разширително тълкуване функциите на КГБ.

При формирането на управление "З" се е преминало от обектов на линеен принцип на работа. Усилията са насочени преди всичко към разкриване дейността на противника и каналите за проникване в СССР.

Обърнато беше внимание, че на този етап е необходим нов подход към информационно-аналитичната работа.

Счита се, че работата на ОР трябва да бъде насочена към получаването на своевременно, точна и пълна информация за замислите, намеренията и дейността на противника. Тази информация следва задълбочено да се обработва от информационно-аналитичните служби и да се подава по съответните канали на партийните органи за политически мерки.

Савова

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАНА
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

19

108

Бяхме информирани, че в управление "3" е сформиран отдел за оперативно наблюдение на неформалните структури с антисоциалистическа насоченост и разработка на лица, които работят за насилствено сваляне на съветския конституционен строй.

На основата на изчисления и осмислен опит на съветските другари се налага:

- Да се обсъди целесъобразността от промяна на структурата на VI управление - ДС в съответствие с някои нови насоки и задачи, поставили си органите на КГБ;
- Да се прецени целесъобразността от изменение на секретното наименование на поделението.

Като цяло и по отделните направления на дейност срещите със съветските другари преминаха в дух на традиционно установеното братство и другарство на органите на МВР на НРБ и КГБ на СССР.

Траен фундамент на тези отношения е единството на целите и задачите, на теоретичните и практически подходи и методи в процеса на преустройството на обществото и на органите за сигурност и ред в двете страни.

Отп. в 1 екз.
Размножена в
Нап.: М. Савова
маш. № 1567
26.10.1989 г.

МИНИСТЪР: *Г. Танев*
Ген.-майор
/Георги Танев/

23 +3

КРДОПБГДСРБНА
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА
Дата <i>11.11.89</i> с/с/р <i>Савова</i>

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и броят на тоталитаризма

13

Из архивите

138

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

МВР № на телеграмата по изходящия дневник
Получих телеграмата; дата 19..... г.
в час..... м..... Подпис:.....

Секретно след погълване

ИЗХОДЯЩА СЕКРЕТНА ТЕЛЕГРАМА

Образец № 5—А

№ 30 /
(по изходящия дневник) (на деловодството)

3496
31.10 1989

За къде (кого) НАЧАЛНИЦИ ОБЛАСТНИ
УПРАВЛЕНИЯ НА МВР

От къде (кого) ПЪРВИ ЗАМ. МИНИСТЪР
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ ГЕН. ПОЛКЪ
ГРИГОР ШОНОВ

Подадена: 31.10 дата 19.10 час;
Брой на думите (групите) 20

Предадена: 31.10 дата 17.30 час
Степен на бързина БЪРЗА

Степен на секретност СЪРОВО СЕКРЕТНА

ТЕКСТ:

Във връзка с изменението на оперативната обстановка вземете следните мерки:

1. Да се снемат ограниченията за придвижване към София на лицата АНТОН ЗАПРИНОВ, ХРИСТОФОР СЪБЕВ, НИКОЛАЙ КОЛЕВ, КОСТАДИН ТРЕПЧЕВ, СТЕФАН КОМИТОВ и ЛЮБОМИР СОБАДЖИЕВ, като за последния се съгласява и с прокуратурата.

2. Да продължи недопускането на ИЛИЯ УШЕВ, СТЕФАН ПЪЖКОВ и АСЕН ПАНКОВ.

3. Ако бъдат показани от чужди делегации на Екофорума за участие в заседанията в София други лица, които са обекти на неформалните структури, също да се допуснат, като се уведомява Шесто управление ДС.

ПЪРВИ ЗАМ. МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЕН. ПОЛК: Гр. Шонов
/ Гр. Шонов /

Нап. в 1 екз.

Предат: 1 - 06 ДС, 05
Изп. Г. Фотев
37-5 София, 31.10.1989 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 19.11.01 Експерт: ОМ

Приел:
(фамилия)
ПБ-3742-59/84/8-50000-83

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и краят на тоталитаризма

I4

МВР № на телеграмата по
изходящия дневник

2

КРДОПБГДСРСБНА
Получих телеграмата; дата 19 81
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
в час м
от ЗРДОПБГДСРСБНА

Подпис: *oy*

Секретно след
попъване

ИЗХОДЯЩА СЕКРЕТНА ТЕЛЕГРАМА

Образец № 5—А

МВР
Ш СТО УПРАВЛЕНИЕ ДС
ег. № 1589 екз. №
01 1989 19 г.
София

№ 1 /
(по изходящия дневник) (на деловод- ството)

За къде (кого) началниците на СГУ и
областните управления на МВР

От къде (кого) ДЪРЖ. ЗАМ. — МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Подадена: 01 11 дата 12.00 час;
Брой на думите (групите) 100

Предадена: 01 11 дата 13.00 час

Степен на бързина екстрена
Степен на секретност СТРОГО СЕКРЕТНО!

ТЕКСТ:

15894 02 11 89

От 15 до 17.11.1989 година, в София ще се проведат конгреси-
те на просветата, науката и висшето образование и културата. Опера-
тивната обстановка в навечерието им, в столицата и страната, се
характеризира с повишена активност на някои неформални структури,
които се опитват да дискредитират в международен и вътрешен план
провежданите от партийното и държавно ръководство мероприятия във
връзка с преустройството в политическата, икономическата, социалната
и духовната сфери на социалистическото общество. Възможно е отделни
техни представители и близките им връзки да се опитат да използват
и трибуните на предстоящите Конгреси за организиране на подстрека-
телни и провокационни акции, разпространяване на клеветнически
материали, ~~използване на алтернативни медия~~ и други.

С оглед недопускане и пресичане на прояви от такъв характер
и подпомагане на организаторите за нормалното протичане на посочени-
те конгреси, е необходимо да се вземат следните мерки:

— На агентурата и доверените лица да се поставят задачи
и поръчения за придобиване на информация за намерения и подготовка
за провеждане на вражеска и нелоялна дейност във връзка с Конгресите,
преди и по време на тяхното протичане, с оглед своевременното им

Испедат: (фамилия)

Приел: (фамилия)

137-5

ПБ-3742-59/34/8-50000-83

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВАРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 19.11.89 Експерт: <i>oy</i>

Историческите на ДС

139

КРДОПБГДСРСБНА

ИЗДАТОФИЦИРАН

КРДОПБГДСРСБНА

предотвратяване. Особено внимание да се отдели на активисти, членове и съмишленици на враждебните "независими структури", както и на потомците на ислямизираните в миналото българи.

- Ако сред делегатите има лица, членувачи в тези структури, или близки връзки на дейци, считащи се за недооценени, обидени и негативно настроени, съвместно с партийните и обществени органи да се вземат необходимите политически и оперативни мерки за успокояването им и недопускане провокационни и демонстративни изяви по време на конгресите.

- Да се обърне внимание за прихващане на евентуална подготовка на "самиздатски" материали - открити писма, декларации, апели и други и намерения за разпространяването им.

- Да се вземат мерки за обезпечаването по време на конгресите на лицата, склонни към нелоялни прояви и публични изяви, като за целта се командирова в София, с групите от областите оперативни работници.

- Имената на определените от Вас служители да се съобщят на полк. Цветков, зам.-началник Шесто управление - ДС, при когото ще бъдат извикани за допълнителни указания относно техните и на агентурата им конкретни практически действия по време на конгресите.

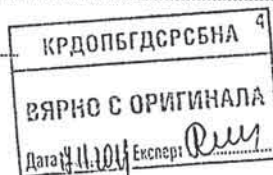
- За всички придобити до сега и получавани в бъдеще оперативно-значими данни незабавно да се информира Шесто управление - ДС.

ПЪРВИ ЗАМ.-МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Ген.-полковник: Гр. Шопов
/Гр. Шопов/

ИЗПЪЛНИТЕЛ: Янкулов, Дянков

Предал: Косинов
(фамилия)

Приел:
(фамилия)

СТРОГО СЕКРЕТНО!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Рег. № 13550 Екз. № 20

КРДОПБГДСРСБНА 4
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО

НАЧАЛНИЦИТЕ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ ОПЕРАТИВНИ
УПРАВЛЕНИЯ, СОФИЙСКО ГРАДСКО И ОБЛАСТ-
НИТЕ УПРАВЛЕНИЯ НА МВР

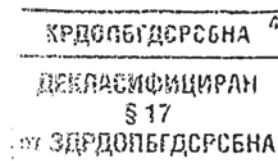
КОПИЕ: ОБЩИНСКИ УПРАВЛЕНИЯ НА МВР-I КАТЕГОРИЯ

Състоялият се днес пленум на ЦК на БКП и приетите от него решения ще намерят жив отзвук сред широката общественост и ще повишат нейната активност и отговорност за изпълнение на Юлската концепция на партията.

Наред с това не е изключено някои вражески и нелоялно настроени лица да направят опити за нарушаване на обществения ред, провокиране на социални напрежения, демонстративни и екстремистки действия.

Органите на Министерството на вътрешните работи винаги са били верни и предани на делото на партията, в своята дейност са се ръководели от решенията на нейния Централен комитет и са създавали условия за тяхното изпълнение. И заанапред те ще стоят твърдо на своя пост за осъществяване в живота на партийните решения и обезпечаване на сигурност и ред в НР България.

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 14.11.80 Експерт: *Оли*

2
am *W*

С оглед осигуряването на спокойна обстановка в страната и недопускане нарушения на обществения ред и социалистическата законност

Н А Р Е Ж Д А М :

1. Да се засили политическата бдителност на целия състав на Министерството на вътрешните работи.

Да се инструктира ръководния и оперативния състав относно задачите, които произтичат за органите на МВР от решенията на пленума.

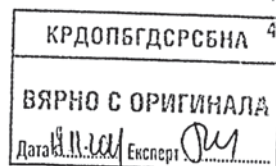
Да се въведе усилено дежурство във всички подразделения, съставът да бъде на разположение и да има готовност за действие, включително и в празничните дни.

2. Да се активизира агентурно-оперативната работа за изпреварващо и своевременно получаване на информация с оглед предотвратяване и пресичане на противодържавна и друга престъпна дейност.

Да се вземат мерки за цялостен контрол на вражеския и престъпния контингент.

3. Специални мерки да се вземат срещу организирането на провокационни, екстремистки и други демонстративни прояви.

В такива случаи да се действува законосъобразно, своевременно, вежливо и културно, като органите на МВР се въздържат от действия, провокиращи недоволства и напрежения сред гражданите.

КРДОПБГДСРСБНА 4
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

3

4

- 4. Да се осигури оптимална охрана на всички важни и уязвими стопански и други обекти.
 - 5. Началниците на централните оперативни, Софийското градско и областните управления на МВР да осигурят ежедневно набиране на информация за динамиката на обстановката, за коментарии, изразени мнения и становища във връзка с решенията на пленума.
- Информацията своевременно да се оценява и ежедневно да се изпраща в ръководството на МВР и съответните централни оперативни управления. В случаите на по-остри прояви да се информира незабавно ръководството на министерството.

Изпълнението на настоящото окръжно да се осъществи под непосредственото ръководство на началниците на централните оперативни и областните управления на МВР.

Началниците на областните управления на МВР да осигурят размножаването на изпратеното копие от окръжното на общинските управления – I категория и своевременното му предоставяне на останалите общински управления.

Различ. в 49 екз.
 Доразлет в Лекз за 13.11.

МИНИСТЪР: *Г. Танев*
 /Г. Танев/

КРДОПБГДСРСБНА 4
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 13.11.1954 г. Експерт: *ДМ*

3582
15. 11. 89 г.

СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАНО
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Handwritten signature

ДО
НАЧАЛНИЦИТЕ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ ОПЕРАТИВНИ,
СОФИЙСКОТО ГРАДСКО И ОБЛАСТНИТЕ
УПРАВЛЕНИЯ НА МВР

На 18.11.1989 г. от 11.00 ч. в София пред храма-паметник "Ал. Невски" ще се проведе разрешен митинг на неформални структури и организации. Очаква се митингът да бъде многолюден и за него да пристигнат участници от страната. За целта се подготвят агитационни афиши.

Часът и мястото на митинга се съобщават и разгласяват широко от западните радиостанции в предаванията им на български език. Към митинга проявяват интерес и ще присъстват чуждестранни телевизионни и други журналистически екипи. По време и след митинга са възможни ексцесии и провокации от екстремистки и криминално проявени елементи.

За да се запази общественият ред и спокойствието в столичния град преди, по време и след митинга, е необходимо:

1. Централните оперативни поделения да оказват непрестанно съдействие и помощ на СГУ-МВР по осигуряването на митинга.
2. Да се активизира агентурно-оперативната работа за получаване на информация относно намеренията и замислите

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 11.11.89 Експерт: *DM*

КРДОПБГДСРСБНА 4
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

2

8/1

на организаторите и участниците в митинга, която да се предоставя своевременно в ръководството на министерството, VI управление – ДС и СГУ-МВР.

3. Внимателно и тактично да се вземат мерки за отклоняване от участие в митинга на екстремисти, националистически настроени лица с възстановени имена и криминално проявени такива от страната, като не се допускат законанарушения и административен натиск от страна на органите на МВР.

4. Своевременно да се информират VI управление-ДС и СГУ-МВР за случаите, при които участието и насочването за участие на лица от тези категории не може да се ограничи и предотврати.

МИНИСТЪР: *Г. Мамев*
/Георги Танев/

*Разплатен в Б енд-16.11.
Доказателство в Лиз 11.12.1990г*

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: *11.12.1990* Експерт: *М*

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и бран на тоталитаризма

I7

122

СЕКРЕТНО!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

№. ИВ-158, екз. №. 15
16.11. 1989 г.

2180.16.1.89

ЗАПОВЕД

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО! Провеждане на неотложни мерки

Получени са сигнали, че някои поделения са започнали унищожаването на дела, документи и информации.

За недопускане на такива действия

ЗАПОВЯДВАМ:

1. Забранявам да се унищожават в поделенията на Министерството на вътрешните работи всякакви документи и получени информации.
2. Да се направи незабавно пълен преглед по отношение на лицата, на които се провежда М "Родопи" и М "Пирин" и да се преустанови провеждането на мероприятията по отношение на български граждани.

Заповедта да се доведе до знанието на началниците на централните оперативни и областни управления и под тяхното ръководство и отговорност да се приведе в изпълнение.

Отп. в 1 екз.
Размножена в 45 екз.
и изпратена по приложение към оригинала списък

МИНИСТЪР
Генерал-майор

Г. Манев
Танев/

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 21.11.1989 Експер *Г. Манев*

Из архивите на

146

СЕКРЕТНО!

101

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Министерство на вътрешните работи
МВР
№ 73754
10.12.89

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

23.24 12.89

101

С Л О В О

на генералния секретар на ЦК на БКП
и председател на Държавния съвет на
НР България другаря Петър МЛАДЕНОВ
на срещата с актива на МВР, състоя-
ла се на 25 ноември 1989 г.

/Стенографски запис/

Н О Е М В Р И
1 9 8 9

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 23.10.1989 Експерт: *[Signature]*

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

10/10

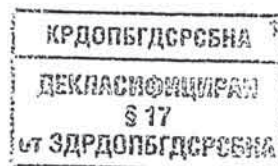
ДРУГАРКИ И ДРУГАРИ,

Благодаря на ръководството, на другаря министър, на неговите заместници, на всички вас, че ме поканихте за тази среща.

Няма да скрия. На мен ми е приятно, че провеждаме такава среща, тъй като се виждам с хора, с които съм работил в различни периоди от време. С някои сме работили в Комсомола. С други сме били на партийна работа заедно, а с мнозинството, почти с всички вас вече сме работили в последните години много плътно. Имам предвид тези 18 години, през които бях министър на външните работи. Така че за мен, когато стават и говорят другарите от разузнаването, аз имам представа с какво се занимават. Когато говорят другарите от Сторо управление – също ми е ясно. Ясни са ми работите горе-долу и на VI, и на IX управление, и т.н. Така че на мен ми е приятно, че имаме тази среща. Приятно ми е, че разговорът ни е задълбочен, че се издигат разумни идеи, развиват се разумни мисли.

Аз искам още в самото начало на моето изказване да посоча, че Министерството на вътрешните работи и неговите подразделения както след победата на революцията, така и в момента, и в бъдещото строителство на социализма, и в периода на обновлението на социализма – периода на перестройката, която започнахме заедно, реализирайки новия курс на партията, ще играе важна роля

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 27.10.78 Експерт: 10/10

KOK

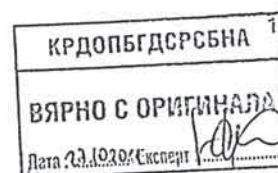
Vep 2

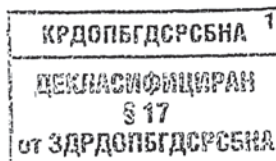
в цялостната система на държавата, на властта.

С голямо внимание слушах доклада на др. Георги Танев. Искам да ви кажа, че ми направи и приятно, и силно впечатление с политическите си виждания на процесите, които протичат сега в България, с политическата си оценка на тези процеси и което е особено важно - с осмислянето на мястото и ролята на органите на Министерството на вътрешните работи в този нов курс, който партията започна на 10 ноември. Това е много важно, тъй като понякога ние може да подкрепим, може да оценим, но да осмислим мястото и ролята на органите, или на организацията, или в даден случай на министерството и органите, които ръководи това министерство в този курс на преустройство, е въпрос не така прост. Аз разбирам и другарите когато се изказваха. Някои виждат, че ето настава по-трудно, сега ни е по-трудно. Някои са смутени: какво стана, докъде ще стигнем, как ще го направим и т.н., това е разбираемо. Но ми се струва, че в доклада на др. Георги Танев има виждане. И това трябва да се подкрепи.

Междувпрочем, аз мисля, че на тази основа трябва да бъде изготвено съобщението за нашата среща, тъй като той говори за много сериозни неща, за сериозни промени, които няма начин да не повлияят моментално след срещата ни и след публикуването върху вижданията, върху настроенята на народа. Аз не говоря тук за противници, не говоря за неформали и т.н. Аз говоря за отношението на народа.

Мисля, че ако публикуваме съобщението на основата на

103

3

това, което той говори и на основата на цялата дискусия, мисля че народът ще повярва много повече. Ще разбере, че тук наистина става нещо сериозно.

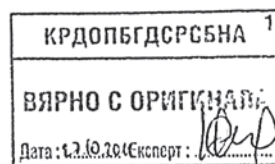
Да кажем такъв въпрос, който зададох на др. Коцалиев: "Добре, а как гледате на защитата, на адвокатската защита от началото на задържането."

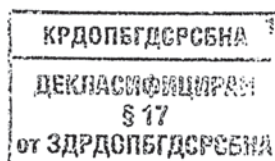
Или на такъв въпрос, за който др. Танев спомена в доклада си, че ние трябва да извършим преустройство на някои управления. И тук и др. Мусаков говори, че някои просто политически е целесъобразно да ги закрием. Не говоря за хората. Аз говоря за структурите.

Или за това, което също в доклада си каза др. Танев, че трябва да се освободим от някои дейности и в края на краищата да обявим, че ще направим съкращаване на състава.

Това са важни неща, другари, които ще накарат и хората да ни повярват повече. А трябва да ви кажа, че ще накарат включително и тези, които очевидно не ни мислят най-доброто, да се замислят върху това което става. По същество това е подкрепа на линията, която започва да провежда партията или по-точно която партията вече провежда.

Трябва да ви кажа, че силно впечатление ми направи и дискусията, която стана тук от гледна точка на това, че всички които се изказаха /те говориха за проблемите, за трудностите и т.н./ нито един не каза, че има някакво съмнение в

104

104⁴

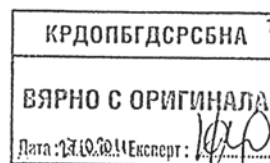
курса на партията. Това, че всички подкрепят този курс на преустройството, на перестройката е добре. Да не казваме преустройство, защото за две години и половина успяхме да го компрометираме. И междувпрочем, защо като цял свят казва перестройка, ние да не използваме този термин. И американците му казват перестройка, и французите, и германците. Ние започнахме да влагаме някакъв друг смисъл. Но това е друг въпрос.

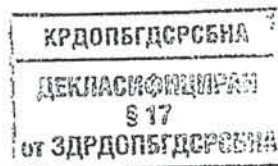
Хубавото е, че нито един не изрази съмнение така ли трябва да бъде, по този път ли трябва да вървим или по друг. Всички се изказаха за курса.

Естествено е, когато се започва, когато се правят остри завой в политиката /в дадения случай става въпрос именно за остър завой, не става въпрос за смяна на линията, не става въпрос за смяна на фасадата, а става въпрос за нов курс на комунистическата ни партия, за нов курс на развитие на нашата държава/, естествено е, че ще възникват и много проблеми, които вие засегнахте тук. И естествено, че тези проблеми се отнасят до различни поделения не само в МВР, а в цялото ни общество.

Можехме ли, другари, да минем ние без пленума през м. ноември? Можехме ли да продължаваме по-нататък така?

Аз онази вечер се срещнах с актива на градската партийна организация. Там им заявих, че не можехме /мисля, че др. Емилов беше там/. Можеше да издържим още седмица, още две. Да кажем, можехме да издържим още месец. Е, с помощта на

105

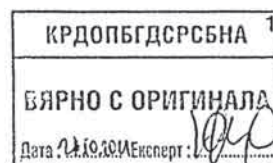
органите на МВР ако ги включехме, можеше да задържим властта за себе си още два, три, шест месеца. Но нещата вървяха така, че можеше да докараме нещата до взрив.

И е вярно това, че когато говорят за нас кога сме направили пленума по време /за ГДР казват, че са направили пленума в 12,15 ч., т.е. отминало е времето и сега улицата диктува какво трябва да направят/, а вие българите, мисля, че така го направихте, в 12 ч. без една минута. Ако бяхме се забавили, малко трудно беше да бъдат овладени процесите.

Тук става въпрос за обективно развитие, а не за някакви лични виждания, субективни виждания и т.н.

Ние сега ще свикаме пленум. Обявихме вече, че ще бъде през м. декември. Ще кажем докъде сме стигнали в областта на икономиката, на политическите отношения, нравствената област и т.н. Но картината не е благоприятна. Затова и помолихме средствата за масова информация да започнат постепенно да подготвят народа, тъй като ако го кажем изведнъж може да се получи силно напрежение, което да рефлектира не върху отделни личности. Тук в дадения случай не са важни личностите, кой е точно и какъв е, а ще рефлектира върху партията. Ще рефлектира върху нашата система.

Картината в областта на икономиката е тежка, много тежка. Другарят Величков тук говори. Те работят специално в тази област. Много проблеми са се натрупали, ужасно много. При

КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРА
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

406

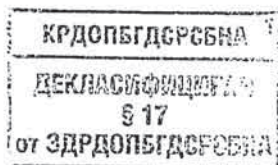
18/0

това те не са свързани само с това, което даваме сега като производство. Те са свързани с възможностите ни да се развиваме по-нататък.

Хайде да вземем такъв един прост въпрос в областта на индустрията. Ние изземваме между 70-80 процента от печалбата на предприятията. За да може да се развива едно предприятие нормално, за да има възпроизводство, т.е. за да може да си направи ремонтите, да поддържа техниката в нормално състояние и т.н., то не трябва да плаща повече от 60 процента. Не може да плаща повече. А за да бъде съвсем нормално и за да има модернизация, да има стремеж към внедряване на научно-техническите достижения и т.н., то трябва да бъде някъде около 50 процента. А ние вземаме между 70, за някои 80 процента. Имайте предвид, че там няма и просто възпроизводство, т.е. ние не оставаме средства за най-елементарни ремонти. И аз го разбирам другарят Величков какво има предвид. Напълно ми е ясно, че можем да докараме нещата до крупни аварии, които да имат катастрофални последици, тъй като много от нашите химически предприятия, големи машиностроителни заводи и т.н. са в такова състояние, че всичко може да се очаква от тях. Това от една страна.

Има и втора страна - самата икономика. Така я развиваме и така я развихме, че тя се задъхва. Нали говорехме, че ето ние сме в състояние примерно да изхранваме две Бългрии в последните години. А дали произвеждаме толкова много, и къде

КРДОПБГДСРБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 21.08.80 (Експерт: [signature])

107

(СР)7

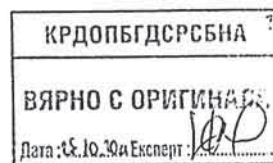
са тези продукти един бог знае. Аз мислех, че се изнасят. Извиках другарите Луканов и Христо Христов. Казах им: "Престанете да изнасяте селскостопанската продукция". Техният отговор беше няма нищо подобно. Проблемът е в това, че няма натври.

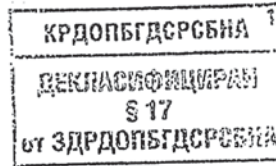
Опитахме се да направим един анализ. Исках да го направя за себе си. Това беше преди пленума. Тъй като трябва да ви кажа, че в Политбюро никой не е казвал какви са ни задълженията, и как се развива икономиката. Ние не знаехме. Аз също не знаех. Но тъй като имах една връзка с банката помолих да ми дадат годишния отчет на банката. И на основата на него се опитах да направя анализа.

Картината е потресаваща. Ние всяка година казваме, че имаме толкова и толкова прираст - 5,6, 6 процента и т.н. А знаете ли каква е истинската картина?

Ако вземем за база 1983 г., следващите години ние не само, че нямаме никакъв прираст на националния доход. Ако изключим тези чужди кредити, които получаваме от Запада, т.е. нашите задължения, които се увеличават, се оказва, че фактически имаме непрекъснато намаляване. Т.е. 1984 г. е по-лоша от 1983 г., 1985 г. е по-лоша от 1984 г., 1986 г. по-лоша от 1985 г. и т.н. до края, до последната 1988 г.

В областта на нашите задължения ние сме стигнали критичната точка. Понякога говорим колко са зле югославяните, колко са зле унгарците и т.н. Трябва да ви кажа, че нашето положение не е по-добро, тъй като ние имаме малки възможности за експорт. С големи усилия стигнахме до плана за догодина. Това,

108

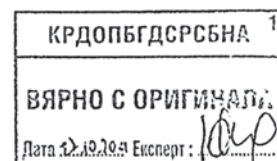
което трябва да изнесем ще бъде някъде между милиард и шестстотин и милиард и седемстотин милиона. А така сме направили нашата икономика, че без внос за 2 млрд. и 600 млн. долара тя не може да работи. Тя не може да работи, просто спира, блокира. А това е минималният внос от Запада. Не става въпрос за някакви луксозни стоки, за внос на суровини, материали, окомплектовка.

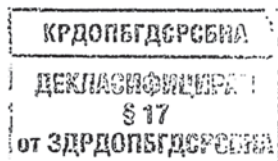
Така че явно е - това не можеше да се търпи повече.

Ако вземем политическото положение в страната. Вярно е, че ние имаме партия добра, силна и т.н. Но ние сега се сблъскваме с едно явление, което не показва, че е точно така. Това са декларации. Ние имаме силен апарат в партията - Централен комитет, общински комитети, областни и т.н. Обаче се оказва, че и партията като партия /аз говоря за членската маса/ в крайна степен е била обезверена, пасивна, чака всичко да ѝ се каже, всичко да се съдвече и т.н. И сега когато трябваше да се премерят сили между неформали и партията, която има над 800 хиляди членове, партията изведнъж се огъна.

Ето и тук се разказва. На митинг 50 хиляди човека, сигурно 15 хиляди са били членове на партията, излизат 10 човека, или 100 човека, и ние не можем да овладеем положението. Ние не сме готови да водим диалог, да водим спор, да докажем нашата истина.

Получиха се и редица други неприятности. Правилно, говорим за VI управление. Не е виновно VI управление в нищо. Няма изобщо какво да виним ние органите на Министерството на вътрешните работи. Те са органи на нашата революция. Те са

109

вършили това, което им е било казано. И няма какво да го обривяваме в нещо, че с направило, че е преувеличило властта си и т.н. Междувпрочем, аз знам много добре вижданията на вашия нов министър др. Танев. Те са били винаги в една правилна линия. Той винаги е въздържал. Но, накарахме ви вас да влезете, да се заемете с някои въпроси, които поставиха под удар авторитета на Министерството на вътрешните работи.

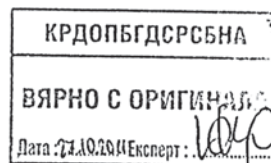
Ето да кажем този въпрос за разправиите, които имахме тук по време на Екофорума с тези от т.нар. "Екогласност".

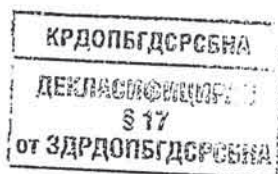
Можеше ли тази работа да се избегне? Разбира се, че можеше да се избегне и трябваше да се избегне.

Какво искаха тези хора от нас? Вярно е, че ще кажете: те имаха скрити цели, скрити замисли. Възможно е. Сигурно са ги имали. Но те искаха от нас неща, за които всяко общество би трябвало да помисли, да реагира и правилно да реагира. Те искаха да се обсъди проектът за Рила и Места. Има ли нещо незаконно? Кое нормално, демократично общество ще сметне, че това е незаконно?

Разговарях с др. Петър Дюлгеров. След това разговарях с др. Лазар Причкапов. Разговарях с редица другари, които са от този край - от Самоковско, Софийско и т.н. Те твърдят, че ако ние реализираме този проект в пълния му обем, така както е замислен, ние ще превърнем Рила в пустиня.

Е, добре. Ние като комунисти заинтересовани ли сме

110

10/10

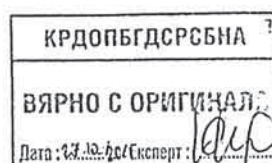
да оставим на тези, които ще дойдат след нас след 100 години да говорят имало ли е разумни хора. Превърна ли са една такава цветуща планина в пустиня. Не, не сме заинтересовани.

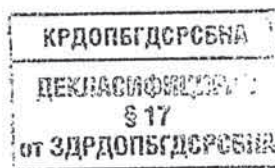
Какво страшно има в тази работа. Защо да не обсъдим този въпрос. Защо? Има телевизия, има радио. Сега това го правим. Но можеше и тогава да го направим. Нека да излязат специалистите, да покажат картите, да направят изчисленията.

Вие сте го предлагали. А така се получи, че ви накараха да изкарате вашите момчета да ги махаме, да ни снимат, да ни показват по света и т.н.

Искаме, казват, след това референдум да има. И какво от това? В едно общество хората могат да поискат и референдум по такива въпроси, които засягат цялата нация. И какво страшно толкова има. В Съветския съюз също бяха решили да обръщат реки и т.н. После се оказа, че това не е разумно. И изобщо има ли нещо страшно в цялата тази работа? Но ние успяхме с такива действия, като изключването на редица хора най-напред от партията да изострим отношенията в обществото, и след това насила да компрометираме и органите на Министерството на вътрешните работи. Та това са органи, които са създадени за съвсем други цели. Те са създадени да пазят спокойствието, да пазят реда, да пазят сигурността, да гарантират сигурността на държавата, на отделния човек, на отделния гражданин на републиката и т.н.

И ако говорим по-нататък стигна се, другари, до

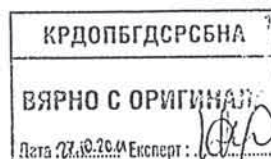
А.А.

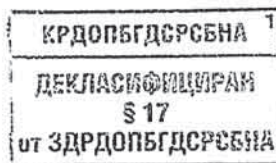
Н

нравствена криза в нашето общество. Ние говорим за корупция. Има и корупция. Има и цинизъм, ако искате. Цинизъм, просто цинизъм – аз да съм добре, аз да си оправя моите работи, а обществото, то не ме интересува и т.н.

И от тук, от тази нравствена криза и неверие в партията, неверие в нейните възможности и т.н. За съжаление ръководителите, ние, които бяхме (тъй като аз също съм бил от тази група ръководители и то дълго време) ние ръководителите не давахме пример за това как трябва да се живее.

Нашият живот не беше открит. А той трябва да бъде прозрачен за хората. Хората трябва да знаят Петър Младенов не само как мисли на събрания, а и как живее вкъщи, какво е неговото семейство, как той се отнася към другите хора, към съседите, към приятелите, към подчинените, към семейството си и т.н. Какво харчи за да живее този човек. Откъде са тези средства, които получава и т.н. Ние не давахме такъв пример. Напротив. Прояви се за съжаление в някои другари увлечение по широк живот, по голям разкош, към харчене на пари (при това пари в грамадни размери). Ние ще говорим по това. Назначена е комисия, която ще обследва всички тези работи. Това са народни пари. А хората не са глупави. Те не могат да не видят тези неща. Те и виждаха. А това което виждаха е ясно вече какво отражение може да има върху съзнанието на хората и на младите. И няма какво да се удивляваме, че младите сега искат от нас и отчет, искат да ни съдят и т.н. Няма от какво да се удивляваме. По същество ние накарахме това поколение, което е на 20 - 30 години да живее в едни ужасни условия от общоморална гледна точка, когато едно му приказваме,

112

13

а то гледа другото – как живеем ние. Т.е. ние имахме и икономическа криза, ако трябва да говорим открито. Може би не така ще го формулираме на пленума. Ще говорим за трудности. Имахме и политическа криза, която възникна. Имахме и морална, нравствена криза в нашето общество.

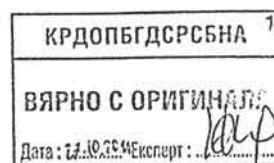
Можеше ли при това положение да не търсим решение, да не свикаме този пленум. Между впрочем, всичко това ни доведе и до едно отчуждаване от света. Светът започна да гледа на нас по съвършено друг начин, с неуважение, доведе ни до изолация в света.

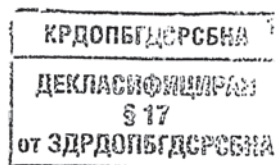
И се оказа, че най-накрая имаме приятели само в лицето на др. Чаушеску. Ето това е картината. Изолирахме се и от Съветския съюз.

Пред този тук актив, пред ръководителите от Министерството на вътрешните работи може да се каже открито – създадох се антисъветски настроения във върха, в най-високия връх.

Единствената надежда, която се лелееше беше, че ето на, скоро понеже съветските другари изживяват трудности, скоро там ще падне др. Горбачов и ние тук ще покажем на какво сме способни. А не се мислеше за България, че тази изолация ще я доведе до просешката тояга.

Ето такава беше картината и аз говоря за нея не за оправдание пред вас, тъй като вие сами разбирате, че и аз съм бил един от инициаторите за промените, един от радетелите за промените. Но това вече е друг въпрос. Ще мине време. Ние ще разкажем как е било и що е било. Но вие си давате сметка, че

113

13

така е било. Казвам го не за да се оправдавам, а излагам какви са били причините, истинските причини, за да се каже край, повече не може. Обществото стигна до ръба на пропастта. Следващата половин крачка щеше да го вкара в пропастта.

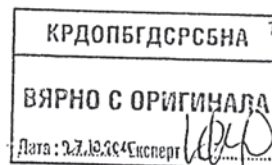
И така. Тръгнахме по нов път. Тръгваме нов курс да провеждаме.

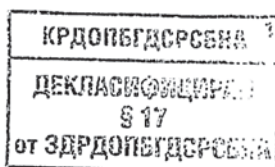
Понякога има някакви съмнения – не е ли отстъпление това от социализма? Не е, другари. Не е отстъпление от социализма. Напротив. Ние искаме да направим социализмът да бъде плодотворен. Не е социализъм това, което ще те обрече на изоставане. Не така са го виждали нашите първоучители, тези, които са го създавали. Ние искаме този социализъм да изведе страната напред. И така би трябвало да бъде. Да бъде една модерна, съвременна, социалистическа, европейска развита държава. Държава, където да не мислят хората ще могат ли да си купят килограм фасул, или половин килограм колбаси.

Искаме този социализъм да гарантира, че развитието на производителните сили ще върви и ще бъде на такова равнище, че да можем да се съревноваваме с нашето производство на пазарите на света. Искаме този социализъм да гарантира, че ние ще внедряваме в България най-съвременните постижения на научно-техническата революция.

Искаме в края на краищата този социализъм да бъде привлекателен за хората в България, да бъде привлекателен и за хората в света.

Защо ни е социализъм, от който всички ще се плашат? Такъв социализъм на никого не е нужен.

Аз така мисля, така се мисли в Политбюро, и в нашия Централен комитет, че това което правим има бъдеще.

Вярно е, че има трудности. Трябва да ви кажа, че те са ужасни, огромни трудности. И трябва честно да се говори.

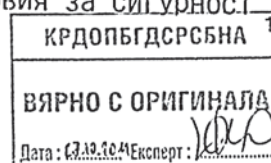
Ще кажем на народа, че без него, без усилията на партията, на народа, ние нищо не можем да решим. И че не можем, не е възможно да преодолеем тези трудности за месец, за година, за две. Години ще ни трябват за да ги преодолеем. Но вървейки по този път, заедно със Съветския съюз, с другите братски държави, в които се извършват процеси на обновление, ние ще стигнем до спасителния бряг.

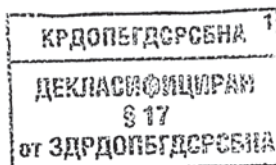
Разбира се когато говорим за това, че ще стигнем до спасителния бряг, ние си даваме сметка, че много неща трябва да се поправят. Редица неща трябва да се преустройват. И трябва да се мисли най-напред дали ще съумеем да преустроим партията. Същото се отнася и за органите на Министерството на вътрешните работи, както и за армията, и за всички останали - за Комсомола, профсъюзите и т.н.

В каква посока трябва да бъде преустройството?

Тя е очертана в доклада на др. Танев. Но мисля, че главната посока това е органите на Министерството на вътрешните работи непрекъснато да укрепват своите защитни функции на социализма, да укрепват своите защитни функции на българския гражданин, на българския народ.

Основната цел, основната функция това е гарантиране на спокойния труд на българския народ. Създаване на условия всеки българин спокойно да се труди. Създаване на условия за сигурност

115

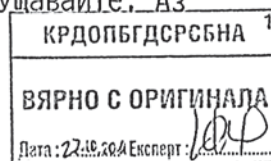
15

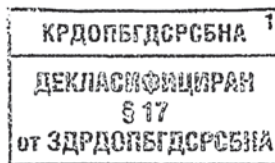
на българската държава. И в края на краищата, когато говорим за сигурност на българската държава означава и създаване на условия всеки български гражданин да бъде сигурен, че няма да има от страна на държавата, или от страна на отделни лица, или на групи лица и т.н. възможност да бъде издевателствувано над него. В България има закони, има Конституция. Тези закони са еднакви за всички. Еднакви са както за генералния секретар, така и за старшината, който стои като постови, както за селянина, така и за работника, така и за интелигента, и за академика. Ето това трябва да гарантираме ние. Ето в това е смисъла на съществуването на тези органи за сигурност в България. Всичко останало, което сме правили под една или друга диктовка, под една или друга команда, под едно или друго нареждане, трябва да се отхвърля, да се премахва. То няма бъдеще. Иначе ние никога няма да се превърнем и в демократична социалистическа, и в правова държава.

Лесно ли ще бъде? Няма да бъде лесно, другари, тъй като нека говорим направо. Много е по-лесно със силата на властта, която имаме да ударим на масата и да кажем: ти си такъв и такъв. Или аз ще наредя да те арестуват. Или аз ще те поставя еди колко си дни там под следствие и т.н. Или аз ще те пратя в затвора. Това не може да бъде. Това не трябва да бъде. И това трябва да се изключва от нашата практика.

Аз не говоря за командувачия състав. Аз си давам сметка, че вие, че тези хора, с които съм работил толкова години, че вие сте преживявали редицата деформации и извращения, които сте били принудени да правите. Но така или иначе в бъдеще това трябва да бъде изключено от практиката на всеки.

И тук вече трябва да се мисли. Не се смущавайте. Аз

11/16

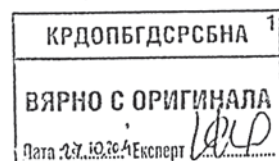
16

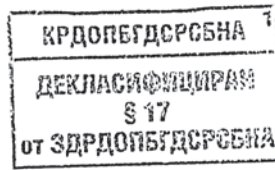
казвам, че животът на всички трябва да бъде прозрачен. Като казвам това, аз разбирам, че и работата на партията трябва да бъде прозрачна. Хората трябва да знаят какво решава партията, как го решава, в името на какво го решава, какви са мотивите за дадено решение и т.н.

По същия начин и работата на Министерството на вътрешните работи трябва да бъде поставена под определен контрол.

Аз не казвам, че трябва др. Ст. Стоянов да разкаже как работи агентурата. Не казвам, че другарите Григор Шопов и Аначков трябва да разкажат как точно работи контраразузнаването в България и т.н. Не за това става дума. Включително и за следствието, понеже др. Коцалиев постави въпроса.

Става дума, че народът трябва да знае и да е убеден в това което се прави и че му се подава онази информация, която е достъпна и която няма да пречи на работата, и главно няма да пречи на сигурността на държавата, а следователно и на сигурността на народа, на неговата собствена сигурност. Но той трябва да знае основните неща. Нищо страшно няма в тази работа. Друг начин да се избегнат извращения, деформации, ако искате и нарушаване на законите, няма. Единственият начин това е контролът, контрол върху дейността на всеки, на всяка група, на всяко министерство, но в дадения случай и на партията. Така че ще трябва да свикваме и с тази работа. Досега да кажем не са ни критикували. Хвалели са ни. Само хубави неща са се говорили. Сега ще започнат да се появяват и критични материали. Какво пък толкова страшно. Ако някой следовател, другарю Коцалиев, не си е свършил работата, защо пък да не напишат във вестника? Те при Вас не са само гении. Както и при нас не са. А и ние не сме такива. Защо пък да не

117

17

напишат? Ако някой недобросъвестно е постъпил, защо пък да не го кажем. Трябва да свикваме на тези нови условия, при които ще работим.

И искам да завърша с това, че много неща ни предстоят да правим. Това, което направихме, е началото.

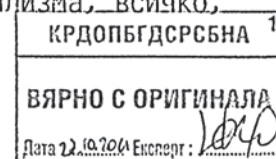
Тепърва ни предстоят трудни дни, месеци и години. С много от въпросите ние ще се занимаем сега на пленума, който ни предстои.

На пленума ще могат да се изкажат всички членове на ЦК, които желаят да вземат думата. Ако е необходимо ще го продължим ден, ако е необходимо и два, три дни. Ако е необходимо и през нощите ще заседаваме. Ще се опитаме да изработим една практическа програма.

Не става въпрос за концепции, за нещо голямо, а за една практическа програма – какво, докога, в рамките на една година до конгреса трябва да свършим. Излизането от сегашното положение ще бъде сложно. Ще трябва време за да излезем от него. Ще трябва да се направи такава програма, която да ни покаже къде е изходът, къде е посоката на изхода и да тръгнем към него.

Не бихме могли да направим това, което искаме – този остър завой в историческото развитие на България, не бихме могли да го направим ако нямаме силна, боеспособна партия. Сега целта е да вдигнем партията, да се разтърси от положението в което се намира. Да стане тя активна. Да стане динамична. Не бихме могли да направим това ако нямаме добър апарат. Не бихме могли да го направим ако нямаме единство на нашия народ.

Някои искат да противопоставят работници на селяни, на интелегенция, и т.н. Това не е правилно. Всичко, което е за социализъм, всичко което се изказва, че е за социализма, всичко,

118

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

18
[Signature]

което се изказва за това, че иска доброто бъдеще на България - всичко ще бъде наш съюзник. Иначе може да имат и някои други мисли. Могат да не са доволни от някои неща. Могат да ни критикуват и т.н.

Тези две неща - социализъм и развитието на България, това е гаранция за да вървим с тези хора напред.

Разбира се, по този път ние си даваме ясна сметка, че без нашата дружба и сътрудничество със Съветския съюз (вие сигурно виждате, че много от тези процеси, които започваме приличат на това, което се реализира в Съветския съюз) ние не можем да вървим напред. Без подкрепата - морална, политическа и всякаква друга не можем да вървим напред. Ние не виждаме този път друг, освен по пътя на социализма, а това ще рече и развитие на нашите отношения с другите социалистически държави, и разбира се, откриване към целия свят. Колкото и сложно, и трудно да ни е (вярно е, че ни създават проблеми другарю Аначков, така ще бъде), ние без откриване към света не можем да релизираме курса който сме поели. И в този курс на перестройка мисля, че ролята, мястото на органите на Министерството на вътрешните работи не само, че няма да намалява, а напротив - от политическа гледна точка, от съдържателна гледна точка ще се увеличава.

Аз ви благодаря за поддръжката, която оказвате.

Искам да ви кажа, че още в понеделник ще информирам Политбюро за това, че колективът на Министерството на вътрешните работи, ръководният състав и целият колектив стоят твърдо на курса, който е поела нашата партия.

Стп. в 1 екз.
 Размножено в 55 екз.
 Нап.: М. Цинигарова
 маш. № 1742

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 22.09.84 Експерт: *[Signature]*

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и краят на тоталитаризма

19

Из архивите на

166

1-3686
28.11.89
СОФИЯ

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 28.11.89 Експерт: [Signature]

СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

[Signature]

УТВЪРЖДАВАМ:

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Генерал-майор: [Signature]
/Г. Танев/

ПРОТОКОЛ

от срещата на Генералния секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет др. Петър Младенов с ръководството на министерството, членовете на Колегиума на МВР, началниците на централните управления, самостоятелните отдели, областните управления на МВР и секретарите на РК на БКП при МВР, която се проведе на 25 ноември 1989 г. от 10.00 часа в заседателната зала на министерството

Присъствуваха на срещата: Г. Танев, Гр. Шопов, Ст. Стоянов, М. Минков, Ст. Савов, К. Коларов, Ив. Димитров, Г. Аначков, Ал. Емилов, В. Георгиев, К. Масленков, Ант. Мусаков, Вл. Тодоров, К. Коцалиев, К. Величков, Н. Малинчев, Ст. Цанов, П. Барбалов

В. Палин, Т. Радулов, Ст. Тихчев, Евг. Александров, Фьодоров Вл.П., В. Гашев, Г. Пилев, Ив. Стоянов, Р. Минчев, Ас. Георгиев, З. Калудов, Й. Касабов, Кр. Саманджиев, Стр. Сотиров, С. Джендов, Н. Черкезов, П. Кипров, М. Михайлов, Н. Серкеджиева, Г. Йорданов, Н. Дамянов, П. Колев, Г. Бозуков, Д. Милушев, Асен Дамянов, Й. Танков, Г. Ангелов, В. Шотев, Ив. Попов и Зл. Пилев.

В своето слово министърът на вътрешните работи Г. Танев

Иван

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

2 2

изрази подкрепата на органите на МВР на Ноемврийския курс на партията за динамизация на обновителните процеси не само с убеждението за неговата пълна политическа пригодност в историческия момент, но и с изстраданата вяра, че този курс е единствената здрава почва за опазване на органите на МВР от нравствена деформация и политически разложения.

Очертани бяха основните направления и практическите мерки на МВР за пристъпване към задълбочено и професионално осмисляне на новия курс на партията и за конструктивно участие на МВР в динамиката на общественно-политическия и държавен живот.

/Встъпителното слово на др. министър е приложено към стенограмата от срещата/.

Направени бяха изказвания от следните другари: К. Коцалиев - началник на ГСУ-МВР; Н. Дамянов - началник отдел "Затвори" - МВР; А. Мусаков - началник на Шесто управление-ДС; Ив. Димитров - зам.-министър и директор на ИМ; Г. Бозуков - началник на ЦУНО-МВР; Ал. Емилов - първи секретар на РК на БКП; Н. Малинчев - началник на СГУ-МВР; Р. Минчев - началник на областно управление на МВР-Ловеч; Вл. Тодоров - началник на ПГУ-ДС; Ст. Савов - зам.-министър; К. Величков - началник на Четвърто управление-ДС; Ив. Стоянов - началник на областно управление на МВР-Варна; Г. Йорданов - началник отдел "ЗП"-МВР; Г. Апачков - зам.-министър и началник на ВГУ-ДС.

/Изказванията на посочените другари са приложени към стенограмата на срещата/.

Заклучително слово изнесе Генералният секретар и председател на Държавния съвет на ИР България др. Петър Младенов.

/Словото на др. П. Младенов е приложено към стенограмата от срещата/.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 16.10.2011 Експл. *Иван*

КРДОПБГДСРСБНА	3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17	3
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	

3

Членовете на Колегиума, участващи в срещата приеха следните решения:

1. Да се разпусне Шесто управление-ДС, създадено в миналото за борба с идеологическата диверсия.
2. Да се направят предложения до ЦК на БКП и Министерския съвет за преминаване на местата за изтърпяване на наказанията "лишаване от свобода" към Министерството на правосъдието, на Комисията по безопасността на движението на ръководство към Министерския съвет или Министерството на транспорта, както и на други предложения за преминаване на функции на МВР към други държавни и обществени институции в духа на протичащите в НР България дълбоки демократични преобразувания.

Отп. в 1 екз.

Изг. Ат. Радованов

Нап. М. Димитрова - 1676

27.11.1989 г.

НАЧАЛНИК НА ЦИОУ-МВР

Ген.-лейтенант:

/В. Георгиев/

КРДОПБГДСРСБНА	3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА	
Дата: 26.10.1991	Експерт:

СЕКРЕТНО!

Т-3644
28.11.89
СФФМ

ДЕКЛАСИФИЦИРАН
04.10.3.200 Б.г. (ДАТА НА ДЕКЛАСИФИЦИРАНЕ)
9.90Т/ЗР на ЗЗКМ; но вх. № 542 / 06г
И.К. Група (ПОЛЪЖЕНИЕ НА ИЗДАТО)
П. Шамасова (ИМЕ, ПОСРЕДНИК)
А.С. (ПОДСИС)

СТЕНОГРАМА

от срещата на генералния секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет др. Петър МЛАДЕНОВ с членовете на ръководството и Колегиума на МВР, началниците на централните управления на МВР и основните самостоятелни отдели, началниците на областните управления на МВР и секретарите на РК на БКП при МВР, която се проведе на 25 ноември 1989 г. от 10,00 часа в заседателната зала на министерството

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

А.С.

ДР. Г. ТАНЕВ:

ДРУГАРИЮ МЛАДЕНОВ,

На нашата днешна среща с Вас присъствува ръководството на Министерството на вътрешните работи, Колегиума, ръководителите на всички централни и областни управления на МВР. Освен това в срещата ще вземат участие и другарите В. Палин и Т. Радулов, както и др. Владилен Николаевич, ръководител на представителството на КГБ в нашата страна.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 26.11.89 Експерт: <i>А.С.</i>

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

2

5

ДРУГАРИ И КОЛЕГИ,

Откривам срещата на генералния секретар на Централния комитет на Българската комунистическа партия и председател на Държавния съвет на Народна република България другаря Петър Младенов с актива на Министерството на вътрешните работи.

ДРУГАРИЮ МЛАДЕНОВ,

Нека още веднъж ние, комунистите и комсомолците, служителите на МВР да Ви поздравим от все сърце и душа с избора Ви начело на нашата партия и държава. В този тежък и съдбовен период за партията и Родината искаме да Ви пожелаем много здраве и сили, за да се възроди доверието и единството между партията и народа.

Не ни е отредено на нас да даваме митингов израз на болките и терзанията си. Други са принципите и нормите, с които десетилетия изразяваме своето политическо верую:

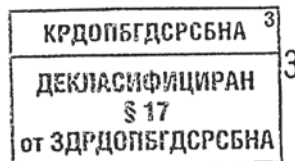
– Да бъдем синовно верни и предани на своя народ до себеотрицание;

– Да бъдем непоколебим щит и меч на социалистическата революция до безпрекословно преклонение пред правдата на класовия идеал;

– Да бъдем боеви отряд за защита на социалистическата правова държава, синтезирал в своята войнска чест общочовешките истини с историческата перспектива на социалистическия обществен строй.

Писани и неписани са тези принципи и норми на пар-

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 16.10.66 Екземпляр 1

Август 6

тийната правда, са формирали и формират идейните и нравствени ценности на три поколения бойци във всички отряди на министерството – Държавна сигурност, Народната милиция, Гранични и Вътрешни войски, Противопожарна охрана.

В приемствеността и в сблъсъка на тези ценности сега се проявява и нашата сила, и нашата слабост.

Защото ние сме немислими без идейното ръководство на партията.

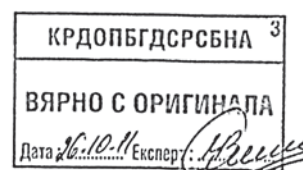
Защото ние сме безпомощни без доверието и подкрепата на народа.

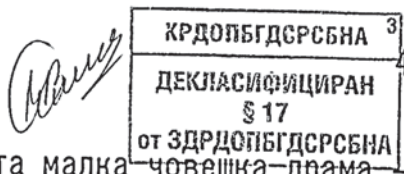
ДРУГАРЮ МЛАДЕНОВ,

Известна е сложността, дълбочината и противоречивостта на процесите, които се развиват сега в нашето общество.

Може би, ако изключим Централния комитет, едва ли има друга структура в нашето общество както Министерството на вътрешните работи, в която с такава сила и дълбочина рефлектира драматизмът на нашето време. В последните години и особено през последните месеци нашият оперативен състав беше заставен на практика да избира:

- между светостта на дълга и реалната истина;
- между съзнателно поетата отговорност за целта и средствата за осъществяване на тази цел;
- между политическата целесъобразност и законите на човеколюбието.

72

Ето в това е нашата малка ~~човешка драма~~ в дълбоколичностният конфликт между политическото и нравственото начало, онова златно покритие на нашата дейност, в което не би следвало да има шупли на раздвоение и алтернатива на избор.

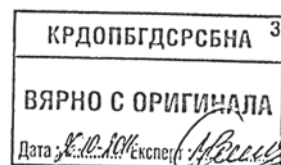
Имаме ли достоен изход от това положение?

Сурово и пряко този единствен изход ни бе посочен от народа. Народът, който спонтанно и безапелационно изрази единната си политическа воля в подкрепа на Ноемврийския курс на Централния комитет на партията и решенията на Ноемврийската сесия на Народното събрание.

Пестеливо и нетрадиционно по своята откритост и тревога, заключителното слово на нашия нов генерален секретар обедини надеждите на стари и млади за успеха на преустройството. Още при първия опит за честен диалог и ясно политическо отношение на наболелите национални проблеми, партията си осигури подкрепата на всички здрави обществени сили.

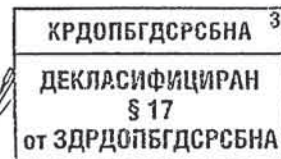
Ние можем да си дадем ясна сметка какво значи искрената всенародна и всепартийна подкрепа на курса за динамизация на обновителните процеси. Защото ясно осъзнаваме, че нашето общество е в етап на гражданско развитие, което отрича апатичната монолитност и фасадното единство като съвременна политическа позиция.

Слава богу, че изразител на вулкана от надежди и политическа воля е комунист.

Ние подкрепяме платформата на партията от 10 ноември не само с убеждението за нейната пълна политическа пригодност в историческия момент, но и с изстраданата вяра, че тя е единствената здрава почва за опазване на органите на МВР от нравствени деформации и политическо разложение.

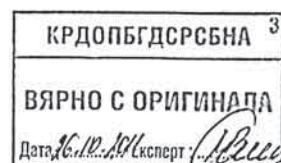
ДРУГАРЮ МЛАДЕНОВ,

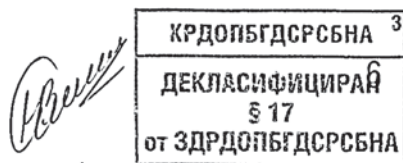

Дните след кардиналната промяна в ръководството на партията и държавата са ни по-малко, ни повече една национална еуфория. Търсят се исторически паралели, сътворяват се различни образи и сравнения. Обясним и естествен е кипещт на разтърсената и обнадеедена народна енергия.

Новата политическа обстановка в страната разтърсва и нас от сковаността и смущението. Личните преживявания сега бързо трябва да изкристализират в обща нагласа за борба, отговорност и риск в името на високите цели. Както се подчертава в решението на Политбюро от 21 ноември, наред с издигането на жителни и съзидателни сокове, в обществената атмосфера все по-дръзко и самонадеяно звучат и екстремистки гласове. Издигат се платформи и се търсят съмишленици за антиконституционни, антинародни и антипартийни действия.

Като подкрепяме позицията за политическа борба с тази противозаконна дейност в рамките на закона, ние приемаме оперативни мерки за противодействие.

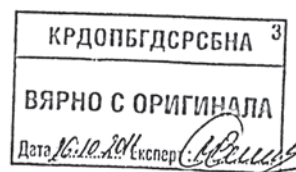

9

Новата обстановка, дълбочината на политическото и правното преустройство, на утвърждаването на новите ценности изисква да се намери реалното място и съвременните функции и задачи на органите на МВР. Истина е, че мнозинството от кадрите и служителите на МВР и на техните подразделения на основата на правната уредба достойно и всеотдайно воюват срещу специалните служби на империалистическите държави, за създаване в страната на здрав обществен ред. Именно тези хора са защитници на границата, провеждат рисков професионални операции, разкриват и пресичат шпионска, терористична и друга подривна дейност, придобиват важна политическа, научна и друга информация необходима за висшето партийно и държавно ръководство. Те спасяват деца и жени от терористи и престъпници, разкриват тежки и с висока степен на обществена опасност престъпления, защищават икономиката, възстановяват нанесени щети, предотвратяват много престъпления още на етапа на тяхното замисляне.

И тяхната най-голяма цел и задача е да защитят социализма и неговото преустройство, обществения ред и основните свободи и права на гражданите.

И когато това се прави на основата на Конституцията и законите и се воюва за ред, дисциплина, организираност и отговорност пред народа и партията, то естествено е те да бъдат уважавани, политически оценявани и правно защитени. Без народното и партийно доверие, подкрепа и защита от крайните нападки на екстремисти, кариеристи, двуличници и лица с престъпно минало и настояще, органите

Мини

10

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

трудно могат да разгърнат силите си за още по-действено изпълнение на своя служебен дълг.

Едновременно с това обаче, с непосредствените грижи за обществения ред, наложително е ние самите да пристъпим към задълбочено политическо и професионално осмисляне на новия партийен курс.

Подходът и решенията на Ноемврийския пленум, на Народното събрание имат принципно значение за ускоряване преустройството на Държавна сигурност, Народната милиция, следствието и другите отреди и звена на МВР.

Без тези мерки е немислимо нашето конструктивно участие в динамиката на обществено-политическия и държавен живот.

Първият принцип, който ние избираме, това е да подпомогнем партията и обществото да демонтират административно-командната система на управление.

Още сега може да се посочи, че това ще бъде трудна и мъчителна борба. Пораженията са повсеместни и всеки е склонен да мисли, че това се отнася за другите, за тяхната, а не за неговата дейност и начин на мислене.

Затова и практическите решения следва да бъдат последователни и неотклонни.

Ще търсим политическа подкрепа на Централния комитет, на Народното събрание, правителството и териториалните органи на социалистическо самоуправление за следните мерки:

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 26.12.1991 Експерт: *В. Радичев*

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН 8
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

1. На основата на ситеза и единството на принципите на самоуправление и принципите на демократическия централизъм, в структурата на народните съвети да се изгради общинска милиция и да излезе от нас, в по-голямата си част. При нас ще остане само тази, която гарантира особено важни обекти.

2. Министерството на вътрешните работи да се освободи от някои управленски функции, които бяха оправдани на предишни етапи. Става дума:

– за предаване на затворите към Министерство на правосъдието;

– ръководството на комисията по безопасността и културата на движението да се възложи или на заместник-председател на Министерския съвет, или на Министерство на транспорта, така както е във всички други страни, или поне на нас ни е известно;

– за предаване на отговорностите по техническия контрол на моторните превозни средства към Министерството на транспорта и народните съвети;

– за предаване дейността по детските педагогически стаи на органите на Министерството на народната просвета;

– за предаване на част от административното обслужване на гражданите /част от паспортния режим/ на народните съвети;

– контролът върху някои общоопасни средства да премине към Министерството на народното здраве и социалните грижи, тъй като там му е естественото място и там са специалистите.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 26.10.1974 Експерт: *А.В.И.*

Handwritten signature

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗРЧОПБГДСРСБНА

9

12

3. Съобразно етапите на демократизиране на обществото и снемане на някои досега съществуващи функционални задължения да се опрости нашата структура и управление и да се намали в известна степен състава на министерството. Това е едното направление.

Второто направление. Законност и върховенство на закона във всички дейности, осъществявани от всеки служител на МВР.

Тук съществува един сериозен рецидив и в теорията, и в практиката. Това се изразява в разбирането, че всичко, което е политически целесъобразно е и законно. На пръв поглед и политиката е уважена, и законът е зачетен. Но проучим ли реалната оперативна дейност, особено в случаите, когато тя се провежда в съответствие с принципа за политическата целесъобразност и неговото първостепенно значение, то се натъкваме на отделни нарушения на основните свободи и права на гражданите, гарантирани с Конституцията и законите на страната.

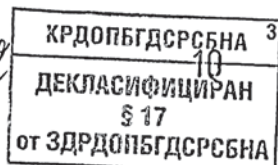
Гаранциите в бъдеще ние виждаме:

1. В разработването и приемане на закони за функциите, отговорностите и правата на Държавна сигурност, Народната милиция и специалните подразделения.

2. Приемане на закон за образование и дейност на обществените сдружения с идеална цел, за правото на митинги, стачки и други политически акции.

3. Осъвременяване на Наказателния кодекс на основата на новата философия за наказателното право в социалистическата правова държава.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата *12.10.1981* експерт *В. В. В. В.*

13

4. Усъвършенствуване на следствието, допускане на адвокатската защита като опонент и партньор за разкриване на истината и за осигуряване гражданските права на човека във всички етапи на следственото дирене.

Третото направление. Изграждане на надеждни механизми за контрол върху цялостната дейност на органите на МВР.

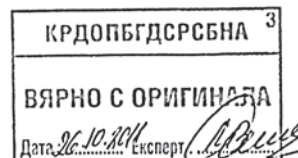
В това отношение резервите, или по-точно трудностите са свързани с работата на Държавна сигурност.

Тук се налага просто да изменим философията си за сигурността като вид обществено отношение. Секретно е не самото това отношение на държавата и компетентните органи, а някои професионални методи и средства на работа, т.е. нашите фирмени тайни по-точно, ако мога така да се изразя.

Съветският опит в последно време показва, че народът и обществото могат да упражняват правото си на върховен контрол без да се нарушават изискванията за дискретност.

Обстоятелството, че генералният секретар на ЦК на БКП е и председател на Държавния съвет на НРБ е благоприятно условие нашата дейност да се наблюдава и ръководи от специален орган на Държавния съвет, в който да се включат народни представители, професионалисти и други компетентни специалисти.

Необходимо е усъвършенствуването и на системата за вътрешен контрол в самото министерство.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

11

14

Действена форма за обществен контрол следва да се превърне постоянната практика за излизане на ръководители и специалисти от министерството в средствата за масова информация. И тук не става дума само за криминалната престъпност, КАТ и Противопожарната охрана. Това ще продължи, но и по някои направления на Държавна сигурност. Комфортът на анонимността на редица дейности от обществената оценка, вече просто го няма. Нашият престиж не само няма да бъде накърнен в условията на по-широка откритост и гласност, но ще израстне. Друг е въпросът да си правим добре сметката как ще излизаме пред хората, за да нараства организиращата сила на нашата информация.

И другата страна на въпроса – не можем повече да се крием от общественото мнение зад номенклатурния подход.

Четвъртото направление. Демонтирането на командно-административната система изисква нова професионална философия и нова технология и организация на работа в нашите поделения.

Главното и водещото е усилията на поделенията на Държавна сигурност, Народната милиция, войските, следствието, Противопожарната охрана да се съсредоточат единствено към техните специфични функции и задачи.

Практиката досега доказва, че всяко срастване на органите на сигурността с висши политически структури е остатък от минали години, и води до подменяне политическите методи и обществения диалог с административен натиск, а понякога и манипулиране на личността.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 26.10.2011 Експерт *А. Велюв*

КРДОПБГДСРСБНА ³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

12

15

Може да се подчертае, че въпросите за функциите, структурата и задачите на Държавна сигурност, за нейните средства и методи на работа, за връзките и взаимодействието с други държавни и обществени органи и организации, с народа и с младежта са въпроси, които имат ярко изразен политически, нравствен и управленчески характер.

Комунистите от нашето министерство, не от днес предлагаха на съответните партийни органи да направят конкретни политически оценки на появилите се неформални структури и да се провежда диференцирана политическа линия към тях и чрез това да се разкрепостява още повече интелектуалната и нравствена енергия на народа. А органите на Държавна сигурност и Народната милиция да провеждат настъпателни и безкомпромисни мерки и действия при най-строго спазване на социалистическата законност към неформалните структури, които имат антибългарска и антисоциалистическа платформа и дейност.

За съжаление допуснаха се отделни действия, които отново ни връщат към въпроса за правното положение на множеството политически, социални, културни, екологически движения, клубове, комитети, които естествено е да се проявят и да действуват в условията на демокрацията и преустройството на социализма. Само част от тях, ако са на границата или във вън от закона могат да бъдат и трябва да бъдат в ползрението на органите на МВР.

Сега нашите усилия са насочени към радикално изменение на функциите, задачите, методите и средствата. Извест-

КРДОПБГДСРСБНА ³
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата <u>26.10.88</u> Експерт <u>[Signature]</u>

Ванев

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

13

16

ното сред някои среди Шесто управление на ДС прекрати дейността на своите звена, свързани с отменения член 273 от Наказателния кодекс. С помощта и на съветски специалисти подготвям предложение до Политбюро и Държавния съвет, тъй като трябва да имаме и партийно, и държавно решение за изменение на функциите, задачите, направленията на работа и методи и средства на действие на Шесто управление, което ще се подчини изцяло на контраразузнавателната дейност и гарантиране правата и свободите на гражданите.

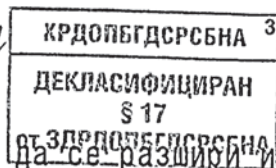
Със специална заповед е прекратена практиката за водене на оперативни разработки на отделни представители на художествената и научна интелигенция, в основата на които стоеше чл. 273 от Наказателния закон.

Трябва да се преразгледа отношението и критериите за обхвата на лицата и проявите, представляващи оперативен интерес за Държавна сигурност. Това да бъде дълбоко аргументирано и изведено по смисъла на Конституцията и законите на страната.

Става дума, др. Младенов, за лица, занимаващи се с шпионаж, тероризъм, крупни стопански или криминални престъпления.

Да се въведе най-строг ред за използване на различни технически средства спрямо тях. Те могат да бъдат елемент в оперативната дейност само при наличието на сериозни данни и доказателства за престъпни намерения в тези четири направления.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 16.10.2011 Експерт *Ванев*

14

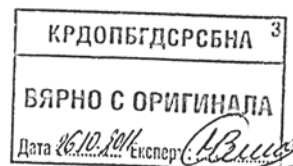
Пето. Следва значително да се разшири задълбочи информационната, аналитичната и научната дейност. Нейните резултати да подпомагат политиката на партията и държавата.

Другарю Младенов, не искаме да се хвалим, но ние считаме, че в нашата система има постигнат определен успех що се отнася до краткосрочната оперативна информация за подпомагане на органите за социално управление. Заедно със съветските другари, ще търсим тяхната помощ, искаме да разширим нашите възможности по отношение на дългосрочната прогноза, с което бихме подпомогнали нашите висши партийни и държавни органи при вземане на решения, като оценят, разбира се тази информация, да се избавят от някои грешки, които сега наблюдаваме във взаимоотношенията ни и с други страни, и с други народи в света. Това е едно ново направление, което ще ни коства много сили. Ние се надяваме, както казах, с помощта и на съветските другари, ще успеем да решим.

Шесто. Навлизаме в етапа, когато трябва да осъществим идейно-политическо, нравствено и професионално превъоръжаване на целия ръководен и изпълнителен състав.

Необходима ни е нова правна култура, висока гражданска и професионална отговорност, компетентност, деловитост, нравствена чистота, воля и безпрекословно изпълняване на служебния дълг.

Необходим ни е и нов тип ръководител и изпълнител, адекватен на сегашните реалности и критерии за работа в органите на МВР.

ХРДОПБГДСРСБНА	3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН	5
§ 17	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	

В това направление разработваме програми, предвиждаме изменения в кадровата дейност, във Висшия институт "Г. Димитров", в социалната политика и задоволяването на потребностите на служителите.

Основното е да постигнем професионализъм, съдържащ в себе си най-новите достижения на практиката, науката и световния опит. Професионализъм, притежаващ способността динамично да се изменя, да не изостава от изискванията на народа и оперативната обстановка.

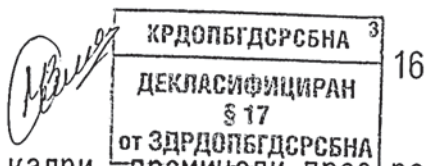
Повишаването на престижа и обществената признателност на основата на професионализма и законността ще спомогне, според нас, да спре чувствителното намаляване притока на млади кадри в нашата система.

Седмо. Отнася се до значителни изменения в дейността на партийните органи и организации, които да съответствуват на сегашните постановки на Централния комитет за отношението партия-държава-гражданско общество.

Осмо. Всички служители и ръководители да преминем през огъня на философията на Ноемврийския пленум, и пречистени и превъоръжени да разработим задълбочено и детайлно преустройството на всяко управление, отдел, отделение, практически и настъпателно да го осъществим.

Вие, ако не дълбоко, то конкретно познавате системата или някои направления на работа в МВР, особено в дейността на разузнаването и някои управления от контраразузнавателната дейност. Лично познавате по-голямата част от ръководните кадри – членове на ръководството и на Колегиума, началниците на централните и областните управления

ХРДОПБГДСРСБНА	3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА	
Дата 26.10.1971	Експерт

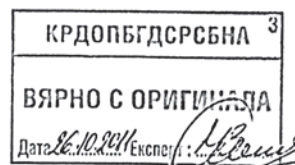
Това са ръководни кадри, преминали през революцията, строителството на социализма и сега активно участвуват в обновителните процеси. Няма да бъде пресилено, ако кажа, че те са истински войници и защитници на социализма и неговото преустройство и на новия курс на партията.

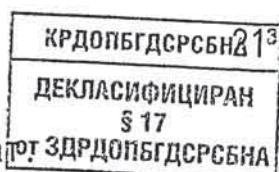
Тази оценка може да се отнесе към комунистите и служителите от всички поколения и всички отряди на министерството.

В заключение искам да Ви уверя, другарю Младенов, във Ваше лице да уверя Политбюро и Централния комитет, че служителите, ръководните кадри на МВР са единни и сплотени около Централния комитет и напълно подкрепят ноемврийските решения на Партията. Всички ние с дълбока убеденост, с политическа зрялост и активност, при най-строго спазване на законите и ленинските норми на живот и дейност, ще воюваме под ръководството на партията за новия политически курс.

Централният комитет може напълно и винаги да вярва и да разчита на тази неизменна преданост към революционното дело на партията.

Благодаря.

литическата полза, и крайния резултат

Искам да Ви благодаря за тази оперативност. Вчера пуснахме информацията, стигна до Вас, и се получи едно решение и днеска предвижваме въпроса във връзка с обстановката в столичния затвор. Благодаря Ви.

ДР. П. МЛАДЕНОВ:

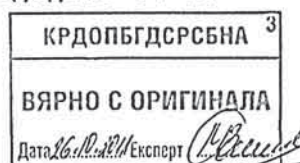
Другарю Мусаков,
Какво мислите за предложението, което се прави за управлението?

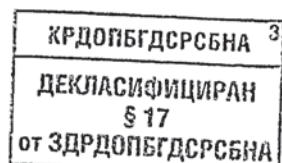
ДР. АНТ. МУСАКОВ:

Другарю Младенов,
Шесто управление е най-атакуваното поделение на министерството сега в момента.

ДР. П. МЛАДЕНОВ:

Вие знаете, че аз храня специални симпатии към др. Мусаков, тъй като ние сме работили заедно в ЦК на Комсомола, живели сме в един и същи дом, в един и същи блок на "Я.Вешин", познават се семействата ни, някъде към 30 години. Дайте да видим какво да правим с управлението. Не е ли правилно, Антоне, да обявим сега, че Колегиумът е решил, че ще се разпусне управлението. Нашата линия е ясна какво значи разпускане. На негово място ще бъде създадено от хо-

22

25

рата, които са работили тук. Ние никой няма да изгоним. Всичко ще си остане и т.н. Да създадем едно управление по подобие на това, което създадоха съветските другари. Как ще го кръстим точно, дали точно ще повториме, трябва да видиме. Ако го повторим точно, ще кажат – те купуват от Съветския съюз. Но смисълът на това, което ще го създадем, да бъде същото. Ето по този въпрос.

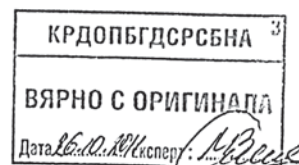
Аз се извинявам, др. Мусаков, без да чакаме някакви специални решения, Политбюро, Държавния съвет, ние бихме могли да кажем, че Колегиумът е решил – кой утвърждава структурата при Вас?

Кой утвърждава по държавна линия?

Решил е Колегиумът и е предложил на Министерския съвет. А вие това вече тук ще го направите в рамките на месец или колкото е необходимо. Става въпрос за реструктурирането.

ДР. МУСАКОВ:

Преди около една седмица ние внесохме в ръководството на министерството своите виждания, изразени в едно

Ваша

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН 23
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

16

предложение за разформироването на настоящето управление и за създаването на ново управление. Всъщност не около една седмица, а в понеделник вечерта, т.е. в началото на тази седмица.

Ние считаме, че управлението в сегашния си вид не може и не трябва да се съхранява, да се запазва. Това е дълбоко и наше вътрешно убеждение, на ръководството на управлението. Смятаме, че трябва да се променят функциите на управлението, да се изменят задачите на управлението. Смятаме, че трябва и методите, и формите на работа на управлението до голяма степен да се променят. Това сме се постарали да го отразим в предложението.

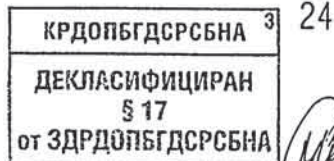
Доколко това, което ние сме предложили, ще се приеме, това е въпрос съвсем друг. Мисля, че с общи усилия и на ръководството на министерството, и на помощта, която ще ни окажат и съветските другари, ние ще можем да стигнем до едно решение, което да се вземе и да се създаде наистина едно необходимо поделение, според мен, свързано със сигурността на страната, и с други функции и задачи, форми, методи на работа.

Такова е нашето виждане.

Що се отнася до въпроса дали сега да се обяви и как да се обяви, аз мисля, че може би трябва да се обяви, че е направено предложение за решаване от компетентните органи разформироването на Шесто управление и създаването на ново управление.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 16.10.81 Експерт *Ваша*

ДР. П. МЛАДЕНОВ:

Антоне, ама да не стане така, че след това улицата да ви накара, да излезе, че те са ви накарали да решиме. По-смело. Колегиумът на МВР реши – преустановява дейностите, свързани с отменения член 273 от Наказателния кодекс на НРБ и създава служба за защита на Конституцията. Това си е ваша вътрешна работа.

ДР. Ант. МУСАКОВ:

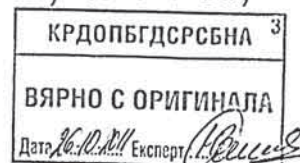
Моето мнение е обаче, че записвайки, че се разформирова, може би трябва да се запише. Според мен трябва да се запише, това няма да остане в тайна, че се създава ново поделение с нова структура и задачи. Да се прецени.

Ако разрешите още две изречения.

Преди два дни ние проведохме съвещание на служебния и партиен актив на управлението, съвещание-среща. Участвува и др. министър. Направиха впечатление две неща, силни, по мое убеждение.

Първо, дълбоко и искрено убеждение и подкрепа на преустройството в целия състав на управлението. Звучи може би малко декларативно, но е факт.

И второ. Едно немалко смущение в състава на управлението, свързано с атаките, критики, аз няма да икономисам ни хвалби и клевети, особено западните средства за масова информация и на някои митинги, събрания и т.н., в състава на управлението има смущение. Аз мисля, че с това,

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

25
Рашев 28

което се опитахме и др. министър, и ръководството на управлението, до известна степен смущението е преодоляно, но не напълно. И мисля, че без бавене, трябва с организационни и други мерки, и главно с активизиране на състава за изпълнение на конкретните задачи да вдигнем духът му и да укрепваме самочувствието.

Опасно е, ако ние в този период допуснем под влияние на улицата, извинявам се, изговорих го малко грубо може би, и на някои екстремистки искания смачкване не само състава на Шесто управление, но и състава на други наши звена, в случая имам предвид и Народната милиция.

Аз бях вчера в Михайловград, тук е и др. Георгиев, началникът на областното управление. Там другарите се смущават от това, че дори нашите служители, на улицата, които работят, милиционерите, са поставени при условия, каквито никъде в света полицията, милицията не е поставена. Не става дума само за упреци, но в Плевен е ударен милиционер от тълпа и т.н. Въобще, струва ми се, че в това отношение трябва да се направи необходимото. Мисля, че много ще помогне срещата, която Вие правите с нас, и евентуално съобщението, предполагам, че ще има такова, убеден съм, че и то ще помогне, но струва ми се, че няма да бъде достатъчно. Просто трябва там, където е необходимо, и за каквото е необходимо органите и отделни ръководители от органи, да бъдат и бити, ако трябва, грубо го говоря, но там, където и доколкото трябва, да бъдат защитени с всички средства, тъй като едно влошаване на тяхното състояние и активност, дух и пр. може да

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 8.10.81 Експерт: *Рашев*

има твърде неблагоприятни последици не само за органите, но свързано със сигурността на страната. Това е главното.

Завърших.

ДР. ИВАН ДИМИТРОВ – ДНМ

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Другари,

Съставът на ДНМ е запознат напълно с решенията на двата ноемврийски пленума на ЦК на БКП. Приема решенията с дълбока убеденост и уверява Централния комитет и Политбюро, че ще изпълнява същите достойно в тази сложна обстановка.

Много въпроси се поставиха. Въпроси, които са стояли и тази година, и предишни години. Но не малко въпроси, бих казал нови, като виждания, като подходи, като критика и към ръководството на ДНМ, и към ръководството на министерството, нашата собствена, вътрешна организация на работата, контрол и начин на изпълнение на задачите.

Работата на органите на Народната милиция е такава, и оперативна, и охранителна, че тя опира до много хиляди, до милионите наши граждани ежедневно. Затова е и естествена активността и отношението на нашия състав към много проблеми и въпроси от развитието на нашата икономика, на нашето селско стопанство, към отрицателните явления, които се наблюдават в нашето общество, състоянието на престъпността, на безстопанствеността, на разхищенията, отношенията, контактите с чужденци, валутни, контрабандни и др. престъпления. Става въпрос за етиката, за морала и за нашия гражданин.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 16.10.2011 Експерт: <i>(СВ)</i>

ДР. ВЛАДО ТОДОРОВ - ПГУ

Другарю Младенов,

Младенов

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Считам, че днешната среща ще има голямо значение за това, което се говори тук-за укрепване авторитета на органите на МВР. Трябва да се даде гласност при всички случаи на тази среща. Няма какво да крием - има сериозно смущение в оперативния състав, много емоции. Общата оценка е положителна за всичко което става в страната, но има недоволства от редица неща. Тази среща ще бъде една подкрепа морална и политическа на нашия състав. Затова максимална гласност трябва да й се даде.

Независимо, че в изложението на др. министър се говори за Държавна сигурност, а не за разведката, ние подкрепяме тези предложения, които бяха направени.

Другарю Младенов, не един път сме говорили с Вас. Имаме предвид Вашите препоръки като министър на външните работи, а също така и някои критични бележки казани на проведения пленум неотдавна по отношение на разведката. В духа на тях ние вземаме мерки за някои изменения в нашия стил, методи на работа и организация.

По предложението за VI у-ние. Считам, че трябва да се даде съобщение без да остава VI у-ние като самостоятелно управление и звено под каквато и да е форма. Няма да се приеме това от народа.

Предлагам да отиде в рамките на ВГУ като управление, тъй като много сродни дейности има. Това ще опрости и улесни нещата.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 26.10.1941 Експерт *Младенов*

Историческите архиви на ДС

Танев
1-12-936: 95-90

СЕКРЕТНО!

85

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Министерство на вътрешните работи
Дирекция № 10, офт. 7-1033

Рез. № 13752 Дел. № 10.12 Д. № 89

000000

КРДОПБГДСРСБНА ³

ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Ваня

С Л О В О

на министъра на вътрешните работи генерал-майор Г. Танев на срещата на генералния секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет на НР България др. Петър Младенов с членовете на ръководството и Колегиума на МВР, началниците на централните поделения и на областните управления на МВР и секретарите на РК на БКП при МВР, състояла се на 25 ноември 1989 г.

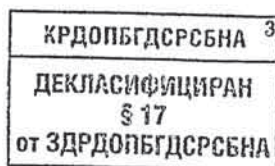
/Стенографски запис/

С о ф и я, ноември 1989 г.

КРДОПБГДСРСБНА ³

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Дата 16.10.2001 /експерт *Ваня*

2

Величкова 46

ДРУГАРИ И КОЛЕГИ,

Откривам срещата на генералния секретар на Централния комитет на Българската комунистическа партия и председател на Държавния съвет на Народна република България другаря Петър Младенов с актива на Министерството на вътрешните работи.

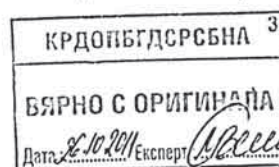
ДРУГАРЮ МЛАДЕНОВ,

Нека още веднъж ние, комунистите и комсомолците, служителите на МВР да Ви поздравим от все сърце и душа с избора Ви начело на нашата партия и държава. В този тежък и съдбовен период за партията и Родината искаме да Ви пожелаем много здраве и сили, за да се възроди доверието и единството между партията и народа.

Не ни е отредено на нас да даваме митингов израз на болките и терзанията си. Други са принципите и нормите, с които десетилетия изразяваме своето политическо верую:

- Да бъдем синовно верни и предани на своя народ до себеотрицание;
- Да бъдем непоколебим щит и меч на социалистическата революция до безпрекословно преклонение пред правдата на класовия идеал;
- Да бъдем боеви отряд за защита на социалистическата правова държава, синтезирал в своята войнска чест общочовешките истини с историческата перспектива на социалистическия обществен строй.

Писани и неписани са тези принципи и норми на пар-

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Велич *М*

тийната правда, са формирали и формират идеините и нравствени ценности на три поколения бойци във всички отряди на министерството – Държавна сигурност, Народната милиция, Гранични и Вътрешни войски, Противопожарна охрана.

В приемствеността и в сблъсъка на тези ценности сега се проявява и нашата сила, и нашата слабост.

Защото ние сме немислими без идейното ръководство на партията.

Защото ние сме безпомощни без доверието и подкрепата на народа.

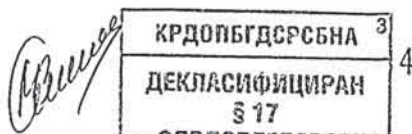
ДРУГАРЮ МЛАДЕНОВ,

Известна е сложността, дълбочината и противоречивостта на процесите, които се развиват сега в нашето общество.

Може би, ако изключим Централния комитет, едва ли има друга структура в нашето общество както Министерството на вътрешните работи, в която с такава сила и дълбочина рефлектира драматизмът на нашето време. В последните години и особено през последните месеци нашият оперативен състав беше заставен на практика да избира:

- между светостта на дълга и реалната истина;
- между съзнателно поетата отговорност за целта и средствата за осъществяване на тази цел;
- между политическата целесъобразност и законите на човеколюбието.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Дата 26.10.2011 експерт <i>Велич</i>

Ето в това е нашата малка ~~човешка драма~~ в дълбоколичностният конфликт между политическото и нравственото начало, онова златно покритие на нашата дейност, в което не би следвало да има шупли на раздвоение и алтернатива на избор.

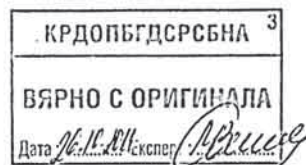
Имаме ли достоен изход от това положение?

Сурово и пряко този единствен изход ни бе посочен от народа. Народът, който спонтанно и безапелационно изрази единната си политическа воля в подкрепа на Ноемврийския курс на Централния комитет на партията и решенията на Ноемврийската сесия на Народното събрание.

Пестеливо и нетрадиционно по своята откритост и тревога, заключителното слово на нашия нов генерален секретар обедини надеждите на стари и млади за успеха на преустройството. Още при първия опит за честен диалог и ясно политическо отношение на наболелите национални проблеми, партията си осигури подкрепата на всички здрави обществени сили.

Ние можем да си дадем ясна сметка какво значи искрената всенародна и всепартийна подкрепа на курса за динамизация на обновителните процеси. Защото ясно осъзнаваме, че нашето общество е в етап на гражданско развитие, което отрича апатичната монолитност и фасадното единство като съвременна политическа позиция.

Слава богу, че изразител на вулкана от надежди и политическа воля е комунист.

Ние подкрепяме платформата на партията от 10 ноември не само с убеждението за нейната пълна политическа пригодност в историческия момент, но и с изстраданата вяра, че тя е единствената здрава почва за опазване на органите на МВР от нравствени деформации и политическо разложение.

ДРУГАРЮ МЛАДЕНОВ,

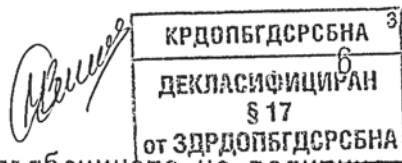
КРДОПБГДСРСБНА ³
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Дните след кардиналната промяна в ръководството на партията и държавата са ни по-малко, ни повече една национална еуфория. Търсят се исторически паралели, сътворяват се различни образи и сравнения. Обясним и естествен е кипещът на разтърсената и обнадеедена народна енергия.

Новата политическа обстановка в страната разтърсва и нас от сковаността и смущението. Личните преживявания сега бързо трябва да изкристализират в обща нагласа за борба, отговорност и риск в името на високите цели. Както се подчертава в решението на Политбюро от 21 ноември, наред с издигането на живителни и съзидателни сокове, в обществената атмосфера все по-дръзко и самонадеяно звучат и екстремистки гласове. Издигат се платформи и се търсят съмишленици за антиконституционни, антинародни и антипартийни действия.

Като подкрепяме позицията за политическа борба с тази противозаконна дейност в рамките на закона, ние приемаме оперативни мерки за противодействие.

КРДОПБГДСРСБНА ³
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 26.10.2011 / експерт:

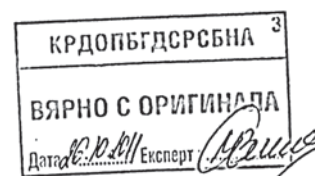

80

Новата обстановка, дълбочината на политическото и правното преустройство, на утвърждаването на новите ценности изисква да се намери реалното място и съвременните функции и задачи на органите на МВР. Истина е, че мнозинството от кадрите и служителите на МВР и на техните подразделения на основата на правната уредба достойно и всеотдайно воюват срещу специалните служби на империалистическите държави, за създаване в страната на здрав обществен ред. Именно тези хора са защитници на границата, провеждат рискови професионални операции, разкриват и пресичат шпионска, терористична и друга подривна дейност, придобиват важна политическа, научна и друга информация необходима за висшето партийно и държавно ръководство. Те спасяват деца и жени от терористи и престъпници, разкриват тежки и с висока степен на обществена опасност престъпления, защитават икономиката, възстановяват нанесени щети, предотвратяват много престъпления още на етапа на тяхното замисляне.

И тяхната най-голяма цел и-задача е да защитят социализма и неговото преустройство, обществения ред и основните свободи и права на гражданите.

И когато това се прави на основата на Конституцията и законите и се воюва за ред, дисциплина, организираност и отговорност пред народа и партията, то естествено е те да бъдат уважавани, политически оценявани и правно защитени. Без народното и партийно доверие, подкрепа и защита от крайните нападки на екстремисти, кариеристи, двуличници и лица с престъпно минало и настояще, органите

Виница

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН 7
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

81

трудно могат да разгърнат силите си за още по-действено изпълнение на своя служебен дълг.

Едновременно с това обаче, с непосредствените грижи за обществения ред, наложително е ние самите да пристъпим към задълбочено политическо и професионално осмисляне на новия партиен курс.

Подходът и решенията на Ноемврийския пленум, на Народното събрание имат принципно значение за ускоряване преустройството на Държавна сигурност, Народната милиция, следствието и другите отреди и звена на МВР.

Без тези мерки е немислимо нашето конструктивно участие в динамиката на общественно-политическия и държавен живот.

Първият принцип, който ние избираме, това е да подпомогнем партията и обществото да демонтират административно-командната система на управление.

Още сега може да се посочи, че това ще бъде трудна и мъчителна борба. Пораженията са повсеместни и всеки е склонен да мисли, че това се отнася за другите, за тяхната, а не за неговата дейност и начин на мислене.

Затова и практическите решения следва да бъдат последователни и неотклонни.

Ще търсим политическа подкрепа на Централния комитет, на Народното събрание, правителството и териториалните органи на социалистическо самоуправление за следните мерки:

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 26.12.1971 експерт <i>Виница</i>

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН 8
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

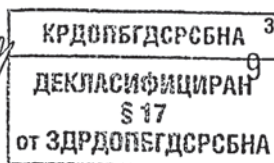
82

1. На основата на системата и принципите на самоуправление и принципите на демократическия централизъм, в структурата на народните съвети да се изгради общинска милиция и да излезе от нас, в по-голямата си част. При нас ще остане: само тази, която гарантира особено важни обекти.

2. Министерството на вътрешните работи да се освободи от някои управленски функции, които бяха оправдани на предишни етапи. Става дума:

- за предаване на затворите към Министерство на правосъдието;
- ръководството на комисията по безопасността и културата на движението да се възложи или на заместник-председател на Министерския съвет, или на Министерство на транспорта, така както е във всички други страни, или поне на нас ни е известно;
- за предаване на отговорностите по техническия контрол на моторните превозни средства към Министерството на транспорта и народните съвети;
- ✓ - за предаване дейността по детските педагогически стаи на органите на Министерството на народната просвета;
- за предаване на част от административното обслужване на гражданите /част от паспортния режим/ на народните съвети;
- контролът върху някои общоопасни средства да премине към Министерството на народното здраве и социалните грижи, тъй като там му е естественото място и там са специалистите.

КРДОПБГДСРСБНА 3
БЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 16.10.1981 г. експ.

83

3. Съобразно етапите на демократизиране на обществото и снемане на някои досега съществуващи функционални задължения да се опрости нашата структура и управление и да се намали в известна степен състава на министерството. Това е едното направление.

Второто направление. Законност и върховенство на закона във всички дейности, осъществявани от всеки служител на МВР.

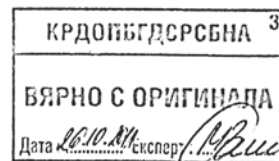
Тук съществува един сериозен рецидив и в теорията, и в практиката. Това се изразява в разбирането, че всичко, което е политически целесъобразно е и законно. На пръв поглед и политиката е уважена, и законът е зачетен. Но проучим ли реалната оперативна дейност, особено в случаите, когато тя се провежда в съответствие с принципа за политическата целесъобразност и неговото първостепенно значение, то се натъкваме на отделни нарушения на основните свободи и права на гражданите, гарантирани с Конституцията и законите на страната.

Гаранциите в бъдеще ние виждаме:

1. В разработването и приемане на закони за функциите, отговорностите и правата на Държавна сигурност, Народната милиция и специалните подразделения.

2. Приемане на закон за образуване и дейност на обществените сдружения с идеална цел, за правото на митинги, стачки и други политически акции.

3. Осъвременяване на Наказателния кодекс на основата на новата философия за наказателното право в социалистическата правова държава.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

10 *Ваня*

84

4. Усъвършенствуване ~~на следствието~~, допускане на адвокатската защита като опонент и партньор за разкриване на истината и за осигуряване гражданските права на човека във всички етапи на следственото дирене.

Третото направление. Изграждане на надеждни механизми за контрол върху цялостната дейност на органите на МВР.

В това отношение резервите, или по-точно трудностите са свързани с работата на Държавна сигурност.

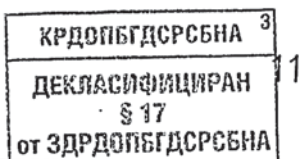
Тук се налага просто да изменим философията си за сигурността като вид обществено отношение. Секретно е не самото това отношение на държавата и компетентните органи, а някои професионални методи и средства на работа, т.е. нашите фирмени тайни по-точно, ако мога така да се изразя.

Съветският опит в последно време показва, че народът и обществото могат да упражняват правото си на върховен контрол без да се нарушават изискванията за дискретност.

Обстоятелството, че генералният секретар на ЦК на БКП е и председател на Държавния съвет на НРБ е благоприятно условие нашата дейност да се наблюдава и ръководи от специален орган на Държавния съвет, в който да се включат народни представители, професионалисти и други компетентни специалисти.

Необходимо е усъвършенствуването и на системата за вътрешен контрол в самото министерство.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата <i>26.10.84</i> Експерт <i>В. Ваня</i>

85

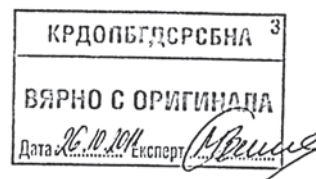
Действена форма за обществен контрол следва да се превърне постоянната практика за излизане на ръководители и специалисти от министерствата в средствата за масова информация. И тук не става дума само за криминалната престъпност, КАТ и Противопожарната охрана. Това ще продължи, но и по някои направления на Държавна сигурност. Комфортът на анонимността на редица дейности от обществената оценка, вече просто го няма. Нашият престиж не само няма да бъде накърнен в условията на по-широка откритост и гласност, но ще израстне. Друг е въпросът да си правим добре сметката как ще излизаме пред хората, за да нараства организиращата сила на нашата информация.

И другата страна на въпроса – не можем повече да се крием от общественото мнение зад номенклатурния подход.

Четвъртото направление. Демонстрирането на командно-административната система изисква нова професионална философия и нова технология и организация на работа в нашите поделения.

Главното и водещото е усилията на поделенията на Държавна сигурност, Народната милиция, войските, следствието, Противопожарната охрана да се съсредоточат единствено към техните специфични функции и задачи.

Практиката досега доказва, че всяко срастване на органите на сигурността с висши политически структури е остатък от минали години и води до подменяне политическите методи и обществения диалог с административен натиск, а понякога и манипулиране на личността.

КРДОПБГДСРСБНА	3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН	12
§ 17	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	

А. Вилков

86

Може да се подчертае, че въпросите за функциите, структурата и задачите на Държавна сигурност, за нейните средства и методи на работа, за връзките и взаимодействието с други държавни и обществени органи и организации, с народа и с младежта са въпроси, които имат ярко изразен политически, нравствен и управленчески характер.

Комунистите от нашето министерство, не от днес предлагаха на съответните партийни органи да направят конкретни политически оценки на появилите се неформални структури и да се провежда диференцирана политическа линия към тях и чрез това да се разкрепостява още повече интелектуалната и нравствена енергия на народа. А органите на Държавна сигурност и Народната милиция да провеждат настъпателни и безкомпромисни мерки и действия при най-строгото спазване на социалистическата законност към неформалните структури, които имат антибългарска и антисоциалистическа платформа и дейност.

За съжаление допуснаха се отделни действия, които отново ни връщат към въпроса за правното положение на множеството политически, социални, културни, екологически движения, клубове, комитети, които естествено е да се проявят и да действуват в условията на демокрацията и преустройството на социализма. Само част от тях, ако са на границата или вън от закона могат да бъдат и трябва да бъдат в ползрението на органите на МВР.

Сега нашите усилия са насочени към радикално изменение на функциите, задачите, методите и средствата. Извест-

КРДОПБГДСРСБНА	3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА	
Дата 26.10.1991	Експерт: <i>А. Вилков</i>

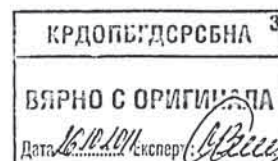
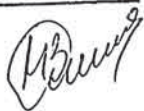
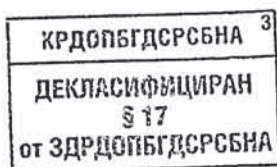
ното сред някои среди Шесто управление на ДС прекрати дейността на своите звена, свързани с отменения член 273 от Наказателния кодекс. С помощта и на съветски специалисти подготвям предложение до Политбюро и Държавния съвет, тъй като трябва да имаме и партийно, и държавно решение за изменение на функциите, задачите, направленията на работа и методи и средства на действие на Шесто управление, което ще се подчини изцяло на контраразузнавателната дейност и гарантиране правата и свободите на гражданите.

Със специална заповед е прекратена практиката за водене на оперативни разработки на отделни представители на художествената и научна интелигенция, в основата на които стоеше чл. 273 от Наказателния закон.

Трябва да се преразгледа отношението и критериите за обхвата на лицата и проявите, представляващи оперативен интерес за Държавна сигурност. Това да бъде дълбоко аргументирано и изведено по смисъла на Конституцията и законите на страната.

Става дума, др. Младенов, за лица, занимаващи се с шпионаж, тероризъм, крупни стопански или криминални престъпления.

Да се въведе най-строг ред за използване на различни технически средства спрямо тях. Те могат да бъдат елемент в оперативната дейност само при наличието на сериозни данни и доказателства за престъпни намерения в тези четири направления.

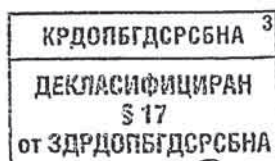
Пето. Следва значително да се разшири и задълбочи информационната, аналитичната и научната дейност. Нейните резултати да подпомагат политиката на партията и държавата.

Другарю Младенов, не искаме да се хвалим, но ние считаме, че в нашата система има постигнат определен успех що се отнася до краткосрочната оперативна информация за подпомагане на органите за социално управление. Заедно със съветските другари, ще търсим тяхната помощ, искаме да разширим нашите възможности по отношение на дългосрочната прогноза, с което бихме подпомогнали нашите висши партийни и държавни органи при вземане на решения, като оценят, разбира се тази информация, да се избавят от някои грешки, които сега наблюдаваме във взаимоотношенията ни и с други страни, и с други народи в света. Това е едно ново направление, което ще ни коства много сили. Ние се надяваме, както казах, с помощта и на съветските другари; ще успеем да решим.

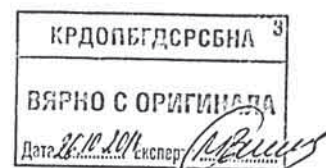
Шесто. Навлизаме в етапа, когато трябва да осъществим идейно-политическо, нравствено и професионално превъоръжаване на целия ръководен и изпълнителен състав.

Необходима ни е нова правна култура, висока гражданска и професионална отговорност, компетентност, деловитост, нравствена чистота, воля и безпрекословно изпълняване на служебния дълг.

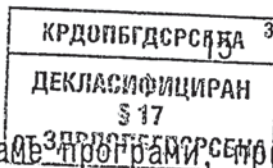
Необходим ни е и нов тип ръководител и изпълнител, адекватен на сегашните реалности и критерии за работата в органите на МВР.

Младенов

Ръководител

89

В това направление разработваме програми, които предвиждаме изменения в кадровата дейност, във Висшия институт "Г. Димитров", в социалната политика и задоволяването на потребностите на служителите.

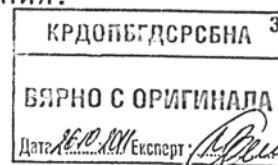
Основното е да постигнем професионализъм, съдържащ в себе си най-новите достижения на практиката, науката и световния опит. Професионализъм, притежаващ способността динамично да се изменя, да не изостава от изискванията на народа и оперативната обстановка.

Повишаването на престижа и обществената признателност на основата на професионализма и законността ще спомогне, според нас, да спре чувствителното намаляване притока на млади кадри в нашата система.

Седмо. Отнася се до значителни изменения в дейността на партийните органи и организации, които да съответствуват на сегашните постановки на Централния комитет за отношението партия-държава-гражданско общество.

Осмо. Всички служители и ръководители да преминем през огъня на философията на Ноемврийския пленум, и пречистени и превъоръжени да разработим задълбочено и детайлно преустройството на всяко управление, отдел, отделение, практически и настъпателно да го осъществим.

Вие, ако не дълбоко, то конкретно познавате системата или някои направления на работа в МВР, особено в дейността на разузнаването и някои управления от контраразузнавателната дейност. Лично познавате по-голямата част от ръководните кадри – членове на ръководството и на Колегиума, началниците на централните и областните управления.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

16

90

Това са ръководни кадри, преминали през революцията, строителството на социализма и сега активно участвуват в обновителните процеси. Няма да бъде пресилено, ако кажа, че те са истински войници и защитници на социализма и неговото преустройство и на новия курс на партията.

Тази оценка може да се отнесе към комунистите и служителите от всички поколения и всички отряди на министерството.

В заключение искам да Ви уверя, другарю Младенов, във Ваше лице да уверя Политбюро и Централния комитет, че служителите, ръководните кадри на МВР са единни и сплотени около Централния комитет и напълно подкрепят ноемврийските решения на Партията. Всички ние с дълбока убеденост, с политическа зрялост и активност, при най-строго спазване на законите и ленинските норми на живот и дейност, ще воюваме под ръководството на партията за новия политически курс.

Централният комитет може напълно и винаги да вярва и да разчита на тази неизменна преданост към революционното дело на партията.

Благодаря.

Отп. в 1 екз.

Размножено в 55

Пан. : М. Линшгарова

ман. № 1740

Въведен в 1 екз на 02.01.90 г.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 16.10.2011 Експерт *Велич*

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и краят на тоталитаризма

20

Из архивите на

208

Министерство за вътрешните работи
ЦЕНТРАЛЕН РЕГ. ОРГ. УЧИНЕ
Рег. № Т-3712 С.з. № 11
5.12 1989 г.
СОФИЯ

СЕКРЕТНО!

МВР
В. № 2276 С. № 89

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Д Н Е В Е Н Р Е Д

за заседание на Колегиума на МВР, което
ще се проведе на 06.12.1989 г. (сряда)
от 10.00 часа в заседателната зала

Точка първа: Информация за проведените събрания на партийни-
те организации и срещи с партийния актив в ра-
йонната партийна организация на МВР.

Вносител: Ал. Емилов

Точка втора: Предложение за разформироване на шесто управле-
ние – ДС и съображения за създаване на поделе-
ние за защита на социалистическия конституционен
строй.

Вносител: Ант. Мусаков

Изпращаме Ви материалите по т.1 и т.2 за предвари-
телно запознаване.

Отп. в 1 екз.
Изп.: Ат. Радванов
Нап.: Е. Кунева-1711
Доразмн. в 26 екз.

НАЧАЛНИК НА ЦИОУ * МВР
Ген.-лейтенант:
/В. Георгиев/

КРДОПБГДСРБНА
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Дата: 21.12.89 Експерт: 200

2278 (17518)

281

СТРОГО СЕКРЕТНО ОТ ОСОБЕНА ВАЖНОСТ!

МВР
№ 104 Х: 1969 г.
София

л. 21

17518 4.12.89

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРБНА

100P

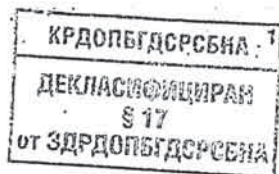
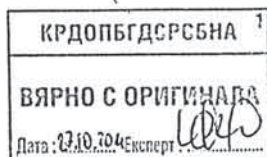
КРДОПБГДСРБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.10.2004 Експерт: [signature]

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: Създаване на Управление за защита на социалистическия конституционен строй и разформироване на Шесто управление ДС на МВР

МВР осъществява преустройство в своята дейност съобразно изискванията на глобалните и националните политически и оперативни реалности. В съответствие с това внася в ЦК на БКП предложение за създаване на Управление за защита на социалистическия конституционен строй и разформироване на Шесто управление ДС.

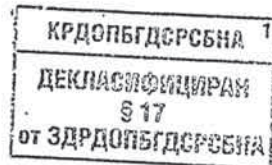
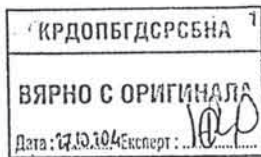
Шесто управление ДС и съответните му подразделения в териториалните поделения на МВР са изградени съгласно Решение "Б" № 9 на Секретариата на ЦК на БКП от 18.11.1967 г. за борба срещу идеологическата диверсия, контрареволуционните, националистическите и други противодържавни прояви в страната. Създаването на това поделение беше обусловено от възникналата в началото на 60-те години политическа и оперативна обстановка. Разузнавателните органи на капиталистическите държави и задграничните подривни центрове разгърнаха активна дейност против НРБ и другите социалистически страни. В основата ѝ беше заложена стратегията за ерозия на социализма отвътре, чрез организиране на масирано враждебно идеологическо въздействие върху различни слоеве на населението, деформиране на техните политически възгледи и постепенно създаване на тази основа на

АНТИСОЦИАЛИСТИЧЕСКИ СИЛИ, СПОСОБНИ ДА ЗАПОЧНАТ БОРБА ЗА ДЕСТАБИЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ДЪРЖАВИ. НА ЗАПАД БЯХА УКРЕПЕНИ СТРУКТУРИТЕ НА ВРАЖЕСКАТА ЕМИГРАЦИЯ И СЪЗДАДЕНИ МОЩНИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ, ПРОПАГАНДНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ, КОИТО ЧРЕЗ СМИ И КАНАЛИТЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ОБМЕН СЕ НАСОЧИХА КЪМ ИДЕОЛОГИЧЕСКО ПРОНИКВАНЕ В СТРАНАТА, ИЗУЧАВАНЕ, ОБРАБОТКА И ПОДТИКВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ АНТИСОЦИАЛИСТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НЕЛЕГАЛНА И ТЕРОРИСТИЧНА, ПРЕДИЗВИКВАНЕ СМУТОВЕ И НЕДОВОЛСТВА СРЕД ЧАСТ ОТ НАСЕЛЕНИЕТО, ГЛАВНО НА ОСНОВАТА НА НАЦИОНАЛИСТИЧЕСКИ И РЕЛИГИОЗНИ ИДЕИ.

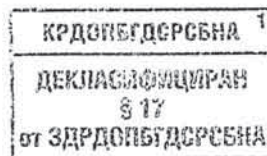
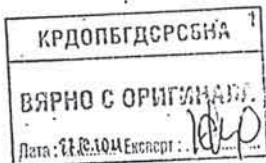
ОРГАНИТЕ НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ НА НРБ И ДРУГИТЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ СТРАНИ БЯХА ИЗПРАВЕНИ ПРЕД НЕОБХОДИМОСТТА ДА АКТИВИЗИРАТ СВОЯТА РАБОТА СРЕЩУ ТАЗИ ОПАСНА ПОДРИВНА ДЕЙНОСТ. ОРГАНИЗАЦИЯТА НА КОНТРАРАЗУЗНАВАТЕЛНАТА РАБОТА СРЕЩУ ИДЕОЛОГИЧЕСКАТА ДИВЕРСИЯ БЕШЕ ВЪЗЛОЖЕНА НА ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ ДС.

ЗА ВРЕМЕТО НА СВОЕТО СЪЩЕСТВУВАНЕ ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ ДС ИЗВЪРШИ ЗНАЧИТЕЛНА РАБОТА ЗА РАЗКРИВАНЕ И НЕУТРАЛИЗИРАНЕ ПОДРИВНАТА ДЕЙНОСТ НА СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ И ЗАДГРАНИЧНИТЕ АНТИБЪЛГАРСКИ ЦЕНТРОВЕ. БЯХА РАЗКРИТИ И ОСУЕТЕНИ: ЗАГОВОРИ СРЕЩУ ЗАКОННОТО ПРАВИТЕЛСТВО, ТЕРОРИСТИЧНИ АКЦИИ И МАСОВИ БЕЗРЕДИЦИ, ПРЕСЕЧЕНА ДЕЙНОСТТА НА РЕДИЦА ЕМИСАРИ НА СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ, ВРАЖЕСКИ ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ, РАЗКРИТИ И ОБЕЗВРЕДЕНИ КАНАЛИ НА ТЕХНИ ВРЪЗКИ В СТРАНАТА. УПРАВЛЕНИЕТО ИМА ПРИНОС В ОПАЗВАНЕТО НА ОБЩЕСТВОТО ОТ ОПИТИТЕ ЗА НЕГОВОТО ИДЕЙНО ЕРОЗИРАНЕ. НАРЕД С ТОВА, В РАБОТАТА НА УПРАВЛЕНИЕТО БЯХА ДОПУСНАТИ НЯКОИ НЕДОСТАТЪЦИ, ОБУСЛОВЕНИ ГЛАВНО ОТ НАЛАГАНОТО МУ В РЕДИЦА СЛУЧАИ РАЗШИРИТЕЛНО ТЪЛКУВАНЕ НА ПОНЯТИЕТО "ПРОТИВОДЪРЖАВНА АГИТАЦИЯ И ПРОПАГАНДА", ЗАЛЕГНАЛО В НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС. ПОРАДИ ТОВА БЯХА ДОПУСНАТИ СЛУЧАИ НА НЕОБОСНОВАНО ОГРАНИЧАВАНЕ ПРАВАТА НА ОТДЕЛНИ ГРАЖДАНИ И НАМЕСА В ДЕЙНОСТТА НА ОРГАНИЗАЦИИ И ИНСТИТУТИ ОТ ДУХОВНАТА СФЕРА.

В съвременните условия на задълбочаване на революционните процеси в социалистическото общество, динамизиране и активизиране на преустройството и разширяване на демокрацията, специалните служби на капиталистическите държави и задграничните подривни центрове пренасят своята дейност срещу НРБ и другите социалистически страни на нова тактическа основа. По своите цели и форми тя придобива характер на непосредствена борба срещу социалистическия конституционен строй, чрез опора върху антисоциалистически сили, стремящи се към непосредствено завладяване на властта. Специалните служби се опитват да създават в страната огнища на социално напрежение, да инспирират антидържавни прояви и масови безредици, да подстрекават враждебни и авантюристично настроени елементи към организирани действия за промяна на социалистическия конституционен строй. Разкрити са настойчиви опити за изграждане в страната на легални и нелегални формирования с антисоциалистическа насоченост, за овладяване на позиции в съществуващите политизирани самодейни сдружения и оказване на пропагандна, материална и друга помощ на членуващите в тях враждебни елементи. Установени са преки контакти главно с бивши репресирани по законен ред, с отделни учени и творци имащи незадоволени политически и професионални амбиции, с дейци на бивши опозиционни партии, с екстремистки настроени българи мюсюлмани, с оглед тяхното подтикване към провеждане на антисоциалистически действия, включително и срещу териториалната цялост на НРБ.

Като се прикриват зад лозунгите на преустройството, антисоциалистически елементи вътре в страната започват политическа борба, стремят се да завоюват обществена популярност, опитват се да се внедрят в актива на политизираните самодейни сдружения, да подтикват членуващи в тях лица към враждебна дейност. Редица от тях се стремят да създадат опозиционни на БКП политически структури,

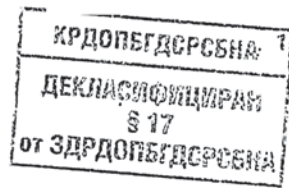
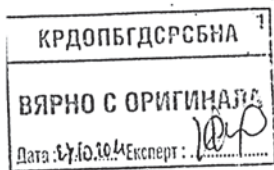

НАСОЧВАЙКИ ГИ КЪМ ДИСКРЕДИТИРАНЕ НА РЪКОВОДНАТА Й РОЛЯ И БОРБА ЗА ВЛАСТ. В ОТДЕЛНИ СЛУЧАИ ТЕ ПРОПОВЯДВАТ НАСИЛСТВЕНА ПРОМЯНА НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯ КОНСТИТУЦИОНЕН СТРОЙ И ПОДСТРЕКАВАТ ГРАЖДАНИТЕ КЪМ МАСОВИ БЕЗРЕДИЦИ И ДРУГИ ГРУПОВИ ЕКСТРЕМИСТКИ ДЕЙСТВИЯ, ВКЛЮЧИТЕЛНО И В СРЕДТЕ НА ИСЛЯМИЗИРАНИТЕ В МИНАЛОТО БЪЛГАРИ,

Забелязва се тенденция и се създават условия за разрастване на организираната престъпност, свързана с посегателствата върху културно-историческите ценности, реда на управление и правосъдието в страната, изразяваща се в корупция и разложение на отделни лица от духовната сфера. Увеличават се опитите за използване против интересите на страната на лица от средите на постоянно пребиваващите у нас чужди граждани по линия на международния културен, научен и образователен обмен.

Изложените обстоятелства изискват от органите на Държавна сигурност да усилят работата си за надеждна защита на социалистическия конституционен строй, законните свободи и права на гражданите и опазването на обществото от подривната дейност на специалните служби, задграничните антибългарски центрове и враждебните елементи в страната.

Политическата и оперативна обстановка и измененията в законодателството налагат преходът от концепцията за борба срещу идеологическата диверсия към концепция за контраразузнавателна дейност за защита на социалистическия конституционен строй и политическите права на човека в гражданското общество. В тази връзка е необходимо създаването на качествено ново направление в работата на ДС. Организацията и координацията на изпълнението на контраразузнавателните функции по това направление да се възложат на ново управление в ДС, с юридически точно определени контраразузнавателни функции и задачи. С цялата си дейност управлението да спомага за реализацията

НА ЛИНИЯТА НА ПАРТИЯТА ЗА РЕВОЛЮЦИОННО ОБНОВЯВАНЕ И ЗАЩИТА ИНТЕРЕСИТЕ НА ОБЩЕСТВОТО И СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ДЪРЖАВА.

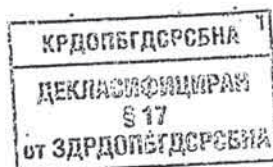
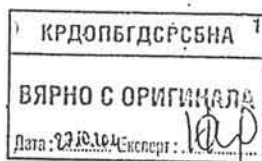
В ОСНОВАТА НА ДЕЙНОСТТА МУ ДА ЗАЛЕГНЕ ИЗСЛЕДВАНЕТО НА КРИМИНОГЕННИТЕ ФАКТОРИ С АНТИКОНСТИТУЦИОНЕН ХАРАКТЕР И ЕФЕКТИВНОТО ПОДПОМАГАНЕ ПРЕВАНТИВНАТА РАБОТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩЕСТВОТО СПРЯМО ТЯХ. ГЛАВНИТЕ УСИЛИЯ ДА СЕ СЪСРЕДОТОЧАТ ВЪРХУ РАЗКРИВАНЕТО, ПРЕДОТВРЯВАНЕТО И ПРЕСИЧАНЕТО НА ЗАМИСЛИТЕ И ДЕЙСТВИЯТА НА СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ НА КАПИТАЛИСТИЧЕСКИТЕ СТРАНИ, ЗАДГРАНИЧНИТЕ ПОДРИВНИ ЦЕНТРОВЕ, А ТАКА СЪЩО И НА АНТИСОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ ВРАЖДЕБНИ ЕЛЕМЕНТИ В СТРАНАТА ПО СЛЕДНИТЕ ОСНОВНИ ЛИНИИ:

- Опазване на социалистическия конституционен строй от опити за дестабилизиране и насилствена промяна чрез организиране на масови безредици, бунтове, терористични актове, изграждане на нелегални групи и други действия, призоваващи към обществено-опасни прояви, включително и чрез анонимна подстрекателска дейност.

- Защита от провеждане на антиконституционна дейност срещу националното единство и териториалната цялост на социалистическата държава, както и против посегателства върху политическите права на гражданите, осъществявани под прикритието на етнически, расови и религиозни платформи.

- РАБОТА СРЕЩУ НАМЕРЕНИЯ И ОПИТИ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ТЕРИТОРИАЛНАТА НА СТРАНАТА И ВЪН ОТ НЕЯ НА ПОЛИТИЧЕСКИ И ОБЩЕСТВЕНИ СТРУКТУРИ С АНТИКОНСТИТУЦИОННА НАСОЧЕНОСТ, ЗА ПРОНИКВАНЕ В ПОЛИТИЗИРАНИТЕ САМОДЕЙНИ СДРУЖЕНИЯ В ОБЩЕСТВЕНИ И ДЪРЖАВНИ СТРУКТУРИ С ЦЕЛ АНТИСОЦИАЛИСТИЧЕСКОТО ИМ ОРИЕНТИРАНЕ, ЗА ПОДТИКВАНЕ НА ЛИЦА И ГРУПИ КЪМ БОРБА ЗА ВЛАСТ, НАСОЧЕНА ИЗВЪН РАМКИТЕ НА СОЦИАЛИЗМА.

- РАБОТА СРЕЩУ ИЗВЪРШВАНЕТО НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО НА СТРАНАТА, КОРУМПИРАНЕТО И РАЗЛАГАНЕТО НА ЛИЦА ОТ ДУХОВНАТА СФЕРА, КАКТО И НА ДРУГИ ПРЕСТЪП-

1/6

6

Вар

кия обществен строй и правов ред;

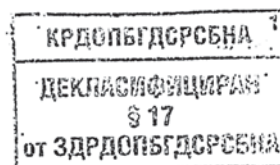
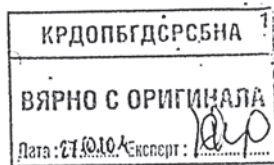
- Защита срещу подтикване и въвличане в антиконституционна дейност на лица от средите на чуждестранните граждани, пребиваващи в НРБ по линия на международния културен, научен, образователен, икуменически, спортен и младежки обмен.

Управлението за защита на социалистическия конституционен строй да се освободи от функциите за контраразузнавателно обезпечаване на обекти от духовната сфера и да премине към линейна организация на контраразузнавателната дейност. По този начин ще се премахнат възможностите за разширително тълкуване на компетенциите на управлението и ангажирането му с несвойствени задачи от идеологически, политически и административен характер, създаващо условия за намеса и специфичен надзор над някои социални среди, организации и ведомства.

Особено внимание да се отделя за увеличаване хуманната и презантивна насоченост на работата, изразяваща се в съществено нарастване ролята на профилактичната дейност чрез политически методи, за сметка на намаляването на принудителните мерки. Дейността на управлението да бъде насочена към разкриването и въздействието върху причините и условията способстващи за зараждането и извършването на антиконституционните прояви, тяхното своевременно неутрализиране и недопускане прерастването им в престъпление срещу сигурността на страната. В случаите на осъществяване на такива престъпления превенцията да се съчетава с твърди и решителни законосъобразни мерки. При провеждане на контраразузнавателната дейност, на законна основа да се използва целия арсенал от гласни и негласни форми, методи и средства на работа на Държавна сигурност.

В работата на управлението значително да се разшири роля-

на икономическата и външната обработка на оператив-

НИТЕ ДАННИ, ИЗГОТВЯНЕ НА ТЕКУЩИ СИТУАЦИОННИ И ПРОГНОСТИЧНИ АНАЛИЗИ И ОЦЕНКИ, ЗА ПРЕДЛАГАНЕ НА ЕФЕКТИВНИ МЕРКИ, С ЦЕЛ ОЗДРАВЯВАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ И ОБЩЕСТВЕН ЖИВОТ.

Новото управление да действа като самостоятелно управление на МВР. В работата си то стриктно да се ръководи от върховенството на Конституцията, Наказателния кодекс, действащото законодателство и тенденциите на тяхното усъвършенствуване.

В своята контраразузнавателна дейност управлението да се стреми към разширяване опората върху обществеността, чрез последователно и широко развитие на връзките с трудовите колективи и обществени организации, с цялото гражданско общество, за осигуряване на необходимата обществена приемливост и подкрепа, гласност и ефективност на работата.

Управлението да извършва контраразузнавателна работа в тясно взаимодействие с другите подразделения на ДС, като изпълнява координираща и направляваща роля по своите линии на дейност.

Във връзка с гореизложеното, предлагам, ако Политбюро на ЦК на БКП счете за целесъобразно:

- да се изгради ново управление на Държавна сигурност в МВР, което да изпълнява контраразузнавателни задачи по защита на социалистическия конституционен строй на НРБ, като за целта Министерския съвет приеме съответно постановление;

- да разформирова Шесто управление ДС.

фронтонише в 26 сиз

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ:
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР:

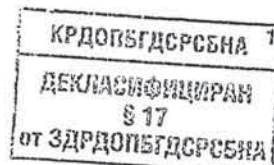
/Г. ТАНЕВ/

МВР
 III СТОЛЕТНО ПЪТНИК
 Рег. № 13361
 10 4 XII 1989 г.
 София

2280 1-12-89

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ПРОЕКТ!

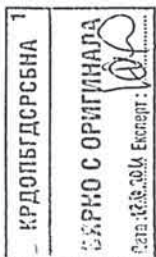

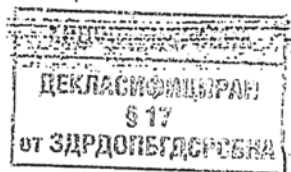
17520 4. 12 89

РЕШЕНИЕ НА КОЛЕГИУМА НА МВР

Политическата и оперативна обстановка в света бързо се променя под влиянието на новото политическо мислене и процесите на преустройство в социалистическите страни. Ноемврийските и декемврийския пленуми на ЦК на БКП от 1989 г. сложиха началото на бурно революционно обновление във всички сфери на живот на страната, изведоха я от изолация, приведоха в движение широките народни маси, направиха реално участието им в решаването съдбините на НРБ. Отстоявайки неотклонно социалистическия път на развитие, партията и правителството поставят в центъра на вниманието си създаването на благоприятни икономически, политически, идеологически и социални предпоставки за качествено ново осъществяване възможности на социализма за разкриване и реализиране на творческия потенциал на човека

Динамизирането и активизирането на демократичните процеси, разширяването на гласността, задълбочаването на политическите и икономическите реформи, привеждането на правовите основи на гражданското общество в съответствие с международните и вътрешни реалности и договорености, позволяват да се издигнат на преден план хуманистичните принципи, да се създадат надеждни гаранции за защита правата и

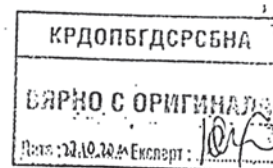
2

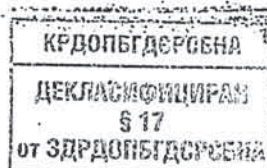
интересите на гражданите и решително да се пристъпи към изграждането на цивилизована социалистическа държава.

Наред с това, преустройството протича противоречиво и се развива в сложна политическа обстановка, не е еднозначно отношението към него вън и вътре в страната.

Стремехът към разведряване, разоръжаване и мир, към търсене на различни решения на проблемите в съвременния свят се съпровожда с непрекъснати опити на антисоциалистически сили да запазят линията на конфронтация и напрежение, да провеждат диференциран икономически, политически и идеологически натиск за дестабилизиране и отслабване на социализма. Вътре в страната революционните преобразования се извършват в условията на сериозни трудности от икономически и идеологически характер. Липсата на значими резултати от икономиката, политиката и духовната реформи, стоковия дефицит и трудностите в снабдяването неизбежно предизвикват социално напрежение и водят до политизация на гражданското общество, до активизиране на социалните сили в т.ч. до раздвигане и премиване в настъпление на враждебни на социалистическа България лица и организации.

На тази основа се зараждат явления, като засиления политически интерес на гражданите към преустройство, към съдбата на социализма, желанието на все повече хора да участват в обществените дискусии и в живота на обществените структури. Тези явления са насочени към ускоряване на преустройствените процеси и бързо преодоляване на натрупаните деформации.

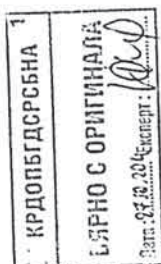

3

Придобитата от нас информация и анализът на оперативната обстановка доказва, че враждебни на социализма сили се опитват да се възползват от новата политическа обстановка и се стремят да отклонят преустройството от социалистическия път, да диктуват свои политически и икономически условия и да подчинят социалистическите държави на своята политика с цел реставриране на капитализма. За реализирането на тези планове все по-активна и широка е намесата на специалните служби и задграничните подривни центрове. Те постоянно изследват и анализират обстановката, предприемат опити да инспирират в страната огнища на социално напрежение, да формират и консолидират антисоциалистически сили, да ги насочват към борба за властта с цел промяна на конституционния строй. Усилват се атаките срещу партията, целящи създаване недоверие към способността ѝ да управлява държавата в новите условия.

На съвременния етап са нужни нови подходи към организацията на работа на ОДС за надеждно обезпечаване на социалистическия конституционен строй и правата на гражданите. Протичащите в страната радикални преобразования, изменяния се климат в международните отношения, изграждането на социалистическа правова държава, обновяването на стратегията и тактиката на специалните служби, диктуват необходимостта да се премине към коренно нова концепция в дейността на ОДС – от борба с идеологическата диверсия към защита на социалистическия конституционен строй. При това следва критически да се осмисли и оцени миналия опит на ОДС като цяло и в частност – опита на работата на ОБ управление ДС. Шесто управление е решавало задачите в съответствие с конкретната историческа обстановка

КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРА
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

4 221
 [Signature]

и подходите към проблемите на класовата борба, към взаимоотношенията между капитализма и социализма в политическата и идеологическа системи. Шесто управление е действало в съответствие със съществуващото законодателство и е внесло своя принос в обезпечаване на държавната сигурност на НРБ.

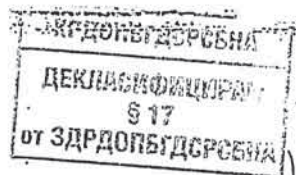
В същото време е необходимо да се отбележи, че в работата на управлението бяха допуснати някои недостатъци, обусловени главно от налаганото в редица случаи разширително тълкуване на понятието "Противодържавна агитация и пропаганда" залегнало в Наказателния кодекс. Поради това бяха допуснати случаи на необосновано ограничаване правата на отделни граждани и намеса в организации и ведомства от духовната сфера.

Преминаването към нова концепция за дейността на органите на Държавна сигурност се налага от пряката заплаха срещу прокламираните в конституцията социалистически обществени отношения, от необходимостта да се защитят националното единство и териториалната цялост на страната, от изискванията за нов подход към опазването на политическите права и свободи на гражданите, към гарантирането необратимостта на обновителните процеси.

Защитата на конституционния строй е общоправна и общодържавна задача, решаването на която е конституционно задължение на всички държавни органи, самоуправляващите се стопански и териториални организации, на широката социалистическа общественост, на всеки български гражданин.

Мястото на ОДС в решаването ѝ се определя от техните правомощия и компетенции, определени от Конституцията и законите на НРБ. Съгласно тези правомощия те са длъжни да

КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРА
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

5

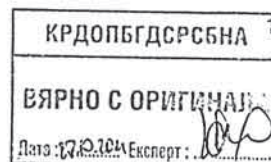
разкриват и пресичат подривните антиконституционни действия, насочени към ликвидиране на обществения строй и социалистическата държава, да съдействуват за нормално функциониране на конституционните структури на гражданското общество, на държавната власт и на политическата и правна система.

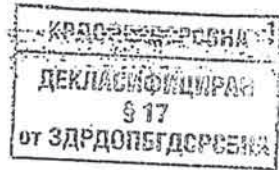
ЦК на БКП и МС на НРБ са приели решение за създаване в ДС на МВР качествено ново направление на контраразузнавателната работа, защита на социалистическия конституционен строй и произтичащите от него основни свободи и права на гражданите от подривните действия на специалните служби, задграничните центрове и антисоциалистическите елементи в страната. Изпълнението на задачите на организацията и координацията на работата по това направление е възложена на създаденото в структурата на ДС Управление за защита на социалистическия конституционен строй /Управление "К"/ и съответните негови подразделения в териториалните органи на ДС.

В тази връзка Колегията

РЕШИ:

1. Целият ръководен и оперативен състав на ДС да разглежда задачите по защита на социалистическия конституционен строй и основните свободи и права на гражданите от посегателствата на империалистическите специални служби и враждебните елементи в страната като една от главните насоки на дейността на ОДС. Всички централни и териториални подразделения да подчинят работата си на това направление за: разкриването, предотвратяването и пресичането на замислите и действия

6

та на специалните служби и подривните центрове на капиталистическите страни, както и на враждебни елементи в страната:

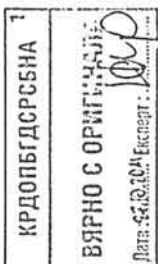
- да организират масови безредици, бунтове, терористични актове, изграждане на нелегални групи и друга престъпна дейност с терористична насоченост, за насилствено сваляне на конституционната власт в държавата;

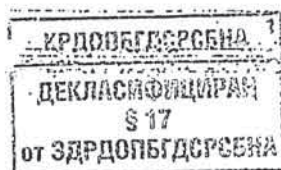
- да организират провеждането на антиконституционна дейност срещу националното единство и териториалната цялост на социалистическата държава, както и против политическите свободи и права на гражданите, осъществявана под прикритието на етнически, расови и религиозни платформи;

- да създават на територията на страната и вън от нея враждебни на социалистическия конституционен строй организации и движения, да провеждат с подобни цели в политизираните самодейни сдружения, в обществените и държавни структури в духовната сфера; да подтикват и подпомагат борба за власт, насочена извън рамките на социализма;

- да организират извършването на престъпления, свързани с културно-историческото наследство в страната, корумпирането и разлагането на лица от духовната сфера, както и на други престъпления засягащи правата на гражданите и дискредитиращи социалистическия строй и правов ред.

Контраразузнавателната работа за защита на социалистическия конституционен строй и основните свободи и права на гражданите, да се изгражда на линеен принцип в центъра и областните управления, съобразно спецификата на оперативната обстановка. Главното ѝ съдържание да стане предотвратяването на държавните престъпления, разкриване, оценка и неутрализация

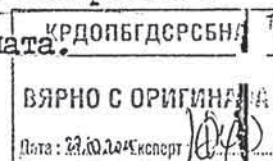
7

на причините, които ги пораждат. При провеждането на всички агентурно-оперативни и технически мероприятия строго да се спазва социалистическата законност, правата и интересите на гражданите.

Да се предприемат конкретни мерки за преустройство на агентурно-оперативната работа, с цел осъществяване на такава разстановка на силите и средствата, която да позволява най-ефективно решаване на посочените задачи в условията на новата политическа и агентурно-оперативна обстановка.

При осъществяване на контраразузнавателната дейност за защита на социалистическия конституционен строй органите на ДС да се опират на широки връзки с обществеността, да развиват и укрепват контактите с държавните и обществени органи, с ведомствата, предприятията, учрежденията, с творческите и научни съзвизии, с трудовите колективи.

2. Подразделенията на централните и териториални подразделения да насочат основните си усилия за активизиране на работата по разкриване и пресичане подривната дейност на специалните служби на империалистическите държави и използваните от тях центрове. Да се усили дейността за проникване в специалните служби, подривните центрове и в тяхната агентурна мрежа. Да се вземат необходимите мерки за разкриване и прекъсване каналите за връзка с антисоциалистическите елементи в страната за овладяване и разрушаване механизмите на тяхното взаимодействие. Да не се допускат безконтролни и безнаказани действия на специалните служби, насочени към оказване на материална и друга помощ на враждебните лица и групи в страната.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ЮР

8

923

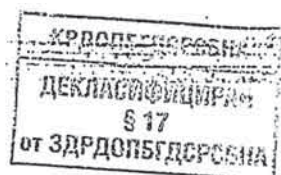
Да се мобилизират усилията за недопускане създаването и дейност на организирани антиконституционни структури водещи политическа борба и целящи ликвидиране на социалистическия държавен и обществен строй. Решително да се пресичат опитите на специалните служби да консолидират антисоциалистическите групи и елементи в организирана опозиция. Да се сричат замислите им за проникване в политизираните самодейни сдружения, в обществените организации, в средите на работническата класа, интелегенцията, младежта, военнослужещите, с цел разширяване мащабите и социалната база на подривната дейност на специалните служби. В строго съответствие със законите на страната да се документират и пресичат конкретните антиконституционни действия.

3. Ръководния и оперативен състав на Управление "К" в центъра, областните и общински управления да обезпечават ефективна контраразузнавателна дейност по разкриване и пресичане подривните планове и действия, извършвани от западните специални служби и подривни центрове и враждебните елементи в страната, и насочени срещу националното единство на народа и териториална цялост на НРБ. Особено внимание да се обръща за недопускане създаването на организации, целящи извършването на подривни действия с антиконституционна насоченост в средите на излямпаните в миналото българи.

В работата по това направление органите на ДС да се ръководят строго от политиката на БКП по националния въпрос. Специално внимание да се обръща върху диференцирания подход за отграничаване на националните и етнически интереси от националистическите и шовинистически деформации, върху

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 22.10.84 Експерт: [signature]

Историческите на ДС

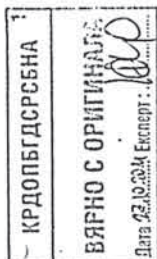
9

отстояването на хуманизма и зачитането на етническите традиции в рамките на българската народност.

4. Управление "К", областните и общински управления да вземат необходимите мерки за разкриване, предотвратяване и пресичане опитите на специалните служби, задграничните клерикални и други подривни центрове и враждебните елементи в страната да инспирират и организират антиконституционна дейност в средите на вярващите български граждани. Да се подпомага религиозната политика на социалистическата държава и създават гаранции за недопускане противопоставянето ѝ на обновителните процеси в рамките на социалистическия избор.

5. Управление "К", областните и общинските управления да организират и направляват контраразузнавателната дейност и осъществяват конкретна агентурно-сперативна работа за разкриване, предотвратяване и пресичане на терористически замисли и действия на специалните служби, задгранични подривни центрове, международните терористически организации. Да разкриват и разобличават опити за изпращане в страната на терористи и извършване на терористически акции, за създаване терористични мрежи, бази и канали на територията на НРБ, които да се използват срещу нея и други държави.

Да се обезпечи своевременно разкриване и предотвратяване създаването на терористични групи и осъществяването на терористични намерения от враждебни елементи в страната. Да не се допусне вземането на заложници, отвличането и завладяването на въздушни и морски съдове и други превозни средства с цел бягство зад граница и други политически цели, по най-решителен начин да се пресечат действия от този род. Да

КРДОПБГДРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 ОТ ЗДРДОПБГДРСБНА

10

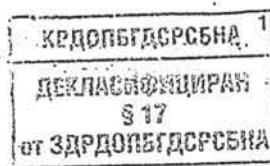
се разкриват и с цялата строгост на закона пресичат опити за производство и снабдяване с оръжие, с взривни и отровни вещества, предназначени за незаконна употреба. Да се усъвършенствува работата по анонимните документи с терористични заплахи.

Да се предприемат всички възможни законосъобразни мерки за предотвратяване и локализация на масови безредици и други общественоопасни действия от масов порядък, имащи ант конституционен и незаконен характер. Основните усилия да се насочат за разкриване подстрекателите и организаторите, лица имащи намерения да извършват провокации, включително и чрез използване на оръжие, взривни и токсични вещества, лица издигащи антиконституционни искания. Спрямо всички тези лица да се прилагат законосъобразни и предимно профилактични мерки, като не се допуска да се създават условия за опасно настройване и разрастване общественоопасната дейност на участниците в масовите безредици.

6. Управление "К", областните и общински управления да организират ефективна контраразузнавателна дейност, по каналите на подривната дейност, провеждана по линия на международния, обществен, културен, научен, младежки, спортен и икументически обмен. Да се вземат мерки за създаване на агентурни позиции в организацията, централите и фирмите, организирани такава дейност на чужда и наша територия, с оглед недопускане специалните служби и вражески центрове да обработват и въвлечат български граждани в антиконституционна дейност и да увредят интересите на социалистическата държава в духовната сфера, да дискредитират нейната международна политика.

КРДОПБГДРСБНА
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дато: 02.10.1984 Екземпляр: 10

Историческите на ДС

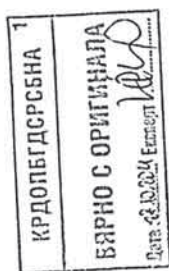
11
[Handwritten signature]

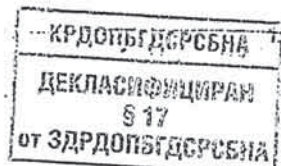
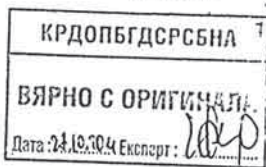
7. Управление "К", областните и общински управления да активизират работата за недопускане престъпни посегателства срещу културно-историческото наследство на страната. Да се разкриват и пресичат опитите за изграждане на организирани престъпни групировки от чужди и наши граждани, оперативно да се контролират каналите и връзките им вън и вътре от страната.

Своевременно да се разкриват и пресичат престъпленията против реда на управлението и правосъдието, против правата на гражданите, случаите на корупция на лица от духовната сфера и други действия, които водят до нарушения на законите, дискредитиране на социалистическата държава и политиката за обновление на обществото.

8. При организиране и провеждане на контраразузнавателната работа за защита на социалистическия конституционен строй да се използва целият арсенал от оперативни сили и средства. Да се предприемат мерки за творческо търсене и използване на нови методи за оперативно разкриване и престъпане подривната дейност, насочена срещу социалистическия обществен и държавен строй. Управление "К", областните и общински управления да съблюдават принципите на приемственост и да използват натрупания опит, като в същото време решително се отказват от шаблона, традиционализма и стереотипите, водещи до деформации в контраразузнавателната дейност и обществена неприемливост спрямо дейността на ОДС. Да се повишава конспирацията в работата.

Особено внимание да се отдели на изграждането на качествен и надежден агентурен апарат по линиите на Управление "К", който остава основното средство на контраразузнавателната дейност. Внимателно и задълбочено да се изучават

12
[Signature]

оперативните възможности на всеки негласен източник, да се определят пътищата за неговото конкретно използване в работата по основните направления на дейност. Решително да се освобождават негласни сътрудници, които са се компрометирали проявяват елементи на двуличие, политическо хамелеонство, съзнателно нарушават нравствените и етническите норми, умишлено проявяват необективност, използват връзките с органите за получаване облаги. Да се предприемат мерки за незабавно придобиване на агенти с ефективни оперативни възможности в интересувашите ОДС среди по каналите за международен обмен, в националистическите и религиозни общности, с позиции в институции и зена, които ще им дават възможности за влияние и профилактични действия върху лица и обществени групи.

Да се усилюва работата за политическото и правно възпитание на агентурния апарат. Да се изградят у тях качества и умения за правилна оценка на политическите и обществени процеси, факторите влияещи върху развитието им. Да се възпитават способности за разкриване дейността на противника, неговите форми, средства и методи на работа. Агентите да се възпитават да отличават противоправните действия от добронамерените и честни постъпки на лица, вярващи в преустройството

9. Управление "К", областните и общински управления, да дават главно предимство и издигат непрекъснато равнището на профилактичната работа, като ефективно средство за защита на социалистическия конституционен строй. Чрез нея да се повишава политическата обиделност и правна култура на гражданите, да се възпитава култура, етичност и зрялост при участието им в обществените прояви, нетършимост към отрица-

Историческите на ДС

КРДОПБГДСРБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

13

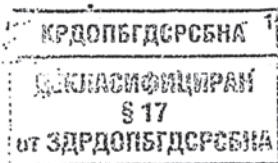
телните явления, политическата демагогия и мимикрия на екстремистки и авантюристично настроени лица. Чрез профилактиката гражданите да се включват най-активно в защитата на социалистическия конституционен строй, народните и държавни интереси.

Да се преосмислят и преоценят подходите и обновят формите и методите за извършването на профилактичната дейност. Да се търсят и развиват такива методи за политико-възпитателно въздействие върху лицата, обект на контраразузнавателна дейност, които най-ефективно могат да доведат до отклоняването им от дейност с антиобществена и антидържавна насоченост. Да се отдели особено голямо внимание върху негласни форми и методи за провеждане на профилактика, чрез агентурата и ДД. Профилактирането чрез беседи от ОДС да става в краен случай-след всестранно юридическо и оперативно обосноваване.

Да се преустроят формите и методите за обща профилактика, като по-широко се търси помощта и въздействието на обществеността и трудовите колективи. По-активно да се използват за профилактични цели средствата за масова информация и пропаганда. За целта Управление "К" да създаде свой актив от професионално подготвени и политически зрели журналисти и публицисти. Чрез тях да се подготвят и публикуват в страната и зад граница материали, правилно отразяващи работата на управление "К" и МБФ, с цел оказване на положително влияние върху общественото мнение и заздравяване на политическата обстановка в страната.

В дейността на ОДС по защита на социалистическия конституционен строй по-широко да се използва гласността. При строго съблюдаване на принципите на конспирацията по-ак-

КРДОПБГДСРБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дан: 13.10.1964. Експерт: [подпис]

23

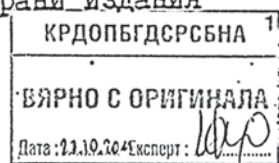
14

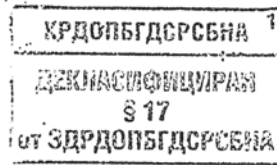
тивно да се отива на контакти с трудещите се, да се практикува излизане на ръководния и оперативен състав с беседи в различни учреждения, предприятия, ведомства, организации, пред самодейни сдружения и др. Чрез това да се съдействува на партията за решаване на най-важните задачи на преустройството – формиране на здраво обществено съзнание, патриотизъм и високи стимули за обществено полезна дейност.

10. Във всички поделения на ДС да се усъвършенствува информационно-аналитичната дейност като един от най-важните методи за решаване на задачите на защита на социалистическия конституционен строй. За целта значително внимание да се обърне върху издигане професионалното равнище по това направление на целия оперативен състав.

На основата на задълбочени аналитични изследвания да се осигури подготовката на съвременна, пълна, точна и качествена информация за ползуване от партийните и държавни органи относно замислите и действията на специалните служби и антисоциалистическите елементи, за новите тенденции в агентурно-оперативната обстановка, за негативните процеси с отрицателно влияние върху преустройството.

Информационно-аналитичната и прогностична дейност да се опира по-широко на резултати от социологическите изследвания, на оперативната наука, на участието на учени обществоведа. Да се обърне внимание за постоянно изучаване на всички материали, свързани с дейността на специалните служби, подривните центрове и някои западни научни институти които се публикуват в масовите и специализирани издания в чужбина.

232

15

11. Колегиумът на МВР възлага на:

– Управление "Кадри" и Управление "К" в _____ срок да подготвят шатно разписание, в което да определят структурата и функционалните задължения на подразделенията му в центъра и на места.

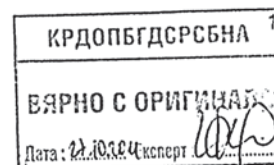
– Управление "Кадри", Управление "К" и ВИ "Т. Димитров" да преобразуват съществуващата катедра по VI дисциплина "Борба с идеологическата диверсия" в катедра "Защита на социалистическия конституционен строй".

В _____ срок да се обнови програмата на катедрата, тематичните планове, с оглед обезпечаване обучението по новата дисциплина. Да се преустанови използването в учебния процес на материалите, несъответстващи на новото направление. Да се задължи преподавателския и научен състав на катедрата да подготви нови учебни планове и материали. Управление "К" да окаже помощ за преустройство на научната и изследователска дейност, подготовката на аспирантите, издаването на пособия и пр.

– Управление "Кадри" да направи съответните корективи на плановете за специална подготовка, без откъсване от работа,

– Управление "ТБИ" и отдел "Финансов" да извършат необходимите промени по финансовото и материално осигуряване работата на управление "К".

фотомашини в Лекз

233

БЪЛГАРСКА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
РАЙОНЕН КОМИТЕТ ПРИ МВР

№ ВР	2182	5.12.89
Вх. №		

18141 4.12 89

ПРЕДЛОЖЕНИЯ, ВЪПРОСИ, МНЕНИЯ,
НАПРАВЕНИ НА СЪБРАНИЯТА НА ППО И СЪВЕЩАНИЯТА
С АКТИВА НА ПОДЕЛЕНИЯТА

КЪМ РЪКОВОДСТВОТО НА МИНИСТЕРСТВОТО

под. 72900

1. Какво е мястото на служителя на ДС като политическа фигура в целия този процес? Какво да правим? нека да обменим мисли, дайте да говорим за това. Това за нас е изключително важно.
2. Разработва ли се концепция за бъдещето на нашите органи и как ще действуват тези органи? Да не изпуснем момента.
3. В Пловдив на милицията са давани указания за разгонване на тълпата. Ролята на милицията е само охрана. Къде е бил началникът на областното управление? Кой е дал такова нареждане за разпръксване на митинга. Ето как спада и без това ниското доверие, което има към органите на милицията. Излиза секретарят на Областния комитет на партията и заявява: "На моя отговорност продължаваме митинга". Това според мен е сриване ролята на органите против процеса на преустройството. Каква е оценката за поведението на органите на МВР в Пловдив.

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 17.10.89 С. Сперг

4. МВР в този момент, в тази обстановка, когато неформалите се обединяват, с две появявания на Орманков не може да се създаде необходимия образ на министерството. Трябва да се мисли за нови гъвкави форми за обработка на общественото мнение. Свобода да има, да говорим с правото на грешки даже, кръгли маси, статии и даже нещо от историята на ПГУ, за да изградим авторитет на органите.

5. Орманков да се подмени.

6. Строг режим на командировките с цел пресичане изтичането на валута.

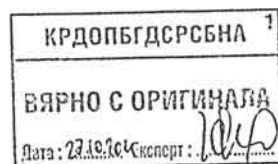
7. При навършването на пенсионна възраст всички без изключение да бъдат пенсионирани.

8. Срещу органите на МВР се отправят множество нападки, накърнен е престижа и авторитета им. Очевидно е, че отдел "пропаганда" при МВР досега не е изпълнил по най-добрия начин своите задачи и предназначения. Във връзка с горното предлагам да се разработят мерки за решително издигане ролята, мястото и авторитета на МВР.

9. МВР би следвало да бъде отворена към обществото система и да взема бързи мерки за защита на авторитета си. Да се реагира активно чрез средствата за масова информация. Говорителят на МВР следва да бъде човек с качества, известен и популярен сред обществеността.

10. Да се раздели ДС от НМ предвид спецификата на задачите, които изпълняват.

11. Да се разработят правни гаранции за недопускане манипулиране органите на МВР.

12. Ръководителят на външнополитическото разузнаване да бъде представен в състава на ЦК на БКП.

13. МВР следва да прецизира кадровата си политика. Да се вземат своевременни мерки за отстраняване на корумпираните служители и тези без качества.

14. Ръководството на МВР, съвместно с ЦК на БКП и Народното събрание да разработи алтернативни варианти за противодействие на законна основа в случай на провокационни действия от страна на българите-мюсюлмани и неформалните групи.

15. Изказването на др. министър на пленума на ЦК на БКП от 16.11.т.г. не прозвуча убедително. Остава впечатление, че министърът се дистанцира от ведомството, което ръководи.

16. Да се разгледа Закона за Народната милиция – правата на милиционера на улицата.

17. Служителите на УБО да не получават по-високо възнаграждение от останалите служители.

18. Да се отдели ДС структурно от другите отряди в МВР и да се проведе разяснителна работа кой и какви задачи е изпълнявал.

19. Да не се допусне да се удари по авторитета на органите на сигурността.

20. Нашият министър е вече близо една година на този пост, но аз не съм го видял. Определено считам, че това не е хубав стил на работа.

21. Да се проведе среща на Политбюро с целия състав на българското разузнаване.

22. При атестирането на ръководния състав да се има предвид мнението на служителите, изразено чрез анкетиране.

КРДОПБГДСРБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 17.10.78 Исперт:

23. Срочно да се реорганизира отдел "Пропаганда"-МВР и се определи нов говорител.

24. Да се поискат доказателства от обвиняващите МВР, а ако не могат да се представят, то на лицата да се потърси най-строга отговорност, независимо от ранг и обществено положение.

25. На току-що образуваната партийно-правителствена комисия с председател Андрей Луканов да се дадат от МВР всички материали, с които се разполага, уличаващи в корупция и злоупотреба със служебното положение редица "представители" на творческата интелигенция - активни ласкатели и ълюдолизци на бивши партийни и държавни величия.

26. Милицията може да мине на подчинение към съветите, но по силата на режима народа има резерви към нея.

27. Органите на МВР да организират пропаганден отдел, който да покаже на обществеността успехите на органите за сигурност по отношение на външния и вътрешен враг.

28. Другарите от ръководството на МВР да преценят доколко е целесъобразно съществуването на формулировките "политизират криминален контингент".

29. Да се преразгледа съществуващата система за посещение на служителите на ДС от едно поделение в друго и по-конкретно въведената пропускателна система за служители и леки автомобили по служебни въпроси.

30. Предлага се на ръководството на МВР да обсъди становище по отношение критиките отправени към органите на министерството, като разбира се не се подминават някои слабости ... и чрез средствата за масова информация да обяви това становище пред гражданите.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 22.10.84 Експерт: [подпис]

5

31. Да се прецени целесъобразно ли е съвместното съществуване в едно ведомство на органите на ДС и НМ. Целесъобразно ли е противопожарната охрана да остане в МВР, дали е необходимо ПГУ да остане в МВР? По тези има световен опит и ние можем и трябва да се поучим от него.

32. Във връзка с направеното по-горе предложение, отнасящо се до доверието към служителите на ДС се допълва следното:

Да се даде възможност на служителите на ДС в т.ч. на служителите от системата на "Кадри" да влизат със служебните си карти, които имат червена лента в поделенията, които са извън сградата на министерството с изключение на под. 72900, под. 72010 и под. 56020 за изпълнение на служебните си задължения.

33. Да не се отказват справки за оперативните работници от "Кадри" на под. 72900 от поделенията 56020 и отдел Загранични паспорти, както и да им се изпращат с оперативната поща или поискване архивните дела от под. 72110.

34. Предлага се да се обмисли не е ли целесъобразно да се отдели ДС от НМ.

35. Да се обмисли целесъобразността за отделяне на разузнавателното управление като самостоятелна единица към Министерския съвет, както е в някои други страни.

ПОДЕЛЕНИЕ 72500

1. Да се дадат по-големи свободи на нашите органи, касаещи правата на човека (защо е възможно член на неформална група да обиколи целия свят, а за военнослужещите има ограничения).

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.02.04 Експерт: [подпис]

2. Да се даде гласност на заплатите на служителите от МВР, съпоставени със заплатите и доходите на другите слоеве от обществото.

ПОДЕЛЕНИЕ 72400

1. Да се потърси отговорност от онези ръководители, които са поставяли несвойствени задачи на отдела (първи отдел) свързани с цензуриране на творчеството.

2. За да няма в бъдеще обвинения към Държавна сигурност и НМ Министерът на МВР да се отчита редовно пред Народното събрание.

3. Да се съкратят офицерските длъжности на служителите от в. "Антени" и "Левски-Спартак", а така също и в някои вътрешни звена на министерството.

4. Да не се преминава в отбрана от страна на МВР. Да имаме говорител за огласяване на нашите действия и защита на органите.

5. Създадено е огромно Министерство на вътрешните работи с различни и с разнопосочна дейност отряди. Да се прецени отделянето на ДС като самостоятелна структура, така както е в СССР.

6. Рязко да се подобри дейността на отдел "Пропаганда"-МВР.

7. На предишни партийни събрания бе предложено УБО да излезе от системата на МВР и да се прецени целесъобразността от неговото съществуване. Отговор няма, а би трябвало да се получи.

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Дата: 27.10.88 Експерт: [подпис]

239

7

8. Органите на ДС за в бъдеще да бъдат подчинени на Народното събрание и правителството. Това следва да се регламентира със закон.

9. Много е важно - своевременна промяна в правната система и преди всичко правно тълкуване на някои понятия (например антисоциалистическа дейност)... Ще се занимаваме ли с лица, които и пропагандират свалянето на властта.

... Необходимо е да се възложи на ВМ "Г. Димитров", съвместно с други институти да разработи този въпрос.

10. Да се назначи комисия за да се види дали има излишни служби в нашата система.

11. Кой разпореди на 26 октомври на министъра на вътрешните работи да направим това, което стана пред "Кристал"?

12. В немалко случаи се получава така, че подадената информация от Шесто управление обработвайки се в ЦИОУ достига до висшето ръководство в изкривен вид.

13. В момента системата "Искра" работи сама за себе си и не изпълнява функциите, които са ѝ възложени. Моето предложение е тя да се премахне.

14. Разбирам кратките срокове, в които Шесто управление трябва да се преустрои, но мисля, че времето е кратко и едва ли ще може за толкова време да се вземе най-правилното и точно решение. Съответното управление на КГБ в СССР е работило по новата структура в продължение на 6 месеца. При тях например трудът на оперативния работник и работника от информационно-аналитичния отдел се заплаща еднакво. На мнение съм, че и при нас трябва да бъде така. Още повече в новите условия работата на анализатора може да бъде сравнена с тази на научния работник.

КРДОПБГДСРСБНА
БЯРНО С ОРИГИНАЛ
Дата 22.10.70 Експерт <i>[Signature]</i>

15. В малката сграда на "Гурко" до този момент няма включено парно и е почти невъзможно да се работи.

16. Да се спазва стриктно партийната дисциплина при подаването на информацията до висшестоящите органи. Да няма изкривявания и лакировка, а който нарушава това да му се търси строга отговорност.

под. 56000

1. Над 65% от служителите в поделението са със социално значими заболявания, а те не се получават от големи заплати, преяждане и спокоен живот.

2. Докога в МВР ще продължава удостояването на АБПФК. Да се преразгледат основанията за удостояване с това звание в рамките на министерството през последните 5-10 години.

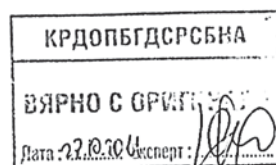
3. Наложително е с оглед спазване реда и законността в МВР да се възстанови ведомствения контрол върху автотранспорта.

4. Да се потърси отговорност на тези ръководители и служители от МВР, които превишавайки правата си, са подронили авторитета на органите пред народа и решенията да се публикуват в печата (Целта е да се разграничат от преобладаващото мнозинство от честни служители.

5. Да не се смесват военната дисциплина и командно-административните методи на управление.

6. Да не се прилага подхода на семейственост, приятелство и ходатайство при подбора на кадри.

7. Да се преустрои кадровата политика в МВР, да се скъса и вредната практика да се назначават хора тук с ходатайство.

20/1

При оценяването и издигането на кадрите има голяма доза субективизъм, който нанася вреда сред рудовия състав и го обезверява.

8. Висшите ръководители в системата на МВР да отиват по-често на открит и свободен диалог с хората, на пряк и непрекъснат контакт.

9. Ръководството да познава своите служители лично и да не осланя само на сулективната оценка, поднесена от началника или неговия заместник. Да се взема предвид мнението на всеки редови служител при решаването на проблеми от служебен партиен или битов характер.

10. Смятам, че е наложително др. Министър, ръководството на министерството, Първият секретар на РК на БКП и членовете на ПК да въведат в своята практика осъществяването на по-чести срещи със служителите от министерството - едно такова общуване ще бъде полезно и за двете страни.

11. Ще има ли съкращения в нашето управление?

12. Забелязал съм и странностите в кадровата политика. В нашето министерство имаме няколко зам. министри. В един момент се сменя министъра и се слага човек, който няма абсолютно никаква представа от работата на това министерство. Толкова ли не може да се постави човек - компетентен, който е вътре в нещата, който е наясно с проблемите там.

13. Имам и въпрос към др. Георги Танев. След като стана министър на нашето министерство, не можа ли да намери време да дойде в нашето управление, да придобие лични впечатления как се работи долу, какво се работи? Информацията, която му е била представена във всеки случай е била преработена.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 27.09.84 Експерт: [Signature]

14. Да се огледат кадрите по места и да се помисли дали началници с авторитарен подход е целесъобразно да заемат постовете си.

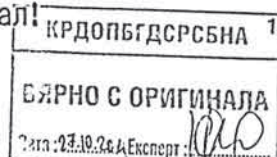
15. При избиране на кандидатури за началници да се говори открито за тяхните качества и за това, дали те не са склонни към проява на авторитарност.

16. Смятам за нецелесъобразно и ненаучно гласуването на списъци с номенклатурни кадри вътре в отделите, тъй като това противоречи на основни изисквания на "психология на групата" като научна дисциплина, а и на практика не е полезно нито за самите "номенклатурни кадри", нито за останалите членове на групата.

17. На ниско ниво е кадревата работа и в нашето министерство, освен некомпетентността на отдел "Кадри" по Управления смятат, че има какво да се желае и от Института по психология, който трябва да проучи научно необятните възможности и на Невербалното поведение и на тази основа да представя наистина благонадеждни кандидати за работа в МВР.

18. Нека стане на практика Лениновото изискване, началници на специализирани звена и отдели да бъдат наистина хора, познаващи добре тази работа, а не хора само с голям партиен актив. Необходимо изискване е и такива хора да имат и психологическа подготовка.

19. Да има повече гъвкавост и свобода при вземане решения от страна на ръководствата на различни отдели и направления, когато се случи така, че хората нямат много работа да се направи необходимото те да не бездействуват и да хаят ценно време, ако трябва дори да си починат за това, че по друго време са били прекомерно натоварени и са работили в най-добрия случай за двама и за трима. Крайно време е да се разбере, че времето е много голям капитал!

20. Да се отговори какво мисли ръководството на министерството за нас и нашата работа.

УПРАВЛЕНИЕ "КАДРИ"

1. Да се регламентира статут на служителя на МВР и каквото може да се публикува.

2. Притеснява ме изказването на Д. Стоянов на пленума. Разделянето на милиционерския състав да се върне към общините. Да се спре изпълнението на тази задача, да се обсъди още един път.

3. В министерството преустройството да бъде отгоре надолу - от ръководството на министерството до редовите органи, както се започна в ЦК на БКП и Политбюро.

4. Всеки трябва да бъде равен пред законите, независимо каква длъжност заема. Това се отнася и за нас служителите - поменлегиите за посещаването на съответните столове и бюфети, специалните кабинети в болницата. Здравия, прави хора ги придружават със сестра или доктора, а в същото време пред останалите кабинети с часове чакат действително болни.

5. В БНА за нарушителите има наказателни поделения, а при нас като се извърши нарушение и вместо той да си отиде, ние го изпращаме със запазени права и блага в друго поделение.

6. За пенсионирането на служителите - да се регламентира от ръководството и то се прави или на 60 годишна възраст или на 25 години трудов стаж или по набори.

7. Имаме репресирани наши служители. Да се създаде комисия, която в рамките на един месец да проучи такива случаи и се извини на репресираните другари, наказани неоснователно.

КРДОПБГДСРБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 21.05.80 А.Експерт: <i>[Signature]</i>

ПОДЕЛЕНИЕ 72010

1. Ръководството на МВР да завиши изискванията към отделни ръководители на управления и поделения (поемане на отговорност при вземане на решения).
2. Да се завишат изискванията към "Инспекторат"-МВР.
3. На нещатните оперативни работници, които изпълняват задължения като оперативни работници да се заплаща по 150 лв. месечно.
4. Ще се направи ли анализ на допуснатите слабости и грешки от органите на МВР в периода до Ноемврийския (1989 г.) пленум на ЦК на БКП.

Отдел "ЗАТВОРИ"

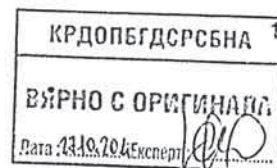
1. Какви задачи се очертават пред органите на МВР и с какви форми и методи ще работим?

ЦЕНТРАЛНА КОМИСИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО

1. Съставът на комисията да се обяви, да го знае целия български народ. По-силно ангажиране на обществеността за решаване на въпросите по безопасност на движението.

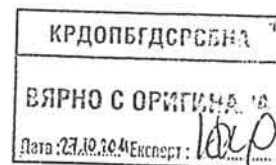
ДДС "ЛЕВСКИ-СПАРТАК"

1. Предлагам пенсионерите да отидат на работа в материалното производство.

независимо къде работя, МВР ще бъде аз и като се сблъскат с мен гражданите, и ме видят, че съм като някой кой с капаци, дет му казват жархонно, ще си създават мнение за цялото министерство, не за лейт. Богданов. В този смисъл искам да кажа, че нашия институт следва да се изменят много неща, за да се персонализира личността. За това са нужни мислещи хора, определено, защото ние ще се сблъскваме все повече с висококвалифицираната и мобилната престъпност, а това е страшно. Ние на момента изоставяме от нашия контингент, да не говорим за бъдещето и това е още по-страшно. Нашата задача е да се борим с престъпността и да охраняваме обществения ред, а как ще правим това, когато ние не можем да мислим. Утре ще ни се налага да вземаме неосъществени оперативни решения за разпръскване напр. на масови безредници. Ние ще кажем заповед и като ни дадат някоя заповед и ние извадим големите парки и след това става страшно и казваме да търсим отговорност, от кого. Да, или че сме си превишили правата, кои? Ние сме изпълнявали заповед и аз винаги мога да се скрия за тези думи, но кой я е издал.

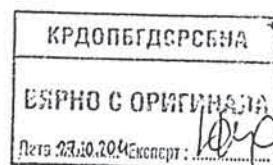
45. Аз дойдох във ВИ, най-напред исках да бъда в I факултет, обаче кадровика на Хасковското окръжно управление майор Минчев ми каза: "Момче, баща ти генерал ли е, ами тогава накъде си тръгнал". Дойдох с идеята да изляза от ВИ професионалист, какъвто трябва да бъде, такъв какъвто го пише народният милиционер по книгите и ме радва това, че ние учим нещата така както трябва да бъдат, а не как са, защото то да говорим как са е страшна работа, но някак си не се работи именно за нашия да го наречем милиционерски професионализъм, за да бъдем ние утре истински здрази служители на МВР, да можем да мислим, най-важното.

46. За нас курсантите колегите къде на шега, къде на истина казват, че в този институт ние влизаме различно умни и излизаме еднакво тъпи. Не знам защо този афоризъм ми напомня за казармата, там някъде го бях чул, но като че ли има нещо вярно в това.

47. Тук всички подминаха този пленум на 10, а аз ще започна от него. На 10 малко преди обяд ние една група бяхме облечени в прословутите зелени униформи и ни беше казано, че трябва да си стоим тук и да не мърдаме. Ние гадахме тука дали е преврат, какво е, но от целия инструктаж запомних две реплики. Първата е... мина като вятър през съзнанието ми - ако някой някого реши да сменя. И втората е - (обръщение към дежурния така вече съвсем точно) - внимавай кой ще ти поиска бойния резерв и на кого ще го дадеш. Така. И след това е обяснено, че трябва да се дава само на дежурния по оперативния дежурен по МВР. От което ние си направихме извода, че нещата не са съвсем наред. Сега ни казват, че (слава богу дано да е така и има основание да е така), че нещата се развили по демократичен път и, че до нашата намеса не се стигна. Но нека да помечтаем малко.

Да речем, че този оперативен беше вдигнал телефона и му бяха казали тези хора да се появят където трябва. И представете си следното. Автобуса влиза в съответната резиденция. Ние слизаем. Влизаме. И там ни среща... кой? Аз например бих казал др. Милко Балев. Много е чаровен. Той така ни насочва и ни казва - ето тия тука Младенов и компанията му, тези така и така - съвсем бегъл инструктаж и ние ги прибираме. И вече въпрос на техника е. Може така да ги застреляме някъде в задния двор.

Министерство на вътрешните работи
№ 1-3842
26.12 1989 г.
СОФИЯ

СТРОГО-СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:

МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ
РАБОТИ

Ген.-майор Г. Танев
/Георги Танев/

1989 г.

ПРОТОКОЛ

ДЕКЛАСИФИЦИРАН
02.03.2006 г.
Съгласно ПЗ-ЗЗК и вх. № 534/06 г.
Н.ч. Група П. А. Савов
Олег

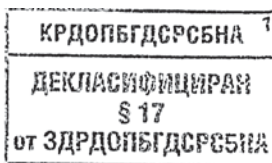
от заседание на Колегиума на МВР, което се
проведе на 13 декември 1989 г. от 8.10 ч. в
заседателната зала на министерството

Участвуваха: Г. Танев, Гр. Шопов, Ст. Стоянов,
М. Минков, Ст. Савов, К. Коларов, Ив. Димитров, Г. Анач-
ков, Ал. Емилов, В. Георгиев, К. Масленков, Л. Мусаков,
Вл. Тодоров, К. Коцалиев, К. Величков, Н. Малинчев и
П. Барбалов.

Колегиумът на МВР прие следните решения:

1. Изразява съгласие молбата на др. Григор Шопов
за излизане в пенсия да бъде представена в Политбюро на
ЦК на БКП за вземане на решение.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 02.11.89 Эксперт: Олег

2

2

На основата на проведеното обсъждане и взетите решения на заседанието на Колегиума на МВР от 6 декември 1989 г. в Секретариата на ЦК на БКП да се внесат:

1. Предложение за разформироване на Шесто управление – ДС.

2. Предложение за утвърждаване на основните насоки за контраразузнавателна работа по защита на социалистическия конституционен строй в НРБ и новите функции и задачи в това направление на дейност.

3. Предложение за поэтапното поемане и вграждане във ВГУ – ДС на някои от досегашните функции и структури на бившето Шесто управление – ДС и на новите направления на дейност по защитата на социалистическия конституционен строй в НРБ и политическите права на човека в гражданското общество.

4. Във връзка с молбата на др. А. Мусаков да се внесе в Секретариата на ЦК на БКП предложение за освобождаването му като началник на бившето Шесто управление – ДС и да се остави на разпоредение на ръководството на МВР.

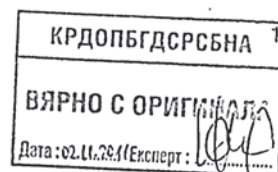
5. Да се внесе предложение бившите зам.-началници на Шесто управление – ДС др. Г. Силянов и др. Цв. Цветков да бъдат назначени за зам.-началници на ВГУ – ДС.

Отп. в 1 екз.
Изп.: Ат. Радованов
Нап.: М. Цинигарова
маш. № 1748
13.12.1989 г.

НАЧАЛНИК НА ЦИОУ – МВР:

Ген.-лейтенант

/В. Георгиев/

16

22

3/16919
- 15.12 89

ДО
НАЧАЛНИЦИТЕ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ ОПЕРАТИВНИ
И ОБЛАСТНИТЕ УПРАВЛЕНИЯ НА МВР

На 14 декември т.г. около 14.30 ч. пред Народния театър "Иван Вазов" се формира група от около 2000 студенти от някои висши учебни заведения в столицата. Групата организирана от Независимото студентско дружество и Независимия студентски профсъюз възнамеряваше да извърши шествие до Народното събрание, където да връчи петиция с искания за автономия на ВУЗ, деидеологизация на учебния процес и решаването на някои социално-битови въпроси.

След придвижването ѝ до Народното събрание групата се концентрира пред централния вход, като от 15.00 до 18.30 ч. постепенно нарастна на около 15 - 20 000 души и образува полукръг около сградата. През целия период тълпата беше много шумна, във възбудено състояние, което на моменти прерастваше в екзалтация. Наред със скандиранията, свързани с непосредствените студентски искания за автономия, премахване на идеологически дисциплини и демокрация, постепенно започнаха да се издигат екстремистки и антисоциалистически лозунги и скандирания: "Оставка", "Излезте", "Демагози", "Долу БКП", "Всички въл", "Искаме временно правителство", "Не ви искаме" и др.

От 19.00 ч. до 19.30 ч. пред събралата се тълпа, от страна на Студентския дом на културата, говориха-последователно Петко Симеонов, Константин Тренчев, Емил Кошлуков и

КРДОПБГДСРЪБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 17.11.11 Експерт: [Signature]

Жельо Желев. В изказването си П. Симеонов приветствува събирането на студентската младеж. К. Тренчев прочете резолюцията приета на организирания на 10 декември митинг на независимите структури. Емил Кошлуков отправя искане за автономия на ВУЗ и премахване на чл. 1 от Конституцията и някои други членове, касаещи образователната система в НРБ. Жельо Желев, посрещнат от тълпата с възгласи "Желев – президент", говори за това, че сега нашия народ израства с часове. Охарактеризира Търновската конституция като една от най-демократичните за своето време. Изрази мнение, че сега в нашата страна трябва да се изгради демократично общество както това става в ГДР и ЧССР. Призова всички спокойно да се разотидат, като на 15 декември от 17.00 ч. да се съберат отново пред Народното събрание за нов митинг.

Независимо от отправения от Ж. Желев призив, основната група от екстремистки настроените лица остана на площада. Съхрани се напрежението и екзалтацията на тълпата. Продължаваха екстремистките възгласи и скандирания, които попречиха на опита на групата народни представители за контакт и диалог с младежите.

Около 20.30 ч. тълпата постепенно се разпръсна.

В резултат на тактичните и спокойни действия на органите на МВР не бяха допуснати ексцесии и физически сблъсъци.

Острата антисоциалистическа и провокационна дейност на екстремистката група беше осъдена от Народното събрание чрез специално приетата декларация. В нея се оценява, че действията на демонстрантите са опит за оказване на

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.12.88 Експерт: [подпис]

3

24

тиск върху работата на Народното събрание и са провокирани от определен кръг лица, целящи да компрометират поетия курс на обновление и създадат предпоставки за предизвикване на нарушения на обществения ред и безредици.

Подобни екстремистки действия могат да бъдат провокирани и в областни центрове и други населени места.

На партийните органи са дадени указания за провеждането на съответни политически мерки.

Необходимо е органите на МВР своевременно да подават на областните и общинските комитети на БКП постъпващата информация за подготовка, замисли и намерения за остри демонстративни и екстремистки действия.

За целта да се дадат необходимите указания на общинските управления на МВР. Да се осигури оказването на нужното съдействие на партийните и държавните органи в осъществяването от тях политически мерки.

За всички по-значими прояви и получени сигнали незабавно да се информира ръководството на министерството.

МИНИСТЪР:

/Г. Танев/

КРДОПБГДСРБНА

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Дата 17-11-91 Експерт: [Signature]

14 / 17069
22 12

31 а

16

ЕКСТРЕМНО!
ХРДОПБГДСРСБНА 26
ДЕКЛАСИФИЦИРАМ
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО
НАЧАЛНИЦИТЕ НА ОБЛАСТНИТЕ УПРАВЛЕНИЯ
НА МВР – ВАРНА, РАЗГРАД, ЛОВЕЧ И
МИХАЙЛОВГРАД

Във връзка с обстановката в СР Румъния румънски граждани по различни причини могат да се опитат да преминават на българска територия (по суша и по поречието на р. Дунав).

Във връзка с това да се има предвид следното:

1. При преминаване на групи лица да се координира с общинските народни съвети настаняването им в подходящи помещения. На ранените да се оказва спешна медицинска помощ.
2. Преминаващите на наша територия бивши ръководни дейци незабавно да се изолират и охраняват. За всеки такъв случай спешно да се информира ръководството на министерството.
3. Общинските управления на МВР, на чиято територия преминава границата със СР Румъния, координирано с Гранични войски, да вземат мерки за усилване наблюдението на границата.
4. За дадените указания незабавно да се уведомят областните и общински партийни комитети и народните съвети.

МИНИСТЪР: *Г. Танев*
/Георги Танев/
ХРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 17.11.41 Експерт: *Кал*

23

253

М-НО НА БЪЛГАРСКИТЕ РАБОТИ
Реп. № 6036 М. № 1
1046 от 26.12.1989 г.

ДО
ПОДЕЛЕНИЕ ДСОО - МВР
ТУК

19/75 26 ДЕК. 1989

Handwritten notes:
V
K. V. ...

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Изпълнението на Закона за амнистия
от 22.12.1989 година

В изпълнение на приетия от Деветото народно събрание Закон за амнистия, в затворите и поправителния дом се осъществиха редица организационни мероприятия.

В съответствие с предварителните указания се уточниха лишените от свобода, спрямо които ще бъде приложен Закона. Цялостната работа по места се осъществи съвместно със съответните прокурори и с участието на членовете на служебното ръководство на отдел "Затвори".

На 22.12.1989 г., след обнародването на Закона за амнистия в Държавен вестник, се осъществено амнистирането на осъдените лица, чиито престъпления са обхванати от чл.1 на Закона за амнистия. Приложението му обхваща общо 33 осъдени и ... подсъдени.

От общия им брой 51 са освободени от затворите, от които 42 (по чл.108 НК -10, чл.109 НК - 31 и чл.110 НК-1) за престъпления против Народната република и 10 по чл.108 НК (извънорачно съжителство).

КРДОБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 27.12.1989 инспектор: [Signature]

274

С. В. Е. Д. Е. Н. Н. Е.
за броя на лишенияте от свобода, обхванати от Закона за амнистия
от 22.12.1989 г.

№	ПОСЛЕДНЕ ИМЕНЕ	ВЕЩ ИМЕНЕ	3 а		3 б		3 в		ПРОЦ ПО СВЪТАТА ПРИСЪДА	ПОСЪД
			0	5	0	5	0	5		
1.	БЕЛЕНЕ	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2.	БОЗОВ ДОН	5	5	1	4	1	1	1	1	1
3.	БУРТАС	5	3	1	2	1	1	1	1	1
4.	ВАРНА	5	1	1	1	1	1	1	1	1
5.	БРАЦА	4	3	1	2	1	1	1	1	1
6.	ЛОЗЕЦ	4	2	1	1	1	1	1	1	1
7.	ПАЗАРДЖИК	9	5	1	4	1	1	1	1	1
8.	ПЛЕВЕН	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9.	ПЛЕВЕН	8	6	1	4	1	1	1	1	1
10.	СМИЛЕН	5	4	1	1	1	1	1	1	1
11.	СОФИЯ	12	4	1	3	1	1	1	1	1
12.	СТ. ЗАТОРА	24	17	6	10	1	1	1	1	1
13.	БОЛЧИНОВЦИ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ВОЛЧКО	33	52	10	30	2	10	31	33	1

ПОДСЪДИМНИ: ПД "БОЛЧИНОВЦИ" - 1 ПО ЧЛ. 108 НК
ЗАТВОРА СОФИЯ - 1

КРДОПБГДРСВНА 4
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА
 ДАТА 19.11.2011 ЕКСПЕРТ: *DM*

ПОСЪДНИК: МАЙОР В. ЗАХАРОВ

амнистирани са и 51 осъдени за престъпления, обхванати от закона за амнистия, които не се освобождават, поради това че се задържат в изпълнение на присъди за други престъпления.

За лишените от свобода, задържани с мярка за неотклонение (2 подсъдимки) са уведомени своевременно съответните съдилища, с оглед прекратяване на наказателните производства.

Подготовката и освобождаване на амнистираните лица се проведе при строго спазване на закона и без да бъдат допуснати усложнения в обстановката в местата за лишаване от свобода.

В затворите и поправителния дом продължава работата по разясняване значението на Закона за амнистия и решаването на спорните въпроси, което се осъществява съвместно с Главна прокуратура на Народна република България.

ПРИЛОЖЕНИЕ: 1 бр. сведение.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ЗАТВОРИ" - МВР
генерал-майор

КРДОПБГДСРСБНА 4

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Дата 14.11.2011 Експерт: *Рис*

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и край на тоталитаризма

26

Из архивите на

254

КРДОБПБГДСРСБНА 4
ДЕКОФИЦИРАН Строго секретно!
§ 17
ДО КРДОБПБГДСРСБНА
НАЧАЛНИЦИТЕ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ
ОПЕРАТИВНИ ПОДЕЛЕНИЯ ПО ДС, СГУ
И ОБЛАСТНИТЕ УПРАВЛЕНИЯ НА МВР

13882
29.12.89

Във връзка с решението на нашата партия и правителство да се даде възможност на всички български граждани сами свободно да избират какви имена да носят, каква религия да изповядват и какъв език да използват е необходимо:

1. Незабавно да се активизира агентурно-оперативната работа за придобиването на информация за отзвукът от това решение сред различните обществени групи, социални среди и слоеве на нашия народ и особено сред българите-мюсюлмани. Да се засили негласния контрол върху лидери на неформални групи и други лица, които могат да бъдат подбудители и организатори на масови безредици и ексцесии.

2. Да се вземат мерки за осигуряване на обществения ред във всички населени места и не се допусне протурски националисти да се самоизправят с активисти и лица, подкрепяли възродителния процес. При подобни опити нарушителите незабавно да се предупреждават, че ще носят отговорност пред закона.

3. За доловени негативни процеси и тенденции и особено на замисли и намерения за провокиране на конфликти на етническа основа, искания за автономия и особено за случаи на масови прояви и ексцесии незабавно да се информира ръководството на министерството и поделение 72800-МВР.

Разр. в Близ
Соризин. в 2 му

МИНИСТЪР:
Ген.-полковник: *Симео*
/Ат. Семерджиев/

КРДОБПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 19.12.89 | Експерт: *М*

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 24.02.81 Експерт: [signature]

ДР. АЛ. ЛИЛОВ:

КРДОПБГДСРСБНА 1/77
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА [signature]

УВАЖАЕМИ ДРУГАРИ, ПРЕДИ ДА ПРИВЛЕКА ВАШЕТО ВНИМАНИЕ ВЪРХУ
ВЪПРОСИТЕ, ЧИЙТО ОТГОВОР НЕ ТЪРПИ НИКАКВО ОТЛАГАНЕ И КОИТО БЯХА В
ЦЕНТЪРА НА ДНЕШНАТА ДИСКУСИЯ, ПОЗВОЛЕТЕ МИ ДА НАПРАВЯ ДВЕ НЕЩА.

Първо искам да се обърна към майор Славов, който представи
един документ в лицето на едно решение на Секретариата на ЦК от
1974 г., т.е. от периода когато партията изработваше своята полити-
ка по отношение на българомохамеданското население. Това е отделен
въпрос. По него нашата партия има ясна и последователна политика,
изработена в края на 60-те и началото на 70-те години. Друг е въ-
проса, и аз ще се спра по-нататък, защо се внесоха смущения както
в тази политика, така и в резултатите от нея. Ще ви кажа своето
мнение. Ако разполага майор Славов или някой от вашето ведомство,
където би трябвало да има най-много документи и където трябва да
се работи само и единствено с истината на документите, ако разполага
с документи, които да са на партията в лицето на ЦК, на Политбюро,
на Секретариата, в лицето на парламента, на Държавния и Министер-
ския съвет, моля да ги предостави. Тъй като компетентните партийни
и държавни органи не можаха да представят в Политбюро нито един
такъв документ. Това е първата ми молба. /Майор Славов каза, че
разполага с такива документи/.

Втората ми предварителна бележка. Искам да ви благодаря
като член на партията, като комунист, за вашата искреност, за ва-
шата откритост, за вашата смелост в постановката на въпросите, кои-
то сметохте за необходимо да поставите. Това ви прави чест и това
говори, че в кадрите на Министерството на вътрешните работи все
по-дълбоко се настанява духът на преустройството, все по-дълбоко
се преосмислят онези въпроси, заради които дойде 10 ноември и пред
които е изправена сега нашата партия. Вие говорихте с рязък език,

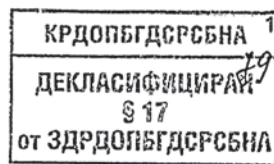
КРДОПБГДСРБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

ВИЕ ГОВОРИХТЕ С ЕЗИК СУРОВ, ВИЕ ГОВОРИХТЕ ПОНЯКОГА С ЕЗИК НЕДОСТАТЪЧНО УРАВНОВЕСЕН, НО ТАКЪВ Е МОМЕНТА В КОЙТО ЖИВЕЕМ, ТАКИВА СА СЪБИТИЯТА, КОИТО АНАЛИЗИРАМЕ. И НИТО АЗ, НИТО КОЙТО И ДА БИЛО ОТ ПАРТИЙНОТО РЪКОВОДСТВО ИМА ОСНОВАНИЕ ДА ДРАМАТИЗИРА ТОЗИ ЕЗИК. ТОЧНО НА ТАКЪВ ЕЗИК ТРЯБВА СЕГА ДА РАЗГОВАРЯМЕ, СТИГА ТОЙ ДА НИ ПОМОГНЕ ДА АНАЛИЗИРАМЕ ТОЧНО, ВЯРНО, АДЕКВАТНО СИТУАЦИЯТА В КОЯТО СЕ НАМИРА ПАРТИЯТА И СТРАНАТА. АЗ НАМИРАМ, ЧЕ ЕДНА МНОГО ГОЛЯМА ЧАСТ ОТ АНАЛИЗА, КОЙТО БЕШЕ НАПРАВЕН ОТ ТАЗИ ТРИБУНА ЗАСЛУЖАВА МНОГО СЕРИОЗНО ВНИМАНИЕ И АЗ СЪМ СИГУРЕН, ЧЕ ПОЛИТБЮРО ЩЕ ОТДАДЕ ДЪЛЖИМОТО НА ТАЗИ ЧАСТ ОТ АНАЛИЗА, КОЯТО ПРАВИ ВЯРНА ПРЕЦЕНКА НА ОБСТАНОВКАТА В РАЗЛИЧНИТЕ РАЙОНИ И НА ОБСТАНОВКАТА В СТРАНАТА И ПАРТИЯТА КАТО ЦЯЛО. ЗАЕДНО С ТОВА ЩЕ ВИ МОЛЯ ДА МИ ПОЗВОЛИТЕ И НА МЕН ДА БЪДА СЪЩО ТАКА ИСКРЕН, ДА БЪДА СЪЩО ТАКА ЧЕСТЕН, ДА СЛЕДВАМ ВАШИЯ ПРИМЕР НА СМЕЛОСТ И ДА ВИ КАЖА ОТКРИТО МОЕТО МНЕНИЕ, МОИТЕ УБЕЖДЕНИЯ И МОИТЕ ПРЕЦЕНКИ ПО ВЪПРОСИТЕ, КОИТО ПОВДИГАТЕ И ПО ВЪПРОСИТЕ, КОИТО НИЕ СЕГА ВСИЧКИ ДИСКУТИРАМЕ. ЗАЯВЯВАМ ВИ, ЧЕ АЗ СЪМ ЦЕЛИЯТ ПРЕД ВАС С МОЕТО ПОЛОЖЕНИЕ В ПАРТИЯТА И С МОИТЕ ПЪЛНОМОЩИЯ, КОИТО ПРЕДОСТАВЯМ ВЪВ ВАШИТЕ РЪЦЕ В ПАРТИЯТА. АЗ СЪМ ПРЕД ВАС С МОИТЕ УБЕЖДЕНИЯ, АЗ СЪМ ПРЕД ВАС С МОЯ МОРАЛ, АЗ СЪМ ПРЕД ВАС СЪС СВОЕТО ЛИЦЕ И АЗ НЯМАМ КАКВО ДА КРИЯ ОТ ВАС КАТО КОМУНИСТИ. АЗ ПРИЕМАМ СЪЩО ТАКА КАТО ДОСТА РАЗУМНО, ИНТЕРЕСНО ПРЕДЛОЖЕНИЕТО КОЕТО НАПРАВИ ДР. КОЛЕВ /младият комунист от вашата партийна организация/. Да, ВИЕ ИМАТЕ ПРАВО И ВИ СЪВЕТВАМ ДА ИЗПОЛЗУВАТЕ ТОВА ПРАВО - ДА ПОИСКАТЕ ОТ ЦК НА ПАРТИЯТА МОЯТА ОСТАВКА. НАПРАВЕТЕ ГО. МОЖЕ БИ ТОВА ЩЕ БЪДЕ СПАСЕНИЕ ЗА ПАРТИЯТА, МОЖЕ БИ ТОВА ЩЕ БЪДЕ ИЗХОД ОТ СИТУАЦИЯТА, ЗА МЕН ТОВА ЩЕ БЪДЕ ЧЕСТ, ЗАЩОТО АЗ ВИЖДАМ ПО-ТЕЖКИ ЛОЗУНГИ ВЪРХУ ПЛАКАТИТЕ НА МИТИНГИТЕ, КОИТО БУШУВАТ СЕГА И В КОИТО СЕ СЪБИРАТ МНОГО ПО-ТРУДНИ СТРАСТИ, НАСТРОЕНИЯ И УБЕЖДЕНИЯ, В КОИТО СЕ СРЕЩАТ МНОГО ПЛОТНИ ТЕНДЕНЦИИ В НАШЕТО ОБЩЕСТВО. ОТ ОНЕЗИ ТЕНДЕНЦИИ, КОИ-

СРЕЩАТ МНОГО ПЛОТНИ ТЕНДЕНЦИИ В НАШЕТО ОБЩЕСТВО. ОТ ОНЕЗИ ТЕНДЕНЦИИ, КОИ-

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

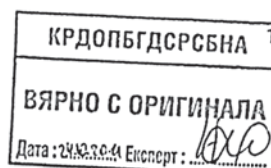
Дата: 20.10.11 Експерт: [подпис]

ТО ОБРАЗУВАХА ОНОВА, КОЕТО НИЕ НАРИЧАМЕ АВТОРИТАРЕН РЕЖИМ В БЪЛГАРИЯ ДО ТЕНДЕНЦИИТЕ, КОИТО СЕ НАРИЧАТ БЪЛГАРСКИ И ТУРСКИ НАЦИОНАЛИЗЪМ. И АЗ ВИЖДАМ ЯСНО, ЧЕ ИМЕННО ТАЗИ АМАЛГАМА ОТ ТЕЗИ ТЕНДЕНЦИИ Е НАЙ-ГОЛЯМАТА ОПАСНОСТ ЗА БЪЛГАРИЯ ДНЕС. И АКО ТЯ ПРОДЪЛЖИ ДА СЕ ЕСКАЛИРА БЪЛГАРИЯ НЯМА КАК ДА ИЗБЕГНЕ ТЕЖКАТА СИ УЧАСТ.

СЕГА ПРЕМИНАВАМ КЪМ ВЪПРОСИТЕ, КОИТО БЯХА ДИСКУТИРАНИ ТУК.

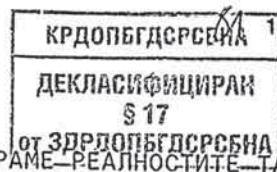
ГОЛЕМИЯТ И ГЛАВНИЯТ ВЪПРОС Е, СЪПИ ДРУГАРИ, АЗ ДЪРЖА НА ТОВА ОБРЪЩЕНИЕ, ЗАЩОТО НЕ СМЯТАМ, ЧЕ ПАРТИЯТА МОЖЕ ДА ПРЕДАДЕ СВОИТЕ КАДРИ, ДОРИ И КОГАТО МОЖЕ ДА ПОИСКА МОЯТА ОСТАВКА. И СМЯТАМ, ЧЕ НИЕ ВЕДНЪЖ ЗАВИНАГИ ТРЯБВА ДА СЕ РАЗДЕЛИМ С ТАЗИ ПРАКТИКА, КОЯТО СИ ПРЕДАВАХМЕ ВЗАИМНО И ДОВЕДОХМЕ ПАРТИЯТА ДО ТОВА ПОЛОЖЕНИЕ, ЧЕ КОГАТО НЯКОЙ НАПУСКА ПОСТА СИ СЕ СМЯТА ЗА АНАТЕМОСАН. АЗ ИСКАМ ДА ПРИВЛЕКА ВАШЕТО ВНИМАНИЕ, СЪПИ ДРУГАРИ, ВЪРХУ ОБСТОЯТЕЛСТВОТО, ЧЕ БЪЛГАРИЯ СЕ НАМИРА В ТЕЖКА КРИЗА, В ТЕЖКА ПОЛИТИЧЕСКА КРИЗА, КОЯТО СЕГА СЕ ИЗРАЗЯВА В ОСТРИ ФОРМИ ПО НАЦИОНАЛНИЯ ВЪПРОС. КАКТО ВЧЕРА, ПРЕДИ НАЦИОНАЛНИЯ ВЪПРОС СЕ ИЗРАЗЯВАШЕ В ОСТРИ ФОРМИ ПО ДРУГИ ВЪПРОСИ. НЕ СЕ ЗАБЛУЖДАВАЙТЕ ОТ СМЯНАТА НА МИТИНГИТЕ. УТРЕ, КОГАТО ПАРЛАМЕНТА ПО ВАШЕ НАСТОЯВАНЕ ИЛИ ПО НАСТОЯВАНЕ НА ВЕРИГАТА, КОЯТО ВИЕ ПРЕДВИЖДАТЕ ДА ОБКРЪЖИ ПАРЛАМЕНТА, ОТМЕНИ РЕШЕНИЕТО, НЕ СМЯТАЙТЕ, НЕ СЕ ЗАБЛУЖДАВАЙТЕ, ЧЕ КРИЗАТА ЩЕ БЪДЕ ПРЕОДОЛЯНА. КРИЗАТА ЩЕ БЪДЕ ИЗОСТРЕНА. НИЕ СЕ НАМИРАМЕ В ТЕЖКА ИКОНОМИЧЕСКА КРИЗА. АЗ СЕ НАДЯВАМ, ЧЕ ПОНЕ ВИЕ СТЕ В ТЕЧЕНИЕ НА ТОЗИ ВЪПРОС. ВИЕ, КОИТО БИ ТРЯБВАЛО ДА БЪДЕТЕ НАЙ-ИНФОРМИРАНАТА ЧАСТ ОТ ПАРТИЯТА И ОТ НАСЕЛЕНИЕТО. ВИЕ ЗНАЕТЕ ПРЕД КАКВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ СЕ НАМИРА ДНЕС БЪЛГАРИЯ. НИЕ СЕ НАМИРАМЕ В СЕРИОЗНА СОЦИАЛНА, В СЕРИОЗНА НАВРСТВЕНА КРИЗА. НИЕ ВИЖДАМЕ УПАДЪК НА НАВРИТЕ, УПАДЪК НА МОРАЛА. ВСИЧКО Е ВЪЗМОЖНО СЕГА И ВСИЧКО Е ВЪЗМОЖНО НЕ САМО НА УЛИЦАТА НА ЕКЗАЛТИРАЛИЯ МИТИНГ, КОЙТО ИСКА НИ ПОВЕЧЕ НИ ПО-МАЛКО ОТ НАШИТЕ

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

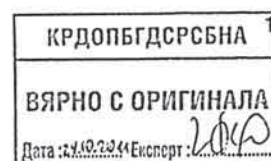
глави, ни повече ни по-малко от властта на партията, ни повече ни по-малко от разправа с нейните кадри, от Политбюро до партийния секретар или до вашия работник в най-малкото селце на страната. И точно тази оценка за кризата ще трябва да седи пред нашите очи днес, пред нашето съзнание днес като партия, ние ще трябва да бъдем в състояние, драги другари, да анализираме кризата и да търсим изход от кризата. Той е един единствен. Ние трябва да възстановим способностите на партията да води политическа борба в условията на остра криза и да се опита да спечели тази борба. Не се заблуждавайте, че с всички други средства ние можем да спечелим тази борба и не подценявайте нашия противник. Не става дума само за емоции, става дума за нещо много по-сериозно. Ако партията не излезе от тази пасивност, ако партията не излезе от тази парализа, ако партията не излезе от тази неспособност да види истината в очите и да реагира адекватно на тази истина, тя ще слезе от сцената. И не защото аз го казвам пред вас, и не защото аз го искам, а защото такова е времето в което живеем, защото ние сме 6 януари 1990 г., а не 80-те години и не 70-те години. И защото една партия, каквато беше германската партия, могъщата германска единна социалистическа партия, партията на Маркс, партията която живееше в една държава, която консумира 92 кг месо, с пълни магазини, тази партия рухна за две денонощия, защото тя не съумя да анализира реалистично обстановката, която се създаде отначало в Лайпциг, а след това заля страната. Партията рухна и не зная кога ще може да се съвземе. Същото положение ние виждаме и в Чехословакия, която също така както много другари тук ни убеждаваха, този човек Хавел е една политическа нула. Те на тази база строяха своя анализ на политическата обстановка и на базата на тази оценка те действуваха, но тази именно политическа нула се оказа президент на Чехословакия днес, драги дру

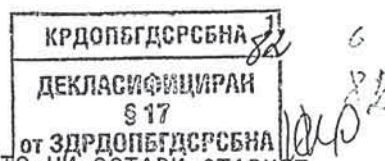
КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 24.10.2011 Експерт: [подпис]

НИЕ ТРЯБВА ДА СЕ НАУЧИМ ДА АНАЛИЗИРАМЕ РЕАЛНОСТИТЕ ТАКИВА
КАКВИТО СА, ТАКИВА КАКВИТО НИ ГИ ПОДНАСЯ РЕАЛНИЯТ ЖИВОТ, РЕАЛНОТО
ДВИЖЕНИЕ НА СЪБИТИЯТА. КАКВАТО И МИЛИЦИЯ ДА ИМАМЕ, КАКВАТО И АР-
МИЯ ДА ИМАМЕ, КАКВИТО И ВЪОРЪЖЕНИ ДРУГИ СИЛИ ДА ИМАМЕ, НИЕ НЕ МО-
ЖЕМ ДА СПЕЧЕЛИМ БОРБАТА АКО НЕ УМЕЕМ КАТО ПАРТИЯ ДА ИЗРАБОТИМ ПРА-
ВИЛНА ПОЛИТИКА И ДА УБЕДИМ НАРОДА В ТАЗИ ПОЛИТИКА. НИЕ СЕ МЪЧИМ
ДА ГО НАПРАВИМ, АКО НЕ СМЕ СПОСОБНИ ЩЕ НИ СМЕНИТЕ И ЩЕ ПОСТАВИТЕ
ХОРАТА, КОИТО МОГАТ ДА НАПРАВЯТ ТАЗИ ПОЛИТИКА. АЗ ВИ ГОВОРЕМ ЗА МОЕ-
ТО МНЕНИЕ ПО ВЪПРОСИТЕ, КОИТО ПОСТАВИХТЕ. ДРУГ Е ВЪПРОСА ДАЛИ АЗ
СЪМ СПОСОБЕН ДА ГО НАПРАВЯ. АКО ВИЕ ПРЕЦЕНЯВАТЕ, ЧЕ АЗ ИЛИ МОИТЕ
ДРУГАРИ НЕ СМЕ СПОСОБНИ, АЗ ВИ СЪВЕТВАМ НЕЗАБЛАВНО ДА ПРЕДЛОЖИТЕ
МОЯТА ИЛИ НА МОИТЕ ДРУГАРИ ОСТАВКА И ДА ИЗБЕРЕТЕ ОНЕЗИ, КОИТО СА
СПОСОБНИ ДА ИЗВЕДАТ БЪЛГАРИЯ ОТ КРИЗАТА. АЗ ВИ ГОВОРЕМ, ЧЕ БЪЛГАРИЯ
СЕ НАМИРА В КРИЗА И ЧЕ ОТ КРИЗАТА МОЖЕТЕ ДА Я ИЗВЕДЕТЕ НЕ ВИЕ И
НЕ ДРУГ, А ЕДНА СИЛНА ПОЛИТИЧЕСКА ПАРТИЯ, ЗА ТОВА СТАВА ДУМА.

ВТОРИЯТ ВЪПРОС. ЗАЩО СЕ ВЗЕ РЕШЕНИЕТО? ТУК НЯКОИ ДРУГАРИ
ФОРМУЛИРАХА ОСТРО ВЪПРОСА. ФОРМУЛИРАХА ГО ОСТРО ОТ ТРЕНЧЕВ ДО
ПЛАНА БАРБОРОСА. ДРУГАРИ, БЪЛГАРИЯ И РЪКОВОДСТВОТО НА БЪЛГАРИЯ,
РЪКОВОДСТВОТО НА ПАРТИЯТА НЕ ГИ Е ПРОДАЛО БЪЛГАРИЯ, НИТО ЗА ТЕЗИ
4 МИЛИАРДА, КОИТО ВИЖДАМЕ НА ПЛАКАТИ НА МИТИНГИТЕ, НИТО ЗА ТЕЗИ
ОЦЕНКИ, КОИТО СЛУШАМ ТУК, ЗА МОЕ ГОЛЯМО СТРАДАНИЕ В ТАЗИ АУДИТО-
РИЯ. НЕ Е ПРОДАДЕНА БЪЛГАРИЯ И НЕ ЗА ТОВА СТАВА ДУМА КОГАТО СЕ НА-
ЛОЖИ ДА БЪДЕ ВЗЕТО ЕДНО ТАКОВА РЕШЕНИЕ И НЕ СЪМ АЗ ТОЗИ, КОЙТО НЕ
СЪЗНАВАШЕ КАКВО ОЗНАЧАВА ТОВА РЕШЕНИЕ. И НЕ СЛУЧАЙНО МОЯТ ДОКЛАД
ЗАПОЧВА С ТОЗИ УВОД. Но има моменти, когато човек не може да из-
БИРА СВОЕТО ПОЛОЖЕНИЕ И НЕ МОЖЕ ДА СЕ КРИЕ ЗАД ТАЗИ ЗАВЕСА, ЗАД
КОЯТО ДЪЛГО ВРЕМЕ НИЕ С ВАС СЕ КРИЕХМЕ. Има такива моменти и НИЕ
СЕ НАМИРАМЕ ПРЕД ТАКЪВ МОМЕНТ. И ТОВА РЕШЕНИЕ БЕШЕ ВЗЕТО, ЗАЩОТО

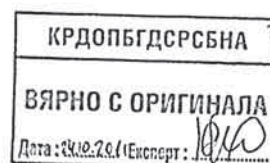

трябва да се преодолеят тези деформации, които ни остави старият режим. Не става въпрос нито за 4 милиарда, нито за плана Барбароса, нито за опозицията в България, не става дума за това. Става дума, че трябва да се започне едно по едно преодоляването на извращенията, които ни остави старият режим. За това става дума. Ако вие приемате тази линия, приемете я, ако не я приемете вие имате право да кажете, че Централният комитет не е прав и че това ръководство не е право, когато тръгва по този път.

Но аз съм длъжен да ви кажа, че това е единствената и главна, определяща стратегическа причина, поради която се принуди Централният комитет да отиде на тази стъпка. Защото ние не можем нито вътре в страната да вървим напред, нито вън в света да излезем от тази пълна изолация, ако ние не започнем един по един да решаваме тези проблеми, които наричаме деформации. Ние не можем да останем в сферата на думите, ние не можем вече никого да убедим с думи. И това решение би трябвало да бъде ясно осъзнато. В неговите три пункта е казано пределно ясно, че Политбюро имаше съзнание, че това е сложен въпрос. И ние не случайно го разделяме на три момента. Ние поставяме като неотложен въпроса за извращенията, ние поставяме като въпрос на един пълен консенсус, на едно всенародно обсъждане на всички обществени сили, на целия народ, на всички ведомства изработването на трайна национална политика. Тук трябва да се разгърнат огромни дискусии, различни мнения. Що се касае до извращенията, ние смятаме, че нашата партия е осъзнала и решила въпроса за това, че трябва да преодолее извращенията.

И последният аргумент от стратегическо естество, който ни наложи вземането на това решение, това е необходимостта да се изведе страната от международната изолация. Другари, не ви ли е

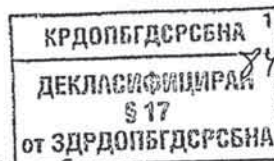

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 ОТ ЗРДОПБГДСРСБНА

ясно, че нито един въпрос днес не може да се реши в-изолация, великите сили намират за необходимо да отиват на политика на взаимодействие. Как може България да върви напред, в чие съзнание е възможно да стои тази мисъл, че България може да решава своите проблеми. Малка, бедна България, изолирана от целия свят, напълно изолирана от Балканите, изолирана от Европа, изолирана от социалистическите страни по този въпрос? Ако това не се наричат стратегически причини, то аз се отказвам да разбирам /за сведение на този колега, който ме питаше що е психология/, то аз се отказвам да разбирам какво е стратегия.

Следващият въпрос. Другари, аз смятам, че ние в момента се намираме не само пред поляризация на политическите сили в България. Това е ясно и ние не можем да избегнем това. Вие виждате за колко кратко време политическата карта на България се напълни с различни обществени и политически сили - формални и неформални /няма на вас да давам информация за техния брой и за тяхната същност/. Но аз мисля, че ние не сме сега само в етапа на създаването на тези сили, не сме само пред един процес на силна поляризация и на силна политизация на нашето общество. Ние се намираме в един процес и аз се учудвам, че този именно момент не се анализира във ведомството в което би трябвало най-първо да го направи, че ние се намираме в един процес на организиране и на консолидация на вече поляризираните сили. Ние ако не осъзнаем, че точно пред този период на политизация на нашето общество се намираме - как ще отидем ние на изборите в Народна република България? И аз смятам, че е редно да се запитае какво представляват различните митинги и кой организира тези митинги, и кой стои начело на тези акции? И какви са програмите на силите, които стоят? И по какъв начин се получава така, че основната транспортна мрежа с която се движи тази стихия из стра-

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 22.10.2014 Експерт: [подпис]

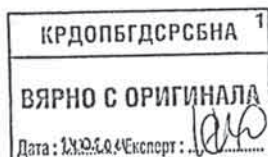
НАТА Е ДЪРЖАВНАТА МРЕЖА, ДЪРЖАВНИТЕ АВТОБУСИ С БЕЛИТЕ НОМЕРА, ДЪРЖАВНИТЕ ЛЕКИ КОЛИ С БЕЛИТЕ НОМЕРА. И КОЙ ФОРМУЛИРА ЛОЗУНГИТЕ И КАКВИ СА ТЕЗИ ЛОЗУНГИ? НИЕ ТРЯБВА ДА АНАЛИЗИРАМЕ ТОЗИ ФАКТ. И КОГАТО АЗ ГЛЕДАМ ЛОЗУНГИТЕ, КОИТО СТРАШНО ПРИЛИЧАТ НА ЛОЗУНГИТЕ С КОИТО НИЕ РАБОТИХМЕ ПРЕДИ 10 НОЕМВРИ, АЗ СЕ БОЯ ЗА НАШАТА ПАРТИЯ, СЪПИ ДРУГАРИ. ЗАЩОТО НЕ С ТЕЗИ ЛОЗУНГИ НИЕ ЩЕ ВЪРВИМ НАПРЕД.

ВОДИМ ЛИ НИЕ ПОЛИТИКА НА ОТСТЪПКИ, МЕ ПИТАТЕ ВИЕ, КАТО РЪКОВОДСТВО, И НЕ ВИЖДАМЕ ЛИ ОПАСНОСТТА ПРЕД КОЯТО СЕ Е ИЗПРАВИЛА БЪЛГАРИЯ ЗА СВОЯТА ДЪРЖАВНА ЦЯЛОСТ И ЗА СВОЯ ДЪРЖАВЕН ИНТЕГРИТЕТ. ЕДИН ОТ ОРАТОРИТЕ ДОРИ ПОСТАВИ ВЪПРОСА, ЧЕ Е КРАЙНО ВРЕМЕ БЪЛГАРСКОТО РЪКОВОДСТВО - ПОЛИТИЧЕСКО И ДЪРЖАВНО, ДА СЕ ОБЪРНЕ КЪМ ВЕЛИКИТЕ СИЛИ, ЗА ДА ГАРАНТИРАТ ТЕ СИГУРНОСТТА НА БЪЛГАРИЯ.

ДРУГАРИ, АЗ СМЯТАМ, ЧЕ ТАКАВА ПОСТАНОВКА Е ПОЛИТИЧЕСКИ НЕ САМО НЕПРАВИЛНА, НО ЩЕ МЕ ИЗВИНИТЕ ЗА ИЗРАЗА - ПОЛИТИЧЕСКИ НЕ-СЕРИОЗНА. В ЕДНА ТАКАВА АУДИТОРИЯ, КОЯТО Е ПРИЗВАНА ДА АНАЛИЗИРА ПРОФЕСИОНАЛНО, ДЪЛБОКО И ТОЧНО СИТУАЦИЯТА В СТРАНАТА И В СВЕТА И ДА ПОДПОМАГА ПОЛИТИЧЕСКОТО РЪКОВОДСТВО НА СТРАНАТА ДА СЕ СТИГА ДО ИЗВОДА, ЧЕ БЪЛГАРИЯ СЕ НАМИРА В СИТУАЦИЯ, КОГАТО Е ЗАСТРАШЕНА НЕЙНИЯТ ДЪРЖАВЕН ИНТЕГРИТЕТ, НЕЙНИТЕ ДЪРЖАВНИ ГРАНИЦИ, АЗ СМЯТАМ ТОВА ЗА БЕЗОТГОВОРЕН ИЗВОД. АЗ НЕ МИСЛЯ, ЧЕ БЪЛГАРИЯ СЕ НАМИРА СЕГА ПРЕД ОПАСНОСТТА ОТ НАРУШАВАНЕ НА НЕЙНАТА ЦЯЛОСТ И НА НЕЙНИЯ ДЪРЖАВЕН ИНТЕГРИТЕТ.

ПЪРВО, ЗАЩОТО НАШАТА АРМИЯ, КАКТО ЗАЯВИ РЪКОВОДСТВОТО НА МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА, СЕ НАМИРА В СЪСТОЯНИЕ, КОЕТО МОЖЕ ДА ЗАЩИТИ ТОЗИ ИНТЕГРИТЕТ. АКО ВИЕ ИМАТЕ ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ, АКО ВИЕ РАЗПОЛАГАТЕ С ДРУГА ПРЕЦЕНКА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА НАШАТА АРМИЯ - ВАШЕ ПРАВО Е ДА ГО ИЗЛОЖИТЕ В ЦЕНТРАЛНИЯ КОМИТЕТ.

ВТОРО, АЗ СМЯТАМ, ЧЕ НИЕ НЕ МОЖЕ ДА НАПРАВИМ ТАЗИ ПРЕЦЕНКА ДНЕС, КОГАТО НИЕ ИМАМЕ В ЛИЦЕТО НА СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ ЕДИН ГАРАНТ ЗА

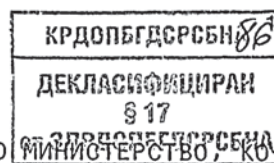
КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

НАШАТА ДЪРЖАВНА ЦЯЛОСТ, ЕДИН ГАРАНТ С КОЙТО ТУРЦИЯ НЕ МОЖЕ ДА НЕ СЕ СЪОБРАЗЯВА. АЗ НЕ МИСЛЯ, ЧЕ БЪЛГАРИЯ Е ПРЕД РАЗПАДАНЕ КОГАТО НА БАЛКАНИТЕ И В ЕВРОПА ТЕЧЕ ТОЧНО ОБРАТЕН ПРОЦЕС. И КОГАТО ВЪПРОСА ЗА ГРАНИЦИТЕ, ДОРИ ПРИ ЕДИН НАЙ-МАЛЪК ОПИТ НА НЕМЦИТЕ ДА ПОСТАВЯТ ВЪПРОСА, СРЕЩНА СЪПРОТИВА В САМАТА ЗАПАДНА ЕВРОПА, НЕ САМО В НАС. В ТОЗИ МОМЕНТ ДА СЕ ПОСТАВЯ ВЪПРОСА ЗА ТОВА, ЧЕ ПОЛИТИКАТА НА БЪЛГАРСКОТО РЪКОВОДСТВО ВОДИ БЪЛГАРИЯ КЪМ ПРОПАСТ, ЗАЩОТО ПОСТАВЯ ПОД ВЪПРОС НЕЙНИЯ НАЦИОНАЛЕН ИНТЕГРИТЕТ, АЗ НЕ МОГА ДА ПРИЕМА ТАКАВА ПРЕЦЕНКА. ВИЕ СТЕ ДЛЪЖНИ ДА АПЕЛИРАТЕ КЪМ БЪЛГАРИЯ.

СЛЕДВАЩИЯТ ВЪПРОС ПО КОЙТО АЗ ТРЯБВА ДА ВЗЕМА ОТНОШЕНИЕ, ДРУГАРИ Е ВЪПРОСЪТ ЗА НАЦИОНАЛИЗМА. НЯМА СЪМНЕНИЕ, ДРУГАРИ, И НЯМА ЗАЩО ДА СЕ УБЕЖДАВАМЕ, ЧЕ ТУРЦИЯ И ТУРСКИЯТ НАЦИОНАЛИЗЪМ ИМАТ СВОЯТА ТРАЙНА СТРАТЕГИЯ И СВОИТЕ ТРАЙНИ ЦЕЛИ В БЪЛГАРИЯ. АЗ СМЯТАМ, ЧЕ ТЕЗИ ВЪПРОСИ НЕ СА ДИСКУСИОННИ, ЗАЩОТО НИЕ НЕ ВИЖДАМЕ НИКАКВИ ФАКТИ, КОИТО ДА СОЧАТ, ЧЕ СТРАТЕГИЯТА И ЦЕЛИТЕ НА ТУРЦИЯ КЪМ БЪЛГАРИЯ СА ПРОМЕНЕНИ. ТЕ СА ТРАЙНИ И ТЕ ЩЕ ОСТАНАТ ТАКИВА И ЗАНАПРЕД. И НЯМА СЪМНЕНИЕ, СЪЩО ТАКА, ЧЕ ЕДНА ОТ ТЕЗИ ЦЕЛИ Е ФОРМИРАНЕТО, ОБОСОБЯВАНЕТО НА ТОВА НАСЕЛЕНИЕ С ОГЛЕД ДА СЕ ПОСТИГНАТ ЕВЕНТУАЛНИ ДРУГИ ЦЕЛИ. ОБАЧЕ НИЕ НЕ МОЖЕМ ДА ОСТАНЕМ САМО В РАМКИТЕ НА ТОЗИ АНАЛИЗ. НИЕ НЕ МОЖЕМ СЕГА ДА СЪПИМ НА ТАЗИ ПРЕЦЕНКА, ЧЕ ТУРЦИЯ ИМА НАИСТИНА ВРАЖДЕБНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ИЗПОЛЗУВА ТОВА НАСЕЛЕНИЕ КАТО ПЕТА КОЛОНА, ЗА ДА СТРОИМ ЦЯЛАТА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ СПРЯМО ТОВА НАСЕЛЕНИЕ. ТОВА ЩЕ БЪДЕ НЕПРАВИЛНА ПОСТАНОВКА НА ВЪПРОСА, ЗАЩОТО ИМА И ДРУГА СТРАНА ТОЗИ ВЪПРОС.

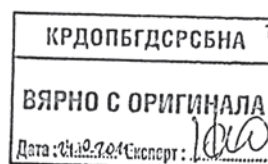
ВЪПРОСЪТ Е ДАЛИ Е РЕАЛНО ОСЪЩЕСТВИМА АВТОНОМИЯТА В БЪЛГАРИЯ, ДАЛИ Е РЕАЛНО ОСЪЩЕСТВИМ ВЪПРОСЪТ ЗА ВТОРИ КИПЪР В БЪЛГАРИЯ. И АЗ ИЗРАЗЯВАМ ВТОРОТО СИ УЧУДВАНЕ, ЧЕ ТЪКМО В МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ СЕ СМЯТА ЗА ВЪЗМОЖЕН ТАКЪВ ВАРИАНТ. АЗ ИЗВИНЯВАМ НАШАТА ПРОПАГАНДА И РАЗБИРАМ НАШАТА ПРОПАГАНДА КОГАТО РАБОТИ С ТО-

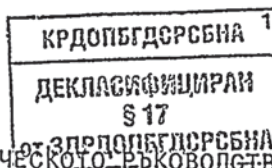
КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 24.02.2004 Эксперт: [подпис]

ЗИ АРГУМЕНТ, НО АЗ НЕ РАЗБИРАМ НАШЕТО ВЪТРЕШНО ГАТО ТО СЕРИОЗНО ПОСТАВЯ ВЪПРОСА, ЧЕ БЪЛГАРИЯ СЕ НАМИРА ПРЕД ЕДИН ВТОРИ КИПЪР. И МИСЛЯ, ЧЕ НЕ ТРЯБВА ДА АНАЛИЗИРАМ ТОЗИ ВЪПРОС ТУК. ВЪПРОСЪТ Е, КОЛКО БЯХА ТУРСКИТЕ НАЦИОНАЛИСТИ ПРЕДИ ПРЕИМЕНУВАНЕТО И КОЛКО СА ТУРСКИТЕ НАЦИОНАЛИСТИ СЛЕД ПРЕИМЕНУВАНЕТО? АКО НЯКОЙ СЕ ЗАБЛУЖДАВА, ЧЕ ПО ТОЗИ ПЪТ НИЕ ЩЕ ФОРМИРАМЕ БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО СЪЗНАНИЕ, ТОЙ НЕ САМО ДЪЛБОКО СЕ ЗАБЛУЖДАВА, НО С ТАКОВА СТАНОВИЩЕ АЗ НЯМАМ ОБЩА БАЗА ЗА СПОР. ЗАЩОТО АЗ СМЯТАМ, ЧЕ ЕДНА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ И ЕДНО СОЦИАЛИСТИЧЕСКО ОБЩЕСТВО НЕ МОЖЕ ДА ПОСТАВЯ НА ТАЗИ БАЗА ВЪПРОСА. ТАЗИ БАЗА СЕ НАРИЧА НАЦИОНАЛИЗЪМ, ТЯ НЕ СЕ НАРИЧА КОМУНИЗЪМ, ТЯ НЕ СЕ НАРИЧА СОЦИАЛИЗЪМ. И АЗ МИСЛЯ, ЧЕ НИЕ ТРЯБВА ДА СИ ДАДЕМ СМЕТКА, ЧЕ ТУРСКИЯТ НАЦИОНАЛИЗЪМ, ТАЗИ СМЪРТНА ОПАСНОСТ ЗА БЪЛГАРИЯ В ЕДИН МОМЕНТ СЕ СЪЕДИНЯВА С БЪЛГАРСКИЯ НАЦИОНАЛИЗЪМ, КОЙТО Е НЕ ПО-МАЛКА ОПАСНОСТ. И АЗ ИСКАМ ДА ВИ ПОМОЛЯ ДА ПОГЛЕДНЕТЕ НАШАТА ИСТОРИЯ, ДА СЕ ВГЛЕДАТЕ В НЕЯ, ЗА ДА ВИДИТЕ, ЧЕ ВСИЧКИ ТРАГЕДИИ НА БЪЛГАРИЯ СА СТАВАЛИ В ТАКИВА ВЗРИВОВЕ НА ТОЗИ СВРЪХПАТРИОТИЗЪМ, КОЙТО СЕ НАРИЧА НАЦИОНАЛИЗЪМ. ТОЧНО ТОГАВА, КОГАТО НИЕ ВЪТРЕ В СТРАНАТА СМЕ РАЗВЯВАЛИ НАЙ-ВИСОКО ЗНАМЕТО НА СВРЪХПАТРИОТИЗМА, ТОЧНО ТОГАВА Е РЯЗАНА МАКЕДОНИЯ ОТ НАШАТА СНАГА, ТОЧНО ТОГАВА Е РЯЗАНА ТРАКИЯ ОТ НАШАТА СНАГА - В СЪЩИЯ МОМЕНТ, КОГАТО НИЕ СМЕ ДОКАЗВАЛИ КОЛКО ГОЛЕМИ И ВЕЛИКИ БЪЛГАРИ СМЕ, И КОЛКО НАШИТЕ ГЪРДИ СА ГОТОВИ ДА ЗАСТАНАТ СРЕЩУ НАЦИОНАЛИЗМА. И АЗ МИСЛЯ, ЧЕ НАЙ-ПОСЛЕ БЪЛГАРСКАТА ПОЛИТИКА И БЪЛГАРСКИТЕ ПОЛИТИЦИ ТРЯБВА ДА РАЗБЕРАТ ТОЗИ УРОК. И ДА НЕ ПОДЦЕНЯВАТ ТАЗИ РАБОТА. ОЩЕ ПОВЕЧЕ, ЧЕ НИЕ ВИЖДАМЕ ДО КАКВИ КЛАНЕТА ДОВЕДЕ ТОЗИ НАЦИОНАЛИЗЪМ В РУМЪНИЯ, В СЪРБИЯ.

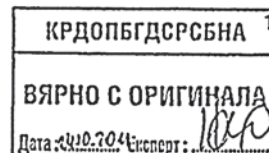
СЛЕДВАЩИЯТ ВЪПРОС, КОЙТО ВИЕ ПОСТАВЯТЕ ОСТРО И КАТЕГОРИЧНО Е ХОД НАЗАД, ВРЪЩАНЕ НАЗАД. ПОСТАВЯТЕ ГО РЯЗКО, ПОСТАВЯТЕ ГО

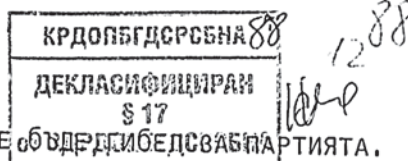

ясно. Ще го доведе до знанието на политическото ръководство на партията. Обещавам ви това. И това, което ще изразя сега е досегашното гледище на Политбюро и моето лично разбиране на въпроса. Аз смятам, другари, че не е възможно да се върне назад този въпрос, не е възможно да се върне назад това решение. Аз смятам, че единственият изход е партията с политически средства, със своите сили със силите на всички кадри - партийни, държавни, научни, културни, да проведе в живота това решение. Защо? Това решение не може, другари, да се върне назад, защото това би означавало да преоценим нашата политика на преодоляване на извращенията на тоталитарния режим на Т.Живков, ни повече ни по-малко. Никой нито в България, нито извън България ще повярва на това ръководство, което ще се върне назад от единственото решение, за да се раздели от този режим. Защото е лесно да върнем вилите, защото е лесно да слезем от колите, и аз съм тук при вас с "Лада", но това съвсем не означава, че аз съм бедняк и това, че аз съм дошъл с "Лада", а не с новия си "Мерцедес", съвсем не означава, че аз съм се отдалечил от курса на Т.Живков. Ние можем лесно да сменим колите и вилите, но ние не можем да сменим политиката, ако не решим големите проблеми на кризата на България.

Ето защо, това е първият въпрос, когато обсъждаме този въпрос е - как ще повлияе това решение на генералния въпрос, ще се преустройва ли нашето общество, ще се демократизира ли нашето общество, ще върви ли напред по пътя, който е избрало, или отново ще се завърти в тази страшна вътрележка на думи. Тази страшна вътрележка от думи, която не е последвана от никакви дела и която дойде не до гушата, а до косите на народа. Аз смятам по-нататък, че това връщане би било гибел на преустройството в България, това би било гибел на демократизацията на българското общество. И раз-

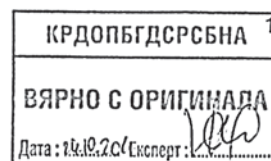

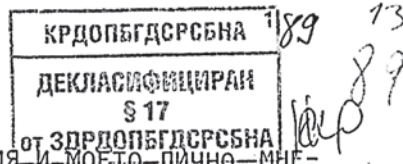

РЕШЕТЕ МИ ДА ВИ КАЖА ПРОГНОЗАТА, ЧЕ ТОВА ЩЕ БЪДЕ РЕДИТЕЛСТВО НА ПАРТИЯТА. И ВИЕ ЩЕ ИМАТЕ ТАЗИ ВЪЗМОЖНОСТ ДА СЕ УВЕРИТЕ НА МАЙСКИТЕ ИЛИ НА ЮНСКИТЕ СЪБИТИЯ. И КОГОТО И ДА ОБВИНИТЕ СЛЕД ТОВА, НЯМА КАК ДА СПАСИМ ПОЛОЖЕНИЕТО, ЗАЩОТО ПОЛИТИКАТА ИМА ВЪПРОСИ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ РЕШЕНИ ДНЕС В 12.00 Ч., КАКВИТО И ЖЕРТВИ ДА НИ СТРУВА ТОВА.

ЕТО ЗАЩО, ДРУГАРИ, ТРЯБВА ДА СЕ НАМЕРИ ГЪВКАВ НАЧИН ДА СЕ ПРОВЕДЕ ТОВА РЕШЕНИЕ, АЗ СЪМ СЪГЛАСЕН, И В ТАЗИ МИСЪЛ, КОЯТО ЗВУЧЕШЕ ОТ ТАЗИ ТРИБУНА, АЗ СМЯТАМ, ЧЕ ПОЛИТИЧЕСКОТО РЪКОВОДСТВО НА СТРАНАТА ТРЯБВА ДА СЕ ВСЛУША. НИЕ ТРЯБВА ДА НАМЕРИМ ЕДИН ГЪВКАВ КОМПЛЕКС ОТ МЕРКИ, С КОИТО ДА СВАЛИМ ТОВА СТРАШНО НАПРЕЖЕНИЕ, КОЕТО ДАЖЕ ОЩЕ НЕ СЕ Е УСТАНОВИЛО В СВОЯТА ВРЪХНА ТОЧКА, КОЕТО ПРОДЪЛЖАВА ДА РАСТЕ.

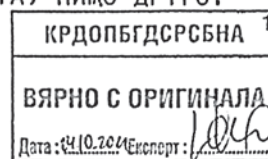
АЗ СЪМ СИГУРЕН, ЧЕ ТОВА Е МЪДРА МИСЪЛ И ПРАВИЛЕН СЪВЕТ КЪМ ЦЕНТРАЛНИЯ КОМИТЕТ НА ПАРТИЯТА, И НИЕ ТРЯБВА ДА НАМЕРИМ ТОЗИ ИЗХОД. АЗ СЪЖАЛЯВАМ, ЧЕ НЕ ГО НАМЕРИХМЕ В ТАЗИ ЗАЛА, ЗА ДА ГО ЗАНЕСА В ЦК НА ПАРТИЯТА. И НЕДЕЙТЕ ДА МИСЛИТЕ, ЧЕ В РЪКОВОДСТВОТО НА ЦК РАБОТЯТ БЕЗОТГОВОРНИ ХОРА ИЛИ РАБОТЯТ ПОЛИТИЧЕСКИ НАИВНИЦИ. ИМА МНОГО ТРУДНИ ПРОБЛЕМИ, НА КОИТО Е МНОГО ТРУДНО ДА СЕ НАМЕРИ ОТГОВОР. МНОГО Е ЛЕСНО ДА СЕ ЗАСТАНЕ ТУК НА ТРИБУНАТА И ДА СЕ ЗАДАВАТ ВЪПРОСИ. В ЧУДЕСНО ПОЛОЖЕНИЕ Е БЪЛГАРСКАТА ОПОЗИЦИЯ, КОЯТО НИ ПЛЮЕ, В ЧУДЕСНО ПОЛОЖЕНИЕ СА ТЕЗИ ДРУГАРИ, КОИТО СМЯТАТ, ЧЕ Е ДОШЛО ВРЕМЕТО СЪЩОТО ДА ПРАВЯТ. Но политическото ръководство на страната е заето сега да търси решение на проблемите, а не да разчиства сметки. И НИЕ ЩЕ ТЪРСИМ НЕОБХОДИМИТЕ КОМПРОМИСИ, ЩЕ ТЪРСИМ НЕОБХОДИМИТЕ ПЪТИЩА, НО НЕ МОЖЕМ ДА ГИ ТЪРСИМ ЗА СМЕТКА НА БЪЛГАРСКАТА КОНСТИТУЦИЯ, СЪПНИ ДРУГАРИ. НЕ МОЖЕМ ДА ОТИДЕМ ОТНОВО НА НАРУШАВАНЕ НА КОНСТИТУЦИЯТА, НЕ МОЖЕМ ДА ГОВОРИМ ЗА ДЕМОКРАЦИЯ И ДА ИЗЛЕЗЕМ С РЕШЕНИЕ, КОЕТО ЩЕ ОТМЕНИ ЕДИНСТВЕНИЯТ АКТ, КОЙТО СМЕ ВЗЕЛИ ЗА СПАЗВАНЕ НА ПРАВАТА НА ВСИЧКИ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ. ТАКОВА Е ГЕНЕРАЛНОТО РАЗБИРА-

НЕ НА ПОЛИТИЧЕСКОТО РЪКОВОДСТВО НА БЪЛГАРИЯ И МОЕТО ЛИЧНО МНЕНИЕ. НИЕ ТРЯБВА ДА ТЪРСИМ КОМПРОМИСИ, НИЕ ТРЯБВА ДА ТЪРСИМ ГЪВКАВИ ПЪТИЩА, НО НЕ ДА ОТМЕНИМ РЕШЕНИЕТО, НЕ ДА СЕ ВЪРНЕМ НАЗАД, ЗАЩОТО ТОВА Е ГИБЕЛТА НЕ НА РЕШЕНИЕТО, ТОВА Е ГИБЕЛТА НА ПАРТИЯТА.

Следващият въпрос. Иван Стоянов питаше какво да правим с гагаузите. и техните ли имена ще сваляме. Аз го разбирам др. Стоянов. Ако това няма да попречи на неговата кариера при вас, мога да ви кажа, че някога работихме заедно в комсомола. Много хубаво, че той ме критикува и че сега трябва аз него да критикувам. Това е много хубаво, че можем взаимно да се критикуваме, трябва най-после да дойде време когато тези неща трябва да се смятат за нормални в нашата партия и трябва да се върнем към Благоев и Димитров не на думи, както често звучат тези думи - кристалната Благоевска традиция, кристалната Димитровска традиция. Трябва да се връщаме в своите дела, в своето мислене към Благоев и Димитров, в своите действия, а не в своите речи. Ние знаем, че натрупахме 35-годишен опит в това отношение. Страшен опит, който сега именно парализира партията. Не може да се постави така въпроса - ще сменяме ли имената на гагаузите, ще сменяме ли имената на мохамеданите. Няма на никого да сменяме имената, скъпи другари. На никого не трябва да сменяме имената, трябва да се борим колкото се може повече хора да останат с български имена, обаче да се борим с политически средства, да осигурим закрилата на тези, които ще си запазят имената, особено сред българомохамеданите, защото едно от най-страшните последици на тези извращения е, че те върнаха назад процеса сред мохамеданите. Там, където се закрепиха нещата, не само имената се закрепиха, съзнанието се избистри. Избистри се, защото това не са турци, това са българи и те знаят, че са българи. Единственото, което ги свързваше с турците е вярата, нищо друго.

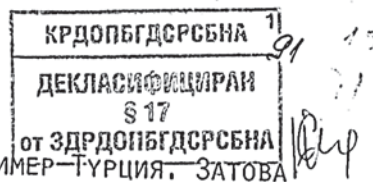

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 ОТ ЗДЕТОПБГДСРСБНА

90 14
 90

Те имаха българско съзнание, което трябваше да бъде избистрено. Докато там ставаше дума за турско съзнание, скъпи другари, и вие знаете по-добре от мен това нещо. И ако искате да ви приведа едно единствено доказателство за това, че няма друго време, то това е следното доказателство - в същия момент, в който ние преименувахме всички и се заблуждавахме, че по този начин ще решим въпроса за българското съзнание, 700 000 молби са подадени за изселване. Аз не знам тогава, какво може да се нарича крах на една политика. Не зная, ако вие знаете - улеснете ме. Ние трябва да търсим всички средства да защитим тези българи, тези хора и от тюркоезичното население. Работим с този термин, защото няма друг термин. Българоезично и тюркоезично население не са съвършени термини и няма защо да се иронизират. Няма защо себе си да иронизираме, скъпи комунисти. Кого иронизирате? Себе си иронизирате. Защото нашата политика е била такава, че ние даже термин нямаме, камо ли политика да имаме. Нямаме, разбира се, нямаме, защото ги наричаме български турци, наричаме ги ислямизирани българи, а тези ислямизирани българи искат да заминат 700 000 души от тях за Турция. Тогава аз не разбирам какъв е този термин, как тези българи, които са българи, могат да изменят така лесно на България. Ние не можем другари, да стъпим на такава почва. Аз съм съгласен, че нашата наука трябва да продължи да работи, дори когато тя е доказала, че в дадено село наистина коренът е български. Вярно е това, ние трябва да продължим още по-дълбоко да слизаем до корена. Още по-настойчиво да доказваме корена, още по-убедително да показваме корена. Но не можем върху корена да градим политиката си за националния въпрос, защото съгласно нашия строй, съгласно нашите идеи, съгласно нашето учение и нашите принципи, съзнанието зависи единствено от това - какъв се чувствуваш. А не от това, какъв е бил коренът ти през 16-ти век.

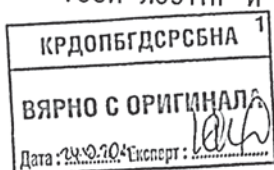
КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 22.10.2011 Експерт: [подпис]

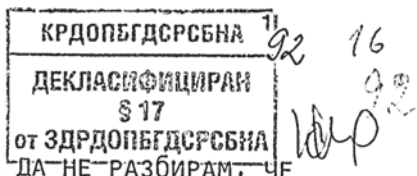

И няма защо да ни бъде сочена за пример-Турция. Затова ние искаме да работим с термина-българско население. Една част от това българско население в момента е с друг език, в момента една част от него е с друга вяра, ние не покръстваме цялото население в друга вяра. Ние ще работим с него, за да го вкараме в правата българска вяра, но ще работим със същите тези лозунги, с които тук ги издигаше историка на В. Левски, а не с тези лозунги и с тази практика, които ние с вас много добре познаваме, за да се спирам сега на нея.

Ето защо ще трябва да се борим за имената и да дадем възможност на всеки да избира името си така както той пожелае, а да защитаваме тези, които ще изберат своето име. Не можем да стъпим на постановката, която ни предлагате, че всеки роден в България е българин. Не можем да стъпим, другари, на такава постановка. Това значи не само да се върнем на старото решение, това значи да се върнем една епоха преди старото решение, че как е възможно да се направи така, че всеки който се роди в България да бъде автоматично българин. Че вие ако отидете някъде и се роди вашето дете, ще продадете ли България, затова че сте се родили във Франция.

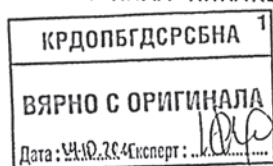
Следващият въпрос е с кого стои БКП на кръглата маса? Страшен въпрос зададохте, скъпи другари. Страшен въпрос ни зададохте, почти политическо обвинение. Даже един другар като ме питаше дали си спомням за Радославов, искаше да ми каже - откажете се от петте избиратели, които ще спечелите с тази политика. Да, аз зная, че така мислите, но това е погрешно мислене. Всеки, който желае да стане популярен сега ще трябва да издигне въпроса - смърт на предателите, смърт на Ал. Лилков, смърт на П. Младенов и т.н. Ето ги лозунгите. Всеки, който желае да бъде популярен сега може да издигне този лозунг и има моето съгласие за този лозунг. И аз ако искам

ДА ПЕЧЕЛЯ ГЛАСОВЕ, АЗ НЕ СЪМ ТОЛКОЗ ГЛУПАВ ДА НЕ РАЗБИРАМ, ЧЕ ДЕСЕТ ПРОЦЕНТА ОТ НАСЕЛЕНИЕТО СА ПО-МАЛКО ГЛАСОВЕ ОТ 91%. ОБРАЗОВАНИЕТО, КОЕТО СЪМ ПОЛУЧИЛ МИ ПОЗВОЛЯВА ДА НАПРАВЯ ТАЗИ СМЕТКА, ТАЗИ ПРОСТА СМЕТКА. Но тук не става въпроса за тази проста сметка, скъпи другари. Тук не става въпрос за това, че ние сме седнали с опозицията, за да разделим гласовете и да спечелим изборите. Тук става дума за една нова реалност и вие трябва да знаете, другари, че в България се появи нова политическа реалност и тази нова реалност се нарича - българска политическа опозиция. Нещастен може би факт, не зная. Труден може би факт - не зная. Опасен може би факт - не зная, но реален факт. И ако ние с вас сме сериозни политици, ние сме длъжни да констатираме този факт. И като партия да се организираме така, че да можем да работим в условията на политическа опозиция, защото друга партия може да ни изпревари в това отношение. И защото може да се случат неща, които се случиха в братски социалистически страни, когато нашите партии застанаха на сектантски позиции, и както знаете загубиха изборите, и както знаете - загубиха властта, и както знаете - седнаха на скамейките на опозицията. Ние не можем да си позволим да мислим два дена напред, както ми предлагат някои другари от трибуната. Ние трябва да можем като партия и като политици да мислим поне пет месеца напред, поне до изборите.

Може би трябва да ви кажа, и предполагам, че генералният секретар на нашата партия ви го е казал, когато е бил тук, какво е отношението на ръководството на нашата партия към вас като кадри на партията, като кадри на държавата, като Министерство на вътрешните работи към вашата дейност. Ние не трябва да се поддаваме на емоции, не трябва да изпадаме в плен на емоциите, защото те са лоши съветници винаги и най-лоши съветници в политиката. Аз мисля, че няма никакви основания, които да ви карат да мислите, че ЦК на

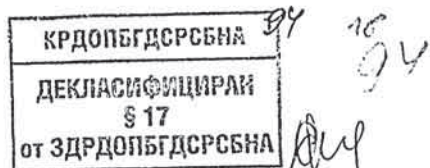

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН 12
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА 10/09/01

ПАРТИЯТА, НЕГОВОТО ПОЛИТБЮРО Е СНЕЛО СВОЕТО ПОЛИТИЧЕСКО ДОВЕРИЕ ОТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ, ОТ НЕГОВИТЕ КАДРИ, И ЧЕ ТО Е ПРЕДАЛО ТЕЗИ КАДРИ. АЗ НЕ ВИЖДАМ НИКАКВИ ОСНОВАНИЯ И НИКАКВИ ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ТАКАВА ОЦЕНКА. АЗ МИСЛЯ, ЧЕ ПОСТАНОВКАТА НА ПОЛИТБЮРО БЕШЕ КАТЕГОРИЧНО ЯСНА. НИЕ СМЯТАХМЕ, ЧЕ ПРИ СЪЗДАЛАТА СЕ СИТУАЦИЯ НЕ МОЖЕ МИНИСТЪРЪТ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ ПРЕЗ ТОЗИ ПЕРИОД ДА НЕ ПОНЕСЕ ПОЛИТИЧЕСКА ОТГОВОРНОСТ. НЕ МОЖЕШЕ ДА НЕ СТАНЕ ТОВА. НО НАШЕТО ПОЛИТИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО НА ПАРТИЯТА ЗНАЕ МЯСТОТО НА ОРГАНИТЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО, ЗНАЕ. И АЗ РЪКОПЛЯСКАХ НА ТОЗИ ДРУГАР, КОЙТО КАЗВАШЕ - НИЕ НЕ ИСКАМЕ ДА БЪДЕМ ВАШИ КАДРИ, НИЕ ИСКАМЕ ДА БЪДЕМ КАДРИ НА ДЪРЖАВАТА. ДА, ДРУГАРИ, ВИЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕТЕ КАДРИ НА НОВАТА, ОБНОВЕНАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА, ДЕМОКРАТИЧНА ДЪРЖАВА, А НЕ КАДРИ НА МЕН ИЛИ НА КОЙТО И ДА БИЛО ОТ МОИТЕ КОЛЕГИ, ЗАЩОТО МОЖЕ ДА СЕ ПОЛУЧАТ СТРАШНИ НЕЩА, КАКВИТО СЕ ПОЛУЧИХА ПРИ СТАЛИН. И КОГАТО ЕДИН ДРУГАР МИ КАЗВАШЕ (ЗА ДА СЪБОРИ ДОКЛАДА) - НЕ ВИ ЛИ Е ЯСНО, ЧЕ ТЕЗИ ХОРА СА МИНАЛИ ПРЕЗ СЪД, ЗА КОИТО ГОВОРИТЕ. АЗ ИСКАМ ДА МУ КАЖА - НЕ СИ ЛИ СПОМНЯ ТОЙ, ЧЕ ТЕЗИ ТРИДЕСЕТ МИЛИОНА ЖЕРТВИ СЪЩО ТАКА МИНАВАХА ПРЕЗ СЪД.

НЯМА ГО ДРУГАРИ СТАРИЯТ СЪД, ТРЯБВА ДА ГО РАЗБЕРЕМ ВЕДНЪЖ ЗАВИНАГИ. СЪДЪТ, КОЙТО СЪЩЕСТВУВАШЕ ПРИ АВТОРИТАРНАТА ДЪРЖАВА ГО НЯМА И НЯМА ДА ГО ИМА. В ОБНОВЕНАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ДЪРЖАВА НЯМА ДА ГО ИМА ТОЗИ СЪД, И ТОВА ЩЕ БЪДЕ ГОЛЯМО ПОСТИЖЕНИЕ НА ПАРТИЯТА, ТОВА ЩЕ БЪДЕ ГОЛЯМО ПОСТИЖЕНИЕ НА ВАС САМИТЕ КАТО ХОРА, КОИТО СА ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ДА ПАЗИТЕ РЕДА, ДА ПАЗИТЕ ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИНА В НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ. НЯМА ЗНАЧЕНИЕ, ДАЛИ СЕГА ВИЕ МОЖЕТЕ ДА ПРИЕТЕМТЕ ТАЗИ ПРЕЦЕНКА, ИЛИ НЕ МОЖЕТЕ. НЯМА ЗНАЧЕНИЕ. ПЪТЯТ, ПО КОЙТО ВЪРВИ НАШЕТО ОБЩЕСТВО Е ТОЗИ - ПРАВОВА ДЪРЖАВА, С НОВ СЪД, ПРАВОВА ДЪРЖАВА С НОВИ ЗАКОНИ, ПРАВОВА ДЪРЖАВА С РАЗДЕЛЕНИЕ НА ВЛАСТИТЕ, ЗА ДА НЯМА ВЪЗМОЖНОСТ НИКОЙ ДА СТАНЕ ДИКТАТОР И ЗА

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 24.10.2011 Експерт: [Signature]

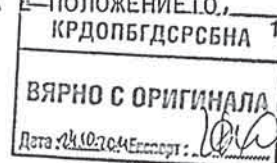

ДА НЯМА ВЪЗМОЖНОСТ НИКОЙ ДА ХВЪРЛИ СТРАНАТА В ТЕЗИ БЕДИ, В КОИТО БЕШЕ ХВЪРЛЕНА. ЕТО ЗАЩО, АЗ СМЯТАМ, ЧЕ ТРЯБВА ДА СЕ ПРОМЕНИ САМАТА ПОСТАНОВКА, И ТУК НЕ АНГАЖИРАМ НИКОГО, НЕ АНГАЖИРАМ ПОЛИТИЧЕСКОТО РЪКОВОДСТВО, НО АКО РЕШИТЕ ДА Я ОСВИРКВАТЕ - МЕН ЩЕ ТРЯБВА ДА ОСВИРКАТЕ. АЗ СМЯТАМ, ЧЕ ИМАШЕ ВРЕМЕ, КОГАТО НАИСТИНА ОРГАНИТЕ НА СИГУРНОСТТА БЯХА СТОМАНЕНИЯТ МЕЧ В РЪЦЕТЕ НА РЕВОЛУЦИЯТА. ДА, ТОВА БЕШЕ ИСТОРИЧЕСКА МИСИЯ, ТЯХНА, ТОВА БЕШЕ КРУПНА ЗАСЛУГА НА ТЕЗИ ОРГАНИ.

ДНЕС, ТЕЗИ ОРГАНИ ТРЯБВА ДА БЪДАТ НЕ СТОМАНЕН МЕЧ В РЪЦЕТЕ НА ПАРТИЯТА. ДНЕС, ТЕЗИ ОРГАНИ ТРЯБВА ДА БЪДАТ СИГУРЕН ЗАЩИТНИК НА ДЪРЖАВНАТА СТАБИЛНОСТ, СИГУРЕН ЗАЩИТНИК И ГАРАНТ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА В БЪЛГАРИЯ. АКО ТЕ НЕ ЗАЕМАТ ТОВА ПОЛОЖЕНИЕ В ОБЩЕСТВОТО, ТЕ НЯМА ДА ИЗПЪЛНЯТ СВОЯТА РОЛЯ НА СЪВРЕМЕННИЯ ЕТАП.

ЕТО ЗАЩО, СПОРЕД МОЕТО РАЗБИРАНЕ, ЕДИНСТВЕНИЯТ ПЪТ, ДРУГАРИ Е - ДЪЛБОКО ПРЕУСТРОЙСТВО НЕ САМО В БЪЛГАРИЯ, ДЪЛБОКО ПРЕУСТРОЙСТВО В СИСТЕМАТА НА МВР. И КОГАТО МИНИСТЪР СЕМЕРДЖИЕВ ИСКАШЕ АЛТЕРНАТИВА, АЗ МУ ПРЕДЛАГАМ ТАЗИ АЛТЕРНАТИВА - ДЪЛБОКО ПРЕУСТРОЙСТВО В СИСТЕМАТА НА МВР, ЕДИНСТВЕНИЯТ СПАСИТЕЛЕН ПЪТ. КАТО СЕ ЗАПОЧНЕ ОТ МЯСТОТО НА МВР В СИСТЕМАТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩЕСТВОТО И СЕ СТИГНЕ ДО ВСЕКИ ЕДИН ОТ НАС.

НА ВТОРО МЯСТО, АЗ СМЯТАМ, ЧЕ НИЕ ТРЯБВА ДА СЕ РАЗДЕЛИМ КОЛКОТО СЕ МОЖЕ ПО-БЪРЗО - ТОЛКОЗ ПО-ДОБРЕ С ИЗЖИВЯВАНЕТО НА ЕМОЦИОНАЛНОТО НАПРЕЖЕНИЕ. И ДА ПРЕМИНЕМ КЪМ ЕДИН ТРЕЗВ, ЕДИН РЕАЛИСТИЧЕН АНАЛИЗ НА НАШАТА РАБОТА, НА НАШАТА СОБСТВЕНА РАБОТА, НА ПАРТИЯТА, НА ВАС САМИТЕ, НА ПОЛОЖЕНИЕТО В СТРАНАТА, НА НАШИТЕ ГРЕШКИ, НА ВАШИТЕ ГРЕШКИ, НА ОТКЛОНЕНИЯТА И ИЗВРАЩЕНИЯТА (НАШИ И ВАШИ), ДА ИМ НАПРАВИМ СЕРИОЗЕН АНАЛИЗ, ЗА ДА МОЖЕМ ДА ИЗЛЕЗЕМ И ПРЕД ПАРТИЯТА И ПРЕД ХОРАТА И ДА КАЖЕМ - ЕТО ДРУГАРИ, ТОВА Е ПОЛОЖЕНИЕТО.

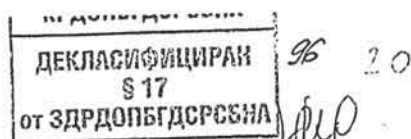

КРДОПБГДСРСБНА 1	95
ДЕКЛАСИФИЦИРАН	19
§ 17	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	10/09/95

ТУК СМЕ ДОПУСНАЛИ ГРЕШКИ, ТУК СМЕ ДОПУСНАЛИ ИЗВРАЩЕНИЯ, ТОВА Е ЦВЕТЪТ И ПЛОДЪТ НА АВТОРИТАРНИЯ РЕЖИМ, НО ЕТО ТУК СА НАШИТЕ ЗАСЛУГИ И ЕТО ТУК Е НАШАТА ДРАМА КАТО ПАРТИЯ, ТУК Е НАШАТА ДРАМА КАТО ОРГАНИ, КОЯТО НИЕ ИЗЖИВЯВАМЕ С НЕ ПО-МАЛКА БОЛКА, ОТКОЛКОТО ВИЕ СИ ВЪОБРАЗЯВАТЕ. И АКО НИЕ ИЗСЛУШАМЕ ЧЕСТНО, И АКО НИЕ СМЕ ЧЕСТНИ В ТОЗИ АНАЛИЗ, И АКО НИЕ СМЕ ВЕРНИ В ТЕЗИ ИЗВОДИ - НАРОДЪТ НЕ МОЖЕ ДА НЕ НИ ПОВЯРВА. А АКО НИЕ ОТНОВО СЕ ОПИТВАМЕ ДА ОБВИНИМ НЯКОГО И САМО НЯКОГО ЗА ТОВА ПОЛОЖЕНИЕ, НИЕ НЕ САМО ЩЕ СБЪРКАМЕ, НИЕ НЯМА ЗАЩО ДА РАЗЧИТАМЕ НА ДОВЕРИЕТО НА НАРОДА.

И АЗ СМЯТАМ, ЧЕ ПО-НАТАТЪК БИ ТРЯБВАЛО ДА СЕ ОСЪЗНАЕ НОВАТА РОЛЯ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И НА НЕГОВИТЕ КАДРИ В ОБНОВЯВАЩА СЕ БЪЛГАРИЯ, В ОБНОВЯВАЩОТО СЕ ОБЩЕСТВО И ДЪРЖАВА НА БЪЛГАРИЯ. ДА СЕ ОСЪЗНАЕ НЕ НА ДУМИ, А ДА СЕ РАЗРАБОТЯТ ЕДИН ПО ЕДИН ПРОБЛЕМИТЕ, КОИТО СУМАРНО ОБРАЗУВАТ НОВАТА РОЛЯ НА ТОВА МИНИСТЕРСТВО В НАШАТА ДЪРЖАВА. ЕДИН ПО ЕДИН ТРЯБВА ТЕЗИ ПРОБЛЕМИ ДА СЕ АНАЛИЗИРАТ, ЗА ДА СЕ ДАДЕ ПРАВИЛЕН КУРС НА РАБОТАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО. САМО ТОВА Е СПАСИТЕЛНИЯТ ПЪТ. АЗ СМЯТАМ ПО-НАТАТЪК, ЧЕ ТРЯБВА ЧАС ПО-СКОРО ДА СЕ ВЪЗСТАНОВИ /КОЛКОТО И ТОВА ДА ВИ ИЗГЛЕЖДА СТАРА ПОСТАНОВКА НА ВЪПРОСА/ СПОСОБНОСТТА НА МИНИСТЕРСТВОТО, НА НЕГОВИТЕ КАДРИ, НА НЕГОВИТЕ ПОДЕЛЕНИЯ ДА ИЗПЪЛНЯВА ДНЕС /НЕ УТРЕ/ МНОГО ТРУДНИ ЗАДАЧИ. НИЩО, ЧЕ СЕ СМЯТАТЕ ЗА ПРЕДАДЕНИ, НИЩО ЧЕ НИ ОБВИНЯВАТЕ, ПРОДЪЛЖАВАЙТЕ ДА ГО ПРАВИТЕ. НО ВИЕ ЩЕ ПРЕДАДЕТЕ ПАРТИЯТА, АКО НЕ ВЪЗСТАНОВИТЕ СВОЯТА СПОСОБНОСТ ОЩЕ ДНЕС ДА ИЗПЪЛНЯВАТЕ ТРУДНИ ЗАДАЧИ, НО ДА ГИ ИЗПЪЛНЯВАТЕ С НОВИ СРЕДСТВА, ДА ГИ ИЗПЪЛНЯВАТЕ В НОВИ УСЛОВИЯ, В УСЛОВИЯТА НА ДЕМОКРАЦИЯ, В УСЛОВИЯТА НА СИЛНА ПОЛИТИЗАЦИЯ НА НАШЕТО НАСЕЛЕНИЕ, В УСЛОВИЯТА /АКО ЩЕТЕ/ НА ОПОЗИЦИЯ. ВСИЧКИ РАБОТИМ В ТЕЗИ УСЛОВИЯ. И НЯМА ЗНАЧЕНИЕ КАК НАРИЧАМЕ ЕДИН ДРУГ СЕБЕ СИ, И НЯМА ЗНАЧЕНИЕ ЧИЯ ГЛАВА И ЧИЯ ОСТАВКА ИСКАМЕ.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 24.09.95. Експерт: [Signature]

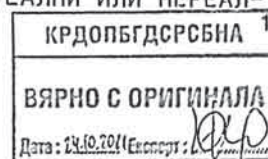
Единствено значение има, че трябва да разберем, че трябва да сме в състояние ние - като партия, вие - като Министерство на вътрешните работи, да действувате днес, сега и тук в тези условия. И да действувате успешно, защото другите действуват. Другите действуват и трябва да ви съобща - действуват по-добре от нас сега.

Аз смятам, че ние имаме основание за тревога. Те са сериозни основания, и ние ще бъдем големи наивници ако ги подценим тези основания. Ние виждаме как нараства ескалацията, ние виждаме как се изостря ситуацията, ние виждаме колко сме близо до сблъсък, ние виждаме, че е възможно да прехвърчи искрата между тези два паралелни митинга в Кърджали и затова ние вчера взехме специални мерки /Политбюро/ по този въпрос. Предполагам, че сте информирани за тях. И Политбюро предложи на Министерския съвет да създаде още вчера /и Министерският съвет създаде още вчера/ специална правителствена комисия, която да пребивава в Кърджали толкова време, колкото е необходимо, за да помогне да се нормализира ситуацията. Др. Минчо Йовчев я оглавява тази комисия.

Второ, Политбюро създаде специална партийна комисия, начело със секретаря на ЦК Димо Узунов, който има опит в работата с това население, която ще пребивава толкова време в този град, колкото е необходимо, за да помогне на партийната организация да излезе от това състояние в което се намира. И цяла серия от допълнителни мерки - изпращане на кадри, изпращане на помощ, което да се надяваме, че ще помогне да се успокои обстановката.

Др. П.Младенов прие вчера делегацията, която сте видяли и т.н.

Но аз смятам, другари, че сега е много важно да преодолеем и експресията, която ни обладава и ни кара да бъдем толкова вглеждани назад, толкова загледани в някакви виновници /реални или нереал-

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

НИ СА НЕЩАТА/, ДА ПРЕОДОЛЕЕМ ТАЗИ ЕКСПРЕСИЯ НА ЧУВСТВОТА, ДА ПРЕОДОЛЕЕМ И ТАЗИ ДЕПРЕСИЯ, КОЯТО Е НАЛЕГНАЛА ОТДЕЛНИ ПАРТИЙНИ ДРУГАРИ, ДА ПРЕОДОЛЕЕМ ПАСИВНОСТТА, ДА ПРЕОДОЛЕЕМ ОБЪРКАНОСТТА, ЗАЩОТО АЗ Я ВИЖДАМ И В НАШИТЕ КАДРИ. ВЧЕРА СЕ СРЕЩНАХМЕ С НАШИТЕ КАДРИ И ЧУВАМ СЪЩИТЕ ДУМИ, СЪЩИТЕ ПРИСЪДИ, И НЯКОИ ОТ ТЯХ СА ПРАВИЛНИ, НО НИЕ ТРЯБВА ДА ИЗЛЕЗЕМ, ТРЯБВА ДА ПРЕОДОЛЕЕМ ТЕЗИ НЕЩА АКО ИСКАМЕ ДА СЕ ВЪЗСТАНОВИМ КАТО ПАРТИЯ. ЗАЩОТО ДОКАТО НИЕ СЕ ОТДАВАМЕ НА ТЕЗИ НЕЩА, НИЕ ЩЕ ПРОПУСНЕМ МОМЕНТА, В КОЙТО МОЖЕМ ДА ВЛИЯЕМ, В КОЙТО МОЖЕМ ДА РАЗЧИТАМЕ НА НЯКАКЪВ УСПЕХ.

И ЕТО ЗАЩО ПЪРВОТО НЕЩО, КОЕТО ТРЯБВА ДА СТАНЕ СЕГА Е ВСЕКИ ТРЯБВА ДА ОПРЕДЕЛИ СВОИТЕ ПОЗИЦИИ. ИЛИ ПРИЕМА, ИЛИ НЕ ПРИЕМА КУРСА НА ПРЕУСТРОЙСТВОТО. ИЛИ ПРИЕМА, ИЛИ НЕ ПРИЕМА НОВАТА ПОЛИТИКА НА ПАРТИЯТА ПО НАЦИОНАЛНИЯ ВЪПРОС. ИЛИ Е ГОТОВ, ИЛИ НЕ Е ГОТОВ ДА ВЗЕМЕ УЧАСТИЕ В НЕЙНАТА РЕАЛИЗАЦИЯ. АЗ СМЯТАМ, ЧЕ ПАРТИЯТА НЕ ТРЯБВА НА НИКОГО СЕГА ДА СЕ СЪРДИ, И НИКОГО НЕ ТРЯБВА ДА АТАКУВА ИЛИ ИЗКЛЮЧВА, ЗАРАДИ ТОВА, ЧЕ НЕ Е СЪГЛАСЕН С НЕЯ. ПАРТИЯТА ОБАЧЕ ТРЯБВА ДА ЗНАЕ НА КАКВО МОЖЕ ДА РАЗЧИТА. ПАРТИЯТА ТРЯБВА ДА КОНСОЛИДИРА ТЕЗИ СИЛИ, КОИТО СА ГОТОВИ ДА ПРОВЕДАТ КУРСА ДНЕС, НЕ УТРЕ.

ТАКА ЧЕ, ПРЕДСТОИ НИ МНОГО ОСТРА БОРБА, ПОЛИТИЧЕСКА БОРБА ЗА ПРЕУСТРОЙСТВО, ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ИЗВРАЩЕНИЯТА, ЗА ЗАПАЗВАНЕ НА ПАРТИЯТА, АЗ ДЪРЖА НА ТАЗИ ДУМА - ЗА ЗАПАЗВАНЕ НА ПАРТИЯТА, ЗА ИЗБОРИТЕ, ЗА ДЕМОКРАЦИЯТА. И ЕДИНСТВЕНИЯТ ПЪТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ТЕЗИ ЗАДАЧИ, ЕДИНСТВЕНИЯТ ПЪТ Е ПРЕУСТРОЙСТВО, РЕАЛНО ПРЕУСТРОЙСТВО НА ВСИЧКИ ЗВЕНА И НА ВСИЧКИ ОТ НАС.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 22.10.2004 Исперти

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 27.10.1971 Експерт: *Августин*

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Августин

ДР. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ

Другарки и другари,

Знаете, че почти три години съм бил партизанин. Участвувал съм и в заключителния етап на Втората световна война. Много неща са минали през главата ми. Но днес ми предстои да премина през едно много сериозно изпитание. За съжаление това събитие е изпитание не само за мен, то е такова и за всички вас, които стоите в тази зала.

✓ Ще се чувствавам по-уверен, ако редн^о до мен стоят членовете на Колегиума. Не възразявате ли да ги поканя.

✓ Позв^олете ми да започна без предисловие. Кое ни накара да ви съберем? Отговарям директно. Предстои ни да извършим една много болезнена операция, да извършим дълбоко съкращаване и всеобхватна реорганизация на органите на Министерството на вътрешните работи.

Сега, органите на Министерството на вътрешните работи е една много голяма, сложна, архисложна бих добавил социална система, която, /позволете ми да бъда напълно откровен, твърдо съм решен да говоря честно, открито пред вас/ се е превърнала в държава в държавата. Нейната численост е много голяма.

Вчера др. Гоцев от трибуната на партийната конференция каза, позовавайки се на мои думи, че се доближават до числеността на БНА. В един момент той не беше точен. Моите думи бяха, че се доближава до числеността на БНА, без строителната организация на МНО и без ВУЗ-овете. Въвеждам тези два критерия, за да не назова точното количество

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН 2
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

личен състав, точната численост.

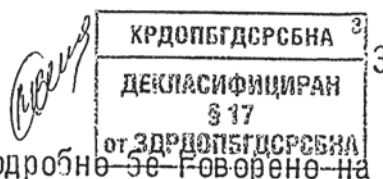
Ще дойде време, когато ще бъде обявена. И ви съветвам не настоявайте да я назоваваме и разгласяваме. Това ще бъде взрив. Разберете го това. Ще дадем допълнителен повод, силен аргумент в ръцете на онези, които искат да създадат една нетърпима обстановка около органите на Министерството на вътрешните работи.

Изяснявам този момент, за да разберете, че не е въпрос на добра воля от страна на ръководството. Най-малко ръководството на министерството е заинтересовано да пази в тайна тази цифра. Ние трябва да обявим, и обещателно ще го направим – онзи числен състав, онази численост на органите на министерството, която нашата общественост ще приеме спокойно, като една данна, напълно обоснована, съответстваща на разбиранията на нашия народ, за предназначението на тази система и нейния разумен рационален числен състав. Ако сега обявим числеността, народа не знам как ще реагира.

Защо толкова силно е раздута системата (извинявам се за този израз), но той е точен. Една организационна структура, която е прекомерно развита като схема, когато тя е включила в своя състав прекомерно горямо количество служители неизбежно започва да буксува. Това води до размиване на професионалното равнище, до снижаване на ефективността на нейната дейност. Това е една закономерност.

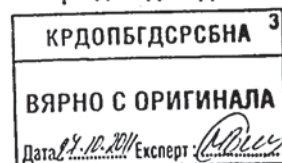
Кои са причините, факторите, които са довели до това прекомерно развиване, набъбване на системата? Те са

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 24.08.2011 Експерт *[Signature]*

същите, за които вчера много подробно се говорено на партийната конференция. Не се съмнявам, че още по-подробно и още по-остро навярно е ставало дума на събранията на първичните партийни организации, на партийните организации в отделните органи на министерството, в центъра и по места. Това са недъзите на командно-административната система, на авторитарно-бюрократичния режим, който неспособен да осигури изпълнението на задачите в различните сфери на националния живот, се стараяше да компенсира това със силови фактори. Въвличаше в решаването на тези задачи органите на Министерството на вътрешните работи; превръщайки ги образно казано в настояници, а в много случаи в патерици на едни или други структури. Така се стигна до положението и органите на държавна власт, и социални структури, обществени организации да се крият зад органите на Министерството на вътрешните работи или да търсят решаване чрез органите на Министерството на вътрешните работи, в това число и в сферата на икономиката.

Вие по-добре от мен разбирате. Аз съм нов човек в системата. Не владея даже и понятийния апарат, и ми е трудно понякога да изразя точно и прецизно своите мисли. По-добре знаете, че в резултат на този подход, на тази социална практика е станало едно изместване на функциите, или деформиране на функциите на органите на Министерството на вътрешните работи. В дадения случай аз нямам предвид незаконосъобразни действия срещу едни или други дейци и обществени сили. Не това имам предвид. А имам предвид едно

КРДОПБГДСРСБНА ³
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Мав

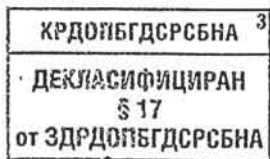
4

5

сериозно, погрешно в основата си възлагане на Министерството на вътрешните работи и неговите поделения функции, които са му абсолютни чужди. Няма нищо общо с гарантирането на националната сигурност.

Веднага бързам да кажа, че тази социална структура – Министерството на вътрешните работи и неговите поделения през тези години са свършили огромна работа в борбата срещу шпионажа, в пресичането, предотвратяването и ликвидирането на терористични актове, терористични банди, организирана престъпност, преди всичко в осигуряването на националните ни интереси чрез специфичните за него форми и способи на международната арена – гарантирането на сигурността вътре, обществения ред. Действително е извършен подвиг. Аз нямам никакво намерение да отричам всичко това. То е капитал. Вие се гордеете, и аз се гордея с него. И мисля, че вие се убедихте, че аз честно – и пред телевизия, и пред радио, и пред печата, и пред които и да е кръгове от нашата общественост съм готов да го защитавам. Ще добавя – действително в министерството работят кадри с висок интелект, кадри, които са запазили своята гражданска, човешка и професионална нравственост даже в онези условия. И аз изпитвам дълбоко уважение към всички вас. Не за това става дума. Става дума за една деформация породена от неправилно определяне мястото в нашето общество на органите на Министерството на вътрешните работи и функциите, които са им били възлагани. Функции, от които ние трябва решително да се откажем.

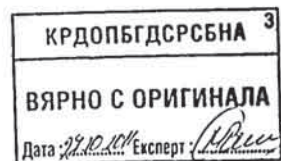
КРДОПБГДСРСБНА ³
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 27.10.2011 Експерт *Мав*

5

Необходимо е в резултат на тази решителна, дълбока, всеобхватна реорганизация на системата като цяло и на всички нейни поделения да създадем един модерен орган който в пълно съответствие с Конституцията, законите в нашата страна, в това число и в съответствие със законите, които ще бъдат сега разработени по наша инициатива, ще се постараям да бъдат утвърдени от този състав в Народното събрание, а в последствие когато се приеме нова Конституция, ще бъдат приведени в съответствие с тази Конституция. Казвам модерен орган, който в съответствие с тази конституционна, законова основа ще бъде в състояние с много по-малък състав да изпълнява не по-малко ефективно специфичните за него задачи, така както те бяха изложени в платформата пред Народното събрание.

Вчера, не помня, един от делегатите засегна платформата и изказа две критични бележки. Искам да се върна към тях. Приемам ги. Длъжен съм обаче да дам пояснение. Първата е безусловно верна. Нямам никакви пояснения по нея. Съгласен съм, че на преден план трябва да излезнат високата нравственост на кадрите, тяхната честност, почтеност, тяхния професионализъм, тяхната култура (когато става дума за подбора), тъй като бележката касаеше този пункт от платформата, в който те определят подходите при подбора и издигането на кадрите. Тук напълно приемам критичната бележка – тази част или тази формулировка в платформата не е прецизна. Готов съм да бъде коригирана, и считайте, че тя е коригирана.

КРДОПБГДСРСБНА ³
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

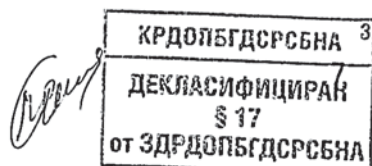
6

Иван

Втората белешка беше по повод на текста, който засяга бъдещето на органите и казва: опростена и намалена по численост структура. Този текст, имаше предвид, този разговор, който сега водим с вас, и се връщам към моята представа. А аз съм я докладвал на Колегиума. Всъщност тя е изработена съвместно с ръководството, с всички зам.-министри, участвава и др. Масленков. Доложена е и е утвърдена от Колегиума. И се връщам към тази представа за този орган – опростена структура, значително намален по численост, но способен да функционира, не с по-малка, а даже с по-висока ефективност. Това е целта. Разбира се тази операция е сложна, трудна; архитрудна, болезнена, безкрайно болезнена. Но искам да ви уверя, уважаеми другарки и другари, че друг изход ние нямаме. Тук аз нямам право да ви изказвам всички съображения. Но си позволявам да ви приведа данни, които вие по-добре от мен знаете, да ви дам информация за процесите, които стават в света. Вие всъщност не се нуждаете от това. Знаете какво става и така да се каже в световния социализъм. И това не е нужно да ви го казвам. Но не мога да не привлека вниманието ви, да не ви помоля тъкмо в този момент да си припомните какво стана в ГДР преди няколко дни – на 15 януари, погромът, който се извършва там над органите на сигурността. Знаете съдбата на братските служби в Унгария. Такъв погром започва в Чехословакия. Застрашени са и органите в Полша.

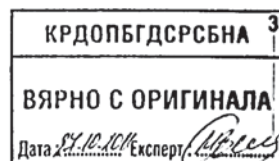
Знаете у нас ситуацията каква е. Нелучайно се нагнетява, разпалват се страстите, или по-точно формира се

КРДОПБГДСРСБНА ³
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 27.10.11 Експерт *А.В.С.*

8

една ненавист към органите на Министерството на вътрешните работи. И тези факти на вас са ви по-добре известни, отколкото на мен. Очевидно действията на реставрационните сили в ГДР, Чехословакия, Унгария и другите страни спрямо органите на сигурността служат като модел за действие на чужди сили и у нас. За съжаление голяма част от нашата опозиция се включва в тази кампания срещу органите на сигурността. Защо го прави, не е нужно да се доказва и разяснява. А тези сили, мисля, че не сгъстявам краските, като кажа, че те за съжаление печелят терен. Защо? Защото нашето общество преживява сериозна, дълбока криза – и в икономиката, и в социалната сфера, и в духовно-нравствената сфера. Защото нашето общество се намира под силното въздействие на Запада с целия негов потенциал, и икономически, научно-технически, под въздействието на неговия пропаганден идеологически апарат. Защото тези опозиционни сили имат зад гърба си Запада. Това добре разбирате. Това е втори фактор. И трети фактор това са големите деформации в миналото, които не е могло да избегне и Министерство на вътрешните работи, не са могли да избегнат и поделенията на министерството. И затова, вчера, не помня кой от делегатите каза много умно, когато ставаше дума да се защитят органите, той назова три начина: първо – обективен, откровен анализ на нашите слабости и грешки; второто (не си спомням) – изтъкване приноса на системата. В България няма само мрак, само мраз, скръб. В днешна България има и икономически потенциал, има кадри, човешки потенциал, има духовни богатства

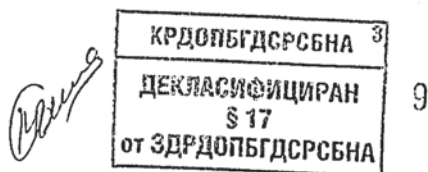
КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

и натрупани ценности. И казвам, голям е приноса и на кадрите от Министерството на вътрешните работи за изграждането на днешна България. Пие от нея няма да се откажем. И трето за да защитим органите, този същия другар каза – трябва да развием, да усъвършенствуваме (той го каза по-точно, и тъй като не владее понятийния апарат, затова трябва с повече думи да изразя неговата мисъл), да се развие, да се допълни нашето законодателство, да се усъвършенствува, да имаме стабилна, юридическа основа за всички действия, които ние предприемаме в интерес на националната сигурност, в интерес на позициите на България на международната арена. Но към това ще добавя четвърти изход – ние сме длъжни да се реорганизираме, да се приведем в съответствие с дълбоките промени, които се извършват в нашето общество.

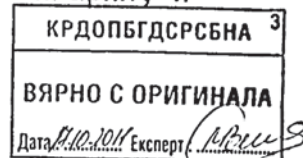
Другарки и другари,

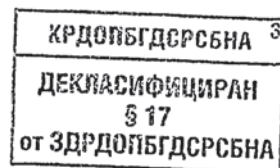
Вие вече сте прочели манифеста на Българската комунистическа партия, политическата декларация на XIV извънреден конгрес, и виждате, че става дума за едно радикално обновяване на нашата партия. След XIV конгрес тя ще бъде нова партия, друга партия. От такова дълбоко радикално обновяване се нуждае цялото общество – от тоталитаризъм ние трябва да преминем към демократичен хуманен социализъм, да изградим едно гаржданско общество. Това означава дълбока промяна, радикално преобразуване на цялата държавна структура. А тази промяна, всичко това е революция в революцията, както е казано в манифеста. Всичко това естествено налага дълбоко преобразуване и на нашата

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 27.10.1981 Експерт

система. Такива са условията и факторите, които ни карат да излезнем пред вас с нашите виждания за необходимостта от тази дълбока промяна, тази реорганизация – дълбока, мащабна. И да изложим как виждаме нейното провеждане. Има два подхода. Би могло тази дълбока реорганизация да бъде осъществена, свързана с големи съкращения на личния състав. Би могла да бъде извършена в течение на 2–3 години, като означава ежегодно да бъдат освобождавани по 10%. Ако тръгнем по този път, пред нас има две големи опасности. Ще навлезем в един период на една перманентна реорганизация. Кадрите ще изпаднат в състояние на безтегловност. Назовавам нещата много откровено. Неизбежно вниманието им ще бъде насочено към проблема за тяхното бъдеще, за тяхното съществуване. Това е напълно разбираемо. И аз ако се окажа на мястото на който и да е от вас, ще действавам по същия начин. Но още по-страшно е, че може да се наложи този процес да бъде прекъснат, или тази последователност да бъде прекъсната от новия парламент, който след изборите ще се формира, защото в него неизбежно ще има едно малцинство, ще има едно значително малцинство, ще е представена опозицията, и тя ще бъде представена. Но мисля, че умна е онази политика, която отчита реалностите. Нямаме право да проявяваме политическа слепота. Новият парламент опозицията ще бъде представена. И е трудно да се предскаже какво отношение тя ще възприеме към органите на сигурността, и дали няма да ни сполети участта, която сполетя примерно взето поделенията на сигурността, органите на сигурността и обществения ред в Унгария, и

10 //

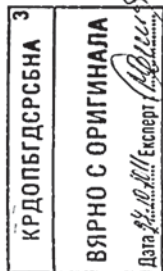
сега се стоварва върху поделенията в Чехословакия. Така че едва ли е разумно да разчитаме на един продължителен период за по-безболезнено провеждане на тази операция.

Вторият подход е с общи усилия, умно, трезво, преценявайки ситуацията, да изясним, да стесним функциите, (сега говоря пред служителите от контраразузнавателното направление) на тази служба. Имаме намерение тя да бъде наречена Служба за защита на Конституцията, като обедини кадрите на бившото Второ главно, Четвърто и Шесто управление с функциите, които изключват работата срещу неформалите, интелигенцията и т.н. Имам предвид функциите в борба срещу тероризма, организираната престъпност. Моля още един път да бъда извинен, ако моите формулировки не са достатъчно коректни, ако в тях има неточност. Напълно ясно е, че не съм запознат в детайли.

Говоря пред работниците, пред кадрите от тази бъдеща служба – Службата за защита на конституцията. С вас ние искаме да обсъдим как тя да изглежда, каква да бъде нейната структура, а за способите, формите на работа, специфичните средства тук не е място да се говори. Но функциите и структурата мисля, че можем да ги разглеждаме в един принципен план.

Смятаме, че не бива да се стараем да обхванем необятното, каквито схващания са заложили в основата на сегашния строеж на Второ главно, IV и VI управления.

В началото казах, и вие по-добре от мен знаете кои са специфичните задачи, свързани със защитата и осигуряването на националната безопасност. С тях трябва да се ограничим. Разбира се и икономиката не бива да отпада

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН 11
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

от нашия поглед, но не в този аспект, както е било досега:
 – да бъдем настойници на всеки крупен обект, на всяко предприятие, на всяка фирма, на отраслите и на цялата икономика.

Правителството си има достатъчно органи, които да носят отговорността за функционирането на икономиката. Нашата задача е да не допускаме действия на чужди разузнавания, на чужди специални служби в икономиката, и да се извършват терористични актове, диверсии в икономиката, а не да бъдем втори канал за обратна връзка.

Що се касае до сектора от бившото VI управление, мисля че се изясни. Функциите по-добре от мен вие ще ги определите, заедно с членовете на Колегиума, които са работили и отговарят за този сектор.

А структурата на този етап не сме готови да ви я изложим. Но си я представяме орган с много по-малко отдели от общото количество на отделите, които сега има в трите звена – 2,4,6 управления. Може би 1/3 или 2/5, т.е. 3/5, но не повече.

Най-тежният въпрос е кадровия. Даваме си сметка колко той е тежък, сложен и болезнен. Смятаме, че той трябва да се решава с участието на всички вас.

Искам да ви информирам, че членовете на Колегиума които са минали пределната за пенсиониране възраст вече всички си подадоха оставка.

Другарки и другари, готов съм аз също да си подам оставката.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 21.10.2001 Експерт *(подпис)*

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН 12
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Предлагам по същия начин да постъпят и онези кадри, които също извън Колегиума от тези три структури, които са навлезнали или са преминали този рубеж. Този рубеж е определен от правилника за преминаване на службата от военнослужещите във Въоръжените сили на НР България. Предлагам на др. Масленков да го раздаде, ако трябва да се размножи на ксерокс.

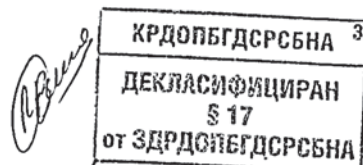
Условията за получаване на правото на пенсия е 20 години служба за военнослужещите, независимо от възрастта, а за волнонаемните се затруднявам да кажа, но мисля, че те са по Кодекса на труда.

Повтарям, предлагаме и на тези кадри също да подадат оставка.

В състава на тези три поделения на министерството има много млади работници, които правят първите стъпки. Постъпили са преди година, две, три, може и четири, които имат (знам, че правя непопулярни предложения, но който и да е на мойто място, неизбежно трябва да направи това), никой не може да избяга от една обективна необходимост. Мисля, че тези кадри могат по-безболезнено, те не са придобили още нужния професионален опит, не са навлезнали дълбоко във водите на нашите служби, и като че ли по-лесно биха могли да се преустроят.

Естествено е тази мярка да засегне и останалата категория – средните генерации. Ще се стараем да ограничаваме това явление, но ние не можем да го избегнем. И ще оставим на самите вас да преценявате, защото сме дълбоко убедени, че в системата не всички работят с еднаква ефек-

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 29.10.1991 Експерт: [Signature]

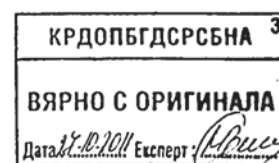

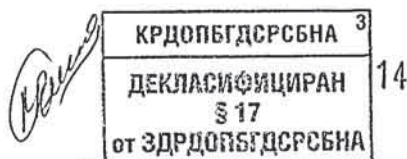
13

M

тивност. Всички ние се различаваме, (аз не се отделям от вас) и по интелект, по специална подготовка, по професионален опит, по резултатност в нашата работа. И пак повтарям този проблем, подбора, кои да останат и кои не, ще се мъчим колкото е възможно по-малко да бъдат засегнати от тази реорганизация, от това съкращаване – вие да решавате. Ние нямаме намерение да си измием ръцете по този начин, да снемем от себе си отговорността, напротив – ръководим се от принципни съображения, които бяха изложени в платформата пред Народното събрание – въвеждане на конкурсното и изборното начало при издигането на кадрите, при решаването на кадровите въпроси, в съчетание с максимално привличане на обществеността. В дадения случай вие сте обществеността. Нямаме възможност да правим конкурси. Но имаме възможност да приложим изборното начало, разбира се в съчетание или отчитайки и позицията на ръководството, за да има, как да ви кажа, срещане на интереса на службата с изява на общественото мнение в съответната структура. Това е своеобразно прилагане на изборния принцип, окомплектуването на всяка длъжност. Както виждате няма нищо общо с номенклатурния подход. Ще се постареем да изключим проявлението каквато й да е форма на субективизъм, на приятелство, на семейственост, на землячество и т.н. И затова ви предлагаме този път за решаване на проблемите.

В управление "Кадри" има подготвена методика за обективизиране на кадровата работа или по-точно на оценката на кадрите.

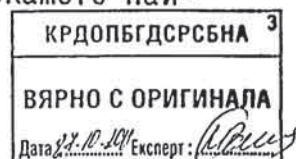

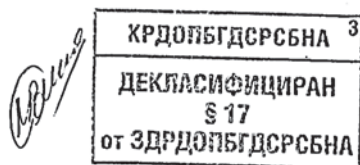
Поставена е задача на др. Масленков да запознае с тази методика колективите, и ще ви моля да се ръководите от нея.

Какво още бих могъл да кажа като част от този наш подход, или тази наша концепция за осъществяване на реорганизацията. Растежът на кадрите трябва да се обвързва задължително с развитието на техните личности и професионални качества. Имаме предвид след осъществяване на реорганизацията на контраразузнавателното направление по същия начин да процедираме и то в близките дни с останалите отряди на Държавна сигурност и със структурите на Дирекция на народната милиция и териториалните структури.

На дадения етап от осъществяването на тази реорганизация ще излезем пред нашата общественост с информация, защото сме дълбоко убедени, че възстановяването на доверието на българския народ към Държавна сигурност, възстановяването авторитета на органите на министерството като цяло, ще добавя и завоюването на доверието и готовността за поддръжка на Държавна сигурност в голяма степен зависи от нашето откриване към народа, към различните слоеве от него, и воденето на постоянен диалог. Това е крайно наложително.

Това е нашата концепция, това е реалността, пред която сме изправени. Не можем да избягаме от нея, ако искаме да не ни сполетят по-голями беди. Бихме искали да чуем вашите разсъждения, вашите съображения и предложения. Готови сме да поемем и отговорността, ако в нещо бъркаме. Ще ви бъдем благодарни, ако ни подсказете най-

15 16

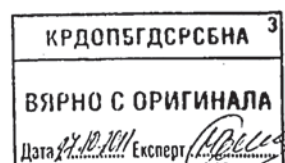
разумните, най-рационалните в тази ситуация предложения, оптималните решения.

Позволете ми още две думи. Сериозен проблем е, тук сте само кадрите от контраразузнавателното направление. Казах го, искам накрая пак да го напомня, че ни предстои голяма работа по изясняване мястото на всяко поделение в общата система на министерството, а това означава чрез системен анализ, научен да прецизираме функциите, да разкрием взаимните връзки между отделните подразделения и да оптимизираме структурата на министерството като цяло. Повтарям го, искам да завърша с него, защото веднага могат сега да се посипват въпроси а защо с нас започвате и т.н.

И още един момент искам да ви кажа, който пропуснах. Знам точно като бивш началник на Генералния щаб делът от националния доход, който се отделя за ведомствата, от т.нар. специален комплекс. Той беше доста по-висок. Миналата година намаля доста. Тази година още ще намалее. Фондът "Работна заплата" ще ни намалява – т.г. значително. Боя се, че ще падне и под тези граници, в които ние правим сега нашите разчети. И това е също една обективна реалност – планът, разчетите за нарастване на националния доход в страната, за увеличаване на разпределяемата част от националния доход въобще в страната намалява. И това също трябва да го имаме предвид.

Един пропуск. От вчера, началник на ВГУ и на бъдещата Служба за защита на Конституцията е назначен генерал Саманджиев.

Благодаря ви.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

16

ТОДОР НИКОВ

ДРУГАРИЮ МИНИСТЪР, ДРУГАРИ ЧЛЕНОВЕ НА КОЛЕГИУМА,
 УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Трудно ми е в такъв тежък момент да вземам отношение по въпроса. Надявам се, че на всички вас този момент ви е особено тежък. Разбираме необходимостта на тази мярка. Аз поне лично я разбирам. Но като човек, който някога е опирал до науката (аз не твърдя, че съм научен работник), искам да поставя някои проблеми, без които смятам, че ние няма да можем да решим така както трябва задачата. Очевидно е, че това е една форма на преход от екстензивно развитие на органите към интензивно развитие, поне аз така го разбирам.

АТ. СЕМЕРДЖИЕВ

Абсолютно точно.

Т. НИКОВ

Питам ръководството на миниотерството – като говорим за бъдеща служба за защита на конституцията знаем ли всъщност какво е онова, което ще защитаваме за да прецизираме функциите си и да видим кой е онзи минимум от апарат, с който можем да гарантираме сигурността на страната.

Ще задам такъв въпрос: В момента у нас се развихря борба на политически сили. Очевидно е, че във всяка държава, без изключение, службите за защита на конституцията се опират на законите, които регулират правилата на вътрешнополитическата борба. Така ли е? Така е. Ние ги нямаме. На каква

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 22.02.2011 Експерт *[Signature]*

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

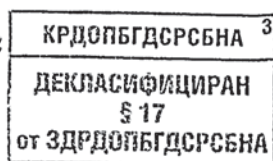
17

основа да правим преизчисление за необходимостта от нашия апарат. Т.е. реорганизацията на органите за сигурност или тяхната интензификация не може и не бива да се откъсва от цялостната реорганизация на правозащитната система на страната. Ние сме в непосредствена зависимост от онова, което тази система ще представлява в бъдеще. Ако не съм прав, оспорете това твърдение.

Вторият момент. Аз не зная, тук е др. Фьодоров. Другарю Фьодоров, историците на Москва казваха, че демографският бум на Москва в края на миналото столетие се дължал на това, че Московският промишлен пръстен привличал по един работник. Един работник влачел след себе си 7 допълнителни места в обслужващата сфера. При нас е същото. Може ли в системата на Държавна сигурност да се организират едни звена и след това да се реорганизируют други. На мен това не ми е понятно. Аз считам, че ако трябва да се говори за реорганизация, реорганизацията на контраразузнаването трябва да става едновременно и в точно съчетание с реорганизацията на цялостната система на Държавна сигурност. Методологически иначе бихме изпаднали в занаятчийство. Ха сега ще организираме едно, след това друго, след това трето, след това ще се наложи да ги препасваме и така ще въртим реорганизация след реорганизация.

Много ви моля, другари от Колегиума, трябва да подходим много внимателно и бързо. Аз съм сигурен, че съкращаването и интензивирането на нашата дейност, пренасочването ѝ към конкретни обекти, конкретизацията на функциите, всичко това не може да бъде разглеждано само за себе си.

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 27.10.2008 Експерт <i>[Signature]</i>

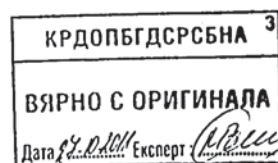
18

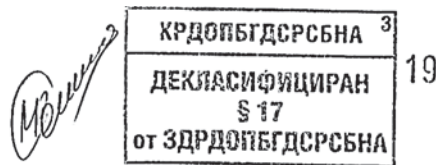
То ще предизвика конкретни изисквания за промени. Ще даде насоката на промените на външно наблюдение, на техническите служби и т.н. Включително ако щете и на Висшия институт "Георги Димитров".

Аз считам, че с оглед на бъдещето, на нас висш курс не ни е необходим. Нещо повече. Ние сме длъжни да създадем звено от типа на академия за следдипломна подготовка само. Да запазим вътре само специалните дисциплини, за да можем там да превъртаме и научната разработка на някои проблеми на Държавна сигурност. А ние такива проблеми ще имаме.

И понеже се открива втора база на Юридическия факултет, бих предложил първи и втори курс сегашните по договорка и по решение на правителството, по договорка с Министерството на просветата, незабавно да се прехвърлят и да завършат между другото и едно нормално юридическо образование. Единадесет години съм бил преподавател в тази школа. Искам да ви кажа, че ние осакатяваме хората в нея. Това, което ние правим с тях е антихуманен акт. Те социализират неправилно. Те са непригодни за контакти защото аз като човек съм се учил на контакти с обществото, с хората именно в процеса на комуникации в университета. А те отиват в едно затворено общество и техните контактни възможности са на безкрайно ниско равнище, това което е светая светих за нас.

Един от последните проблеми. Мисля че няма да изразя само свое становище ако кажа, че както цялата реорганизация се отнася за всички без изключение подразделения, така се отнася вероятно и за "Кадри". Но от сегашното състояние

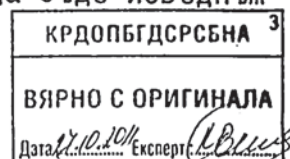
на "Кадри" аз лично на концепциите на "Кадри" не вярвам.

Аз съм 22 години в тези органи. Издържана концепция от "Кадри" не съм видял или поне дори и да са били теоретично издържани, те са били практически неприложими. Т.е. в живота никога не са видели реализации.

Последното на което искам да се спра. Считам, че ние сме били и трябва да останем една дружина, която е свързана с нещо повече от професионални интереси. Надявам се, че всички тук мислят така. Искам да създадем система (мисля че "Кадри" не е помислило в тяхната система за това) хората, които излизат да получат необходимото обезпечаване, да им се подпомогне в пренасочването и пренагласата. И ако нашето ръководство, защото то сега също изживява много тежък, много сложен момент, не може да отиде към такава мярка, аз мисля че такава мярка ние трябва да поемем като самоинициатива на този колектив, който е събран тук. Лично аз съм готов да участвувам.

АТ. СЕМЕРДЖИЕВ

Другарки и другари, пропуснах (това е мой грях пред вас) да разясня, че ръководството ще се възползва от съответно постановление на Министерския съвет, което осигурява 6-месечен срок за всеки, който се освобождава с пълно заплащане. Ние ще правим максимално възможното да съдействуваме в устройването на кадрите, които се освобождават и могат или желаят да продължат да работят. Аз апелирам към всички вас, разбирам че не е възможно цялата информация, която се излага колкото и да е ограничена, да бъде изведенъж

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

20

уловена и да бъде въведена в паметта, в компютъра. Но ние по много от тези въпроси, ^{по} които др. Ников изказа съображение, мислим по един и същи начин. Започнах с необходимостта от системно аналитичен подход към решаването на проблемите и накрая като допълнение само няколко думи с това завърших, че ние ще анализираме цялата система. Създадена е група под ръководството на др. Гоцев. Има комисия. Ще се анализират функциите и задачите на всяко звено. Ще се разкриват и определят взаимните връзки, функционални връзки, целият модел на министерството – структурно-функционален, информационен, ще бъде оптимизиран и ще се решават конкретните схеми за всяко направление. И когато казах, че започваме с контраразузнаването, контраразузнавателното направление, изтъкнах, че паралелно от понеделник започваме с другите направления, т.е. тук няма последователност. Даваме си сметка, че процесът трябва да върви паралелно.

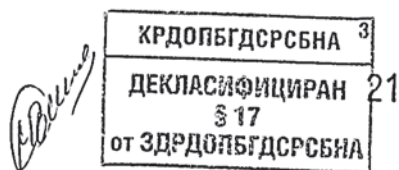
Но аз питам по принцип някой може ли да даде друг изход освен такова решително съкращаване.

Второ. Как да го направим. Да го разтегнем във времето, рискувайки да се окажем пометени от събитията или да действваме бързо, да ги изпреварваме. Кажете си мнението, това е принципен въпрос.

Приветствувам идеята. Благодарен съм на др. Ников. Това не е идея. Това е цяла идеология да се разглеждаме като една дружина цялата система. И всеки отряд да има едно единство, една сплотеност.

Трябва да кажа. Аз не съм се натискал да идвам в Министерството на вътрешните работи. Много добре бих се

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 22.10.2011 Експерт: [Signature]

чувствал ако не бях изправен пред необходимостта да поемам този голям товар. Готов съм всеки момент да снема от себе си пълномощията и да си отида. Затова ви моля всички не ме наричайте министър. Заявил съм го на всички другари около мен. Не искам да свиквам с това. И със стола не искам да свиквам. И не сядам на този стол. Аз съм ген. Семерджиев.

ЕМИЛ ДЕМЕРДЖИЕВ - IV у-ние-ДС

Искам да взема отношение по изложеното и от др. Ников, и от ген. Семерджиев, но в някаква последователност каквато при нас в нашето у-ние имахме възможност горе-долу да следим при избирането на кандидати за конгреса и делегати за конференцията, които надявам се са отстоявали тези виждания на конференцията.

С др. Ников съм съгласен по отношение на това, че не можем да започнем нашата реорганизация без да знаем какво, кого и как ще защитаваме. В известна степен не съм съгласен с това, което ми се стори, че прозираше в него, че не се знае как трябва да стане или на какви принципи това съкращение.

Първо. За мен е очевидно, че съкращението трябва да стане наведнъж, а не да се протака във времето. По отношение на първата част от това което каза и др. Ников, и което аз искам да засегна, естествено че ние трябва да имаме една цел, а не само структура, която да защитаваме. Дали ще е демократичен социализъм, или демократичен капитализъм това в крайна сметка трябва да се реши и от Народното съ-

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Дата: 27.10.1981г. Експерт: [Signature]

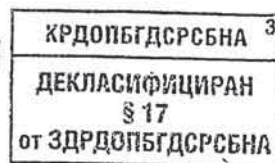
КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

22

брание. Трябва да бъде постановено в конституцията. Както ген. Семерджиев каза на срещата с писателите органите не могат да бъдат аполитични. Но това не означава и да служат на една партия. Искам да кажа, че и след като бъде установено какъв ще е нашият обществен и социален строй, който болшинството и може би всички обществени сили ще го защитават, тогава и ние може да защитаваме този строй. Чистият професионализъм това е една илюзия, според мен. Ние трябва да защитаваме нещо, което ще е в интерес на цялото общество, да служим на Народното събрание. Това са все добри принципи, но какво е това нещо. В тази връзка какъв строй трябва да защитаваме, какво обществено устройство трябва да защитаваме, какво трябва да разбираме под антисоциалистически сили и т.н.

Вторият въпрос – как да стане съкращението. Мисля че не това е начина, принципът – който има над 20 години стаж и нагоре. Принципът на съкращението трябва да е друг. Съкращаване на административно-управленческия апарат или персонал и съкращаване на непродуктивните помощни служби, които вместо да ни помагат така стана в последните години, че ние трябва да работим за тях, които са ни възседнали върху гърба. Например: Секретариатът на II, IV и VI у-ние доколкото съм разговарял и имам данни е около 200 души. Информацията и анализът е около 100 души, докато оперативните отдели са по 20-30 човека. В рамките на самите отдели административно-управленческият персонал, като се има предвид всички началници от различните степени, плюс офицерите от действащия резерв далеч надминават 44%. Това означава, грубо казано, на всеки оперативен работник по един началник.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 28.10.2011 Експерт: [Signature]

Мисля че основният принцип на съкращение трябва да бъде такъв, че помощните служби и административно-управленческия персонал да не надхвърля 30%.

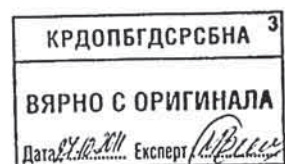
ЦВ. ЦВЕТКОВ

Правя предложение. Досега при решаване на подобни проблеми групите се съставят по един начин малко особен. От оперативните поделения участието е при обсъждането на вече готови и направени проекти от някакви научни звена и управленчески.

Предлагам, тъй като ние всички няма да можем да вземем отношение на тази среща, колективите да изберат своите представители на които да се дадат пълномощия (сред нашите колективи има достатъчно умни и опитни хора) които да участвуват най-малко като консултанти на тази група която се създава.

ПОЛК. ДОЦЕНТ АТАНАСОВ, началник на центъра по психология

Другари, формално може би мястото ми днес не беше в тази зала. Но аз се чувствах задължен да дойда не само защото 23 години съм свързан с органите на сигурността, но и затова защото съм участвувал в подготовката на голяма част от състава на тези органи. Сега разбирам какво изживява голяма част от този състав и всички ние какво изживяваме.

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Милис

24 25

Най-напред ръководството, на което се падна незавидната роля да бъде хирург на едни метастази, които не са по негова вина получени, но все едно операцията трябва да бъде извършена. Смятам че това го разбираме всички ние.

От друга страна обаче, психологическият шок е неизбежен. Аз самият се вълнувам страшно много, защото си давам ясна представа какво означава това не само за присъстващите тук. Това не касае само тях, и само нас. Това касае още много хора. Зад всеки един от нас стои семейство, деца, проблеми. Всичко това ще рефлектира върху една много по-широка аудитория отколкото тази тук. Така че като приемам неизбежността на операцията, защото иначе има опасност организмът да загине, знаете, че терапията действа до определен момент, идва един момент когато се нарича бърза медицинска помощ и там само скалпелът може да реши изходът. Така че ние сме дошли до скалпел.

Другото е как да извършим операцията възможно най-безболезнено. Аз не съм съгласен с един механичен подход да сложим и призови. Това трудно ще стане с призови. Тези които имат 20 години да се пенсионират, тези които имат до 3 години стаж да се пренасочат и т.н. Това не само, че може да сбъркаме, но от всяка гледна точка е неправилно. Защо? Др. Семерджиев постави в платформата си и днес въпросът за конкурсното начало. Ето моментът да започнем с конкурсното начало, другари. Разбирам колко е трудно това, но това мисля че е най-справедливо. След като се уточнят структурите, като се уточни техният числен състав, за местата всеки вече да има право да кандидатства и да отстоява това място. На тези места да останат тези, които садей-

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 24.10.2011 Експерт *Милис*

ствително най-подготвените, най-добрите професионалисти. При това положение тук вече самите колективи ще решават. Ние се познаваме във всеки колектив кой какво може. Много бързо може да се проведе и един конкурсен изпит за защита на местата съобразно спецификата на всяко работно място.

А при другият подход не е ли възможен субективизмът? И това най-правилно ли е да кажем: 20 години граници и всички излизат. Има опасност другари да лишим министерството и органите за сигурност от много подготвени професионални кадри по този принцип.

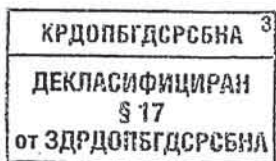
Аз съм за твърдо стъпване на закона за пенсиониране, но не за едно механично приемане на един принцип. Иначе може да сбъркаме.

Другото, което др. Ников постави. За съдбата на висшия курс. Другари, имайте предвид, че много лесно се разрушава, но много трудно се създава нещо. Аз също съм мислил много по този проблем дали да има, дали да няма висш курс. Но все пак аз призовавам към една разумност.

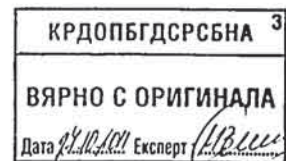
Трябва да имаме предвид при новите условия, че все по-трудно системата ще набира кандидати за работа в нея. Това и сега се проявява. Не бива да мислим за настоящия момент само. Трябва да мислим и в една по-голяма перспектива.

ДР. СЕМЕРДЖИЕВ

Другари, по повод на вашата реакция за съображенията, които изложи др. Атанасов искам да изкажа някои наши мисли.

Семерджиев

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

26

Джиджов

В заповедта, която е подписана за формиране на колектив натоварен да излезе с предложение по структурите, оглавяван от др. Гоцев, изрично е указано, че такива звена трябва със същата цел да бъдат създадени във всички структури в бившите управления. Мисля че те са създадени. За съжаление сега секцията е затворена и не можем да вземем заповедта за да ви я зачетем.

Когато ние казваме или излагаме нашия подход към решаването на кадровия въпрос и определяме такива принципни положения, вземаме онези, които са преминали пенсионна или са навлезли в пенсионна възраст, вземаме младите кадри, ние с това даваме само най-общи идеи. Това не изключва, съобразявайки се с мнението на нашата общественост, имам предвид мнението на колективите, да се направят разумни компромиси. Това трябва да бъде обезателно със съгласието на обществеността, на хората, на колективите от дадено звено. Дотолкова доколкото вие ще го приемете и препоръчате в интерес на работата. Тук не бива да има увлечения и крайности. И затова връщам се пак към проблема за изборното начало или конкурсното начало. Конкурс в пълния смисъл на думата може би ще е трудно сега да го проведем даже и поради това, че става дума за голяма маса хора. Дефицитът от време за нас е една страшна преса. Но ние можем в тази система на изборност, даже това понятие не е точно и подходящо за този случай, когато колективите ще решават всъщност максимално да отчитат по резултатите от работата, по обективните показатели доколкото ги имате в практиката, всъщност да си степенувате нещата, хората, да си извършите подбора. По същество това е една конкурсна процедура не съвсем коректна от

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРМИНАЛА
 Дата: 20.11.1988 г. Експерт: *Джиджов*

Джиджев
КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН 27
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

гледна точка на науката, на методиката. Но друга възможност ние нямаме. И този въпрос трябва да се решава от ръководствата на управленията, отделите и отделенията.

Трябва да помислим и по един друг принцип – на договорна основа. Договорното начало се прилага много широко в практиката на развитите общества, пък и не само в тях. А и в такива страни като Индия; Аржентина, Бразилия. Договорното начало. Обявява се длъжност, сключва се договор за 4 или 5 години. Да се потвърди наново се явяват. Който покаже по-добри професионални качества той да бъде назначен. Давам го като идея. Можете да я отхвърлите веднага. Готов съм да си я оттегля тази идея.

Използвам случая да разясня по повод изказването на др. Демерджиев. Той казва: кое е това, което ще защитаваме. Социалното устройство на обществото какво ще бъде. Ако ние поставим решаването на този голям проблем, пред който ние сме изправени сега в зависимост от това да чакаме нашият народ да определи характера на общественото устройство, както той се изрази, тежко ни и горко. Ние трябва да извършим тази операция, тази тежка и сложна реорганизация да я извършим преди изборите при всяко положение. И вярвайки че изборите ще потвърдят доминиращото влияние на Българската комунистическа партия и че нашият народ няма да се откаже от социалистическия път на развитие. Друг е въпросът какво ще бъде този социализъм, как ще изглежда. Този въпрос е изяснен в манифеста, който ще се обсъжда и ще бъде приет от конгреса на партията. В тази политическа декларация са определени основните моменти на нашата концепция за социа-

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 18.12.2001 Експерт *Джиджев*

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

28

листическото общество. Това е което ние ще защитаваме. А ако нашият народ в изборите и когато след изборите ще бъде приемана новата конституция внесе някакви корекции тези органи или онези които ще бъдат тук на тези места са длъжни да се съобразят. Друг изход няма. Това трябва да се разбере. Органите ще защитават онзи конституционен строй, който народът определи. Това е ясен въпрос.

Добавям: Не "Кадри", не Масленков и неговите органи ще казват кой да остане, кой да си отива. Оставаме вие да решите. Или ще го решаваме заедно с вас.

АСЕН ТАНЕВ – IV. у-ние, бившия I отдел

Говоря от името на хората, които са между 40 и 50 години, имат 20 години стаж. В момента съм на прикритие. Длъжността която заемам ми дава възможност да получавам заплата от 500 лв. за длъжност, за прослужено време и т.н. Т.е. в момента министерството за мен като служител на МВР доплаща една разлика от около 70 лв. Предлагам един от пътищата. Явно трябва да се промени състоянието на нещата, начина на оперативната работа която се водеше до този момент. В Академия на науките имаме режимни офицери, които се появиха и казаха: какво правиш тук. Добре, че човека е научен работник и офицер по режима. Оказа се, че от 4 публикации за годината, две са негови. Но явно трябва да се променят всички тези длъжности, които утре, в друг ден и по друг ден всеки един от колектива ще отиде и ще каже какво правиш тук. Т.е. със запазването на голяма част от хората

КРДОПБГДСРСБНА 3
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 14.10.2011 Експерт *[Signature]*

Илиев

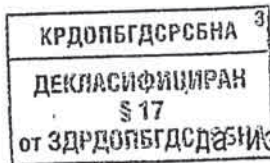
КРДОПБГДСРСБНА	3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН	29
§ 17	30
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	

като служители с едно извеждане навън, защото много добре говоря от името на колегите в IV у-ние, мога да кажа, че ние познаваме проблемите на ведомствата и за разлика от състоянието в което се намират колегите от VI у-ние, навсякъде се говори срещу тях. По някакъв начин трябва да излезете др. Семерджиев и да кажете, че хората които взеха участие в преименуването и прекараха по 8-9 месеца в Кърджали, които в крайна сметка стояха с гърдите си срещу всичко това, сега се изкарват едва ли не престъпници. Трябва да кажете, че тези хора са били убедени. Защо са били убедени, не е мой отговор. Но са го правили с чистата съвест, защото ние бяхме челния отряд на партията. И всеки смятам, че ако трябваше да излезе и да застане и да защитава идеите на партията беше готов. Оказа се, че ние вместо като най-преданите, защото аз съм сигурен, че в залата малко са хората, които сигурно не са били предани, ние трябва да бъдем заставени да наведем глава и т.н.

Предлагам: за IV у-ние да се помисли този начин на извеждане на хората. Да не забравяме, няма го вече Христо Илиев. Един от най-добрите икономисти, който банката го поиска за зам.-председател. Познавайки ситуацията на работата смятам, че много хора ще излязат навън и ще намерят своето място. Аз съм от 10 месеца. Трябва да ви кажа, че ми беше трудно, а сега вече нямам проблеми. Хората са интелигентни, знаещи, можещи. Т.е. ще запазим донякъде състава с минимални пари, но въпреки всичко ние ще си бъдем служители. Ето първият вариант, който трябва да се реши.

Ние поддържахме нещатни оперативни работници, които вземаха по 100 лв., а изведнъж се оказва, че можеш

КРДОПБГДСРСБНА	3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА	
Дата 11.10.2011	Експерт Илиев

30 31

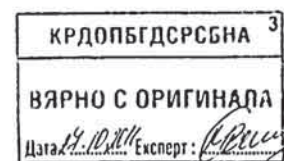
Мили

изведеш хора за по 70-80 лв. и да си остане служител.

Ето един от вариантите за IV у-ние. Аз съм сигурен, че ще помогнем и на икономиката, и на партията, и на органите.

Вторият въпрос. Другарю генерал, казвате, които имат над 20 години да се пенсионираат. Приканвате ни. Нямам нищо против. Искам да поставя въпроса. Какви ще бъдат условията. В момента пенсионирайки се ще получавам като н-к отделение 310-320 лв. пенсия. Завършил съм инженерство. Смятам че винаги мога да изкарам 200, 300 и т.н. още. Кажете ми след като се пенсионирам на 43 години какво ще правя след 10 години когато заплатите в момента в БГА "Балкан" ^{да бъдат} искат ~~у~~ 4000 лв. заплата. Таванът на който ще се пенсионирам ще ме подтиска през следващите 15-20 години.

Навън заплатите не са никак по-малки отколкото са нашите тук. Ще се дават ли в крайна сметка, как ще нараства това увеличаване, тази инфлация. Ние сме в чиста инфлация от тук натат. Един учител иска да получава по 500 лв. заплата и да се пенсионира по II категория. Ние от закона ще бъдем потиснати да получаваме по 600 лв. Баща ми е служител, по тази причина и аз съм станал такъв. Предполагам че и при много от вас е така. Ние в крайна сметка се оказахме, баща ми е със 180 лв. пенсия, на 62 години се пенсионира. Т.е. в момента трябва да се помисли за бъдещето нашето развитие от гледна точка на това, че все пак имаме път и трябва да се отговори на този въпрос: 12-те заплати ще се получат ли; няма ли да се получат. Тук в момента трябва да се извоюва именно това право. Добре, ние ще освободим едни колко си хора, но тези хора не трябва да им спираме пътя на развитие.

Н Р Б
МИНИСТЕРСТВО
НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Рег. № 170 Екз. № 19
Дата 9.2.1990 г.
СОФИЯ - 1000

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СТРОГО СЕКРЕТНО
ОТ ОСОБЕНА ВАЖНОСТ!

ДО
НАЧАЛНИЦИТЕ НА СЕКТОРИ "ОТМ"
ПРИ ОБЛАСТНИТЕ И ОБЩИНСКИ
УПРАВЛЕНИЯ НА МВР
ГР. _____

Спазването на Конституцията на НРБ и законите е неотменимо правило в дейността на органите на МВР, което се явява гаранция за свободно и демократизирано общество. Във връзка с поетите обезателства на Националната кръгла маса от Министъра на вътрешните работи ген.-полк. Ат. Семерджиев, абсолютно се забранява провеждането на оперативно-технически мероприятия М "Родопи", М "Пирин" и М "Вихрен" на български граждани, по какъвто и да е повод.

Същите могат да се провеждат само в случаите, когато има надлежно разрешение, санкционирано от съда или прокурора (съгласно чл. 51 от Конституцията на НРБ и чл. 139 от НПК).

Молим, при предлагане на искания за провеждане на оперативно-технически мероприятия да се спазва горното.

НАЧАЛНИК ОТУ - ДС:
Ген.-майор ктн и

Нап. в екз.ед.
Екз.ед. - КД
Изп.: Т.Кондов
Нап.: Мангалска - 69
София, 09.02.1990 г.

Размножено в 26 екз.
и изпратено по приложен списък

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата (17.08.11) Експерт: [Signature]

СЕКРЕТНО!

Министерство на външните работи
ул. "Витоша" № 107, София
Т-310 Екз. № 19
19.2.1990 г.
СОФИЯ

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

10/10

СТЕНОГРАМА

от среща на др.министър с началниците на областните у-ния, проведена на 07.02.1990 г. в заседателната зала на министерството

ДР.Л.ГОЦЕВ:

Уважаеми другарки и другари, само преди няколко дни завърши IV извънреден конгрес на БКП. Наред с всички останали решения конгресът както е известно, постави началото на действителното отделяне на партията от държавата. Аз искам да наблегна на този момент, защото този проблем в най-висока степен касае бъдещата дейност на органите на МВР.

Според нас ние трябва организирано, умно, без паника, но динамично да се вписваме в този процес на цялостна реконструкция на подходите и нормите на функциониране на системата за сигурност и обществен ред.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 02.02.90 Екссерт: 10/10

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА 2

Отсега нататък нашата работа ще бъде свързана изцяло с осъществяването на следните принципи:

1. Независимост от партията и подчиненост на законодателната и изпълнителната власт.
2. Върховенство на закона върху цялостната дейност на системата на МВР
3. Отговорност към обществото, демократичен диалог и обществен контрол върху нашата работа
4. Съответствие с новото политическо мислене ние следва да оценим още веднаж ролята и мястото на противника, представата за силите, които заплашват нашата сигурност и да се пренасочат и увеличат нашите осигуряващи функции.

В международен аспект това моделно важи след събитията, които произтекоха и произтичат в останалите соц. страни. От тях могат да се извлекат много изводи и поуки. Ние сме свидетели на тези процеси. Аз няма да се спирам на тях.

Процесът, който благодарение на БКП, започна с възможно най-малко социални вълнения видимо е необратим. Разбира се, събитията понякога поднасят изненади. Нашата цел е и задача е да направим така, че той да се осъществи като мирен и безкръвен. Това др. Семерджиев многократно подчертава на всички негови срещи и разговори с обществеността, преход от старата система към демократично, гражданско общество.

Няколко думи за политическата и оперативната обстановка в страната, според информацията с която разполагаме ние тук в центъра, преди всичко другарите от Инспекторат-МВР, от ЦИОУ и т.н.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 17.12.2011 Експерт: [signature]

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17 3
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Тя се характеризира с голяма динамичност на процесите, протичащи в нашето общество, с кипежа на политическите страсти между формиращите се политически сили, със стремеж за постоянен натиск върху БКП и правителството от страна на опозицията и на опита да се дестабилизира обстановката в страната.

В момента в страната се очертават като основни три политически центъра. По този въпрос могат да се чуят различни мнения, аз бих искал да ги чая, ако имаме време да дискутираме малко повече тази тема.

Първият – това е БКП, която излезе от XIV конгрес обновена, с нова платформа и устав, с пробудена интелектуална мощ и и готовност за политическа борба. Вътре, обаче, в самата партия знаете, че има три нови идеологически течения, а може има и някои подгрупи, за които сега започва да се говори отново.

Очакванията на някои сили, че конгресът ще разцепи партията, ще пречупи волята ѝ за обновление, и борба засега, не се оправдаха. Казвам "засега", тъй като всеки момент обстановката, според информацията, с която разполагаме, се мени. След 1–2 дни ще има конгрес на АСО. Говори се, че се опитват да правят нещо, което досега не беше включено в сценария.

Всичко това дава нов шанс на нашата партия за по-нататъшно укрепване и развитие, ако не се случат някои непредвидени обстоятелства.

Вторият център, вторият блок – това е БЗНС "Никола Петков" и социал-демократическата партия. Отива се на сближаване между БЗНС "Ал.Стамболийски" и "Никола Петков", въпреки съществуващите противоречия и антипатии. БЗНС "Н.Петков" и социалдемократите изграждат своите първични структури в по-големите градове и водят борба за овладяване на дружбите на БЗНС "Ал.Стамболийски" и привличане членове и съмишленици към

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 1989.05.10

КРДОПБГДСРСБНА	11
ДЕКЛАСИФИЦИРАН	4
§ 17	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	

Т.ЯХ.

Третият блок – това е Съюзът на демократичните сили, който; според нашите оценки, се базира преди всичко на профсъюза "Подкрепа". Основната им насоченост на сегашния етап е овладяването на стихийното недоволство сред населението, което съществува, иие го наблюдаваме и виждаме засилване на това недоволство, политизиране и насочване срещу БКП, правителството и най-много срещу органите на МВР.

Крайните цели на тази трета групировка е овладяване на политическата власт, реставрацията на капитализма, разгрома на БКП и забраната на органите на МВР, на органите на партията. Средствата затова са крайни, вие имате информация, знаете и наблюдавате районите, в които работите, включително и за икономическо дестабилизиране на страната чрез стачки, остри политически провокации и т.н., дори до психологически акции за компрометиране кандидатите на БКП за бъдещи народни представители, особено силни удари се нанасят по места и в центъра, там където е възможно, върху авторитета на МВР.

До настоящия етап са налице опити за изграждане на коалиция между БЗНС и Никола Петков" и СДС за формиране на единен фронт срещу нашата партия. За съжаление, това е една политическа опозиция, която на този етап, според нашите оценки, каточели набира сили.

В последно време особена активност, заслужава да се отбележи това, в определени райони на страната проявява и Движението за защита правата и свободите на турците в България с ръководител известният ни Меди Дуганов.

В тази обстановка е особено характерно недоверието, което съществува между всички политически сили без изключение, недоверие, нещо, което заслужава нашето внимание от оперативна

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРГИЦИОНАЛА
Дата: 12.05.81

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАИ
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА 5

5

гледна точка как да се използва елемент в полза на нашата партия за стабилизиране на обстановката от една страна от друга – за нашата бъдеща работа.

Силно дестабилизиращо влияние оказва и липсата на демократични традиции и правила за политическа борба, в страната все още нямаме този опит, за който много приказваме. На повърхността излизат прекомерни амбиции за власт. На лице са нескрити желаниа за политически реванш. Това проличава особено напоследък в митингите и на други места.

В тази обстановка главната политическа цел на партията е да се ангажират всички политически сили за излизането от политическата и икономическата криза и полагане основите на едно правово и демократично общество без допускането на политически разправи и ексцесии.

Политическата терминология вече придобива гражданственост и един термин "български модел", според нас, МВР трябва да спомага този модел да се осъществи, да проработи, да стане реална действителност.

Предприетото дълбоко обновление на органите на МВР е неотделна част и фактор за реалирането на този модел за стабилизиране на обстановката в НРБ.

Няколко думи по това защо се налага извършването на дълбоко преустройство в МВР и неговите органи и значително съкращаване на състава. Преди всичко отново трябва да изхождаме от обстановката в която живеем – международна и вътрешна, от документите на конгреса, които споменах, вие сте изучавали, аз прибавил тук, не защото др. Семерджиев е с нас, защото това са служебни документи, ако мога така да се изразя, платформата която беше изнесена от него пред Народното събрание, изказването

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРГИНАЛА
 Дата: 15.12.2011
 Сигнатура: [Signature]

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН 6
 § 17
 от ЗИРДОПБГДСРСБНА

на XIV конгрес, което по същество е една позиция на МВР и не на последно място, да се чуе разговора от кръглата маса, който беше предаден по радиото и телевизията. Това са разработки, които отразяват вижданията на сегашния етап на сегашното ръководство на базата на партийните указания, които все още ние се опитваме да спазваме, макар че официално след няколко дни, както ви е известно, ние друг път ще говорим на тази тема, ПД от 15.2.90 г. при нас вече няма да съществуват. Всяко неразбиране на обстановката ще ни затрудни много в бъдещата работа. Позволявам си тук, не знам дали имам право да го кажа, струва ми се всеки от нас много внимателно да види статията на Стефан Продев, макар че тя не е редакционна, авторска е, но е с програмно съдържание как на сегашния етап висшето партийно ръководство гледа на обстановката в НРБ. Имам основание да смятам, че статията е обсъждана преди да бъде публикувана, макар и авторска.

Второто, на което трябва да се спра, това е, че времето на едностранният монопол както и врастването на партията с държавата в това число и с органите на МВР, смятаме, че е приключило. На това трябва да си дадем ясна и категорична сметка.

Аз ще ви кажа един малък пример. И днес се опитват някои отговорни другари да ни карат да направим нещо, което не отговаря на досегашната наша практика. И ние ги молим на прокурора да съобщят, ако прокурора ни възложи тази задача, ще я изпълним. Малко са изненадани, но го възприемат. И това ще се случи сигурно при вас, особено по места – секретарите на БКП да ви молят за "няква работа", т.е. с това вече трябва да живеем нашата ежедневна практика и да го прилагаме на дело, без да се смущаваме, че нарушаваме някакви нормативи.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 11.02.91 Експерт: [подпис]

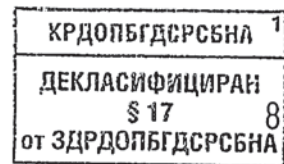
КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА 7

В новата общественно-политическа ситуация органите на МВР трябва да заемат ново място и решително да преустроят своите функции и подходи, своето мислене в съответствие с реалностите, иначе те няма да могат да се справят с бъдещите задачи, които им възлага Конституцията и законите в НРБ.

Отново ви спирам вниманието, само с една дума за най-последните събития, които имат място в някои източноевропейски страни, наши, братски соц. страни, членове на Варшавския договор и на СИВ. Вчерашната дискуси на кръглата маса е също изключително показателна. Вие видяхте какви остри въпроси задават от тук и там, но това ще стане политика, според мен, на позицията, която стои от другата страна на масата и в близките седмици и месеци ние трябва да се готвим за една много по-сериозна битка, очи в очи с тези противници на нашата партия, на нашата система, има хора, които желаят час по-скоро да нанесат удар върху нашите органи. В това отношение не следва да се правят никакви илюзии. Има два вида причини. Едните са обективни, аз говорих за тях, другите са субективни причини, които са свързани с нашата работа, с нашата дейност, т.е. някои нарушения, извращения в нашата система, които сега се използват много силно от нашите противници.

След няколко месеца предстоят избори, в които ще се фокусират всички противоречия, ще се води особено остра политическа борба за власт между партиите и другите политически сили. До тогава нашите органи трябва да се обновят, да се изчистят от всичко, което ни пречи в нашата работа, да се подготвят за една сериозна обстановка, която предстои в навечерието и по времето на изборите. При тези условия мерките, които трябва да се вземат са повече от радикални. Ние съзнаваме, че не става въпрос

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 17.02.1991 Експерт: [подпис]

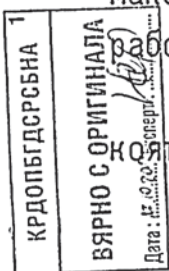
рос за човешки съдби, имам предвид съкращенията, които ще осъществим отсега нататък. Но ако не извършим решително съкращаване като при това запазим най-здравото ядро от професионално подготвените кадри, дееспособните структури, ще извършим престъпление както към държавата, така и към народа, така и към тези, които излизат и тези, които остават в нашата система. Затова в най-кратки срокове следва да се извърши дълбоката реорганизация за което се говори в платформата на нашето министерство, да се стабилизира обстановката, да се подберат кадрите, които ще започнат да работят и да провеждат омази теза, за която фактически съществуват органите на МВР.

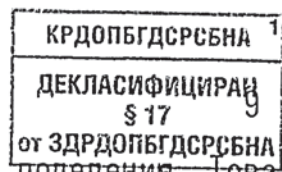
Какво прави сега, какво решава сега ръководството на министерството?

Това ни е първата среща за тази година, позволявам си накратко, макар и телеграфно да спра вашето внимание върху основните мероприятия, които се проведоха в последните 40-50 дни.

На първо място това е провеждане в живота на платформата за реорганизация на МВР. Тази платформа, както казах, беше доведена до знанието пред цялото Народно събрание, XIV конгрес и кръглата маса. На всички са известни основните идеи и постановки и подходи, които трябва да се детайлизират и конкретния вид да се прилагат по места. Това са общи постановки, разбира се, но всеки началник с неговото ръководство на място трябва да преизгледа отново постановките в тези документи и да се опита максимално конкретно да ги пречупи в реалната обстановка, в която работят другарите.

Първостепенна задача е да се разработи правната уредба, която засяга центъра и всички основни органи на МВР. Тук са

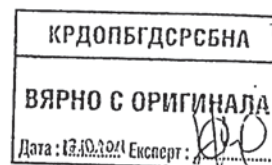

за целта създадени комисии в центъра и по подразделения. Това е Закона за националната сигурност, Закона за защита на конституцията, за НМ, ПО, Въръжените сили на МВР, а освен това в национален мащаб се работи още върху някои други закони като Закона за партиите, за изборите и т.н. В това отношение нашето министерство, чрез своите юристи, чрез своите специалисти ще участва най-активно.

Третото направление, по което работи нашето министерство, това е вътрешната нормативна база. Оказа се, че в нашето министерство за последните години има няколко хиляди нормативни документи, вътрешни, на които ние сега трябва да направим един цялостен опис, да ги видим кои са за историята, кои трябва да се обновяват, а други да се прилагат стриктно, за да имаме ефект от нашата работа. Вероятно по областни и общински ^{у-ния} трябва да се работи в това направление, за да се изчисти нормативната база в самото министерство.

Важно направление в сегашната си дейност ръководство отделя на системното разгръщане на връзките с обществеността и СМИ. Вие знаете практиката, аз няма да се спирам подробно на тези събития, мероприятия, които имаха място в последните 2-2,5 месеца, имам предвид срещите с писателите, неформалите, с други групи, вестници и списания. Особено горещо препоръчвам обръщам вашето внимание – опитвайте се, правете всичко възможно по места, по места също да се провежда такава дейност, в местните вестници, с местните журналисти, радиостанции и т.н. срещи с неформали, ако трябва да се провеждат, по ваша преценка, искайте съгласуваност с центъра, искайте помощта на центъра, др. Орманков и другите, които имат вече опит в това отношение.

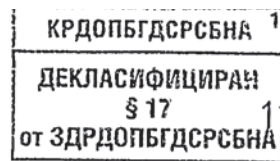
КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА 10

Вие знаете в центъра се изгради специална група за работа с Народното събрание, за работа с обществеността. Това не е малък фактор. В тази връзка искам да обърна вашето внимание с местните народни представители по места, ако трябва с тях да се разговаря по тези въпроси, с партийните ръководители и на другите партии, не е вече проблем, не е грях ако ние се срещаме с тях и разговаряме по въпроси, които касаят нашата работа по места.

В МВР функционира комисия за почистване на стари, наболяли проблеми с репресирани другари. Вероятно трябва да се помисли и по областите да се направи нещо за случаи, ако не са от вашата компетенция, да ги изпратите в центъра, да ги видим. Аз ръководя комисията с др. Стоянов и др. Масленков, списъкът е доста голям, става въпрос за хора, които са наказани по време на култа на личността, по време на тоталитарния режим за възстановяване в служебно отношение и т.н.

Главната задача, която решава сега ръководството, е в най-сгъстени срокове да се извърши дълбоката реорганизация, разработката на структурите, функциите и щатно осигуряване на Националната служба за защита на Конституцията, на НМ и на другите отряди и звена на МВР, което трябва да приключи към края на този месец. И ведната в същото време искам да открия една малка скоба – не трябва да бъде в никакъв случай това нещо кампания, провеждана под натиска на паниката, която ни е обхванала, от това, че Жельо Желев или някой друг ни притиска да вземем тези решения. Според мен ние трябва да осъзнаем спокойно цялата ситуация, да разберем, че това е вътрешна необходимост на нашата държава, на нашата партия, а не е под

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 17.02.10/1/ Експерт: [подпис]

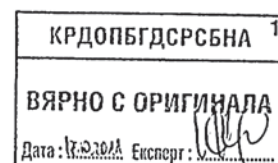

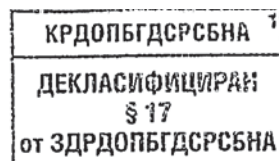
натиска на някого и органите трябва да вземат по-спокойно решение по тези въпроси. Вие знаете, че в системата на МВР се провежда реорганизация, беше съобщено и на самия конгрес, че Разузнавателна служба вече излиза от системата на МВР, Службата за охрана – бившето УБО също излиза извън МВР – ще отиде към Държавния съвет или към държавния глава. Предстоят и някои други реорганизации, свързани с други поделения на МВР.

Не зная дали няма да направя грешка и да отклоня вашето внимание с повече подробности, но ми се струва, че трябва да кажа няколко думи как Центъра вижда обстановката в териториалните поделения на сегашния етап. Това е съгласувано, работено е заедно с другарите от Инспекторат, мисля, че в това отношение си заслужава да кажем нашето виждане тук, как ние виждаме нещата.

За съжаление, отбелязва се един цялостен спад в работата на органите по места. Причините са ясни, едва ли е необходимо да се връщаме на тях и да говорим за тях. Има чувство за социална несигурност, особено в онези другари, които вероятно ще бъдат освободени от системата, даже на някои места се формира психоза, която е незряла, която пречи на работата на целия персонал, на целия състав на министерството, особено по места това се чувства по-силно, тъй като колективите са по-малки и информацията е по-ограничена за работата.

Някои другари се оплакват, че липсват конкретни указания. Имаше една окръжна заповед, която беше пусната непосредствено след Нова година. Искаме да чуем вашето мнение, ако е необходимо да се направят нови методически указания за оперативната дейност, да се разработят тук в центъра, да се чуят вашите

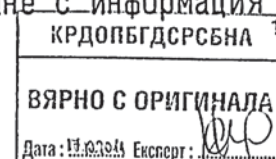

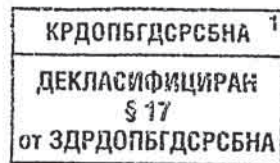
12/12

бележки по вашата конкретна работа, особено по специалния апарат, неговото състояние и неговото използване в бъдеще, в тази обстановка и в близките месеци при изборите. Особено ценни ще бъдат вашите препоръки в това отношение, критични бележки и ако трябва персонално да ни обърнете внимание да ни кажете къде не сме си свършили работата както се следва.

Голям проблем е въпросът с архивите. Чувстваме, че има напрежение в тази област и в агентурния апарат, и в ръководствата и по партийна линия. Хората питат, вълнуват се, може би не всичко е ясно. Поставям го като въпрос. Не искам да го дешифрирам. Другарката Серкеджиева е тук. Има издадени заповеди в това отношение. В центъра се работи. По места нещо се прави. Но ако темата заслужава нашето внимание, може би сега трябва да я чуем тук, за да вземем отношение.

Особено силно ви безпокои, аз нямам отговор на този въпрос, предполагам, че др. Семерджиев още не е готов, да го чуем по въпроса за бъдещото деление административно на НРБ и от тук структурите на органите. Този въпрос сигурно ще бъде поставен. Аз го поставям отново на ваше внимание. Имате ли някаква препоръка, някакви съображения, които евентуално тези другари, които ще вземат участие при вземането на подобни решения, имам предвид др. Семерджиев да се изслуша и това, което другарите на практика чувстват най-добре по места и как те най-добре виждат перспективата на решаването на тази задача. Т.е. с една дума – съвместно от центъра и от ръководствата по места се налага бързо да вземем мерки за стабилизиране на обстановката в цялата система на МВР, всеки да поеме своя дял, своето направление и да започнем да извършваме най-важната задача, за която сме създадени – решаване на оперативни задачи, снабдяване с информация

13

13

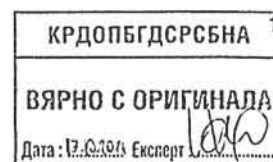

държавното ръководство.

Това налага в най-кратки срокове да се извърши реорганизацията, съкращенията и разстановката на личния състав във всички звена, както по места, така и в центъра. Тук се работи. Вие мисля че имате информация, предполагам че връзката е ежедневна. Как трябва да стане? Много често напоследък на срещи се задават 3-4 стандартни въпроса: какъв процент да съкратим от състава.

Досега ръководството на министерството на никого не е определило никакви конкретни проценти, т.е. отгоре указания за процент няма, но практиката показва, че ако се движим някъде, това е мое лично тълкуване, др. Семерджиев може да ме коригира след това, между 30-35 към 40% това ще бъде много добре, бих казал засега отлично на сегашния етап.

Вторият голям въпрос, който се задава – как да стане практически. Многократно беше казано от ръководството, че това трябва да става с помощта на цялата общественост, в рамките на отделите, т.е. персонално за всеки човек конкретно, да не се решава в кабинета на началника и от неговите заместници и след това да среща взрив от неразбиране и от неудовлетвореност от състава на отделите, всеки човек да мине през ситото на общественото мнение и да се каже – този по тези причини, този по тези причини, а другите – естествено поради това, че имат 20 години служба – пенсиониране и пр. Особено сега е подходящ момента, без да създаваме особени трудности, да се освобождаваме от тези хора, които случайно са между нас и са попаднали в системата на МВР. Разбира се ръководителят на звеното си запазва правото като единаначалник да вземе последното решение, но поне на първият етап трябва да се използва възможността да се въвлече целият колектив

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАЙ#4 § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

при решаването на всеки случай поотделно.

Едно от основните направления в бъдещата ни дейност, след като се извърши тази реорганизация, е да се върнем както казах в началото към стабилизирането на нашия специален апарат, да обърнем особено внимание на работата ни по главния противник. Тук поне все още може да се говори за противник, макар че стана модерно да се казва "за партньори", аз имам предвид преди всичко страните членки на НАТО, какво е нашето отношение към тях и как ще работим особено в тези райони, в които те имат най-остри прояви и мероприятия. Другарите си знаят къде и как работят.

Турската линия не е за подценяване в никакъв случай. Тук сме оперативни звена и тази линия не бива да се подценява от никого, в никакъв случай, според мен, не трябва да си променяме отношението към пантюркизма, към фундамендализма и т.н., направления по които работим. Тероризмът – остава си, и винаги ще остава, това е направление, едно от най-острите в работата на органите. Много сигнали за терор има, анонимки и др. неща, които при нас ги има, но по места са сигурно още по-остри. В това отношение другарите ще ни дадат допълнителна информация. Голям проблем е проблемът с новите партии, нашето отношение към тях като органи. Ние искаме да чуем и вашето мнение, какво вие мислите. Друг проблем е наркобизнеса, контрабандата, организираната престъпност в страната и т.н.

Всичко това трябва отново да се пречупи в светлината на конкретната обстановка за всеки район, за всяка област и община. От тук да се преписват рецепти е малко по-трудно, разбира се, ако изслушаме повече идеи и повече съображения, ние можем да възложим тук на една група, която да обобщи това, което ще ни кажете, за да се изпратят по-големи методически указания към

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 17.10.2011 Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА 15

всички, които да важат по-общо за другарите, в по-широки рамки.

С няколко думи искам да завърша по това – по нашите методи за работа за в бъдеще, на базата на това, което наблюдаваме сега. Другари, повече контакти ни трябва с цялото население, с всички слоеве, групи от населението. Това е първият подход. Ние винаги сме казвали, че силата на органите на МВР и на чекистите се заключава в това, че те са свързани с народа, на сегашния етап, според мен, това трябва да бъде една червена нишка в нашата работа, гласност в нашите отношения с тези хора, Примерите вече на ръководството на министерството са налице, всичко да е премерено, дозирано, но смело и нападателно в някои случаи, да не се притесняваме от това, че сме служители от тази система, да излезем от тази изолираност и анонимност, която доскоро беше характерна в нашата работа, никой не ни пита "кой е агент Иванов или Петков". Но всеки знае, че ние работим официално с този апарат. В това отношение контактите и диалога с всички граждански структури, според мен, е първото, което сега трябва да се научим да правим, за да бъдем приети като партньори в обстановката в нашата страна, повече търпимост, изслушване на нашите партньори и противници в това число, такива ги имаме, има някои крайни, екзалтирани елементи, които не могат да ни търпят и ни нападат. Аз си служа в примерите с др. Семерджиев, но той на два пъти ежедневно влиза в контакт с тази група фашистки елементи, които са тук в София и се опитват ежедневно да дестабилизируют обстановката, това са платени хора, които обикалят центъра. Примерът идва от ръководството. Може да се влиза в спорове, да се обсъждат разни въпроси, да се предлагат кръгли маси, разговори от наши работници в това направление, т.е. да се създава една атмосфера за доверие към нас, а не за изолиране и да се чудим как да контактуваме с хората, повече аргументираност в нашата работа да има,

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 12.02.2011 Експерт: [signature]

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17 16
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

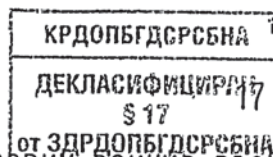
и увереност в кадрите. На някои места може би ще се наложи да признаем за допуснати слабости, имаме такива, там трябва да се търси най-подходящата форма, без да отиваме в крайности, да казваме, че не сме идеални. Особено по места е много тежко да се признава това, но сигурно има факти, за които не можем да си затваряме очите. Трябва да ви кажа откровено, че и в центъра не ни е леко, вие четете вестници виждате каква е обстановката, не бих искал сега да спирам вашето внимание върху тези въпроси.

Да се пазим от компрометиране. На сегашния етап, както се опитваме да влияем на някои места, така ще се опитат и върху нас да влияят, да ни злепоставят и в никакъв случай да не позволяваме това да става за наша сметка. Предварително в това отношение, тук няма да се учим, имаме агентури, хора, на които можем да разчитаме, така да подготвим апаратът, че своевременно да ни сигнализира за неща, които касаят нашата работа и нашите органи, както по места, така и в центъра.

Позволявам си още една бележка, според мен по места трябва да се поучат от сериозния опит на НМ в София при организирането на масови демонстрации, манифестации и т.н. тук ДНМ показва висок стандарт на работа и това, ако е необходимо, може конкретно изучи, с помощта на другарите от ДНМ, какво беше основното, какви са най-важните елементи в работата по тези масови мероприятия, които от своя страна имат голямо значение по места когато милицията е на ниво и създава впечатление на една нова сила, към която се отнасят хората с уважение.

Има редица много места, по които може да се говори, но трябва да се вземат мерки за всички онези другари, които ще излязат в пенсия, да не ги забравим, в никакъв случай, те са наши колеги, с тях сме работили може би по 20-30 години,

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРМИНАЛА
Дата: 12.02.88 Експерт: [подпис]

от гледна точка на тяхното бъдеще да направим ~~всичко възможно~~ да излязат с най-добри чувства към системата, а не да се явят на изборите като наши опозиционери и противници.

Това са накратко най-телеграфно казано съображенията, които си позволихме да споделим с вас. Сигурно има много неща, които ви вълнуват и интересуват, затова сте тук, след това да се опитаме да отговорим на въпросите, които ще поставите.

Ние имаме готовност да прочетем и двете окръжни, но се оказва, че сте ги получили и при това положение не е необходимо да ви отвличаме вниманието, по-скоро конкретно въпросите, които ви вълнуват и интересуват ги поставете.

ДР. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ:

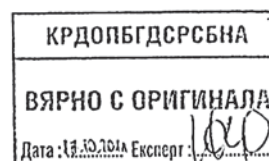
Обръщам се към началниците на областни управления, имате ли готови съображения за реорганизация на териториалните структури, как виждате осъществяването на тази реорганизация, какви са резултатите.

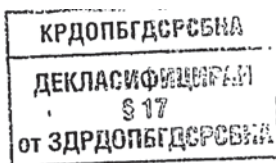
ДР. Н. ЧЕРКЕЗОВ:

Понеже не се знаят какви ще бъдат структурите, на областните началници е казано да се разработи на ниво област и втори вариант – да се разработи на ниво окръжно управление, като имаме предвид 15–16 окръзи. Такава подготовка има в окръжните управления. В такъв голям процент, процент на съкращаване не е направена, но има такава подготовка.

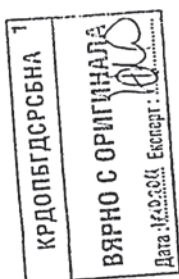
ДР. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ:

Да дам тогава малко пояснения за това преустройство на системата.

Няколко пъти водихме разговор с др.Г.Атанасов, бившия председател на МС, преди 3 дни на заседание на МС, поставих този въпрос и пред др.А.Луканов.Г.Атанасов имаше разбирането да се връщаме към окръзите, тъй като това би било най-безболезнено, инфраструктурата е изградена, общинските уния в бившите окръжни центрове бързо могат да се реорганизират и да поемат функциите на окръжни управления. Такова беше и разбирането на др.Г.Атанасов и в този смисъл аз дадох указания да започнат да работят. Договорихме се с ген.-полк.Хр.Добрев, началник на ГЩ, тъй като те също имат отношение, имат структури, заедно да работим съгласувано с тях, но др.Андрей Луканов застъпи свършено друга позиция.Той смята, че окръзите няма да бъдат приети от общините.Той смята, че общините имат много печален опит от функционирането на бившите окръжни управления, ръководства, и възразяват категорично. Той каза, че по принцип трябва да се запазят областите, като се променя структурата, функциите на областните управления, да се минава към форма, която съществуваше след 9-ти септември, а тя беше онаследена от времето преди 9-ти септември. Общините се запазват, могат да се окрупнят няколко, но по принцип те се запазват, но това ще бъдат незначителни промени, това не променя нещата, а на областно равнище да се мине към структури, каквито имаше след 9-ти септември. Нашето поколение помни това. Имаше областни директори, имаше заместници на областните директори областни управители, а в околийте бяха околийски управители. Има се предвид да се мине към такава система, при това те да не бъдат изборни, а да бъдат назначавани, може аз да бъркам нещо, но това е едно междинно звено, с чисто координационни функции, да не се явява етаж в социалната система

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

19

19

за управление. Ако се възприеме това, на мен подобна система на мен ми допада, аз се ангажирам да изкажа такова становище, такова мнение и когато на един от пленумите се реши да се минава към области се предвиждаше тези области да имат много ограничени функции, постепенно се разшириха тези функции и се стигна, че те да действат като провинциални правителства. Сега очевидно става дума да се върнем към първото схващане за ролята на областите. Това да бъдат едни управленчески звена с много ограничени функции. При това положение ние очевидно трябва да си запазим, доколкото аз мога да се произнасям, запазени са бившите окръжни у-ния в отделни райони и че едно у-ние обслужва по няколко общини, облекчава нещата. Нашата система трябва да се запази. Трябва да помислим в областта какво да стане. Доколко областните структури у нас са развити като етаж от нашата система за ръководство, вие можете да прецените. Има ли тук място за опростяване на системата, в какво това да се изрази, какви съкращения да се направят, това е ваша работа, ще бъде много полезно да чуем вашите съображения, като вие на този етап ще се въздържим да формираме позиция, др. Черкезов, защото докато не се избистрят схващанията на държавното ръководство, ние не можем да пристъпим към реализация, но трябва да мислим как ще бъде нашата система. Едно такова силно стесняване, ограничаване функциите на областните звена от държавната система.

Сега имаше среща със служителите от ДНМ. Въпросите, които бяха поставени личи стремежът на всеки началник в центъра да запази своята самостоятелност, не се приема обединя-

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 17.02.81 Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

20

20

ването така както го предвиждахме на бившето криминално и стопанско, охранително у-ние. Бедата не е само в това, че те отхвърлят, тук те имат известен резон, затова решихме наново да се върнем, ще гледаме въпросите, но проличава стремежа, аз се опитах да реагирам в краткото време, с което раз.полагах – стремежът отгоре, додолу да се прокара такава самостоятелност от всеки началник – началникът на КАТ да се прокара такава линия – и в общината да си има независимо КАТ, независим от другите звена, така е и с криминално, със стопанско у-ние, всички искат да си прокарат тази линия. Това очевидно не може и не бива да бъде. На следващите равнища трябва да се отива към интегриране на тези системи, за да се получи друг ефект в резултат на по-тясната интеграция, координация.

Казвам това съображение защото аз ви моля началниците на областните управления, когато ще готвите структурите да засегнете и този момент.

Аз бих искал да чуя вашите мнения. Вие сте мислили, вие имате информация, че от миналата събота в центъра се извършва една много решителна, болезнена операция, реорганизация, която правим, друг изход нямаме, в какви направления тя се развива, вие знаете, имате пълна информация за извеждането от министерството на Националната разузнавателна служба, за създаването на Национална служба за защита на конституцията, имате представа за работата, която се върши, предложенията, които се готвят от ДНМ, моля ви вие да прецените как всичко това ще се отрази при вас, на вашето равнище, как вие ще пренесете тези дълбоки промени в структурата в собствените звена. Вие вече имате информация, че

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 17.09.2011 Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

следствието ще правим всичко възможно да бъде извадено от министерството и да премине към Народното събрание, то има звена във всички областни управления.

Аз бих искал да чуя, макар първични, начални съображения, бихме искали да ги чуем.

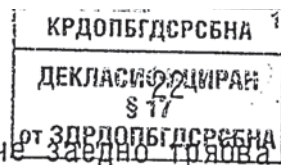
ДР. ИВАН СТОЯНОВ:

Аз лично не знаех точно по какъв въпрос ще разговаряме тук. В момента такава идея възниква, говоря само за н-ците и ръководствата на областните управления, миналата година ние с рапорт не сме подавали за тези длъжности, в момента ни се поставят задачи, но всички ние попадаме в категорията за излизане в пенсия. Целесъобразно ли е, хуманно ли е, да се каже кои ще останат, ако трябва да си донесем всички рапорти – да ги донасяме, и вие да прецените които ще останат, тъй като и вие казахте, др. Атанасов така е мислил, др. Луканов е мислил по друг начин, аналогично е, аз да мисля така, а ако изляза – приемникът да мисли по друг начин. Хуманно е, човешки е така да се постъпи.

ДР. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ:

Това е критична бележка, аз я приемам, вие трябваше да знаете за какво ви викам, за да бъдете готови. Вие нямате ли информация за какво ви викам? Съжалявам много, би трябвало да ви се каже за какво ви викаме. Вмеждупрочем у нас в ръководството имаше разговор още преди по-миналата събота, когато проведохме срещата с целия оперативен състав от сегашната служба за защита на конституцията, ние мислехме следващата седмица да ви викаме, за да бъдете готови, за да

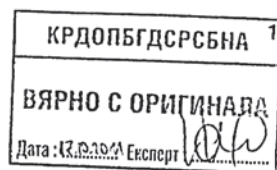
КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.10.2011 Експерт: [Signature]

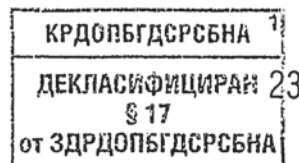

ви ориентираме в ситуацията и да ви убедим, че да мислим и да правим тази реорганизация. Но се прецени, че трябва да става. Др. Черкезов пое ангажимент цялата тази проблематика да бъде сведена до вас, да ви запознаят с обстановката, с изискванията, но виждам, че тук нещо не е доработено, поемам вината, моля да бъдем извинени.

ДР. ИВ. СТОЯНОВ:

Дали ще бъде най-точен, но ще се старая да бъде обективен. Един от въпросите, в момента по който се занимаваме, е да се приведе документацията в порядък. Това е основното, с което се занимава състава. Вторият момент откакто дойде документа се занимаваме да разясним указанията за преминаване в пенсия, т.е. създаваме нагласа в състава, че му предстои да се пенсионира, тъй като смея да кажа, че процентно доста е по-висок, отколкото ориентировъчно искаме да го видим. Това внася, трябва да ви кажа, за тези, които са навършили години, имат условия, хората го разбират казват "разбираме, няма да е драма", по тежко ще бъде, ако се стигне до тези, които не са направили условията, но в териториалните единици така ми се струва може би по-леко ще минем, така мисля, с едно запълване в НМ. Изпълняваме тези указания, те са устни и аз искам да кажа, че това много сериозно ме смущава, тъй като хората се променят, утре можем да кажат, че не сме казали във връзка с оперативния отчет. Не искат да работят по тази задача. И ако трябва тук да останем след като вие сте заети, да изясним още веднаж този въпрос.

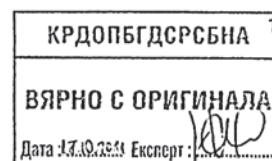

ДР. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ:

Радованов да извика всички заместник-министри. Аз след 15 мин. ще трябва да отида на съвещание на Висшия партийен съвет.

Целта на съвещанието е друга. Вие преминавате към една друга проблематика. И тези въпроси безусловно трябва да бъдат разгледани. Ние нямаме намерение да ги отминаваме, но главният въпрос е как виждате вие реализацията на тази доста болезнена операция, но неизбежна, реорганизирането на нашата система, т.е. функциите, на промените, които виждате във функциите на областно равнище, на общинско равнище, как виждате структурите на тези две равнища, като отчитате въздействието на дълбоките промени, които стават в центъра. Тези промени обезателно трябва да се отразят в една или друга степен и във вашите структури.

Произведен е въпросът за съкращенията, не можем да избегнем от него. Ние не фиксираме процент 30-40 или 50, трябва нещата да се преценяват конкретно. Примерно взето на територията на бившият Кърджалийски окръг общинските управления може би ще трябва да имат по-голям състав, отколкото взето друго у-ние в страната. Те и сега имат по-голям състав. Механичният подход го изключваме. Вие трябва да преценявате, но всички трябва да изхождате от обективната необходимост да се отива на съкращения. Вие вчера видяхте колко силно ме натискат. Аз мисля, че те няма да спрат. Утре ще влязат в правителството. Ако акад. Сендов влезе, той може би ще бъде по-активен от Петър Берон или от някой друг. Това е реалната ситуация и ние ще удържим още месец, ще трябва да излезем да кажем "ето това е държавна сигурност", "това е Народната милиция". Аз съм

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

убеден, че те няма да ни натискат да съкращаваме ^{НМ}, защото знаят, че тя гарантира и тяхната сигурност, гарантира неприкосновеността на домовете им, на имуществото им и пр.тя осигурява тяхните митинги, техните събрания и пр., но ДС ще бъде непрекъснато под натиск, под удар, ние трябва да се готвим за това. Не можем да избягаме, ще ни принудят да съобщим бюджета. Вчерта аз маневрирам, мъча се, отклонявам се, обаче те напъват и те настояваха тази сутрин от 9,00 ч. и това да бъде посветено на тези въпроси. Ж. Желев имаше 10 въпроса записани, 3 други въпроси бяха подадени от земеделците, има у мен два-три въпроса, подадох ми ги като листчета, така че целият ден, щеше да мине по тези въпроси и те твърдо, упорито, последователно търсят отговор на тези въпроси, ако не получат отговор на тези въпроси те смятат, че не може да става дума за разграждане на административната система, партията си запазва властта и те няма да участват в правителството. За да участват в правителството – те поставят условия, само при положение, че партията се откаже от механизмите, които ѝ гарантират възможност да оказва въздействие върху общественото мнение, върху обстановката в страната. Това е тяхната позиция.

Аз ви моля по тези въпроси вие и това беше главната цел да ви поканим, да чуем вашето съображение, защото те могат да окажат въздействие при определяне на функциите в центъра. В центъра проблемите са почти разрешени, сега се извършва разстановка на кадрите, още работим и би могло някои неща отдолу да ни се подсказват, да ги коригираме.

Тук изникват социалните въпроси, как виждате решаването на тези въпроси. В центъра имаме някои виждания, организиране на курсове за преквалификация на по-младите, по-перспективните

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 12.12.1984 Експерт

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 25
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

хора, кадри с интелект, с професионални знания, готови сме да организираме 3-6 месечни курсове. Говорихме с Г.Пирински правителството да ни осигури преподаватели, ако трябва от ГФР ще дойдат, за да се учат. Можем да подготвим финансова милиция, други профили за ЧМ да бъдат създадени, за да поемем тази работна ръка. Става дума да се развият различни дейности в рамките на ТИЛ, УБО, ОТУ. В областите би могло също да се направи нещо в тази насока.

Занапред имаме вече договореност с др. А. Луканов ще търсим друга форма за охраняване на ПК в областите, те или ще трябва да си плащат или ще трябва да си създадат собствена охрана. Там ще отидат хора.

Ставаше дума за опазване на фирмената тайна.

Трябва да се изяснят възможностите да се осигури социална реализация на кадрите, които от нас ще излязат и са способни още да работят.

Проблемът за пенсионирането е отделен въпрос. Позицията ни е ясна. Ние от нея не отстъпваме. Но това не освобождава вас, началниците на областни управления от задължението да си готвите съображения по реорганизацията.

В центъра мога да назова, др. Аначков, знаеше, че ще си отива, но той работи до последния ден и сега продължава да работи с др. Саманджиев. Др. Масленков ще си отива, той знае, но работи и си изпълнява задълженията и много други другари. Затова аз ви моля началниците на областни управления докато не е излезнала заповед за вашето освобождаване да бъдете добри да си изпълнявате задълженията.

По оперативните въпроси, отделен разговор ще се води. От движение искам също да поставя няколко въпроса.

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.09.81 Експерт: [подпис]

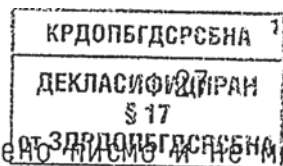
КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17 26
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

Някой ми докладва справка за количеството оръжие, което се намира сред населението. Това е голямо количество оръжие. Кой го е давал и на кого е дадено? Направих забележка, вие сте прочели резолюцията, моля занаяпред, когато се правят подобни справки, да се направи анализ и предложение, какво да се прави. Имайте предвид, че това може да се превърне в един от най-острите политически въпроси. Вчера те ме натискаха твърде много по този въпрос, директно, аз имах чувството, че те имат точна информация колко оръжие има, къде, кой го е раздал.

Другари, ние вече в мисленето си вече трябва да се преустроим. Чикакви позовавания на пленуми на Висшия партийен съвет, на решения на председателство, на партии и пр., това трябва да изчезне от нашия език, а за да изчезне от езика ни, трябва да изчезне от мисленето ни. Ние можем да действаме само като надпартийна институция, която действа в името на едни общонационални пълномощия. Това трябва да бъде и в документацията ни, трябва да е в речника ни, това трябва да е абсолютно ясно, без това да означава, че ние ще се откажем от своите идейни убеждения. Вие после ще разглеждате въпроса за партийното членство.

По време на изборите, колкото и да са нагорещени страстите, много ви моля, призовавам ви още сега, мислете, нямаме право да допуснем каквито и да е ексцесии. Разберете че ние се намираме в отстъпление. При това оние извършваме едно отстъпление при много сложна обстановка, след едни тежки поражения. Това трябва да се разбира и на нас ще ни струпват всичко онова, което станало през онези 45 години. Днес др. Серкеджиева с голяма болка се съгласи да предадем делото на Светла Даскалова на Никола Петков, но нямаме как, ще трябва да го дадем. Като го дадем, това дело на Н. Петков, те ще изкарат

КРДОПБГДСРБНА
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 12.02.2014 Екземпляр: 1

неговото писмо до Георги Димитров, убийствено писмо и не можем да ги спрем да не го публикуват, а то е убийствено, разбирате ли. Ще им дадем още 2-3 дела. Не можем да не ги дадем. Това създава страшна обстановка и затова ние нямаме друг изход освен да изразяваме доброжелателност и да им се извиняваме, макар че ние не сме виновни, иначе няма друг изход. Ние трябва да поемем политическата отговорност, проявявайки висока нравственост, да разчитаме на тяхната доброжелателност. И ще ви кажа колкото и да е странно, вие ако сте проследили това предаване от кръглата маса, вижте старите политически дейци – БЗНС, Держлиев, колкото и силно да са пострадали, те пак действат като патриоти, не отиват на конфронтация, но студентите, вземете Павлов, те са като кучета. Даже с тях не можем да намерим език.

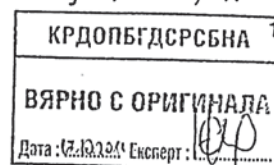
Към новите партии или обществени сили? Нямаме право да се отнасяме като към вражески сили, като към реставрационни сили, наблягам на това. Към тях трябва да се отнасяме като към партньори, политически опоненти, измежду които ние търсим съюзници, иначе ние ще изпаднем в абсолютна изолация и ще съдействаме за тяхното обединяване, за създаване на единен фронт срещу нас, което ни обрича на поражение.

ДР. Н. ЧЕРКЕЗОВ:

Ние сега нямаме готовност да даваме предложения. Може би ще трябва да се проконсултираме.

ДР. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ:

Др. Черкезов, на вас ще ви направя забележка. Прощавайте всинки тук сме колеги, вие преди тук говорихме в същата зала, аз предложих да ги извикаме, да им разясним ситуацията, да чуем

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 28
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

техните съображения. Казахте "не", вие ще свършите работата, ще им разясните. Сега хората не знаят за какво идват. Вече веднаж стана една грешка, неуточняване на датите, накарахме ги хората да дойдат, всички разходи по тези командировки ги поех аз, грешката беше пак в този апарат. Аз моля да има в нашата работа изпълнителност, точност, прецизност, коректност, иначе ние не можем да функционираме. Една съвременна управленска структура трябва да работи много компетентно. Сега аз не мога да ги върна ако ги върна ще ви накарам вие да платите всички разходи по тяхното пътуване до тук и обратно.

ДР. Н. ЧЕРКЕЗОВ:

Позволете др. министър, аз не определям присъствието на хората тук и да им казвам за какво е трябвало да дойдат, аз не го организирам. Това се прави от ЦИОУ. Такава е била досега практиката. Аз нямам такива функции. Аз възразявам категорично.

Казано е точно какви разработки да се правят на старите структури, които имаме. Сега това което казахте, такава готовност нямаме.

ДР. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ:

Нека по старите структури да доложат.

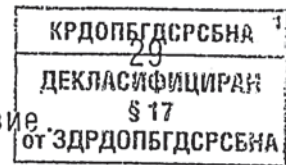
КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 17.02.04 Експерт: [подпис]

ДР. Н. ЧЕРКЕЗОВ:

Ние сме направили предложения и са изпратени, те са тук.

ДР. ПИЛЕВ:

Ние имаме съображения, конкретни мнения, но сега смятам че нямаме време. Да дойдем другата седмица при една спокойна обстановка да седнем и да ги разискваме. Това са твърде сериозни

важни, не може така накратно, без ваше присъствие

ДР. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ:

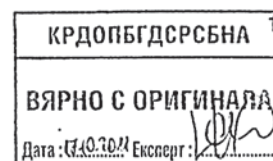
Моля да останете да чуете по уреждане въпроса за членството. Да видим проблема за оръжието, дайте да го решим, той е много сериозен. Имаме няколко уязвими места, моменти в тази дейност, аспекти, които могат да взривят партията, не нас, те и нас ще взривят, но и партията. Това са ОТМ. От тук нататък никакви нарушения и се постарайте колкото е възможно повече у вас да има документи на съда, прокурорите, които да са ни осигурявали използването на тези средства. Защото те имат вече достатъчна информация, те имат измежду нашите среди хора, които им подават точна информация и достатъчно е да отидат примерно за това при прокурора и да поискат от него да каже колко пъти е разрешено примерно на Калудов да използва тази техника или нещо друго. Или друго издънване – ПК. Ако някъде има, да се види. Завчера на кръглата маса ми дадох писмо от САЩ и ми го показаха в какъв вид е.

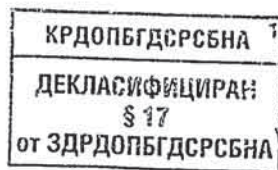
ДР. П. БАРБАЛОВ:

Др. Семерджиев, ПК не работи. Нито едно писмо не е отваряно. Писмата през много ПК минават докато дойдат до нас. ПК от 3 месеца не работи.

ДР. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ:

Разисквайте по тези въпроси, а деня за следващото събиране, ще ви бъде съобщен допълнително.

30

ДР. КАСАБОВ:

Понеже др. министър си отиде, мога да кажа, че и през следващата седмица ще ни извикат, за да направим нищо, по моему, след като не се знае окръзи ли ще бъдат, области ли ще са, трябва това да се реши, сега най-важното е да апелираме към хората да си отидат в пенсия, а да правим структурата при това положение къде ще бъде окръга, колко ще е голям или област това е безсмислена работа, да си приказваме неща, които не знаем как ще станат. Това е губене на време. Ние за областите сме дали предложения в у-ние Кадри.

ДР. К. КОЛАРОВ:

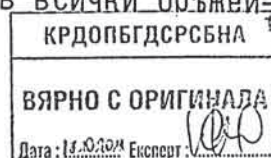
Предвид на това, тук стана приказка, между центъра и областните управления реално в продължение на повече от два месеца има едно прекъсване на контактите. Постави се задачата да се проведе тази среща, да се обмени информация, да се чуе от вас информация от центъра, вие да кажете информация как се чувстват проблемите, обстановката по места и да се създаде контакт между областните ръководства и центъра, да се поддържа една връзка. Едно от значението на тази среща беше и това.

ДР. КР. САМАНДЖИЕВ:

Ако областните началници не възразяват, искам няколко думи да разменим, след приключването на въпросите, по НСЗК.

П. КОЛЕВ:

На няколко пъти се поставя въпроса. Справката, която е направена за оръжие, което се намира в населението, е по няколко направления. Първата група, която сме посочили, е откраднатото оръжие, регистрирано, което стои за издираване във всички оръжейни и КОС служби.

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

31

Втора група – оръжие, което е раздадено по решение на бившите бюро на областните комитети и бюрата на окръжни комитети и бюро на общински комитети. Списъци има на кого са раздадени. Третата група е раздадено оръжие на нещатни служители на МВР. Четвърта – оръжие, което е дадено по различни поводи – заслуги, рождени дни, и т.н., което също се води при нас.

Всичко това е обобщено по територии, по градове, по наши служби и т.н.

Следващата група е оръжие 1000 броя автомати, нераздадено на населението, но е закупено, не се води в отчета на нашите служби. Има оръжие регистрирано, ловно и бойно, на неорганизиран ловци, не са членове на Ловно-рибарския съюз, нямат документи, нямат разрешително, но притежават оръжие. Всички тези графи, които са дадени по територии, възлизат на около 50 хил. цеви.

Искам да ви кажа, че при пенсионирането нашите служители отказват да си върнат оръжието. Имаме няколко случая вече. Обясняват някои, че оръжието са го изгубили, тъй като стойността на изгубеното оръжие се заплаща в рамките до 90 лв., всеки е готов да извади пари да плати, но не си дава пистолета, заявява – няма, изгубих го, не мога да го намеря. Имаме десетки такива случаи, може би ще се явяват масово при пенсионирането, аз затова подготвих справката и я дадох на др. министър, инициативата е моя. Съгласен съм с критиката, че няма предложение какво да се прави, но аз не мога да кажа с кое оръжие какво да правя. Трябва да се вземе решение от ръководството на министерството с кое оръжие какво да правим, да се разпореди, за да започне изземването на оръжието. Справката е съгласувана с КОС. Тя отговаря на истината, с малки разлики в бройките.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 17.09.1991 Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАМ
 § 17 32
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

На нас се води всяко оръжие, всеки патрон. Пие отделно сме дали боеприпасите и всички други принадлежност с изключение на населението, което е при вас, др. Ангелов, което не е раздадено за това население по границата, то е в складове, води се отделно. Оръжието на ГВ не е в нашите складове.

ДР. САВОВ:

Защо говорите за оръжие, което е в складовете. Става дума за оръжие раздадено сред населението.

ДР. Ч. ЧЕРКЕЗОВ:

Много офицери от МВР имат оръжие като подарък.

ДР. САВОВ:

Ще доложим на министъра и на ръководството и те ще решат, що се отнася до срещата ще ви информираме или по телефона или с грама. дали ще стане тази среща, кога ще стане.

Да останат областните началници, др. Саманджиев и др. Черкезов.

Завършихме.

СТЕНОГРАФИРАЛ:

С. Чер

Отп. в 1 екз.

Нап.: Виденова

маш. № 93

12.02.1990 г.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 12.02.1990 Эксперт: *В.В.*

Др. СЕМЕРДЖИЕВ:

ДРУГАРИ, ДНЕВНИЯТ РЕД НА ВСИЧКИ ВИ Е ИЗВЕСТЕН. ИМА ЛИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ДОПЪЛНЕНИЯ, УТОЧНЕНИЯ, ЗА ПРОМЯНА? НЯМА. ТОГАВА ДА ПРИСТЪПИМ КЪМ РАЗГЛЕЖДАНЕ НА т.1.

Др. СТ. СТОЯНОВ:

Бих желал да информирам Колегиума на Министерството на вътрешните работи за извършени кадрови промени в системата на ръководството на министерството. Получени са вече укази от Държавния съвет на страната, с които се освобождават от действителна военна служба другарите: ген.-лейтенант Иван Димитров - зам.-министър на вътрешните работи и директор на Народната милиция; ген.-лейтенант Кирил Масленков - началник на управление "Кадри"; ген.-лейтенант Георги Младенов - първи зам.-началник на бившето Второ главно управление; ген.-майор Радул Минчев - началник на Областното управление на МВР в гр. Ловеч; ген.-лейтенант Илия Дончев - началник на специализираната група за работа с Доброволните отряди на трудеците се към ДНМ; ген.-майор Нанка Серкеджиева - началник на III отдел - ДС.

Направени са предложения за освобождаване на ген.-майор Иван Донковски - ръководител на оперативната група на МВР в Съветския съюз; ген.-майор Никола Дамянов - началник на отдел "Затвори"; ген.-майор Кирил Величков - началник на бившето IV управление - ДС; ген.-майор Никола Лалчев - бившият председател на Контролно-ревизионната комисия на МВР /преди това първи секретар на РК на БКП/; полк. Иван Атанасов - зам.-директор на НМ; полк. Иван Стоянов - началник

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 24.9.19.11 Експерт: <i>[Signature]</i>

НА ОБЛАСТНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА МВР В ГР. ВАРНА; ГЕН.-МАЙОР ГЕОРГИ СИЛЯНОВ - ПЪРВИ ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА БИВШЕТО ВГУ; ГЕН.-ЛЕЙТЕНАНТ НИКОЛА ЧЕРКЕЗОВ - НАЧАЛНИК НА "ИНСПЕКТОРАТ" - МВР; ГЕН.-МАЙОР ИВАН АЧАНОВ - НАЧАЛНИК НА ПОД. 72001 - МВР; ГЕН.-МАЙОР ЙОРДАН КАСАБОВ - НАЧАЛНИК НА ОБЛАСТНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА МВР В РАЗГРАД.

ПОЛУЧЕНИ СА УКАЗИ, С КОИТО СЕ УТВЪРЖДАВА НАЗНАЧАВАНЕТО НА ПОЛК. СТЕФАН СТЕФАНОВ - ЗАМ.-НАЧАЛНИК НА НАЦИОНАЛНАТА СЛУЖБА ЗА ЗАЩИТА НА КОНСТИТУЦИЯТА; ГЕН.-МАЙОР РУМЕН ТОШКОВ - ДИРЕКТОР НА НАЦИОНАЛНАТА РАЗУЗНАВАТЕЛНА СЛУЖБА; ГЕН.-МАЙОР СТЕФАН АНГЕЛОВ - КОМАНДУВАЩ ВОЙСКИТЕ /ГРАНИЧНИ И ВЪТРЕШНИ ВОЙСКИ/ НА МВР; ПОЛК. ХРИСТО ВЕЛИЧКОВ - ДИРЕКТОР НА НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ; ПОЛК. НИКОЛАЙ СЛАВЧЕВ - НАЧАЛНИК НА УПРАВЛЕНИЕ "КАДРИ" - МВР И ПОЛК. КОСТАДИН ПАЧЕМАНОВ - НАЧАЛНИК НА ОБЛАСТНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА МВР В ХАСКОВО.

В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС ЗАКОНА ЗА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ, ЗАКОНА ЗА АКАДЕМИЧНАТА АВТОНОМНОСТ НА ВУЗ И ДАДЕНИТЕ ОТ ДР. СЕМЕРДЖИЕВ УКАЗАНИЯ НА 20 ФЕВРУАРИ Т.Г. ВЪВ ВИ "Г.ДИМИТРОВ" БЕ ПРОВЕДЕНО ОБЩО СЪБРАНИЕ ЗА ИЗБИРАНЕ НА НАЧАЛНИК НА ИНСТИТУТА И АКАДЕМИЧЕН СЪВЕТ. В СЪСТАВА НА СЪБРАНИЕТО УЧАСТВУВАХА ВСИЧКИ ХАБИЛИТИРАНИ ЛИЦА, ИЗБРАНИ ОТ КОЛЕКТИВИТЕ, НЕХАБИЛИТИРАНИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ, АСПИРАНТИ, КУРСАНТИ И ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ ЦЕНТРАЛНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА МВР. СЪБРАНИЕТО ПРЕМИНА ПРИ ДОБРА ПОДГОТОВКА И ОРГАНИЗАЦИЯ. СЛЕД СТАНАЛИТЕ РАЗИСКВАНИЯ ЗА НАЧАЛНИК НА ИНСТИТУТА БЯХА ОБСЪДЕНИ НЯКОЛКО КАНДИДАТУРИ - НА ПРОФ. ПЕТЪР ТОПАЛОВ - НАЧАЛНИК НА ФАКУЛТЕТА НМ; НА ПРОФ. ГЕОРГИ МИХАЙЛОВ; НА ПРОФ. ДИМИТЪР МАШЕВ; НА ДОЦ. ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ И ПОДПОЛК. ЙОРДАН АЙДАРОВ. В ЛИСТАТА, ПОРАДИ САМООТВОДИ ОСТАНАХА САМО КАНДИДАТУРИТЕ НА ПЕТЪР ТОПАЛОВ И НА ЙОРДАН АЙДАРОВ. С ТЪЙНО ГЛАСУВАНЕ ЗА НАЧАЛНИК НА ВИ "Г.ДИМИТРОВ" ОБЩОТО СЪБРАНИЕ ИЗБРА ПРОФ. ПОЛК. ПЕТЪР ТОПАЛОВ - СЪС 78 ГЛАСА "ЗА"; ПОДПОЛК. АЙДА-

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 25.02.2011 Експерт: <i>[Signature]</i>

РОВ ПОЛУЧИ 7 ГЛАСА "ЗА", 78 "ПРОТИВ" И 4 БЕЛИ БЮЛЕТИНИ. СЪБРАНИЕТО ВЗЕ РЕШЕНИЕ СЪСТАВЪТ НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪВЕТ ДА БЪДЕ ОТ 35 ЧОВЕКА. БЯХА ПРЕДЛОЖЕНИ ОБЩО 42. С ТАЙНО ГЛАСУВАНЕ БЕ ИЗБРАН 35-ЧЛЕНЕН АКАДЕМИЧЕН СЪВЕТ, В КОЙТО СА ВКЛЮЧЕНИ 19 ХАБИЛИТИРАНИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ, 5 НЕХАБИЛИТИРАНИ, 5 ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЦЕНТРАЛНИТЕ ПОДЕЛЕНИЯ НА МИНИСТЕРСТВОТО И 6 КУРСАНТИ. НА ОСНОВАНИЕ НА ИЗЛОЖЕНОТО, ПРЕДЛАГАМ ВИ, ДРУГАРЮ СЕМЕРДЖИЕВ, ДА УТВЪРДИТЕ СЪСТАВА НА НОВИЯ АКАДЕМИЧЕН СЪВЕТ И ДА УТВЪРДИТЕ НАЗНАЧАВАНЕТО ЗА НАЧАЛНИК НА ВИ "Г. ДИМИТРОВ" НА ПОЛКОВНИК ПРОФ. ПЕТЪР ТОПАЛОВ, ИЗБРАН ОТ ОБЩОТО СЪБРАНИЕ.

Др. Ст. Стоянов направи кадрова справка за проф. Петър Топалов.

Във връзка с кадровите въпроси, искам да запозная Колегиума на Министерството с Указ на Държавния съвет на НРБ, с който се отменя Указ № 1313 от м. април 1985 г., с който са наградени служители от Министерството на вътрешните работи - централни и териториални поделения за активно участие в т.нар. "възродителен процес". С отмяната на този указ по същество се решава въпроса за отнемане и на наградите, тяхното връщане в Държавния съвет.

Др. СЕМЕРДЖИЕВ:

Другари, какви съображения имате във връзка с информацията, доложена от др. Стоянов? Решение да бъде направена тази информация взехме, поради обстоятелството, че не бе изпълнено указанието след разглеждането на кадровите въпроси за всеки конкретен случай или група другари - да се оформя решение на Колегиума, което да минава в делови порядък. По принцип ние много структурни въпроси и кадрови въпроси ги решавахме в служебното ръководство, имам

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 03.02.86 Експерт: <i>КЦ</i>

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и бран на тоталитаризма

32

кз и в. 2343

27.1

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 15.12.11. Секретар: [Signature]

СТР. СЕКРЕТНО!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАНИ
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

[Signature]

М В Р
ОБЛАСТНО УПРАВЛЕНИЕ
Рег. № С. 430 окв. 2
04.03.1990
4000-Пловдив

УТВЪРЖАВАМ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ОЗ-РС
ГЕН. МАЙОР: [Signature]

Ш. СЕРКЕДЖЕВА

София, Ч. VI 1989 год.

ПРОТОКОЛ

№ 1

Лнес, Ч. VI 1989 год, ЕКСПЕРТНА КОМИСИЯ НАЗНАЧЕНА С
ПИСМЕНА ЗАПОВЕЛ № 1383 от 15 XII 1988 год, на Началника на ОУ
МВР - Пловдив в състав:

- Председател: полп. [Redacted]
- Членове: 1. [Redacted]
- 2. ст. л-т [Redacted]
- 3. кап. [Redacted]

Предлага във връзка с изпълнението на т. 9 от Министерска
заповед № I-118/09.07.87 г, в която са посочени мерките за строго спазване
на социалистическата законност, да бъдат унищожени следните дела от
фонд III раз., тъй като нямат научно-историческа, справочна и оперативна
стойност:

- 1. III раз. 6527 ЛОП "ЛАБОРАНТА"
[Redacted] - рол. 20.08.1917 год. в с. Стрелково,
Силистренско.

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 17.10.2011 Експерт: [Signature]

Из архивите на

342

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
ОУ ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 22.11.2011 Секретар: [Signature]

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА 2.

[Signature] 272

Лелото е открито през 1972 год. въз основа на данни, че обекта поддържал контакти с представители на западни фирми и при служебно посещение на летище Чешнигирово проявил интерес към него.

От проведените мероприятия е установено, че [Redacted] е използвал служебните си връзки с представители на капиталистически фирми от които са закупили съоръжения и препарати за лабораторията където е ст.н.с. Не е развивал разузнавателна дейност, Профилактиран.

Лелото е закрито през 1976 год. и съдържа 125 листа.

2. II раз, -6531 - ГДОР "БУХАЛИТЕЧ"

✓ [Redacted] - род. 26.1.1933 год. с. Илинден, Благоевградско.

✓ [Redacted] - род. 28.1.1940 год. с. Илинден, Благоевградско.

✓ [Redacted] - род. 1915 год. с. Илинден.

Лелото е открито през 1975 год. по агентурни данни, че обектите използват различни поводи като семейни тържества, сватби и др. за пеење на националистически македонски песни и се събират с хора изселени от с. Илинден.

С цел пресичане по-нататъшното разрастване на групата е утвърдено предложение за реализация с цел филтриране на обектите. При проведената беседа обектите признаха, че действително са се събирали, но че не са вършили нищо нередно и с определена цел.

Не са развивали вражеска и антинародна дейност.

Лелото е закрито през 1975 год. и съдържа 95 листа.

3. III раз, 6536 ПОП "ГЛВРОШКА"

✓ IIIA [Redacted] - род. 27.09.1951 г. гр. Самоков

Лелото е открито през 1975 г. по данни от бележника на обекта който е войник, че възнамерява да избяга зад граница поради тежката служба.

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.12.2011 Експерт: [Signature]

КРДОПБГДСРСБНА
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата: 05.12.11 Секрет

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

273

В Хола на делото е установено, че [] преди казармата е изтърпявал присъда и команлирите постоянно му натяквали. Билому тежко в началото на службата, но не е предприел нищо за бягство.

Профилактиран е и същият е станал образцов боец.

Делото е приключено през 1976 год. и съдържа 18 листа.

4) III раз. 6538 - ЛОП "ГОРИЛА"

✓ [] - род. 30.08.1930 год. в с. Й. Груево, Пловдивско.

Делото е открито 1975 год. по агентурни данни, че се е заканвал, че ще убие [] - активен борец.

Обекта е бил изпратен на противоалкохолно лечение, а наскоро след това е починал.

Делото е препратено през 1976 год. и съдържа 24 листа.

5) III раз. 6544 - ДОП "МОШЕНИК"

✓ [] - род. 23.03.1929 год. с. Живовци, Михайловоградско.

Делото е открито през 1974 год. по агентурни данни, че обекта поддържал връзка с ИР [] и [] като им изпращал свеления.

Установено е, че [] е лекуван от "психопатия и социопатия". При тази болест се страдала от натрапчиви идеи, мнения, действия. Информацията за обекта е в резултат на неговото заболяване и не се базира на никаква реалност.

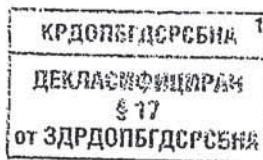
Делото е закрито през 1976 год. и съдържа 128 листа.

6) III раз. 6545 - ДОП "КОРЕСПОНДЕНТКАТА"

✓ [] - род. 10.02.1950 год. Асеновград.

Делото е открито през 1975 год. по повол, че обекта полържа връзки с френския гражданин [].

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 07.09.2011 Експорт

27

39

ДР. МИНИСТЪР:

Или обратно, вие виждате какви промени са необходими в конституцията и готвите предложения, готвите ги паралелно. Пак ще се позова на подхода на др. Кацамунски, той намери верния подход, за няколко дни след като беше предвид това решение, той подготви четири документа, доклад до МС, в който се обосновава необходимостта НСС да се реорганизира да се изведе на непосредствено ръководство на НС, проектозакона за тази служба и двете предложения за допълнителни промени в конституцията и НПК.

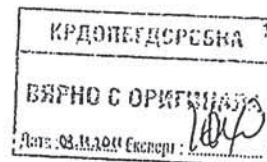
Ако се вържем и чакаме новата конституция, това ще означава, че този закон вече ще го правят вече други, няма да го правим ние, но не ние ще го обсъждаме, а други.

Утвърждавам този ред на ред. Давайте веднага вашата концепция за разработката на документите за членовете на Колегиума, събирайте техните бележки и пристъпвайте към запалване структурата, предполагам, че вие сте я дали в тази концепция, и започвайте запълване на тези раздели.

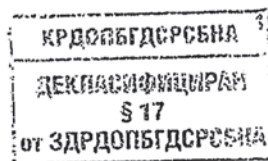
Привлечете специалисти. Много време загубихме повече от два месеца. Привлечете най-големите специалисти от Института на БАН по държавата и правото, пък и самото министерство, ако има някои други. Тук няма кой да прави закони, няма такива специалисти.

По т. 5 от дневния ред:

ДР. Л. ГОЦЕВ:

Тъй като аз съм вносител с др. Бояджиев, искам да кажа следното, внесен е документа, имам допълнителни бележки, не искам да занимавам Колегиума, ще ги дам писмено на другарите,

28
40
WR

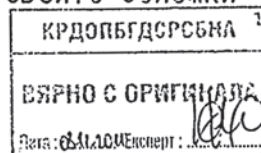
още малко другарите да ги видят, струва ми се, че можем да опростим цялата работа, която сме дали тук, или по-кратко казано, това е една хубава база, мерките, които се предлагат, като ние с по една точка за НСЗК, НМ да се каже, да си разработват свои планове и мероприятия за провеждане на изборите и вътре да им препоръчаме да влязат и тези неща, за които говорим тук, да не им разработваме мерките, да не се счита, че това е последната дума на Колегиума, с една дума. Трябва да имат планове, в които да влязат и тези постановки.

ДР. СТ. СТОЯНОВ:

При доработката на тези мерки, може би трябва да се уточним по техния характер. Това трябва да бъдат мерки, които да отговарят на няколко условия, да дават възможност за обществено огласяване, че МВР няма да излиза от рамките на своите конституционни и законовоопределени функции при безредици. Т.е. в тези основни мерки да не предвиждаме оперативно-технически задачи, охранителната, издирвателната, информационната и т.н. наша дейност. Това да бъдат мерки, които можем и във печата да ги огласим.

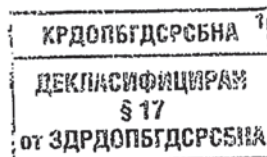
ДР. Л. ГОЦЕВ:

Ако не възразявате да си уточним един централен щаб на МВР за подготовка на изборите. Аз ще си дам своите бележки на другарите, сигурно и другите имат такива.

ДР. МИНИСТЪР:

Да приемем тогава тези съображения така както са предложени. В плановете на подразделенията препоръчвам да се про-

41

29

карва линията, че ние сме наднационален орган, действаме в интерес на всички политически сили, които участват в изборите, поели сме голям ангажимент да съдействаме изборите да протекат във възможно най-благоприятна обстановка. Това да доминира и на тази позиция да се дава гласност.

В тази връзка проблема за оръжието, неговото събиране. Това е задача на Маринчевски.

Др. Гоцев, началниците на централни поделения, вие знаете въпросите, които ще бъдат предмет на разглеждане по силата на това политическо споразумение, подписано днес на кръглата маса на едно от следващите заседания. Мислете всички, гответе се, защото този път ще взема някой от вас.

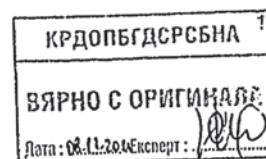
Др. Ормачков, ние създадохме тази група за връзка с Парламента, всъщност вие оглавявате тази група и още един човек ще се отдели по щат, може би двама, някак си не се чувства тази връзка с Парламента. Не знам дали тя трябва да бъде в Пресцентъра, както сега я утвърдихме. Аз даже не знам дали ръководството на Парламента знае, че има такава група, дали тя участва в работата.

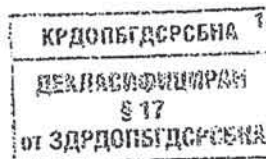
ДР. ОРМАНКОВ:

Не само ръководството на Парламента, но и органите на Парламента знаят и почти ежедневно общуваме с тях.

ДР. МИНИСТЪР:

Ако общувате, тогава до мен не стига, аз понякога се затруднявам в получаване материалите за дневния ред, каква е тази връзка с Парламента, не мога да разбера.

ДР. ОРМАНКОВ:

Това е така, защото досегашната практика е била чрез правния отдел на министерството да се доставят тези документи.

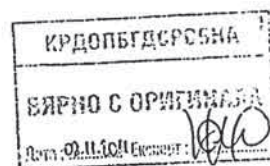
ДР. МИНИСТЪР:

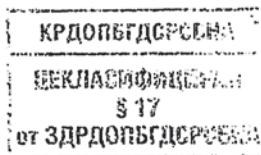
Разберете се с правния отдел. Правният отдел чака да ги получи, когато ги получи той готви някакво становище и ги готви малко технократски. На мен ми трябва обществената, тази политическа страна на функцията. Да знае обществото, че има такава група, обществото трябва да я види, да я чувства.

Аз ви звъних по телефона, заедно с др. Величков говорихме затова какъв да бъде характера на тези предавания, аз диктувах указания, вие ще ги получите, трябва да се обмисли стратегията на МВР. Ние трябва да присъстваме чрез телевизионния екран, НМ във всеки дом, не само с тези навяващи страх данни, а внушаваме доверие на хората към НМ, да вярват, че НМ ще ги защити. Сега е обратното, ние всяваме страх и ужас у хората.

ДР. СТОЯНОВ:

Др. министър, това с психолозите беше подработено така, на първия етап с това трябва да се започне, за да се обоснове нуждата и ползата и необходимостта от тези органи, да не отиваме към тяхното разграждане. Сега вече да започнат със втория етап, какво се прави действително и какви резултати има.

31

ДР.МИНИСТЪР:

Позволявам си да не се съглася с психолозите.

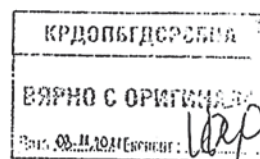
Ние даваме как нараства престъпността, много масирано, всяваме ужаса, трябва още от самото начало да показваме пък и нашите усилия, че ние не бездействаме, че ние предприемаме мерки. В тази връзка има допълнителни средства за НМ. Аз поех ангажимент на съвещанието да ви осигуря средства и по второ направление – за съоръжаване на НМ. Излизайте с предложение, какво да се прави, как да се действа. Предвидете усилване на НМ в тези райони със сложна етническа характеристика.

Това се отнася и за радиото.

Все пак вие направете един анализ на предаванията "Лъч" и "Полюси".

ДР.ОРМАНКОВ:

Регинга на "Лъч" е на 9 място.

ДР.МИНИСТЪР:

С др.Писарев се договорихме за една среща при мен.

Вие ще получите копие от указанията, които съм издиктувал, с Павел Писарев да обсъдим нашето навлизане в дома на хората чрез телевизията. Трябва да имаме една смела политика, една добре обмислена стратегия, да включи потенциала, който има НРС, НСЗК, НМ, говорителите. Записал съм да привлечем и видни публицисти, дейци на културата, да използваме такива специалисти като Людмил Стайков, Леда Милева, Ст.Продев, да ни подскажат тази голяма стратегия за въздействие на нашето общество от позициите на МВР и в интерес на изпълнение на нашите функции, чрез радиото и телевизията, да възприемем един по-смел и по-широк подход, да не се ограничаваме със собствените си

виждания, със собствените си разбирания. Можем да направим среща с директора на новосъздадения комитет на радиото Владков.

ДР. ОРМАНКОВ:

И с двамата сме разговаряли. Даже в петък с Писарев имахме среща при др. Стоянов.

ДР. МИНИСТЪР:

Аз искам още по-широко, по-смело, по новому да се подходи.

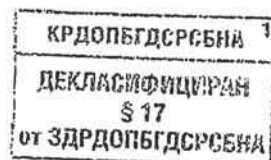
Има ли други въпроси?

По някои кадрови въпроси:

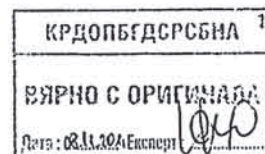
ДР. Н. МАЛИНЧЕВ:

Предлагам за зам.-началник на столичната служба за защита на конституцията да бъде назначен др. Георги Владимиров Ламбов. В момента е началник на V общинско управление-МВР. Роден е 1948 г. в Радомирско, от средата на активни борци, членове на БКП. Завършил е минчно инженерство. Бил е на работа в мини "Бухово", след което 1974 г. постъпва в нашите органи, на работа по ДС по линия на икономиката. След това работи в КРО по гръцка линия, началник на гръцкото отделение и зам.-н-к на КРО. След това е зам.-н-к на V общинско управление по ДС и от две години е началник на V общ. у-ние.

Въпросът е обсъден при др. Стоянов с участието на р-то на Инспекторат и на у-ние Кадри и при др. Саманджиев.

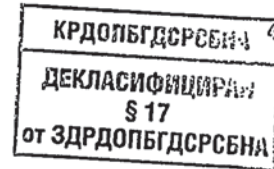
УЧ

52629
23.04

90

СТЕНОГРАМА

ОТ СРЕЩАТА НА ДР. АНДРЕЙ ЛУКАНОВ С РЪКОВОДНИЯ
СЪСТАВ НА МВР, ПРОВЕДЕНА НА 20.04.1990 Г. ОТ 16.00 Ч.
В КИНОСАЛОНА НА МИНИСТЕРСТВОТО

ДР. СТОЯНОВ

ДРУГАРИ,

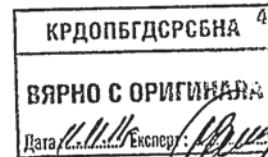
Днешната среща с др. Луканов е продължение на започналия сутринта разговор и обсъждане с ръководния състав на министерството по проблемите на работата ни за създаването на възможно най-благоприятни условия за подготовката и провеждането на изборите в страната и по проблемите за радикалното преустройство на министерството, на неговите поделения, натоварени с отговорната мисия да защитават сигурността и обществения ред в страната, конституционните права, законните интереси и свободи на гражданите.

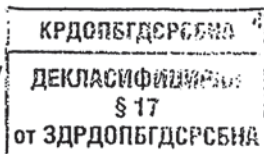
Продължаваме със срещата с др. Андрей Луканов, на когото давам думата.

ДР. ЛУКАНОВ:

ДРУГАРИ,

Аз бих предложил тази среща да протече без традиционната беседа от моя страна. Ще кажа, разбира се, няколко думи, ще изложа известни съображения, но би ми се искало преди всичко да чуя вас, доколкото време позволява - за съжаление то е много кратко. В

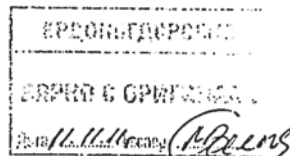
2

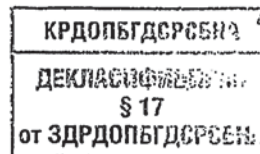
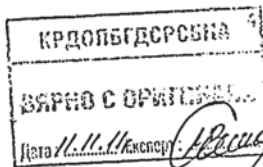
18.00 часа ще трябва да бъде на много важно заседание и ще моля да прекъснем по тази причина срещата. За това не ми се иска да заемам време с беседа, която едва ли би имала, тъй като обстановката ви е не по-малко добре позната, а в някои отношения значително по-позната отколкото на мен.

Какво бих искал да отбележим. След като приключа с тези няколко думи ще помоля за въпроси от ваша страна. Ще се постарая да отговарям кратко, за да дам възможност на повече другари, които биха желали да зададат въпроси да ги поставят.

Другари, ние навлизаме в решаващата фаза на развитието на процесите на демократизация и обществено обновление, които започнаха на 10 ноември. Тя е свързана и с изборите непосредствено като етап, като важно събитие, но не само с изборите като едно крупно политическо мероприятие, а с това, че събитията ни водят вече до онзи момент, когато страната, обществото ще трябва да правят съдбовен, решаващ избор на пътя, по който ще върви страната по-нататък. Това не е нечие субективно хрумване, не е въпрос на желание или нежелание, на една или друга обществена сила. Този избор на пътя е въпрос, който времето, развитието на историческите събития поставя пред нас. И да искаме, като общество не можем да го избегнем, в т.ч. и БСП, като управляваща партия не би могла да избегне днес този избор, както не можаха да го избегнат и не могат да го избегнат другите комунистически и социалистически партии в днешния свят.

Това е главното, което определя, според мен, историческия момент в нашата страна, отговорностите, пред които се изправят партии, обществени движения, страната като цяло, държавата и нейните органи.

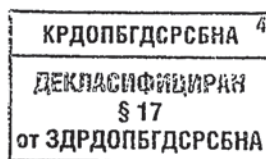
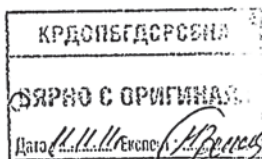

3
М.В.С.

НИЕ ДЪЛБОКО ВЯРВАМЕ, ЧЕ ТОЗИ ИЗБОР ЩЕ БЪДЕ ПРАВИЛЕН, ИЗБОР, КОЙТО ЩЕ ОСИГУРИ ПРИЕМСТВЕНОСТ В РАЗВИТИЕТО НА СТРАНАТА, КОЙТО ЩЕ ЗАПАЗИ ВСИЧКО ЦЕННО, ПОСТИГНАТО ОТ НАШИЯ НАРОД ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 45 ГОДИНИ И ЩЕ ОТХВЪРЛИ ОКОНЧАТЕЛНО ВСИЧКО, КОЕТО ПРЕЗ ТЕЗИ 45 ГОДИНИ ПРЕДСТАВЛЯВАШЕ ЕЛЕМЕНТ НА АВТОРИТАРЕН СТИЛ И МЕТОД НА УПРАВЛЕНИЕ, ВСИЧКО, КОЕТО БЕШЕ НЕДОИЗЧИСТЕНО И НЕДОИЗЖИВЯНА ЧАСТ ОТ СТАЛИНСКИЯ МОДЕЛ НА СОЦИАЛИЗМА. Но разбира се не се изключват и други варианти на развитие. И от това, какъв вариант на развитие в крайна сметка ще избере българският народ ще зависи в много голяма степен от самата партия, от това доколко убедително тя ще представи пред народа не само своята платформа (това е направено), но доколко убедително ще покаже в периода, оставащ до изборите, че тя вярва в тази платформа, че тя окончателно е стъпила на нея, че тя не се оглежда назад, не влечи след себе си багаж от минали грешки, заблуждения, предразсъдъци, а действително е една обновяваща се партия, една социалистическа партия, която ясно си представя и целите на общественото развитие, за които се бори и етапите, и реалностите в България и в света.

Вторият момент, който искам да отбележа е, че ние работим в една изключителна по сложност динамика и бих казал по способност да поднася изненади международна обстановка.

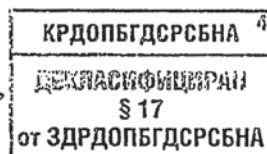
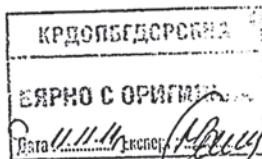
Мисля, че всеки, който би искал да анализира обективно, трезво, реалистично положението у нас, политиката на отделните обществени сили, тяхната линия, тяхната тактика, в това число политиката и тактиката на БСП, политиката на държавата, на нейните органи, на правителството, не може да не държи сметка за тази международна обстановка и за международните обстоятелства, в които се намираме и в които сме се поставили като държава, в които ни постави с политиката си през последните години режима на Живков.

145
4
Р. Велков

НИЕ НЕ МОЖЕМ ДА РЕШИМ НИТО ЕДИН СЕРИОЗЕН ВЪПРОС В НАШАТА СТРАНА (ОСОБЕНО В ИКОНОМИЧЕСКАТА И СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ, А БИХ КАЗАЛ И В ПОЛИТИЧЕСКАТА ОБЛАСТ) БЕЗ ДА ОТЧИТАМЕ ТАЗИ МЕЖДУНАРОДНА ОБСТАНОВКА И ТЕЗИ ОБСТОЯТЕЛСТВА, В КОИТО СЕ НАМИРАМЕ. ОБСТОЯТЕЛСТВА, КОИТО НЕ СА ЕДНОЗНАЧНИ, ТЪЙ КАТО ГОЛЕМИЯТ ВЪНШЕН ДЪЛГ, СЪБИТИЯТА, КОИТО СЕ РАЗВИХА В НЯКОИ ОТ ИЗТОЧНОЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРАНИ, СЛОЖНАТА ОБСТАНОВКА В СЪВЕТСКИЯ СЪЮЗ. ВСИЧКО ТОВА СА ФАКТОРИ, КОИТО ЗАТРУДНЯВАТ НАШАТА ДЕЙНОСТ, РЕШАВАНЕТО НА ОСНОВНИТЕ ПРОБЛЕМИ НА НАЦИЯТА. Но от друга страна има и фактори, на които бихме могли да се опрем без предразсъдъци и без да робуваме на стари представи. Те са свързани преди всичко с новата обстановка в Европа, с реалната перспектива да се стигне до едно перодоляване на бариерите, които досега разделяха Европа на две и с възприемането на процеса на демократизация у нас от основните западни държави, особено западноевропейски държави и партии, в т.ч. социалистически и социал-демократически. Така че тук по тези въпроси ние трябва да оценяваме международния фактор, международната среда, в която действувате нееднозначно и в никакъв случай не само откъм негативните страни, но и в една по-положителна, по-конструктивна перспектива, стига да можем да удържим в движението си по курса на демократизация, който поехме.

Искам да изразя едно твърдо убеждение, и то не защото ми липсва убеденост в социалистическите цели, принципи на партията, към която принадлежа, че колкото и да са трудни седмиците и месеците, които ни очакват и периода, който ни очаква, колкото и да са големи рисковете, през които ще трябва да преминем и опасностите (имам предвид опасностите не за една или друга политическа сила, не само и не толкова за нас, за БСП), а опасностите за нашето общество, ние нямама друга алтернатива освен да се движим

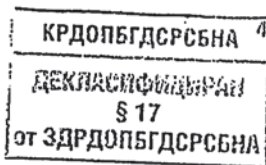
5

146

В тази посока. Всякаква друга политика би била от наша страна признак на късогледство, на липса на реализъм, и в крайна сметка би била авантюристична с последици трудно предвидими, но почти неминуемо трагични за страната и за нацията. Повтарям, такива са и вътрешните, и международните реалности, че посоката на движение, която можем и трябва да следваме е единствено посоката на демократизация, на политически плурализъм и на създаване на една многопартийна политическа система и пазарна икономика.

Аз съм убеден, че всеки, който в сегашните исторически условия тръгва по друг път или се мъчи да спре хода на историята ще плати много висока цена за това и даже такива велики сили като Китай ще трябва да го направят. А ние, една страна с ограничени възможности, силно зависима от света, от международните си контакти, от отношението на международната общност към нея, имаме само този път.

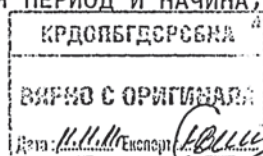
За това трябва да следваме по този път не като тактическа отстъпка пред времето, а като съзнателен дългосрочен избор. По него трябва да вървим като държава, по него трябва да вървят всички служители на тази държава, по него трябва да вървят и политическите партии, в т.ч. и БСП. Колкото по-убедено го прави тя, колкото по-бързо, коренно се обновява и променя, запазвайки своя социалистически характер (за това не може и да става дума), толкова по-голяма ще бъде нейната способност да играе важна (не говорим вече за конституционно гарантирана управляваща роля), но важна роля в нашето общество. Толкова по-голяма ще бъде и нейната способност да посреща и изненадите, и трудностите, и ударите, които този път неминуемо ни готви. Само на тази основа можем да подготвим не само своята политическа платформа, теоретическия си багаж,

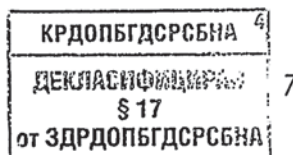

6

но и духа си за предстоящите изпитания. Те ще бъдат сериозни изпитания и ние навлизаме в тях с увереност (би трябвало поне всички да навлезем с увереност) с чувство за това, че нашето минало ни дава достатъчно основание да не се срамува от себе си (има с какво да се гордеем), с чувство, че имаме при сегашните социално-икономически структури и реалности в България, най-добрата, най-адекватната програма и с чувство, че въпреки сложните обстоятелства успяхме да не допуснем нарушаване на доверието на една значителна част от народа към социализма преди всичко като най-справедлив строй, независимо от деформациите, които изживя и към партията, която е главен негов гарант и защитник. Казвам всичко това, съзнавайки, че говоря пред ръководен състав на едно ведомство, което по решение на върховните държавни органи се деполитизира. Нямам никакво намерение да водя, пред вас особено, пропаганда от името и за сметка на БСП, но го казвам, защото според мен, политическата ситуация в нашата държава и нейните перспективи в близко време не могат да се разглеждат извън този контекст и извън ролята, която предстои да играе поне на етапа до изборите (аз дълбоко вярвам и на етапа след изборите) в нашия политически живот управляващата сега партия.

В тази връзка като държавни органи ние, именно на тази партия, имам предвид правителството, а не наличието или отсъствието на партийни организации по места, но като правителство, съставено от БСП, носим огромна отговорност пред нацията си не само защото започнахме промените, дадохме решаващ тласък на тези промени, но защото сме една значителна, доминираща можем да кажем сила в това общество и от нашето поведение в решаваща степен ще зависи в крайна сметка обстановката в предизборния период и начина, по който ще протекат изборите.

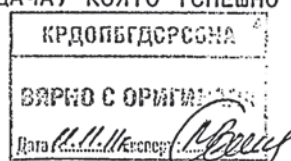

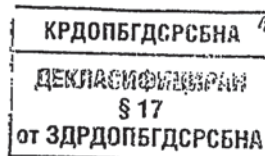
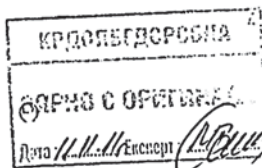

КАТО РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО ТРЯБВА ДА КАЖА, ЧЕ ЧУВСТВАМ В ТАЗИ ВРЪЗКА ОГРОМНА ОТГОВОРНОСТ ИМЕННО ЗАЩОТО Е ПРАВИТЕЛСТВО НА БСП ЗА ТОВА КАК ЩЕ ДЕЙСТВУВА ПРАВИТЕЛСТВОТО, КАК ЩЕ ДЕЙСТВУВАТ ОСНОВНИТЕ ОРГАНИ И ОРГАНИТЕ, ОТГОВАРЯЩИ ЗА ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД, ПРАВОНАДВАТЕЛНИТЕ ОРГАНИ И ВСИЧКИ ОСТАНАЛИ ОРГАНИ В ТАЗИ ОБСТАНОВКА.

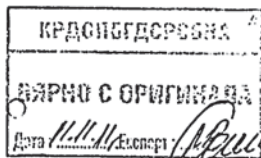
В ТАЗИ ВРЪЗКА ИСКАМ СПЕЦИАЛНО ДА ПОДЧЕРТАЯ ВАШАТА ПРОФЕСИОНАЛНА, ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ. ОТГОВОРНОСТТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И НЕГОВИТЕ ПОДЕЛЕНИЯ. ИСКАМ ДА КАЖА ВЕДНАГА, ЧЕ НИЕ ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ВИСОКО ОЦЕНЯВАМЕ ДОСЕГАШНАТА РАБОТА НА ОРГАНИТЕ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД, НА СЛУЖБИТЕ И ПОДЕЛЕНИЯТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ В ЕДНА ИЗКЛЮЧИТЕЛНО СЛОЖНА ЗА ВСИЧКИ НАС, И СПЕЦИАЛНО ЗА ТЯХ, ОБСТАНОВКА.

ПРИЕТЕ НАШАТА БЛАГОДАРНОСТ ЗА ТОВА, ПРЕДАЙТЕ Я НА СВОИТЕ ПОДЧИНЕНИ, НА СВОИТЕ КОЛЕГИ. ЕДНА ОБСТАНОВКА, КОГАТО ВСИЧКИ НАТРУПАЛИ СЕ В СТРАНАТА КОНФЛИКТИ, СПОРОВЕ, ЕЛЕМЕНТИ НА КОНФРОНТАЦИЯ ИЗЛЯЗОХА НАЯВЕ, КОГАТО БЕШЕ ПОДЛОЖЕНО НА МНОГО СУРОВО ИЗПИТАНИЕ ЦЯЛОТО МИНИСТЕРСТВО, НЕГОВИТЕ СЛУЖИТЕЛИ, КОГАТО В МНОГО МОМЕНТИ ИМАШЕ ОПАСНОСТ ОТ СЕРИОЗНИ СБЛЪСЪЦИ С ТРАГИЧНИ ПОСЛЕДИЦИ, МИНИСТЕРСТВОТО, СЛУЖИТЕЛИТЕ МУ, ПОДЕЛЕНИЯТА МУ ДЕЙСТВУВАХА ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ХЛАДНОКРЪВНО, С ГОЛЯМО ЧУВСТВО ЗА ОТГОВОРНОСТ И ТОВА СЕ ПРИЗНАВА И СЕ ОТЧИТА НЕ САМО ОТ НАС, НО ДОРИ ОТ ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ОПОНЕНТИ. НЕВЕДНЪЖ И ТЕ ПОДЧЕРТАВАТ ВПЕЧАТЛЕНИЕТО, КОЕТО ИМ ПРАВИ СПОСОБНОСТТА НА ОРГАНИТЕ ДА ДЕЙСТВУВАТ ИМЕННО ТАКА БЕЗПРИСТРАСТНО, ХЛАДНОКРЪВНО, ПО НАЧИН, КОЙТО ТУШИ ПОЖАРИ, А НЕ ГИ РАЗПАЛВА. ИСКАМ ТОВА СПЕЦИАЛНО ДА ОТБЕЛЕЖА. ИСКАМ СЪЩО ТАКА ДА ПОДЧЕРТАЯ, ЧЕ НИЕ ДОБРЕ СЪЗНАВАМЕ КОЛКО СЛОЖНА ЗАДАЧА Е РЕОРГАНИЗАЦИЯТА НА ОРГАНИТЕ НА МВР. ТОВА Е ЕДНА АБСОЛЮТНО НАЛОЖИТЕЛНА ЗАДАЧА, КОЯТО УСПЕШНО

СЕ ОСЪЩЕСТВЯВА. Тя е наложителна, защото ние не можехме веднага след 10 ноември да не пристъпим към ликвидиране на опасното срастване между органите и партийния апарат, защото е безпредметно да се говори за демократизация на обществото, ако органите на реда, съдебните, правозащитните органи не бъдат поставени в нова позиция, позиция надпартийна (и това не е лозунг, не е фраза – това е една абсолютна необходимост, едно изискване на демократичното преустройство у нас). Не можехме да не отидем към тази реорганизация, защото (моля никой да не ми се обижда), но в последните години особено, се стигна до едно хипертрофирано, бих казал, присъствие на органите на МВР в нашия обществен живот. Присъствие, което водеше до широки деформации, до едно количествено разрастване несвързано с реалните възможности на страната и с реалните потребности на нейното развитие и рано или късно трябваше да дойде моментът, когато това несъответствие между конституционната роля на органите на МВР и тяхното фактическо положение в националния обществен-политически и цялостен живот трябваше да бъде коригиран. Всичко това се извършва сега и в значителна степен е извършено в органите на МВР. Важни, жизнено важни служби бяха коренно преобразени, някои от тях излязоха от състава на министерството, други бяха закрити. Аз искам да подчертая, че този процес ние разбираме много добре колко е болезнен и бихме искали, заедно с ръководството на министерството и неведнъж сме говори за това, да направим всичко възможно за да бъде той все пак максимално безболезнен или минимално болезнен, може и така и така да се изразим, за хората, които засяга. Това са човешки съдби, това са хора, които честно и предано са служили на своята страна. Даже, когато целите, в името на които са работили в съответните поделения и служби, не са били чак дотам достойни за

150

9

ПОДКРЕПА. ТАКА ЧЕ НИЕ ПРАВИМ И ЩЕ ПРАВИМ ВСИЧКО ВЪЗМОЖНО ДА УЛЕСНИМ ТОЗИ ПРОЦЕС НА АДАПТАЦИЯ ИЛИ РЕАДАПТАЦИЯ НА ХОРАТА, ИЗЛИЗАЩИ ОТ СЛУЖБИТЕ НА МВР.

Мисля, че в най-непосредствена перспектива пред нас и пред вас стоят няколко основни задачи:

Да осигурим на всяка цена с цивилизовани средства обществения ред по време на изборите.

Напълно реална е опасността от разгаряне на политическите страсти и развихряне на политическото насилие. Ние поначало го имаме заложено в гените на нашия политически организъм това насилие. То има исторически корени. Пак, говорейки като един от членовете на ръководството на БСП ще подчертая, че не ние сме тези, които започнахме, завъртяхме тази спирала. Но какъво вече неведнъж през последните дни заявяваме, ние бихме желали и като партия, и като правителство на тази партия, да сме тези, които заедно с цялото общество ще затворят страницата. Ако ние не успеем да направим това, ако ние продължаваме с политическата вендета, с взаимното възмездие, със стремежа на всяка цена да разгромим противника си и то не само политически, идейно, но и физически, ние никога няма да излезем от една скрита гражданска война, която вече 70 години се води в нашата страна с различна интензивност и с различни форми. Може би малко силен е изразът, но смятам, че не е съвсем необоснован.

Повтарям, това не е някаква морализаторска позиция, не е проповед. Това е дълбоко осъзнат политически извод, до който стигаме като ръководство на БСП. Именно, защото опасността от сблъсъци, драматични, от остра конфронтация, която по-скоро беше теоретична през последните месеци, напоследък става напълно реална.

КРДОПБГДСРСБНА

ВЯРНО С Оригинал

Дата / М. М. / Месец /

С. Велков

КРДОПБГДСРСБНА 9

ДЕКЛАСИФИЦИРАН

§ 17

от ЗДРДОПБГДСРСБНА

10

15A

С. Велков

И ЗАЩОТО има политически сили в България, които за съжаление построяват своята политическа тактика, пък навярно и по-дългосрочните си цели върху това начало на конфронтация, противопоставяне, омраза, отмъщение. Тук проблемът е преди всичко политически, трябва да се действа с политически средства, със средства на убеждението, пропагандата, морала. Но проблемът е и правен, опира до ролята и отговорностите на органите на обществения ред, които трябва да правят всичко възможно, за да недопуснат прерастването на словесните конфронтации в сблъсъци и горещи конфликти. Трудно ми е да давам конкретни рецепти. Вие днес сте обсъждали този въпрос професионално. Но искам да подчертая, че това може би сега е задача над задачите на органите. В изпълнението на тази задача те могат да разчитат на пълната подкрепа и безрезервна подкрепа на правителството и лично на моята подкрепа, доколкото съм в състояние да я предоставя, тъй като аз съм убеден, че всякаква проява на нерешителност, на закъснение в реакциите и действията е изключително опасна. Трябва да ^{се} действа трезво, хладнокръвно, без авантюризм, на всяка цена да предотвратяваме горещия сблъсък и особено проливането на кръв, тъй като това може да се окаже фатално за процеса на обновление на обществото. А за да се действа по този начин, безусловно органите се нуждаят от подкрепата и от доверието на властта, на правителството. Тази подкрепа ще има и има политически характер, и материален израз винаги, когато това е необходимо. Още повече, че в сегашната обстановка и особено в периода до изборите ние трябва да очакваме изостряне. Това е естествено. Такива са страстите, настроенията и всички елементи, които мислят, че могат да спечелят нещо от естествената за такъв период несигурност, ще излизат най-вече, ще действуват по-активно,

КРЕДИТНА
ДЕКЛАРАЦИЯ
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

Ваня

11

152

отколкото биха действували при други обстоятелства и аз съм сигурен, отколкото ще действуват след като изборите доведат до формиране на една стабилна политическа власт в страната и стабилно управление в страната. Сегашният период на очакване, на изчакване, на несигурност неминуемо активизира такива елементи. Това го показва и събитията в някои от затворите на страната.

Повтарям, ние трябва много разумно, неавантюристично, но в същото време много твърдо и решително да действуваме. Аз съм за такива действия. Смятам, че всяка проява на слабост и на колебание само ще насърчи по-нататъшното развихряне и на насилието, и на престъпността, и на анархистичните прояви и т.н.

На второ място аз лично смятам, че трябва да обърнем особено внимание на чистотата на нашия политически процес. От гледище на външната намеса. Когато говорим за защитата на конституцията и конституционния ред като основна функция на министерството, това е също задача № 1 най-вече преди изборите. Не е тайна, че обстановката, която се създаде на отваряне на границите, на либерализация на разпоредбите за контакти с чужденци, пък ако щете и нелеката за нас обстановка в икономическата област насърчиха всички онези, които смятат, че могат да въздействат върху развитието на политическите събития и върху политическия избор на България отвън. Ние нямаме намерение да се отклоняваме от нашите задължения за нормални, конструктивни контакти между хората, между държавните органи, между фирмите и организации, поето в рамките на договореностите от Хелзинки, Виена на общоевропейския процес, но никой няма да ни прости, ако пред очите ни чуждестранни фактори активно влияят и по недопустим, неконституционен, незаконен път влияят върху развитието на политическия процес. Тука трябва да различаваме и да разграничаваме нещата ясно. Контакти, срещи, стипендии -

КРЕДИТНА
ВАРНО С ОРЖИНАЛ
Дата: 22.11.1989г. *Ваня*

КРДОПБГДСРСБНА
КЪРМО С ОРГИНИ...
Дата 11.11.1989

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАНЕ
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

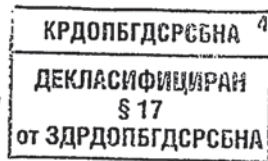
153

12

ТОВА СА В НОВИТЕ УСЛОВИЯ НОРМАЛНИ НЕЩА, НИЕ НЕ МОЖЕМ ДА ВЪЗРАЗЯВАМЕ СРЕЩУ ТОВА И НЕ ВЪЗРАЗЯВАМЕ. ДАЖЕ КОГАТО ТОВА НА НАС (ИМАМ ПРЕДВИД НА БСП) НЕ НИ Е ПРИЯТНО ИЛИ ДЕЙСТВУВА СРЕЩУ НАС, СТИГА ДА Е В РАМКИТЕ НА ЗАКОНА. Но ние не трябва да се примиряваме с всякакви действия, които са под масата, действия, чиято цел в крайна сметка е да манипулират обществено мнение по недопустим начин, да влияят върху едни или други сектори на нашия народ, да оказват несанкционирана, неразрешена от закона финансова или друга подкрепа на едни или други политически сили, да черпят информация, която и при значителната либерализация на режима представлява държавна тайна в НРБ или тайна, свързана с интересите на нейната сигурност, или тези на нейните съюзници и т.н. Така че, аз смятам, че в тази насока ние също трябва да хвърлим повече сили, да проявим повече твърдост, тактично разбира се, без да търсим конфликтите, защото не може и не трябва да си позволяваме да се изолираме от света, но в същото време с чувство на достойнство, с чувство за отговорност пред нацията и с висок професионализъм.

Изключително важно е това, тъй като в противен случай ние може да не се усетим кога чертата е премината и кога с нашата страна, с нашето обществено мнение, с нашия народ се разпореждат други. И тук искам да ви уверя, че ние ще подкрепим всички осъществявани в рамките на закона, със средствата, предвидени по закона действия на органите на общественения ред и службата за защита на конституцията, в защита на националния суверенитет и националните интереси на независимостта на страната.

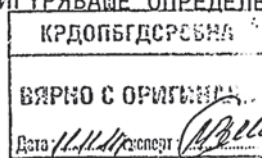
Мисля, че голяма задача, задача с нарастваща важност е тази за опазване на спокойствието, имуществото на гражданите и борбата с активизиращата се престъпност. Министерският съвет

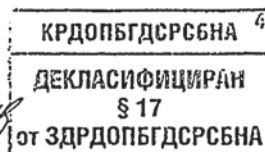
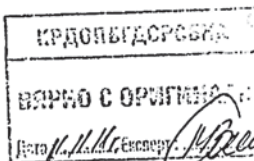

13

ПРИЕ СПЕЦИАЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ ПО ТОЗИ ВЪПРОС. НАС, КАКТО И ПРЕЗИ-
 ДЕНТА НА РЕПУБЛИКАТА, НИ БЕЗПОКОИ МНОГО ТЕНДЕНЦИЯТА ЗА ЗАСИЛВАНЕ
 НА ПРЕСТЪПНОСТТА. ОТПРАВЯТ СЕ ДОСТА ОСНОВАТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ, КРИТИКИ
 ОТ СТРАНА НА НАСЕЛЕНИЕТО. НА НЯКОИ МЕСТА СЕ СЪЗДАВА И СТРАХОВА
 ПСИХОЗА, ЧУВСТВО НА НЕСИГУРНОСТ И НИЕ ТРЯБВА НА ВСЯКА ЦЕНА ДА
 СЕ СПРАВИМ С ТАЗИ ВЪЛНА. КАКВОТО Е НУЖНО КАТО МАТЕРИАЛНИ РЕСУРСИ,
 КАТО ЩАТНИ БРОЙКИ, КАТО ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА, КАТО ПОДКРЕПА - МОРАЛ-
 НА, ПОЛИТИЧЕСКА, ЮРИДИЧЕСКА ЗАЩИТА - ЩЕ БЪДЕ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА
 ОРГАНИТЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД, ЗА ДА МОГАТ ТЕ ДА ДЕЙСТВУВАТ РЕШИТЕЛ-
 НО И ПО-ТВЪРДО, ВИНАГИ НА ОСНОВАТА НА ЗАКОНА И В РАМКИТЕ НА ЗАКО-
 НА, НО РЕШИТЕЛНО И ТВЪРДО. ТЪЙ КАТО В ЧАСТ ОТ ПРЕСТЪПНИЯ СВЯТ
 У НАС СЕ СЪЗДАВА ВПЕЧАТЛЕНИЕ, ЧЕ ТАКАВА ТВЪРДОСТ В МОМЕНТА НЕ
 МОЖЕ ДА БЪДЕ ПРОЯВЕНА И СЪОТВЕТНО СЕГА Е ВРЕМЕТО ЗА ПО-АКТИВНИ
 КРИМИНАЛНИ ДЕЙСТВИЯ ОТ ТЯХНА СТРАНА. ТРЯБВА НА ВСЯКА ЦЕНА ДА РАЗ-
 ОБИЕМ ЗАЕДНО ТАЗИ ИЛЮЗИЯ С ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНИТЕ ОРГАНИ, ПРОКУРАТУ-
 РАТА, СЪС СЪДА И В НИКАКЪВ СЛУЧАЙ ДА НЕ ДОПУСНЕМ ДЕМОКРАТИЗАЦИЯТА
 НА СТРАНАТА ДА СЕ СЪПЪТСТВУВА ОТ СЕРИОЗНО УВЕЛИЧАВАНЕ НА ПРЕСТЪП-
 НОСТАТ И ОСОБЕНО НА ТЕЖКАТА ПРЕСТЪПНОСТ.

НАКРАЯ ИСКАМ ДА ИЗЛОЖА ОЩЕ ЕДНО СЪОБРАЖЕНИЕ, СВЪРЗАНО
 СЪС СТОПАНСКАТА РЕФОРМА, ЛИБЕРАЛИЗИРАНЕТО НА ВЪНШНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ
 ВРЪЗКИ, НАВЛИЗАНЕТО ВЪВ ВЪНШНО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ ОБМЕН И В СТОПАНСКИЯ
 ОБОРОТ ВЪТРЕ В СТРАНАТА НА ДЕСЕТКИ ХИЛЯДИ ФИРМИ И НОВИТЕ СТОПАНСКИ
 СУБЕКТИ. НИЕ НЕ МОЖЕМ ДА ПРАВИМ ПАЗАРНА РЕФОРМА БЕЗ ДА ОТИДЕМ
 НА ТЕЗИ СЪПЪТКИ. ТОВА НЕ Е НЕЩО, КОЕТО Е ПРЕДПРИЕТО ПОД ВЪНШНО
 ДАВЛЕНИЕ. ТОВА СА НЕОБХОДИМИ КРАЧКИ ПО ПЪТЯ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА
 РЕФОРМА, ИНАЧЕ ЗА ПАЗАРНА ИКОНОМИКА НЯМА СМИСЪЛ ДА ГОВОРИМ. НИЕ
 НЕ МОЖЕМ ДА НЕ СЕ ОТКАЖЕМ ОТ ДОСЕГАШНИЯТ ЗАДУШАВАЩ БЮРОКРАТИЧЕН
 КОНТРОЛ ВЪРХУ ИКОНОМИКАТА, ТЪЙ КАТО ТОЙ ОСИГУРЯВАШЕ ОПРЕДЕЛЕНО

14

СПОКОЙСТВИЕ, ОТНОСИТЕЛНА СТАБИЛНОСТ, НО В СЪЩОТО ВРЕМЕ БЕШЕ ЕДНА ОТ ГЛАВНИТЕ СПИРАЧКИ ЗА НОРМАЛНОТО, ПРАВИЛНО, УСКОРЕНО РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИКАТА И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА НЕЙНИЯ ЗНАЧИТЕЛЕН ПОТЕНЦИАЛ. ВСИЧКО ТОВА ТРЯБВА ДА ГО ИЗВЪРШИМ, НО В СЪЩОТО ВРЕМЕ НЕ МОЖЕМ ДА НЕ СИ ДАВАМЕ СМЕТКА, ЧЕ ТОВА ЩЕ ВОДИ ДО КРАТНО НАРАСТВАНЕ НА СТОПАНСКАТА ПРЕСТЪПНОСТ И НА РАЗЛИЧНИТЕ ФОРМИ НА ДЕФОРМАЦИИ И КОРУПЦИЯ В СТОПАНСКИЯ ЖИВОТ. ТОВА Е ЦЕНАТА, КОЯТО СЕ ПЛАЩА ЗА ЕДНА ПАЗАРНА РЕФОРМА, НО ТРЯБВА ДА СЕ ПОСТАРАЕМ, В ПРОТИВЕН СЛУЧАЙ ЕДВА ЛИ ЩЕ БЪДЕМ ПОДКРЕПЕНИ ОТ ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ, ДА СЕ ПОСТАРАЕМ ДА КОНТРОЛИРАМЕ В ДОСТАТЪЧНА СТЕПЕН ТЕЗИ ПРОЦЕСИ И ДА РАЗРАБОТИМ ПРИНЦИПАЛНО НОВИ И ЕФЕКТИВНИ СРЕДСТВА ЗА БОРБА СЪС СТОПАНСКАТА ПРЕСТЪПНОСТ ОТ НОВ ВИД И В НОВ МАЩАБ, КОЯТО НИ ОЧАКВА. ТЪЙ КАТО НИ ОЧАКВА ЗАСИЛВАНЕ НА КОРУПЦИЯ ПО ЛИНИЯ НА ВЪНШНИТЕ ВРЪЗКИ, ОСОБЕНО ПРИ СЕГАШНАТА ДЕФИЦИТНОСТ, ПРИ ВАЛУТНИЯ ДЕФИЦИТ, ПРИ ИЗКЛЮЧИТЕЛНО СЪБЛАЗНИТЕЛНИТЕ ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, ОЧАКВА НИ СЕРИОЗНА БОРБА С ПРЕСТЪПНОСТТА ПО ЛИНИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И СРАСТВАНЕ МЕЖДУ СЛУЖИТЕЛИ НА ДЪРЖАВНИ ОРГАНИ, И ПО-СПЕЦИАЛНО НА ДАНЪЧНИТЕ ОРГАНИ, НА ДРУГИ АДМИНИСТРАТИВНИ ОРГАНИ, НА СЪВЕТИ И ФИРМИТЕ И ТУК БИХ КАЗАЛ ВСИЧКИ ФИРМИ, НО ОСОБЕНО ЧАСТНИЯ БИЗНЕС, ОЧАКВА НИ СРАСТВАНЕ НА НЕЧИСТИТЕ ПАРИЧНИ НАТРУПВАНИЯ С ЛЕГАЛНИТЕ ФОРМИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ. ОЧАКВАТ НИ СЕРИОЗНИ ОПИТИ ЗА ЗАОБИКАЛЯНЕ НА МИТНИЧЕСКИТЕ И ДАНЪЧНИТЕ РАЗПОРЕДБИ НА СТРАНАТА. ТОВА Е РАЗБИРА СЕ И ЗАДАЧА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ФИНАНСИТЕ, НА МИТНИЦИТЕ, НА ДАНЪЧНИТЕ СЛУЖБИ. НО ТОВА ТРЯБВА ДА БЪДЕ ЗАДАЧА И НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ ОРГАНИ ЗА БОРБА СЪС СТОПАНСКИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ. АЗ ЛИЧНО СМЯТАМ, ЧЕ В ТОВА НАПРАВЛЕНИЕ (ГОВОРИЛ СЪМ С ДР. СЕМЕРДЖИЕВ) ТРЯБВА ЗНАЧИТЕЛНО ДА ЗАСИЛИМ И КАДРОВО, И МАТЕРИАЛНО-ФИНАНСОВО СЛУЖБИТЕ, КОИТО ИМАТ ТАЗИ ЗАДАЧА. ИЛИ ДА СЪЗДАВАМЕ НОВИ ТАКИВА СЛУЖБИ

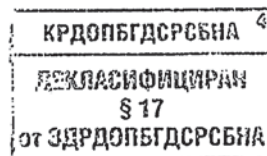
КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА 15

във или извън Министерството на вътрешните работи. Това между прочем е един рационален, целесъобразен път за използване на част от квалифицираните кадри, които биха били освободени или са освободени от органите на МВР в рамките на реорганизацията, която провеждате. Казвам го не за да прехвърлям цялата отговорност на Министерството на вътрешните работи, но смятам, че то не може да остане настрана от предстоящата борба с този вид деформации и поради тяхната висока степен на обществена опасност и поради това, че корупцията рано или късно намира път за взаимодействие с обикновената престъпност, с вулгарните криминалисти. Съветският опит в това отношение е много показателен и трябва да ни мобилизира своевременно. И у нас го има, но не в тези мащаби и докато го няма ние трябва да се подготвим за една ефективна, професионално изрядна, изпитана борба с подобни явления.

Аз бих се спрял на тези аспекти от дейността на министерството. Разрешете ми да не засягам всички въпроси. Може би във вашите въпроси ще се повдигнат допълнителни теми. Искам още веднъж да ви уверя, че на този решаващ етап от развитието на нашето общество, от развитието на демократичните обновителни процеси правителството изключително високо оценява и дълбоко уважава ролята на органите на обществения ред, на Министерството на вътрешните работи и неговите подразделения, вашата дейност, дейността на вашите подчинени и ще прави всичко възможно тази дейност да се развива в нормални условия, при нормална обезпеченост, както и да намира тя своето обществено признание.

Благодаря ви за вниманието и очаквам вашите въпроси.

КРДОПБГДСРБНА
 ВЕРНО С ОРГИНАЛА
 М.И.И. Експерт *В.И.И.*

16

ДР. МИНЧЕВ:

Др. Луканов, бихте ли могли да ни информирате за съдържанието на разговора, който се проведе между др. Лилев преди два дни с ръководството на Българската телевизия?

ДР. КАРАЙЧЕВ:

Във Ваши изказвания и в предизборната програма на партията се говори за бъдещо коалиционно правителство след изборите.

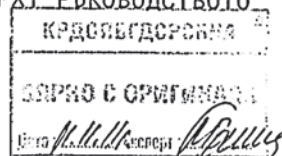
При условие, че както обявява опозицията не е съгласна на коалиция, отново ли едностранно правителство ще се съставя. Има ли възможност след това да има криза и евентуално нови парламентарни избори?

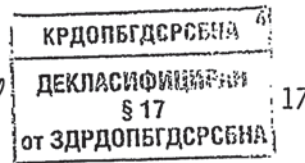
_____:

Как гледат западноевропейските политически и икономически среди на партньорството на правителството, което вие оглавявате и евентуално на едно правителство, оглавявано от опозицията?

ДР. ЛУКАНОВ:

По първия въпрос аз само в общи линии съм запознат със съдържанието на тази среща. Нейната цел беше двукратна. Първо – да се привлече вниманието на ръководството на телевизията към това, което ние считаме за проява на недостатъчна балансираност в предаванията на телевизията, за отклонение от подписаното споразумение на кръглата маса за обективност, баланс, професионална етика и т.н. Целта не беше да се отива на конфликт, тъй като в сегашните условия ние не претендираме за право на директно ръководство на телевизията, а по-скоро да се въздействува върху ръководството

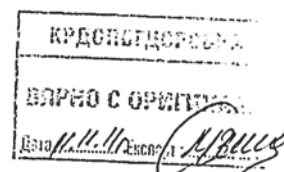

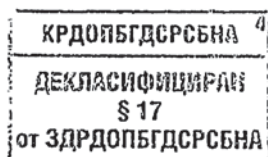
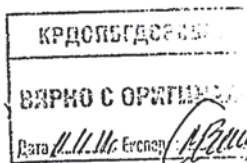

ЗА ДА СЛОЖИ СПИРАЧКА НА НЯКОИ ТЕНДЕНЦИИ СВОЕВРЕМЕННО, ОТКЛОНЯВАЩИ СЕ ОТ СПОРАЗУМЕНИЕТО. ДОКОЛКО ТОВА ВЪЗДЕЙСТВИЕ ЩЕ ИЗИГРАЕ НЯКАКВА РОЛЯ ЩЕ ПОКАЖАТ БЛИЗКИТЕ ДНИ. АЗ МИСЛЯ, ЧЕ РЪКОВОДСТВОТО НА ТЕЛЕВИЗИЯТА НЕ МОЖЕ ДА ОСТАНЕ СЪВЪРШЕНО БЕЗУЧАСТНО КЪМ ТОВА, КОЕТО В ТОЗИ ДУХ Е БИЛО КАЗАНО НА СРЕЩАТА.

ОТПРАВЕН Е БИЛ И ОБРАТНИЯТ УПРЕК, ЧЕ ЗА ДА БЪДЕ КАРТИНАТА ПО-ОБЕКТИВНА, ПО-БАЛАНСИРАНА И БСП БИ ТРЯБВАЛО ДА ПРОЯВЯВА ТАКАВА АКТИВНОСТ СПРЯМО ТЕЛЕВИЗИЯТА, КАКВАТО ПРОЯВЯВА ОПОЗИЦИЯТА И ТРЯБВА ДА КАЖЕ, ЧЕ В ТОЗИ УПРЕК ИМА, СПОРЕД МЕН, ДОЗА ИСТИНА. ТОВА ТОЧНО БЕШЕ ПРЕДМЕТ НА ОБСЪЖДАНЕ В ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО, ЧЕ НИЕ НЕ ТРЯБВА САМО ДА ИСКАМЕ ДА БЪДЕ ОБЕКТИВНО И БАЛАНСИРАНО ОТРАЗЯВАНА ОБСТАНОВКАТА И НАШАТА ДЕЙНОСТ, НО И НИЕ ПОНОВОМУ ДА ВОДИМ СВОЯТА ПОЛИТИКА СПРЯМО СРЕДСТВАТА ЗА МАСОВА ИНФОРМАЦИЯ, ТАКА КАКТО СЕ ПРАВИ НАВСЯКЪДЕ ПО СВЕТА.

ВТОРАТА ТЕМА, КОЯТО Е РАЗИСКВАНА Е СВЪРЗАНА С РАЗРАБОТКАТО В МОМЕНТА ПРОЕКТСПОРАЗУМЕНИЕ ЗА РАВЕН ИЛИ РАВНОПРАВЕН ДОСТЪП ДО ТЕЛЕВИЗИЯТА И РАДИОТО КАТО НАЦИОНАЛНИ ИНФОРМАЦИОННИ ИНСТИТУТИ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕДИЗБОРНАТА БОРБА. КАК ТЕХНИЧЕСКИ И ОРГАНИЗАЦИОННО ШЕ СЕ ИЗПОЛЗВА ВРЕМЕТО, КОЕТО ЩЕ БЪДЕ ПРЕДОСТАВЕНО НА БСП. ТО ЩЕ БЪДЕ ВЕРОЯТНО ЧАС НА СЕДМИЦА 3 ПЪТИ ПО 20 МИНУТИ И ЗНАЧИТЕЛНО ПОВЕЧЕ ВРЕМЕ ПО ДВЕТЕ НАЦИОНАЛНИ РАДИОПРОГРАМИ. И ТАМ СА УТОЧНЕНИ ВЪПРОСИТЕ, СЪЗДАВА СЕ НАША ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ, КОЯТО СЪС СЪДЕЙСТВИЕТО НА ЕКИПИ В ТЕЛЕВИЗИЯТА ЩЕ ПОДГОТВЯ ПРОГРАМИТЕ НА БСП В ПРЕДИЗБОРНИЯ ЕТАП. ТАКА ЧЕ АЗ ЛИЧНО СЧИТАМ, ЧЕ КАКВИТО И ДА СА РЕЗУЛТАТИТЕ, ВСЕ ПАК БЕШЕ ВАЖНО И НУЖНО ДА СЕ ПРОВЕДЕ ТАЗИ СРЕЩА И ТЯ НАВЯРНО ЩЕ ИМА ПОЛОЖИТЕЛНО ОТРАЖЕНИЕ, МАКАР ЧЕ НЕ БИВА ДА ЖИВЕЕМ С ИЛЮЗИЯТА, ЧЕ ВРЪЩАНЕ КЪМ СТАРОТО Е ВЪЗМОЖНО. НАШАТА АКТИВНО ТУК Е МНОГО ВАЖЕН ФАКТОР.

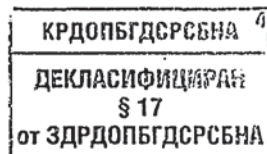
157
18

По коалиционното правителство - Защо ние поставяме въпроса

за коалиционно правителство? Не защото това е някаква проява на слабост или на неувереност. А ние сме го казвали и дълбоко вярваме в това - ще бъде изключително трудно за каквото и да било правителство, даже такова, което разполага с 50+1 гласове в парламента да проведе без сътрудничество с другите политически сили налагащите се основни реформи: конституционната реформа и приемането на новата конституция, нейното разработване, това е законодателната реформа, това е стопанската реформа. Всички те пораждаат такива фундаментални проблеми и що се отнася до стопанската реформа, такива трудности, че ако останалите сили застанат в позиция на пълно отрицание, на пълна опозиция, на блокаж, на противодействие, то никога не би трябвало да се захваща с подобни задачи. Те са неизпълними. Те са от такъв мащаб и така силно опират до интересите на всеки български гражданин, че трябва да бъдат предмет на национална съгласие и единодействие. За това ние говорим и ще говорим за необходимостта, поне на първия етап от подобно правителство. То би било и най-добрата гаранция срещу рецидиви на насилието в нашия политически живот. Това е съвършено ясно.

Аз не мисля, че би било правилно да съставяме еднопартийно правителство в случай, че имаме повече от 50% от мандатите в парламента. Трябва да се стремим към компромис по този въпрос. Ако никоя от партиите не разполага с такова болшинство, тогава коалиционното правителство става неизбежно, даже извън тези основни съображения, които изложих. Да се надяваме, че ще се намери достатъчно разум във всички, за да разберат това, особено ако това неизбежно се налага поради резултатите от изборите.

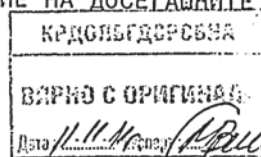
Искам да отбележа в тази връзка един интересен факт, че наред със заявления по митинги за това, че няма да участват

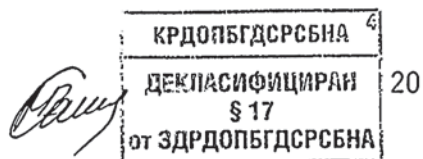
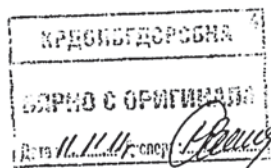

в коалиционно правителство редица дейци на опозицията, в т.ч. и публично говорят за това, че имат такава готовност. Тъй че тука все още позицията на опозицията не е ясна. Дали тя търси да оптимизира гласовете, които ще бъдат подадени за нея чрез една потвърда позиция сега, отчитайки реалностите и необходимостта от взаимодействие след това и тя действително постепенно се плъзга към една екстремна гледна точка и се подготвя за това да заеме обструкционистка линия след изборите. И едното и другото е възможно, тъй като както знаете опозицията далеч не е еднородна и в нея има различни елементи - от откровено антисоциалистически, които не биха искали при никакви обстоятелства да сътрудничат с БСП, до такива, които допускат подобна възможност. И аз лично се надявам, че последните ще имат достатъчно влияние. Не изключвам и такова развитие каквото вие споменахте за една конституционна криза.

За да не се стигне до политическа безизходица е много важно БСП като основен гарант на процеса на обновление да се бори за максимално широко представителство в парламента.

Отношението на западноевропейските среди. Какво мога да ви кажа. То е смесено. От една страна те виждат, че не всички се отнасят еднакво (това от самосебе си се разбира). Има доста забележими нюанси в отношението на страните управлявани от социалистически и социалдемократически партии или такива, където те имат влияние и особено страните от европейския юг и да кажем англосаксонските. Някои държави, като Испания, Франция, Италия донякъде са обезпокоени от тази консервативна вълна, която се зароди в Източна Европа на базата на тотално отрицание на досегашните

ръководни партии и на постиженията. Те считат, че това променя баланса в Европа между социалистическите и левите сили и консервативните сили. Освен това те чувстват, че от тези събития в най-голяма степен досега се възползват САЩ и ФРГ. И това възприемат като една потенциална загуба, като покушение срещу техните интереси. Като че има тук много интересни противоречия и различия между самите западни страни, които ние трябва да отчитаме в своята социална политика, нямам предвид партийната линия по международните въпроси, а националната ни политика.

Наред с това всички западноевропейски страни, оценявайки обстановката в България го правят със смесени чувства. Те не могат да не признаят, че процесът на демократизация у нас е реален, че оценяваме по общоприети критерии свобода на печата, свобода на формиране на партии, свобода на митинги, демонстрации, лични свободи и права на човека и т.н. В него има само едно съществено отличие – това, че БСП не се разпадна или не изпадна в кома, както другите партии. Нещо повече, тя реално оглави процеса. Тя не само предизвика персоналните промени на върха на 10 ноември, но тя се оказа способна да се променя и то да се променя достатъчно бързо, за да не изпадне в обществена изолация, да не разпилее целия си политически капитал. И това предизвиква смесени чувства. Хем се признава демократизацията, комплименти се правят, хем този вариант, тази възможност една социалистическа партия с такъв характер и с такива корени да запази силни позиции при едни демократични избори и даже да остане управляваща партия, тази възможност, разбира се предизвиква една негативна реакция и поражда стремеж да бъде оказан натиск под всякаква форма. Решението да не се предоставя краткосрочни кредити за рефинансиране на краткосрочните задължения на България по мое дълбоко убеждение е плод именно на

КРЕДИТОРСКИ

ВАРЪН С ОРИГИНАЛ

Дата: 11.11.1990г. *[Signature]*КРДОПБГДСРСБНА 4)
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА21 *10/1**[Signature]*

ТАКАВА ОЦЕНКА, НА ТАКАВА ПОЗИЦИЯ.

НО ОТ ДРУГА СТРАНА ТРЯБВА ДА КАЖА, ЧЕ ИМА И ПОЛОЖИТЕЛНИ ПРИЗНАЦИ. ВСЕ ПАК ТЕ НЕ МОГАТ ДА ОТРЕКАТ ТОВА, ЧЕ НИЕ РЕАЛНО И НЕ ЗА ДА СЕ ХАРЕСАМЕ НЯКОМУ ПРОВЕЖДАМЕ ТАКЪВ ДЕМОКРАТИЧЕН ПРОЦЕС, ЧЕ НИЕ ПРОВЕЖДАМЕ РЕАЛНИ ПОЛИТИЧЕСКИ, СТОПАНСКИ И ЗАКОНОДАТЕЛНИ РЕФОРМИ. ТЕ ИМАТ СВОИ ИНТЕРЕСИ В БЪЛГАРИЯ И ЗАТОВА ИМА И ПОЛОЖИТЕЛНИ ПРИЗНАЦИ. НАПРИМЕР, ПОВЕДЕНИЕТО НА ФРАНЦИЯ. ДАЖЕ СЛЕД ОБЯВЯВАНЕТО ОТ НАС НА ЗАМРАЗЯВАНЕТО НА ПЛАЩАНИЯТА ТЯ ПРЕДОСТАВИ, ПОТВЪРДИ ЗНАЧИТЕЛНИ КРЕДИТИ. ПОВЕДЕНИЕТО НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ, КОЯТО НЕ СЕ ПРИДЪРЖА ТАКА СТРИКТНО КЪМ ЛИНИЯТА НА НАЙ-КОНСЕРВАТИВНИТЕ ЗАПАДНИ ДЪРЖАВИ И ТОВА ПРОЛИЧА ПРИ МОИТЕ СРЕЦИ В БРЮКСЕЛ С ПРЕЗИДЕНТА НА КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ. А СЪЩО ТАКА СЕ ПОТВЪРЖДАВА И ОТ ТЯХНАТА ГОТОВНОСТ НА 7 МАЙ ДА ПОДПИШЕМ СПОГОДБАТА МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ НА НИВО МИНИСТРИ, ЗАЕДНО С ЧЕХОСЛОВАКИЯ. ПОВЕДЕНИЕТО НА ИТАЛИЯ. ИМА И ПОЛОЖИТЕЛНИ ПРИЗНАЦИ. ДНЕС СЕ ПРОВЕЖДА СРЕЩА НА 10 НАЙ-ГОЛЕМИ БАНКИ КРЕДИТОРИ НА БЪЛГАРИЯ С ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА БНБ И НА ВЪНШНО-ТЪРГОВСКА БАНКА, КЪДЕТО СЕ РАЗИСКВА ВЪПРОСА ЗА РЕСТРУКТУРИРАНЕ НА КРАТСРОЧНИЯ ДЪЛГ НА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 1990-1991 Г. ТОЙ Е НАД 5 МЛРД., ДРУГАРИ, ТОВА НИ НАКАРА ДА СПРЕМ ДА ПЛАЩАМЕ. НЕ МОЖЕХМЕ ДА ИЗПЛАТИМ ТОЛКОВА ДАЖЕ АКО БЯХМЕ СПРЯЛИ ДА СЪЩЕСТВУВАМЕ И ДА ХАРЧИМ ВАЛУТА ЗА КАКВОТО Ъ ДА БИЛО. ТАКА ЧЕ ДНЕС Е ТАЗИ СРЕЩА И АЗ ЛИЧНО ОЧАКВАМ, ЧЕ ПРЕГОВОРИТЕ, МАКАР И ТРУДНИ, ЧЕ ДАВАТ РЕЗУЛТАТ, ТЪЙ КАТО И ТЕ НЯМАТ ИЗХОД, НЕ САМО НИЕ. ДАЖЕ АЗ НА НАШИТЕ БАНКЕРИ ИМ КАЗВАМ ДА СЕ УСМИХВАТ ПО-ЧЕСТО, ЗАЩОТО ТРЯБВАШЕ ДА БЪДАТ МРАЧНИ ДОКАТО ПЛАЩАХА, НО СЕГА КАТО НЕ ПЛАЩАТ, НЕКА НАШИТЕ КРЕДИТОРИ И ТЕ ДА ПОМИСЛЯТ.

АЗ ЛИЧНО ОЧАКВАМ, ЧЕ СЛЕД ИЗБОРИТЕ И НЕЗАВИСИМО ОТ РЕЗУЛТАТА, Т.Е. И ПРИ ПОЛОЖЕНИЕ, ЧЕ БСП Е УПРАВЛЯВАЩА ПАРТИЯ, ТЕ ЩЕ

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 ОТ ЗДРДОПБГДСРСБНА

22

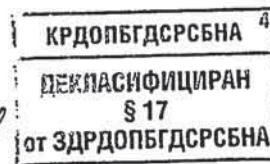
отидат на сътрудничество. Няма никакви основания да се очаква друга позиция. Не мисля, че има друга логика, за проява на по-хладно отношение към нас, отколкото към една Унгария или Чехословакия. Но в общи линии не очаквам България да бъде поставена в дискриминирана позиция, да бъде отделена от останалите източноевропейски страни що се отнася до основните елементи на икономическото третиране и даже с американците имаме вече договореност да започнем преговорите за клаузата на най-голямото благоприятствуване, международният валутен фонд са тук, разговаряме. Няма да бъде голямо удоволствие това присъединяване, но ще трябва да го извършим. Това е абсолютно необходима предпоставката на реструктуриране на нашата икономика и на нашите финанси, особено на външния дълг. Тъй че процесът си върви и тезата на опозицията, че само с тях ще се работи и те ще получат пари за България е абсолютно лъжлива теза. Напротив, много от западните представители насаме и в частен кръг подсказват, че предпочитат да работят с нас, защото мислят, че сме хора, които имат някаква квалификация, някакво признание. Това е картината. Не бива нито да я идеализираме, нито пък да я сгъстяваме с черните бои. Аз не съм песимист, що се отнася до бъдещето, до перспективата, а месец и половина ще извържим при сегашното положение.

ДР. ЦВЕТКОВ:

Ще се ангажирате ли с прогноза за изборите?

_____:

В края на срещата един практически въпрос, свързан с голямото разбиране на правителството с нашите финансови и материални потребности. Бих помолил за съдействие в близките седмици за пълна канализация на нашата програма.

23

164

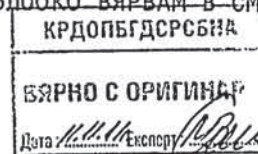
ДР. КОЛЕВ:

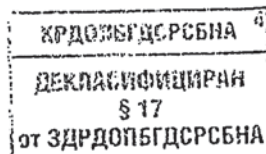
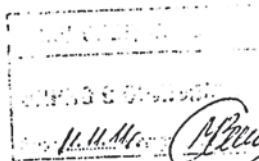
Бихте ли казали каква е оценката на ВПС за съотношението на силите в момента.

ДР. ЛУКАНОВ:

Аз не бих искал да правя прогноза. Какво мога да кажа, че засега по всички сведения, с които разполагаме, впечатления от провинцията, от срещите, от митингите ние водим. Но има една реална опасност. Това е, че опозицията е по-активна от нас в момента в работата с хората и то значително по-активна. Използвайки всички средства, но и някои ефективни методи по линия на експлоатация на грешките, на престъпленията в нашето минало, и по линия на земяната реформа и възможностите за ползване на земя за лично и частно ползване. Ние в най-скоро време ще публикуваме нашият проект на закона за земята, и по линия на борба срещу кадри и компрометирани и некомпрометирани (всички средства тук се използват), в работата със семействата и с отделния човек и главният извод, който трябва да си направим е, че времето до изборите е достатъчно дълго, за да даде тази линия значителни резултати в полза на опозицията, ако ние като партия не се окажем способни на същата, даже по-голяма активност. Защото да разчитаме само на нашите структури, на големите митинги, на инерцията, би било една опасна илюзия.

Главната задача на партията в момента, това е мнение на председателството, е да активизираме комунистите. Аз на една среща казах, че когато искам за някой да дам най-високата си оценка, казвам "той е истински комунист". Ще ме извините, че още не съм свикнал с новата терминология, макар че дълбоко вярвам в смисъла на тази промяна като същностна промяна.

Трябва да се мобилизираме. Силна партия сме, независимо от прояви на уплаха от някои. Това не ни прави по-слаби, по-силни би трябвало да ни прави. Но трябва да се отърсим окончателно от вредната инерция и навици, които е създал у нас периода на политическия монопол и на застоя и на разминаването между принципи и действия. Доколкото успеем в близките дни, не в близките седмици, да го направим във връзка с издигането на кандидатите на партията за народни представители, доколкото смятам, че досегашното предимство може да бъде запазено и увеличено, а и част от неопределилите се, които сега намаляват (това е много характерна тенденция) бихме могли да спечелим за нас.

Другият голям въпрос, съюзниците в досегашния смисъл на общонационални политически съюзи. Това не е реално сега, а в смисъл на взаимодействие и взаимна подкрепа с левите, прогресивните, социалистически ориентирани обществени организации и сили и изобщо със силите, намиращи се наляво от центъра. Това е втора голяма задача, която стои пред партията.

Поляризацията върви много бързо, илюзии също не трябва да имаме и в тази поляризация ние трябва да търсим взаимодействие с всички, които от една страна не са за реставрация в България и от друга страна - се противопоставят на насилието и конфронтация като метод на политическа борба.

По финансовите и материални потребности, аз моля ръководството на министерството ако има някакви нерешени въпроси да ги отнесе до нас. Ние сме се договорили с др. Белчев не само да изпълним решението на Народното събрание изцяло, но и ако има необходимост специално по проблемите свързани с изборите, обществения ред по време на изборите и борбата с престъпността, ако трябва да заделим допълнителни ресурси.

КРДОПБГДСРСБНА 4
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

25

166

ДРУГАРИ,

Аз искам още веднъж да ви благодаря. Да ви пожелаая успех в изключително отговорната и изключително важна от национална гледна точка мисия, която изпълнявате. Да ви предам поздравите на цялото правителство и да ви уверя още веднъж, че ние сме с вас и зад вас.

Благодаря ви.

ИЗГОТВИЛА СТЕНОГРАМАТА: *[Signature]*

/М. Савова/

КРДОПБГДСРСБНА 4
 БЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 11.11.1988 Експерт: *[Signature]*

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и КРАЙТ НА ТОТАЛИТАРИЗМА

35

Из архивите на НСЗК

376

1-824
13.6.98

ЕКСТРЕНА!

СЕКРЕТНО!

ДО Н.С., 72700
НСЗК И РДВР

КРИВОПАДСКА
ВЕЩАТА СЪДИЩА
917
В СЪДИЩАТА

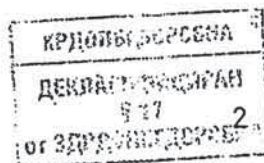
ТЕЛЕГРАМА

Във вечерните часове на 12 юни ескалацията на напрежението в столицата продължи да нараства. Обособиха се три невралгични точки в централната част на града: около и в СУ "Кл. Охридски", пред двата входа на Българска телевизия и "Орлов мост". След полунощ група от стачкуващите студенти се събират пред Българско радио, където настояват в една от нейните емисии да бъде излъчена информация за исканията на сформирания инициативен комитет за гражданско неподчинение. Съобщението е излъчено по радио "Хоризонт" в 09.30 ч.

В полунощ група от членове и привърженици на СДС с личните си МПС блокират площад "Орлов мост", където запалват на улично-то платно автомобилни гуми и други предмети. До ранните часове на 13 юни изграждат осем барикади с подръчни средства, разположени до алея Яворов. Техните действия са наблюдавани и видеодокументирани от извиканите предварително западни журналисти, акредитирани у нас.

Опитите на отделни лидери от опозицията като Л. Собаджиев, К.Тренчев, П.Дертлиев да убедят стачкуващите студенти и техни симпатизанти за прекратяване на екстремистките действия остават без резултат. Правят се изявления, че инициативата за гражданско непод-

КРИВОПАДСКА 3
ВЕРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 30.11.11 Експерт

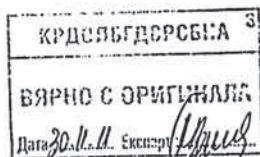
чинение ще продължи. Инициативният комитет отправя призиви към студентите от всички ВУЗ в страната да подкрепят стачкуващите в Софийския университет до удовлетворяване на всички поставени искания.

Вечерта на 10.06, група от около 40-50 студенти във Велико Търново заемат уличното платно пред сградата на Общинския народен съвет, обявявайки, че започват денонощно бдение. Въпреки поетите ангажменти от местните ръководители на СДС обстановката в града до момента остава сложна и противоречива. Към 03.00 ч. на 13 юни студенти от Великотърновския университет блокират сградата и обявяват "окупационна стачка" по примера на своите софийски колеги.

След проведен митинг на СДС в Русе една част от участвалите в него младежи, около 50-60 души, отпочват на смени седяща стачка пред Общинския народен съвет в града, а около 100 студента се отправят към ВТУ "А. Кънчев". Към инициативата за гражданско неподчинение се присъединяват и около 20-30 души, предимно младежи от Стара Загора, които провеждат седяща стачка пред Общинския народен съвет. Настоява се за разгласяване "истински" резултати от изборите и изнасяне на конкретни нарушения, доказващи тяхното фалшифициране.

Регистрирани са вече няколко обидни реплики и предизвикателно поведение към униформени служители от Народната милиция, като открито се демонстрира конфронтация и се търси провокиране на сблъсък с органите на МВР.

С оглед овладяване и нормализиране на обстановката, да продължат контактите с регионалните представители на всички политически сили, като положителните резултати от срещите своевременно бъдат огласявани чрез местните средства за масова информация.

ЗАМ.-МИНИСТЪР

Ген.-майор:

/Кр. Саманджиев/

*ка
7/15/5*

Справка за отделение "ВИ" - "Въдворяване и изселване"

СПРАВКА

за отделение "ВИ" -
"Въдворяване и изселване"

СЕКРЕТНО!

1

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Яв

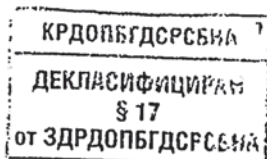
След установяване на Народната власт на 09.09.1944 г. една част от вражеските елементи остана ненаказана по пътя на разглеждане на тяхната противонародна дейност от народните съдилища. Други пък започнаха по-късно да изразяват своето отрицателно отношение към народната власт, да водят вражеска агитация и пропаганда и пр. Органите на ДС трябваше да вземат съответните мерки по обезпечаване сигурността на държавата. Посочената категория граждани съгласно съществуващия закон-наредба от 21.09.1945 г. се поставяха на определени места - в трудово-изправителни селища, по-късно наречени - трудово-възпитателни общекития /ТВО/ или се изселваха от дотогавашните им местожителства на нови определени от органите на ДС.

Въпросите на въдворяване и изселване на вражеските елементи не е било съсредоточено в една служба, а в различни служби на ДС.

За осигуряване известен ред в тази дейност на органите на ДС, съгласно утвърдения щат за 1947 г. към отдел IV-ДС - Следствие се създава служба въдворяване и затвори /ВЗ/.

Задачата на тази служба е била да оформя в съответни заповеди и други документи въпросите, свързани с въдворяването и изселването.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 13.10.2014 експерт: *Яв*

През 1948 г. се запазва същата служба със същите задачи.

През 1949 г. съгласно утвърдения щат отдел IV-ДДС - следствие се разформирова и служба въдворяване и затвори се закрива като нейните функции се поемат от отдел "Затвори" и ТВО при МВР.

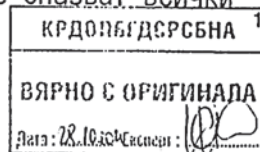
До края на 1950 г. с въпросите на въдворяването и изселването са се занимавали служба въдворяване и изселване.

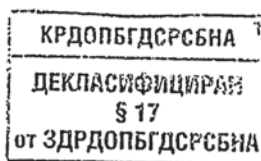
Към края на 1951 г. с решение е утвърдена от ПБ на ЦК на БКП инструкция по въдворяването. С тази инструкция се определя комисия, в чийто състав да са министъра на МВР, пом. министър, главния прокурор, председателя на Върховния съд и член на ЦК на БКП.

През 1952 и 1953 г. също има отделение въдворяване и изселване, което се състои от служба въдворяване и ТВО и служба изселване със задачи да организира и изпълнява настаняването в ТВО и разселването на лица в страната.

Със заповед № 35/15.02.1952 г. "се въвежда порядък при настаняването в ТВО на онези политически опасни лица и престъпници, които не могат да бъдат съдени по обикновения ред, или които по политически причини или други държавни съображения, не е целесъобразно да бъдат съдени по обикновения ред и главно: шпиони, терористи, диверсанти, лица, опитали се да бягат зад граница, дезертьори, полицаи, жандармеристи, полицейски агенти, провокатори, висши чиновници от бившото МВР, съда, прокуратурата, полицията, бивши фашистки офицери, активни участници във фашистки партии и организации и углавни престъпници и рецидивисти.

Срещу всяко лице, което ще бъде предложено за настаняване в ТВО, да се провежда пълно следствие, като се спазват всички

3

правила, предвидени в Наказателно-процесуалния кодекс, в заповедите и инструкциите на МВР. Всяко въздигнато обвинение срещу лицето, трябва обезателно да бъде документирано, като се дадат резултатите от проверката на следствените и други данни.

Следствието да се завършва с обвинително заключение, което съдържа предложение за настаняване в ТВО и срока за настаняване. Отделение "ВИ" при ДС след получаване на следственото дело да го изучава и подготвя за доклад пред специалната комисия при МВР, като своевременно изготвя нужните протоколи и проекторешения."

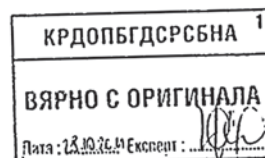
През 1954 г. отделение въдворяване и изселване се закрива /съгласно утвърден щат от 26.12.1953 г., а със заповед № И-302 от 29.04.1954 г. се вдига изселническият режим.

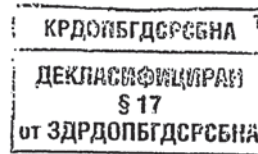
Специалната комисия, която е решавала въдворяването на лица в ТВО е била съставена от: Председателя на Президиума на Народното събрание - Г. Дамянов, министъра на вътрешните работи ген.-лейтенант Г. Цанков, главния прокурор на Народната република Д. Георгиев, председателя на Върховния съд - Б. Лозанов, пом. министър ген. майор Г. Кумбилиев, пом. министър ген.-майор Ап. Колчев, пом. министър ген.-майор Хр. Боев и пом. министър ген.майор Д. Капитанов.

Прилагаме: 1. историческа справка на отделение "ВИ".

2. Наредба-закон за учредяване на фонд "Трудово-възпитателни обществения при МВР.

3. Протокол № 6 от 16.04.1952 г. за въдворяване на лица в ТВО "Белене".

4

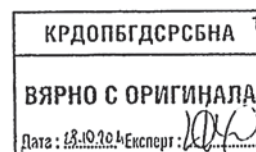
4. Заповед за приложение на Инструкцията за работа на комисията за разглеждане на следствените дела.

5. Справка за лицето Младен Гюров Гигов /Денчо Знеполски/.

Нап. в 2 екз.
 № 1 - др. Черкезов
 № 2 - КД
 Изп.: Кацарова
 Нап.: Георгиева - 15
 23.01.1990 г.
 С о ф и я

ИЗГОТВИЛ:
 Полковник:

Ц. Кацарова
 /Ц. Кацарова/

МВР
ОБЩО СЪВЕЩАТЕЛСТВО
№ 297
05.03.1990г.

УТВЪРЖДАВАМ!

МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ,

Генерал-полковник:

Саша
(Ат. Семерджиев)

София, 06.03. 1990 г.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: Оперативен мемориален документ за статута на
обект "Белене".

ДРУГАРИЮ МИНИСТЪР,

Във връзка с повишения в последно време интерес на средствата
за масова информация към обект "Белене" и липсата на точна информация
в архивите на отдел "Затвори" - МВР, както и в тези на Министерство
на правосъдието, за изготвяне на отговори и задоволяване на обществе-
ния интерес към обекта,

ПРЕДЛАГАМ :

1. Да бъдат инвентаризирани намиращите се в архивните
фондове на министерството нормативни и други документи, които
регламентират статута на обект "Белене" от съществуването му до
наши дни.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 08.03.90 Експерт: <i>ЮК</i>

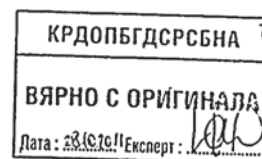
48
7

2. Какви промени и с какви нормативни актове са настъпвали в статута на обекта и причините, които са породили тези промени.

3. Какъв е численият състав на лицата, преминали през обекта (като въдворени, като изтърпяващи наказанието "лишаване от свобода" или в друго качество).

4. Изпълнението на задачата да бъде възложено на отдел УЗ-ДС и отдел "Затвори" - МВР по спешност.

НАЧАЛНИК НА
ПРЕСЦЕНТЪР - МВР,
полк.ст.н.с. К.Ю.П.
(И. Орманков)

СЕКРЕТНО!

27.09.90
483
24

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

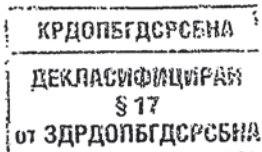
10/4

ДО
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ГЕНЕРАЛ МАЙОР СТОЯН СТОЯНОВ - ПЪРВИ
ЗАМ.МИНИСТЪР
ГР.СОФИЯ

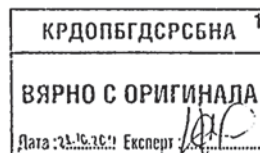
Във връзка с писмо № 3234/27.03.1990 г. на управление "Кадри" МВР БЕ ИЗВЪРШЕНА ПРОВЕРКА В РЕГИСТРИТЕ ЗА УМИРАНИЯТА В ОБЩИНСКИЯ/ГРАДСКИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ/ ЛОВЕЧ. От посочените 123 лица по списъка в регистриТЕ БЯХА НАМЕРЕНИ 102 АКТА ЗА СМЪРТ СЪС СЛЕДНИТЕ ОСНОВНИ ДАННИ:

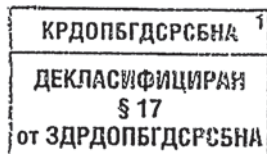
1. АНАНИ КОСТАДИНОВ ЯНЕВ ВАСЕВ
роден на 13.10.1921 г. в гр.Перник
АКТ ЗА СМЪРТ № 84
Причина: руптура на сърцето
Протокол за смърт № 155/30.03.61 г. от под.0789 МВР Ловеч
2. АСЕН АВРАМОВ СТОИЧКОВ ТОШЕВ
роден на 06.05.1919 г. в гр.София,ул.Д.Търпешев № 17
АКТ ЗА СМЪРТ № 8
Причина: туберкулоза на белите дробове и хроничен бронхит
Протокол за смърт № 71/11.01.62 г. от под.0789 МВР Ловеч
3. АСЕН ГЕОРГИЕВ СПАСОВ АРСОВ "ТИТО"
роден на 26.11.1922 г. в с.Борика,Ихтиманско
Няма смъртен акт
4. АЛИЛ АГОВ АЛИЛОВ КАСЪМОВ
роден на 07.01.1926 г. в с.Михайлово,Врачанско
АКТ ЗА СМЪРТ № 259
Причина: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ ,СЪРДЕЧЕН ПОРОК
Протокол за смърт № 1217/18.09.61 г. от под.0789 МВР Ловеч

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 23.09.90 Експерт: [Signature]

5. БОРИС ХРИСТОВ БУШЕВ
 РОДЕН НА 22.01.1917 г. в гр.Сливен, ул.Веслец № 24
 АКТ ЗА СМЪРТ № 292
 Причини: апоплексия ЦЕРЕБРИ МОРБУС ХИПЕРОТНИКУС
 Протокол за смърт № 2138/12.10.61 г. от под.0789 МВР Ловеч
6. БОЖКО /БОЙКО/ГЕОРГИЕВ ИЛИЕВ БОСИЛКОВ
 РОДЕН НА 22.09.1942 г. в гр.София, ул."ЦАР СИМЕОН" № 81
 АКТ ЗА СМЪРТ № 201
 Причини: слънчев удар
 Протокол за смърт № 700/15.07.61 г. от под.0789 МВР Ловеч
7. ВАСИЛ ХРИСТОВ СТОЕВ ЯНЧЕВ
 РОДЕН НА 30.03.1900 г. в гр.София, ул."Славянска" № 5
 Няма смъртен акт.
8. ВАСИЛ ДРАКОВ ВАСИЛЕВ
 РОДЕН НА 16.07.1914 г. в гр.Бургас
 София, ул."ШАР планина" № 24
 Няма смъртен акт.
9. ВАСИЛ ДИМИТРОВ ВЕЛИНОВ СВАТОВ
 РОДЕН НА 03.10.1904 г. Кюстендил
 с.Ножарево, Силистренско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 36
 Причини: сърдечен порок, емфизем на белия дроб
 Протокол за смърт № 57/07.02.61 г.
10. БОЯН МИХАЙЛОВ КРЪСТЕВ ГИГОВ
 РОДЕН НА 06.03.1923 г. Лева река, Трънско
 жив. София, бул."Бирьозов" № 79
 АКТ ЗА СМЪРТ № 199
 Причини: БРОНХОПНЕВМОНИЯ,
 Протокол за смърт № 685/13.07.61 г.
11. БОРИС ИЛИЕВ ШУМАНОВ ПЕТРОВ
 РОДЕН НА 18.12.1907 г. гр.Пловдив, ул."Г.Танев"
 АКТ ЗА СМЪРТ № 70
 Причини: ХРОНИЧЕН БРОНХИТ, емфизем на белия дроб и ОСТРА СЪРДЕЧ-
 НА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 Протокол за смърт № 120/18.03.61 г.

12. БОРИС ЦЕНОВ ТОДОРОВ БАБИНСТАНЕН
РОДЕН НА 31.08.1898 г. ГР. ВРАЦА

София, ул. "Планиница" № 22

АКТ ЗА СМЪРТ № 32

Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ

Протокол за смърт № 49/03.02.61 г.

13. БОЯН ЕВТИМОВ ЛАЗАРОВ

РОДЕН НА 08.02.1922 г. в с. Бохова, Пернишко

Ст. Димитрово, ул. Хр. Ботев № 77

АКТ ЗА СМЪРТ № 273

Причини: НЕФРИТИС ХРОНИКА УРЕМИЯ

Протокол за смърт № 1854/26.09.61 г.

14. ВЛАДИМИР НИКОЛОВ БИЛЧЕВ ВАСИЛЕВ

РОДЕН НА 18.02.1896 г. ГР. РУСЕ, ул. Ст. Димитров № 24

АКТ ЗА СМЪРТ № 9

Причини: МИОКАРДИОСКЛЕРОЗА, СЪРДЕЧНО-СЪДОВА НЕДОСТАТЪЧНОСТ

Протокол за смърт № 72/11.01.62 г.

15. ВАДЕЙ ИЛИЯЗОВ АХМЕДОВ ОСМАНОВ

РОДЕН НА 20.10.1915 г. с. Вакил, Силистренско

АКТ ЗА СМЪРТ № 206

Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ

Протокол за смърт № 702/17.07.61 г.

16. ВАСИЛ ДОНЕВ ВАСИЛЕВ ЧОЛАКОВ

РОДЕН НА 15.09.1919 г. с. Тъжа, Ст. Загорско

АКТ ЗА СМЪРТ № 5

Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНО-СЪДОВА НЕДОСТАТЪЧНОСТ

Протокол за смърт № 25/05.01.62 г.

17. ВАСИЛ ПЕТРОВ ИЛИЕВ СТАНЕВ

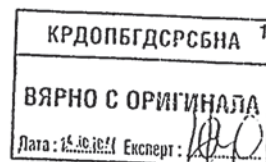
РОДЕН НА 21.12.1935 г. в с. Гарван, Силистренско

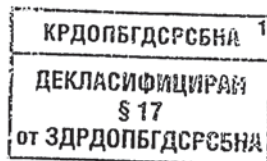
ДЗС "Шабла", Толбухинско

АКТ ЗА СМЪРТ № 193

Причини: БРОНХОПНЕВМОНИЯ

Протокол за смърт № 626/05.02.61 г.

18. ВЛАДИМИР ПЕЙЧЕВ ИВАНОВ СТАНЧЕВ
РОДЕН НА 23.01.1911 г. София

Враца, ул.Ив.Рилски № 10

АКТ ЗА СМЪРТ № 245

Причини: кръвоизлив във мозъка

Протокол № 1151/05.09.61 г.

19. ВАХАН МЕЛКАНОВ КАСПАРОВ ХАЗАНОВ

РОДЕН НА Варна, ул.Прага № 12

Няма акт за смърт.

20. ВЛАДИМИР ЙОНКОВ СТАНКОВ КРЪСТЕВ

Бяла Слатина, ул.А.ч.Стамболийски 18

АКТ ЗА СМЪРТ № 25

Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ

Протокол за смърт № 47/27.01.61 г.

21. ВЛАДИМИР ДИМИТРОВ КОТЕВ КОЦАЛЯНОВ

ПОЧИНАЛ НА 20.04.1960 г.

Няма акт за смърт

22. ВАСИЛ МАРИНОВ ТОДОРОВ АТАНАСОВ

РОДЕН НА 01.09.1910 г. Бързица, Провадийско

АКТ ЗА СМЪРТ № 285

Причини: ГАНГРЕНА НА ЗЛЪЧКАТА

Протокол за смърт № 2076/09.10.61 г.

23. ВАСИЛ ПАНОВ АТАНАСОВ ЯНАКИЕВ

РОДЕН НА 06.05.1924 г. с. Орлов Дол, Тсполовградско
гр. Тополовград

АКТ ЗА СМЪРТ № 213

Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ

Протокол за смърт № 753/24.07.61 г.

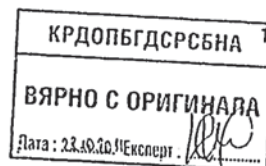
24. ВЛАДИМИР ЙОРДАНОВ ГЕОРГИЕВ МИТЕВ

РОДЕН НА 22.07.1901 г. с. Иванче

АКТ ЗА СМЪРТ № 215

Причини: БРОНХИАЛНА АСТМА, МИОКАРДИОСКЛЕРОЗА

Протокол за смърт № 767/26.07.61 г.

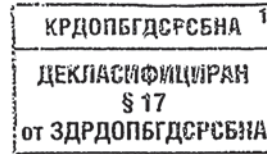
КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАНА
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

30

5

25. ГЕОРГИ ПЕТРОВ ПАВЛОВ ДИМИТРАНОВ
 РОДЕН НА 16.09.1919 г. с. Връбница, София
 АКТ ЗА СМЪРТ № 357
 ПРИЧИНИ: ТУБЕРКУЛОЗА НА БЕЛИТЕ ДРОВОВЕ, ОСТРА БЕЛОДРОБНА НЕ-
 ДОСТАТЪЧНОСТ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 3055/18.12.61 г.
26. ГРИГОР СИМЕОНОВ ПАВЛОВ КОЛЕВ
 РОДЕН НА 22.02.1914 г. Козловец, Свищовско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 157
 ПРИЧИНИ: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 469/11.06.61 г.
27. ГЕОРГИ СТЕФАНОВ ТОДОРОВ КРУШАКОВ
 РОДЕН НА 12.05.1898 г. Пирдоп
 София, ул. Тина Киркова № 16
 АКТ ЗА СМЪРТ № 264
 ПРИЧИНИ: ОСТРА БЕЛОДРОБНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ - ВИЦИУМ КОРДИ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 1285/21.09.61 г.
28. ГЕОРГИ НИКОЛОВ ВУТОВ КАДИЙСКИ
 РОДЕН НА 08.02.1920 г. Видраре, Софийско
 Манаселски, Софийско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 316
 ПРИЧИНИ: ОСТРА БЕЛОДРОБНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ, ЕМФИЗЕМА ПУМОНУМ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 2438/28.10.61 г.
29. ДИМИТЪР РУСЕВ ТЕНЕВ ЙОРДАНОВ
 РОДЕН НА 12.07.1920 г. Сливен, ул. Аргир Димитров № 40
 Няма акт за смърт.
30. ГЕОРГИ ДРАГАНОВ ДРАГАНОВ КЪРДЖИЕВ
 Бургас, ул. "Места" № 32
 Няма акт за смърт.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 24.09.2011 Експерт: [Signature]

31. ГЕОРГИ ИЛИЕВ ЧОЧКОВ ИЛИЕВ

гр.Пазарджик, ул.Кскиче № 8

Няма акт за смърт,

32. ГЕОРГИ ТЕМЕЛКОВ СТОЯНОВ АВРАМОВ

роден на 06.05.1928 г. София, ул.Рибен буквар № 21

Няма акт за смърт,

33. ГЕОРГИ ТОДОРОВ СТОИЛОВ

роден на 29.03.1900 г.

БАТАК

Пловдив, ул."Гладстон" № 72

АКТ ЗА СМЪРТ № 27

Причини: АРТЕРИО СКЛЕРОЗА, ГЕНЕРАЛИЗАТА АПОПЛЕКСИЯ ЦЕРЕБРЕ
Протокол за смърт № 300/14.05.61 г.

34. ГЕОРГИ МЛАДЕНОВ СТАНКОВ ТИТОВ

роден на 14.11.1902 г. Видин, ул."Бабина кула" № 79

АКТ ЗА СМЪРТ № 314

Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
Протокол за смърт № 2420/27.10.61 г.

35. ДОЧО ХАЙДЕНОВ ДАКОВ

роден на 10.05.1922 г.

с.Катунец, Ловешко

Няма акт за смърт,

36. ДИМИТЪР ТАНЕВ ИВАНОВ ЩЕРЕВ

роден на 21.08.1910 г.

Пловдив

Няма акт за смърт,

37. ДОКО МИНКОВ ДИМИТРОВ ГЕОРГИЕВ

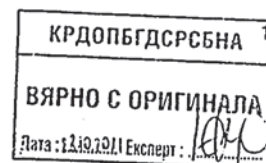
роден на 09.01.1909 г.

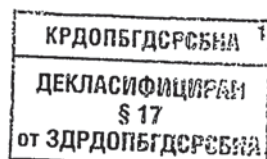
гр.Русе

с.Николаево, Казанлъшко

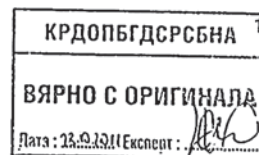
АКТ ЗА СМЪРТ № 50

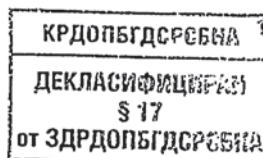
Причини: ХРОНИЧНО СЪРДЕЧНО СЪДОВА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
Протокол за смърт № 94/25.02.61 г.

38. ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ ПЕТКОВ КАЛЕВ
 РОДЕН НА 12.11.1921 г. Лозен, Търновски
 АКТ ЗА СМЪРТ № 87
 Причини: ГРИП
 Протокол за смърт № 156/31.03.61 г.
39. ДИМИТЪР ВЛАДИМИРОВ ДИМИТРОВЕ БОЛАРЕВ
 РОДЕН НА 04.01.1923 г. Полски Тръмбеш
 АКТ ЗА СМЪРТ № 131
 Причини: БРОНХИАЛНА АСТМА, ГРИП
 Протокол за смърт № 304/17.05.61 г.
40. ДИМИТЪР ХР.ТОДОРОВ ЧАБУКЛИЙСКИ
 РОДЕН НА 10.03.1920 г. /11.03.1928 г.- ДАННИТЕ СА ОТ
 СМЪРТНИЯ АКТ/ ГР.ВРАЦА, УЛ.ЛЕДЕНИК № 12
 АКТ ЗА СМЪРТ № 327
 Причини: КОНТУЗИЯ - СЧУПВАНЕ НА 4,5 И 6 РЕБРО И ЛЕВИЯ КРАК
 Протокол за смърт № 2496/04.11.61 г.
41. ДИМИТЪР СТОИЛОВ ПОПОВ ВОДИНИЧАРОВ
 РОДЕН НА 10.06.1932 г. Димитровград
 АКТ ЗА СМЪРТ № 293/
 Причини: НЕФРИТИС АКУТА - УРЕМИЯ
 Протокол за смърт № 2139/13.10.61 г.
42. ДАУД ТРАЙКОВ АЦМОВ АЛИЕВ / ДАУД ТРИКОВ АДЖОВ /
 РОДЕН НА 22.09.1926 г. с.Криводол, Врачанско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 271
 Причини: НЕФРИТИС АКУТА - УРЕМИЯ
 Протокол за смърт № 1835/25.09.61 г.
43. ДОБРИ ВАСКЛЕВ ГЕОРГИЕВ ДОБРЕВ
 РОДЕН НА 26.02.1913 г. Варна, Овчо поле № 17
 АКТ ЗА СМЪРТ № 366
 Причини: АПОПЛЕКСИЯ ЦЕРЕБРИ - ХЕМОРАГИЯ ЦЕРЕБРИ
 Протокол за смърт № 3139/27.12.61 г.

8

44. ДРАГОМИР АВРАМОВ ДРАГАНОВ КОДЖЕЙКОВ
 РОДЕН НА 07.03.1933 г. София
 Черни бряг, Търговишко

АКТ ЗА СМЪРТ № 227
 ПРИЧИНИ: АРОПЛЕКСИС ЦЕРЕБРИ - ТРУДОВА АЛОПОЛУКА
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 936/15.08.61 г.

45. ДИМИТЪР ЕВТИМОВ ПЕНКОВ НЕДЕЛКОВ
 РОДЕН НА 03.03.1916 г. с. Върбовка, Търновско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 295

ПРИЧИНИ: АПОПЛЕКСИЯ ЦЕРЕБРИ - ХИПЕРТЕНЗИЧНА БОЛЕСТ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 2147/14.10.61 г.

46. ЕМАНУИЛ ПАНУШЕВ ВАСИЛЕВ СТОЙЧЕВ/ СТОЕВ/
 РОДЕН НА 14.02.1928 г. Варна, ул. "Н. Даскалов" № 16
 АКТ ЗА СМЪРТ № 72/

ПРИЧИНИ: ХРОНИЧЕН ГЛОМЕРУЛОНЕФРИТ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 133/20.03.61 г.

47. ЕРЧО ИВАНОВ ГРИГОРОВ КОСТОВ
 РОДЕН НА 04.12.1904 г. София
 Еревиш, Търговишко

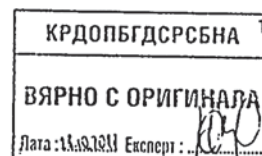
ПОЧИНАЛ НА 23.08.61 г.
 АКТ ЗА СМЪРТ № 235
 ПРИЧИНИ: ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 1020/23.08.61 г.

48. ЖЕЛЮ ИВАНОВ ЖЕЛЕВ БЪЧВАРОВ
 Сливен, ул. "В. Коларски" № 31

НЯМА СМЪРТЕН АКТ.

49. ЖЕЛЕЗКО ВАСИЛЕВ СТОЕВ БЪЧВАРОВ
 РОДЕН НА 10.10.1911 г. с. Топалово
 / РОДЕН 10.09.1911 г. /

АКТ ЗА СМЪРТ № 151
 ПРИЧИНИ: РЕВМАТИЗЪМ, ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 424/05.06.61 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

9.

50. ЗЛАТКО ПЕТРОВ ГЕОРГИЕВ ЗЛАТКОВ /ЗЛАТКО ПЕТРОВ ЗЛАТКОВ ГЕОРГИЕВ/
 РОДЕН НА 17.06.1920 г. с.Вършец
 София, ул. "Сибрище" № 17

АКТ ЗА СМЪРТ № 248

ПРИЧИНИ: МОЗЪЧЕН КРЪВОИЗЛИВ

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 1168/07.09.61 г.

51. ЗАХАРИ ДИНЕВ ЗАЧЕВ МИНЧЕВ
 РОДЕН НА 09.05.1931 г. с.Кортен, Сливенско

АКТ ЗА СМЪРТ № 175

ПРИЧИНИ: МИНИНГИТ

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 536/23.06.61 г.

52. ИВАН АНАСОВ ВЕСЕЛИНСКИ БЪРЗАКОВ
 РОДЕН НА 13.11.1909 г. с.Кара були, Пазарджикско
 Няма акт за смърт.

53. ЙОРДАН СТОИЧКОВ/СТОЙЧЕВ/ ВЕЛЕВ ДРЕНКОВ
 РОДЕН НА 14.10.1905 г. с.Червен, Асеновградско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 294
 ПРИЧИНИ: БЕЛОДРЪБНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ - ИНСУФИЦИЕНЦИЯ
 ВАЛВУМ МИТРАЛИС
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 2148/14.10.61 г.

54. ИВАН МИНКСЕ КАРАДОЧЕВ
 РОДЕН НА 12.02.1907 г. Троян
 София, ул. "Крум Попов" № 30
 Няма акт за смърт.

55. ИВАН МАРИНОВ МИТРСЕВ
 РОДЕН НА 08.01.1928 г. с.Подем, Плевенско
 гр.Плевен, ул. Мусала № 19

АКТ ЗА СМЪРТ № 71

ПРИЧИНИ: АПОПЛЕКСИЯ ЦЕРЕБРИ

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 120/19.03.61 г.

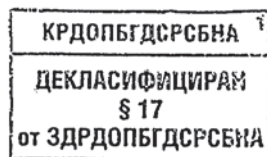
КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 23.03.2011 Експерт: [подпис]

56. ИВАН ГЕОРГИЕВ СТЕФАНОВ ПОСПЕВ
 РОДЕН НА 08.02.1920 г. Бургас
 София, ул. "Евлоги Георгиев" 128

АКТ ЗА СМЪРТ № 125

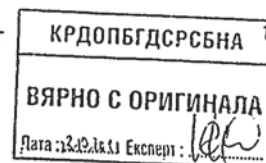
ПРИЧИНИ: СИЛЕН КРЪВОИЗЛИВ, ТЕЖЪК КРАВМАТИЧЕН ШОК

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 296/12.05.61 г.

10.

57. ИБС: ДАУДОП АЛИЕВ ИСМАИЛОВ
 РОДЕН НА 09.05.1916 г./ 05.04.1916 г./
 ГР.КНЕЖА,ЦИГАНСКА МАХАЛА 11
 АКТ ЗА СМЪРТ № 188
 Причини: ГРИП
 Протокол за смърт № 608/03.07.61 г.
58. ИВАН РУСТЕНОВ ЮСЕИНОВ / ИВАН РУСТЕНОВ ЮСЕИНОВ/
 РОДЕН НА 02.05.1913 г. София
 ДЗС Блатница,Толбухинско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 219
 Причини: ТУБЕРКУЛОЗЕН МИНИНГИТ
 Протокол за смърт № 816/02.08.61 г.
59. ИЛИЯ ЦВЕТКОВ ИВ.ЦВЕТКОВ
 РОДЕН НА 03.08.1929 г./03.03.1929 г./
 с.Старопатица,Видинско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 266
 Причини: НЕФРОЛИТИАЗИС - УРЕМИЯ
 Протокол за смърт № 1828/23.09.61 г.
60. ИБРЯМ ЮСЕИНОВ ЮСЕИНОВ
 РОДЕН НА 15.06.1920 г.с.Сандрево,Русенско
 ГР.Ловеч,Варниците
 АКТ ЗА СМЪРТ № 210
 Причини:МОЗЪЧЕН УДАР
 Протокол за смърт № 750/23.07.61 г.
61. ИЛИЯ КУРЧЕВ/КИРЧЕВ/ТОДОРОВ СТОЙКОВ
 РОДЕН НА 02.08.1919 г. с.Трънковица,Провадийско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 275
 Причини: илеус
 Протокол за смърт № 1944/28.09.61 г.
62. ИВАН СТОЯНОВ ПАМПОРОВ
 РОДЕН НА 23.05.1919 г. с.Драганово,Пловдивско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 362
 Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНО-СЪДОВА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 Протокол за смърт № 3082/21.12.61 г.

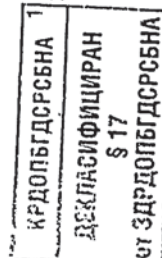
11
63. ЙОРДАН ГЕОРГИЕВ ДЖАЛКОВ КАРЛАПАНОВ/ЙОРДАН ГЕОРГИЕВ ДЖАНКОВ
КАРЛАПАНОВ/

РОДЕН НА 10.03.1920 г. гр.ПЛЕВЕН, X КВАРТАЛ

АКТ ЗА СМЪРТ № 46

ПРИЧИНИ ЗА СМЪРТ ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 83/21.02.61 г.

4/2/2

64. ЙОРДАН НЕДЕВ ХРИСТОВ УЗУНОВ

РОДЕН НА 07.06.1916 г./1918 г./Варна, ул. Патр. Евтимии 36

АКТ ЗА СМЪРТ № 82

ПРИЧИНИ: УРЕМИЯ

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 152/29.03.61 г.

65. ЙОРДАН ДИМИТРОВ РУСЕВ КАРАЧОРОВ

РОДЕН НА 06.11.1907 г. гр. Айтос

АКТ ЗА СМЪРТ № 130

ПРИЧИНИ: МИОКАРДИО СКЛЕРОЗИС, СЪРДЕЧНА ДЕКОМПЕНСАЦИЯ

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 302/16.05.61 г.

66. ЙОРДАН ГЕНОВ МИХАЙЛОВ ДРАГАНОВ

РОДЕН НА 24.09.1922 г. с. СТРЕЛЕЦ, Г. Оряховско
с. Г. ЛОГИНКА

АКТ ЗА СМЪРТ № 254

ПРИЧИНИ: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ - МИОКАРДИТ

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 1171/10.09.61 г.

67. ИВАН ЕНЧЕВ ГРИГОРОВ КОСТОВ

РОДЕН НА 23.07.1933 г. София

с. ЕРЕВИШ, ТЪРГОВИШКО

АКТ ЗА СМЪРТ № 256

ПРИЧИНИ: ТУБЕРКУЛОЗА НА БЕЛИТЕ ДРОБОВЕ

ПРОТОКОЛ № 1197/13.09.61 г.

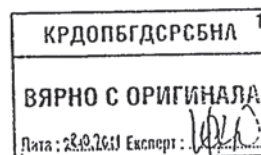
68. ИВАН ГЕОРГИЕВ ТОТЕВ КАЛБУРОВ/КАМБУРОВ/

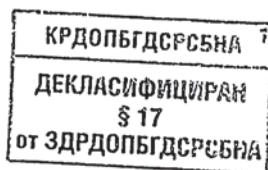
РОДЕН НА 31.01.1911 г. с. ДЕВЕТАК, БУРГАС

АКТ ЗА СМЪРТ № 265

ПРИЧИНИ: МИОКАРДИТИС ВИЦИУМ КОРДИС ШИЗОФРЕНИЯ

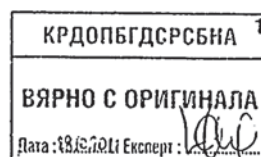
ПРОТОКОЛ № 1284/21.09.61 г.

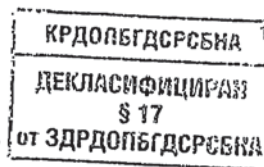

12

69. КИРИЛ МАРИНОВ МАРИНОВ ПЕТКОВ
 РОДЕН НА 27.05.1912 г. София, ул. Македонска № 12
 АКТ ЗА СМЪРТ № 80
 Причини: ГРИПОЗНА БРОНХОПНЕВМОНИЯ ГРИП
 Протокол за смърт № 151/28.03.61 г.
70. КОСТАДИН ЦЕНОВ ЛУКАНОВ ТУДЖАРОВ
 РОДЕН НА 05.12.1909 г. София, ул. "ПАТЕРИЦА" № 40
 АКТ ЗА СМЪРТ № 255
 Причини: БЕЛОДРОБНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ, БРОНХИАЛНА АСТМА, ХЕПАТИТ
 Протокол за смърт № 1173/11.09.61 г.
71. КРЪСТАН МЛАДЕНОВ ДОНКОВ КИТОВ
 РОДЕН НА 13.03.1904 г. София, ул. "Хайдут Сидер" 5
 АКТ ЗА СМЪРТ № 66
 Причини: КАРЦИНОМА ВЕНТРИКУМ
 Протокол за смърт № 114/14.03.61 г.
72. КИРИЛ ИЛИЕВ ГОЧЕВ ЦВЕТКОВ
 РОДЕН НА 14.06.1914 г. с. Кричим, Пловдивско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 73 гр. Пловдив, ул. Ал. Константинов № 9
 Причини: ямболия
 Протокол за смърт № 135/22.03.61 г.
73. КОСТАДИН СТОЯНОВ ИВАНОВ АЛАБАДЖАНОВ
 РОДЕН НА 03.06.1916 г. Фларентин, Видинско
 Видин, "Железар" № 26
 АКТ ЗА СМЪРТ № 291
 Причини: ТУБЕРКУЛОЗА НА БЕЛИТЕ ДРОБОВЕ
 Протокол за смърт № 2119/12.10.61 г.
74. КОСТА /КОСТАДИН/ ТОШКОВ ПИПИКОВ/ПИПКОВ/БЕБЕВ
 РОДЕН НА 28.02.1920 г. с. Новачене, Ботевградско
 Пловдив, ДЭС "Тръвнин"
 АКТ ЗА СМЪРТ № 167
 Причини= ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 Протокол за смърт № 512/19.06.61 г.

38
13

75. КОСТАДИН МИХАЙЛОВ ЧАНГЪРОВ/ ХРИСТОВ/
 РОДЕН НА 25.01.1920 г. с. Горни Пасарел, Софийско
 гр. Самоков, ул. "Г. Гуцалски" № 27

АКТ ЗА СМЪРТ № 299
 Причини: ПЕРФОРИРАНА ЯЗВА
 Протокол за смърт № 2169/16.10.61 г.

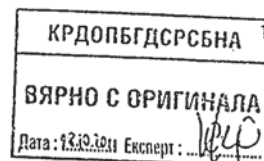
76. ЛЮБЕН НЕНОВ ЛЕФТЕРОВ
 РОДЕН НА 14.07.1935 г. с. Чернявци, Габровско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 303
 Причини: ФРАКТУРА ОСНОВАТА НА ЧЕРЕПА, КОМОЦИО КОНТУЗИО ЦЕРЕБРИ
 Протокол за смърт няма. Акта е съставен на основание писмено
 съобщение на окръжна болница Ловеч на 19.10.61 г.

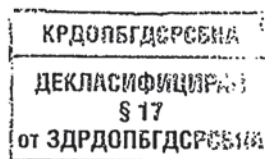
77. ЛЮБЕН БОЯНОВ БОЯНОВ
 РОДЕН НА 12.07.1912 г. с. Црънча, Пазарджишко
 АКТ ЗА СМЪРТ № 128
 Причини: МОЗЪЧЕН КРЪВОИЗЛИВ, ХИПЕРТОНИЧНА БОЛЕСТ, ХИПЕРТОНИЧНО
 СЪРЦЕ, ГРИП
 Протокол за смърт № 301/15.05.61 г.

78. ЛЮБЕН ИЛИЕВ ДОНЧЕВ КОНАКЧИЕВ
 РОДЕН НА 10.06.1915 г. с. Златарица, Търновско
 Длъшка поляна, Търговишко
 АКТ ЗА СМЪРТ № 270
 Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ
 Протокол за смърт № 1833/24.09.61 г.

79. ЛУКАН ИВАНОВ БРАТОНЧЕВ / БРАТОЙЧЕВ/
 РОДЕН НА 22.11.1910 г. Кнежа
 АКТ ЗА СМЪРТ № 162
 Причини: БРОНХИАЛНА АСТМА
 Протокол за смърт № 481/13.06.61 г.

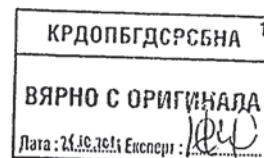
80. ЛЮБЕН ДИМИТРОВ ПАУНОВ ХРИСТОВ
 РОДЕН НА 31.03.1900 г. София, ул. Алабин № 33
 АКТ ЗА СМЪРТ № 189
 Причини: ПНЕМИТИС КАЛКУЛОЗА, УРЕМИЯ
 Протокол за смърт № 607/03.07.61 г.

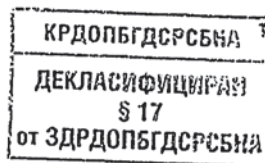
29
14

81. МЕХМЕД ИСМАИЛОВ АГОВ ЯШАРОВ/АРИФОВ/
 РОДЕН НА 26.03.1926 г. София, ул. Зайчар № 115
 АКТ ЗА СМЪРТ № 10
 Причини: БЕЛОДРОБНА И СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 Протокол за смърт № 8/14.01.61 г.
82. МИХАИЛ ПЕТРОВ СТОЯНОВ ДИМИТРОВ
 РОДЕН НА 25.12.1900 г./1894 г./ гр. Пловдив, ул. Болярска № 13
 АКТ ЗА СМЪРТ № 60
 Причини: БРОНХИАЛНА АСТМА, ЕМФИЗЕМА ПУМОМУМ, АНГИНА ПЕКТОРИС
 Протокол за смърт № 111/09.03.61 г.
83. МИЛКА МАНОЛОВА МАЛИНОВСКА
 РОДЕНА НА 22.11.1934 г.
 Няма акт за смърт.
84. МИХАИЛ СТАЙКОВ МИХОВ СТАЙКОВ
 РОДЕН НА 06.03.1930 г. гр. Хасково, ул. Над пожарната № 3
 Няма акт за смърт.
85. МАРКО РАЙКОВ МАРКОВ РАЙКОВ
 РОДЕН НА 18.05.1909 г. с. Сърнево, Ст. Загорско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 26
 Причини: ОТОК НА БЕЛИЯ ДРОБ
 Протокол за смърт № 48/29.01.61 г.
86. МИЛКО СТЕФАНОВ КАРАМФИЛОВ ЗАХАРИЕВ
 РОДЕН НА 26.04.1930 г. Коларовград, пл. 9-ти септември № 16
 АКТ ЗА СМЪРТ № 364
 Причини: БЕЛОДРОБЕН АБЦЕС
 Протокол за смърт № 3122/25.12.61 г.
87. МЕТОДИ ТОДОРОВ ПАСКОВ НИКОЛЧЕВ
 РОДЕН НА 12.05.1925 год. с. Хърлец, Врачанско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 244
 Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 Протокол за смърт № 1150/04.09.61 г.

88. МИХАИЛ АНАСТАСОВ СТЕФАНОВ ГЮРОВ
 РОДЕН НА 12.11.1909 г. ГР.ПЕТРИЧ
 АКТ ЗА СМЪРТ № 224

Причини: мозъчен кръвоизлив ,АРТЕРИОС СКЛЕРОЗИС
 Протокол за смърт № 842/07.08.61 г.

89. МИЛКО ДИМИТРОВ МИХОВ ДИМОВ

РОДЕН НА 07.03.1903 г. ГР.ПЛЕВЕН
 ГР.София,ул.Славянска № 38

АКТ ЗА СМЪРТ № 169

Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 Протокол за смърт № 518/20.06.61 г.

90. НИКОЛА ГЕОРГИЕВ ФОТЕВ АТАНАСОВ

РОДЕН НА 15.03.1912 г. Ямбол,ул.Славейков № 37

АКТ ЗА СМЪРТ № 10

Причини: РАК НА СТОМАХА,ЯЗВА НА СТОМАХА,ХРОНИЧЕН ГАСТРИТ
 Протокол за смърт № 89/12.01.62 г.

91. НИКОЛА МАРИНОВ НИКОЛОВ ЧИНТОВ

РОДЕН НА 10.05.1910 г. с.Голямо Враново,Русенско

АКТ ЗА СМЪРТ № 146

Причини: БРОНХИАЛНА АСТМА
 Протокол за смърт № 420/02.06.61 г.

92. НУРИ/НҲАРИ/АСАНОВ АЛИЕВ

РОДЕН НА 01.01.1917 г. Силистра
 Свищов

АКТ ЗА СМЪРТ № 136

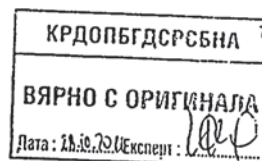
Причини:ЕМФИЗЕМА ПУМОНУМ, МИОКАРДИОС СКЛЕРОЗИС
 Протокол за смърт № 309/22.05.61 г.

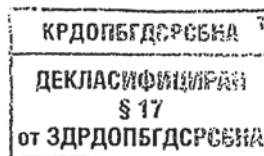
93. НИКОЛА РАДОВ/РАДЕВ/МАЧЕВ

РОДЕН НА 14.08.1933 г. ГР.ПАНАГЮРИЩЕ,ул.Ген.Дендевил"5

АКТ ЗА СМЪРТ № 320

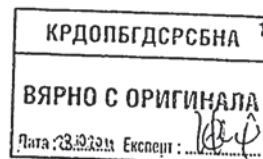
Причини: НЕФРИТИС АКУТА,УРЕМИЯ
 Протокол за смърт № 2448/30.10.61 г.

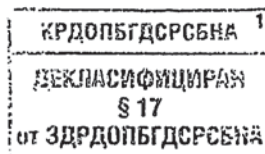

16

94. НАЙДЕН ЦЕКОВ БОРИСОВ КАМЕНОВ
 РОДЕН НА 20.10.1920 г. гр. Лом, ул. Голаш № 30
 АКТ ЗА СМЪРТ № 258
 Причини: ХИПЕРТОНИЧНА БОЛЕСТ, БЕЛОДРОБЕН АБЦЕС, АПОПЛЕКСИС
 ЦЕРЕБРИЯ
 Протокол за смърт № 1213/17.09.61 г.
95. ПЕТЪР РУСЧЕВ ИВАНОВ РУСЧЕВ
 РОДЕН НА 20.08.1908 г. Сливен, ул. Балкан № 5
 АКТ ЗА СМЪРТ № 370
 Причини: БЕЛОДРОБНА И СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ, ЕМФИЗЕМ НА БЕЛИЯ
 ДРОБ
 Протокол за смърт № 3152/29.12.61 г.
96. ПАСКО АНГЕЛОВ СПАРТОВ
 РОДЕН НА 20.02.1932 г. с. Покройна, Видинско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 313
 Причини: НЕФРИТИС ХРОНИКА-УРЕМИЯ
 Протокол за смърт № 2421/27.10.61 г.
97. РАДКО ХРИСТОВ ЧОБАНОВ РАЧЕВ
 гр. София, ул. "Иречек" № 25
 Няма акт за смърт.
98. РАХАМИН АВРАН МОШЕ АРОЕТЕ
 гр. София, ул. "Одрин" 31
 Няма акт за смърт.
99. РАМАДАН ЮСЕИНОВ КАДИРОВ
 РОДЕН НА 18.01.1920 г. гр. Кърджали, ул. Безименна № 8
 АКТ ЗА СМЪРТ № 1
 Причини: ОСТЪР НЕФРИТ - УРЕМИЯ
 Протокол за смърт № 5/02.01.62 г.
100. РУСИ ГЕОРГИЕВ ГАРБАТОВ
 РОДЕН НА 19.02.1923 г. с. Пиргово, Русенско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 335
 Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 Протокол за смърт № 2591/13.11.61 г.

17

101. РАДИ ПЕТРОВ ДИМИТРОВ СТАНЕВ
РОДЕН НА 09.01.1911 г. с.Малки Преславец, Тутраканско
Силистра, с.Ситово

АКТ ЗА СМЪРТ № 371
Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ
Протокол за смърт № 3181/30.12.61 г.

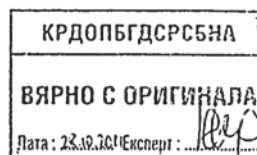
102. РАДИ ПЕТРОВ ХРИСТОВ ДЕЧЕВ
РОДЕН НА 14.08.1920 г. гр.Сливен, ул.Балкан № 59
АКТ ЗА СМЪРТ № 261
Причини: КАРЦИНОМА ВЕНТРИКУЛИ
Протокол за смърт № 1267/19.09.61 г.

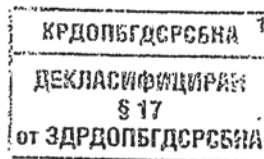
103. РАИФ АЛИЕВ КЪОРМЕХМЕДОВ
РОДЕН НА 08.05.1924 г. гр.Русе
гр.Търново, ул.Царевец № 54
АКТ ЗА СМЪРТ № 301
Причини: КАРЦИНОМА ВЕНТРИКУЛИ
Протокол за смърт № 2171/17.10.61 г.

104. СТЕФАН ТОДОРОВ РУСЕВ ТОДОРОВ
РОДЕН НА 20.06.1905 г. Варна, ул.Валери Костов № 14
АКТ ЗА СМЪРТ НЯМА.

105. СТОЯН КИРОВ КЕРЯКОВ КЕРЯЗОВ/ СТОЯН КИРЯКОВ КИРОВ КИРЯЗОВ/
РОДЕН НА 10.02.1921 г. Бургас, ул.Московска № 22
АКТ ЗА СМЪРТ № 77
Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ
Протокол за смърт № 146/25.03.61 г.

106. СЛАВЧО МИХАЙЛОВ СЛАВЧЕВ ТОДОРОВ
РОДЕН НА 19.06.1930 г. Бургас, ул.Възраждане № 23
АКТ ЗА СМЪРТ № 287
Причини: НЕФРИТИС АКУТА - УРЕМИЯ
Протокол за смърт № 2088/11.10.61 г.

18

107. СВЕТОСЛАВ ПЕТКОВ ПЕТРОВ ГАВРИЛОВ
 РОДЕН НА 20.06.1920 г. ГАБРОВО

ПАЗАРДЖИК, ул. БАРАКА № 47

АКТ ЗА СМЪРТ № 334

Причини: АПОПЛЕКСИЯ ЦЕРЕБРИ

Протокол за смърт № 2592/13.11.61 г.

108. САЛИ САЛИЕВ КАРААЛИЕВ

РОДЕН НА 06.02.1933 г. с. ВЕТРЕНЦИ, ТЪРНОВСКО

АКТ ЗА СМЪРТ № 132

Причини: ПИЕЛИТИС ХРОНИКА ЕКЗАЦЕРБАТА АНУРИЯ И УРЕМИЯ

Протокол за смърт № 305/18.05.61 г.

109. СТЕФАН АТАНАСОВ СТЕФАНОВ/СЕЛИМАН АХМЕДОВ САЛИЕВ/

РОДЕН НА 27.07.1934 г. София, ул. "Тумба" № 35

АКТ ЗА СМЪРТ № 310

Причини: АПОПЛЕКСИЯ ЦЕРЕБРИ

Протокол за смърт № 2353/23.10.61 г.

110. СПАС ЙОРДАНОВ ВЕЛИЧКОВ ЙОВЧЕВ

РОДЕН НА 13.01.1919 г. Шумен, ул. "Еньо Марковски" 34

АКТ ЗА СМЪРТ № 164

Причини: СЪРДЕЧЕН ПОРОК, СЛЪНЧЕВ УДАР

Протокол за смърт № 497/15.06.61 г.

111. СТОЙКО КРЪСТЕВ ВЪЛКОВ БОЧЕВ

РОДЕН НА 16.08.1907 г. с. СЛАТИНА, ЛОВЕШКО

ГР. ПЛЕВЕН, ул. ГРАДИНАРСКА № 24

АКТ ЗА СМЪРТ № 344

Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ

Протокол за смърт № 2716/22.11.61 г.

112. САБРИ ЮСЕИНОВ ЮСЕИНОВ МУСТАФОВ

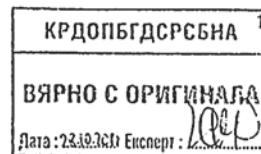
РОДЕН НА 02.04.1931 г. ГР. ПЛОВДИВ

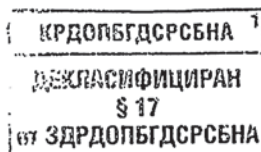
ГР. КАЗАНЛЪК, ул. КРАЛИ МАРКО № 15

АКТ ЗА СМЪРТ 358

Причини: НЕФРИТИС АКУТА - УРЕМИЯ

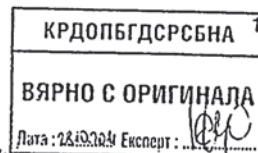
Протокол за смърт № 3054/18.12.61 г.

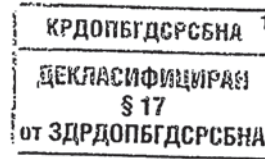

19

113. ТИНКО ПАНАЙОТОВ КОСТОВ ПАНАЙОТОВ
 РОДЕН НА 12.07.1920 г. Шумен, ул.Тулча № 13
 АКТ ЗА СМЪРТ № 298
 Причини: НЕФРИТИС ХРОНИКА - УРЕМИЯ
 Протокол за смърт № 2167/16.10.61 г.
114. ТОДОР НИКОЛОВ ГИНОВ ГЕОРГИЕВ
 РОДЕН НА 10.03.1908 г. Берковица
 АКТ ЗА СМЪРТ № 41
 Причини: САМОУБИЙСТВО
 Протокол за смърт № 78/12.02.61 г.
115. ТОДОР АЛЕКСАНДРОВ ПЕТРОВ СУЛЧЕВ
 РОДЕН НА 24.03.1913 г. с.СРЕБРЕНОВО, ПАЗАРДЖИШКО
 АКТ ЗА СМЪРТ № 190
 Причини: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ, РЕВМАТИЗЪМ, СЪРДЕЧЕН ПОРОК
 Протокол за смърт № 616/04.07.61 г.
116. ТОДОР ПЕТРОВ НАЧЕВ
 РОДЕН НА 03.06.1910 г., с.Жиглица, Видинско
 с.Дреновец, Видинско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 147
 Причини: БРОНХИАЛНА АСТМА
 Протокол за смърт № 421/03.06.61 г.
117. ТОДОР ЦВЕТКОВ ТОД.АЛЕКСИЕВ
 РОДЕН НА 18.11.1930 г. /18.06.1930 г./ София, Клемент Готвалд 30
 АКТ ЗА СМЪРТ 290
 Причини: СЪРДЕЧНО СЪДОВА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 Протокол за смърт № 2118/11.10.60 г.
118. ХРИСТО АНГЕЛОВ ДИМИТРОВ АНГЕЛОВ
 гр.Варна, ул.Радецки № 58
 Акт за смърт няма.
119. ХРИСТО ПАУНОВ ВЪЛЧЕВ
 РОДЕН НА 28.01.1928 г. Елин Пелин
 София, ул.М.Дринов № 24
 АКТ ЗА СМЪРТ № 96
 Причини: ВИРУСЕН ГРИП И ОСТРА СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ
 Протокол за смърт № 189/09.04.61 г.

15
20

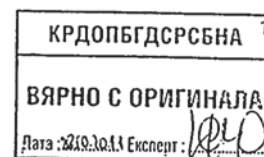
120. ХАЧИК АГОП ПИРИНЯН
 РОДЕН НА 24.05.1925 г. ХАСКОВО
 ПЛОВДИВ, ул.Д.войвода № 15
 АКТ ЗА СМЪРТ № 288
 ПРИЧИНИ: ТУБЕРКУЛОЗА НА БЕЛИТЕ ДРОВОВЕ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 2087/11.10.61 г.
121. ХАЛИД МАХЛУДОВ МЕХМЕДОВ
 РОДЕН НА 02.05.1920 г. с.Овен,Русенско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 269
 ПРИЧИНИ: БЕЛОДРОБНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ,МИОКАРДИУС ,СКЛЕРОЗА
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 1834/24.09.61 г.
122. ШЕВКЕТ ЮСЕИНОВ ДЕЛИЕВ АСАНОВ
 РОДЕН НА 13.12.1911 г. Шумен,ул.Пловдив № 44
 АКТ ЗА СМЪРТ НЯМА.
123. ЮСЕИН АХМЕДОВ АСКОВ/ ЮСЕИН МЕХМЕДОВ АСКОВ МУСТАФОВ/
 РОДЕН НА 10.02.1925 г./10.03.1925 г./с.Добромирка,Габровско
 Севлиево,ул.Н.БАБЕВ № 58
 АКТ ЗА СМЪРТ № 242
 ПРИЧИНИ: СЪРДЕЧНО СЪДОВА НЕДОСТАТЪЧНОСТ III СТЕПЕН, ХРОНИЧЕН
 МИОКАРДИТ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 1061/31.08.61 г.

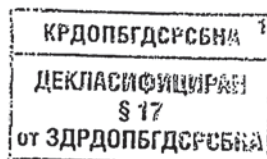
За годините 1959 и 1960 в регистрите не се откриха смъртни актове на лица от под.0789.

Наред с това в същите регистри бяха намерени смъртни актове на 24 лица починали в под.0789 не включени в предоставения ни списък както следва:

починали 1961 година

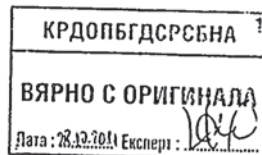
1. ГЕНЧО НЕДКОВ ГЕНЧЕВ
 РОДЕН НА 06.01.1926 г. София,ул.Борис Първи № 81
 АКТ ЗА СМЪРТ № 94
 ПРИЧИНИ: РЕВМАТИЧЕН СЪРДЕЧЕН ПОРОК
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 184/06.04.61 г.

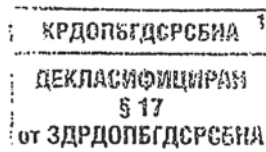

21

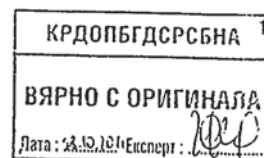
2. ДИНА ГЕОРГИЕВА ТИЦИНА
РОДЕНА НА 05.10.1921 г. ВЕЛИНГРАД, УЛ. АНГЕЛ ИВАНОВ № 29
АКТ ЗА СМЪРТ № 118
ПРИЧИНИ: ГРИП
ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 236/04.05.61 г.
3. ГЮЛЗА РАШИДОВА АМИДОВА
РОДЕНА НА 01.04.1940 г. СОФИЯ, УЛ. КОНСТАНТИН ВЕЛИЧКОВ № 74
АКТ ЗА СМЪРТ № 137
ПРИЧИНИ: ТУБЕРКУЛОЗА НА БЕЛИТЕ ДРОБОВЕ
ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 399/22.05.61 г.
4. ИВАН ТОДОРОВ ДАЧЕВ ХИНКОВ
РОДЕН НА 20.10.1943 г. ПЛЕВЕН, УЛ. АЙВИЛОВ № 62
АКТ ЗА СМЪРТ № 152
ПРИЧИНИ: ГРИП
ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 430 /06.06.61 г.
5. ДИМИТЪР ДИМИТРОВ МЛАДЕНОВ
РОДЕН НА 21.04.1912 г. С. ЛОЗЕН, ТЪРНОВСКО
АКТ ЗА СМЪРТ № 529
ПРИЧИНИ: БРОНХИАЛНА АСТМА
ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 529/22.06.61 г.
6. ГРУЮ НИКОЛОВ НЕНОВ
РОДЕН НА 06.08.1903 г. КАЗАНЛЪК, УЛ. ПОЧИНА
АКТ ЗА СМЪРТ № 180
ПРИЧИНИ: ЯЗВЕНА БОЛЕСТ, КРЪВОИЗЛИВ
ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 564/27.06.1961 г.
7. ЛАЛЮ ДИМИТРОВ ГЕНОВ СИРАКОВ
РОДЕН НА 05.05.1914 г. С. ГЛОЖЕНЕ, ЛОВЕШКО
АКТ ЗА СМЪРТ № 182
ПРИЧИНИ: СЛЪНЧЕВ УДАР
ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 565/28.06.61 г.
8. ИЛИЯ ИВАНОВ СТАНЕВ ИВАНОВ
РОДЕН НА 10.07.1936 г. РУСЕ, УЛ. БОЯНА № 12
АКТ ЗА СМЪРТ № 184
ПРИЧИНИ: СЛЪНЧЕВ УДАР
ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 566/29.06.61 г.

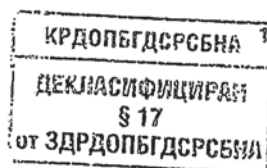

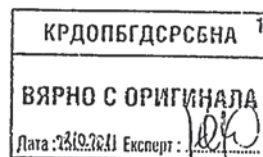
22

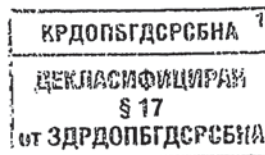
9. АНЖЕЛО КОСТОВ АНТОНОВ
 РОДЕН НА 17.10.1907 г. София, ул. Аксаков № 10
 АКТ ЗА СМЪРТ № 192
 Причини: ямболия на белия дроб
 Протокол за смърт № 625/04.06.61 г.
10. ЮСМЕН ИЛЯЗОВ ОСМАНОВ
 РОДЕН НА 10.05.1914 г. Хасково
 АКТ ЗА СМЪРТ № 194
 Причини: слънчев удар
 Протокол за смърт № 634/06.07.61 г.
11. ИВАН ЙОРДАНОВ ЦОНЕВ
 РОДЕН НА 21.08.1909 г. с. Миная, Търновско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 195
 Причини: остра сърдечна слабост
 Протокол за смърт № 635/06.07.61 г.
12. ВЛАДИМИР АТАНАСОВ ЛЮТОВ
 РОДЕН НА 03.10.1904 г. София, ул. Данте № 4
 АКТ ЗА СМЪРТ № 196
 Причини: захарна болест
 Протокол за смърт № 643/08.08.61 г.
13. БОЙКО ГЕОРГИЕВ ИЛИЕВ БОСИЛКОВ
 РОДЕН НА 22.09.1942 г. София, ул. Цар Симеон № 81
 АКТ ЗА СМЪРТ № 201
 Причини: слънчев удар
 Протокол за смърт № 700/ 15.07.61 г.
14. СТОЙЧО ДИМИТРОВ ПЕТКОВ
 РОДЕН НА 07.11.1919 г. с. Скобелево, Хасковско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 260
 Причини: мозъчен кръвоизлив
 Протокол за смърт № 1968/19.09.61 г.
15. АЛЕКСАНДЪР ГЕОРГИЕВ НИКОЛОВ
 РОДЕН НА 19.09.1915 г. София, ул. Сан Стефано № 27
 АКТ ЗА СМЪРТ № 272
 Причини: ангина пенкторис
 Протокол за смърт № 1853/26.09.61 г.

48
23

16. ТОДОР БОЖИНОВ КОЛЕВ СТОЯНОВ
 РОДЕН НА 09.09.1908 г. Трявна
 АКТ ЗА СМЪРТ № 274
 Причини: улкус диодени перфоратива
 Протокол за смърт № 1943/28.09.61 г.
17. НАЙДЕН ВЕНКОВ АТАНАСОВ ВЪЛЧЕВ
 РОДЕН НА 07.09.1928 г. с.Негован,Софийско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 277
 Причини: туберкулоза на белите дробове
 Протокол за смърт № 1961/30.09.61 г.
18. МИТЮ ВАСИЛЕВ САВОВ СТОЙКОВ
 РОДЕН НА 19.01.1915 г. Видин,ул.Климент № 7
 АКТ ЗА СМЪРТ № 278/
 Причини: апоплексия церебрия
 Протокол за смърт № 1960/30.09.61 г.
19. КРУМ ТОДОРОВ ИВАНОВ БЪЧВАРОВ
 РОДЕН НА 29.04.1917 г. Пловдив,ул.К.Пеев № 8
 АКТ ЗА СМЪРТ № 284
 Причини: сърдечна слабост
 Протокол за смърт № 2075/09.10.61 г.
20. МИЛЮ ДИКОВ ВАСИЛЕВ
 РОДЕН НА 15.12.1915 г. Червен Бряг,Търновско
 АКТ ЗА СМЪРТ № 300
 Причини: апоплексия церебри
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 2108/10.10.01 г.
21. ИВАН ТОДОРОВ КАЛЧЕВ
 РОДЕН НА 1/.08.1925 г. в ПРОВАДИЯ
 АКТ ЗА СМЪРТ № 321
 ПРИЧИНИ: ХЕМОРАГИЯ ЦЕРЕБРИ
 ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 2447/30.10.61 г.

24

22. ДИМИТЪР ДРАГАНОВ ИЛИЕВ

РОДЕН НА 13.11.1914 г. С. РАКЕВО, БРАЧАНСКО

АКТ ЗА СМЪРТ № 324

ПРИЧИНИ: ТУБЕРКУЛОЗА НА БЕЛИТЕ ДРОВОВЕ

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 2470/01.11.61 г.

23. ДИМИТЪР МИЛАНОВ ЦВЕТКОВ

РОДЕН НА 04.11.1930 г. СОФИЯ, УЛ. РОМАН № 1

АКТ ЗА СМЪРТ № 354

ПРИЧИНИ: ФРАКТУРА ОСНОВАТА НА ЧЕРЕПА, КРЪВОИЗЛИВ В МОЗЪКА

ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 3013/13.12.61 г.

ПОЧИНАЛИ 1962 ГОДИНА

1. ЦВЯТКО ПЕТРОВ ЛАЛОВ

РОДЕН НА 21.11.1921 г. ПЛОВДИВ, УЛ. КАРДАН БЛ. 15

АКТ ЗА СМЪРТ

ПРИЧИНИ: ОСТРА СЪРДЕЧНА СЛАБОСТ, ГРИП, РЕВМАТИЗЪМ, НЕДОСТАТЪЧНОСТ
НА МИТРАЛНАТА КЛАПА

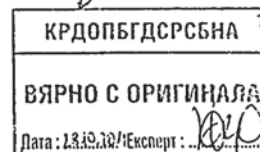
ПРОТОКОЛ ЗА СМЪРТ № 413/10.02. 62 г.

ЗАБЕЛЕЖКА : данните в скобите - имена и дата на раждане
са взети от смъртните актове.

НАПИСАНО В 2 ЕКЗ,
№ 1 у-ние "КАДРИ" София
№ 2 Ц. Тотев
изпълнили: Йл. Петров, Б. Йотов
Б. Йотов
написала: Бочева
29.03.90 г.

РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ
РАБОТИ - ЛОВЕЧ

ДИРЕКТОР: *[Signature]*
/полковник Ц. Тотев /

9.26.1
 6.1.935.172

МВР - ОТДЕЛ ТРЕ. Р. ДС
 Фл. №: 660 от 25-4 из 90 г.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАМ
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СЕКРЕТНО!

С П И С Ъ К

НА РАБОТИЛИТЕ В ТВО - ЛОВЕЧ, УСТАНОВЕНИ
 ОТ УПРАВЛЕНИЕ "КАДРИ" - МВР

КРДОПБГДСРСБНА 1
 чл. 31, ал. 6
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА
 Дата: 23.12.11 Секретар: [Signature]

1. ПЕТЪР ИВАНОВ ГОГОВ - НАЧАЛНИК ТРУДОВА ГРУПА.
2. [Redacted] - РАЗУЗНАВАЧ-ДС.
3. НИКОЛАЙ СИМЕОНОВ ГАЗДОВ (СТАНЕВ) - РАЗУЗНАВАЧ-ДС.
4. ЦВЯТКО ГОРАНОВ ЦВЕТКОВ (БАНОВСКИ) - НАЧАЛНИК ОТДЕЛ-НМ.
5. РАШКА КОЛЕВА АТАНАСОВА - МАШИНОПИСКА.
6. ЛАЗАР АТАНАСОВ ЛАЗАРОВ - МЛ. ФЕЛДИЕГЕР.
7. ДИМИТЪР МАРИНОВ ДРЕНАРСКИ - СТАРШИНА НА РОТА-НМ.
8. СТОЯН ТОДОРОВ ТОНЧЕВ - СТАРШИНА НА РОТА-НМ.
9. СИМЕОН МИТЕВ СПАСОВ - ШОФЬОР - "Тил".
10. ГЕОРГИ ТОДОРОВ ГЕОРГИЕВ - ШОФЬОР - "Тил".
11. ТОДОР КОНСТАНТИНОВ ТРИФОНОВ - МЕДИЦИНСКИ ТЕХНИК.
12. [Redacted] - ЗАВЕЖДАЩ СКЛАД - ДС.
13. МАРИН БАЕВ МАРИНОВ - КОМАНДИР НА РОТА.
14. ГЕОРГИ СТОЯНОВ АТАНАСОВ - КОМАНДИР НА ВЗВОД.
15. ИЛИЯ НИКОЛОВ РОМАНОВ - ОТДЕЛЪОНЕН КОМАНДИР.
16. МАРИН СТОЯНОВ ЦВЕТКОВ - ОТДЕЛЪОНЕН КОМАНДИР.
17. МАРИН ДОСЕВ СТОИЛОВ - ОТДЕЛЪОНЕН КОМАНДИР.
18. ЛАЗАР ЦАНОВ ИВАНОВ - ОТДЕЛЪОНЕН КОМАНДИР.
19. АЛЕКСАНДРА КАРЛЕВА ДРАГИНОВА - КАСИЕРКА
20. АТАНАС ХРИСТОВ ЦВЕТКОВ - МИЛИЦИОНЕР.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 24.10.11 Експерт: [Signature]

51

2.

21. АНДРЕЙ МАКАВЕЕВ ДОБРЕВ - МИЛИЦИОНЕР,
 22. АНГЕЛ ГРИГОРОВ ПЕТРОВ - МИЛИЦИОНЕР-НАДЗИРАТЕЛ,
 23. АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ КРЪСТЕВ - НАДЗИРАТЕЛ,
 24. АНГЕЛ ПЕТРОВ МАТОВ - НАДЗИРАТЕЛ,
 25. АЛЕКСИ ПЕНЧЕВ ГЕОРГИЕВ - МИЛИЦИОНЕР,
 26. АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ ДЕНКОВ - МИЛИЦИОНЕР,
 27. АСАН АСКОВ СЮЛЕЙМАНОВ (АРСЕНИ АСЕНОВ СИМЕОНОВ)-МИЛИЦИОНЕР,
 28. АТАНАС ГЕОРГИЕВ АТАНАСОВ - ДАКТИЛОСКОП,
 29. АНГЕЛ ДИМИТРОВ ГЕОРГИЕВ - МИЛИЦИОНЕР,
 30. БОЧО ДИЧЕВ БОЧЕВ - МИЛИЦИОНЕР,
 31. БЛАЖО ТОТЕВ ЙОНКОВ - МИЛИЦИОНЕР,
 32. БОРИС НАЙДЕНОВ ИВАНЧЕВ - МИЛИЦИОНЕР,
 33. БЛАЖО НИКОЛОВ СТОЙЧЕВ -
 34. ВЕЛИЧКО ФЛОРОВ КУРКОВ - МИЛИЦИОНЕР,
 35. ВУТО ЦОЧЕВ ВУТОВ - НАДЗИРАТЕЛ,
 36. ВАСИЛ ГЕТОВ ВУТОВ - МИЛИЦИОНЕР,
 37. ВАСИЛ МИШЕВ ДЕНЧЕВ - МИЛИЦИОНЕР,
 38. ВАСИЛ ЛАЛОВ ХРИСТОВ - МИЛИЦИОНЕР,
 39. ВАСИЛ ТОДОРОВ ВАСИЛЕВ - ОТДЕЛЪОНЕН КОМАНДИР,
 40. ГЕОРГИ БОРИСОВ ЛИПНИШКИ - МИЛИЦИОНЕР,
 41. ГЕОРГИ ГЕРГОВ ПЕШЕВ - МИЛИЦИОНЕР,
 42. ГЕОРГИ ТОДОРОВ КРЪСТЕВ - МИЛИЦИОНЕР,
 43. ГЕОРГИ АЛЕКСИЕВ ПАНЧЕВ - МИЛИЦИОНЕР,
 44. ГЕОРГИ БЕЧЕВ ЦАНОВ - ЕФРЕЙТОР,
 45. ДИМИТЪР ЛАЗАРОВ ПЪРВАНОВ - МИЛИЦИОНЕР,
 46. ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ НАНОВ - МИЛИЦИОНЕР,
 47. ДАКО ИЛИЕВ ВУТОВ - МИЛИЦИОНЕР.

КРДОЛБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАМ
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 23.10.2011 Експерт: [Signature]

3.

48. ЗАХАРИ ИЛИЕВ ЗАХАРИЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 49. ИВАН ТОДОРОВ МИТЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 50. ИВАН ЙОТОВ НАТОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 51. ИВАН ИВАНОВ ЙОРДАНОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 52. ИВАН ИВАНОВ ПАНТАЛЕЕВ - СТ. НАДЗИРАТЕЛ.
 53. ИВАН КРЪСТЕВ ДОБРЕВСКИ - МИЛИЦИОНЕР.
 54. ИВАН ВАСИЛЕВ НИКОЛОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 55. ИЛИЯ ПЕТКОВ ИЛИЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 56. ИВАН АТАНАСОВ ТОНЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 57. ЙОТО МАРИНОВ МАРЧЕВСКИ - МИЛИЦИОНЕР.
 58. ЙОРДАН ЦВЕТКОВ ИВАНОВ - ОТДЕЛЪОНЕН КОМАНДИР.
 59. ЙОРДАН ПЕНКОВ ДЕНЧЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 60. ЙОЗО ДЖЕНОВ ТОНЧЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 61. КОСТАДИН ГЕОРГИЕВ АТАНАСОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 62. КОЛЪО ТОДОРОВ КОЙЧЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 63. ЛАЗАР ХРИСТОВ КЪНЧЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 64. ЛЮБЕН БОРИСОВ ПЕТРОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 65. МИРОН ПАШАНКОВ АНГЕЛОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 66. МИТКО ИЛИЕВ КРЪСТЕВ - МИЛИЦИОНЕР-НАДЗИРАТЕЛ.
 67. МИХАИЛ ЙОТОВ МИХАЙЛОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 68. МАРИН ИЛИЕВ ВАТАФОВ - НАДЗИРАТЕЛ.
 69. МАРИН КРЪСТЕВ МИТОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 70. НЕНЧО ВЪЛЧЕВ НЕНОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 71. НИКОЛА ИВАНОВ КОЛЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 72. НИКОЛАЙ АЛЕКСАНДРОВ ЗАХАРИЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 73. НИКОЛА МИШЕВ ВАСИЛЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
 74. НИКИФОР БЛАЖЕВ ПЕТКОВ - НАДЗИРАТЕЛ.
 75. НИКОЛА ИВАНОВ НИКОЛОВ - МИЛИЦИОНЕР.
 76. НИКОЛА НИКОЛОВ ВАСИЛЕВ - МИЛИЦИОНЕР.

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

10/10

КРДОПБГДСРСБНА 1
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 23.10.2011 Експерт: [Signature]

4.

- 77. НАЙДЕН ВИТКОВ ВЕЛЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 78. НИКОЛА ТОМОВ НИКОЛОВ - НАЧАЛНИК НА ЗАТВОРА-БЕЛЕНЕ от 1958 г. до 1962 г.
- 79. НЕНЧО БОЧЕВ ПЕТРОВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 80. НЕЙЧО МАРИНОВ РАДЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 81. ПАНКО НИКОЛОВ ПАНЧЕВ - НАДЗИРАТЕЛ.
- 82. ПЕТКО ДИМИТРОВ КРУШЕВСКИ - МИЛИЦИОНЕР.
- 83. ПЕТЪР ПАРАШКЕВОВ КРЪСТЕВ - НАДЗИРАТЕЛ.
- 84. ПАСКАЛ РАДЕВ ИВАНУШЕВ - НАДЗИРАТЕЛ.
- 85. ПЕТЪР НИКОЛОВ ГОСПОДИНОВ - НАДЗИРАТЕЛ.
- 86. ПЕТЪР КОСТАДИНОВ ВЕЛИЧКОВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 87. РАДКО ДИМИТРОВ РАШКОВСКИ - МИЛИЦИОНЕР.
- 88. РАДУЛ ТОМОВ ДИМИТРОВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 89. РАЗВАН МЕХМЕДОВ АСАНОВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 90. СТОЙКО НЕШЕВ ПЕТРОВСКИ - н-к ОТДЕЛЕНИЕ (н-к ОБЕКТ).
- 91. СЕРГЕЙ КОСТОВ ТОТЕВ - НАДЗИРАТЕЛ.
- 92. СТРАШИЛ СИМЕОНОВ МИШЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 93. ТОМО НИКОЛОВ ХРИСТОВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 94. ТОДОРА ТОТЕВА ПЕТРОВСКА - НАДЗИРАТЕЛ.
- 95. ТОДОР ДИМИТРОВ МАРИНОВ - НАДЗИРАТЕЛ.
- 96. ТЕОДОСИ ИВАНОВ ТИНКОВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 97. ХРИСТО ТОДОРОВ ОЛЕВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 98. ЦОНКА ДОКОВА ПЕТКОВА - НАДЗИРАТЕЛ.
- 99. ЦВЕТАН КОЛЕВ ДИКОВ - МИЛИЦИОНЕР.
- 100. ЦВЕТАН ПЕТРОВ БИВОЛАРСКИ - МИЛИЦИОНЕР.
- 101. ЮЛИЯ ПАВЛОВА РЪЖГЕВА - НАДЗИРАТЕЛ.

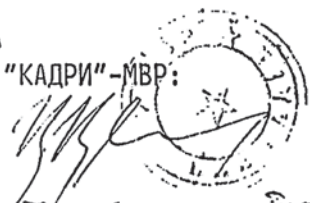
1040

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 28.10.2011 Експерт: 1040

Отп. в 2 екз.
 № 1,2 - КАДРИ
 Изп.: С. ДИМИТРОВА
 ДИМИТРОВА/А-3514

НАЧАЛНИК НА
 УПРАВЛЕНИЕ "КАДРИ" - МВР:
 полковник

РЕГ. № 13.04. 1990г. 1

РАЗМНОЖЕНИЕ В 1 екз.

за Присъщо рѣ и с вео рѣковете сили с 70504/90г

Историческите на ДС

267

52

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

№ 192... Екз. № 11
 ...25.4. 1990 год.

8-1295/25.4 90

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 11

110.6) 10.6) 90

ОТНОСНО: Получени данни за извършени престъпления и извращения от служители на МВР в лагерите край Ловеч, Белене и Скравена

Димитър Димитров – бивш служител от МВР, живущ в София на ул. "Вълчо Иванов" 62, бл. 368, вх.В, ет.8, твърди, че през 1945 г. Петър Гогов като служител в лагера НоJARОВО е извършил стопанско престъпление, за което е бил изключен от БКП и въдворен в Бобов дол за шест месеца. Междувременно съобщи данни и за Тодор Живков, уличаващи го като агент на полицията. Същите не са лишени от логика и могат да бъдат проверени от следствените органи, още повече, че Димитров е готов на очна ставка. Заслужава да се знае, че Димитров е отговарял за конспиративните квартири на ЦК на БКП преди 9.IX.1944 г.

Стефан Пешев Стоянов от София, живущ в ЖК "Младост-2" бл.224, вх.13, ет.8, ап.15, тел.: 75-52-45 твърди, че през 1956 г. безпричинно е въдворен в лагера Белене. Сочи за издевателства на Петър Гогов и капитан Горанов.

КРДОПБГДСРСБНА 1

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Дата: 28.10.1991 Експерт: [Signature]

2

НЕДЕЛЧО ХРИСТОВ КАПРАЛОВ, зона Б-5, бл.16, вх.Г, в ПИСМЕНО ИЗЛОЖЕНИЕ СЪОБЩАВА ЗА ИЗТЕЗАНИЯ И ЖЕСТОКОСТИ, НА КОИТО СА ПОДЛАГАНИ ЛАГЕРНИЦИТЕ В БЕЛЕНЕ. ПОСОЧЕНИ СА ИМЕНАТА НА МНОГО СЛУЖИТЕЛИ, УЧАСТВУВАЛИ В РЕПРЕСИИТЕ.

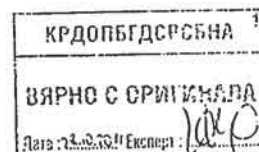
МАРИЯ СТАНЧЕВА ТОНЕВА ОТ С. КОЛАРОВО, ХЛСКОВСКА ОБЛАСТ И ПЕНКА КЪНЕВА БУХЧЕВА ОТ СТАРА ЗАГОРА, УЛ. "Г. ЯНКОВ" № 22, СЪОТВЕТНО СЪПРУГА И ДЪЩЕРЯ НА КЪНЧО ДИМИТРОВ ТОНЕВ ПИНАТ, ЧЕ ПРЕЗ МАРТ 1958 Г. ТОЙ Е БИЛ УБИТ В ЛАГЕРА КРАЙ БЕЛЕНЕ. НАСТОЯВАТ ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ НА СЛУЧАЯ.

АСЕН АНАНИЕВ ЯНЕВ ОТ ГР. РУСЕ, КВ. "ЧАРОДЕЙКА", бл.106 ВХ.Д ПИШЕ, ЧЕ БАЩА МУ АНАНИ КОСТАДИНОВ ЯНЕВ Е УБИТ ПРЕЗ 1960 Г. В ЛАГЕРА КРАЙ ЛОВЕЧ. ИСКА ДА СЕ РАЗСЛЕДВА СЛУЧАЯ.

26.04.1990 г.
С о щ и с

ГЕНЕРАЛ-МАЙОР:

/П. КИПРОВ/

20.1/90

59

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

№ 197... Екз. № 2...

...28.4.1990 год.

МВР — ПОДЕЛЕНИЕ 72110
вх. № 2-138/вт.св. 1-190

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 28.04.90. С. Сегретар: [Signature]

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 12

Handwritten notes:
K.A.
10.1/90

относно: Получени данни за извършени престъпления и извращения от служители на МВР в лагерите край Ловеч, Белене и Скравена

Валтер Венциславов Василев от София, живущ на ул. "Самуил" № 112, тел. 31-35-86, бивш тръбач в лагера край Ловеч, изразява готовност да свидетелствува срещу извращенията на Горанов, Газдов и Гогов.

[Redacted] живуща в гр. Ябланица, ул. "Хаджи Димитър" № 12 твърди, че при престоя ѝ в лагера край Ловеч е вкарвана в ковашка работилница, където Горанов е изпотрошил пръстите на двете ръце и нагорещено желязо е забил в крака. Тя настоява съобщението да бъде запазено в тайна, тъй като близките ѝ не знаят, че е била в лагер.

Христо Панчев от гр. Павел баня пише, че д-р Иван Балев от същия град е убит в Белене от Андрей Андреев. Същият е бивш горски надзирател, а понастоящем пенсионер и живее също в гр. Павел баня.

28.04.1990 г.

С о ф и я

ГЕНЕРАЛ-МАЙОР:

[Signature]
/П. КИПРОВ/

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 28.04.90. Експерт: [Signature]

В Д М
 "АРХИВ"
 № 469
 02.05.1990
 С О Б Я

1.9
 28.05.1990
 (11)

ДРУГАРЮ САМАНДЖИЕВ,

Във връзка с работата на комисиите по деформациите за лагерите в Ловеч и Скравена служителите от Архива на МВР с помощта на ОР от НСЗК и ДНМ издириха множество архивни материали - нормативни актове, закони, укази, наредби, постановления на правителството, с които е регламентирана тази дейност. Издирваме лица, въдворявани в ТВО, заповедите, предложенията за това и др.

Всички издирени документи поетапно са предоставяни за ползване от комисиите и органите на прокуратурата и следствието.

По искане на военната прокуратура положихме усилия да издирим всички архивни документи за починалите лица в лагерите Ловеч и Скравена. Макар и по-голяма част от издирените документи да носят гриф "секретно" и "строго секретно", по мнение на работната група те не разкриват формите и методите на работа на организациите на ДС.

Материали, съдържащи агентурно-оперативни сведения, не са фотокопирани от архивните единици и не са приложени към издирените документи.

Предлагаме така подготвените материали за починалите лица в Ловеч и Скравена да бъдат предоставени за ползване от военната прокуратура, от членовете на специалната комисия и в перспектива от журналисти.

Da
В. Димитров
 9/5.90
 08.05.1990 г.
 О ф в я
9. V 901

НАЧАЛНИК:

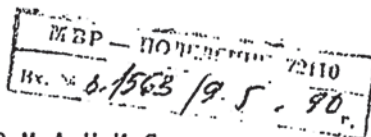
И. Криворъков

20.1

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Дата: 28.05.90 Експерт: <i>JKC</i>

20.1/02

07

207-41
0.5.1990г

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 13

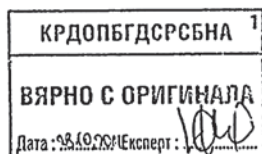
относно: Постъпили данни от граждани във връзка с дейността на комисията за подпомагане разследването на извършени престъпления и извращения от служители на МВР в лагерите край Ловеч, Скравена, Белене и др.

1. Любен Кирилов Цветков от с. Лозица, община Никопол иска да бъде разследван случая с екзекуцията на брат му Билан Кирилов Цветков, извършена от Божин Митев Макавеев от същото село и милиционера Ангел Енев Лумлиев - служили в лагерите край Ловеч и Белене. Тъжителят ги обвинява и за екзекуцията на двама младежи от с. Новачене, община Никопол и на четири попа, без да посочва имената на убитите.

2. Слави Маринов Славов от гр. В.Търново съобщава, че за периода 24.04.1950 - 24.07.1950 г. и 26.07.1951 - 29.07.1953 г. последователно е бил въдворяван без съд и присъда в ТВО с. Ножарево и Белене. Прилага служебни бележки. Иска обезщетение.

3. Василка Паскова Бегажева от гр. Варна, ж.к. "Г. Петлешев" бл.147 вх.3 ап.3 моли за посмъртна реабилитация на съпруга си Александър Георгиев Бегажев - военен журналист, арестуван от РО и въдворен в ТВО Белене за срок от 3 години, които прекарал в нечовешки условия за живот.

07.05.1990 г.

Ген.-майор:

/П. Кипров/

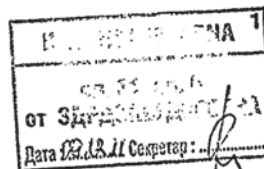
208 экз. 4
10. 5 - 1990 г

1591/10-05 90.

62

ИНФОРМАЦИЯ

№ 14

относно: Постъпили данни от граждани във връзка с дейността на комисията за подпомагане разследването на извършени престъпления и извращения от служители на МВР в лагерите край Ловеч, Скравена, Белене и др.

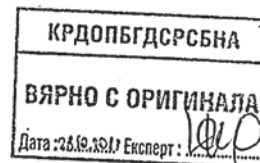
Чрез открития телефон в Пресцентър-МВР, анонимен гражданин е информирал по повод публикацията във вестник "Дума" от 28.03.1990 г., че [] не е бил в Ловеч заради критики на лекари за нарушаване на хипократовата клетва, а заради умъртвяване на деца. По-късно като гинеколог отново е разкрит и осъден на продължителен срок лишаване от свобода за същите престъпления.

Иван Петров Парлапанов от с. Градец, община Котел, лагерист от Белене през периода 1959-62 г., категорично опровергава изнесените досега факти за масови зверства, убийства и гавра с трупове. Моли др. министър да използва писмото му както намери за добре, в това число и пред средствата за масова информация.

09.05.1990 г.
С о ф и я

Ген.-майор:

/П. Кипров/

СЦА-МКР
 р. 8-585 а
 30.08.1990г.

ПРОЕКТ!

☉

ДОКЛАД

на общественно-държавната комисия за подпомагане
 разследването по извършени престъпления в лаге-
 рите край гр. Ловеч, Скравена и на други места

Установяването на истината за извращенията и престъпле-
 нията, извършвани в така наречените "трудова-възпитателни общежи-
 тия" в Ловеч, Скравена и редица други места, е от изключително зна-
 чение както за обективното и точно разкриване и разследване на
 техните извършители, така и за осветляване на тази мрачна страни-
 ца от историята на България. Започналият на 10 ноември 1989 г. про-
 цес на обновителни демократични промени изисква на народа да се
 каже цялата неподправена истина, без да се спестяват имената и ро-
 лята на лицата, участвали в тези трагични събития било то като
 извършители на злодеянията, било като техни вдъхновители, било ка-
 то жертви или пострадали от тези злодеяния. Комисията счита, че
 наред с установеното до сега е необходимо да се изясни истината и
 за лагерите в Белене и на други места, за извличане на горчиви, но
 необходими поуки за бъдещото правово, демократично и цивилизовано
 общество в България. Тази истина е нужна също така и за недопускане
 на политически спекулации и игри със съдбата на хора, които са били
 лишавани от свобода, а някои са загубили и живота си, противопоста-
 вяйки се на сталинизма и тоталитаризма.

С.А.

КРДОБГДСРСБНА 1
БЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 24.08.1991 Експерт: [подпис]

Издирени са нови архивни материали, изслушани очевидци на събитията в лагерите, събрани и обработени писмени свидетелства и документи, публикувани или излъчени материали в средствата за масово осведомяване.

В резултат на работата на общественно-държавната комисия, бе установено следното:

На 11 януари 1945 г. регентите на България Венелин Ганев, Цветко Бобошевски и Тодор Павлов, в името на негово величество царя са издали укази № 8 и № 9, с които са утвърдили в Наредба-закон постановление № 1 от 20.12.1944 г. на Министерския съвет за създаването на трудово-възпитателни общежития, в които да се настаняват принудително следните лица:

а/ осъждани за престъпления от общ характер /неполитически повече от един път/, ако са опасни за реда и сигурността в страната;

б/ проститутки, сводници и сутеньори;

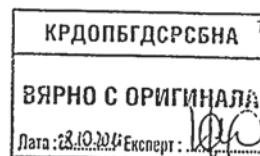
в/ изнудвачи и комарджии;

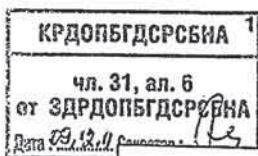
г/ просяци и безделници, и

д/ лица, опасни за държавния ред и сигурност.

В указите е отбелязано, че настаняването става с мотивирана заповед на министъра на вътрешните работи по доклад на директора на Народната милиция.

Утвърденото с указите постановление на Министерския съвет е прието по предложение на министъра на вътрешните работи Антон Югов. Министерският кабинет под председателството на К. Георгиев, който го е приел и предложил на регентите, е бил в състав от министри, принадлежащи към следните политически партии: 4-ма от "Звено", 4-ма от БЗНС, 4-ма от БРП/к/, 2-ма от БРСДП, 2-ма независими и 1 от Радикалната партия.

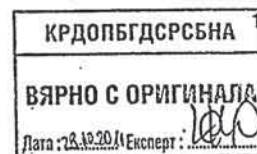

Видно от доклада на инспектора от Държавна сигурност [] завеждащ трудово-изправителните селища до министъра на вътрешните работи от 19 април 1945 г. и от доклад на инспектора [], завеждащ трудово-възпитателните общежития, също до министъра на вътрешните работи, изготвен в края на същата година се разбира, че по същество създаването на лагерите е започнало непосредствено след 9 септември 1944 г. До излизането на наредбата-закон за трудово-възпитателните общежития в селищата по ДС са били въдворени 3298 лица, а са били освободени 2959 и са останали 339. В тези селища са въдворявани и 245 лица, взели участие в корпуса на Александър Цанков, 317 белогвардейци, взели участие в сформирания от немците корпус в Югославия, както и 326 членове на семействата на осъдените от Народния съд /последните са били задължени само да се разписват в съответните служби, че не са се отклонили/.

След излизането на Наредбата-закон за трудово-възпитателните общежития, видно от наличните документи и от посочените доклади, не е достатъчно ясно колко и къде са били съответно въдворявани попадащите под нейните удари лица. Установено бе, обаче, че капацитетните възможности на селищата по ДС са били съответно: на това в Дупница - за около 1800 души; на това край язовир Росица - за около 1500 души, а приемните възможности на селището в Бошуля не са посочени. В лагерите към т.нар. "Униформен отдел", т.е. подведомствени на милицията /също три/ са били настанени съответно: в ТВО Перник - 400 лица; в ТВО Росица - 600 лица и в ТВО "Бошуля" - 100 лица.

По-конкретно, според Заповед № 2038^{II} /14.08.1945 г. на министъра на вътрешните работи по това време в ТВО са били настанени за срок от шест месеца 220 "политически опасни лица".

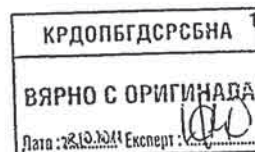
4

На 21 септември 1945 г. регентите издават Указ № 56, с който по предложение на Министерския съвет /в почти същия състав/ се учредява фонд "Трудово-възпитателни общежития" при Министерството на вътрешните работи. В този указ предназначението на трудово-възпитателните общежития е редактирано, като формулировката "лица, опасни за държавния ред и сигурност" от Указ № 9 е променена в "лица, политически опасни за реда и сигурността на страната".

През следващата 1946 година е създадена единна служба "Трудово-възпитателни общежития" с Централно управление и пет подразделения: в Перник, Росица и с. Поручик Геново /Ножарево/, в с. Бошуля - Пазарджишко и ТВО Петропавловски манастир за жени. Някои от посочените ТВО са имали свои клонове, създадени в различно време. ТВО Перник в София - тухларницата в Красно село, мините в Богданов дол и Куциян; ТВО Росица - тухларна в Плевен и ТВО Ножарево - в селата Заград, Кофалджа, Босна, Бащино и Главиница, Тутракан.

От доклада за устройството на трудово-възпитателните общежития и състоянието на фонд "Трудово-възпитателни общежития" към 15 ноември 1946 г. на началника на службата Миленков се разбира, че средната численост на въдворените през годината във всички ТВО е бил около 1500 души.

Архивни материали и други данни за състоянието на лагерите през 1947 година не бяха намерени, а през следващата 1948 година Великото народно събрание е приело закон за прехвърлянето на затворите, поправителните домове и възпиталищата за непълнолетни от Министерството на правосъдието към Министерството на вътрешните работи, в резултат на което е създаден отдел "Затвори и ТВО" при Министерството на вътрешните работи.

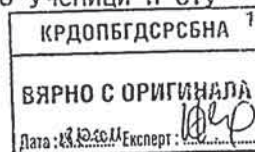

До началото на 1949 година дейностите въдворяване в ТВО и на ново местожителство и освобождаване на въдворените са били осъществявани от специализирана служба "Въдворяване и изселване". След 19 февруари 1949 година всички тези дейности са извършвани от Отдел "Затвори и ТВО". Непосредственото ръководство и контрол по въдворяването до средата на същата година е осъществявано от помощник-министъра на вътрешните работи Руси Христов, а след назначаването му за министър - от помощник-министрите Иван Райков и Л. Ангелов.

С Постановление № 1 от 27.04.1949 г. Министерският съвет е задължил Министерството на вътрешните работи да разкрие трудово-възпитателно общежитие на остров Персин, до с. Белене, Свищовско.

Както се вижда от перспективния план за работата на ТВО Белене, през лятото на същата година е предвидено изграждането на няколко бараки от плетени пръти за оксяо 300-400 души. Към 15.10. 1950 г., видно от доклада на Крум Бинев, началник отделение в Дирекция ДС, въдворените са били общо 1097 души, от които 357 са били превъдворени повторно. По социално положение 56.9 % от въдворените са били работници, служещи, бедни и средни селяни. Мотивировката за въдворяването на работниците е, че са участвували в преследването на партизани, сътрудничели са на полицията или са правили опити за нелегално преминаване на границата. Въдворените чиновници са били предимно за вражеска пропаганда и анархистична дейност, а бедните и средни селяни - за участие в нелегални групи, полицаи в миналото, вражеска пропаганда и за подпомагане на бандити.

Над 21 % от въдворените са били индустриалци, търговци и кулаци. Фабрикантите са били 21 човека и са били въдворени за вражеска пропаганда, а намиращите се в лагера 110 ученици и сту-

денти са въдворени за опити да преминат нелегално границата или за участие в нелегални организации. В лагера е имало и чужденци – 22 белогвардейци, повечето за участие в корпуса в Югославия и 14 гърци, бивши партизани, уличени в шпионаж.

Според политическата им принадлежност най-голям е бил броят на въдворените, членове на БЗНС "Н. Петков" и безпартийните. Намиращите се в лагера 74 членове на буржоазни партии са били въдворявани най-често за подпомагане на семействата на осъдените от Народния съд и за вражеска пропаганда. Значителен е бил броят и на анархистите – 87, които са въдворени за дейност против БРП/к/ около нейния V конгрес. В лагера е имало и 39 членове на БКП, които са охарактеризирани като провокатори или помагачи за нелегално преминаване на границата.

По случай 9 септември 1949 г. от лагера в Белене по решение на правителството са били освободени 140 души предсрочно, а през 1950 година са освободени бившите народни представители във Великото народно събрание от групата на БЗНС "Н. Петков" и членове на Постоянното присъствие на съюза Асен Тончев Паянтов, Тодор Лазаров Стоянов и Нино Николов Чакарски.

Данни за въдворени в други лагери по това време в посочения доклад няма, но от цитирания брой на общо освободените през 1949 година, който е 585 души, представляващи 28,1 % от всички въдворени, би могло да се предположи, че общата численост на лагеристите по политически мотиви по това време е бил около 2000 души, а оттук – следователно извън ТВО Белене в други лагери въдворените са били около 320 души. В доклада е посочено, че от ТВО Белене след създаването му са правени множество опити за бягство, като са реализирани само 9 случая.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 28.10.2014 Експерт: [подпис]

КРДОПБГДСРСБНА 7
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 28.03.93 Експерт: [signature]

7

69

Както личи от посочения доклад и от други документи с по-късна дата е видно, че през 1950 и 1951 година не са били редки случаите да бъдат принудително въдворявани в лагери лица, без да е налице изискващата се според действащия закон заповед на министъра на вътрешните работи или упълномощен от него помощник-министър. По този повод помощник-министъра Ангел Цанев е изготвил доклад до министъра на вътрешните работи Георги Цанков, в който го сигнализира, че до 21.12.1951 г. в ТВО са се намирали 141 въдворени, без заповеди и съответни справки за техните провинения. Редакцията на Цанков е била изложена в резолюция върху този доклад: "Др. пом.-министър Чолаков - Абсолютно забранявам да се пращат арестувани в ТВО без заповед, подписана от мен или упълномощен пом.-министър". От своя страна Делчо Чолаков е разпоредил на началника на отново възстановеното от началото на 1951 година отделение "Въдворяване и изселване" при Държавна сигурност Стефан Папалезов на тези задържани да бъдат издадени заповеди или пък да бъдат освободени.

През м. октомври 1951 г. Президиум на Народното събрание е издал Указ № 513 /не публикуван/, с който се одобрява Инструкция за работата на комисията, която разглежда следствените дела на арестантите, подлежащи на въдворяване в ТВО. Самата инструкция е подписана от председателя на Президиума на Народното събрание Георги Дамянов на 12 юли с.г. Съставът на комисията, определен от тази инструкция, предвижда включването на министъра на вътрешните работи, помощник-министрите по Държавна сигурност, Главния прокурор на републиката, Председателя на Върховния съд и един член на ЦК на БКП.

В доклад до министър-председателя Вълко Червенков, министърът на вътрешните работи Георги Цанков на 30 юли 1952 г. го информира, че в ТВО към тази дата са се намирали 2323 лица, от които

2248 мъже и 75 жени. От съдържанието на доклада личи, че най-много са били въдворени през предходната 1951 година - 1459. През другите години средно са били въдворявани между 200 и 300 души. Както се сочи в доклада, към датата на неговото изготвяне от началото на 1951 година от ТВО са освободени 2374 въдворени.

Основанията за въдворяване на лицата, намиращи се в лагерите според този доклад са били следните: 279 от въдворените са били ятаци и помагачи на бандити или на шпиони и диверсанти, прехвърлени в страната; 262-ма са бивши полицаи, вършили убийства, изтезания и др. престъпления преди 9.09.1944 г., но укрили се от Народния съд или за вражески прояви след това; 243-ма са разпространявали злостни слухове и са вършили вражеска пропаганда, разпространявали анонимки и др.; 173-ма са бивши царски офицери, извършили престъпления преди 9.09.1944 г. и укрили се от Народния съд, но с вражеска дейност след това; 170 са участвували в нелегални контрареволуционни групи и организации; 98 са били сътрудници на полицията; 91 - сътрудници на чужди разузнавания; 66 са били бивши водачи на ратници и легионери с активна антинародна дейност преди въдворяването; 65 са бивши министри или водачи на буржоазни и фашистки партии; 47 са били провокатори и предатели в БКП; 43-ма - анархисти с активна дейност; 41 - активисти на ВМРО /Иван Михайлов/; 41 са чужденци, влезли нелегално в страната; 26 са въдворени за опит да преминат нелегално границата и 5-ма са бивши белогвардейци, участници в корпуса в Югославия. Най-голям е бил броят на въдворените ръководни и активни привърженици на Никола Петков и Коста Лулчев - 529 души.

По същото време, според този доклад, в ТВО са били въдворени и 141 криминални престъпници, рецидивисти, сводници и проститутки.

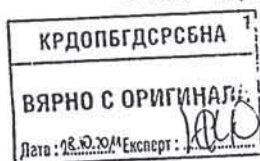
КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 16.10.71 Експерт: [подпис]

Върху доклада има резолюция от В. Червенков, в която се разпорежда да се подготви списък за освобождаване на въдворени в ТВО лица. С предложение от пом.-министъра на вътрешните работи Д. Капитанов са освободени 598 души.

Очевидно след смъртта на Сталин през пролетта на 1953 г. отношението към институцията въдворяване и към самите въдворени е започнало да се променя в положителна посока. В своите бележки по доклада на Георги Дамянов и Георги Цанков за предвиждащите се помилвания по случай 9.09.1953 г., още на 24 юни с.г. Вълко Червенков пише: "Моето мнение е, че ТВО трябва да бъде разтоварено от голяма част на намиращите се в тях ... Какво е конституционното основание за задържане в ТВО? Моля др. Минчо Нейчев да доложи въпроса в Политбюро, за да го разгледаме. В страната ни трябва да има пълен конституционен ред. Не могат да лежат хора неосъдени. Да разгледаме и решим този въпрос в ЦК, а сега да бъде направен преглед на намиращите се в ТВО арестувани и пуснем от тях всички, за които намерим, че можем да сторим това, без особен риск за обществения ред."

В доклад до Политбюро на ЦК на БКП от 21.08.53 г. Георги Дамянов, д-р Минчо Нейчев /министър на външните работи/ и Георги Цанков предлагат от намиращите се в лагера Белене /по това време вече единствен в страната, тъй като останалите са закрити последователно преди това/ въдворени 1917 души на два етапа да бъдат освободени общо 1496 лица, от които 119 криминални. В същото време е предложено останалите 421 лица, от които 68 криминални, да бъдат предадени на съд.

Препис-извлечение от решение на Политбюро на ЦК на БКП от 4 юли 1953 г., прието единогласно от Антон Югов, Борис Тасков, Вълко Червенков, Георги Дамянов, Георги Цанков, Георги Чанков, Енчо

10

Стайков, Минчо Нейчев, Райко Дамянов и Тодор Живков, което е било одобрено след седмица и от пленум на ЦК на БКП, трябва:

“- От ТВО да се пуснат всички, освен най-опасните за социалния ред елементи. Да се обсъди и реши въпросът изобщо за целесъобразността на ТВО като институт ...”

- мерки за пълно разложение на николапетковисткото подполие;

- мерки за усиляване на борбата за пълна законност ... и за висока революционна бдителност.”

На 19 септември същата година, след решение на правителството, министъра на вътрешните работи Г. Цанков издава Заповед № С-233, с която закрива затворите в Благоевград, Гоце Делчев, Лом, Видин, Велико Търново, Разград, Силистра, Хасково, Кърджали, Русе и Шумен. Със същата заповед се закрива ТВО Белене, като е разпоредено, че в бъдеще въдворяване няма да има, а всички провинили се вражески и други престъпни елементи трябва да се предават на съответните съдебни органи и наказват съгласно законите.

В продължение на три години - от есента на 1953 до есента на 1956 година въдворяване в лагери не е имало.

През втората половина на м. ноември 1956 г. във връзка с унгарските събития, правителството на Антон Югов е приело постановление на Министерския съвет № 451 от 3.12.1956 г., с което на Президиума на Народното събрание е предложен проектоуказ за изменение и допълнение на Указа за Народната милиция и за бъдещето на територията и имуществото на бившия лагер на остров Белене.

На следващия ден, 4 декември, е издаден Указ № 468 на Президиума на Народното събрание, подписан от неговия председател Георги Дамянов и секретар Минчо Минчев, с който на Народната мили-

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 15.12.2014 Експерт: [подпис]

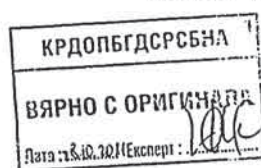
ция с разрешение на министъра на вътрешните работи и с писмено съгласие на Главния прокурор на републиката се дава възможност да взема следните мерки:

- принудително установяване на друго местожителство - за определен срок или за постоянно;
- забраняване за напускане на местожителството за определен срок;
- настаняване за определен срок в трудово-възпитателни общежития, ръководени от Министерството на вътрешните работи под надзора на Прокуратурата.

Мотивите към този указ третират "особено важни случаи спрямо лица, осъждани за престъпления против Народната република или такива, които с оглед на миналите и сегашните си антинародни прояви могат да съставляват опасност за обществения ред, спрямо рецидивисти, осъждани за престъпления против обществената и личната собственост, за разврат, подправка на документи и парични знаци, за насилие спрямо органи на властта или за хулиганство, съзнателно отбягват да се занимават с общественно-полезен труд или систематически скитат из страната."

В изпълнение на цитираните указ на Президиума на ИС и постановление на ИС, заместник-министърът на вътрешните работи Апостол Колчев е издал Заповед № I-182/22.12.1956 г., с която се разпорежда устройването на трудово-възпитателно общежитие за въдворени на остров Персин - за мъже, и на остров Щурчето - за жени, общо за около 2000 души. За началник на ТВО Белене е назначен полковник Георги Куманов.

От справка на министъра на вътрешните работи Георги Цанков до Политбюро на ЦК на БКП, от 12.02.1957 г., е видно, че

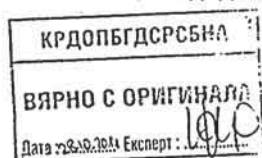

4/1

12

към тази дата в ТВО Белене "са задържани 1120 души, от които 247 за контрареволуционна дейност и 873 - за криминални престъпления, рецидивисти, опасни за обществения ред и морал. От въдворените за контрареволуционна дейност 89 са бивши дейци на земеделската опозиция, 26 са бивши царски офицери, 27 лидери на Легиона, 10 бивши полицаи, 20 бивши михайловисти и цанковисти, 7 бивши дейци на буржоазни партии и 63 бивши капиталистически, кулашки и антинародни елементи". Мотивирайки основанията за въдворяването на тези лица, Георги Цанков изтъква, че характерна за тяхната дейност била предимно "острата вражеска агитация, опити за създаване на нелегални организации и групи, подготовка и опити за терористическа дейност, разпространение на листовки, призови за бунт и други престъпления по време и след унгарските събития." За такава дейност в ТВО били въдворени Христо Стоянов - бивш министър и лидер на земеделската опозиция, Константин Муравиев - бивш министър от царското правителство, Никола Йотов - бивш министър и лидер на земеделската опозиция, Страхил Гичев, син на Димитър Гичев, Христо Манафов - бивш член на централното бюро на Демократическата партия, Петър Кьосеванов - бивш фашистки народен представител, Христо Йорданов - активен анархистически деец, царския полковник Андрей Андреев, Филип Филипов - бивш член на главното водачество на легионерите, Петър Живков - бивш групов началник от полицията и др.

Поради преминаването на затворите от Министерството на вътрешните работи към Министерството на правосъдието от 1 януари 1957 година и наложилото се паралелно съществуване на затворническото общежитие на Първи обект на остров Персин с ТВО за мъже под ведомството на Министерството на вътрешните работи, на 30.04.1958г. е издадена съвместна заповед на министрите на вътрешните работи

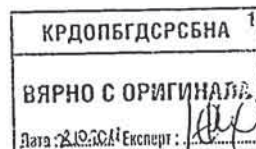

Георги Цанков и на правосъдието Ради Найденов под № 920, с която затворниците са изтеглени от острова, а сградите на Първи обект са предоставени на ТВО за въдворени. По това време отговарящ за въдворените е зам.-министърът на вътрешните работи Миочо Спасов.

Съставът на въдворените по политически причини и за криминални прояви през 1957 и 1958 година се е променял твърде динамично.

Според докладна записка на Г. Цанков от м. септември 1959 г. в изпълнение на Решение на Политбюро на 27.08.1959 г. са били освободени всичките 276 въдворени по политически съображения, както и 981 от задържаните за криминални деяния. В ТВО са останали 166 лица, определени като непоправими рецидивисти и с тях се слага началото на лагерите край Ловеч и Скравена.

От наличните архивни материали не може да се състави пълна картина за условията, при които са били третирани въдворените в лагерите и преди всичко този в Белене. От изявления на лагеристи те са различни от Ловеч и Скравена, но и тук са допускани жестокости и беззакония. Така например, отправяйки остра критика към поведението на ст. лейтенант Петър Гогов, началник на Втори обект, началникът на общежитието майор Марин Ханджийски пише в отчетния си доклад за второто тримесечие на 1954 г. следното: "Там /на II обект/ се чувствуват като самостоятелни губернатори. Ст. лейт. Петър Гогов, без да уведоми началника и без да има заповед, изпраща затворници в карцера". В същия доклад се посочва, че и началникът на Първи обект, където са настанени криминални престъпници, също допуска извращения: "Началникът на I обект, ст. лейт. Иван Гюров, вероятно не надниква в лазарета, щом в последния момент изпраща

14

затворници в болницата на Втори обект, които след няколко дена умират”.

Върху докладна записка на началника на отделение “Въдворяване и изселване”, майор С.Иванов, с която той предлага най-теж болните лагеристи да бъдат лекувани в болницата на МВР в София, М чо Спасов поставя резолюция от 30.01.1959 г.: “Няма нужда чак тук да ги лекуваме в София – такива възможности нямат честните и добри хора от населението, а вие сте се загрижили толкова много за престъпниците. Достатъчно е лекуването им при всички случаи в лазарета на отделението, а в краен случай – в Свищов и Плевен, повече нищо не е нужно и това да се разбере добре”.

Установено бе, че от есента на 1944 г. до м.април 1962 година по документи намерени в архива на МВР, през лагерите /включително Ловеч и Скравена/ са преминали 23 531 лица, от които 21 442 мъже и 2089 жени. Най-голям е броят на лагеристите в Белене 9 933 лица. Като правило въдворяването е ставало без присъди, с решения на особени юрисдикции – комисии, изградени на основата на закони и подзаконни нормативни актове, за които бе споменато по-горе.

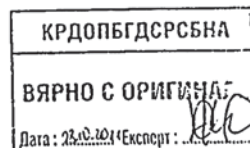
От общия брой 23 531 лица, по политически причини са 14 64 по криминални и аморални 6190 и за 2694 няма данни.

Характерно е, че за началния период 1944–1948 г. от общо въдворените 8 160 души по политически причини са били 6 143 лица, по криминални и аморални 1647 и за 370 няма данни. През последния период 1958–1962 г. от общо въдворените 3 363 лица, по политически причини са 701, по криминални и аморални 2 633 и за 19 няма данни.

Според намерени документи в архива в лагерите за цялото това време са починали _____ лица /без Ловеч и Скравена/. Тези данни не са окончателни, те се нуждаят от прецизиране в по-нататъшната работа на основата на новопридобити писмени и устни доказателства.

Обществено-държавната комисия смята, че:

- самото съществуване на лагерите противоречи на Конституцията и правата и политическите свободи на гражданите;
- надделяването на конюнктурната политическа целесъобразност над закона при създаването на лагерите с Наредбата-закон още през 1945 година, е недопустимо;

- по-нататъшното деформиране на подменения с административни процедури законен наказателен процес за лишаване от свобода на лица, извършили престъпления е довело до разправа с политически неудобни за режима лица. Не са пощадени и някои бивши членове на правителството, гласували за създаването на лагерите, а по-късно въдворени в тях, като Асен Павлов, Григор Чешмеджиев и др.; до груби нарушения на човешките права, включително и до отнемане живота на отделни лагеристи;

- за нарушаването на законите и режима в лагерите е допринесло и наличието сред лагерната администрация на хора с ниски професионални и нравствени качества.

Макар, че в много архивни документи бе констатирано наличието на явен стремеж у редица представители на Министерството на вътрешните работи и на администрацията на лагерите към недопускане на извращения както в процедурата по въдворяването, така и по време на пребиваването на задържаните в лагерите, в повечето случаи е надделявал субективизмът и подчертаното старание за добра оценка от по-висшата инстанция в "борбата с врага". Ето защо всички усилия за спазване на установения ред при въдворяването и за подобряване на бита и условията на труд на лагеристите са изгубвали значението си на фона на доминиращата атмосфера на беззаконие и насилие. Дори двукратните актове на правителството за закриване на лагера в Белене през 1953 и 1959 година, като резултат на формирало се убеждение в неговата противоправна същност и като средище на извращения и престъпления, не е станало повод да се потърси персонална съдебна отговорност от главните виновници за нарушенията на човешките права в лагера. Този подход лежи в основата и на създаването на лагерите в Ловеч и с. Скравена.

КРДОПБГДСРСБНА 1

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Дата: 2001 Експерт: [подпис]

У.Х.

16

Въз основа на работата, която общественно-държавната комисия извърши, могат да се направят следните предложения:

- В съответствие със законите на страната да бъде потърсена наказателна административна и гражданска отговорност от всички виновни длъжностни лица, за създаването и съществуването на лагерите и нарушението на човешките права.

- Парламентарната комисия по деформациите да вземе принципно решение за реабилитирането на всички репресирани по политически причини без присъди и въдворени по административен ред в лагерите.

- Да се задължи Министерството на вътрешните работи да издава по образец удостоверение за въдворяваните, за които разполага с данни.

Специалната комисия се разграничава от всички противоречиви и целящи сензация материали в средствата за масово осведомяване. Както до сега тя ще огласява по официален ред установените от нея данни, факти и обстоятелства, свързани с предмета на нейната дейност.

Единодушно и категорично членовете на Комисията и участивувалите в нейната работа, независимо от политическата си принадлежност и служебно положение, не приемат и осъждат идеите и практиката на лагерите като средство за лишаване от свобода и "възпитание" на хора, дори и извършили престъпления, а още по-малко като средство за политическо подтискане на едни хора от други.

КРДОПБГДСРЪБНА

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Дата: 22.02.84 Експерт:

~~9.441~~

М В Р
 СЛУЖБА ЗА ЗАЩИТА
 Рег. № 9-22/19 Екз. № 1
 30.12.1990
 СО СМ В

ДО
 МИНИСТЪРА НА
 ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
 ген.-полк. АТ. СЕМЕРДЖИЕВ
 Т У К

12.10.7.201

Р А П О Р Т

от комисията по обезщетение на репресираните лица
 след 01.01.1946 г. с Постановление №38 от 28.04.1990 г.

ДРУГАРЮ МИНИСТЪР,

Във връзка с точното и своевременно изпълнение на Постановлението на Министерския съвет № 38 от 28.04.1990 г. за обезщетяване на репресираните лица след 01.01.1946 г. при под. 72 000-МВР е изградена централна работна група, която се запознава с всички архивни документи на подалите молба лица, съхранявани в архива на МВР и издава необходимия официален документ-удостоверение.

Удостоверението е документ, в който се отразява само времето на престой в ТВО и причината, отразена с лаконичната форма "политическа" или "криминална".

В процеса на своята двумесечна работа комисията се сблъска с редица случаи на издаване на удостоверения на лица, които имат консумирани престъпления срещу народа преди 09.09.1944 г. за проявена фашистка дейност и на които от формална гледна точка според клаузите в постановление № 38 ще бъдат изплатени обезщетения.

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.10.7.2011 Експерт: [подпис]

В по-голямата си част това са бивши полицаи, жандармеристи,

20.1

членове на обществената сила и др., участвували в акции по преследване и убийства на прогресивни дейци. Някои от тях са съдени от НС, а по-късно въдворени в ТВО. без съд и присъда.

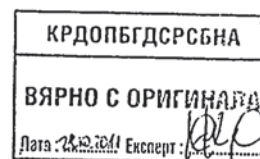
Членовете на комисията са единодушни в мнението си, че не бива от една наложена ни в миналото порочна система за санкциониране сега да се облагодетелствуват лица с доказани престъпления преди 09.09.1944 г. Политически и морално нецелесъобразно ще бъде да се реабилитират и обезщетят лица, които са извършили престъпления срещу народа ни.

ЗАТОВА П Р Е Д Л А Г А М Е:

1. В чл.1, ал.1 на 38-мо Постановление изрично се посочва, че право на обезщетение имат лица, лишени от свобода по политически причини със или без присъда. Необходимо е да се определят границите на понятието "политически причини".

Според нас това са:

- лица опозиционно настроени;
- членове на БЗНС/о/, БСДП/о/, ЗМС/о/;
- членове на т.н. контрареволуционни групи и организации, горяни /без да са провеждали конкретна дейност/;
- анархисти, звенари, социалдемократи, троцкисти, титовисти, маоисти, трайчокостовисти /без дейност/ и др.;
- лица националистически настроени;
- лица направили опит за нелегално преминаване на границата ни;
- лица близки на нелегално напуснали страната ни;
- лица гласували срещу ОФ власт;
- лица настроени срещу аграрната политика на правителството, непосредствено след 9.09.1944 г.

- лица обявили се за неизпълнение на държавните нареди;
- лица изпаднали под влияние на буржоазната агитация и пропаганда;
- белогвардейци;
- бивши царски офицери;
- бивши членове на Бранник, СБНЛ, "Отец Паисий", "Кубрат", "Стожер" /без дейност/ и др.;
- лица преследвани заради религиозните си убеждения - дъновисти, тинчевисти, петдесятници, конгресмени и др.;
- лица провеждали "фракционна" дейност и др.;

По този начин след уточняване параметрите на категорията "политически причини" ще отпаднат основанията за обезщетяване на лица, извършили престъпления срещу народа ни преди 09.09.1944 г., участвували в бандитски-терористични групи и тези, които са въдворени поради това, че не е имало приложим закон за извършените от тях престъпления.

2. В случаите, когато се установи че лицето е провеждало фашистка дейност срещу народа ни преди 09.09.1944 г., както и лицата, за които основанията предлагаме да отпаднат като политически, решение за реабилитация да взема специална комисия от Народното събрание, която да поставя на разглеждане всеки случай индивидуално и конкретно.

Досега тази дейност беше от компетентност на Парламентарната комисия за разглеждане и решаване на някои неотложни въпроси, свързани с допускани деформации и нарушения на законността в държавния, обществен и стопанския живот, която е преустановила своята дейност.

Предполага се че подобен орган ще функционира и във ВНС.

3. Предлагаме от името на МВР да бъде внесено предложение

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 21.02.2011 Експерт: [подпис]

82

4

за решаването на тези въпроси още на първата сесия на ВНС или в МС - издал постановление № 38.

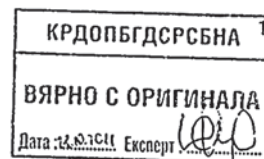
МВР в съответствие с 38 постановление да приложи официалното начало и периодично да внася в НС списъци на лица които следва да бъдат реабилитирани и обезщетени.

Прилагаме списък на лица от посочените по-горе категории, на които следва да бъдат издадени удостоверения за обезщетение.

20.07.1990 г.

ЗА КОМИСИЯТА:

Министър Митко Митков
 Заместник Министър Димитров
 Министър на външните работи
 Министър на правосъдието
 Министър на труда
 Министър на здравеопазването
 Министър на вътрешните работи
 Министър на образованието

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и край на тоталитаризма

37

Из архивите на НСЗК

438

15
114

СТРОГО СЕКРЕТНО!

Национална олуцба за
защита на конституцията
Reg. № 47/98 от 29.06.98

КРДОПБГДСРСБНА 4
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР НА НСЗК
Ген.-майор: *[Signature]*
(Г: Пилев)
1990 г.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТНОСНО: привличане о.з. подполковник []
[] за ОРОН към отдел 12-НСЗК

На оперативно обслужване в отделение 05 на отдел 12-НСЗК е ТП "Кинтекс". Предприятието е създадено с решение на МС № 189/1967 г. с предмет на дейност планов износ на въоръжения и боеприпаси, който се извършва в изпълнение на официално сключени договори и на междуправителствени спогодби. През последните няколко години дейността по износа на специално имущество е разширена с износ на бронетехника, авиоремонти, радиосвързочна техника и инженерингова дейност по изграждане и окомплектовка на военни обекти.

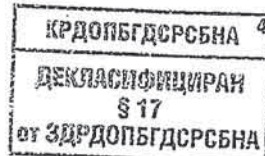
Спецификата във външнотърговската дейност на "Кинтекс" налага засилване на пропускателния режим, постоянен контрол върху законосъобразността на сключваните сделки, недопускане изтичането на информация, представляваща държавна тайна. Всичко това изисква привличането на ОРОН в предприятието.

Подходящ за целта е [] роден на 29.05.1944 г. в гр. Търговище. Завършил е през 1969 г. ВХТИ, а от декември 1972 г. е ОР в под. 72100 - ДС. От 01.09.1984 г. е офицер по режима в ТП "Кинтекс", като на 01.04.1990 г. е съкратен от МВР и преназначен за ръководител на направление "Международни с ът-рудничество и протокол". На тази длъжност др. [] има възможност ности да контролира сключването и реализацията на сделките, контактите на служителите с чужди граждани, както и да дава на-

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Дата 15.08.2011 Експерт: *[Signature]*

2

водки и сигнали в контраразузнавателно отношение.
Въз основа на горното,

П Р Е Д Л А Г А М:

О.з. подполковник [] да бъде привлечен
за СРОН на отделение 05, отдел 12-НСЗК на ръководство при лейте-
нант [] тел. 46-14.

Отп. в 2 екс.

№ 1 - Отдел "Кадри"

№ 2 - Отдел 12, НСЗК

Изп.: Илия Пеев/КЛ-12.....

Нап.: Шопова- 5397

03.07.1990 г.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ 12.НСЗК

Полковник: []

(Е. Велинов)

СЪГЛАСЕН,

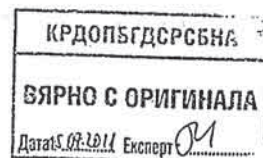
ЗАМ.-ДИРЕКТОР НА НСЗК

Полковник: []

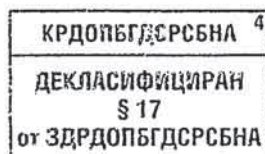
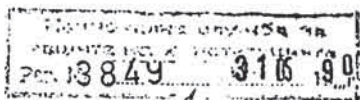
(ИВ. Василев)

Историческите на ДС

439

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ДО
НАЧАЛНИКА НА ОТДЕЛ 12
Т У К

РА П О Р Т

ОТНОСНО: ПОСЕЩЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИ НА "КИНТЕКС" В ЛИВАН

ДРУГАРИО НАЧАЛНИК,

На 30.05.1990 г. се срещнах с Петър Калпакчиев, главен специалист в дирекция "Износ на въоръжение и бойна техника", от когото узнах следното: съвместно с Драгомир Драганов, специалист в същата дирекция са посетили Ливан за времето 21-27.05.90 г. Там са провели среща с ръководителя на християнската десница ген. Мишел Аун за доставка на българско специално имущество / оръжие/. За срещата е имало писмена санкция от министър Башикаров досега имаше забрана за износ на подобни стоки за Ливан.

Срещата е преминала успешно, като на нея е присъствувал само ген. Аун и представителите на "Кинтекс". Не се уточнявани конкретни цени и количества, но е постигната принципна договореност за доставката. Превозът ще бъде осигурен от генерала. Той е обещал, че след като го осигури ще изпрати посредник за да сключат вече договор и да се извърши трансфера.

В края на разговора Аун е извикал дъщеря си, която им е направила обща снимка. Очаква се посредникът да пристигне в близките 15-20 дни.

За първи път български официални лица осъществяват контакт с фракцията на ген. Аун в Ливан.

Горното за сведение и разпореждане.

Отп. в 2 екз.

№ 1 - ръководство

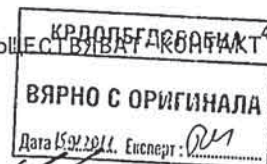
№ 2 - ЛД "Кинтекс"

Изп.: Липов-12

Нап.: БАЕВА - 4818

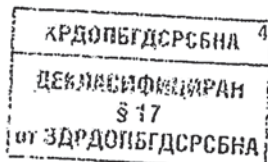
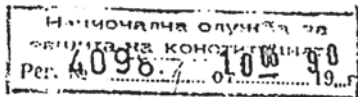
ЛЕЙТЕНАНТ:

Липов/

5 06.90

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ДО
НАЧАЛНИКА НА ОТДЕЛ 12
Т У К

Р А П О Р Т

ОТНОСНО: Незаконни сделки със специално имущество

ДРУГАРИЮ НАЧАЛНИК,

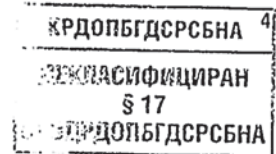
На 08.06.1990 г. проведох среща с ДЛ Георгиев, от когото узнах следното:

1. Генералният директор на фирма "ТЕРАТОН" - МЛАДЕН МУТАФЧИЙСКИ е предприел стъпки за осъществяване на сделка за износ на танкови радиостанции ~~за~~ за Ливан. Иракското правителство е подарило 50 бронемашини на десните сили в Ливан, които обаче не са оборудвани с радиостанции. Посредникът в сделката е ливански гражданин, препоръчан от А.УИС ФАРСУН, дългогодишен клиент на "Кинтекс". В съответствие с чл. 11 (1) на Наредбата за разработване, производство и доставка на специална продукция, приета с Постановление на МС № 53 от 13.11.1989 г. МИП, съгласувано с МВИВ и МНО, предоставя право на външно-търговска дейност със специална продукция на специализираните в тази област фирми ГИУ и "Кинтекс".

2. Същият МЛАДЕН МУТАФЧИЙСКИ подготвя износ (и вече е осъществил един трансфер - незаконно) на компоненти за ловни патрони - барут, капсули, гилзи и др., избягвайки генералният пълномощник на "Кинтекс" в Ливан МИШЕЛ ДИАБ, чрез когото предприятието ежегодно реализира от износ на патрони (ловни) в Ливан чиста печалба от 5-6 млн. долара. Ако Мутатфчийски продължи тази дейност, в скоро време ливанският пазар вече няма да има нужда от готовите ловни патрони, защото те вече сами ще могат да си ги правят от компонентите, които изнася фирмата "ТЕРАТОН".

ВЯРНО С ОРИГИНАЛ

2

_____, сделките се осъществяват също с посредничеството на Луис Фарсун.

3. Фирмата "ТЕРАТОН" на МЛАДЕН МУТАФЧИЙСКИ от близо 2 години закупува цветни телевизори от завода във Велико Търново за около 150 долара броя и ги продава на Луис Фарсун за около 300 долара, който пък от своя страна ги предоставя на различни заводи в страната срещу суровини, цимент, стомана, алуминий и др., които изнася в Ливан. По същество операцията представлява износ на национален доход. Източникът твърди, че МУТАФЧИЙСКИ не внася законните 20% от стойността в държавния бюджет, тъй като сделката се реализира на вътрешния пазар във валута.

Горното за сведение и разпореждане.

Отп. в 2 екз.

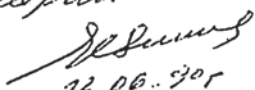
№ 1 - ръководство

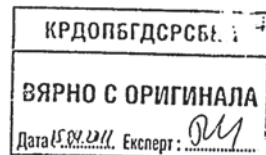
№ 2 - ЛД "Кинтекс"

Изп.: Лилов-12

Нап.: Благоева-5130/09.06.1990 г.

Лейтенант:
/Лилов/

Ар. Лилов
Линсва анализ и предложение.
Извършете проверки и оценява
както тогично е сезоницията в тази
търговия, какви закони и актове се
картумен, има ли преадирилинг?
Брежневите мерки

12.06.90г

СТРОГО СЕКРЕТНО!

Класификацията е отменена за
 документи на Конституцията
 Рег. № 9208 от 03.12.1990

КРДОПБГДСРБНА 4
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

КРДОПБГДСРБНА 1
 чл. 31, ал. 6
 от ЗДРДОПБГДСРБНА
 Дата 29.12.11. Секретар: [Signature]

ДО
 ДИРЕКТОРА НА НСЗК
 Т У К

РА И О Р Т

от лейтенант [Redacted] разуз-
 навач в отделение 05 на отдел 12 - НСЗК

ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

На 16.11.1990 г. във връзка с изясняването на обстоятелствата, свързани със спиране товаренето на специално имущество на ТП "Кинтекс" на аерогара "София" се обадох по телефона на директора на служба "РОС" и служител на НСЗК [Redacted]. На въпроса ми кой и защо е наредил да не се товари стоката на "Кинтекс", същият отговори, че не е моя работа да се интересувам и че забраната е лично от Андрей Луканов. По време на разговора [Redacted] се държа крайно невъзпитано и нелюбезно, което ми направи силно впечатление - все пак не очаквах такова "колегиално" отношение от по-възрастен и опитен оперативен работник. Впоследствие се изясни (след като ръководството на "Кинтекс" занима със случая Министерството на външноикономическите връзки, Министерството на транспорта, БГА "Балкан", НСЗК - полк. [Redacted] и загуби около 5000 щ.д.), че в дъното на тази история, която с 5 дни забави доставката на стоката, стои г-н [Redacted].

Бих забравил този неприятен инцидент, ако на 30.11.1990 г. случайно отново по телефона не се бях натъкнал на директора на служба "РОС". Този път той беше безкомпромисен - обвини ме, че съм защитавал "Кинтекс" и съм се бъркал където не ми е работата, че съм бил много малък и когато говоря с него трябвало да стоя "мирно". Неговата тирада завърши с груби нецензурни изрази.

КРДОПБГДСРБНА 4
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 15.02.2011. Експерт: [Signature]

КРДОПБГДСРСБНА 4
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

2

прилягат дори на хамалин на гарата, камо ли на офицер, служител на НСЗК.

M

Считам, господин директор, че не съм заслужил такова проташко отношение и моля да се вземат необходимите мерки за санкционирането на г-н [] в противен случай съм в състояние да се обърна за съдействие към съдебните органи за нанесените ми обиди.

Отп. в 3 екз.

Лейтенант:

[Signature]
[]

- № 1 - директор на НСЗК
- № 2 - Н-к отдел 13
- № 3 - Лид "Кинтекс"
- Изп.: Лилов-12
- Нап.: Попова-10994
- 03.12.1990 г.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 03.12.1990 Секретар: *[Signature]*

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 15.02.2011 Експерт: *[Signature]*

СТРОГО СЕКРЕТНО!

13
130

Национална служба за
защита на конституцията
Reg. № 2046 от 30.03.90

КРДОПБГДСРБНА 4)
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО
НАЧАЛНИКА НА ОТДЕЛ 12
Т У К

Р А П О Р Т

ОТНОСНО: ПРОВЕДЕНА СРЕЩА С АГЕНТ "ДИМИТЪР"

ДРУГАРЮ НАЧАЛНИК,

На 28.03.1990 г. проведох среща с агент "Димитър" във връзка с негово посещение в Швейцария.

Преди заминаването на агента поставих задача да проведе внимателен разговор с чичото на съпругата си _____ по въпроса как и къде могат да бъдат внасяни пари в швейцарски банки от наши бивши държавни и партийни ръководители.

_____ е споделил следното:

- Операциите по внасянето на пари в швейцарски банки най-вероятно е извършвал Иван Славков, но по мнение на _____ вноски са правени не само в Швейцария, а са разпръснати и при банки и в Австрия, Люксембург и Холандия, като _____ е споменал няколко пъти последната страна.

- Номерата и кодовете би трябвало да се знаят и от някои в България, тъй като документите за вноските стоят при съответната банка или се предават по специални емисари на клиента.

- По мнение на _____, ако има открити сметки, то те са разпръснати при повече банки и за да могат да се получат по съответен законообразен път едно от изискванията е лицето да бъде ефективно осъдено.

- Ако са извършвани сделки със злато, то тази търговия е извършвана само с Швейцария.

КРДОПБГДСРБНА 4)
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 13.03.1991 Експерт: *М*

2

КРДОПБГДСРСБНА 2
ДЕКЛАСИФИЦИРАНА
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

- Парите по търсените сметки по мнение на _____ МОГАТ ДА СЕ НАТРУПАТ НЕ САМО ОТ ДИРЕКТНИ ВНОСКИ, А И ОТ ТЪРГОВИЯТА С ОРЪЖИЕ КАТО ПРОЦЕНТИ ПО СДЕЛКИ.

- Възможно е да не съществуват изобщо банкови сметки, а с отклонените средства да са закупувани фирмени акции, които са анонимни.

Горното за сведение.

Отп. в 2 екз.
№ 1 - ЛД 196
№ 2 - отдел 15
Изп.: Минков-12
Нап.: Трифонова-2518
30.03.1990 г.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛЕНИЕ 04
Майор
/М. Минков/

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 15.09.2011 Експерт: *ОМ*

СТРОГО СЕКРЕТНО!

Инициална олуцба за
защита на конституцията
Reg. № 2117 от 03.10.1987

2

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАНЕ
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО
НАЧАЛНИКА НА ОТДЕЛ 12 НСЗК
Т У К

РАПОРТ

ОТНОСНО: Проведена среща с аг. "Виктор"

ГОСПОДИН НАЧАЛНИК,

На 10.04.1991 година по телефона в къщи ми се обади аг. "Виктор" и на проведената среща сподели дледната оперативно-интересна информация.

След края на войната в Персийският залив Ратик Шабан неколкократно е предлагал на сътрудника да му осигури контейнер от българската фирма МУЛТИАРД за което му е предлагал 100 000 щатски долара. При категоричния отказ на агента да се ангажира с подобна дейност Ратик го е помолил за среща с българския гражданин Илия Павлов - директор във фирмата МУЛТИАРД. В края на месец март сътрудника е завел Ратик в офиса на Павлов, където двамата са провели половин часова среща, като са помолили сътрудника да ги остави сами.

Два дни след посочената среща сътрудника е забелязал Илия Павлов да шофира лека кола "BMW" поръчка собственост на Ратик. При въпроса на сътрудника към Павлов откъде има такава скъпа кола същият е отговорил, че му е подарък от Ратик. На следващата среща с Ратик в хотела "Витоша" Павлов е казал, че е продал колата на фирмата МУЛТИАРД.

По дълбоко убеждение на сътрудника Илия Павлов не разполага с такива средства за да закупи кола която според него струва до 500 000 ДМ, а става въпрос за съвместна контрабанда на

КРДОПБГДСРБНА
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА
Дата издаване: 11.05.1991

2

КРДОПБГДСРСБНА 4
ДЕКЛАСИФИЦИРАНА
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

психотропни вещества, стоки с висока себестойност или оръжие,
След завръщането ми от домашен отпуск докладвах
устно тази информация на М. Йотов зам. началник отдел 12, НСЗК
с която е запозната и ръководството на поделениято,
Горното за сведение и разпореждане,

М

ОТП. в 2 екз.

Майор: *[Signature]*
/Копанаров/

№ 1 - Ръководството
№ 2 - ЛД "Виктор"
Изп.: Копанаров-12
Нап.: Петелова-2114
03.05.1991 г.

КРДОПБГДСРСБНА 4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 15.09.2011 Експерт: *[Signature]*

СТРОГО СЕКРЕТНО!

и ...
 ...
 Рег. № 2118 от 13.05.91

-1

КРДОЛБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАНО
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ДО
 ДИРЕКТОРА НА НСЗК
 Т У К

РАПОРТ

ОТНОСНО: Получена информация за закупуване на оръжие

ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

От проверен източник получих информация, че лицата Илия Павлов - президент на фирмата - Мютеч Интернешънъл и Ратих Шабан - известен на службата са се ангажирали с доставката на 1000 броя пистолети за нуждите на СДВР. Част от оръжието може би щяло да бъде предоставено на ДНМ и Бюрото на ИНТЕРПОЛ в София.

По непроверени данни Илия Павлов и Ратих Шабан притежавали официално издадени разрешения за носене на оръжие, а Шабан притежавал и пропуск за безпрепятствено движение на МПС. Във връзка с тази сделка и двамата били заминали за САЩ въпреки, че Шабан е привлечен в качеството на обвиняем по дело № 63/90 г. за незаконна търговия с лекарствени средства под контрол.

От извършената проверка в ГСУ установих, че наложеното на Ратих Шабан запрещение не е отменяно.

Отп. в 2 екз.

№ 1 -

№ 2 - КД

Изп.: Йотов-12

Нап.: Иванова-2115

3.05.1991 г.

4/05

ЗАМНАЧАЛНИК ОТДЕЛ 12 НСЗК

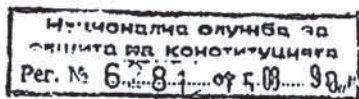
Майор:

/М. Йотов/

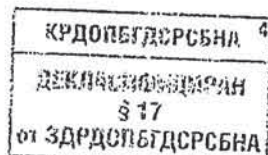
КРДОЛБГДСРБНА 4
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА
Дата 15.05.1991 Експерт

127

СТРОГО СЕКРЕТНО!

5

АНАЛИТИЧНА СПРАВКА

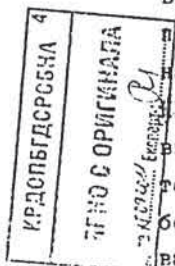
ОТНОСНО: Състояние и тенденции на валутно-контрабандните престъпления и организираната престъпност в НРБ. D/4

Новата политическа и икономическа обстановка, наложила се в света и в страната, налага да се обърне особено внимание на валутно-контрабандните престъпления извършвани на територията на НРБ от български и чуждестранни граждани и връзката им с организираната престъпност у нас.

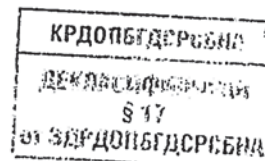
С оглед на отворения характер на нашата икономика, демократизирането на обществото, създаването на многобройни фирми на граждани, смесени и други, голяма опасност за тези процеси и цялостното развитие на страната представлява симбиоза между лицата осъществяващи валутно-контрабандна дейност и организираната престъпност в НРБ. Тази започваща симбиоза с тенденция за засилване от една страна може да постави българския пазар за ширпотребни стоки под контрола на престъпни елементи, а от друга да предизвика включването на организираната престъпност в международния трафик на наркотици минаващ през НРБ.

В настоящия момент състоянието на валутно-контрабандните престъпления и нарушения е следното:

За последните 20 години стойността на валутните ценности попаднали в орбита на незаконни сделки и трансфери се е увеличила над 70 пъти. Само за сравнение могат да се посочат две цифри: валутните престъпления разкрити през 1968 г. са 422 броя, а щетите възлизат на 182 000 лева, а през 1987 г. при разкрити 976 валутни престъпления щетите достигат 12 500 000 лева. През 1990 г. особено нарасна броя на стокавата контрабанда осъществявана двупосочно за НРБ / главно от Турция и Австрия/ така и от НРБ /главно за Югославия/. Голяма част от нарушенията не могат да бъдат установени, което създава големи трудности при изчисляване на нанесените щети. Но безспорно е, че тази двупосочна контрабанда съдейства за повишаването на цените на ширпотребните стоки в НРБ и увеличава дефицита на българския пазар.

2

Предмет на валутно-контрабандна дейност - шорпотребни стоки, благородни метали и изделия от тях, стратегически метали, скъпоценни камъни, битова електроника, оръжие, наркотици, произведения на изкуството, предмети с художествена или нумизматична стойност, а също така скъпи или дефицитни промишлени стоки.

За периода м.януари 1988 г. - м.декември 1989 г. в система "ИСКРА" са регистрирани 344 случая на стокова контрабанда, 728 случая на незаконен трансфер на валута, 504 случая на незаконна търговия, 29 случая на контрабанда и незаконна търговия с оръжие, 115 случая на контрабанда и незаконна търговия с наркотици, 73 случая на спекулативни връзки и 265 комбинирани или смесени престъпления които включват валутни престъпления, стокова контрабанда, незаконна търговия, спекулативни връзки. В много от изброените престъпления водещи позиции заемат българските граждани, така например от 344 случая на стокова контрабанда 132 са извършени от български граждани, от 728 случая на незаконен трансфер 543 са извършени от български граждани; 504 случая на незаконна търговия 381 са извършени от български граждани. Тази пропорция важи и за спекулативните връзки и смесените престъпления. По-друго е положението при контрабандата на оръжие, там само един от общо регистрираните 17 български граждани е извършител на контрабанда на оръжие, а другите 16 са извършили незаконна продажба на оръжие внесено по легален начин в НРБ или наследено от роднини и непредадено. В последно време се забелязва стремеж български граждани да се сдобиват с огнестрелно оръжие по незаконен и контрабанден път. Така например в СДВР е имало сигнали, че румънски граждани продавали пистолет "Макаров" за 250 лева на "битака". От други източници се получиха данни, че от ирански шофьори на ТИР камиони е искана доставка на единични бройки пистолети в България.

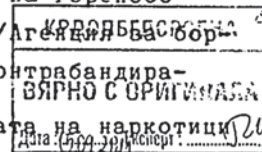
Състоянието на контрабандата на наркотици през България за периода началото на 1988 г.-края на 1989 г. е следното -115 случая на контрабанда на наркотици от които 63 случая извършени от турски граждани, 11 от ирански граждани, 9 от гръцки граждани. От регистрираните 17 случая на български граждани 2 случая са на контрабанда на наркотици и 15 да продажба на контрабандно внесени в България наркотици.

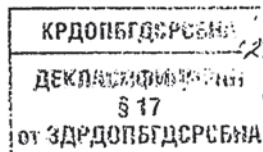
При оценка на данните за контрабандата на наркотици, оръжие, стоки и другите изброени по-горе престъпления трябва да се има предвид:

1. Не всички засечени случаи са регистрирани в-система ИСКРА
2. Големия процент на скритост и неразкриваемост на горепосочените престъпления.

Така например според експерти на ДЕА/Агенция Басборба с наркотиците на САЩ/ в света се залавят само 10% от контрабандираните наркотици.

По данни на "Интерпол" състоянието на контрабандата на наркотици

в света за II-ро тримесечие на 1990 г. е следното: DM

1. хероин - регистрирани са 320 случая на контрабанда и 630 извършители, задържани са 1399 кг и 976 г.

2. кокаин - регистрирани са 244 случая на контрабанда и 437 извършители, задържани са 5227 кг и 667 г.

Главните производители на кокаин в света са централна и Южна Америка, а на хероин - страните от така наречения "златен триъгълник" - Бирма, Лаос и Тайланд и страните от "Златния полумесец" - Пакистан, Афганистан, Иран.

През България се пренася контрабандно хероин произведен от страните на "Златния полумесец" предназначен за Западна Европа и САЩ. Тук трябва да се отбележи, че хероин се произвежда и в Турция.

По получени ~~спиритивни~~ данни маршрута на хероин е следния: Иран - Турция - България - Югославия - Австрия /или Югославия - Унгария - Австрия/ - ФРГ. От ФРГ част от хероина контрабандно се изнася в САЩ. Съществуват още няколко маршрута за доставка на хероин за Западна Европа и САЩ, но те не минават през НРБ.

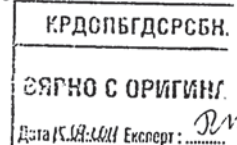
Пред България контрабандно се пренася главно хероин и в по-редки случаи хашис.

По получени данни и по преценката на Калим Дил Хан - секретар на управлението по контрола на наркотиците в Министерството на вътрешните работи на Пакистан реколтата от опиумен мак през 1990 година ^{0 05.12} ще бъде около 1500 тона в Афганистан, т.е. де ¹⁹⁸⁸ нарасва по сравнение с ¹⁹⁸⁸ миналата година с повече от 20 %, което ¹⁹⁸⁸ ще доведе до съответното нарастване на производството на хероин и търговията с него.

Важното тук е, че част от произведения Афганистански хероин освен за СССР, САЩ и други страни се контрабандира през Иран, Турция и НРБ за Западна Европа.

От анализа на споменатите по-горе цифри и от получени ~~спиритивни~~ данни най-големите трафиканти на наркотици - главно хероин, се явяват турските и ирански граждани, транзитно преминаващи през НРБ за Западна Европа.

Турските работници в Западна Европа, транзитно преминаващи през страната прекарват обикновено 2-5 кг хероин, укрит в специално подготвени тайници в леките коли. За контрабандно пренасяне на 1 кг хероин турските транзитници получават по 5000 ДМ.

4

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАРАЦИЯ
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Аналогично е положението и с шофьорите на турските ТИР-камиони само че в този случай количеството на укрития хероин е 10-15 кг.

Турските граждани, работещи в Западна Европа и транзитно преминаващи през ФРГ, всъщност представляват "жокей" на крупните контрабандисти. "Жокеите" знаят, че превозват хероин, но не знаят къде се намира тайника. Често се случвало на "жокеите" да платят за превоза на 2 кг хероин, а в тайника да са укрити 4 или 5 кг. Същото се отнася и за шофьорите на турските и иранските ТИР камиони, само че в техния случай плащат за превозването на 10 кг, а в тайника са укрити 15-20 кг.

"Жокеите" получават адрес - обикновено във ФРГ или Австрия, на който да отидат при пристигането си там. Те оставяли леките коли или камионите на посочения адрес, където в така наречените "депа" скривалищата се отварят и наркотика се изважда. "Жокеите" си получават леките коли след 24 часа, а за ТИР камионите този срок е 5-10 часа. Обратно за Турция "жокеите" пренасят стокова контрабанда и в някои случаи огнестрелно оръжие главно пистолети.

Пистолетите са търсена стока в Турция и понякога тяхната цена е 10 пъти по-висока отколкото в Западна Европа.

Във връзка с разкриването и ликвидирането през 1989 г. на голяма контрабандна организация в Иран - задържани около 100 лица повечето от които екзекутирани цената на хероина се е повишила. В Иран 1 кг хероин се продава за 2000-2500 ШД. В НРБ 1 кг хероин струва 10 000-15 000 ш.д.; във ФРГ 1 кг хероин струва 150 000-170 000 ДМ т.е. около 95 000-100000 ш.д. по курс 1 ш.д. за 1,59-1,60 ДМ. В САЩ 1 кг хероин струва около 500 000 ш.д.

По оценка на наш източник от Иран и Турция през НРБ за Западна Европа месечно се контрабандират 300 кг хероин. Месечното търсене на хероин във ФРГ било 60-80 кг. Част от хероина тот ФРГ контрабандно се пренасял за САЩ. Според нашия източник за целта се използвали леки коли, произведени във ФРГ и предназначени за износ в САЩ. Хероинът се укривал в специално оборудвани тайници, но наа сравнително леснодостъпни места, с цел облекчаване на неговото изваждане. При пристигане в САЩ, преди постъпване в магазините за продажба, от леките коли главно "Мерседес" и "Фолксваген" хероина се изваждал от тайниците. В 1 бр. лека кола се укривали 1-2 кг хероин. Обикновено с хероин се "зарехдали" 10 леки коли. При залавяне даже на повече от половината на "заредените" коли контрабандистите реализирали голяма печалба, поради разликата в цените на хероина във ФРГ и САЩ.

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЪРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 15.04.1991 Експорт: 31

КРДОПБГДСРСБНА	129
ДЕКЛАСИФИЦИРАНЕ	186
§ 17	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	PM

Освен, че валутно-контрабандните престъпления нанасят огромна вреда на България на международната арена като повод да се обвинява нашата страна, че давала убежище на контрабандисти на наркотици и оръжие /пред НРБ минава трафика на наркотици за Западна Европа, а обратно трафика на оръжие за Турция и Близкия и Среден изток/, освен че тази дейност нанася колосални щети на икономиката на България, тя служи и като хранителна среда, създава благоприятни условия за редица други престъпления и отрицателни явления като: незаконна търговия и спекула, подкупи, длъжностни и документални престъпления, присвоявания и измами, проституция, хазарт, сводничество, наркомания, нелегално хотелиерство и др.

От чуждите граждани посещаващи България най-многобройни са турските граждани, на второ място са така наречените ирански "туристи" около 43000 лица годишно. /Тук не се включват чуждите граждани от Източна Европа и Западна Европа които посещават нашата страна наистина с туристическа цел./

Докато турските граждани преминаващи през НРБ са главно транзитници, то иранските граждани пребивават в НРБ минимум 7 дена. Целта е да си подновят турските визи, тъй като по законите на Република Турция за да се поднови /издаде нова/ входна виза лицето, след изтичане на тримесечния срок е длъжно да напусне страната най-малко за 7 дена. Характерно за иранските граждани пребиваващи в НРБ е следното:

1. Извършване на незаконен трансфер на валута в големи размери
2. Контрабанда на злато и изделия от злато
3. Контрабанда на наркотици - главно хероин
4. Стокова контрабанда
5. Създаване на връзки с български граждани, които те използват като съдържатели на ~~авошки~~ квартири и почтенски ~~дупки~~, при които остават пакети, пратки и съобщения за други чужди граждани
6. Стремех да сключват фиктивни граждански бракове с български гражданки с цел да останат в НРБ
7. Оставане на територията на НРБ след изтичане на срока на визите им
8. Създаване на територията на НРБ на престъпни банди и групи занимаващи се с контрабанда на наркотици, незаконен трансфер на валута, сводничество и др. /например банда "Скорпион" състояща се от около 7-10 ирански граждани - известна на СДВР/

КРДОПБГДСРСБНА	4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА	
Дата:	Експерт:

6

КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАРИРАНЕ
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

Изброените по-горе престъпни дейности извършвани от чужди граждани на територията на НРБ не биха могли да се осъществяват без прякото участие на българския престъпен свят /или българската "мафия"/. Тъй като с изключение на контрабандата на наркотици, всички други контрабандно внесени стоки включително и злато са предназначени за българския пазар.

За да се пласират контрабандно внесените стоки е необходима изградена мрежа от магазини и павилиони, складове и много други.

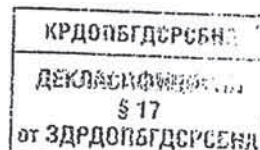
Организираната престъпност се заражда в едно общество само тогава, когато нейната дейност нови големи /свр.вх./ печалби/ т.е.

тя трябва да има своята свободна "екологична ниша" в икономиката на дадена страна. На пръв поглед решението е много просто: достатъчно е държавата да "изтласка" да застъпи заетата от мафията "екологична ниша" и с мафията ще е приключено. Но достатъчно е да вземем за пример САЩ - с отменянето на "сухия закон" от 30-те години, по време на който мафията "направи големите пари", тя веднага се преориентира към други незаконни дейности - контрабанда на наркотици, хазарт, проституция и др.

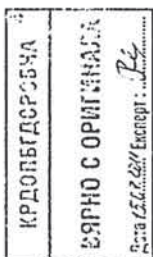
Основен предмет на дейност на българската "мафия" засега е незаконното производство и пласиране на ширпотребни стоки и контрабандата на такива от други страни за НРБ, което обаче не изключва и други незаконни действия. "Техниката" при производството на по-големи количества ширпотребна стока от официалния договор с държавното предприятие е следната: Суровината и материалите за "наднормената" продукция се доставят от държавните фирми и предприятия срещу подкуп направо от складовете или цеховете за производство където се изписват количества по завишени норми. "Наднормената продукция" веднага след производството ѝ се изводва в нелегални "черни" складове откъдето впоследствие се разпределя по пласъорите.

За целта се използват гаражи и къщи извън населените места. Производителят се стреми никога да няма в своя легален склад по-голямо количество от официално разрешеното производство - поръчка на държавната организация или фирма. Така произведената "нелегална продукция" се пласира чрез частните павилиони и държавни магазини. Пласъорите от своя страна също се стремят в тях да няма повече стока отколкото е по официалната фактура с която им се разрешава продажбата на стоката от съответното държавно предприятие. Също е и положението при всички други които се занимават с аналогична производствена и пласментна дейност и не са официално ограничени в количеството на произвежданата стока, тъй като те пък се стремят да декларират по-малко продукция и съответно по-малко печалба за да намалят данъците. Заплащането на стоката от пласъорите на производителите обикновено се урежда директно, само

КРДОПБГДСРБНА
 СЪОТВЕТНО
 ВЪВНО С ОРИГИНАЛА
 ДНО: ПО... Експерт: *РМ*
 17.04.2011

дребните пласъори използват посредници които ги "зарездат" и получават съответния процент от печалбата или в някои случаи посредниците продават стоката на пласъорите на малко по-висока цена от тази за която са я купили от производителите. Пласъорите от своя страна продават стоката на цена - 50-100% по-висока отколкото ода я закупили. По данни от наш източник е доказана достоверност дневната печалба на един пласъор който държи един павилион е 1600 лева през активния туристически сезон т.е. месеците юни-септември. В България се внасят контрабандно с цел пласмент, много голямо количество стока за широко потребление, битова електроника и др. стоките се внасят от чужди граждани главно югославски, турски, полски, вьетнамски и български граждани. Стоката може да бъде внесена и с фалшива митническа декларация или контрабандиста да "изгуби" статистическия картон на който е вписана внесената стока, за което при излизане от страната плаща минимална глоба / в случай, че е чуждестранен гражданин/. По получени данни част от ширпотребната стока се внася с контейнери от по 2 тона влак чрез посредничеството на митничар. Контрабандната стока се внася предимно от Турция и Австрия. Складира се и се пласира по същия начин както и незаконно произведената местна ширпотребна стока, с тази разлика, че тук е необходима фактура от предприятие което официално внася такава стока и я представя за продажба на частни павилиони и държавни магазини. Аналогично е положението и при фирмите на които е разрешена външнотърговска дейност, тъй като при тях има стремеж към укриване на разходите и доходите във валута. Лицата които осъществяват закупуването и пласирането на контрабандната стока в голямото си болшинство са същите които произвеждат и пласират незаконно произведените местни ширпотребни стоки. Тук особено място заема търговията с контрабандно внесени от други страни матрици за производство на особено търсени стоки. Така например закупената за 1000 щ.д. матрица на "Куба Рубик" след две годишна експлоатация бе продадена за 20 000 бълг.лева. По данни от наш източник дневната печалба на пласъор на контрабандно внесени в страната стоки и на незаконно произведени местни стоки, който работи в един павилион е 2200 лева през активния туристически сезон. Неделимата част от дейността на "мафията" е и незаконния трансфер на валута от който се реализират големи печалби. Така например 1 бр. слънчеви очила се купуват в Австрия или Югославия за 2 щ.д. а се продават в ИРБ за 25 лева при трансфер на "черно" тези 25 лева се обменят за 2500 щ.д. при курс 1 щ.д. = 6 лева или за 1,5 щ долара при курс 1 щ.д. за 10 лева, т.е. срещу вложени 2 щ.д. се

КРДОПБГДРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАНО
§ 17
ОТ ЗДРДОПБГДРСБНА

получават ⁵ 2-5 ц.д. или 2-10 ц.д. /според черния курс в момента/ трябва да се има предвид, че в случая става въпрос за хиляди и десетки хиляди бройки. В края на всеки туристически сезон част от получените суми в левове се трансферират на "черпо" в конвертируема валута, която се използва за закупуване на нови количества контрабандни стоки от чужбина.

В началото на пролетта всяка година обикновено в комплекс "Слънчев бряг" се провежда договоряне между производители и пласьори на незаконно произведени стоки и контрабандно внесени в страната такива, определят се необходимите количества, цени и т.н.

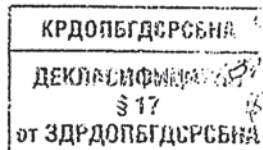
"Мафията" използва положението, че по същото време и на същото място се организира т.н. "пролетно договоряне" между държавните предприятия и фирми.

По оперативни данни българските и чужди граждани занимаващи се с търговия на контрабандно внесени, незаконно произведени в страната, отклонени от пазара за вътрешно потребление и за износ на ширпотребни стоки в някои случаи получават чисти месечни печалби от 40-60 хиляди лева. Показателни в това отношение са следните случаи:

1. Кирил Рашков и неговия род - така наречените "Раашкови цигани" от село Катунци, Пловдивско - подробностите от делото бяха изнесени в печата

2. През 1987 г. в резултат на съвместната дейност на бившето ⁰⁴ управление ДС и ИИ бе разкрита крупна организирана група от български и чужди граждани, занимаващи се с валутно-контрабандна дейност и незаконна търговия на ширпотребни стоки. Обвиняеми по делото бяха 23 лица /2 иранци и 21 български граждани, някои от които цигани, а други български турци/ привлечени да отговарят по чл.чл.250, 242, 233 от НК. Членовете на групата в нарушение разпоредбите на ЗСВЦК са извършили незаконни сделки с контрабандно внесени стоки, като: нагръдни синджирчета тип дубле, електронни часовници и батерии, радиокасетофони за леки коли, кожени дрехи, дънкови облекла, висока косметика, слънчеви очила и др. Съвкупната стойност на доказания предмет на престъплението надхвърля 1,5 млн. лева, а деянието е било осъществявано в продължение на 4 години. Стоките са били пласирани в София, Пловдив, Асеновград, Първомай, Димитровград, Сливен, Бургас, Омуртаг и други градове. Постановените присъди за 23-мата обвиняеми варират от няколко месеца до 4 години и 8 месеца лишаване от свобода. Последните обвиняеми по това дело бяха пуснати на свобода през 1989 г., а всички без изключение продължиха да се занимават със същата престъпна дейност, но вече много по-конспиративно.

3. През 1988 г. бе разкрита група от 18 лица / 14 българи, 2 турци, 2 угославяни/ които бяха осъдени по чл. 250, 242, 233 от НК. С присъдената тът на престъплението възлизаше на 6 153 990 лева, а деянието бе осъществявано в продължение на 2 години.

4. През 1989 г. бе реализирана група от 13 лица / 10 българи и 3-ма югославяни / осъдени по същите членове от НК. Предметът на престъплението възлизаше на 3 190 000 лева, а деянието бе осъществявано в продължение на 2 години.

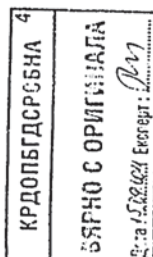
5. През 1989 г. бе реализирана група от 33 лица / 24 поляци, 3 българи, 2 араби, 2 вятнамци и 2 нигерийци / по същите членове от НК. Предметът на престъплението възлизаше на 1 511 476 лева, а деянието бе осъществявано в продължение на 1 година.

Даже от цитираните непълни данни може да се направи извода какъв е размера на дейността на организираната престъпност. Трябва да се отбележи, че в повечето дела като явители, заподозряни или връзки на обвиняемите фигурират едни и същи лица или лица свързани помежду си.

При наличието на големи парични средства за "мафията" не представлява трудност да дава подкупи и "купува" чрез пари, подаръци или други необходимите ѝ служители от административния апарат по места. Така например по получени оперативни данни разрешителното за търговия и място на 1 бр. павилион в комплекс "Слънчев бряг" струва между 500 и 700 лева дадени на съответния служител от Народния съвет. Чрез подкупи се получават рязни места или петна за строеж които след това се преотстъпват или продават на по-ниска цена на "необходимия" човек. Правят се къпи подаръци, видеомагнетофони, златни бижута и др. По получени оперативни данни "мафията" внимателно наблюдава служителите от местните органи на МВР, прокуратурата съда, и други органи на държавната власт, изучава техните слабости - алкохол, жени, комер и др. и при случаи "помоща" като съответно иска след това "услуга" за "услуга", а в някои случаи направо шантажира, като иска закрила и информация.

От около 3 години се забелязва явен стремеж от страна на "мафията" в "изпиране" на незаконно придобитите средства. Това става чрез фиктивна регистрация на частни таксита, образуване на различни фирми за услуги, предлагане на налични средства на чужди граждани с цел образуване на смесени фирми. Така например по данни от източник се доказва достоверност български-гражданин е предложил незаконно придобити 500 000 лева на чужденец за да ги трансферира и вложи в казино "София" и направи българския гражданин акционер в казиното.

До 1988 г. не бе регистриран случай български гражданин да се е занимавал с контрабанда на наркотици, а за периода 1988-1989 година бяха регистрирани 2 случая на контрабанда на наркотици от български граждани и 15 случая на продажба на наркотици от български граждани на територията на НРБ

10

КРДОПБГДРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАНА
§ 17
от ЗДРДОПБГДРСБНА

ОМ

По получени оперативни данни групата "Скорпион" състои се от ирански граждани, осъществява на територията на НРБ т.н. "група пакс" на хероин т.е. членовете на групата внасят контрабандно от Турция в НРБ по 100-200 г. хероин, когато се съберат 500-700 г. друг член на групата контрабандно пренася хероина през Югославия за Западна Европа. Докато се събере необходимото количество, хероина се съхранява в квартири на български граждани.

Като се имат в предвид следните обстоятелства

- трафика на наркотици за Западна Европа минава през НРБ
- радлика в цената на хероина в НРБ
- 1 кг=10 000-15 000 щ.д. и ФРГ 1 кг 90 000-100 000 щ.д.
- изградената вече ирека за стокова контрабанда за и от НРБ
- големите суми пари на "българската мафия" които не са в

оборот

- облекчаването на пасаспортния режим
- българските граждани не са известни в Западна Европа като трафиканти на наркотици.

Може да се очаква, че рано или късно българската организирана престъпност ще се включи в наркотрафика. Същото се отнася и за контрабандата на оръжие извършвана от Западна Европа за Турция, 1 бр. пистолет закупен от Западна Европа може да бъде продаден в Турция 10 пъти по-скъпо.

По оперативни данни част от лицата увестуващи в организираната престъпна дейност са били в затвора ~~кадето са ползвани като камерници~~ или са вербовани за агенти на ~~стопанската или криминалната милиция~~, като по този начин те са запознати в по-голяма или по-малка степен с нашите средства и методи.

От всичко до тук може да се направи извода, че от една страна в световен мащаб има увеличаване на контрабандата на наркотици включително и през територията на НРБ, а от друга че в България е галице тенденция за засилване на организираната валутно-контрабанда и стопанска престъпност включително и на някои видове престъпност, които до сега не бяха известни у нас - например "рекет". Факт е обособяването на престъпни групи от български и чужди граждани свързани помежду си чрез едно или две лица от групите, с определена структура, ~~западна~~ система от връзки и контакти, съблюдаване правилата за конспирация, ползуване на модерни технически средства и контрамерки срещу ~~действията~~ на органите на сигурността.

КРДОПБГДРСБНА
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 14.03.01. Експерт: <i>AS</i>

Борбата срещу организираната престъпност и наркобизнеса в света не се води от вчера. Характерното в случая е, че срещу организираната престъпност и неразривно свързания с нея наркобизнес на първо място

КРДОПБГДСРСБНА	132
ДЕКЛАСИФИЦИРАНИ	135
§ 17	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	134

водят борба специалните служби, а не полицията на дадена страна, или както е в САЩ - Агенцията за борба с наркотиците - ДЕА, която е извън полицията и работи в тясно сътрудничество с ЦРУ и ФБР. Ръководството на ДЕА се състои от патни работници от ЦРУ и ФБР, да кадрира се набират от патни или бивши служители на ЦРУ, ФБР или полиция. Специалните и специализираните служби водят борба с трафика на наркотици от изходния пункт /производителя/ до крайния пункт /потребителя/. Полицейските служби на страните водят борба с наркобизнеса на територията на страната като координатор в случая е "Интерпол". Националните полицейски служби не разполагат с такива сили и средства с каквито разполагат съответните разузнавателни, контраразузнавателни или специализирани служби които действуват координирано помежду си, работят със задгранични ^{служби} агенции, осъществяват съвместни операции на територии на трети страни.

За съжаление борбата с наркотрафика на моменти се принася в жертва на политически и военни интереси. Така например според вестник "Пакистан таймс" през 1980 г. всички служители на бюро на ДЕА в Пакистан са били сменени със служители от специалните служби на САЩ, които са използвали изградената организация за контрабанда на наркотици за нелегална доставка на оръжие в Афганистан. (3) Характерно е, че специалните служби на Турция, Гърция и Великобритания се ориентират към вербовка на контрабандисти /най-често на основата на материалната заинтересованост и компрооснова/ като по този начин те използват създадените вече контрабандни организации, техните връзки, канали за прехвърляне на стоката, мрежата за пласмент, навиците за конспиративност на самите контрабандисти и т.н.

Така борбованите агенти се използват не само за работа по наркотрафика, но и за събиране на военна, икономическа, политическа информация, за вербовки на съдържатели на явочни квартири, проверки на тайници, изучаване на режима на ГКПП и информация за лицата работещи на ГКПП наводни и други дейности, нямащи нищо общо с борбата срещу наркотрафика.

Следователно в действостта по пресичане на наркотрафика и при съвместни действия с чужди специализирани органи винаги трябва да се отчитат и специфичните разузнавателни интереси на други страни към ФРБ.

Освен тези трудности от външен характер при борбата с наркобизнеса и организираната престъпност съществуват и чисто вътрешни трудности и нерешени проблеми.

КРДОПБГДСРСБНА	4
ВЯРНО С ОРГИНАЛА	
Дата: 15.02.2011	Експерт: РМ

12

Някои от проблемите свързани с борбата с организираната престъпност и наркотрафика в България са следните:

1. Подценяване на социално-икономическите фактори създаващи условия за наличие на организирана престъпност в България.

Като последици от тази причина:

— липса на детайлизирана нормативна уредба за борба с организираната престъпност

— липса на кадри, които да работят по организираната престъпност, както по линията на ИСБК така и по линията на милицията

— създаване на негативно обществено мнение средю органите на МВР поради тяхната пасивност в борбата срещу организираната престъпност

2. Необходимост от правилна оценка и разбиране на опасността от включване на българската организирана престъпност в международния наркобизнес

3. Липса на дългосрочно планиране на работата на МВР по линия на организираната престъпност и контрабандата на наркотици.

Освен тези специфични проблеми засягащи главно борбата срещу организираната престъпност и наркотрафика, съществуват и редица други общи проблеми и недостатъци които така или иначе рефлектират върху работата на МВР по валутно-контрабандните престъпления

Някои такива общи проблеми са:

1. Създадено негативно отношение в обществото към органите на МВР

2. Нисък социален статус на служителите в МВР и недостатъчно заплащане специфичния им труд

3. Недостатъчна правна защитеност на служителите на МВР

4. Лошо взаимодействие между службите на МВР от една страна и другите държавни органи от друга

5. Недостатъчна техническа осигуреност на МВР

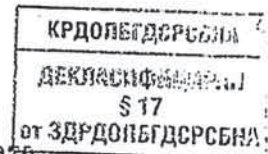
Като следствие от тези перемени проблеми възникват следните негативни резултати:

— напускане на висококвалифицирани оперативни служители

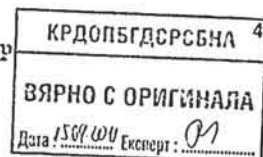
— страх в оперативния състав от всомално на отговорност и липса на инициативност

— трудност в приключването за работа в МВР на висококвалифицирани специалисти и др.

В новите икономически и политически условия у нас характеризирани се със засилване на икономическите, валутни, търговски, туристически и други контакти с други страни, със създаването и функционирането на

04

13

КРДОПБГДСРСБНА	135
ДЕКЛАСИФИЦИРАН	886
§ 17	
от ЗДРДОПБГДСРСБНА	DM

все повече смесени предприятия и фирми. С развитието на пазарната икономика, облекчаването на паспортния режим, наличието вече на около 30 000 български граждани, напуснали страната в търсене на работа в други страни, наличието на ^{мисията на миселници} около 450-000-200-000 български турци в Турция и постоянните пътувания на техни роднини и близки до Турция и обратно, се създават благоприятни условия за увеличаване обема на валутноконтрабандните престъпления, включително контрабандата на наркотици. С други думи няма основание да се очаква намаляване на тази престъпна дейност, а напротив. Това налага заинтересованите министерства, ведомства и организации особено в сферите на правозащитната система да подобрят дейността, координацията и съгласуваността си по защитата и интересите на държавата и обществото.

ЗАБЕЛЕЖКА:

Справката е изготвена по тематична справка от системата "ИСКРА", официални източници и оперативни материали на отделение 05, отдел 12, ИСЗК.

Нап. в-3-екз.

1 # ръководство

2 #

3 #

Изп. Недев*12

Нап. Динитрова* 6639

София, 15.VIII.1990 г.

Ст.равузнавач в отделение 05,

отдел 12, ИСЗК

Ст.лейтенант:

/Недев/

КРДОПБГДСРСБНА	4
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА	
Дата: 15.08.1991	Експерт: DM

82 А

74

20656

СТРОГО СЕКРЕТНО!

ДС № на телеграмата по изходящия дневник на телеграфиста:

Получих телеграмата: дата в час.....м..... Подпис:

КРДОПБГДСРСБНА 3
ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Образец № 5

ТЕЛЕГРАМА №.....

Инициалите на службата за сигурността на конституцията
Reg. № 5.534 от 20.07.01

За къде (кога): До начальниците на РСЗК и СРДВ
От къде (кога): ИСЗК ЗА СВЕДЕНИЕ

Подадена: дата час;
Брой на думите (групите)

Предадена: дата час
Серия.....

ТЕКСТ:

НА 17 АВГУСТ Т.Г. ПРИ ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКАТА ЖЕЛЮ-ЖЕЛЕВ БЕ ПРОВЕДЕНА СРЕЩА-РАЗГОВОР С РЪКОВОДСТВОТО НА МВР. НА НЕЯ ПРИСЪСТВУВАХА ВИЦЕПРЕЗИДЕНТЪТ АТ. СЕМЕРДЖИЕВ, ИЗПЪЛНЯВАЩИЯТ ДЪЛЖНОСТТА МИНИСТЪР НА ВР ГЕН.-МАЙОР СТ. СТОЯНОВ, ДИРЕКТОРЪТ НА ИСЗК Г. ПИЛЕВ И ДИРЕКТОРЪТ НА ИМ ПОЛК. ХР. ВЕЛИЧКОВ.

СЛЕД НАПРАВЕНОТО ОТ СТ. СТОЯНОВ ИЗЛОЖЕНИЕ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА МВР, В ДОКЛАДА СИ Г. ПИЛЕВ ЗАПОЗНА ПРЕЗИДЕНТА С ФУНКЦИИТЕ, ЗАДАЧИТЕ И ОПЕРАТИВНАТА ОБСТАНОВКА ПО ЛИНИЯ НА ИСЗК. ОЧЕРТА СТРУКТУРАТА И СЛЕД 10 НОЕМВРИ Т.Г. КАТО ИЗВЪНПАРТИЙНА СЛУЖБА ЗА СИГУРНОСТ, ЗАЩИТАВАЩА ПРИОРИТЕТНО НАЦИОНАЛНИТЕ ИНТЕРЕСИ И ЗАКОННО УСТАНОВЕНИТЕ ПРАВА И СВОБОДИ НА ГРАЖДАНИТЕ. НАПРАВИ КАДРОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪСТАВА И НЕГОВОТО ПРОФЕСИОНАЛНО НИВО. ПОДЧЕРТА РОЛЯТА НА ИСЗК И РЕГИОНАЛНИТЕ СЛУЖБИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА НОРМАЛНА ОБСТАНОВКА ПРЕДИ И ПО ВРЕМЕ НА ИЗБОРИТЕ.

ПО ЛИНИЯ НА СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ НА ДРУГИТЕ ДЪРЖАВИ СЪЩЕСТВЕНО МЯСТО БЕШЕ ОТДЕЛЕНО НА ДЕЙНОСТТА НА ТУРСКИТЕ, ЮГОСЛАВСКИТЕ И ГРЪЦКИТЕ СЛУЖБИ ЗА СИГУРНОСТ, КОИТО ОСЪЩЕСТВЯВАТ РАЗУЗНАВАТЕЛНО ПРОНИКВАНЕ НА НАША ТЕРИТОРИЯ ЗА РЕШАВАНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНИ ПОЛИТИЧЕСКИ И ДРУГИ ИНТЕРЕСИ НА СВОИТЕ ПРАВИТЕЛСТВА. В РАЗДЕЛА ЗАСЯГАЩ СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ДЪРЖАВИ И САЩ, БЕШЕ ПОСОЧЕНО, ЧЕ ТЕ ПОДДЪРЖАТ РАЗУЗНАВАТЕЛНА РЕЗИДЕНТУРА ПОД ДИПЛОМАТИЧЕСКО ПРИКРИТИЕ НА НАША ТЕРИТОРИЯ ЗА СЪБИРАНЕ, ОБРАБОТВАНЕ И АНАЛИЗИРАНЕ НА АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЧРЕЗ ИЗПОЛЗВАНЕ НА ОФИЦИАЛНИ И АГЕНТУРНИ ИЗТОЧНИЦИ.

В ДОКЛАДА НА НАЧАЛНИКА НА ИСЗК БЕШЕ ОТДЕЛЕНО ВНИМАНИЕ И НА ПРОБЛЕМИТЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ И ВЪТРЕШНИЯ ТЕРОРИЗЪМ, КАТО АКТУАЛНИ

Предал: (фамилия)

Приел: (фамилия)

АА 10268007

ПБ-1385-60/84/8-50000-88

КРДОПБГДСРСБНА 3
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 12.08.01 Експерт: [Signature]

Историческите на ДС

3
 КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

Оливия

НАПРАВЛЕНИЯ НА ДЕЙНОСТ НА НСЗК И РДВР, КОЕТО СЕ ОБУСЛАВЯ КАКТО...
 ОТ ОСОБЕНОСТИТЕ В МЕЖДУНАРОДНАТА ОБСТАНОВКА В БЛИЗКИЯ И СРЕДНИЯ
 ИЗТОК, ТАКА И ОТ СЪЩЕСТВУВАЩАТА У НАС ПОЛЯРИЗАЦИЯ НА ПОЛИТИЧЕСКИТ
 СИЛИ И НАПРЕЖЕНИЯ НА ЕТНИЧЕСКА ОСНОВА.

Ген.-майор Г. Пилев засегна и организираната престъпност -
 наркотрафика, търговията с оръжие, контрабандата в големи размери
 със стратегически суровини и предмети на изкуството с историческа
 и художествена стойност.

В ОТГОВОР НА ПРОЯВЕН ОТ СТРАНА НА ПРЕЗИДЕНТА ИНТЕРЕС БЕШЕ
 ПОСОЧЕН ТОЧНИЯ БРОЙ НА ПРЕНАЗНАЧЕНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ ОТ БИВШЕТО ШЕСТО
 УПРАВЛЕНИЕ, КОИТО ПРИТЕЖАВАТ ДОБРИ ПРОФЕСИОНАЛНИ КАЧЕСТВА И НЕ СА ВИЗИ-
 МАЛИ УЧАСТИЕ В РЕПРЕСИВНИ МЕРОПРИЯТИЯ; ОТХВЪРЛЕНО БЕШЕ И ОБВИНЕ-
 НИЕТО НА НЯКОИ ПОЛИТИЧЕСКИ ЛИДЕРИ, ЧЕ В НОВИТЕ СЛУЖБИ ЗА СИГУРНОСТ
 НЕГОВИ СЛУЖИТЕЛИ ПРОДЪЛЖАВАТ ДА ЗАЕМАТ РЪКОВОДНИ ДЛЪЖНОСТИ.

НА ЗАДАДЕН ОТ Г-Н Ж. ЖЕЛЕВ ВЪПРОС ЗА ОТНОШЕНИЕТО НА СЛУ-
 ЖИТЕЛИТЕ ЗА ДЕПОЛИТАЗИЦАТА НА СЛУЖБИТЕ ЗА СИГУРНОСТ, Г. Пилев заяви,
 ЧЕ СРЕД СЪСТАВА СЪЩЕСТВУВА УБЕЖДЕНИЕ ЗА НЕОБХОДИМОСТТА ОТУ ПЪЛНА ДЕ-
 ПОЛИТИЗАЦИЯ И НЕАНГАЖИРАНЕТО МУ С ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ, *за което има*
всичко резервирани от колегията на НСЗК

ПРЕЗИДЕНТЪТ ИЗРАЗИ УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ОТ ТАЗИ КОНСТАТАЦИЯ,
 ТЪЙ КАТО ТЯ ЩЯЛА ДА ГО УЛЕСНИ ПРИ РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ НА СИ-
 ГУРНОСТТА В ПАРЛАМЕНТА, ИЗРАЗИ ЗАДОВОЛСТВО ОТ ПРОВЕДЕНАТА ПОЛЕЗНА
 СРЕЩА И УВЕРЕНОСТ, ЧЕ ТЯ НЯМА ДА БЪДЕ ПОСЛЕДНА.

20:08:1990 г.
 Изп.: отдел 15

ЗА ДИРЕКТОР НА НСЗК
 Полковник *Стефанов*
 (СТ. СТЕФАНОВ)

УКА - Рулева	Симеон - Иванова
Бурнак - Зинчичев	Смолян - Иванова
Варна - Николов	Сажин - Владислав
Врачан - Пелин	Тасева - Тимотея
Враца - Николов	Мунев - Христофор
Габрово - Рейков	Регу - Желев
Кърнаобан - Метев	Янбон - Димитров
Кюстендил - Станислав	Т-вие - Рейков
Лазаревци - Зоравков	Толбухин - Рулева
Лерин - Зорев	- Падарев - Станислав
Ловеч - Петков	- Плевен - Димитров
Лудогорие - Драганов	Мухраб - Георгиев
Монтана - Силван	Метев - Белин
Сливница - Корункова	В. Терзиев - <i>(фамилия)</i>
	Вл-град - Тодоров

Предал:

(фамилия)

Приел:

КРДОПБГДСРБНА
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 20.08.1990 г. Екземпляр *Оливия*

11/92

731

СЕКРЕТНО!

Национална олушка за
свещта на конституцията
Reg. № 6556 от 13.0

СД

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАНЕ
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

[Handwritten signature]

СПРАВКА

ОТНОСНО: Щатната численост и състав на НСЗК - МВР

При създаването на НСЗК от общия офицерски състав 908 щатни бройки на бившите ВГУ-ДС, Четвърто управление ц ДС и Шесто управление - ДС са останали 581 бройки, икато съкращенията са както следва:

- ВГУ-ДС - с 36% (142 бройки)
- Четвърто управление-ДС - с 40% (95 бройки)
- Шесто управление - ДС - с 31% (89 бройки).

Общата щатна численост на НСЗК е 780 щатни бройки, от които 33 по ДР. От тях офицери са 581, сержанти 92 и волнонаемен състав - 113.

- Съставът на офицерите е както следва:
- агентурно-оперативен състав - 455 бр. /78,3%/
 - оперативно-технически - 30 бр. /5,1%/
 - информационно-аналитичен - 33 бр. /5,6%/
 - неоперативен състав - 30 бр. /5,1%/
 - действащ резерв - 33 бр. /5,6%/

ОБЩО - 581 бр.

Средната възраст на офицерския състав в НСЗК е 41,6 год., а по стаж в МВР тя се разпределя, както следва:

- до 5 години - 95 - 16,5%
- до 10 години - 173 - 29,7%
- до 15 години - 159 - 27,3%
- над 15 години - 154 - 26,5%

КРДОПБГДСРБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 07.10.2014 Експерт: *[Signature]*

Тези данни показват, че офицерският състав на НСЗК е чувствително подмладен, без да се нарушава принципа за приемственост в оперативната работа. Фактът, че над 50% от състава има над 10 години стаж в органите за сигурност е основание да се каже, че притежават професионализъм за качествено изпълнение на поставените им задачи.

2

По образование офицерският състав се разпределя, както следва:

с висше образование	- 516
с полувисше	- 3
със средно	- 17

КРДОПБГДСРБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
ЗДРДОПБГДСРБНА

228

По завършена специалност на висшето си образование офицерският състав се разпределя, както следва:

- специално образование във ВИ "Г.Димитров"	- 116
- инженери	- 105
- икономисти	- 82
- юристи	- 52
- филолози	- 47
- международни иконом. отношения	- 20, и др.

Специализирани курсове за професионална подготовка и подготовка във ВИ "Г.Димитров" са преминали 570 от офицерите, 69 - езикови курсове и 97 - курсове в КГБ на СССР.

116 офицери владеят много добре чужди езици (29 английски, 18 - немски, 17 - турски, 16 - гръцки, 12 - естонски и освен това арабски, иврит, испански, италиански, китайски, сръбскохърватски, фински, португалски и др.). Част от останалия състав също ползва чужди езици, но в по-слаба степен.

Анализът на тези данни показва, че в ИСЗК работят високо образовани и с добри интелектуални възможности хора.

В резултат на силния обществен натиск върху органите на МВР и по-специално на бившата ДС от създаването на ИСЗК досега по собствено желание са напуснали около 26 офицери. Поради отлагане нормативното уреждане дейността на ИСЗК в по-малка част от офицерския състав се се създаде настроение за напускане органите за сигурност и пренасочване на друга работа в различни фирми.

За неутрализиране на тези настроения е необходимо да се вземат мерки за създаване на сигурност за бъдещето у служителите.

Отп. в 3 екз.
№ 1 - директор ИСЗК
№ 2 - 15 отдел
№ 3 - отдел "Кадри"
Изп.: Б.Божилев
Нап.: Павлова
07.09.1990 г.

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ "КАДРИ":
Полковник -
/Б.Божилев/

КРДОПБГДСРБНА 1
СЪПРМО С ОРИГИНАЛА
Дата: 09.09.90 Експерт:

I 52.55
20 09 90

117

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СТЕНОГРАМА

ОТ СРЕЦАТА-РАЗГОВОР НА МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ П.ПЕНЕВ С МЕДИ ДОГАН, СЪСТОЯЛА СЕ НА 14.09.1990 г. В КАБИНЕТА НА П.ПЕНЕВ

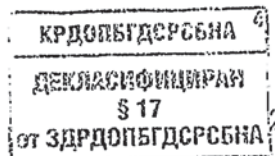
НА СРЕЦАТА ПРИСЪСТВУВА И В.ЛАМБЕВ.

П.ПЕНЕВ:

Г-н ДОГАН, НИЕ СЕ ПОЗНАВАМЕ,НО СЧЕТОХ, ЧЕ Е НЕОБХОДИМО ДА СЕ СРЕЩНА ВЕЧЕ В НОВОТО МИ КАЧЕСТВО, ДА УСТАНОВЯ КОНТАКТ С ВАС КАТО МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ, ТЪЙ КАТО СЪМ С УБЕЖДЕНИЕТО, ЧЕ ТАКЪВ Е НЕОБХОДИМ ПО МНОГО ПРИЧИНИ. ЗАТОВА ПОМОЛИХ ЗА ТАЗИ СРЕЩА И БЛАГОДАРЯ, ЧЕ СЕ ОТЗОВАХТЕ НА НЕЯ.

Политическото положение всъщност и на вас ви е не по-малко ясно, доста проблеми има в момента, но в крайна сметка времето и пътя е един - демократизация на обществото и без всякакво съмнение свое място и роля в извървяването на този път, по мое и на ръководството мнение, определена роля, влияние и значение има представяната от вас организация - ДПС и много от задачите, които ще поставя във връзка със спокойствието и осигуряването на този мирен преход, наред с другите обществени и политически сили ще трябва да ги решаваме съвместно. Това е една обективна необходимост.

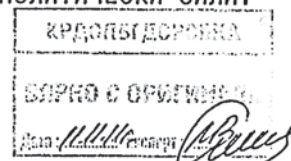
КРДОПБГДСРСБНА
СВРМО С ОРГАНИЗАЦИЯ
Дата: 14.09.1990г.

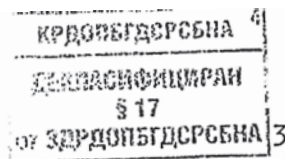
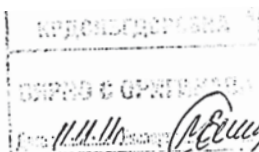

Това е основното, да установим контакта, вече в това ми качество на министър на вътрешните работи, вие като ръководител на Движението за права и свободи.

Вие знаете официалното отношение на МВР досега и на правителството, то е че ДПС е едно движение, което има своето място, своята база, своя състав и роля, то ще има и има място в обществено-политическия живот на страната. По този повод в парламента, когато се решаваше въпроса за местните избори, може би ви е известно като депутат лично взех позицията, че трябва да се разшири тяхното участие, могат да участват в издигането на кандидатури, в участието на този процес, в рамките на закона. Аз имах предложение, което не е чуйто добре, за да бъде прокарано още в първоначалното обсъждане в Законодателната комисия, искам да кажа, че това отношение не само ч не е променено, генерал Семерджиев имаше това отношение, аз също съм го демонстрирал пред Вас като министър на правосъдието, тогава въпросите бяха други, ние бяхме системата, която изпълняваше всъщност законодателната власт, без да имаме някакво влияние върху това, лично съм споделял с Вас, даже от гледна точка на съдилищата би било за нас по-благоприятна другата процедура, но пък съм изказвал и мнението че за мен като юрист съдебната процедура е гарантираща процедура, която заковава нещата, която легитимира пред света и отношение и дава акт, който има съответна юридическа сила. В това виждам и гарант за пълна необратимост, тя е изключена и от гледна точка на условията но и юридически изключва рецидива.

Основните мотиви за днешната среща е да установим контакт и да имам и вашето благоразположение за едни бъдещи контакти. И това искам да Ви кажа, че ние сме с намерение тук да изградим една група от хора, за установяване на контакти със съответните политически сили.

Даже бихме искали да институционализираме тези връзки, защото министерството вижда главната си задача в това да провежда един непрекъснат диалог с оглед най-вече превантивна дейност, да не се случат събития, защото тръгнат ли събитията вече после нашата намеса става трудна, сложна, укорима от една или от друга гледна точка, да оставим въпроса, че понякога може да излезе от закона, затова както генерал Семерджиев, така и аз твърдо съм решен на предварителния контакт, на превантивното въздействие върху някои процеси, които биха създали напрежение и биха ни поставили в трудно положение не само министерството, но и определените политически сили, които биха се оказали в вълните на едни такива събития. В тази връзка аз отивам на този първи контакт.

Вторият повод, без това да е центъра на разговора, е че в последните седмици малко повече зачестиха много сигналите за прояви сред турското население, а и сред българомохамеданското население, в няколко посоки. Аз имам данни, бих могъл да ви ги дам, те са явни прояви, не са маскирани, това е една явна информация, когато ни безспокои, една част от тях са свързани с учебната година. На много места има ултимативни искания, че ако не се въведе като учебен предмет изучаването на турски език, ще последват определени мероприятия – стачки, вериги, окупационни стачки и т.н. Аз не съм компетентен, за да мога да кажа тозивиъпроси дали и как ще се разреши, но очевидно има процеси, вие виждате, на подобряване отношенията и с Турция, аз не знам тези прояви до колко биха били в полза на ДПС, на тези процеси, но така или иначе те ни безпокоят, защото е масово, на много места. Данни имаме за ултимативни искания за напускане на учители, които са българи във съответните места, пак със срокове пак със ултимативно съдържание и това са за съжаление активни членове на ДПС, някак си като че ли ги измества гледната точка, която аз не вярвам, че е някаква линия на ръководството на ДПС, но вероятно това върви,

КРДОБЕГДСРСЕНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОБЕГДСРСЕНА 4

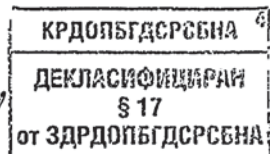
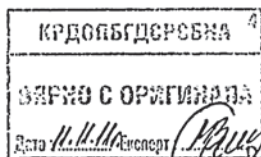
120

НЕ ЗНАЯ СПОНТАННО ЛИ, ВИЕ ПО-ДОБРЕ РАЗБИРАТЕ КАТО ЧЕ ЛИ, ОТ ЕДИНИЯ ЦЕНТЪР, ОТ ЕДНАТА ГЛЕДНА ТОЧКА ОТИВАМЕ В ДРУГАТА И ДОКАТО ПРАВАТА И СВОБОДИТЕ НА ТОВА НАСЕЛЕНИЕ БЯХА СЕРИОЗНО ОГРАНИЧЕНИ, ДА НЕ СПОМЕНАВАМ ОНЗИ БЕЗОБРАЗЕН АКТ, СЕГА ПЪК КАТО ЧЕ ЛИИМА ЕДНА ВЪЛНА НА ИЗГОНВАНЕ, ИЗТЪЛЪСКВАНЕ, ВМЕСТО КОНСОЛИДИРАНЕ, КОЕТО Е ЗАЛЕГНАЛО ВЪВ ВАШАТА ПРОГРАМАТА, КОЯТО ГОВОРИ ЗА КОНСОЛИДАЦИЯ ПРИ ПРИЗНАЦИТЕ НА СУВЕРЕНИТЕТА И НА БЪЛГАРСКОТО ГРАЖДАНСТВО. Има ултимативни изказвания за ИЗГОНВАНЕ НА ХОРА НА РЪКОВОДНИ ПОСТОВЕ, КМЕТОВЕ, ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ТКС, НА МАЛКИ ПРЕДПРИЯТИЯ И Т.Н. до общински народни съвети да бъдат ИЗВАДЕНИ ТЕЗИ И ТЕЗИ И ТЕЗИ, ДАЖЕ НЯМА И МОТИВИ ЗАЩО,БИЛИ БИВШИ НОМЕНКЛАТУРЧИЦИ И УЧАСТНИЦИ В ТОЗИ ВЪЗРОДИТЕЛЕН ПРОЦЕС. Аз не изключвам, че може би някои от тях да са участвали, но все таки, ние ако тръгнем в тази линия и в тази посока на КОНФРОНТАЦИЯ и задълбочаване на КОНФРОНТАЦИЯТА ЗНАЕТЕ, ЧЕ ЩЕ НИ ДОВЕДЕ ДО НОВ ХАОС, ЗНАЕТЕ СЪЩО, ЧЕ СИЛИТЕ, КОИТО РЕАГИРАТ БОЛЕЗНЕНО И ОСТРО ОТ КЗНС, ТЕ СЪОТВЕТНО СЪЩО АКТИВИЗИРАТ ДЕЙНОСТТА СИ, ИМАМЕ ДАННИ ЗА ЕДНА-ДВЕ ПРОЯВИ В ТОВА ОТНОШЕНИЕ, но иначе по-скоро в един такъв организационен план при тях НЕЩАТА СЕ ДВИЖАТ, и РАЗВИВАТ, но ТАКА или ИНАЧЕ е създадена ОБСТА-НОВКА НА НАПРЕЖЕНИЕ.

МЕН МЕ Е СТРАХ СЪЩО ТАКА СЕГА, АЗ НЕ ИСКАМ ДА ВИ ДАВАМ СЪВЕТИ, но ПРИ ИЗДИГАНЕ НА МЕСТНИ УПРАВИ ЗАСЕГА, след това и ПРИ ПРОВЕЖДАНЕТО НА ИЗБОРИТЕ ЕДНО, КАКТО СЕ ПРОЯВЯВА ТЕНДЕНЦИЯ, ОТХВЪРЛЯНЕ, ИЗТЛАСКВАНЕ ТОТАЛНО НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЛЕМЕНТ В МЕСТА КЪДЕТО ДЕЙСТВИТЕЛНО ПРЕОБЛАДАВА мюсюлманското население, също е една тенденция, която СМУЩАВА. Тя не е незабелязана и от страна на тези сили и в един ОПРЕДЕЛЕН МОМЕНТ МОЖЕ ДА СЕ ПОЛУЧИ СЪТЪЛКНОВЕНИЕ.

КАЗВАМ ГИ ТЕЗИ НЕЩА, ТЕ НЕ СА ГОЛОСЛОВНИ, ИМАМЕ ДАННИ,КОИТО НЕ СА ОТ ПОРЯДЪКА НА някакви тайни проучвания, ТЕ СА СИ ИЗЯВЕНИ ТЕНДЕНЦИИ, НЕЩА, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ УСТАНОВЕНИ ЛЕСНО.

КРДОБЕГДСРСЕНА
 ВЪРНО С ОБИЩАВА
 Дата 11.11.1989г. *[Signature]*

Всичкото това и тези предстоящи няколко събития, започването на учебната година, след това назначаването на временните управители, след това провеждането на изборите, ако тези тенденции някак си не се овладеят, ако не се пресекат на време - могат да доведат до стълкновение, до нежелателно ескалиране, а това не е хубаво за България общо, която е нашата страна, нашата родина. От една страна с оглед на международната обстановка и тези тенденции със съседните страни, някои не всички, например с Румъния нещата са други покрай Русе-Гюргево, но във връзка с това посещение на Андрей Луканов в Турция, всички тези процеси биха могли, защото това е една демократизация на правата и свободите и т.н. но чрез тези действия ние този процес няма ли да го затрудним, не го ли минираме, няма ли да направим така, че вместо да върви този процес напред, той да бъде от една или друга сила и т.н. спънат или върнат назад. В това са моите опасения. Аз имам данни за активизиране на това движение като атмосфера, настроения засега, но аз не знам ако нещата продължат и има такива искания за изтласкване на българското население, чрез психически и друг тормоз, всъщност вярвайки на устава и на Вашата програма, аз мисля, че вие би следвало да проявите грижа към това население, да не бъде то принуждавано с един такъв тормоз и натиск да напуска, а да се търси консолидация, аз не изключвам, че между тях има проявени, но ако тръгнем по тази линия на гареса, на реванш някакъв, няма да ни отведе на добро. А тези хора, аз не съм разговарял, но предполагам, че са действали като маши, те не са били идеолозите, действали са така защото така е спуснато отгоре, знаете каква държава бяхме, и сега са се свили, с един страх между тях.

Споделям ги всички тези неща с вас. Убеден съм, аз ще чуя какво ще кажете, че вие ще разберете тревогата ми, защото няма ден, аз получавам ежедневна сводка от данни за състоянието на страната от всички райони, но тези тенденции са от последните дни, на увели-

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

122

чаване на напрежението, което ни тревожи и понеже знам и влиянието и вашите възможности, просто апелирам да ги имате редвид, да упражните и влиянието си, защото в края на краищата това движение, така както е формулирано във Вашите документи, то е общо, то гарантира, би трябвало да гарантира правата и свободите на всеки.

Аз може би малкоо ттекчих, дълго говорих, но казах всичко, което ми тежеше и мислех да ви кажа.

МЕДИ ДОГАН:

Вие може би знаете, от м.март имаме една традиция със ген.Семерджиев поддържахме контакти. Аз мисля, че това трябва да продължи като сътрудничество не само на министерството с движението, но със всички политически сили, със всички влиятелни сили. За мен е това е афиширана новата роля на МВР, аз съм уверен, че и напред ще си сътрудничим и ще се доверяваме в подобни ситуации.

Аз бих искал да взема отношение по тези повдигнати въпроси.

Действително и ние сме обезспокоени . Аз Ви уверявам, че това не е политика на централното ръководство на Движението за права и свободи. Ако беше - по друг начин и в друг мащаб можеха да се бъдат нещата.

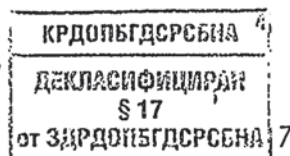
П:ПЕНЕВ:

Така и предполагам.

МЕДИ ДОГАН:

Първият въпрос, във връзка с новата учебна година. Действително в някои райони, и ние получаваме такива искания, ако например до 15 септември не се разреши изучаването на турски език, няма да пуснем децата на училище, ще образуваме живи вериги. Ние сме взели

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЪРНО С ОРГИНАЛА
 Дата 11.11.1980

123

отношение по този въпрос по места. Направили сме консултации. Говорили сме с А. Луканов. Общо взето има предпоставка още тази година въпреки че малко по-късно, да започне изучаването на турски език. Въпросът е технически да се осигурят учебните помагала. Движението за права и свободи пое ангажмента евентуално от 1 до 4 клас или от 2 до 4 клас да осигури учебните помагала. Те са готови. След консултация с Министерство на просветата, се уточнихме до един месец, месец и половина този въпрос да се подготви, да се реализира в чисто технически смисъл, като назначаване на учители, ние сме направили съответните списъци, с учебните помагала на първо време ще осигурим, държавата няма да има затруднения, по този въпрос ние ще направим всичко възможно да го тушираме.

П. ПЕНЕВ:

Да не се форсират нещата, да не се превръща това в дразнител, който да ескалира отношението към другите преподаватели там.

МЕДИ ДОГАН:

Във връзка с изучаването на турския език ние ще направим всичко възможно да го тушираме. Няма да има такива крайности, и ако има ние ще направим всичко възможно да ги тушираме. Вие може би имате информация, ние също имаме такива крайни представители, които избиват на национализъм.

П. ПЕНЕВ:

КРДОПБГДСРСБНА Аз и в Парламента разбрах, стана въпрос за Альоша Кенаров.

ВЕРНО С ОРЪГИНАЛА

Дата: 11.11.88. Експерт: [Signature]

МЕДИ ДОГАН:

Той е изключен от централния съвет след тези негови изявления аз лично се срамувам, как сме могли да го допуснем в нашите среди.

КРДОПЕГДРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПЕГДРСБНА

8

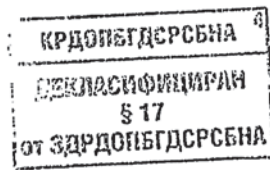
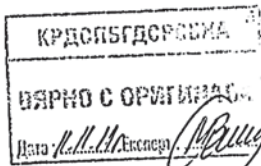
Моята линия като ръководител на това движение е била винаги консолидация, второ, движението е за всички български граждани, за постигане на национално съгласие. В крайна сметка това е целта. Но естествено се появяват такива крайности. Аз мисля, че с общи усилия те няма да имат значение, роля в демократизацията на страната и т.н. да станат генератор на напрежение.

По въпроса за учителите, вие знаете в началото на 1985/86 г. имаше една политика да се назначават по постановление на МС учители, които бяха всъщност проводници на възродителния процес по места. Сега реакцията не е толкова срещу учителите българи по места, а срещу хора, които все още работят, всъщност те са назначени от други райони, командировани са да речем от Плевен в Кърджали и т.н. от Ловеч в Разград. Те получават много големи заплати – по 500-600 лв. и повече и специално провеждаха политиката на възродителния процес, като нови традиции, обряди, обичаи, нова обрядна система. Всъщност това са дразнителите.

Аз Ви уверявам, мога най-отговорно да заявя, че не е затова, че са българи, аз поемам цялата отговорност, а затова че са били участници във възродителния процес, в системата на образованието и ние на няколко пъти поставихме въпроса пред Министерството на народната просвета да внимават при преназначаването на този състав, дори ако е възможно да има рокада, да няма възможност да се създаде обстановка на напрежение, не да ги изключат, а само да бъдат преместени от едно място на друго. Може би по места все още са останали и това е въпрос на координация на МНП, може да стане и с ваше искане.

Колкото зависи от нас, ние принципно поставяме въпроса, сега какво точно ще се реши...

КРДОПЕГДРСБНА
 ВАРНО С ОРИГИНАЛ
 Дата: 11.11.86

9

Моята мисия е да няма кръв. Затова е и моето участие в политическия живот, аз съм научен работник.

Може специално да се помисли за тези учители.

Аз Ви уверявам, най-отговорно заявявам, че няма реакция затова, че са българи тези учители, а затова че са участници във възродителния процес. Това е много важно.

Факта, че някой се яви като представител на Международния комитет за защита на националните интереси и каже, че населението не ги иска, затова че еди кой си е българин, причинната мотивация е съвсем друга.

Аз съм говорил с представители на Общонационалния комитет за защита на националните интереси, те са съгласни, че те са участници по места във възродителния процес, но все пак използват и тази карта.

По въпроса за временните управи, действително това е един въпрос, който може да генерира напрежение. Фактът, че се прие това положение да участват всички сили представени в парламента, после имаме консултация в президентството, всички лидери приехме препоръчителна концепция, всички сили, които са извън парламента, които имат съответно влияние, да могат да участват в консултациите, само че по места, специално пак Общонационалния комитет и другите сили не са съгласни с нашето участие в обществено-политическия живот. Това вече е най-интимния мотив за създаване на предпоставка за напрежение. Аз Ви уверявам, мог да го твърдя това, дори имаше специално искане от Бургаския край, Кърджали, че ако до 17. септември не се елиминира Движението за права и свободи, ще обявят ефективна стачка и т.н.

Ние никога не сме претендирали за тези временни управи, но от гледна точка на демократичния процес в страната възниква въпросът,

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА 10

ЩОМ УЧАСТВАТ ВСИЧКИ И НИЕ ТРЯБВА ДА УЧАСТВАМЕ И НИЕ, ЗАЩОТО И НИЕ ИМАМЕ И НОСИМ ОТГОВОРНОСТ ЗА ГРАЖДАНСТВОТО, ЗА СПОКОЙСТВИЕТО НА СТРАНАТА.

НИЕ ЩЕ НАПРАВИМ ВСИЧКО ВЪЗМОЖНО, ПЛК ИСКАМ ДА ВИ УВЕРЯ, ДА УЗАПТИМ НЕЩАТА, НЯМА ДА ДОПУСНЕМ КОНФРОНТАЦИЯ, НО ЗА 17 СЕПТЕМВРИ МОЖЕ БИ ЩЕ ИМА СТАЧКИ.

П. ПЕНЕВ:

НИЕ ЩЕ СЕ СРЕЦНЕМ И С ТЕХНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ. ЩЕ РАЗГОВАРЯМЕ И С ТЯХ. НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ДОПУСНЕ КОНФРОНТАЦИЯТА.

М. ДОГАНОВ:

ГЕН. СЕМЕРДЖИЕВ ИМАШЕ ЕДНА ПОЗИЦИЯ, ДОСТА ЧЕСТО СМЕ СЕ СЪОБРАЗЯВАЛИ С ТЯХ, НИЕ ПО ПРИНЦИП ДОБРЕ СЕ РАЗБИРАМЕ, НЕ СМЕ КАТО ВРАГОВЕ НАСТРОЕНИ, А КАТО ПАРТНЬОРИ, ОПОНЕНТИ, НИКОГА НЕ СМЕ СЕ КОНФРОНТИРАЛИ. ТАКА ЧЕ ПО ТОЗИ ВЪПРОС ЗА ВРЕМЕННИТЕ УПРАВИ КАТО ОГНИЩЕ ЕВЕНТУАЛНО ЗА СОЦИАЛНО НАПРЕЖЕНИЕ ТРЯБВА ДА СЕ ПОМИСЛИ.

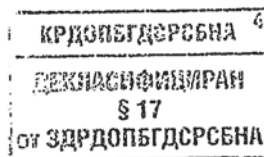
П. ПЕНЕВ:

ТРЯБВА ДА СЕ ПОМИСЛИ, ЗАЩОТО ИМА ДАННИ, ТОВА КОЕТО ВИ КЛАЗАХ ЗА ТЕЗИ ПРОЯВИ НА НЕТЪРПИМОСТ КЪМ МЕСТНИ РЪКОВОДИТЕЛИ, НЕ САМО КЪМ КМЕТОВЕ, НО И ДРУГИ РЪКОВОДСТВА.

М. ДОГАНОВ:

СПЕЦИАЛНО В СИЛИСТРЕНСКИЯ КРАЙ, РАЗГРАД, ХЛАСКОВО ИМАШЕ ТАКИВА СЛУЧАЙ, ПО-СКОРО В СЕВЕРОИЗТОЧНА БЪЛГАРИЯ, НИЕ ПОЛУЧАВАМЕ ИНФОРМАЦИЯ, ЧЕ ТЕЗИ ХОРА СА ИМАЛИ НЯКАКВИ ДЕЙСТВИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ВЪЗРОДИТЕЛНИЯ ПРОЦЕС, ТОЧНО КАКВО Е ПОЛОЖЕНИЕТО, ЩЕ УСТАНОВИМ, ИЗПАРТИЛИ СМЕ ПО МЕСТА КОМИСИИ ДА ВИДАТ.

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЪРНО С ОРГИНАЛА
 Дата: 11.11.1988

11

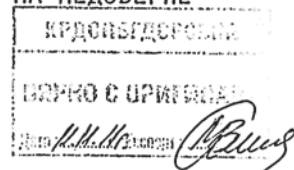
П. ПЕНЕВ:

Нека да видят, да не е това една тенденция, просто едно форсиране на процеси и така да се каже под тази форма да не се изтласква този елемент, искам да използвам влиянието, което безспорно имате сред това население.

М. ДОГАНОВ:

Аз най-отговорно искам да Ви кажа, че критерият "българин-турчин" никога не е работил за мен, просто тези, които са участвували и то активно, и са си изцапали ръцете, за мен те трябва да бъдат дадени под суд. Всички останали които по принуда, факта че са били в апарата, в тази машина, те нямат собствена вина, не трябва да се иска реванш, но само тези, а те са единици по места, които действително са с изцапани ръце и населението ги знае, на тях може би ще трябва да се потърси отговорност.

Аз не съм го поставил този въпрос, явно това в един момент може да бъде център на напрежение, това е вече въпрос на времето и нашата гражданска зрялост като граждани на тази страна. Тук пак поемам тази отговорност специално за това гласуване вот на недоверие и т.н.

П. ПЕНЕВ:

Да, но те просто имат едно брутално искане по отношение на магазинери, кметове, началници цехове, едно такова много широко обкръжение, полевъден бригадир и т.н., а едва ли всичките тези хора са некадърни, едва ли всичките тези хора са участници във възродителния процес. Данните са от с. Манолитч. където поставят ултиматум за активна действителна стачка, което буди тревога, за бързо решаване на проблемите. Тези неща предизвикват тревога, да не се създаде атмосфера

КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА. 12

НА НЕТЪРПИМОСТ КЪМ ДРУГИЯ ЕЛЕМЕНТ, ТАМ КЪДЕТО ИМА ПРЕОБЛАДАВАЩО ТУРСКО НАСЕЛЕНИЕ И МАЛКО БЪЛГАРСКО, ЕДНО ИЗТЛАСКВАНЕ ПО ЧИСТО ПСИХОЛОГИЧЕСКИ МАНИЕР. ВИЕ ЗНАЕТЕ В КОСОВО КАКВО НАПРЕЖЕНИЕ СЕ СЪЗДАДЕ ОТ ОПРЕДЕЛЕНИ СИЛИ, КЪДЕТО БЕШЕ ИЗТЛАКАНО СРЪБСКО НАСЕЛЕНИЕ И ТО БЕШЕ ПРИНУДЕНО ПОРАДИ ТОЗИ СИЛЕН ПСИХОЛОГИЧЕСКИ И ДРУГ НАТИСК, СЪЗДАДЕНА БЕШЕ ОПРЕДЕЛЕНА НЕТЪРПИМОСТ, ФАКТИЧЕСКИ ТАМ ХОРАТА СИ СЪБИРАХА БАГАЖА, МИСЪЛТА МИ Е ДА НЕ СЕ ДОПУСНЕ ОНОВА, КОЕТО БЕШЕ, ОНАЗИ ГОЛЯМА ГРЕШКА ПРЕЗ 1989 Г. СЕГА ПЪК ДА СТАНЕ С ПРОТИВОПОЛОЖЕН ЗНАК, ЗАЩОТО ИМА ДАННИ ЗА ЕДНА ТАКАВА ПОДОБНА ТЕНДЕНЦИЯ ПО МЕСТА. ТОВА СА ВЕРОЯТНО ТАКИВА КРАЙНИ ПРИВЪРЖЕНИЦИ, КРАЙНИ ФАНАТИЦИ, ТОВА СА НАЦИОНАЛИСТИ, ДА МОЖЕ И ТОЗИ ПРОЦЕС ДА СЕ ОВЛАДЕЕ, ДА ВЪРВИМ КЪМ КОНСОЛИДАЦИЯТА НА ТЕЗИ ХОРА ДА ГРАСИМ ТАМ КЪДЕТО Е РАЗРУШЕНО ДА ГО ГРАДИМ ТОВА ДОВЕРИЕ, А НЕ ДА ГО РУШИМ И ДА ЗАДЪЛБОЧАВАМЕ КОНФРОНТАЦИЯТА.

М. ДОГАНОВ:

ПО СЛЕДВАЩИЯТ ВЪПРОС ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗБОРИТЕ, ДЕЙСТВИТЕЛНО АЗ ИМАМ ВЪТРЕШНИ ОПАСЕНИЯ, ЧЕ ОТ РАЗЛИЧНИТЕ ПОЛИТИЧЕСКИ СИЛИ ЩЕ СЕ ИЗПОЛЗВАТ РАЗЛИЧНИ КАРТИ, В ТОВА ЧИСЛО И НАЦИОНАЛНИЯ ВЪПРОС, ЩЕ БЪДЕ ИЗПОЛЗВАН, В ТОВА СЪМ УБЕДЕН, ОТ ТАЗИ ГЛЕДНА ТОЧКА НИЕ ОЩЕ ОТ СЕГА МИСЛИМ В РЕДИЦА РАЙОНИ, ОСОБЕНО ГРАНИЧНИТЕ, ДА ИМАМЕ ЕДНО ПОЛИТИЧЕСКО СПОРАЗУМЕНИЕ, ТОВА ЩЕ УСПОКОИ ХОРАТА И ДЕЙСТВИТЕЛНО ЩЕ СЪЗДАДЕ ЕДНА ПРОГРАМА ЗА КОНСОЛИДАЦИЯ, СТИГА СЪОТВЕТНИЯ ЧОВЕК ДА ВЪПЛОЩАВА В СЕБЕ СИ ДЕМОКРАТИЧНИ ИДЕИ И ДЕЙСТВИЯ И ДА Е СЪС ШИРОКИ ВЪЗГЛЕДИ И ВЕЧЕ ПРОУЧВАМЕ ВЪЗМОЖНОСТТА ДА ИЗДИГНЕМ ОБЕДИНЯВАЩИ ЛИЧНОСТИ ОТ ОПРЕДЕЛЕНИ ПАРТИИ.

П. ПЕНЕВ:

В КОНТАКТИ ЛИ СТЕ С ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА РАЗЛИЧНИТЕ ПАРТИИ?

КРДОПБГДСРБНА
 ВЪРНО С ОРЪЖИЕТО
 Дата: 11.11.1999

КРДОБЪГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОБЪГДСРСБНА

124

13

М. Доганов

М. ДОГАНОВ:

Да. Този въпрос аз съм го споделял, те много добре възприемат тази идея. Аз ще направя всичко възможно в тези опасни гранични райони само и само да има успокоение, защото там се поставя въпросът, ако кметовете по места са турци, първата крачка към автономията, към сепаратизма е готова, за да избегнем изобщо всякакви символични основания за страх при тези избори ние ще издигнем обединяващи личности от определени партии. Това ще бъде наша политика в тези райони.

Същото се отнася и за Разград, Кубрат, където са възможни неконтролируеми действия и огнища за напрежение. Но това е въпрос, който тепърва ще се обсъжда на политическо равнище.

479

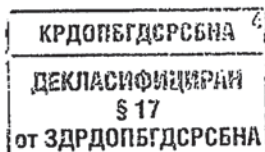
П. ПЕНЕВ:

Аз съм готов ако можем ние да съдействаме за установяване на контакти, разговори, както е било и при ген. Семерджиев.

КРДОБЪГДСРСБНА
 ВЪРНО С ОРЪГИНАЛА
 Дата: 11.11.1990г. *М. Доганов*

М. ДОГАНОВ:

В това отношение ще направим всичко възможно действително изборите да ^{НЕ} се превърнат в средство, в лост за създаване на напрежение и междуетническа вражда, защото по време на парламентарните избори се създадох условия, имаме вече опита и действително обстановката е сложна, но ние не сме решени на всяка цена да имаме свои представители в управите, затова имаме българи в ДПС. Аз лично съм убеден, че партизанщината няма да доведе до демокрация, трябва да се стремим към национален консенсус, иначе трудно можем да изградим нови ценности. Аз най-отговорно заявявам, че ДПС ще поеме ангажменти за парирание на евентуални конфликти, това не трябва да се допусне, да не се допусне верижна реакция още на етап условия, предпоставки за създаване, генериране на напрежение, още там трябва да се направляват неща-

130

14

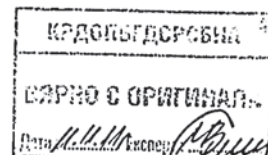
ТА, ЗА ДА НЕ СЕ ДОПУСНАТ КРАЙНОСТИ. ТОВА Е НА-ОБЩОТО, АКО ИМАТЕ КОНКРЕТНИ ВЪПРОСИ, ГОТОВ СЪМ ДА ОТГОВОРЯ.

П. ПЕНЕВ:

АЗ ИЗПОЛЗВАМ СРЕЦАТА ТАКА НАЙ-ОБЩО ДА ПОСТАВЯ ПРОБЛЕМАТИКАТА И ОПРЕДЕЛЕНО ТОВА КОЕТО ЧУХ Е УСПОКОЯВАЮЩО В ГОЛЯМА СТЕПЕН. АЗ БЯХ УБЕДЕН, ЧЕ Вие ЩЕ МЕ РАЗБЕРЕТЕ И МЕ РАЗБИРАТЕ, ТЕЗИ НЕЩА И ТЕЗИ ПРОЦЕСИ, ЧЕ НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ВЪРВИ КЪМ ПООЦРЯВАНЕ НА СЕПЕРАТИСТКИ ТЕНДЕНЦИИ, НА ТАКИВА ТЕНДЕНЦИИ ЗА ОБОСОБЯВАНЕ И Т.Н., А ТРЯБВА ДА СЕ ВЪРВИ КЪМ ТЕНДЕНЦИИТЕ НА КОНСОЛИДИРАНЕ, ЗАЩОТО ТОВА ЩЕ ПОДПОМОГНЕ И ПОЛИТИЧЕСКИТЕ СИЛИ И ДЪРАВНО РЪКОВОДСТВО ДА ОСЪЩЕСТВИ ПОЛИТИКА НА ОПТИМИЗИРАНЕ НА ОТНОШЕНИЯТА СЪС СЪСЕДНИТЕ НИ СТРАНИ, В ЧАСТНОСТ С ТУРЦИЯ, КОИТО БЯХА ПО-РАНО ПО ПОНЯТНИ ПРИЧИНИ ОБТЕГНАТИ, НО СЕГА ТЕЗИ ПРОЦЕСИ СА РАЗУМНИ СПОРЕД МЕН АКО ДВИЖЕНИЕТО ПОДЧЕРТАВА ТОВА, ЧЕ НЕГОВАТА ЦЕЛ Е ТАЗИ, КОЯТО Е В ПРОГРАМАТА И УСТАВА, КЪДЕТО МНОГО ДОБРЕ, МНОГО ТОЧНО И МНОГО ЯСНО И РЕАГИРА НА ПРОЯВИТЕ, КАКВИТО В ПОСЛЕДНО ВРЕМЕ СЕ НАБЛЮДАВАТ. ТОВА БИ СЕ ОКАЗАЛО ЕДИН ПОЛОЖИТЕЛЕН ФАКТОР, ЗАЩОТО ЯВНО Е БАЗАТА, КОЯТО Вие ИМАТЕ И Е ХУБАВО, ЧЕ ТЯ НЕ Е БАЗА САМО СРЕД ТУРСКОТО НАСЕЛЕНИЕ, НО И СРЕД БЪЛГАРСКОТО НАСЕЛЕНИЕ И ВСИЧТИТЕ ТЕЗИ ПРОЯВЕНИ ТЕНДЕНЦИИ ПО МЕСТА ДА СА НЯКАКВА ПРЕОДОЛИМА САМОИЗЯВА ИЛИ НА СИЛИ, КОИТО БИХТЕ МОГЛИ ДА РАЗГРАНИЧИТЕ, ДА ГИ ПАРИРАТЕ, ЗАЩОТО ТОВА ЩЕ СЪЗДАДЕ ОПАСНОСТИ.

М. ДОГАНОВ:

ПО ВРЕМЕ НА ПОЧИВКАТА НА ПАРЛАМЕНТА; ЕДИН ПРИМЕР, ВСИЧКИ НАШИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ БЯХА ПО МЕСТА И НАШИЯТ ПРЕДСТАВИТЕЛ ИВАН ПАЛЧЕВ БЕШЕ В БУРГАС. ТАМ ОБЩОНАРОДНИЯТ КОМИТЕТ ЗА ЗАЩИТА НА НАЦИОНАЛНИТЕ ИНТЕРЕСИ ИМА МНОГО СИЛНИ ПОЗИЦИИ И ЗА ПЪРВИ ПЪТ ОТ ДОСТА ВРЕМЕ ОТ МЕСЕЦ МАРТ-АПРИЛ СЕ ПРАВИ ОПИТ ЗА ОБЩО СЪБРАНИЕ С ОКЗНИ, ТОЙ Е ПОЕЛ ИНИЦИАТИВАТА ЗА ОБЩО СЪБРАНИЕ. ПОСЛЕ СА ГО КАНИЛИ НА ДРУГИ СЪБРАНИЯ. ПОЛУЧАВА СЕ

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА 15

едно успокоение. Те разбират, че не се търси никакъв сепаратизъм, автономия, просто елементарни права и свободи, някаква консолидация, протягане на ръка. Тук много е важно кои сили имат интереси от подклаждане на това напрежение. Аз мога да ви приведа и доказателствен материал. Но не сме го правили, тъй като това ще създаде допълнително напрежение.

П. ПЕНЕВ:

Да. Най-хубаво би било така по места да се установят тези контакти и да се върви към разбирателство.

М. ДОГАНОВ:

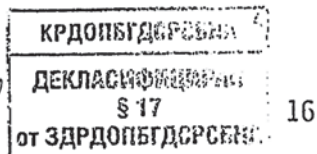
СЕГА ПАК СЪМ ПОКАНЕН В РАЗГРАДСКИЯ КРАЙ.

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 11.11.1989

ВАСИЛ ЛАМБЕВ:

Ако разрешите, др. министър, аз не мога да не изразя задоволството ни от досегашната работа на съвета за ненасилие в политическия и обществен живот и специално участието на Движението за права и свободи в него и г-н Доган е един от съучредителите в активната предизборна кампания и непосредствено след нея те взеха конструктивно, позитивно отношение по всички наболели въпроси. За съжаление ние не успяхме да пренесем духа на работата на съвета долу на места, там където концентрацията е най-силна, но там съществуват и други обективни предпоставки, страстите са по-първични.

Смята ли г-н Доган като политически лидер, че сега в новата кампания за избор на местни органи следва политическите сили да активизират работата на този независим обществен съвет за ненасилие и първият ми въпрос е - някакви препоръки, някакви бележки и някакво отношение към нас като система в аспект охрана на правопорядък, спокойствието, обществения ред, в центъра и по места.

М.ДОГАН:

Това са много важни въпроси. Аз смятам, че специално този съвет за ненасилие тепърва ще има много важна роля в нашия обществен живот. Това няма нужда да се доказва. Мисля, че това е едно място, където се срещат всички сили от които зависи спокойствието на равни начала с представителите да речем на МВР. Но самият диалог, самият контакт вече е предпоставка за падане на напрежението, което е обща отговорност. Това е много важно, но мисля, че има един недостатък, който трябва да се преодолее, а е важно само в центъра да бъде, но съответни комитети и съвети да има и по места – примерно по окръзи, по области.

В.ЛАМБЕВ:

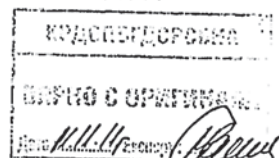
В някои региони функционираха на един етап такива, като Пловдив, Русе.

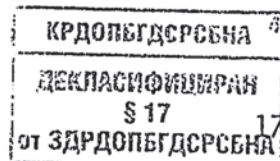
МЕДИ ДОГАНОВ:

Това е много важно, но да бъде система, стил на работа. Може би ще бъде конструктивно начало, специален сегл за изборите това е много важно, да може този съвет действително да си намери адекватното място в предизборната кампания да тушира действително възникнало напрежение. Аз съм убеден дори, ако го нямаше този съвет може би самият факт, че няма контакт с отсрещната страна може би в някои райони сега да има напрежение. Може би тази структура да слезе долу да функционира. Особено на принципа на равноправието е много важен, просто всеки се чувства отговорен за спокойствието, за сигурност, за законността.

В.ЛАМБЕВ:

Този въпрос е чисто психологически. Хората като виждат, че лидерите и авторитетите се ангажират с известна платформа, те воля

или неволю трябва да се съобразят с обстановката.

МЕДИ ДОГАНОВ:

Да допълня. Ние винаги ще бъдем активни участници в този съвет с конструктивна позиция. Аз разбирам, че без спокойствие в страната трудно можем да мислим за демокрация.

Какви препоръки мога да дам?

П. ПЕНЕВ:

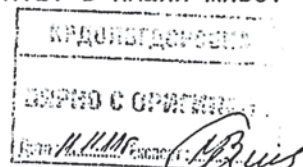
Защо, вие имате своята гледна точка, още повече аз съм един млад министър на вътрешните работи. В момента се и ориентирам и така ще мога да задълбоча някои идеи, и най-вече и преди всичко това, което е изградено да запазим.

МЕДИ ДОГАНОВ:

Това също е много важно, че именно бившият министър на правосъдието става министър на вътрешните работи. За мен това не е само така като символ, а уверение за получаване на сигурност от гледна точка на законността, която трябва да бъде приоритет в нашия живот за в бъдеще. Така го възприемам това.

П. ПЕНЕВ:

Аз мога да ви еверя, просто това е и моето верую и като човек и като изпълняващ съответна длъжност. Абсолютно съм убеден и проникнат от съзнанието, че законността и точното спазване на правовия ред, който ще се усъвършенства, тъй като процесите текат и предстои богата законова дейност, но това е основата върху която трябва да действаме и върху която трябва да действа преди всичко МВР, защото ако то си позволи да внася някакъв друг елемент, извън това, което в духа и буквата на закона, винаги ще бъдем изправени пред ситу-

КРДОПБГДСРСБНА 61
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА 18

лции, в които тази законност може да бъде нарушена.

Аз Ви благодаря затова, че по този начин виждате моето идване тук. Това е и моето верую.

МЕДИ ДОГАНОВ:

По времето на ген. Семерджиев като министър на вътрешните работи министерството се утвърди като една буферна зона, обективна целина, тази тенденция вече е положена, с деполитизацията МВР да не взема страна, в една ситуация, мисля че това е едно много добро начало, само че трябва да се утвърди от гледна точка на спазване на законността, че всички български граждани трябва да спазват законността, ако искат да допринесат за демократичния процес в страната, това за мен е много важно. Законността предполага както обективност, така и твърдост. Сега има една такава идея, мисъл, че има безвластие, функциите и ролята на буферна зона съвсем не означава там където е необходимо да има и твърда ръка. Властта си е власт, властта е функция на държавата и тя трябва да се упражнява, независимо от коя страна се нарушава. За мен това е много важно. Мисля, че специално през последните месеци твърдостта е отслабена.

П. ПЕНЕВ:

Това е глям въпрос, аз ви благодаря, че по този начин го схващате и го представяте затова защото въпросът е голям и единственото правилно разрешение това е закона. Законът трябва да бъде приоритетен и закона трябва да бъде базата и на твърдостта и на възможностите за диалог за предотвратяване на конфликтни състояния. Така че вие сте абсолютно прав. Ние ще задълбочаваме тази превантивна своя дейност, функция, буферна, както се изразихте абсолютно, стремейки се

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАМ
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

19

ДА НЕ СЕ ПОДАВАМЕ НА ПАРТИЙНИ ПРИСТРАСТИЯ И УКЛЮНИ ОТ ДРУГА СТРАНА
 ВИНАГИ ТРЯБВА ДА ИМА МЯРА, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ УСТАНОВЕНА, НО ПРИ
 НЕОБХОДИМОСТ ТРЯБВА ДА СЕ ДЕЙСТВА И С ТВЪРДОСТ.

МЕДИ ДОГАНОВ:

ТОВА Е ВАЖНО, ДА СЕ ЗНАЕ ДОКОГА, ДОКЪДЕ ТАЗИ БУФЕРНА ЗОНА
 ЩЕ ОСЪЩЕСТВЯВА ДИАЛОГ И КОНТАКТ. МИНЕ ЛИ СЕ ТАЗИ МЯРА ТЯ ЩЕ СЕ
 ПРЕВЪРНЕ В БЕЗВЛАСТИЕ. ТАКА ГИ ВИЖДАМ АЗ НЕЩАТА ПРЕЗ СЛЕДВАЩИТЕ
 МЕСЕЦИ. ВСЕКИ ТРЯБВА ДА УВАЖАВА ЗАКОНА. ТРЯБВА ДА БЪДЕ ОТГОВОРЕН
 ЗА СВОИТЕ ДЕЙСТВИЯ.

П. ПЕНЕВ:

ДОМИНИРАЩА ТРЯБВА ДА БЪДЕ ТАЗИ ФУНКЦИЯ, ЗА СЪЗДАВАНЕТО НА
 РАЗБИРАНЕТО, ЧЕ МИНИСТЕРСТВОТО Е НАДПАРТИЙНА ИНСТИТУЦИЯ. СЕГА ТРЯБВА
 ДА ИМА СЪЧЕТАВАНЕ И НА ДВЕТЕ ФУНКЦИИ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ТАЗИ МЯРА.

МЕДИ ДОГАНОВ:

ЛИПСАТА НА ТВЪРДОСТ СЕ ТЪЛКУВА КАТО БЕЗВЛАСТИЕ. ХОРАТА,
 КОИТО СА НЕ ДО ТОЛКОВА ИЗЯВЕНИ, СЕГА ИЗВЕДНАЖ СТАНАХА МНОГО АКТИВНИ.

П. ПЕНЕВ:

ИМА ТЕНДЕНЦИЯ ЗАД ФАСАДАТА НА ЕДНА ИЛИ ДРУГА ПАРТИЯ
 ТЕ ДА СЕ ПРИКРИВАТ.

В. ЛАМБЕВ:

НЯМАМЕ ЗАКОННО ОСНОВАНИЕ ДА НЕ СЕ ИЗДИГАТ КРИМИНАЛНО ПРО-
 ЯВЕНИ ЛИЦА В АКТИВНА ПОЛИТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ, НИЕ БИХМЕ МОГЛИ ДА СИ СЪТ-
 РУДНИЧИМ В СЛУЧАИТЕ, КОГАТО ВИЕ НАСТОЯВАТЕ, НО ФАКТА, ЧЕ ДА СТАНЕШ
 МАТЕРИАЛНО-ОТГОВОРНО ЛИЦЕ СЕ ИСКА СВИДЕТЕЛСТВО ЗА СЪДИМОСТ, НО ЗА
 ТАКАВА ДЕЙНОСТ НЕ СЕ ИСКА.

КРДОПБГДСРСБНА
 ВЕРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 11.11.1990

КРДОПБГДСРБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАНА
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРБНА

20

136

МЕДИ ДОГАНОВ:

И тук виждам начин за сътрудничество.

П. ПЕНЕВ:

Съда регистрина едно движение за самозащита на затворниците. Това е парадокс в обществено-политическия живот. Тези пропуски трябва да бъдат отстранени.

МЕДИ ДОГАНОВ:

Това също е много важно и важи за всички, особено за едно такова движение каквото е нашето с хиляди активисти, само и само да се набере актив, представят се добре, дори и да го познават, представят се като неправилно осъдени.

П. ПЕНЕВ:

В това отношение бихме могли да си сътрудничим. Данните, с които разполагаме можем да ви дадем, за да бъдем полезни, но инициативата трябва да бъде от ваша страна, едни такива елементи би следвало да се отстраняват своевременно защото те представляват опасност за самата партия вътре и съответно крият опасности за ескалиране на напрежение отвън.

Аз съм определено доволен от тази среща, от този първи контакт в това мое качество на министър на вътрешните работи и с удоволствие посрещам вашето уверение за бъдещата дейност, която може да бъде многостранна в рамките на този вече изграден независим обществен съвет, за недопускане на насилие в обществения и политическия живот, също така и в конкретен и близък тплан за данните, които идват за съществуващо напрежение. Ще можем да разчитаме на вашето

КРДОПБГДСРБНА
 ВЪРНО С ОРЪЖИЕТО
 Дата 11.11.1989г.

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
и вярят на тоталитаризма

41

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

77/19 - Борово

252

№ 16-999
3.12.1990 г.

ИЗДАВА СЛУЖБЕН СЪВЕТ
НА КОЛОНИАЛНИТЕ РАБОТИ
Вх. № 3475 - 4. ЕК 1049

ЗАПОВЕД

ОТНОСНО: Мерки за изпълнение на Решение на Републиката
на Народно събрание от 04.12.1990 година

На 04.12.1990 г. Великото народно събрание прие Решение, с което задължи Министерството на вътрешните работи в срок до 7 дни да представи на ръководството на Анкетната комисия по лосектата на народните представители всички данни за народните представители - шатни и извъншатни сътрудници /информатори/ и служители на бившето Десто управление - Държавна сигурност и предшествашите го аналогични структури в НРР. Решението включва и задължението да се дадат гаранции за автентичността на материалите.

За изпълнението на Решението на Великото народно събрание, считано от 05.12.1990 година

ЗА П О В Е Д А Н :

1. Забранявам достъпът на всички служители до информацията на централните и териториалните подразделения на Министерството на вътрешните работи.

2. Забранявам в срока определен с Решението на Великото народно събрание движението на всички оперативни дела, включително и архивните (без следствените и съдебни дела) между подразделенията.

3. Задължавам всички едноначалници да осъществят строг контрол и възкателност към подчинените си служители за неположката на вярна или невярна информация, свързана с конкретни лица и факти от служебната им дейност.

4. Всички връзки с Анкетната комисия по досетата на народните представители за изпълнение на Решението на Великото народно събрание да се осъществяват чрез заместник-министъра на вътрешните работи К. Саманджиев.

МИНИСТЪР

01-
02-
03-
04-
05-

КРЕДОЛЪГДОРСНА 1
ВАРНО С ОПРИГИНАЛА
Дата: 04.12.1990 Екземпляр:

Из архивите

488

11. П. И. Г. А.
25. 09. 90

СТРОГО СЕКРЕТНО!

1

КРДОПЕГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПЕГДСРСБНА

ДО
МИНИСТЪРА НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ -
ПЕНЧО ПЕНЕВ

[Handwritten signature]

11288 26 9 90

ДРУГАРИЮ МИНИСТЪР,

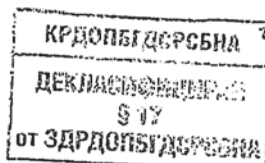
В периода след 10.11.1989 г. неколкократно по различни поводи се поставят въпросите за досиетата, които се съхраняват в МВР и за "доносниците" - секретните сътрудници на органите на бившето VI у-ние и органите на ДС.

Тези проблеми бяха повдигнати и от в. "Дума", а така също и от народните представители във Великото народно събрание. В тази връзка бе определен състав на Анкетна комисия за досиетата на народните представители.

Същата е поискала среща и гл. секретар на министерството г-н Т. Бояджиев е определил аз да докладвам на 25.IX.1990 г. с участието на юрисконсулт от УКА за състоянието на нещата.

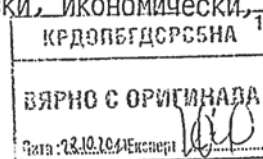
Във връзка с горното и даденото от Вас указание в срещата ни на 19.09.1990 г. ръководството на Службата за информация и архив има следните съображения, които ако се приемат за правилни, могат да се имат предвид от ръководството на министерството. С Ваше разрешение предлагам да направя информация пред г-н Тамбуев и определената комисия, по следните основни въпроси:

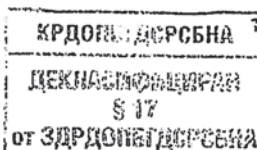
КРДОПЕГДСРСБНА
БЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 28.10.90 Експерт: *[Handwritten signature]*

I. По наша преценка мотивацията за повдигането на въпросите за "доносниците" и "досиетата" от отделни представители на интелигенцията и други среди съдържа елемент на лична заинтересованост, но той не е основен. Нещата се пренасят на основата на политическата борба, в условия на едно очевидно противоборство между двата главни полюса в момента - синия и червения, очертани както в обществото, така и във Великото народно събрание. Не се скрива желанието и на двете страни да бъдат дискредитирани някои от представителите на различните групировки. Разчита се на извличане на политически дивиденди за сметка на другата страна.

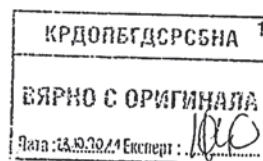
II. Не е тайна, че Специалните служби във всички страни в своята дейност прилагат форми и методи на работа и си служат със сили и средства, които държавата предоставя единствено на тях, от органите в системата на държавния апарат. Тези форми, методи, сили и средства са скрепени с принципите за секретност. И органите на МВР, включително и тези на бившето VI у-ние и ДС като цяло са работили по този начин. От създаването им досега при организацията на дейността им в борбата с противодържавната престъпност и защитата на сигурността на държавата, органите на МВР са водили оперативни дела, наблюдавали са поведението и действията на отделни лица и групи, събирани са явна и секретна информация, привличали са към сътрудничество български и чужди граждани. Това е ставало както на предимно патриотична основа, така и на основата на зависимост или наличието на компрометиращи лицето факти и данни, но винаги с негово съгласие. В зависимост от проблемите и средите в които са протичали интересуващите органите на МВР процеси и явления, са подбирани и привличани и подходящи сътрудници. Посредством привлечените секретни сътрудници са решавани важни политически, икономически,

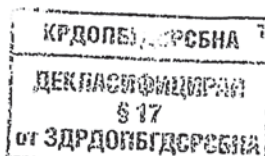

социални и други проблеми, свързани с външната и вътрешната сигурност и интересите на Народна република България. С тяхно участие и помощ са провеждани значими оперативни игри със специалните органи на други държави, дезинформационни мероприятия, оказване влияние сред определени кръгове както в страната, така в чужди държави в интерес на България. Получавана е ценна информация, предотвратявани и разкривани са тежки престъпления. Особено важна е ролята на секретните сътрудници в борбата за предотвратяване, пресичане и разкриване на диверсионно-терористични актове, крупни операции, свързани с валутни ценности, наркобизнеса и др. Такива са законите и от това се определя ефективността на разузнавателните и контра-разузнавателните органи.

III. Съвсем естествено е, че в досегашната практика на МВР, в различните периоди в съответствие с политическата и международната обстановка, с линията и измискванията на едностранното управление и тоталитарната държава, немалко сили и средства са отделени на борбата срещу опозиционните партии и дейци вътре в страната, както и срещу т.н. "идеологическа диверсия". Водени са оперативни и следствени дела за такива престъпления като противодържавна агитация и пропаганда, противодържавни групи и организации, бягства и невъзвращения и др. Макар и да е действано в изпълнение на закона, са били засегнати права и свободи на отделни граждани и това е било в явно противоречие с демокрацията и плурализма. Действащото законодателство е определяло и характера на вътрешните нормативни и други ръководни документи и самата оперативна практика. Декриминализацията на голяма част от деянията и отменянето на текстове от НК даде своето отражение и върху водените оперативни дела и работата в поделенията. Водените дела към датата на отменяне текстовете

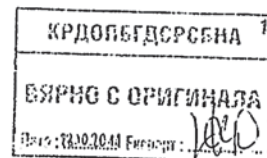
4

от НК загубиха стойност, работата по тях е прекратена и те са унищожени, тъй като не съдържат информация с оперативна, правна и историческа значимост. Въз основа на това са направени и съответни структурни промени. Важна особеност на тоталитарното управление е и стремежа да се наблюдават оперативни лица от държавите на т.н. "противников лагер". В съответствие с това са разработвани и вербувани и чужди граждани.

IV. В течение на годините, в съответствие с оперативната, следствената и административно-управленската дейност на министерството, в архива на министерството се събира и обработва съответна информация с определен режим за ползване и съхранение. Периодично се провеждат експертизи по наличните преписки и дела. В съответствие с инструкциите и заповедите на министъра, тези за които срокът за съхранение е изтекъл се унищожават, а ако имат оперативна и историческа стойност се оставят на постоянно съхранение.

В архива се съхраняват фондове, описани в докладна записка до Вас рег. № 1138 от 10.09.1990 г. и те могат принципно да се огласят, в разговорите с водачите на полит. сили и парламентарната комисия, като се посочи, че достъп до тях от граждани, както и от служители на МВР става само с разрешение, диференцирано и под контрол в съответствие със степента на секретност на документите.

V. По наше мнение материалите, свързани с работата на агентурата - секретните сътрудници, както и данните в свалените в архив дела на оперативен отчет не бива да се разсекретяват и огласяват. Следва да се запази забраната за достъп до тях. Основанията за това са много и твърде съществени. Ето някои от най-важните от тях, които следва да се имат предвид и от парламентарната комисия:

КРДОБЕГДСРБНА 1
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН 5
 § 17
 от ЗДРДОБЕГДСРБНА

5

1. Сътрудничеството и помощта, която определени лица са оказвали и оказват на МВР се изгражда на основата на правни, морални и етични принципи и норми. Водещи са непартийната принадлежност, а възможностите да се решат проблемите и готовността за това. И от двете страни е поет ангажимента за строго и неотклонно придържане към секретност и опазване на тайната. Всяко отклонение от тези правила ще доведе до накърняване на човешкото, гражданското и професионалното достойнство.

2. Проблемът секретност в тази област има и друга страна. Това са сведения и факти, съставляващи държавна тайна по смисъла на утвърдения Списък, който урежда тази материя и огласяването им от когото и да било би съставлявало престъпление по чл.357 от НК.

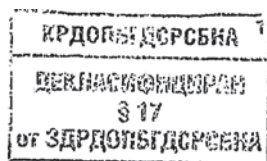
3. Допускането на разгласяване, разкриване дори само на един случай, за едно лице би било опасен прецедент с тежки последици. Неминуемо ще нарасне натискът за разкриване и на други случаи.

4. Гласността по "секр. сътрудници" и "досиетата" ще нанесе непоправим удар срещу органите за сигурност /разузнаване, контра-разузнаване/ за продължителен период от време. Това ще се отрази както на престижа, така и най-вече върху професионализма и ефективността от тяхната дейност в борбата с престъпността и защитата на външната и вътрешната сигурност на България. То ще рефлектира и върху работата на органите на милицията. Ще се усили разколебанието, стъписването и несигурността на целия кадрови състав на МВР.

5. Не бива да се надценяват и някои други възможни вредни последици като:

а/ засилване на неблагоприятните международни оценки за България с политически, икономически и други последици за страната;

КРДОБЕГДСРБНА 1
 ВЪРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 28.10.2011 Екземпляр: 1

6

б/ възможно е брожение сред различни слоеве на населението и особено сред лицата, които са работили или в момента помагат на органите на МВР. Може да възникнат саморазправи.

в/ отрицателното въздействие ще се пренесе и върху децата, семействата и най-близките им роднини и приятели.

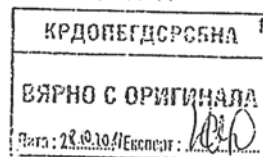
Накрая по наша оценка не интересите на отделни партии и лица, а интересите на България трябва да са водещи при вземане на решение.

Това не само няма да доведе до успокояване на обстановката, а обратно ще засили конфронтацията между двата полюса, ще ескалират взаимните обвинения. Илюзията за полза или вреда на отделни партии и групи бързо ще се разсее. Не е изключено да се влоши и атмосферата и обстановката във Великото народно събрание, както и в различните партии и политически групировки и движения. По този начин ще се отклони вниманието и решаването на жизненоважните за страната и народа проблеми.

В потвърждение на изказаните до тук мисли са и сведенията, с които разполагаме за опита на други страни. Откъслечните прецеденти, допуснати в ГДР, Чехословакия и Унгария и дискредитирането на отделни личности не доведоха до полезни резултати в политическия и обществен живот на тези страни.

VI. Становището за забраната за огласяване на посочените документи не изключва разглеждането на конкретно повдигнати въпроси за конкретно "доносничество" и настъпили вредни последици, както и оплаквания от отделни лица. Това може да става, но без да се нарушава закона.

В архива на МВР са запазени оперативните материали само за лицата, за които са получени достоверни данни и те са предадени за

КРДОПБГДСРСБНА
 ДЕКЛАСИФИЦИРАН
 § 17
 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

7

разследване от следствието, както и проведените следствени и съдебни дела. За т.н. политически престъпления. Неправилна е представата, че всеки човек има досие.

Информация, свързана с подозрения или реално извършени криминални и стопански престъпления от отделни лица, не се съхранява в службата за информация и архив. Това е от компетентност на милицията.

VII. Конкретна информация за отделни народни представители, ако се касае за полицейски материали, за въдворение в ТВО без присъда, за следствени и съдебни дела, би могло да бъде представена още сега, ако за това има официално искане.

Нап. в 2 екз.

№ 1 - ръководството на МВР

№ 2 - КД - СИА

Изп.: Кипров

Нап.: Георгиева - 787

24.09.1990 г.

С о ф и я

НАЧАЛНИК НА
 СЛУЖБА "ИНФОРМАЦИЯ
 И АРХИВ" - МВР
 ген.-майор:

М. Кипров
 /П. Кипров/

С. Димитров
24.09.90г.

КРДОПБГДСРСБНА 7
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата: 24.09.90 Експерт: *WKO*

ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

№ 102.23-9

София, 4.12.1990 г.

16

ЛО

ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

1408 2912 90

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от ръководството на Анкетната комисия по
досиетата на народните представители

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

В заседанието си от 23 август 1990 г. Великото Народно събрание прие решение, с което създаде Анкетна комисия по досиетата на народните представители със задачата да установи дали и по какъв начин народни представители са сътрудничили на тайните служби на тоталитарния режим и дали съдебното им минало не е обременено с криминални престъпления.

В изпълнение на своята задача Комисията извърши необходимите проучвания. Оказа се, че Министерството на вътрешните работи не е в състояние да разсекрети връзките си с бивши и настоящи свои сътрудници, позовавайки се на правилото, че никоя тайна служба не разкрива сътрудниците си. Именно секретността съставлявала основата на системата от информатори, без която работата на тайните служби би била неефикасна. Изтъква се освен това съображението, че разсекретяването на системата на сътрудници би било нарушаване на държавната тайна и следователно би осъществило състава на съответно престъпления по Наказателния кодекс.

Ние се отнасяме с разбиране към доводите на Министерството на вътрешните работи. Трябва обаче да се има предвид, че ние искаме разсекретяване не на всички сътрудници на тайните служби, а само на ония, които сега се намират във Великото Народ-

КРДОПБГДСРБНА 1
ВЪРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 13.10.2014 г. [Signature]

- 2 -

но събрание. Колкото и да са важни съображенията на секретните служби, те не могат да стоят по-високо от политиконравствените съображения, които доведоха до създаването на нашата комисия.

Можем, от друга страна, да се съгласим, че разсекретяването на определени механизми в системата на Министерството на вътрешните работи би могло да се сметне за нарушаване на държавната тайна и да постави въпроса за наказателната отговорност на длъжностните лица, които са го допуснали. Необходимо е с оглед на това Великото Народно събрание да приеме нарочно решение, с което изрично да разреши или дори да задължи Министерството на вътрешните работи да разсекрети връзките си с лицата, които сега са народни представители, и по този начин да екскулпира съответните длъжностни лица.

Ето защо предлагам Великото Народно събрание да приеме следното

РЕШЕНИЕ

Великото Народно събрание задължава Министерството на вътрешните работи да предостави на Анкетната комисия по до-
сиетата всички данни за своите щатни и извънщатни (доброволни)
сътрудници, които сега са народни представители.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

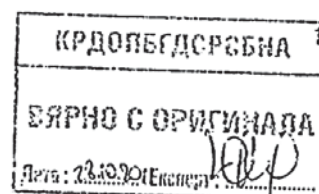
Г. Г.
(Георги Тамбуев)

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Р. Д.
(Румен Данов)

СЕКРЕТАР:

А. С.
(Александър Стамболийски)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

№ 16-529
5.12.1990 г.

№ 2-5213 5.12.90

ЗАПОВЕД

ОТНОСНО: ИЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ РЕШЕНИЕ НА ВЕЛИКОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ ОТ 04.12.1990 ГОДИНА

На 04.12.1990 г. Великото народно събрание прие решение, с което задължи Министерството на вътрешните работи в срок до 7 дни да представи на ръководството на Анкетната комисия по досиетата на народните представители всички данни за народните представители - шатки и извъншатни сътрудници /информатори/ и служители на общото цесто управление - Държавна сигурност и предшествателите го аналогични структури в НБР. Решението вълчува и задължението да се дадат гаранции за автентичността на материалите.

За изпълнението на Решението на Великото народно събрание, считано от 05.12.1990 година

З А П О В Е Д А М :

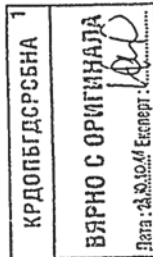
1. Забранявам достъпът на всички служители до информацията на централните и териториалните подразделения на Министерството на вътрешните работи.

2

2. Забранявам в срока определен с решението на Великото народно събрание движението на всички оперативни дела, включително и архивите (без следствените и съдебни дела) между подразделенията.

3. Задължавам всички едноначалници да осъществят строг контрол и изискателност към подчинените си служители за недопускане на вярна или невярна информация, свързана с конкретни лица и факти от служебната им дейност.

4. Всички връзки с Анкетната комисия по досиетата на народните представители за изпълнение на Решението на Великото народно събрание да се осъществяват през заместник-министъра на вътрешните работи К. Саманджиев.

1111/91

Препис

19

**ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

РЕШЕНИЕ

във връзка с досиетата на народните
представители

Великото Народно събрание на основание чл. 79, ал. 1 от Конституцията на Република България

РЕШИ:

1. Министерството на вътрешните работи да предостави в срок до 7 дни на ръководството на Анкетната комисия по досиетата на народните представители всички данни за народните представители във Великото Народно събрание, щатни и извънщатни сътрудници (информатори) и служители на бившето Шесто управление и на предшестващите го аналогични структури в Министерството на вътрешните работи.

Министърът на вътрешните работи да даде гаранции за автентичния характер и за пълнотата на предоставените данни.

2. Ръководството на Анкетната комисия по досиетата на народните представители в 7-дневен срок да внесе в заседание на Великото Народно събрание правила за своята работа с получените материали.

Решението е прието от Великото Народно събрание на 4 декември 1990 г. и е подпечатано с държавния печат.

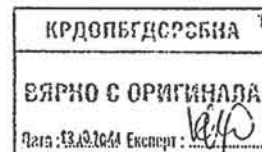
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ: (п) Н. Тодоров

Вярно с оригинала,

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ "КАНЦЕЛАРИЯ":

(Т. Томов)

СТ А Н О В И Щ Е

на Комисията по национална сигурност към
Великото Народно събрание

Комисията по национална сигурност се отнася с разбиране към моралната и социална обосновааност на решението за предоставяне на досиетата на народните представители. Считаме, че това е израз на естествения стремеж на нашето общество да се очисти от сенките на миналото.

Същевременно начинът, по който са разпространени данни относно връзките на народни представители с органите за сигурност, засяга редица институции от най-висок ранг, в това число и Председателя (Президент) на Републиката, който според чл. 92, точка 10 от Конституцията на Републиката отговаря за националната сигурност.

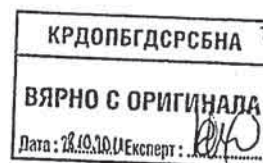
Смятаме, че конституционен дълг на Председателя на Републиката е да изрази становище по въпроса и да изясни всички обстоятелства по него.

Смятаме, че разгласяването на факти и обстоятелства, представляващи държавна тайна, във от упълномощените по законен път лица и по съответен, изрично определен начин, съставлява опасен прецедент застрашаващ националната сигурност. Такива престъпни нарушения могат да добият опасен характер в угода на отделни лица или сили и против общите интереси на държавата ни.

В страната е създадена реална възможност за политически манипулации от страна на редица сили и лица, които целят обработване на общественото мнение или постигане на цели, които не са в унисон с интересите на нацията.

Настоятелно препоръчваме, преди започване работата с предоставените данни, да се обсъдят възможните последици и тяхното преодоляване с:

- а) Председателят на Република и Съветът за национална сигурност;
- б) главният прокурор;
- в) Законодателната комисия към ВНС;
- г) МВР;

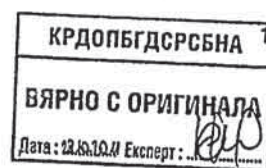

- 2 -

- д) Бюрото на Великото Народно събрание;
- е) ръководствата на парламентарните групи.

Всяка подобна дейност трябва да се извършва и с участието на Комисията по национална сигурност към Великото Народно събрание

Трябва в по-широк порядък да се обсъди от избраните по-горе институции ползуването на тази информация, като пред да се съгласуват и приемат процедурните правила, както е предвидено в решението на Великото Народно събрание и преди да са обсъдени последствията за националната сигурност, да не се пристъпва към работа с предоставените материали.

Б Е Л Е Ж К И

Изпълнението на решението на ВНС за проверка дали депутати са сътрудничили на Шесто управление и предшествуващите го структури, на което то е приемник, налага решението на някои важни въпроси. С решението на ВНС анкетната комисия по досиетата се задължава в срок от 7 дни да предложи процедура за действие. В тази връзка, независимо от направените консултации на ръководството на комисията с експерти на МВР, считам за целесъобразно от името на ръководството на министерството да изкажа някои наши съображения:

1. Съставът на комисията е от 21 човека. Това е твърде широк кръг за детайлно запознаване със секретните и строго секретни данни за народните представители, които са били евентуални сътрудници на Шесто управление. Би било правилно комисията да оторизира ограничен състав от не повече от 5 души за запознаване със секретната информация. Това се налага и от принципните съображения, че в практиката на специалните служби с материали от такъв характер се запознават винаги крайно ограничен кръг хора, което само по себе си е опазване на държавната тайна и недопускане впоследствие спекулации с данните.

Забележка: В работното съвещание ръководството на комисията също е изразило становище, че единствено хората, които ще се запознават с материалите ще бъдат председателя, зам.-председателя и секретарите.

2. Създадена е организация за предоставянето, запознаването, съхраняването и връщането на информацията, необходима за дейността на комисията. Заделено е самостоятелно помещение, оборудванс

КРДОПЕГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 14.12.2011 Експерт: [подпис]

С НЕОБХОДИМИТЕ СРЕДСТВА ЗА ЗАЩИТА НА ИНФОРМАЦИЯТА И УСЛОВИЯ ЗА РАБОТАТА НА РЪКОВОДСТВОТО И ЧЛЕНОВЕТЕ НА КОМИСИЯТА. В ХОДА НА РАБОТАТА, ВСЕКИ КОЙТО СЕ ЗАПОЗНАВА СЪС СЕКРЕТНА ИНФОРМАЦИЯ, ОСВЕН ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА НЕРАЗГЛАСЯВАНЕ, СЛЕДВА ДА СПАЗВА И УСТАНОВЕНИТЕ ЗА ТОВА ПРИНЦИПИ ЗА РАБОТА СЪС СЕКРЕТНИ МАТЕРИАЛИ:

а) КЪМ ВСЕКИ МАТЕРИАЛ ЗА СЕКРЕТНОСТ СЕ ПРИЛАГА СПИСЪК НА ЛИЦАТА, КОИТО СА СЕ ЗАПОЗНАЛИ С НЕГО;

б) ЗАПИСКИ СЕ ВОДЯТ САМО НА ЗАСЕКРЕТЕНИ БЕЛЕЖНИЦИ;

в) ОТ ПОМЕЩЕНИЕТО НЕ МОГАТ ДА СЕ ИЗНАСЯТ НИТО МАТЕРИАЛИ, НИТО БЕЛЕЖНИЦИТЕ, НА КОИТО Е ЗАПИСАНА СЕКРЕТНАТА ИНФОРМАЦИЯ;

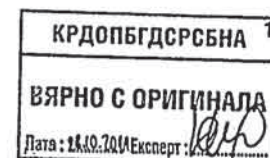
г) ОБРАБОТКАТА И ОБСЪЖДАНЕТО НА МАТЕРИАЛИТЕ СТАВА САМО НА МЯСТО;

д) СЪЗДАДЕНА Е ОРГАНИЗАЦИЯ В МИНИСТЕРСТВОТО ПРИ НЕОБХОДИМОСТ ДА СЕ ПРАВЯТ ДОПЪЛНИТЕЛНО НЕОБХОДИМИТЕ СПРАВКИ И ДА СЕ ПРЕДСТАВЯТ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДАННИ С ОГЛЕД НА ИЗЯСНЯВАНЕТО НА КОНКРЕТНИТЕ СЛУЧАИ.

ЦЯЛОСТНИТЕ МАТЕРИАЛИ И ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪТРУДНИЦИ НА ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ СЕ ПРЕДОСТАВЯТ ОТ РЪКОВОДСТВОТО НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ОСНОВАТА НА ПИСМЕНО ИСКАНЕ, ПОДПИСАНО ОТ РЪКОВОДСТВОТО НА АНКЕТНАТА КОМИСИЯ В РАМКИТЕ НА ПРИЕТОТО ОТ ВНС РЕШЕНИЕ.

ЗАБЕЛЕЖКА: В ПРЕДВАРИТЕЛЕН РАЗГОВОР РЪКОВОДСТВОТО НА КОМИСИЯТА СПОДЕЛЯ ТОЗИ НАЧИН НА РАБОТА.

3. ПО НАШЕ МНЕНИЕ МНОГО ВАЖЕН Е ПРОБЛЕМЪТ ЗА СЪЗДАВАНЕТО НА НЕОБХОДИМИТЕ ГАРАНЦИИ ЗА НЕПРЕСЛЕДВАНЕ НА СЛУЖИТЕЛИ, РАБОТИЛИ СЪС СЪОТВЕТНАТА КАТЕГОРИЯ СЪТРУДНИЦИ. ТЕЗИ ГАРАНЦИИ СА НЕОБХОДИМИ, ТЪЙ КАТО ИЗВЪРШЕНАТА ОТ ТЯХ ДЕЙНОСТ Е БИЛА В РАМКИТЕ НА ДЕЙСТВУВАЩОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И НЕ БИ БИЛО ПРАВИЛНО С ОБРАТНА СИЛА ТАЗИ ДЕЙНОСТ ДА СЕ ПОСТАВЯ ИЗВЪН ЗАКОНА.

ТЕЗИ ГАРАНЦИИ НАЙ-ОБЩО МОГАТ ДА СЕ СВЕЛАТ ДО СЛЕДНОТО:

а) НЕРАЗГЛАСЯВАНЕ ИМЕНАТА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ, КОИТО СА РАБОТИЛИ СЪС СЕКРЕТНИ СЪТРУДНИЦИ;

б) ЗАБРАНА ЗА ПРЕСЛЕДВАНЕ ПО КАКЪВТО И ДА Е НАЧИН.

ЗА ТАЗИ ЦЕЛ Е НЕОБХОДИМО ВНС ДА ДОПЪЛНИ СВОЕТО РЕШЕНИЕ В ТОЗИ СМИСЪЛ.

ЗАБЕЛЕЖКА: Това становище не се споделя от ръководството на комисията от предварителните разговори, като се счита, че то е извън нейния мандат. Независимо от това, ние считаме, че този проблем ще бъде поставен в хода на работата и по-добре още в началото да бъде решен.

4. Ръководството на министерството счита, че изпълнението на решението на ВНС изисква въвеждането на точни критерии при оценка на сътрудниците на Шесто управление, за да се отговори най-добре на духа на станалите във ВНС дискусии и разисквания на народните представители. В основата на тези критерии трябва да стои закона и морала. Ето защо при прегледа на информацията за секретните сътрудници комисията трябва да изхожда от следното:

а) с информацията, която е съобщавал на органите на Държавна сигурност, сътрудникът злепоставил ли е определено лице с корисни или клеветнически намерения;

б) давал ли е данни с политическа насоченост свързани с възгледи, идеи, убеждения и действия на лица, официални и легитимни организации;

в) реално настъпили ли са неправомерни, вредни последици за лица от дейността на сътрудника - въдворяване, ТВУ, изселване, недопускане до работа в определени обекти, ограничаване за пътуване зад граница и др.

КРДОПБГДСРСБНА 1

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

Дата: 28.10.2011 Експерт: [подпис]

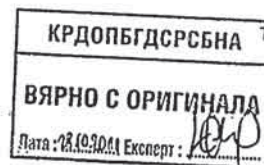
ЗАБЕЛЕЖКА: Тези критерии не са били предмет на обсъждане в предварителните разговори с ръководството на комисията. От ръководството на комисията е предложен "Въпросник за анализ на съдържанието на досиетата на народните представители". Той е разработен на основата на социологическите принципи и обхваща много параметри. Според нас този въпросник разширява кръга на информацията за сътрудниците, която излиза извън компетентността на анкетната комисия и крие опасност за разшифроване на методи, форми и средства на работата на специалните служби, което е нарушение на закона и не е необходимо за работата на комисията.

5. Вземането на решение по всеки отделен случай трябва да започва подготовката на доклад от запозналите се членове на комисията за съответното лице. С доклада да бъде запозната цялата комисия в присъствието на лицето, за което става дума. Лицето може да направи възражение пред комисията и да поиска анкетирането на случая. В конкретни случаи лицата да имат право да се жалят и до ^{Комисията и} Съвета за национална сигурност. ^{или} ~~възразяване~~ ^{КНЕ}

Решението за окончателната оценка за характера на информацията и включването на данните в заключителния доклад, който ще бъде четен пред ВНС, да става с консенсус или минимум две/трети от състава на комисията.

ЗАБЕЛЕЖКА: На предварителните обсъждания с ръководството на комисията това становище се споделя, с изключение начина на гласуване, който не е бил предмет на обсъждане.

6. Окончателният доклад на комисията, изготвен в един екземпляр, може да съдържа имената на народните представители и данни за партийната им принадлежност и обстоятелството, че са били

сътрудници без да се посочва за конкретни факти и сведения, свързани със самото сътрудничество, съставляващо държавна тайна. Както и данни за лицата, за които е съобщавал информация конкретният сътрудник на Шесто управление.

ЗАБЕЛЕЖКА: Начинът, по който ще бъде изготвен доклада и начинът на неговото огласяване след приключването на работата на анкетната комисия, беше обсъден с ръководството ѝ. Не се стигна до конкретно решение, най-вече поради липсата на яснота и у самото ръководство за начина, по който следва да става огласяването на обработените данни. Но по принцип не се възразява по предложения от нас вариант. Считам за правилно, че при окончателното вземане на решение за процедурата, трябва да се направи всичко възможно, за да се гарантират ^{Правилно е да се гарантират} ~~Правилно е да се гарантират~~ ПРАВЪТА на народните представители, които са сътрудници на службите за сигурност.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 11.02.10 / Експерт:

27

С РЕШЕНИЕТО ОТ 4 ДЕКЕМВРИ 1990 Г., НА ВНС СЕ ВЪЗЛАГА НА МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ ДА ГАРАНТИРА АВТЕНТИЧНОСТТА И ПЪЛНОТАТА НА ПРЕДСТАВЕНАТА ИНФОРМАЦИЯ НА АНКЕТНАТА КОМИСИЯ.

ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА ПЪЛНОТАТА ПРЕДЛАГАМЕ ПРИЕМАНЕ НА ЗАКОН ЗА АМНИСТИЯ ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА ПО ЧЛ. 284 И 285 ОТ НК (ИЗДАВАНЕ НА СЛУЖЕБНА ТАЙНА) И ГЛАВА 12 ОТ НК (ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ДЪРЖАВНАТА ТАЙНА) ЗА ЛИЦАТА, КОИТО В МЕСЕЧЕН СРОК ПРЕДОСТАВЯТ НАМИРАЩИТЕ СЕ У ТЯХ СВЕДЕНИЯ, МАТЕРИАЛИ И ФАКТИ, КАСАЕЩИ СЪТРУДНИЧЕСТВО НА НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ СЪС СТРУКТУРИТЕ НА МВР. ПРИЕМАНЕТО НА ТАКЪВ ЗАКОН Е И ГАРАНЦИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ПРАВА И СВОБОДИ НА ЛИЦАТА.

Забележка: По искане на ръководството на анкетната комисия МВР предостави проект за Закон за амнистия, който беше възприет и като идея, и като текст и бе заявено, че същият ще бъде внесен в законодателната комисия за приемането от ВНС.

СЧИТАМЕ, ЧЕ ПО ТАКЪВ НАЧИН ЩЕ СЕ ОГРАНИЧИ ИЛИ СПРЕ И ШЕСТВУВАНЕТО СРЕД ОБЩЕСТВЕННОСТТА НА "МНИМИ" И ДЕЙСТВИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ЛИЦА С БИВШАТА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ.

След срока на амнистията, ако се приеме този закон, трябва да има ясно изразено становище от страна на съответните държавни органи за образуване на наказателни производства срещу всички лица, разгласили по какъвто и да е начин служебна или държавна тайна, както и разпространяващите материали от подобен род, независимо от тяхната достоверност.

Предлагаме ВНС да приеме решение за мораториум за разсекретяване делата на секретните сътрудници в МВР за срок от 30 години. Възможността за получаване на информация от тези секретни фондове да се предостави само в случай на доказана изключителна държавна

Вече не е възможно да се установи кои лица са били секретни сътрудници в МВР. Като такива лица трябва да се считат всички лица, които са били секретни сътрудници в МВР.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИМАЛА
Дата: 22.02.01 Експерт

Историческите на ДС

507

НЕОБХОДИМОСТ ИЛИ ОТ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА РЕПУБЛИКАТА ПО ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ, РЕШЕНИЕ ЗА МОРАТОРИУМ Е НЕОБХОДИМО НА НАСТОЯЩИЯ ЕТАП ПОРАДИ ЛИПСАТА НА ЗАКОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ИНФОРМАЦИЯТА, КАКВИТО ЗАКОНИ ИМА В РАЗВИТИТЕ ДЪРЖАВИ.

Мораториумът ще има и психологически, и морално-политически ефект, тъй като би възпрял редица лица в бъдеще да кандидатстват или да се стремят да заемат определени политически или държавни длъжности, под угрозата, че след определен срок от време една подобна дейност ще бъде разкрита.

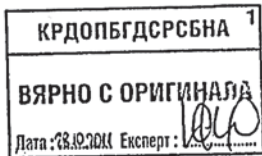
КРДОПБГДСРСБНА ¹
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 22.09.2014 Експерт:

П Р А В И Л А

за работата на Анкетната комисия по досиетата
на народните представители в изпълнение
на Решението на Великото народно събрание
от 04.12.1990 година

1. Комисията действа на смесен принцип - колективен, при информация от общ характер и чрез работна група от пет души - при информация от секретен и строго секретен характер.
2. За да се гарантира опазването на държавната и служебната тайна, съдържащи се в материалите, ръководството и членовете на комисията подписват декларация за неразгласяване на станалите им известни секретни данни. При всеки случай на разгласена информация ръководството на комисията сезира незабавно прокуратурата.
3. Комисията предлага на Великото народно събрание да приеме Закон за амнистия за престъпленията по чл.284 и 285 от НК /издаване на служебна тайна/ и глава 12 от НК /престъпления против държавна тайна/ за лицата, които в месечен срок предоставят на съответните органи неправомерно намиращи се у тях сведения, материали и факти, съставляващи държавна и служебна тайна, а на комисията - данни, касаещи сътрудничеството на народните представители със структурите на МВР.

· КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 28.09.2011 Експерт: [signature]

30

2

4. Материалите и друга информация за сътрудници на бившето VI-то управление - Държавна сигурност и на предшестващите го аналогични структури в Министерство на вътрешните работи се предоставят от ръководството на министерството на основата на писмено искане подписано от ръководството на Анкетната комисия по досиетата. При възникване на възражения от страна на МВР същите да бъдат обсъдени съвместно с комисията и в тридневен срок да се вземе окончателно решение.

5. Секретната информация се получава и обработва от работната група в самостоятелно помещение на Министерство на вътрешните работи, оборудвано с необходимите средства за защита на информацията и условия за работа при изпълнението на задачите. Всеки, който се запознава със секретна информация освен декларацията по т.2, спазва и установените принципи за работа със секретни материали:

а/ към всеки материал се прилага списък на лицата, които са се запознали с него;

б/ записки се водят само на засекретени бележници;

в/ от помещението не могат да се изнасят нито материали, нито бележници, на които е записана секретна информация;

г/ обработката и обсъждането на материалите става само на място.

6. Вземането на решение по всеки отделен случай започва с обсъждане на данните за съответното лице от работната група. С резултатите от обсъждането се запознава засегнатият депутат, който се поканва да даде своите обяснения. При възражения, по всеки конкретен случай се провежда анкета ако счете за необходимо.

7. Секретната и обща информация се обобщава в доклад, който се обсъжда и приема от Анкетната комисия, а след това се пр

ставя за сведение на ръководствата на парламентарните групи и се внася на закрито пленарно заседание на Великото народно събрание по тяхна и на Бюрото на ВИС преценка. Окончателният доклад на комисията, изготвен в един екземпляр, при преценка може да съдържа имената на народните представители, данни за партийната им принадлежност и обстоятелството, че са били сътрудници, без да се посочват конкретни факти и сведения, свързани със самото сътрудничество, съставляващи държавна или служебна тайна, както и данни за други лица.

8. Данните за евентуално секретно сътрудничество на ръководството на Анкетната комисия по досиетата се проверяват преди материалите по проверките за останалите депутати. Проверката се извършва от работната група в отсъствие на съответния член на ръководството на комисията.

9. След това работната група проверява данните за евентуално секретно сътрудничество на членовете на Анкетната комисия по досиетата и на всички народни представители.

10. Ако за членовете на работната група и на комисията се открият материали, които ги определят като секретни сътрудници, те автоматично отпадат от съответните състави като се заместват от други народни представители при запазване на пропорционалното представителство на политическите сили.

11. Обработката на информацията следва да се извърши при спазването на следните критерии за оценка на сътрудниците, основаващи се на закона и морала:

а/с информацията, която е съобщил на органите на ДС сътрудникът злепоставял ли е определено лице с користни или клеветнически намерения;

КРДОПБГДСРСБНА ¹
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 28.10.2014 Експерт:

б/ сътрудникът давал ли е данни с политическа насоченост, свързани с възгледи, идеи, убеждения и действия на лица и официални и легитимни организации;

в/ реално настъпили ли са неправомерни вредни последици за лица от дейността на сътрудникът - въдворяване, изселване, недопускане до работа в някои обекти, ограничаване на пътувания зад граница и др.

12. В своята дейност Анкетната комисия по досиетата гарантира неразгласяване имената на служителите, които са работили със секретни сътрудници.

512

КРДОПБГДСРСБНА 1
БЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 24.10.2011 Експерт: [Signature]

М В Р
 СЛУЖБА „А Р Х И В“
 Рег. № IV-1448 Дос. № 1
 30.12.1990 г.
 С О О Б Щ Е

С Ъ О Б Р А Ж Е Н И Я

НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ОТНОСНО: РЕШЕНИЕ НА ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ ОТ 04.12.
 1990 ГОД. ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ ДАННИ НА РЪКОВОДСТВОТО
 НА АНКЕТНАТА КОМИСИЯ ПО ДОСИЕТАТА НА НАРОДНИТЕ
 ПРЕДСТАВИТЕЛИ

Органите на МВР в Република България аналогично на всички специални служби за сигурност и полицейски служби по света, прилагат форми и методи на работа и си служат със сили и средства, които държавата предоставя единствено на тях. Тези форми, методи, сили и средства са регламентирани със съответни закони и подзаконови нормативни актове.

Дейността на Държавна сигурност се урежда с действащия Указ № 1467/16.07.1974 год. на Държавния съвет на НРБ. В член 5, ал.1 се сочи, че "в изпълнение на възложените ѝ задачи, Държавна сигурност привлича към секретно сътрудничество отделни граждани", а в чл.7 от същия указ е записано, че "за изпълнение на своите служебни задачи, органите на ДС поддържат близки връзки и се опират на административните органи и на ръководствата на предприятията и обществените организации, на техните трудови колективи и на отделни граждани". Аналогично е съдържанието на съответните разпоредби в Закона за народната милиция, който също е в сила.

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 30.12.90 Експерт: [подпис]

СЪС ЗАПОВЕДИ НА МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ СЕ УРЕЖДА ДЕЙНОСТТА НА ОРГАНИТЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО ПО ПРИДОБИВАНЕТО И ИЗПОЛЗУВАНЕТО НА СЕКРЕТНИ СЪТРУДНИЦИ И ДОВЕРЕНИ ЛИЦА.

Посочените по-горе документи, които уреждат организацията, методите и средствата при изпълнението на специфичните задачи на МВР, както и съдържанието на конкретното им изпълнение са ДЪРЖАВНА ТАЙНА по смисъла на чл.20 от Списъка на фактите, сведенията и предметите, които съставляват държавна тайна на Република България, ПРИЕТ ОТ ДЕВЕТТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА 28.03.1990 ГОД.

ГАРАНЦИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ДЪРЖАВНАТА ТАЙНА СА ТЕКСТОВЕТЕ ОТ ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС, В КОИТО ИЗДАВАНЕТО НА ДЪРЖАВНА ТАЙНА Е ВЪЗДИГНАТО В ПРЕСТЪПЛЕНИЕ ПРОТИВ ОТБРАНИТЕЛНАТА СПОСОБНОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.

РЕШЕНИЕТО НА ДЕВЕТТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ ОТ 23.03.1990 ГОД., КАКТО И ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА ОТ НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС НЕ СА ОТМЕНЕНИ. ПРИЕТОТО РЕШЕНИЕ ОТ ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА 04.12.1990 ГОД., ПО СЪЩЕСТВО ПРЕДПОЛАГА РАЗГЛАСЯВАНЕ НА ФАКТИ И ДАННИ, СЪСТАВЛЯВАЩИ ДЪРЖАВНА ТАЙНА. ТО Е В ПРОТИВОРЕЧИЕ С ЦИТИРАНИТЕ ПО-ГОРЕ ДЕЙСТВУВАЩИ ДВА НОРМАТИВНИ АКТА.

РЕШЕНИЕТО Е ПРИЕТО И В ПРОТИВОРЕЧИЕ НА ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ. ТЕЗИ ЮРИДИЧЕСКИ АРГУМЕНТА ОПРЕДЕЛЯТ РЕШЕНИЕТО КАТО ПРАВНО НЕСЪСТОЯТЕЛНО И ПРОЯВА НА ПАРЛАМЕНТАРЕН ПРАВЕН НИХИЛИЗЪМ. ТОВА РЕШЕНИЕ Е И БЕЗПРЕЦЕДЕНТЕН СЛУЧАЙ В СВЕТОВНАТА ПАРЛАМЕНТАРНА ПРАКТИКА.

ВТОРИЯТ ВАЖЕН ВЪПРОС Е, ЧЕ АКО ИЗХОЖДАМЕ ОТ БЕЗСПОРНОТО ВИЖДАНЕ, ЧЕ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЩЕ ИМА ТАЙНИ СЛУЖБИ И ЧЕ В СВОЯТА ДЕЙНОСТ ТЕ НЕ МОГАТ БЕЗ СЕКРЕТЕН СЪТРУДНИЧЕСКИ АПАРАТ, БИ СЛЕДВАЛО:

КРДОПБГДСРСБНА 1
БЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 28.03.2011 Експерт: [подпис]

13

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 13.10.2011 Експерт: [signature]

3

- ДА СЕ ПРИЕМАТ НОВИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С РЕАЛНОСТИТЕ В СТРАНАТА И СВЕТА И ОПИТА НА НАПРЕДНАЛИТЕ ДЕМОКРАТИЧНИ ДЪРЖАВИ, ЧРЕЗ КОИТО ДА СЕ УРЕДИ ВЪПРОСА ЗА ИЗПОЛЗУВАНЕТО НА СЕКРЕТНИТЕ СЪТРУДНИЦИ ОТ СПЕЦИАЛНИТЕ СЛУЖБИ;

- ЦЕЛИЯТ АРХИВ, ОТНАСЯЩ СЕ ДО РАБОТАТА СВЪРЗАНА С ДОСЕГШНИТЕ СЕКРЕТНИ СЪТРУДНИЦИ ДА СЕ КОНСЕРВИРА И БЛОКИРА. ИЗПОЛЗУВАНЕТО МУ ДА СТАВА САМО ПРИ КРАЙНА НУЖДА, СВЪРЗАНА СЪС ЗАЩИТАТА НА ИНТЕРЕСИТЕ НА СТРАНАТА И НАЦИОНАЛНАТА ѝ СИГУРНОСТ, ЗА ДА СЕ ИЗБЯГНАТ ВСЯКАКВИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА МАНИПУЛАЦИЯ С ОГЛЕД НА ТЯСНО ПАРТИЙНИ И КОНЮНКТУРНИ ПОЛИТИЧЕСКИ ЦЕЛИ.

НА ТРЕТО МЯСТО Е ВЪПРОСЪТ ЗА ГАРАНЦИИТЕ ЗА ПЪЛНО И ЦЯЛОСТНО ИЗПЪЛНЕНИЕ РЕШЕНИЕТО НА ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ, И СРАВНЕНИЕТО НА НЕЙНИТЕ СТРУКТУРИ С ПАРТИЙНИЯ И ДЪРЖАВЕН АПАРАТ.

ОРГАНИЗАЦИЯТА НА РАБОТА НА МВР ДО 10 НОЕМВРИ 1989 ГОД. ДАВАШЕ ВЪЗМОЖНОСТ С ДАННИ ЗА КОНКРЕТНИ ЛИЦА И ФАКТИ ДА СЕ ЗАПОЗНАВАТ РЪКОВОДИТЕЛИ ОТ ВИСШИТЕ ПАРТИЙНИ И ДЪРЖАВНИ ОРГАНИ.

В ПЕРИОДА НА ИЗВЪРШЕНИТЕ БЪРЗИ И РЕШИТЕЛНИ РЕФОРМИ В МВР СЛЕД 10 НОЕМВРИ 1989 ГОД., БЕ ЗАКРИТА СТРУКТУРАТА НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ, ВКЛ. И ШЕСТО УПРАВЛЕНИЕ, БЯХА УВОЛНЕНИ ХИЛЯДИ СЛУЖИТЕЛИ И БЯХА РЕОРГАНИЗИРАНИ И ПРОЧИСТЕНИ АРХИВНИТЕ И ТЕКУЩИ ФОНДОВЕ НА БИВШАТА ДС, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗМЕНЕНИЯТА В НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС. ВСИЧКИ ДЕЛА И МАТЕРИАЛИ, СВЪРЗАНИ С АМНИСТИРАНИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО ЧЛ.ЧЛ. 108, 109, 273, 279, 280, 281 И ДР. ОТ НК СА БИЛИ УНИЩОЖЕНИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ВЪТРЕШНОВЕДОМСТВЕНИ ДОКУМЕНТИ.

НЕЗАВИСИМО ОТ ТОВА, НЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗКЛЮЧЕНА ВЪЗМОЖНОСТТА ПАРТИЙНИ И ДЪРЖАВНИ ДЕЙЦИ; БИВШИ, А И НЯКОИ НАСТОЯЩИ СЛУЖИТЕЛИ НА СЛУЖБИТЕ ЗА СИГУРНОСТ, ВОДЕНИ ОТ РАЗЛИЧНИ ЦЕЛИ И ПОДБУДИ

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 23.09.11 Експерт: [подпис]

144

4

ДА ПРИТЕЖАВАТ ОТДЕЛНИ ДОКУМЕНТИ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА СЕКРЕТНИ СЪТРУДНИЦИ ИЛИ КОМПРОМЕТИРАЩИ ОТДЕЛНИ ЛИЦА. ПОРАДИ ТОВА, НЕ МОЖЕ ДА СЕ ДАДЕ ПЪЛНА ГАРАНЦИЯ, ЧЕ ИЗВЪН ОНОВА, КОЕТО МВР Е В СЪСТОЯНИЕ ДА ПРЕДОСТАВИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕШЕНИЕТО НА ВНС, НЯМА ДА СЕ ИЗВЪРШАТ СПЕКУЛАЦИИ И ОГЛАСЯВАНИЯ НА ДАННИ ИЗВЪН ОБСЕГА НА ТОВА РЕШЕНИЕ.

НА ОСНОВАНИЕ ГОРЕИЗЛОЖЕНОТО, СЧИТАМЕ ЧЕ Е НЕОБХОДИМО:

- ВНС ДА ПРИЕМЕ ЗАКОН ЗА АМНИСТИЯ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА ПО ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА И ЧЛ.284-285 ОТ НК ЗА СЛУЧАИТЕ, КОГАТО ЛИЦАТА, ПРИТЕЖАВАЩИ ДОКУМЕНТИ, СЪДЪРЖАЩИ ФАКТИ И СВЕДЕНИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА МВР, ВКЛЮЧЕНИ В СПИСЪКА ЗА ДЪРЖАВНА ТАЙНА ГИ ПРЕДОСТАВЯТ ДОБРОВОЛНО В ОПРЕДЕЛЕН СРОК НА МИНИСТЕРСТВОТО.

- В СЛУЧАЙ НА РАЗГЛАСЯВАНЕ НА ТАКИВА ДАННИ, НЕЗАВИСИМО ПО КАКЪВ ПОВОД И НАЧИН, СРЕЩУ ЛИЦАТА ДА БЪДЕ ОБРАЗУВАНО ПРЕДВАРИТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО.

КАТО ПРИМЕР В ТОЗИ СМИСЪЛ, СЛЕДВА НЕЗАБАВНО ДА СЕ ОБРАЗУВА ПРЕДВАРИТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО СРЕЩУ КОНСТАНТИН ТРЕНЧЕВ И ЛИЦАТА ПРЕДОСТАВИЛИ МУ ОГЛАСЕНИТЕ СВЕДЕНИЯ, В СЛУЧАЙ ЧЕ СЕ УСТАНОВЯТ ТАКИВА.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ, ПРЕДЛАГАМЕ ВНС ДА ПРЕРАЗГЛЕДА РЕШЕНИЕТО СИ ОТ 04.12.1990 ГОД.

В СЛУЧАЙ, ЧЕ НЕ СЕ ВЪЗПРИЕМАТ НАШИТЕ ДОВОДИ И АРГУМЕНТИ, ВНС СЛЕДВА ДА ДОПЪЛНИ РЕШЕНИЕТО СИ, КАТО ВЪЗПРИЕМЕ ЗА ЕДИНСТВЕНО ВЪЗМОЖНИ ЗАКОНОВИТЕ И СЪДЕБНИТЕ ГАРАНЦИИ ЗА ПЪЛНОТА И ДОСТОВЕРНОСТТА НА ДАННИТЕ, УЛИЧАВАЩИ ЛИЦА В СЪТРУДНИЧЕСТВО ПОД ЕДНА ИЛИ ДРУГА ФОРМА НА СЛУЖБИТЕ ЗА СИГУРНОСТ. ПЕРСОНАЛНОТО АНГЛАЖИРАНЕ НА ОТДЕЛНА ЛИЧНОСТ - МИНИСТЪР, ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ, НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ И ДР., ФАКТИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ НЕ СА

И НЕ МОГАТ ДА БЪДАТ ТАКАВА ГАРАНЦИЯ.

Това се налага и от необходимостта да бъде надеждно гарантирана националната сигурност и обществената стабилност, да бъде защитен гражданския мир и личните права и свободи на гражданите в сложните и трудни условия на политическата, икономическата и морална криза на обществото и желанието ни да покажем пред света новия облик на демократизираща се България.

КРДОПБГДСРСБНА 1
БЪРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 21.07.04 Експерт: <i>[Signature]</i>

Р. 7/1/2

СЕКРЕТНО!

74

М В Р
ВЪТРЕШНИ - 72140
N-1322 с. 2
12.12.90. 0

КРДОПБГДСРСБНА 1
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ДО МИНИСТЪРА НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

[Handwritten signature]

[Large handwritten signature]
07.03.93.

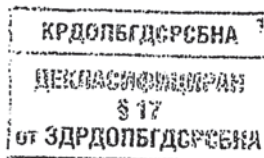
Р А П О Р Т

от ген. м-р Петко Г. Кипров,
н-к служба "Информация и архив"

ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Аз вече имах възможност неколkokратно да Ви информирам, че състава на службата който работи в картотеките и архива е смутен от решението на ВНС за разкриване досиетата на народните представители, които са били агенти на Шесто у-ние. Смутен съм и аз и дълбоко в себе си като професионалист и юрист ми е трудно да приема правилността на решението. Вие сте получили писмената ни декларация по този случай, подписана от 32 служители и изпратена до президента и ВНС. В голяма част от служителите има и страх, че може съвсем скоро при бъдещо Народно събрание да се поиска отговорност за това, че сме предоставили материалите. Създадена е ненормална обстановка за работа. Ето защо Ви моля след окончателно приемане на решение по технологията на работата с Анкетната комисия да бъде отдадена писмена заповед от Ръководството на министерството за

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРГИНАЛА
Дата: 28.12.2014 Експерт *[Signature]*

ИЗР
2

75

предоставяне материали от архивните фондове, свързани с предмета на дейност на комисията.

След приключване на проверката при нас ще Ви информирам цялостно и конкретно за информацията и материалите с които разполагаме по темата.

Горното донасям за разпореждане.

Нап. в 2 екз.

1- г-н Министър

2-К.Д.

Изп. Кипров

Нап. Иванова- 889

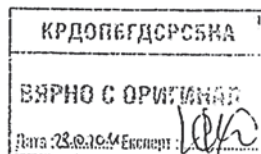
София, 12.12.90 г.

НАЧАЛНИК СЛУЖБА

"ИНФОРМАЦИЯ И АРХИВ"

Ген.-майор:

/П. Кипров/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

AP

р.Т/вд

Секретно! 76

*IV-1750
30. 12.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДАНОВ,

Искам да Ви предложа една рационална идея за най-безболезнено решаване на проблема около "досиетата".

*Н.Д.
09.03.93г.*

Мисля, че и Вие сте убеден до какви последици ще доведе показването на досиетата за авторитета на Народните представители, за престижа на Министерството, за сигурността на държавата ни и пр.

Предлагам Ви да се излезе с предложение за унищожаване на всички агентурни дела на бившето Об управление, без да се гледат. На този акт ако се даде гласност ще доведе до успокояване, нормализиране и умиротворяване на и без друго напрегнатата политическа обстановка в страната ни.

С уважение от болница
на МВР /стая 215/

Ген.-майор:

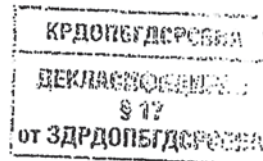
/П.Кипров/

КРДОПБГДСРСБНА 1
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 09.03.93г. Експерт: *AP*

Секретно!

ДО ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
 КОПИЕ: ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ВНС
 ДО МИНИСТЪРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ,
 Т У К

№ 1452 1
 30.12. 90

ДЕКЛАРАЦИЯ
 от

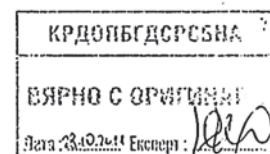
служителите в служба "Информация и архив" - МВР

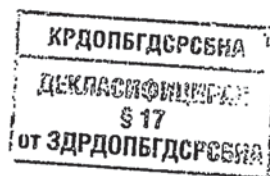
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

Ние, служителите от служба "Информация и архив" - МВР, след критично, задълбочено и отговорно обсъждане на създалата се ситуация с чувство на професионална и човешка тревога относно решението на ВНС да бъдат разкрити "досиетата на политическите лидери" и "доносниците" на бившето Шесто управление, дължим да заявим следното:

1. Истината е, че един такъв акт има определено морално значение. При създалата се политическа, гражданска, групова и междуличностна конфронтация, откриването на информаторите може да доведе до последствия с опасен и непредсказуем характер.

Възможно е социално-политическата и психологическа конфронтация да прерастне в жесток екстремизъм и безотговорни действия. Съображенията ни за тези гревоги считаме за реални, защото откриването на информаторите ще се изрази като лична трагедия за стотици хора, с драматични последици за техните деца, родители,

10/10/88

2

близки, приятели;

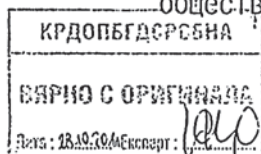
Не бива да се допусне превръщането на тези хора в изкупителна жертва, използването им като разменна монета в критична политическа ситуация, която няма нищо общо с демокрацията и интересите на България. Неморално е да се обявят за "доносници" и "предатели" хора които са допринесли, в една или друга степен, за предотвратяването на терористични актове, за разкриването на тежки престъпления свързани със сигурността на страната ни.

2. Необходимо е Народното събрание да си даде сметка, че разкриването на секретният архив е един антипрофесионален акт, който ще резонира върху дейността на една цяла система каквито са органите на МВР, призвани да осигуряват социалната и национална сигурност на страната ни независимо от цвета на Правителството което ще управлява, защото органите на МВР ще бъдат лишени години напред от най-надеждното средство за борба с престъпността, корупцията и терора.

3. Не бива да се подценява и международния отзвук на това решение, което ще ни представи в очите на цивилизованите държави, като народ недорасъл за демокрация.

4. И накрая искаме да подчертаем, че ВНС и ръководствата на политическите сили с този акт застават над законите и подчиняват много от своите действия на еднолични, групови и партийни интереси.

Усилващото се противоречие между целите на демокрацията и отказа за търсене на рационални и адекватни методи за тяхното постигане не се преодолява и води до груби грешки, които усилват ежедневно социалното напрежение и деструктивните тенденции в нашето общество.

Пишем тази декларация не за да даваме съвети на полити-

89

3

ческия елит на нашата нация, а за да обърнем внимание на един "дребен " факт, който зад завесата на политическите страсти може да се развие като граждански конфликт.

Господин Президент, искаме да вярваме, че разумът ще надделее над политическите страсти и парламента ще съумее да вземе мъдро и справедливо решение по този проблем в пълно съответствие с Конституцията и законите в Република България и в името на запазване на гражданския мир и спокойствие.

Декларацията е подписана от
служители в служба "Информация и архив" - МВР.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Handwritten signature

София,
7.12.90 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
Дата: 24.10.2011 Експерт *Handwritten signature*

КРДОБГДСРСБНА
 ДЕКЛАРАЦИЯ
 § 17
 ОТ ЗДРДОБГДСРСБНА

Подписи на служителите от служба "Информация и архив" - МВР, подкрепили декларацията до Президента на Република България във връзка с решението на ВНС за разкриване досиетата на "политическите лидери" и "доносници" на бившето Шесто управление:

1. М. Мисирков	20. Димитров
2. Мисирков	21. Мисирков
3. Мисирков	22. Мисирков
4. Мисирков	23. Мисирков
5. Мисирков	24. Мисирков
6. Мисирков	25. Мисирков
7. Мисирков	26. Мисирков
8. Мисирков	27. Мисирков
9. Мисирков	28. Мисирков
10. Мисирков	29. Мисирков
11. Мисирков	30. Мисирков
12. Мисирков	31. Мисирков
13. Мисирков	32. Мисирков
14. Мисирков	33. Мисирков
15. Мисирков	34. Мисирков
16. Мисирков	35. Мисирков
17. Мисирков	36. Мисирков
18. Мисирков	37. Мисирков
19. Мисирков	38. Мисирков

КРДОБГДСРСБНА
 ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
 Дата 25.06.2011 Екземпляр: 1

ПО-ЧЕСТО СРЕЩАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

а.е.	– архивна единица
АМ	– активно мероприятие
АМВР	– Архив на Министерството на вътрешните работи
АМВнР	– Архив на Министерството на външните работи
АНРС	– Архив на Националната разузнавателна служба
ВЕ	– вражеска емиграция
ВГУ	– Второ главно управление (контраразузнаване) на ДС
ВР	– вербовъчна разработка
ГД	– групов разработка
ГДОР	– групово дело за оперативна разработка
ГО	– граничен отряд
ГСУ	– Главно следствено управление
ДДС	– Дирекция Държавна сигурност
ДВ	– доверена връзка
ДЗ	– доброволен заявител
ДИА	– Дирекция „Информация и архив“ (на МВР)
ДЛ	– доверено лице
ДНМ	– Дирекция на Народната милиция
ДОН	– дело за оперативно наблюдение
ДОП	– дело за оперативна проверка
ДОР	– дело за оперативна разработка
ДС	– Държавна сигурност
З/А	– задграничен агент
ЗЗКИ	– Закон за защита на класифицираната информация
ИД	– информационно дело
ИР	– изменник на родината
ИПЦ	– идеологически подривни центрове
КА	– Служба „Картотека и архив“ (в ПГУ)
КВ	– кандидат за вербовка
КГБ	– Комитет за Държавна сигурност (на СССР)
КДС	– Комитет за Държавна сигурност (на НРБ)
КК	– конспиративна квартира
КРО	– контраразузнавателен отдел
ЛР	– лична разработка
М „Вихрен“	– контрол върху лична и служебна кореспонденция
М „Канал“	– мероприятия по ВЕ (вражеска емиграция)
М „Лъч“	– подбор и вербуване на чужди граждани за агенти
М „Пирин“	– подслушване на домашен и служебен телефон
М „Родопи“	– подслушване чрез монтиран микрофон в дома

FREQUENTLY USED ABBREVIATIONS

A.U.	– Archival unit
A.M.	– Active measure
A.M.I	– Archives of the Ministry of the Interior
AMFA	– Archives of the Ministry of Foreign Affairs
ANIS	– Archives of the National Intelligence Service
EE	– Enemy emigration
SGD	– Second General Directorate (counter-intelligence) of the State Security
RD	– Recruitment dossier
GSD	– Group surveillance dossier
GCOD	– Group case for operative development
BS	– Border squad
HDI	– Head Directorate for Investigation
DSS	– Directorate for State Security
CC	– Confidential Connection
CI	– Confidential informant
IAD	– Information and Archives Directorate (of MI)
TR	– Trust Relation
DPM	– Directorate of the People’s Militia
COS	– Case for operative surveillance
COC	– Case for operative control
COD	– Case for operative development
SS	– State Security
FA	– Foreign agent
LOCI	– Law on the protection of classified information
IF	– Information file
NT	– National traitor
ISC	– Ideological subversive centres
CAS	– Card-index and Archives Service (in FGD)
CR	– Candidate for recruitment
KGB	– Committee for State Security (of the USSR)
CSS	– Committee for State Security (of the PRB)
CL	– Clandestine lodging
CID	– Counter-intelligence department
IS	– Individual surveillance dossier
М “Vihren”	– Check on private and business correspondence
М “Channel”	– Surveillance operations against hostile emigrants
М “Luch”	– Selection and recruitment of foreign nationals as agents
М “Pirin”	– Home and business phone tapping
М “Rodopi”	– Tapping by a microphone installed in the home

МР/К	– мероприятие за обезпечаване сигурността на секретни обиски, извършвани от ДС и КГБ	MR/K	– Measure to ensure the security of secret searches conducted by the KGB and DS
НКВД	– Народен комисариат за вътрешни работи (на СССР)	NKVD	– People's Commissariat for Internal Affairs (of the USSR)
НМ	– Народна милиция	PM	– People's militia
Н.Р	– нелегален разузнавач	CIA	– Clandestine intelligence agent
НРС	– Национална разузнавателна служба	NIntS	– National Intelligence Service
НСЗК	– Национална служба за защита на Конституцията	NSPC	– National Service for the Protection of the Constitution
НСлС	– Национална следствена служба	NIS	– National Investigation Service
НСТ	– Национален съюз на труда	NLU	– National Labour Union
НТР	– Научно-техническо разузнаване	STI	– Scientific and technical intelligence
ОБВЕ	– Организация на българската вражеска емиграция	OHBE	– Organization of hostile Bulgarian emigrants
ОВ	– оперативна връзка	OC	– Operational contact
ОД	– отчетно дело	PF	– Performance file
ОДС	– органите на ДС	SSA	– SS authorities
ОИ	– оперативен интерес	OI	– Operative interest
ОНД	– оперативно-наблюдателно дело	OWC	– Operative watch case
ОР	– оперативен работник	OW	– Operative worker
ОРОН	– оперативен работник на обществени начала	OWPB	– Operative worker on a public basis
ОСД	– оперативно справочно дело	ORF	– Operative reference file
ОСС	– Окръжна следствена служба	DIS	– District Investigation Service
ОУ-МВР	– Окръжно управление на Министерство на вътрешните работи	DD-MI	– District Division of the Ministry of the Interior
ПА	– перспективен агент	PA	– Promising agent
ПВ	– пунктове за връзка	PC	– Points of contact
ПВС	– Прокуратура на въоръжените сили	POAF	– Prosecutor's Office of the Armed Forces
ПГУ	– Първо главно управление на ДС (разузнаване)	FHD	– First Head Directorate (of the SS)
ПИ	– представляващ интерес	AI	– Attracting interest
ПДЯ	– постоянно действаща явка	PSMP	– Permanent secret meeting place
ПЛ	– перспективно лице	PP	– Perspective person
РО	– Разузнавателен отдел	ID	– Intelligence department
РРС	– Районна радиостанция	RRS	– Regional radio station
РУМНО	– Разузнавателно управление на Министерството на отбраната (неофициално название на военното разузнаване)	RUMNO	– Intelligence Directorate of the Ministry of Defence (informal name of the military intelligence)
РУС	– Регионално управление сигурност	RSD	– Regional Security Directorate
СГУ	– Софийско градско управление (на МВР)	SCD	– Sofia City Directorate (of MI)
СИА	– Служба „Информация и архив“ (на МВР)	IAS	– Information and Archives Service (of MI)
СКК	– Съюзна контролна комисия	ACC	– Allied Control Commission
СОУД	– Система за обединен отчет на данните за противника, създадена през 1977 г. за сътрудничество, взаимодействие и координация между службите за сигурност в социалистическите страни (НР България, Германска ДР, Унгарска НР, Република Куба, Монголска НР, Полска НР, ЧССР, СССР и СР Виетнам)	SOUD	– Unified system for reporting data on the enemy, established in 1977 for cooperation, collaboration and coordination between the security services in the socialist countries (PR of Bulgaria, German DR, PR of Hungary, Republic of Cuba, PR of Mongolia, PR of Poland, Czechoslovak Socialist Republic, USSR and SR of Vietnam)
		CC	– Correction campus (camps set up in Bulgaria in 1945)
		SSD	– Safety and Security Directorate (Fifth Directorate of SS)

СС	– секретен сътрудник	BPD	– Border Police Directorate, Ministry of the Interior
ТВУ	– Трудово-възпитателно общежитие (лагери, създадени в България през януари 1945 г.)	F	– Fund
УБО	– Управление безопасност и охрана (Пето управление на ДС)	OCL	– Owner of clandestine lodging
УГВ	– Управление „Гранични войски“ към Министерство на вътрешните работи	CSA	– Central State Archives
Ф.	– фонд	CPA	– Central Party Archives
ФА	– фамилен архив	CIA	– Central Intelligence Agency (U.S.)
ХКА	– хазяин на конспиративна квартира	RP	– Recruiting place
ЦДА	– Централен държавен архив		
ЦПА	– Централен партиен архив		
ЦРУ	– Централно разузнавателно управление (на САЩ)		
ЦУ	– Централно управление		
ЯК	– явочна квартира		

Държавна сигурност и краят на тоталитаризма

Документален сборник

Първо издание

Формат 60×90/8

Обем 66 п.к.

Тираж 500

Печат „Военно издателство“ ЕООД

ISBN 978-954-2986-10-2